

අතිබමිපිටකයෙහි

පස්වන ග්‍රන්ථය

කථාවස්තුප්‍රකරණය

ප්‍රථම භාගය

ලංකා බෞද්ධ මහාසංඝායා ආරාධනායෙන්

අභිගම විද්‍යාචාර්ය පරිච්ඡේදනායකයාණි

පණ්ඩිත කෝද්දගොඩ සර්වභාෂා ශාලා

නායක සම්මිත්තයන් වහන්සේ

විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් ප්‍රකාශිත යි.

ලංකා ආණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත යි.

Buddha Jayanthi Tripitaka Series, Volume Xliv

THE FIFTH BOOK

IN

THE ABHIDHARMAPITAKA

KATHAVASTUPRAKARANA

PART 1

WITH THE SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE

PANDITA KODAGODA NAÑALOKA THERO

**CHIEF HIGH PRIEST OF SOUTHERN CEYLON,
PRINCIPAL, VIDYACHANDRA PIRIVENA, AHANGAMA.**

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

BE 2511

CE 1967

අනිඛමපිටකේ

කථාවක්ඛුප්පකරණං

පඨමො භාගො

අනිඛමිපිටකයෙති

කථාවක්ඛුප්පකරණය

ප්‍රථම භාගය

“තථාගතස්ස චෙදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො ඩිව්ඛො ඩිථොච්ඡි
තො පටිච්ඡතො”

“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මිසිත් දෙගතා කරණ ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ ගො බබලයි.”

(අභිතුතතර්නිකාය, නිකනිපාත - භරණ්ඩුවගග, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTENTS

සංස්කාරක නිවේදනය	...	...	...	IX
පරිවර්තන නිවේදනය	...	...	...	XI
සංශුද්ධිය	...	...	...	XIII
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	XXIX
පාලිහෝසිය — PĀLI ALPHABET	...	...	...	XXX
විසයසූචි	...	...	...	XXXI
ශුද්ධිපත්‍රය	...	...	...	XXXII
පෙළ හා පරිවර්තනය	...	...	...	2-579
ආහටසුතනනානුකතමණිකා	...	...	...	583
සංඝඤ්ඤානාමානුකතමණිකා	...	...	...	585
විසෙස-පදනුකතමණිකා	...	...	...	586

සංස්කාරක නිවේදනය

අභිධම්මපිටකයෙහි පස්වන ග්‍රන්ථය වූ කථාවස්සුප්‍රකරණයෙහි ප්‍රථමභාගය බුද්ධිජයනතී ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථාලාවෙහි සුසංලීප් වන ග්‍රන්ථයයි. බුද්ධිජයනතී අනුසරණ පිළිබඳ කතීව්‍යසංවිධානය සඳහා ලබ්‍යාණ්ඩුවෙන් පත්කරණලද ලබ්‍යාණ්ඩුවෙහි විසින් ආරාධිත වූ අභංගම විද්‍යාවනු පරිවේණාධිපති, දක්ෂිණලබ්‍යාවෙහි ප්‍රධාන සංකීර්ණායක පණ්ඩිතාවාය්‍යී කෝද්ගොඩ ඤාණාලෝක මහාසංවිරයන්වහන්සේ කථාවස්සුප්‍රකරණපාලිය සිංහල භාෂාවට නගාලූහ.

ධම්මාසත්‍රයෙහි හා පාලි - සංස්කාරක - සිංහල භාෂාවිෂයෙහි නිපුණ වූ “සාහිත්‍ය සරසවතී” පණ්ඩිත ඤාණාලෝක සංවිරයන්වහන්සේ, ග්‍රන්ථව්‍යාකරණයෙහි ලා සුචාර්යවරයන් ගත් මග අනුගමනය කරමින් අක්ෂර-පදන්‍යාසනසමපත් හා ගමිතරාථී උදවනසේ ග්‍රන්ථගොරවයට හා සිංහල සාහිත්‍ය පොභණයට හිත වූ ශ්‍රැතිරමය වචනසන්නිවේදයෙන් මේතාක් සියබසට නොපත් කථාවස්සුප්‍රකරණය පළමුවරට සියබසට නගාලීමෙන් නමත් වහන්සේගේ නාමය ලක්දිව ශාසනවංශකථා සමග ඉතිහාසගත කළහ.

උත්වහන්සේගේ හිතමිත්‍ර සිගුණසුත් පණ්ඩිත ලබ්‍යම ලබ්‍යානාද නායක සංවිරයන් වහන්සේ විසින් ලියා තිබෙන සංඥපනයෙන් කථාවස්සු-ප්‍රකරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය ද, ග්‍රන්ථනත්‍යය හා එහි වාදමාගීය ද, අභිනව සිංහලපරිවර්තනයෙහි අගය ද මැනවින් පහළ කොට ඇත.

මේ අධිකාරයෙහි අග්‍රහමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනාදමේත්‍රය මහානායක සංවිරයන්වහන්සේගෙන් ද උපදෙස් ලැබී ඇත. ග්‍රන්ථ මුද්‍රණයට සකස් කිරීමෙහි දී ත්‍රිපිටකපරිවර්තකාරකමණ්ඩලයෙහි සාමාජික කායභික්ෂු පණ්ඩිත කර්මමිත්‍රගොඩ සුමනසාර සංවිරයන්වහන්සේගෙන් ලැබී තිබෙන උපකාරය අතීතයින් පැසසිය යුතුය. පෙළ හා පරිවර්තනය යෙදෙන ප්‍රමාණයට සරිලනසේ කොටස් තුනකට බෙදා පරිහරණයට ද පහසුවන පරිදි මුද්‍රණය කිරීමට සමත් වූ කථාවස්සුප්‍රකරණයෙහි ප්‍රථමභාගය අපගේ අවසාන සංස්කරණයෙන් මෙසේ මුද්‍රණයට පමුණුවාලීම මහත් ම භාග්‍යයෙකි. මෙහි ද්විතීය භාගය ද දැනට මුද්‍රණයෙහි පවත්නේ වේ.

සංසාරදුඃඛයාගේ අනුත්පාදනිරෝධය වූ නිච්ඡාණය සාක්ෂාත් කිරීමට බාධක වූ සත්‍යායද්‍යමය ප්‍රභව කොට ඇති පුද්ගලවාදය (=සවෙනතික-අවෙනතික හැම වස්තුවෙක්හි ම පැතිර පවත්නා ඉන්ද්‍රියවිෂය නො වූ ස්වයංභූත සච්ඡිලධාරී ශාශ්වත සුබසවරූප ආත්මයෙක් ඇතැයි මායාමොහ-නයෙන් ගන්නා අභිමත සංකල්පය) කථාවස්සුප්‍රකරණයෙන් බණ්ඩනය කොට ඇත.

මේ මිථ්‍යාසංකල්පය නිසා සත්‍යයා සසරදුකෙහි බැඳී නිජාණාබිගමය නොලබන බව අවබෝධ කොටගත් මහාකාරුණික බුදුරජානන් වහන්සේ පඤ්චසකකි - ආදශායනන - අපවාදශායන - ආවිංශනිත්‍රිය යන ධර්මප්‍රඤ්ඤා - යන්ගේ සත්පණස් අවයව ධර්මධාතු (හෙතුඵලනියාම) වශයෙන් විභාග කොට දක්වමින් විනස්ථවාදය (අභිධර්මය) දෙශනාකරමින් ප්‍රාකාශක (ලෝකික) ජනයා විසින් පඤ්චසකකාදිය සත්‍ය, පුද්ගල, ආත්ම වශයෙන් එකතියක් සේ ගැනීම වූ එකංගවාදය හෙවත් සත්‍යඤ්ඤාව මිථ්‍යාවක් බව ප්‍රකාශ කොට වදාළසේක.

පුද්ගල (ආත්ම) වාදදී වශයෙන් එකල පාවැති මිථ්‍යාමත බුදුරජානන් වහන්සේ වදාළ විනස්ථවාදය අනුව මැඩලමින්, එසේ ම මතු ඇතිවන කුතාර්තිකයන් විසින් බුද්ධධර්මය සම්බන්ධයෙන් නාශය හෙත මනාත්‍යකර ද මැඩලීමට කරුණු දක්වමින් මොගහලිපුතනනියා මහරහතූන් වහන්සේ විසින් සැටදහසක් පමණ වූ සතුන්මැද භට්ඨාච්ඡත්‍රප්‍රකරණය 'විභාග' යන අම් ඇති ප්‍රකරණ නාමයෙන් ම විභාවනා කරණ ලද්දේය.

එබැවින් මේ අභිධර්ම ග්‍රන්ථය ද මිථ්‍යාදූෂිතවිනිවේෂණයෙන් සත්‍යඤ්ඤා උද්භාවනයෙන් තථාගතප්‍රවිදිත නිජාණාබිගමයට ප්‍රණීත වූ මාගීයක් බව තවත් පසක් කරණු කැමැති සාද්භාවතූන් විසින් සැලකිය යුතු වේ. ලබ්ඛාණසූච මගින් මහාජන මුදලෙන් මේ පාලිග්‍රන්ථය ඉතිහාසයෙහි පළමුවරට අපගේ සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා මුද්‍රණයට පැමිණ විමෙන් ජනිත වන ධර්මදානය පුණ්‍ය මහිමයෙන් මේ අධිකාරයට සම්බන්ධ මුද්‍රණ ශිල්පීන් ඇතුළු සියල්ලෝ ම නිදුක් වෙත්වා! සුවසත් වෙත්වා! නිවන් දක්ව්වා! යනු අපගේ ආශංසනය යි.

පරමාභාර චරිතඤ්ඤා.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තන කාරකසභාවෙහි ද
සංස්කාරකමණ්ඩලයෙහි ද සම්පාදක.

බුද්ධිමති 2511.

ත්‍රිපිටක කායඝාලය,
174, සිරිවජිරඤ්ඤා මාවත,
කොළඹ 9.

පරිවහික නිවේදනය

සුචිතේ ගෙවා දන් අප බුදුරජාණන් වහන්සේ පන්සැලිස්වසක් කෘතයුග-
මහාමෙඝයක් සෙයින් සිට දහම්වහරේ වස්වනුවන් අනාගතයෙහි සද්ධම්ම
ප්‍රතිරූපක උපදනා පරිදි දක්වමින් මහසුඤ්ඤා මහරහත්හට සද්ධම්මප්පති-
රූපක සුඤ්ඤා දෙසා, දෙශනාධර්මය පරික්ෂා කොට ගතමනාසෙ දක්වමින්
සහනට මහාපදෙස සුඤ්ඤා, සස්නට වන භය දක්වමින් අනාගතභය
සුඤ්ඤා, අනාගතාරක්ෂා පිණිස මං පහසා නබා පිරිනිවි පසු, දහම්සෝ
සක්විති මහරජාණන් දවස තුන්වන සාහසිකධර්මසම්මාදනයෙහි
සමාසංචර වැ සිටි මොගගලිපුත්තනිසා මහනෙරණුවන් මහාසංඝකාදි
ආරාධනාකාර්යයවාසින් තත්තත්සුත්‍රපදයෙහි අභි වරදවා ගෙන දුට්ඨි
උද්භාවනා කරනසෙ දැක, දෙවිලොවා අබිදම් දෙසමින් බුදුන් දුන්
නය ගෙන පරවාද මදිනය පිණිස සහමාද දෙසු කථාමණ්ඩපසකරණය
සංකීර්තියට නැගීමෙන් පසු ථෙරියතිකායවාසින් වාචනාමාගියෙන් ගෙන
ආසෙ මැ අද ද අප අතර පවත්තේ වෙයි.

අභිධම්මිකයෙහි සභාප්‍රකරණයට ඇතුළත් කොට ප්‍රකරණනාමයෙන්
නැඹු එ කථාමණ්ඩපසකරණය ගෙවුණු දෙවාදහස් දෙසිය පන්සැටෙහිදු
සියබසට නො නැඟුණේය. බුද්ධජයන්ති සංවිධානය සඳහා ලබ්‍යාණසුව
විසින් පිහිටුවන ලද ලබ්‍යා බොද්ධ මණ්ඩලය විසින් ඒ ප්‍රකරණය සියබසට
නංවා නැඟීමෙහි කාර්යභාරය අප වෙත දක්වා දෙනලදි. අපිදු මතු
සඳහන් කරන පනිවරුන්ගේ වහල් ද ලැබැගෙනා තෙල දුෂකරකාර්යයෙහි
ව්‍යාපෘත වූමහ.

අපගේ ප්‍රිය ශිෂ්‍ය වන අභංගම විද්‍යාවත පිරිවෙන්හි ආචාර්‍ය, ශාස්ත්‍රවෙදී
පාන්තම මංගල සංචරයෝ ද, අපගේ ශිෂ්‍ය රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති
බබ්ලිවි.ඒ.සේ. විහාරණ (අ.ම. ඒ.) මහතාද මෙහිලා සහාය වුවන් අතුරෙහි
පළමු මැ සඳහන් කළයුතු වෙති. විහාරණ මහතා අභිව්‍යාධ්‍යානයෙහි දී
බෙහෙවින් වෙහෙස දැරූ බව වෙසෙසින් කියැයුතු වෙයි. මුද්‍රණය පිණිස
දෙවනවර අත්ලිපි සකස් කිරීමෙහි දී වර්තමානයෙහි විද්‍යාජනනයාගේ ආදර-
ගෞරවයට පාත්‍ර වූ මොල්ලිගොඩ ප්‍රවච්ඡොදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්‍ය,
අපට කලාණමිත්‍ර වැ සිටුනා පණ්ඩිතාචාර්‍ය ලබුගම ලබ්‍යානඥ සංඝනායක
සංචරයන් වහන්සේ ද, ධර්මිකය ශබ්දශාස්ත්‍ර නකීන්‍යායාදියෙහි ප්‍රවීණ
පණ්ඩිතරතනයක් වන කර්මමිත්‍රිගොඩ සුමනසාර සංචරයන් වහන්සේ ද
බෙහෙවින් වහල් වූහ. ලබ්‍යානඥ සංඝනායකසංචරයන් වහන්සේ
අභිව්‍යාධ්‍යානයෙහි විමලසාන සකස්කිරීමෙහි ද, සුමනසාර සංචරයන්
වහන්සේ ග්‍රන්ථගත පුවරු - විසෂ්ටනා සකස් කිරීමෙහි ද, පාඨසංසදනා
හා වාක්‍යවේද වෙන් කිරීමෙහි ද බෙහෙවින් උපකාරී වූහ.

පොත් සපයාදීමෙහි ලා මාතර ශ්‍රී සුදර්ශිපරිවෙණාධිපති, පණ්ඩිතාචාර්‍ය
කඩවැද්දව සිතිවිලිය සංඝනායකසංචරයන් වහන්සේ ද, අභංගම
එළකැටියේ බිම්බාරාමාධිපති වැ සිටි අභංගම පඤ්ඤාචාර්‍ය මහාසංචරයන්
වහන්සේ ද, ශ්‍රීමත් හේම එම්. බස්නායක මැතිතුමා ද කළ අනුග්‍රහය
කෘතඥතායෙන් සඳහන් කළයුතු වෙයි.

මෙහි සියලු දුෂිටසථාන සුඝට කිරීමෙහි ද ප්‍රණීතාභී ඵලවාලීමෙහි ද ඵලිය දුන්නාහු නම්: විද්‍යෙදය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි සම්මාන උපකුලපති ත්‍රිපිටකවාගිශ්වරායඝී මහොපාධ්‍යාය, දග්ගින විහාරද අතිගෞරවාභී පරවාහාර සිටිවජ්ජරඤ්ඤ කොලඹ නවකෝරළයේ ප්‍රධාන සඝස්භායක මානිමියන් වහන්සේ වෙති. උන්වහන්සේගේ නැණපහස නොහුන් නැනෙක් මෙහි නැත.

ග්‍රන්ථ පිළිබඳ යම් යම් වැදගත් කරුණු ගෙන සාකච්ඡා කිරීමෙහි දී විසිරැගිය යශොසොමා ඇති අග්‍රමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රය මහාභායකසථිවරයන් වහන්සේ ද සහභාගි වූ සිටිබව කියමිහ.

අපගේ ආවායෙඝීතතම විද්‍යාව්‍යුපිරිවෙනෙහි අධ්‍යක්ෂ, කිවිති ශ්‍රී වාගිශ්වර පරදුව සිටි ජීනරතනානිධාන තල්පේපත්තුච ඇතුළු මාතරදිශායෙහි ප්‍රධානසඝස්භායකමහාසථිවරයන් වහන්සේ නන් අයුරින් තෙල කාතියෙහිලා අපට බෙයඝී දුන් බව ද, ත්‍රිපිටක කායඝීමණ්ඩලයෙහි නියුක්ත, දෙරගමුයෙහි පණ්ඩිත ධම්මපාල සථිවරයන් වහන්සේ මෙහි මහත් ආදරයෙන් ඝනකර ව ක්‍රියා කළබව ද අවසානවශයෙන් සඳහන් කරමිහ.

කෝදගොඩ ඤාණාලොකසථිවර.

විද්‍යාව්‍යුපිරිවෙන,
අහංගම.
දෙසැම්බර්, 1967.

කථාවහ්න සංලක්ෂණය

සංකීර්ති:

ශ්‍රී භාෂ්‍යමුනි තථාගත සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේ බුදු වූ සමිතේ ගෙවා දූත පන්සාලිස් වසක් මුළුල්ලෙහි වාතුර්දවිපික මහාමෙඝයක් සෙසින් සිව්සස් දහම් අමාවාසි වස්වා සසුන් පිහිටුවා අපමණ සන්තිනිත සමපාදනය කොට නිරුපබ්ගෙෂ පරිනිමාණධාතුයෙන් පිරිනිවන් පෑ කල්හි, භාසනභාරධාරී වූ මහාකාශ්‍යප මහාසංචරප්‍රමුඛ පන්සියක් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් අජාසන් මහරජු සභාය කොටගෙන ධර්මවිනය සංකීර්තන භාසනය සංග්‍රහ කොට වදාරන ලද්දේ ය. මේ ප්‍රථම සංකීර්තිය මහාකාශ්‍යප ආනන්ද උපාලි ආදී සමමුඛශ්‍රාවක මහතෙරවරුන් විසින් පැවැත් වූ හෙයින් ථෙරියා (ථෙරිකා) සි ද, පන්සියක් මැ වූ මහරහතුන් විසින් සංකීර්තන වූ හෙයින් පඤ්චසනිකා සි ද භාසන ඉනිභාසයෙහි පළට විය. ඒ ථෙරිය-සංකීර්තිය පිළිගත් ආචාර්‍යවංශය ථෙරවාද නම් වී.

බුදුන් පිරිනිවි සියක් හවුරුදු ඉක්මැගිය සඳ වැදෑරට මහණහු විශාලායෙහි දී විනයානුලෝමික නො වූ සිංහලිලෝණකපපාදි දශවසතුන් පරිහරණය භික්ෂුනට කෑප යයි ආරුදුක් වූහ. ඒ අසා කාකණ්ඩ නම් බ්‍රාහ්මණපුත්‍ර ආයුෂ්මත් යස මහාසංචරයන් වහන්සේ, සොරෙය්‍යවාසී රෙවත, සාණවාසී සමභුත, විසාලා වාසී සංඛකාමී යන මහතෙරවරුන් ප්‍රමුඛ කොටගෙන, ඒ දශවසතුන් මැඩැපියා, දෙළොස් දහසක් පමණ භික්ෂූන් අතුරෙන් තෙවලාධර සිව්පිළිසිඹියා පත් සන්සියක් මහතෙරවරුන් නභාගෙන, ශුශුනාග පුත්‍ර කාලාශෝක රජුහු සභාය කොටගෙන, දෙවන සංකීර්තිය කළහ. එය සන්සියක් මහතෙරුන් විසින් කරන ලද නුසි සත්තසනිකා නම් වී.

ප්‍රථම සංකීර්තියෙහි මහතෙරුන් ධර්ම විනය විසින් පිටක විසින් නිකාය විසින් යම් සංග්‍රහයෙක් කරන ලද ද, වග්ග පණණාස නිපාත පකරණ බඩ්ඩකාදී යම් විභාගයෙකුත් කරන ලද ද, මෙ දෙවන සංකීර්තියෙහි ද එ හැම එලෙසින් සංග්‍රහයනා කරන ලද්දේ ය. එහි නියැයුතු විශේෂයෙක් ද ඇති: පළමුවන ධර්මසංග්‍රහයනාවෙන් පසු වූ බුදුන් වදාළ ධර්මනායකයෙහි මැ සිට මහාකම්මායන, උදෙන ආදී මහතෙරවරුන් දෙසු මධුර, කොටමුඛ ආදී සුත්‍ර කෙනකුත් හා විනයෙහි පඤ්චසනිකකනිකාය ද දෙවන සංකීර්තියෙහි දී සංග්‍රහයනාවට නභාලුහ.

බුද්ධිභාෂිත වූ ධර්ම විනය එලෙසින් නො පිළිගත් හෙයින් ඒ ධර්ම විනය සංග්‍රහක මහතෙරුන් විසින් නිගන්නා ලද දසදහසක් පමණ වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූහු පක්ෂ සොයන්නාහු විශාලායෙහි අවකාශ නො ලැබ, කෞශාමබ්‍යට ගොස් තමනට අනුරූප මතධාරී දුර්වල පක්ෂ ලැබ, මහාසංඝික යයි වෙන ම ආදුරොලක් ඇති කළහ. ඔහු එක් වැ ගෙන ධර්මසංකීර්තියකුදු කළහ. එ මහාසංකීර්ති නම් වී. අධර්මවාදී මහාසංකීර්ති-කාරකයෝ බුදුසසුන විලෝම කළහ. මහසුප් ආදී මහතෙරුන් කළ මූලසංග්‍රහය බිඳ, එයට වෙනස් වූ ධර්මසංග්‍රහයක් කළහ. එක් තැනෙක

සමහානිත වූ සූත්‍රය එයින් අත් නැතෙක නැබුහ. විනයයෙහි ද පස්මහ-
සභියෙහි ද පෙළ හා අරුත් හා බිඳලූහ. පසරිය නිෂ්පාදනය දෙයින් ද
නොසානි නිතරානි සූත්‍රය ද නොදැන බැහැරවනවායායෙන් අරුත් ගෙන
යථාචාර්‍ය නිසාදුන්. විනය හා සූත්‍ර හා එක් දෙසක් හැරවියා තමන්ට
අභිමතයක් එයට එක් කොට සූත්‍රවිනයප්‍රතිරූපයක් කළහ. පරිවාර
අභිමතයට සමානව පදනාප්තිය, අභිධම්ම පටිප්‍රකරණය, ප්‍රතිසංවිතමානී,
නිදේශ, ජාතක එකදෙයක් ද හැරවූහ. නාම, ශ්‍රමණලිඛන, ශ්‍රමණපරිමාර,
ශ්‍රමණආකල්ප යන මේ ද වෙනස් කළහ. මේ දැක්වූයේ මහාසංඝිකයන්ගේ
සම්මතය ගෙන දිස්වූයෙහි එන වාදීය යි.

ඒ අනුව ඔවුන්ගේ මහාසංඝිකයන් විමසා බැලුව මනා යැ:

1. බුදුන් පිරිනිවිසාරය සුපනස් (454) වසක් ඉක්මැයන තුරු පෙළ-
දහම පොතපතෙහි නො ලියවිණි. ඇදුරු මුඛයෙන් ම මුඛපාඨ-
වශයෙන් උගතයුතු වනු ලැබු නෙවලා පසරියා කොට පුහුණු කළ
එක ද හිඤ්ඤ කෙතෙක් දසදහසක් වජ්‍රප්‍රහරකයන් කෙරෙහි
නො වූහ.
2. මහාසංඝික නිකායකයන්ට නිග්‍රහාචාර්ය වූවෝ රෙවන මහ-
තෙරණුවන්ගේ අතැවැසි උපස්ථායක ව සිටි විසිවස් ඇති උතතර
නම් ස්ථිර කෙනෙකි. හෙ ද උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ සම්පයෙහි
ත්‍රිපිටක ධර්මය හදාරා නිමැවූයේ හෝ ශාසනයෙහි ලද ප්‍රතිෂ්ඨා
ඇතිවේ හෝ නො වේ.
3. ඔවුන් නිග්‍රහාචාර්ය කොට ගත් ඒ උතතර නම් මහණ ආමිෂලාහ-
යෙන් පෙලැබුණේ අධිමිසමාදාන හෙතෙසින් සාධනය උපාධ්‍යායයන්
වහන්සේ විසින් නෙරැපා හරින ලද්දේ ද වෙයි. (සත්ත-
සතිකකඛනිකය විමසන්න.)
4. ඔවුන්ගේ සම්මතයෙහි පළමු කොට මැ ස්ථිර හිඤ්ඤන් විසින්
'අධිමි යැ අවිනායා' ප්‍රතික්ෂේප කළ 'සිඛිතිලෝකකප්පාදි' දඟවසුනුව
ඇතුළු විය.
5. ආචාර්යවූයෙක් ලත් උද්ග්‍රහණයෙහි අපරිපූර්ණ බව හෙතු කොට-
ගෙන ඔවුන්ට විෂය නොවූ පරිවාර පටිසම්මද, නිද්දොස ආදිය
උන්ගේ සම්මතයෙහි සමහානිත නො වී ය.
6. ඇදුරුපරපුරින් ගෙන එන ලද ත්‍රිපිටක අණුකථා මාගිය හෝ
ආචාර්යවාද හෝ ඔවුන්ට නො වී ය.
7. ස්ථිර හිඤ්ඤන් කෙරෙහි කළ අසහනයෙන් මැඩිනිය ඔවුන්ට
සම්මතයක ආවශ්‍යකතාව නම් ස්ථිරවාදීන්ට පිළිමල් ව සිටීම වියැ.

මේ ආදී කරුණු විමසත් මැ මහාසංඝිකවාදීන්ගේ මහා-
සංඝිකය අපරිශුද්ධ වූවක් බව කියැවුනු ය.

නිකායානන්තරයෝ:

මිසර බ්‍රහ්ම දියතලාවක් හෙයින් ස්ථිරවංශයෙන් බිඳිනිය ඒ
මහාසංඝික ඇදුරුකුලයෙන් ගොකුලික යැ එකබෙබ්බාචාරික යැ යි අන්‍ය
ආචාර්යවංශ දෙකෙක් උපත. ගොකුලික නිකායෙන් බිඳී පසරියානිවාදී
යැ බාහුලික (බාහුලානික) යැ යි අන්‍ය දෙකිකායෙක් ද ඇති විය.
බාහුලිකයන් අතුරෙහි මැ මෙකියමාද නම් අතිකුදු ආචාර්යවාදයෙක් පහල
විය. මෙසේ මහාසංඝිකයන් හා ආචාර්යවාද සයෙක් පහල විය.

මහාසංඝික නිකාය අනුකරණය කෙරෙමින් දෙවැනි සියවසෙහි දී මා ස්ථිරවංශයෙන් බිඳී මහාසංඝිකයා වජ්ජිපුත්තකයා සි ආචාර්යවාද දෙකෙක් උපත. එහිදු වජ්ජිපුත්තකවාදයෙන් බිඳී බමමුත්තනිය යා පද්ධතිය යා ජනනාගනික* යා සම්මතිය යා සි අනිකුදු ආචාර්යවාද සතරෙක් පහළ විය. මහාසංඝිකවංශයෙහුද බිඳී සංඝිකවාදී යා බමමුත්තනිය යා සි ආචාර්යවාද දෙකෙක් ද, සංඝිකවාදයෙන් බිඳී සංඝික නම් වූ ද, උන්ගෙන් සංඝිකනනිය නම් වූ ද, එයින් සුත්තවාද නම් වූ ද ආචාර්යවාදයෝ උපන්හ. ඔහු ස්ථිරවාදය සමග දෙලොස් ආචාර්යවාද කෙනෙක් වෙති. මේ දෙලොස් ද මහාසංඝිකයන්ගේ ආචාර්යවාද සය දැයි අවලෝක් ආචාර්යවාද කෙනෙක් දෙවැනි සියවස තුළ පහළ වූහ. අවලෝක් නිකායයෙහුද අවලෝක් ආචාර්යවාදයෙහුද තුලන්ට මැ නම්. මෙයින් සතළොස් වාද කෙනෙක් භික්ෂු වූවාහු බුදු-සසුන් මහරුක්හි විසකටු සෙසින් උපන්හ. ස්ථිරවාදය පමණක් මැ අසම්මත වූයේ ය. එහි ආචාර්යවරයෝ දිවි දෙවැනි කොට තබා ජන-ගාසනය අනුග අහසික කෙවලපරිපූර්ණ පරිශුද්ධ කොට රක්මන් වැටෙන්නාහු වෙත්.

අශෝක සමය:

යථෝක්ත අවලෝක් ආචාර්යවාදයන්ගේ වශයෙන් සසුන් පවත්නා කල්හි දැඩිදිවැ දිපවක්ඛවර්ති අශෝක ධර්මරාජ හෙමේ උපන් සාදහානියේ දවසා දවසා පන්ලක්ෂයක් වැය කොට බුදුසසුන්හි මහත් අසිකාර පැවැත්විය. නට ලාහ දැති නිව්කයෝ ලාහ සත්කාර සදහා සසුන් වැද සසුනට අනෙක ප්‍රකාර අර්බුදමල කණ්ඩක උපදවාලූහ. ඔහු උපොසථ කමිදියෙහිදු සහ මැදට පිවිසෙති. හිංසුසංඝයා වහන්සේ උන් සමග පොහෝ පවුරුණු නො කළහ. අශෝකාරාමයෙහි සත් අවුරුද්දක් පොහෝ පවුරුණු නැවැතිණ. රජ-අණින් පොහෝ කරවන්නට ගිය බසිරගහි ඇති බාල ඇමැතියකු විසින් බොහෝ හිඤ්ඤා දිවියෙන් හොර කරනු ලැබූ කල්හි, උපන් විවිලිසර දැති රජ එ විවිලිසර හරනා සදහාත් බුදුසසුන් නිර්වුද කරනු සදහාත් අශෝගභිහපමිහයෙහි වැඩනුන් මොග්ගලීපුත්තනිසං මහතෙරුන් වහන්සේ වැඩමවා, ඔබ අතින් සසුන් සමය ඉගෙන (අටුවායෙහි කී සෙයින්) සැටදහසක් අන්තොටුවන් සුදුවන් හදවා සසුනින් තෙරමියා, 'වහන්ස, දැන් සසුන ගුණි යැ, පොහෝ කළ මැනවැ' යි සහනට ආරාධනා කොට අරක් දී නුවරට පිවිසියේ ය. සැටදහසක් පමණ වූ සමන මහා-සංඝයා වහන්සේ අශෝකාරාමයෙහි රැස්ව පොහෝ කළහ.

කථාවසතු දෙගනාව:

ඒ සමාගමයෙහි මොග්ගලීපුත්තනිසං මහරහතුන් වහන්සේ වජ්ජිපුත්තක - සම්මතිය ආදි නිකායවාසින් තන් තන් පිටක සුත්‍රපදයෙහි සමමාහයෙන් අඩු වරදවා ගෙන උපදවා තුබූ ප්‍රගලකථා ආදි වසතුන් ද, ගාසන විද්‍යාම වැ මතු උපදනා වසතුන් ද ප්‍රතිබාහන සදහා බුදුරදුන් වදාළ අභිධම් නය වශයෙන් මැ කථාවසතු මානාකා විභාග කරමින් සකවාදයෙහි සුත්‍ර පන්සියෙකැ, පරවාදයෙහි සුත්‍ර පන්සියෙකැ යි සුත්‍ර දහසක් සාධක වශයෙන් එළවා කථාවසතුසංකරණය වදාළහ.

* ජනනාගාරක - බොහෝ පොත්

“මොගගලිපුතනානිසං මහතෙරණුවන් කථාවසතු වු ප්‍රබන්ධ කරන ලද්ද”යි ඇතැම් විවාරකයෝ කියති. ඒ උන්ගේ මහිමානු වන් මුත් ඔබ ප්‍රබන්ධ කළ කථාවසතුයෙක් නැත. **ධම්මසංඛගණී** ආදී ඡට්ටකරණය **සැටියුන්** මහතෙරණුවන් වාචනාමාගීයට නභා දෙයනා කළ පරිදි මැ කථාවස්තු-ප්‍රකරණය ද **මොගගලිපුතනානිසං** මහතෙරුන් විසින් වාචනාමාගීයට නභා සහමැද දෙසන ලද්දේ ය:

බුදුරජාණන් වහන්සේ යමාමහපෙළහර අටසනා නිදසපුර පරසතුරුක් මූලා පඩුඇමුල්සලයෙහි වැඩිතිද මාතාදිව්‍යරාජයා කායසංකම් කොට විජම් බණ දෙසන සේක් - **සැටියුන්** මහ තෙරණුවන්හට එහි නය පහද වදලාක් මෙන්, කථාවසතු දෙයනාවසරයෙහි “අනායෙහි මාගේ සම් මහපානාහි **මොගගලිපුතනානිසං** නම් තෙර කෙනෙක් උපන් ශාසනමල විසෝධා පුද්ගලකථාදි කථාවනට වසතු වූ ධම්මජාතය විභාග කොට දක්වති” දැන නානාප්‍රකාර ලබ්ධි විශොධනයට ආර වූ, පෙළ විසින් බණවරක් කරම් වනසේ කථාවසතුමාතාකා දෙයනා කොට වදල සේක. මහතෙරණුවෝ බුදුන් වදල නයෙහි සිට ඒ මාතාකා පෙළ විසින් මැ විභාග කළහ.

එහි දක්වූ වාදමාගීය යම් කිසි වාදි කෙනෙකුත් සමග උන් ඉදිරියෙහි කථාප්‍රතිකථායෙන් වාද කොට ප්‍රකාශ කරනලද්දෙනුද නො වෙයි. තමන් වහන්සේ විසින් මැ නිකායානතරකයන්ගේ ලබ්ධි විශොධනය සදහා සකවාදි පරවාදි පුව්භා විසූස්ඡනා වශයෙන් වදරන ලද්දේ ය.

තෙ වන සංඛිතිනිය:

ඒ සමාගමයෙහි රැස්වූ සැටදහසක් පමණ භික්ෂූන් වහන්සේ අතුරෙන් ත්‍රිපිටකධර වූ සිව්පිළිසිඬියාපත් එක් දහසක් මහතෙරවරුන් නභාගෙන පළමුවන දෙවන සංඛිතිනියෙහි මහාකාශාපසංවිරයන් වහන්සේ හා යශස්විරයන් වහන්සේ හා ප්‍රමුඛ කොටගෙන ධම්මිනිය සංඛ්‍යායනා කළ සෙයින් මැ **තුන් වැනි ධම්මසංඛිතිනිය** ද පවත්වාලූහ. මේ සංඛිතිනිය දහසක් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් කළ හෙයින් **සාහසිකා** නම් වී. මෙහි දු විශෙෂයෙක් නම්: විනය මූලවග්ගයෙහි පඤ්චසතිකකනිකකයට අනතුරු කොට දෙවැනි සංඛිතිනි කථායෙහි ප්‍රකාශිත සත්‍යසතිකකනිකකය ද, අභිධම්මසංඛිතිනියට පැමිණ පුග්ගලපඤ්ඤානිප්පකරණයට අනතුරු කොට කථාවසතු මාතාකා විභාග කොට වදල කථාවස්තුප්‍රකරණය ද සංඛිතිනියට නභාලීම යි.

තවද මූලවග්ගපාළියෙහි භික්ෂුනිකනිකකයට අනතුරු කොට එකාදන ආදන බනිකයන් වශයෙන් පඤ්චසතික සත්‍යසතිකකනිකකයන් (පළමුවන දෙවන සංඛිතිනි කථා) සහහාලු පරිදි තෙවන සංඛිතිනි කථා වශයෙන් සාහසිකකනිකක නම් තෙළෙස්වැනි බනිකයක් එහි නො ආයේ කවර හෙයෙන යන්: මහාසංඛ්‍යායනාත්‍රය මෙන් සිව්වැනි ධම්මසංඛිතිනියක් නො-පැවැත්ම එයට හෙතු විය ප්‍රථමසංඛිතිනියෙහි සංඛිතිකාරකයන් විනයානුකූල කොට සමමන කළ **ඤානදිදනිය** **කම්මය** ද, ද්විතියසංඛිතිනියෙහි දශවසතු විනිශ්චය සදහා සමමන කළ **ඤානනිකම්මය** ද විනයෙහි දක්වාලීමේ යොග්‍යත්වය නිසා විනයකනිකක අතුරෙහි එම සංඛිතිනිකථා සංඛ්‍යානිත වී යයි සැලකිය යුතු ය.

හිතනතිකායවාදිහු:

බුදුන් පිරිනිවි දෙවැනි සියවස ආතුලන උපන් සතළොස් හිතන-
වාදයෝ යට දක්වන ලදහ. තුන්වැනි සමිතිකයෝ පසු ව ද කලින් කල
හෙමවතික යැ රාජගිරික යැ සිද්ධානතික යැ පුබ්බසෙලිය යැ අපරසෙලිය යැ
වාජ්ජිය යැ යි ආවායම්වාද සයෙක් උපන. ධර්මප්‍රදිවකායෙහි ගුරුඵගෝමී
ආදරන් විසින් “එක්කිනි මහාසාසිකාදි සභාදය නිකායවාසී බුදුසතුරන් ...
පසු වා හෙමවතාදි නවතිකායවාසී ...” යනාදියෙන් අන්‍ය නිකාය නවයෙක්
පැවැති සේ දක්වන ලද්දේ ය. එ පසුවසභරණ අටුවායෙහි තැනින් තැනැ
සඳහන් ලත් උත්තරාපටික යැ වෙතුලලක යැ හෙතුවාදි යැ යන තුන්
නිකාය ද එක් කොට ගැනීමෙනි. එහි ගණනක් වාදකථා විෂයෙහි සඳහන්
ලැබෙන අකික යන නාමය වූ කලි පුළුසෙලිය, අවරසෙලිය, රාජගිරික,
සිද්ධාර්ථික යන නිකාය සතර සඳහා ව්‍යවහාර කරන ලද්දෙකි. එ මැ කිය
කථාවසතු අටුවායෙහි: “අකිකා නාම - පුබ්බසෙලියා අපරසෙලියා රාජගිරිකා
සිද්ධානතිකානි - ඉමෙ පච්ඡා උපපන්නානිකායා” යි. ආන්ධ්‍ර දෙයට සම්පයෙහි වූ
ධාන්‍යකමයෙහි ‘පුළුසලා, අවරසලා’ යයි ආරාම දෙකක් තුළ බව මින
සංවාරක හස්තං නියමි. එ අරම්භාසි ආදරන් උපදවාලු වාද හෙයින්
පුළුසෙලිය අවරසෙලිය නම් වී යයි ද, රාජගිරික සිද්ධාර්ථික යන වාද
ආනුදේශකයන් මැ උපදවාලු එහෙයින් ද - මේ ආවායම්වාද සතර එක් කොට
අකික නාමයෙන් කථාවසතු අටුවායෙහි හඳුන්වන ලද බව සැලකිය යුතු ය.

නිකායානතර හා කථාවසතුව:

යට දැක්වූ සමස්තක් පමණ හිතන නිකායවාසීන් විසින් ත්‍රිපිටක
පයඝ්ථාපිති සම්මානන ජිනායාසනය වරදවාගෙන නිපදවාලූ විවිධ ලබ්ධි
විකෝධනය සඳහා කථාවසතුමාහාකා පාළිය විභාග කරනලද්දේ ය. එහි
පුගහලකථා, පටිභාගිකථා ආදි වාදසථානයෝ දෙසියසතළොස් (217) ක්
පමණ වෙති. අටුවා දැදුරා බුදුගොස් මහතෙරුන් වහන්සේගේ කාලය
වන විට එ කි ආවායම්තුලයන් අතුරෙන් බොහෝ ගණනක් අභාවයට
ගොස් හෝ නිකායානතරයන් හා සම්මිශ්‍රණයට පැමිණ හෝ තුළු බව
පෙනේ. ඉතිරි වැ සිටි වාදිහු නම්:

1. අකික	9. මහිංසාසක
2. අපරසෙලිය	10. රාජගිරික
3. උත්තරාපටික	11. වජ්ජපුත්ත
4. කසසපික	12. වෙතුලලක
5. ගොකුලික	13. සබ්බසම්චාද
6. පුබ්බසෙලිය	14. සමමතිය
7. හද්‍යානික	15. සිද්ධානතික
8. මහාසාසික	16. හෙතුවාද

යන මොහු ය. මොවුනතුරෙහි ‘අකික, උත්තරාපටික, වෙතුලලක, හෙතු-
වාද යන සතර නිකායයෝ පසුව ප්‍රකාශයට පැමිණියාහු වෙති. අකික
නාමයෙන් පුබ්බසෙලියාදි නිකාය සතරක් ගත් බව කියා ඇත.

අකොක සමයෙහි සසුන් වැදි සිටි අන්‍යානිකයන්ගේ වාද බිඳුනට
‘කථාවසතුව දෙශිතය’ යි අභාව කෙනෙක් කියාති. එ ද උන්ගේ කල්පනා
මාත්‍රයෙකි. ලාභහෙතුයෙන් සසුන් වැදි සිටි නිව්කයෝ හෙළ පිළි හඳවා

සසුනින් බැහැර කරනු ලැබූ. දෙ වැනි සබ්බතියෙන් පසු නිත්‍යවාද ගෙන සිටි සහලෝස් නිකාය වාසිනු සසුනෙහි මැ රැඳී සිටියහ. මහාසමාගම-යට රැස්වූ සැටදහසක් පමණ නිඤ්ඤ ස්ථිරවාදීහු මැ යැ. කථාවස්තු ව දෙසන ලද්දේ වජ්ජිපුත්තකාදී නිකායවාසීන් “අපේ පුග්ගලෝ අත්තනිකාය පටිපනේනා” යනාදී සූත්‍රපදයන් වරදවා ගෙන උපදවාලූ නිත්‍යලබ්ධි විශ්වාසය සඳහා මැ යැ.

කථාවස්තුපාසකරණ:

පුද්ගලවාදකථා ආදී වාදයන්ට වැඩු (හුම, වූ කාරණ කථාවන්ට) නම් වෙයි. ඒ කථාවස්තුවන් සංග්‍රහ කොට දෙනනා කළ ප්‍රකරණය ද **කථාවන්ටුපාසකරණ** නම් වී. මෙහි එන වාදකථා දෙක සහලෝසෙහි. එ හැම වග්ගී නෙවිස්සෙක සංග්‍රහ කොට ඇත. එහි ආදී වූයේ පුග්ගලකථා යැ. ප්‍රකරණය වාචනා මානසට නිහාලවේ දී පුද්ගලකථාව සම්පූර්ණයෙන් විසාර විය. එසින් මන්තෙහි ‘පරිභානිකථා’ ආදිය පෙය්‍යාල විසින් සංකීර්ණ කරන ලද්දේය. එහෙයින් පුද්ගලකථායෙහි එන වාද ක්‍රමය අනුව හැම වාදකථාවක් ම සුදුසු පරිදි විසාර කළ යුතු ය.

පුග්ගලකථා විභාගය:

මෙහි මූලින් විභාග කළ පුද්ගල කථාව- 1 සුඛසම්පිකම්බය යැ, 2 සුඛික සංසදනා යැ, 3 ඔපම්මසංසදනා යැ, 4 චතුක්කන්තසංසදනා යැ, 5 ලහණස්සන්තිකථා යැ, 6 වචනසොධන යැ 7 පඤ්ඤානනාත්‍රයොග යැ, 8 ගති - චුති - පටිසංඛි අනුසොග යැ, 9 උපාදපඤ්ඤානනාත්‍රයොග යැ, 10 පුරිසකාරාත්‍රයොග යැ, 11 අනිඤ්ඤාත්‍රයොග යැ, 12 ඤානක-ජානි-පටි-පනති - උපපනති අනුසොග යැ, 16 පටිවේධාත්‍රයොග යැ, 17 සංකිත්‍රයොග යැ, 18 සම්පිකම්බසංඛාතාත්‍රයොග ය යි අටලෝස් අසුරෙකින් පුද්ගලප්‍රශ්න-විභාග කොට ඇත.

එහිදු සම්පිකම්බ ප්‍රශ්නකථාව සුඛසම්පිකම්බය යැ, ඔකාසසම්පිකම්බය යැ, කාලසම්පිකම්බය යැ, අවයව සම්පිකම්බය යැ යි සම්පිකම්බ සතරෙකින් යුක්ත වෙයි.

කථාවස්තු පාළියෙහි සුඛසම්පිකම්බය පමණක් මැ සම්පූර්ණයෙන් විභාග කොට දක්වන ලද්දේ ය. ඔකාසසම්පිකම්බයෙහි පටන් ප්‍රකරණය මුළුල්ල පෙය්‍යාලවූයෙන් සංග්‍රහ කොට ඇත. එහෙයින් සුඛසම්පිකම්බය විසාර කළ නමින් කථාවස්තු ප්‍රකරණයෙහි එන වාදකථාත්‍රමය අවබෝධ කරගත යුතු වෙයි.

සුඛසම්පිකම්බයෙහි අනුලෝමපටිවතිකපඤ්ඤාක යැ, පටිවතිකානුලෝම-පඤ්ඤාක යැ යි පඤ්ඤාක දෙකෙහි. එසින් පළමුවැන්න අනුලෝමපඤ්ඤාක, පටිවතිකවතුක්ක, නිග්ගහවතුක්ක, උපනසනවතුක්ක, නිගමනවතුක්ක යැ යි කොටස් පසෙකින් ද, දෙ වැනි පඤ්ඤාක ‘පටිවතිකපඤ්ඤාක, පටිකම්ම-වතුක්ක, නිග්ගහවතුක්ක, උපනසනවතුක්ක, නිගමනවතුක්ක යැ යි කොටස් පසෙකින් ද යුක්ත වෙයි.

“පුග්ගලෝ උපලබ්භති සම්පිකම්බපරමතේන? යො සම්පිකම්බො පරමතේන, නකො සො පුග්ගලෝ උපලබ්භති සම්පිකම්බපරමතේන” යි පූර්ණ, අනුසොග විසින් පරවාදී පක්‍ෂය ගත් වාදයෙහි හෙවත් ලබ්ධියෙහි

නිග්‍රහ (දෙම) ය නනාලිම ය, අනුලොම පරිලොම වශයෙන් දෙවැදූරුම් වූ පාපනා හෙවත් ‘තෙන වන රො’ යනාදීන් නිග්‍රහය පවුණුවාලීම ය, ආරොපනා හෙවත් “යං තත්ථ වදෙසි” යනාදීන් නිග්‍රහය අරොපණය කිරීම ය යන කරුණු පසින් යුක්ත වූයේ අනුලොම පඤ්චක නම් වේ. මෙහි අනුලොම පරිලොම විසින් ඵ්පනා දෙකකුදු ඇතියෙන් ‘සත්තක’ යයි කියැවුණු යැ. එසේ නො කීමෙහි යුක්ති කීම්? මෙහි ‘ථපනා’ නම්: “මේ නොපගේ දෙමයැ” යි පරවාදී පක්ෂය එහි පිහිටුවාලන හෙයින් වාදස්ථා-පනමාත්‍රයෙක් ම මුත් පාපනාරොපනා සෙයින් අනුලොම පරිලොම පඤ්චකයෙහි ප්‍රධාන අවයවයෙක් නො වේ.

“පුග්ගලො නුපලබ්භති” යනාදීන් පරවාදිහු විසින් අනුලොමයෙන් හා ප්‍රතිලොමයෙන් පාපනාආරොපනා චතුෂ්කයාගේ වශයෙන් කළ ප්‍රතිකම් හෙයින් දෙවැන්න පටිකම්මචතුක්ක නම් විය. පටිකම්ම, නිග්‍රහ, උපනසන, නිගමන, යන චතුෂ්කයෝ ද සිව්වැදූරුම් පාපනාරොපනයන්ගේ වශයෙන් ලැබෙන සැරි සැලකිය යුත්තාහු ය. මෙසේ “පුග්ගලො උපලබ්භති” යනාදි අනුලොම පඤ්චකයාගේ ද “නුපලබ්භති” යනාදි වූ පටිකම්ම - නිග්‍රහ-උපනසන - නිගමන චතුෂ්කයන්ගේ ද වශයෙන් අනුලොම - පට්ඨනික - පඤ්චක ලැබෙති.

“පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකංඨපරමන්තො” යනාදීන් පට්ඨනිකනය පරවාදිහුගේ පුළුඡයෙන් ඇරැඹෙයි. එහි පට්ඨනික නයින් විරුද්ධපක්ෂය පිහිටුවාලීම යැ, අනුලොම පරිලොම වශයෙන් සිව්වැදූරුම් වූ පාපනා ආරොපනා යැ යන මේ පට්ඨනිකපඤ්චක නම් වේ. යළි “උපලබ්භති පුග්ගලො” යනාදි වූ ‘පටිකම්ම-නිග්‍රහ-උපනසන-නිගමන චතුෂ්කයන්ගේ වශයෙන් පට්ඨනිකානුලොමපඤ්චක නම් දෙවැනි පඤ්චකය ගැනේ.

මෙසේ මේ පළවූවැනි සච්චිකංඨයෙහි පඤ්චකයෝ දෙදෙනෙක් වෙති. ඒ පඤ්චකද්වයෙහි නිග්‍රහ දෙකෙකි. පළවූවැනි පඤ්චකයෙහි සකවාදී විසින් පරවාදී හට කළ නිග්‍රහය ශුද්ධ යැ. එහි පරවාදිහු විසින් පටිකම්ම වශයෙන් ඡලවාදයෙන් ලත් ජය අග්‍රභි යැ. අධිමයෙන් ලත් ජය හෙයින්, දෙවැනි පඤ්චකයෙහි පරවාදී විසින් සකවාදී හට කරන නිග්‍රහය අග්‍රභි යැ. යළි සකවාදී විසින් ධම්මවාදයෙන් පටිකම්ම කොට ලත් ජය ශුද්ධ යැ. ධම්මවාදයෙන් ලත් ජය හෙයින්.

කථාචක්‍යුප්‍රකරණයෙහි එන සියලු වාදකථා මේ පළවූවැනි සච්චිකංඨය විභාග කළ ලෙසින් විමසා දත යුතු ය.

කථාචක්‍යුප්‍රකරණයෙහි වාදක්‍රමය:

කථාචක්‍යුප්‍රකරණයෙහි එන වාදක්‍රමය ‘ථපනා, පාපනා, ආරොපනා යන අවයව තුනෙකින් යුක්ත ය. එහි ඵ්පනා නම්: විරුද්ධ මතය බිඳිනු සඳහා ඉදිරිපත් කරන වාදකථාවේ පූඵපක්ෂ යි - ප්‍රධාන නකාසිත යි. ථපනයෙන් පැමිණෙන ඵලය ආපනා නම් වෙයි. එයින් ප්‍රතිවාදියා මත නැහෙන නිග්‍රහය හෙවත් පරාජය ආරොපනා නම් වේ. මේ වාදක්‍රමය නවත් පහසුවෙන් වටහාගනු සඳහා නිදසුනක් ඵලවාලමහ.

(1) සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වැ සැකි වීමෙන් ‘ආ’ කාරයෙක් මේ ද? (පුළුඡා)

පරවාදී: එසේ යැ. (පටිඡානනා - පටිඤ්ඤා)

සකවාදී: ඉකාර දෙකක් එක් වූ සකි විමෙන් ඊකාරයෙක් වේ ද?
(අනුයෝග)

පරවාදී: එසේ නො කියැවුනු යැ. 'නැත' යනුයි (පරිකෙබප)

සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වූ සකි විමෙන් ආකාරයෙක් වේ නම්,
(අනුලෝම-ශ්‍යපනා.)

සකවාදී: ඉකාර දෙකක් එක් වූ සකි විමෙන් ඊකාරයෙක් වේ යයි
කියැවුනු යැ. (අනුලෝම පාපනා.)

සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වූ ආකාරයක් වන බව පිළිගන්නා නෙමි
ඉකාරආකාරයක් එක් වූ ඊකාර වනු නො පිළිගන්නාම එහෙයින්
ඉකාරආකාරයක් එක් වූ ඊකාර නො වේ යයි නොප කියන බස
සාවද්‍ය ය. නොපගේ බස වරද බව ඔප්පු වී යයි සේ යි.
(අනුලෝම - ආරෝපනා.)

කථාවස්තුයෙහි එන වාදක්‍රමය මෙ බඳු යි. මෙය මැ අවරදිගැ නුතන
තකීක්‍රමය අනුව මෙසේ සිටී:

අ අ දෙක ආ වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ වෙයි. (එහෙත් නොප මතයෙහි ඉ ඉ දෙක
ඊ නො වෙයි.)
එසේ නම්, අ අ දෙක ද ආ නො වේ.

මේ දක්වන ලද්දේ අනුලෝම පක්ෂ යි.

කථාවස්තුයෙහි එන පරිලෝම පක්ෂයෙහි නිදසුන් මෙසේ යැ:

(2) සකවාදී: ඉ ඉ දෙක එක් වූ ඊකාර නො වේ නම්, (පරිලෝම - ශ්‍යපනා)

සකවාදී: අ අ දෙක එක් වූ ආකාරයෙක් වේ යයි ද නො කියැවුනු යැ.
(පරිලෝම - පාපනා)

සකවාදී: ඉ ඉ දෙක එක් වූ ඊකාර නො වේ යයි නොප කියන බස
මිත්‍යා වේ. (පරිලෝම - ආරෝපනා)

මෙය අවරදිගැ තකීක්‍රමය අනුව මෙසේ සිටී:

ඉ ඉ දෙක ඊ නො වේ නම්,
අ අ දෙක ද ආ නො වේ.
එහෙත් අ අ දෙක ආ වෙයි.
එහෙයින් ඉ ඉ දෙක ද ඊ වේ.

අවරදිගැ ක්‍රමයෙහි අනුලෝම ප්‍රතිලෝම පක්ෂ දෙකින් ම පාපනාව
බැහැර කරනලද වේ.

පූර්වපක්ෂය හෙවත් ප්‍රධාන තකීභ්‍යය පසුව දැක්වූ ක්‍රමයට පෙරළුව
හොත් ලැබෙනුයේ මෙසේ යැ:

අ අ දෙක ආ වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ වෙයි.
අ අ දෙක ආ වෙයි.
එහෙයින් ඉ ඉ දෙක ඊ වේ.

දෙවැනි තනිකුමයෙන් පරමාදීන්ගේ දෙවැනි උත්තරය යළි පිහිටුවනු ලැබෙයි.

(3) පරමාදී: අ අ දෙක ආ නො වේ නම්,

ඉ ඉ දෙක ද ඊ නො වේ.

අ අ දෙක ආ නො වේ යයි ද, එහෙත් ඉ ඉ දෙක ඊ වේ යයි ද තෙපි කියව.

අ අ දෙක ආ නො වේ නම්, ඉ ඉ දෙක ද ඊ නො වේ.

(4) යළි පරමාදී කියයි: මේ ප්‍රතිබාහනය සාවද්‍ය ද? එය නොප කි දෑය හා සසඳු බලව. එහි අපි අ අ දෙක ආ වේ යයි කිමිහ. තෙපි අපගේ බස සාවද්‍ය යයි කියව. නොප අපට නැතුයේ නැති දෙසෙකි. අප දුන් පිළිතුර බලග. එ නසින් අපට දෙස් නො නැඟිය යුතු වේ. නොපගේ දෙමාරොපණය සාවද්‍යය. අප නොපට කල දෙමාරොපණය නිරවද්‍ය වෙයි. අපගේ නිගමනය නිවැරදි වේ.

අධිමුඛවාදයුතනි:

කථාවසතුයෙහි පුද්ගලකථාව පිළිබඳ පළමුවැනි සවිකතයෙහි එන සිව්වැදූරුම් සවිකතයෙන් අතුරෙන් එකෙකි සවිකතයෙහි ‘අනුලෝම පව්වතික යැ, පව්වතිකානුලෝම’ යැ යන පව්වතිකයන් දෙදෙනාගේ වශයෙන් අධිමුඛවාදයුතනි දක්වන ලදී. එහි ආකෘතිය මෙසේ යැ:

(1) පරමානු වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? (පුග්ගලො උපලබ්හති සවිකතයපරමතෙන)

(2) හැම තන්හි පරමානුවශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්හති සවිකතයපරමතෙන)

(3) (පුළු-පස්විමාදි) හැම කල්හි පරමානු වශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්හති සවිකතයපරමතෙන)

(4) (පඤ්චබක - ආදසආයතන - අට්ඨාරසඛාතු - බාචිසනිඉක්ඛිය යන සත්පනස් ධර්ම සබ්බසාත) හැම විෂයෙහි පරමානු වශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්හති සවිකතයපරමතෙන.)

මේ සතරෙහි එක්එක්හි නිග්‍රහ දෙකක් දෙකක් බැගින් ලැබෙන නිග්‍රහ අට ‘අවමුඛ නිග්‍රහ’ නම් වෙයි. ‘අධිමුඛ වාදයුතනි’ යයි අටුවාහි කියන ලද්දේ එය මැ යි. පාළියෙහි අධිකානිග්‍රහ යයි ලියනු ලැබේ.

මෙය බෙදා ඇති සැටි විස්තර වශයෙන් මෙසේ ය:

1. (i) සුද්ධසවිකතයෙහි සකවාදි පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙන ප්‍රථම නිග්‍රහකථාව වෙයි. පුග්ගලො උපලබ්හති සවිකතයපරමතෙන, යො සවිකතවෙධො පරමතෙනා තතො සො පුග්ගලො උපලබ්හති සවිකතයපරමතෙන” - ‘පරමානු වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදිය ප්‍රශ්න යි. මෙහි සකවාදි පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙන නිග්‍රහයෙහි අනුලෝමපඤ්චකාදි කොටස් පස වෙයි.

- (ii) ඒ සුද්ධිකරණයෙහි ම “පුග්ගලො භූපලබ්ධි සම්බන්ධ-පරමන්තො, යො සම්බන්ධො පරමන්තො නතො යො පුග්ගලො භූපලබ්ධි සම්බන්ධපරමන්තො” යි පරමාණු විසින් පුද්ගල නැද්ද? යනාදීන් පරමාදි පක්ෂයෙන් ඇරඹෙන දෙවැනි නිග්‍රහය වෙයි. එහි පටිලෝමපඤ්ඤාදි කොටස් පස වෙයි.
- (iii) “පුග්ගලො උපලබ්ධි සම්බන්ධපරමන්තො සබ්බසු පුග්ගලො උපලබ්ධි” යනාදීන් හැම තැන (හැම සිරුරෙක) පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? ආදි හෙවැනි නිග්‍රහ කථාව ද,
- (iv) “සබ්බසු පුග්ගලො උපලබ්ධි” යි හැම කල්හි (පුළු පශ්චිම ජාති කාලාදියෙහි) පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදි සිව්වැනි නිග්‍රහය ද,
- (v) “සබ්බසු පුග්ගලො උපලබ්ධි” යි සියල්ලෙහි (සකකාදි සන්පතස් ප්‍රභේද බිම්බයෙහි) පරමාණු විසින් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදි පස්වැනි නිග්‍රහය ද යන අනුලෝමපඤ්ඤා නිග්‍රහකථා තුන ම සකවාදිපක්ෂයෙන් ඇරඹෙයි.
- (vi) අනතුරුව “සබ්බසු පුග්ගලො භූපලබ්ධි” යි සියලු තත්ව පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල නැද්ද? යනාදි සවැනි නිග්‍රහය ද,
- (vii) “සබ්බසු පුග්ගලො භූපලබ්ධි” යි හැම කල්හි පුද්ගල පරමාණු වශයෙන් නො ලැබේ ද? යනාදි සත්වැනි නිග්‍රහය ද,
- (viii) “සබ්බසු පුග්ගලො භූපලබ්ධි” යි හැම බම්බිපයෙහි පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල නැද්ද? යනාදි අටවැනි නිග්‍රහ කථා ද යි අවසානයෙහි පව්වතිකානුලෝම නිග්‍රහකථා තුන පරමාදි පක්ෂයෙන් ඇරඹෙයි. ඒ හැම තත්ව අනුලෝම පඤ්ඤාදි කොටස් පස යෙදෙන සේ සැලකිය යුතු ය.

“ඵනතාවතා සුද්ධිකස්ස වෙව ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණනති චතුරාගං සම්බන්ධං ඵකෙකස්මි සම්බන්ධො අනුලෝම පව්වතිකස්ස ච පව්වතිකානුලෝමස්ස චාති දවිනනං දවිනනං පව්වතිකානං වසෙන අයං අධිච්ඡිකා නාම වාදසුනති නිද්දිට්ඨා හොති” යනු අටුවා යි. සුද්ධික-ඨාන-කාල-බිඤ්ඤා විසින් සිව්වැදූරුම් සම්බන්ධ (සත්‍යාණු) යන් අනුරෙහි එකෙකි සම්බන්ධයෙහි යෙදෙන අනුලෝමපව්වතික යැ, පව්වතිකානුලෝම යැ’ යි දෙවැදූරුම් පව්වතිකයන්ගේ වශයෙන් අධිච්ඡිකාවාදසුනති දක්වන ලදී.

කථාවස්තුයෙහි සූත්‍ර දහසෙක් ඇත:

“මොගගලිපුත්තනිස්සඤ්ඤොරො ... සත්ථාරා දින්නනසවසෙනොව තථාගතෙන ඨපිතමානිකං විභජ්‍ජෙනා සකවාදෙ පඤ්චසුත්තසත්තාති පරමාදෙ පඤ්චාති සුත්තසත්තස්ස ආභරිතා ඉමා ... කථාවස්ථුපසකරණං අභාසි” යනු අටුවා යැ.

මොගගලිපුත්තනිස්ස තෙරණුවෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින් දී වදාළ නය වශයෙන් මැ තථාගතයන් තැබූ (කථාවස්තු) මාතෘකාව විභාග කරමින් සකවාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියයක, පරමාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියයකැයි සූත්‍ර දහසක් ඇරඹෙන මේ කථාවස්තුප්‍රකරණය වදාළහ යනු එහි අදහසයි.

‘සකවාදයෙහි පන්සියෙක පරවාදයෙහි පන්සියෙකැ’ යි සූත්‍ර දහසක් ඵලවා කථාවසතු දෙසූහ. කථාවසතුයෙහි වාදකථා දෙසියසතලොසෙකි. ඇතැම් ලඛ්ඛියක් පිහිටුවාලන්නට පරවාදී පක්ෂයෙන් ද, එය විශෝධනය සඳහා සකවාදී පක්ෂයෙන් ද ඉදිරිපත් කළ සාධකදෙකනාසූත්‍ර බොහෝ ගණනෙකි. කිසි විටෙක එක් මැ සූත්‍රය කිහිපහැන යෙදී ඇත. මෙසේ කථාවසතුප්‍රකරණයෙහි සූත්‍ර දහසෙක් ඇති සේ සැලකිය යුතු ය.

කථාවසතුප්‍රකරණයෙහි අෂ්ටමානාකායෙක් ඇතැ’ යි කෙනෙක් කියති. හෙ ද සනාථකොට නැත. “**තථාගතෙන ඤානිකා**” යි කථාවසතු මානාකාච එකක් මැ බව මේ මානායෙන් පැවසේ. අෂ්ටමානාකායෙක් වී නම්, “**තථාගතෙන ඤානාධිඤානිකායො**” යි බ්‍රහ්මසිත් පමසනු ඇත. කථාවසතු මානාකා කොහි වී යැ යත්: පුගලපඤ්ඤානම් මානාකා අවසනා බණවරකට මදක් අඩු පුද්ගල මානාකා ඇත. එ මැ කථාවසතුයෙහි මානාකා වී යයි සිතමිහ. “අයං අට්ඨමුඛා නාම වාදසුනන් නිද්දිට්ඨා හොති” යි කථවස්සුප්ප-කරණ පුගලකථායෙහි මූලින් මැ එන වාදමුඛ අෂ්ටකය ගෙන කථාවසතු ප්‍රකරණයට අෂ්ටමානාකාවක් ඇතැ’ යි ගත් සේ ද? විමසන්න!

බෞද්ධාග්‍රන්ථය:

කථාවසතු දෙකනාවෙන් යට දැක්වූ පරිදි වාදසුකති = වාදන්‍යාය ඉදිරිපත් කරමින් ඒ ඒ නිකායවාසීන් තථාගතසම්මයවිරෝධී කොට ගත් ලඛ්ඛි විශෝධ-නය කොට ඇත. එහෙයින් පවිත්‍ර වූ බෞද්ධාග්‍රන්ථයෙක් ඇත් නම්, මේ කථාවසතුයෙහි එන වාදසුකතිශ්‍රමය මැ යි. ඒනවචනානුසාරී ස්වර්වාදයට විරෝධී වැ සිටි **දිඬිනාග, බම්බිරිති, අසභ්‍ය, වසුබන්ධු** ආදී කිරිතිමත් බෞද්ධ නෙය්‍යාසිකයන් ඒ ඒ න්‍යායශාස්ත්‍ර නිපදවාලීමෙහි ප්‍රොත්සාහි වූයේ තමන් තමන් ගත් ලඛ්ඛිස්ථාන සනාථකිරීම සඳහා මැ ය. ඔවුන්ට ආදර්ශ වූයේත් උන් වාදෙන්මුඛ කොට යතාලයේත් කථාවසතුප්‍රකරණය මැ යි. එහෙත් කථාවසතුයෙන් සකාරණ කොට ලඛ්ඛි විශෝධනය කළ ද, ඇතැම් නිකායන්තරවාදීහු කථාවසතු නො පිළිගත්හ. සංකීය දුර්ලඛිය තර කිරීමට ම මහ සෙවූහ. මේ විමසන්න:

අනන්තරාභවකථා:

පූජ්‍යශ්‍රේණි-සමමිතිය ඇදුරොල්ලි වූවෝ **අභ්‍යුත්තරනිකාය** නිකතිපා-තයෙහි වදාළ “සො පඤ්චනං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤාජ්ඣානා පරිකයා අනන්තරාපරිනිබ්බාසී හොති” යන සූත්‍රපදය නුක්‍රමණීන් ගෙන ‘අනන්තරාභව-යෙක් ඇතැ’ යි ද, මෙ ලොවින් සැවැ පරලොව ගිය සත්ත්වයා දිවැස් නැති වැ, දිවැස් ඇතිසතු සෙසින් ද, සෘණි නැති වැ සෘණි ඇතිසතු සෙසින් ද, මවුගේ ඔසප්කාලය ද මවුපියන්ගේ සබ්බමය ද බලමින් සතියක් හෝ අතිරේක සතියක් පමණ කල් සිටුවන් යි ද, මරණයත් මවුකුස පිළිසඳ ගැනුමත් අතර කාලය **අනන්තරාභව** නමැයි ද කිහු.

‘අනන්තරාපරිනිබ්බාසී පුද්ගලයෙක් ඇතැ’ යි යන හෙතුවත් අනන්තරාභව-යක් ඇතිවත් මැ උපහම්මපරිනිබ්බාසී ආදී පුද්ගලයෙකුද ඇතිසෙන් උපහම්මභවාදිය ද ඇති විශායුතු යැ. පරවාදීන් එබඳු භවයක් ප්‍රතිඥා නො කරන හෙයින්ද, කාමරූපාදි භවයන් අභූරෙහි අනන්තරාභවයක් නැති හෙයින්ද, කාමාදි තුන් භවයන් හැර සතරවැනි භවයන් නැති හෙයින්ද, අනන්තරාභවපහ කමියක් නැති හෙයින්ද, හැම සත්තට අනන්තරාභවයක්

නැති හෙයින්, එ කියන අන්තරාභවයෙහි වෙදනා සංඥාදිය නැති හෙයින්, ජරාමරණ නැති හෙයින් ‘අන්තරාභවයෙක් නැතැ’යි කථාවස්තුයෙහි දී එ වාදය බණ්ඩනය කරනලද්දේ ය.

පසු වැ අන්තරාභවවාදීහු අන්තරාභවයෙක් ඇති මැ යයි දක්වන්නට තෙවලායෙන් සාධක සොයනු වේ “නහො, නිං බාහිය, නෙව්වි න හුරං න උභයමන්තරෙන” යන උදනපාළි යැ බාහිය සූත්‍රපාඨයෙහි එන “උභය-මන්තරෙන” යන පදය ද, “භූතා වා සමභවෙසී වා” යන සුත්තනිපාතයෙහි කර්ණියමෙත්තසූත්‍රපාඨය ද අභි විපරිත කොට ප්‍රමාණ වශයෙන් ගත්හ. උදනපාළියට අටුවා ලියන හදනන ධම්මපාලාචාරීන් විසින් තථාගතානුමත වූ අභිකථා විවරණ කරමින් එයින් ‘අන්තරාභවයෙක් ඇති’යි නො වදාල බව හෙළි කරනලද්දේ ය.

උදන අටුවා සම්පාදනයෙන් කලකට පසු වැ සමාසනිවාදී නිකායික වූ වසුබන්ධු නම් ආචාර්යවරයා අන්තරාභවවාදය තව තවත් තර කරමින් යට දැක්වූ සූත්‍ර හා මැදුම්පති යැ මහානණ්ඩාසංඝයා සූත්‍රයෙහි “මාතාපිතරො ච සන්නිපතිතා භොනති, මාතා ච උතුනි භොති, ගණ්ඩබ්බො ච පච්චුපට්ඨිභො භොති” යි වදාල තැන්හි ‘ගණ්ඩබ්බො’ යනුයෙහි “ගණ්ඩ” = ගඳ අනුභව-කරන්නා-ගණ්ඩානුභවයට යන්නා” යි නිරුක්ති හෙයින් ‘ගණ්ඩ’ නම් වූ යේ අන්තරාභවික සන්ධියා මැ යයි ගෙන අභිධම්මකොෂයෙහි ලොකධාතූ නිදේශයෙහි කාරිකා කිහිපයෙකින් අන්තරාභවවාදය නඟාලී ය. එමතු ද? සංසකාරප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රතිසංඝිච්ඡෙදනයෙන් සම්භවය දක්වනු සඳහා අටුවායෙහි වදාල ප්‍රතිබිම්බොපමාව ද වසුබන්ධුන් විසින් බැහැර කරනලද්දේ ය. (ප්‍රතිබිම්බං අසිඛාකාත් අසාමයාවාතිදගීනමි.) එ ද අන්තරාභවවාදය තරකිරීමෙහි මහත් වශයෙනි.

කථාවස්තුයෙහි “අන්තරාභවෙ අත්ථි රූපං වෙදනා සංඥා සංකාරා විඤ්ඤාණං” යි අන්තරාභවයෙහි රූප වෙදනා සංඥා සංසකාර විඤ්ඤාණ ඇද්ද? යන සකවාදී (සථවිරවාදී) ප්‍රශ්නයට ‘නැති’ (න හෙවං වත්තබ්බො) යි පරවාදී (නිකායන්තරවාදී) පිළිතුර විය. එහෙත් අභිධම්මකොෂයෙහි (අසං-වෛෂ්‍යන් පූළිකාලනවාකානි:) ‘අන්තරාභවිකයා පූළිකාලනවයට සමාන ආකාති දරයි ද, (සකලොක්‍ෂ:) වස්සුරාදී සියලු ඉන්ද්‍රිය රූපයෙන් සංයුක්ත යයි ද, කියමින් පරවාදියා මුල දී බැහැර කළ කරුණු පසුව පිළිගෙන ඇති සැටි ද, ‘අන්තරාභව උපපත්තිනව පූළිකාලනව මරණනව’ යි හව සතරක් නිමාණය කරමින් සද්ධම්මප්‍රතිරූප මවා ඇති සැටි ද විමැසියැයුතු ය.

නිරයපාලකථා:

“සකාති කම්මාති හතන්ති තත්ථ” යන නිතාච්චි සූත්‍රපදය විපරිත කොට ගෙන, ‘නිරයෙහි නිරයපාලයෝ නැති’යි ද, සංකීය ‘නෙරසිකකමියෝ මැ නිරයපාලරූපයෙන් සිට නිරිසත්තට සිංසා කෙරෙහි’යි ද අඩිකතිනාය වාසිහු කියති. නිකඛුතනර දෙවදුන සූත්‍රයෙන් ද මජ්ඣිමනිකාය - උපරිපණ්ණාසක - මහාදෙවදුන සූත්‍රයෙන් ද “තමෙතං භික්ඛවෙ නිරයපාලා පඤ්චවිධිබ්බන්තං නාම කාරණං කාරෙන්නි” යනාදි නෙයාච්චි සූත්‍ර දක්වා කථාවස්තුයෙහි දී ඒ නිරයපාලවාදය බැහැර කොට ඇත. එහෙත් පපඤ්ච-සුදනි මනෝරථපූරණි අටුවා දෙකෙහි මැ: “එකච්ච ථෙරා නිරයපාලා නාම නත්ථි, යත්තරූපං විස කම්මමෙව කාරණං කාරෙන්නි වදන්ති. තං අත්ථි නිරයෙසු නිරයපාලානි, ආමන්තා, අත්ථි ච කාරණිකාති ආදිනා නයෙන

අභිධම්ම පරිසෙධිතමෙව” යි මේ ආත්මකයන්ගේ වාදය ම “එකච්ච පෙරා” යි එකතාවාදයක් ලෙස දක්වන ලද්දේ ය. ආත්මක නිකාය සතරින් ඇතැම් ඇදුරොලෙක් සථිවිරවාදීන්ට සම්පව සිටියා වනා’යි සිතියා යුතු ය. ආත්මකවාදයක් වූ නිරූපාලකථාව සහිතවුවාට ආයේ එහෙයිනි. සමන්තපාසාදිකායෙහි ද බොහෝ තැනෙක අකිකයන්ගේ අටුවායෙන් නොගත් කරුණු සඳහන් ව ඇති සැටි ද සැලකිය යුතු ය.

වාදයන්ට සමබක නිකායානන්දියෝ:

කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි විශෝධනයට භාජන වූ දෙසියසතලොසක් වාදකථාවන් අතුරෙන් එක්සැත්තැවක් පමණ වාදයන්ට සමබක වූවාහු ය. පොදුකත අකික ඇදුරොලෙහි වූවෝ ය. පුබ්බසෙලියාදි අකික නිකායානන්දියන් වෙත වෙත ම උපදවාලූ වාදකථා ද ඇත. ඒ ඒ නිකායිකයන් තමන් තමන්ගේ ලබ්ධිවශයෙන් සමබක වූ වාදකථා කථාවස්තුඅටුවායෙහි සඳහන් ලත් පරිදි මෙසේ යැ:

1. අකික	වාද	71	9. මහිංසාසක	වාද	9
2. උත්තරාපථක	,,	41	10. අපරසෙලිය	,,	5
3. මහාසංඝික	,,	32	11. චෙතුල්ලක	,,	3
4. පුබ්බසෙලිය	,,	27	12. සබ්බත්ථවාදී	,,	2
5. සමමිතිය	,,	25	13. චජ්ජප්‍රත්තක	,,	2
6. රාජගිරික	,,	10	14. කසයපික	,,	1
7. සිද්ධිපික	,,	10	15. ගොකුලික	,,	1
8. හෙතුවාදී	,,	10	16. හද්‍රයානික	,,	1

මහායානසමභවය:

අගෞකාධිරාජ්‍යයෙහි නිකායානන්දියන්ගේ පක්ෂබල හිත වූයෙන් ඔහු ප්‍රත්‍යක්ෂ ජනපදයන් කරා එළැඹී නිග්‍රහබදලෙයෙන් කල් යැවූහ. ගඤ්ඤ දෙයෙහි පුරුෂපුරුෂ (පෙභාවර්) ඔවුන්ගේ මධ්‍යස්ථානය විය. බුදුන් පිරිනිව් සමූහි සියවසෙහි කණ්ණකාධිරාජ්‍යා දඬුවම් ආබිපත්‍යයට පැමිණි කල්හි එ රජු පහදවාගත් ඔහු එ රජුගේ ම ඇරාධනායෙන් පන්සියක් හික්කුහු එක් වැ ගෙන කුණ්ඩලවන විහාරයෙහි සබ්බිතියක් කළහ. එ වූ කල් මහාසංඝිකාදි නිකායවාසීන් නිපදවාලූ ග්‍රන්ථයට ‘විභාෂා’ නම් ටිකාග්‍රන්ථ සම්පාදනය කිරීමෙහි. එ විභාෂා ග්‍රන්ථයන් පිළිගත් හැම නිකායිකයෝ ම එක් වැ ගෙන චෛත්‍යපික නම් එක් ඇදුරොලක්බවට ගියහ. ඔහු හැම බුදුබවට පැමිණීමෙන් ම නිව්‍යාණාධිගමය කළයුතු යැයි ගෙන, තුළු ම මහායාන නම් වූහ. විභාෂා නො පිළිගත් නිකායානන්දි කිපයක් හා අසමිතින් සථිවිරවාදය හා භික්ෂාන යි නම් කළහ. ඒ උන්ගේ මානමිදයෙන් කළ ආරෝපණ මාත්‍රයෙකි.

කල් යාදි චෛත්‍යපිකයෝ විවිධ ලබ්ධිහෙතුවෙන් ම ‘සමාසතිවාදී’ යැ, ‘සෞත්‍රානික’ යැ, ‘විඤ්ඤාවාදී’ යැ, ‘ශුන්‍යවාදී’ යැ යි කොටස් සතරකට බිඳිතිසහ. ලබ්ධිවශයෙන් හිතන වුව ද ඔහු නාලන්දා වික්‍රමශිලා ඔදනනපුරි ආදි ස්ථාන මූලාශ්‍රයෙන් කොටගෙන මහායානිකයන් වශයෙන් එක් වැ විසූහ.

කථාවස්තුයෙහි වාක්ප්‍රයෝග:

කථාවස්තුප්‍රකරණය විභාග කරපැලැස්සේ බුදුන් පිරිනිවි තුන්වැනි සිංවසෙන යි. මේ කාලානුසාරයෙහි පාලිමාගධිකව්‍යවහාරයෙහි දී ඇතැම් සංකීර්ණයෝගයන්ගේ යම් යම් වෙනස්වීම් සිදු වූ බව පෙනේ. තත්කාලින-ව්‍යවහාරයෙහි පාවැති අසුරු සෙදුණු සංකීර්ණයෝග කථාවස්තුයෙහි දක්න හැකි ය. (මේ ද කථාවස්තුප්‍රකරණය රචනා කළ ග්‍රන්ථයක් නො ව මොග්ගලියුත්තනියා මහරහතුන් වහන්සේගේ දෙයනාවක් බවට සංකස්‍යක් වෙයි.) එබඳු කිහිපතැනෙක් මෙසේ ය:

සච්චිකාව:

භායා මිත්‍රිමි ආදිය සෙසින් අභුත නො වූ, භූත වූ සත්‍ය වූ අවිජ්‍ය 'සච්චිකාව' යනු වේ. මේ අවිජ්‍යයෙහි 'සච්චිකාව' යනු ම කථාවස්තුයෙහි බෙහෙවින් යෙදී ඇත.

න හෙමං චතනබ්බං:

'න යි + ච' යි විවේච්ඤා යි. 'න හ ච' යි හෝ වෙයි. 'නි' හිව ද, 'හ' හිව ද වාක්‍යප්‍රකරණයෙහි නිපාත යි. 'ච' යනු හෝ නිසැල්ලු යි. 'න ච' චතනබ්බං) යනු වේ.

චතනබ්බං:

ලිඛිතාවි චතනබ්බං 'නි' හට 'ච' වූ නැති. සූත්‍රපාලියෙහිදී කිසිතැනෙක 'චතනබ්බං' ලිඛිතබ්බං ආදියෙහි සෙසින් ඉතා විරල වූ මේ ප්‍රයෝගය ඇත ද කථාවස්තුයෙහි 'නිසාපොතබ්බං, නිසාපොතබ්බං, චතනබ්බං, හතනබ්බං' ආදී විශිෂ්ට මේ ප්‍රයෝගය බහුල වූ දක්නට ඇත.

සංකප්පි:

'සංකප්පි' හෝ 'සංකප්පි' (ඉදිත්) යනිද්‍රව්‍යයෙහි නිපාත යි. සූත්‍රපාලියෙහි දුර්වල වූ මේ අවිජ්‍යයෙහි ද කථාවස්තුයෙහි සුලභ වේ.

ආමනනා:

ප්‍රතිශ්‍යයෙහි නිපාත යි. අන් තන්හි 'ආම, ආමන, ආමන' යි සෙදෙන ප්‍රතිභානනාවිජ්‍ය කථාවස්තුයෙහි මේ සෙදෙන සැඟි යි.

හෙමං:

මෙහි 'හ' කාර ආගමිජ් යි 'ච' වූ යනු වේ. 'හෙමං' හෙමං, හෙමං සංකප්පි' ආදී අනෙකසංකප්පියෙහි පද්ධි වූ ආගමිකකාරය කථාවස්තු-පාලියෙහි ඇත.

චතන සංකප්පි:

'චතන සංකප්පි' (හෙලෙ හේ මි වෙයි.) නොහොත් 'චතන චතන' (හෙලෙ හෙලෙ මි ය.) 'චතන චතන සංකප්පි' යනු වේ.

හෙමං නිසා:

මෙහි ද භාග්‍ය ආගම යි. නිසාපොත සංකප්පි යි. 'ච' ආගමි යනු වේ. හෙමං නිසා 'ච' නිසා' යනු වේ.

සෙබස්තියානි නාමය:

'සො එව් අප්, සො එව් නාමි' (හෙ මැ අත, හෙ මැ නැත) යනු වේ.

අක්ෂරවේදය: නාමය:

අප් සභාවෝ, නාමි සභාවෝ' අක්ෂරවේදය නාමය (අත සහ සභාව, නැත සහ සභාව) යනු වේ.

කිසි නාමය:

'නො අප්, නො අනිත' යනු වේ.

නාමය: සංස්කරණය:

කථාවන්තූපකරණය කිහිප වරක් සංස්කරණයෙන් පුද්ගලයෙකු වී ඇත. බුද්ධිමත්ව සම්මතයක් බැරවීමට දී සිදු කළ ජවයාමයානවේදය සංස්කරණය ලැබූ පුද්ගලයෙකු විය. මෙම කළු පාටිකාව සංස්කරණය විය හැකිය.

බුද්ධියෙන් ක්‍රියාකාරී සංස්කරණය නම්. ක්‍රියාකාරී ග්‍රන්ථයන් දිගු-කාලාන්තරයෙහි ලෙබ්කලයෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අප් පද බලයෙන් පිළිබඳ විපරිතයක් වේ නම් එය බැරවීමට කොට ක්‍රියා සම්පාදනයට නැතිවිය යුතු වූ පාඨය මැ වඩා කොට ගැනීම ය. මෙකැසියෙහි ප්‍රබල වූ විද්‍යාදායක විශ්වවිද්‍යාලයෙහි සමාන උපකල්පන පරිමාණය ශ්‍රී විජේරත්නාචාර්යාණන් විසින් පාඨයන් වඩාත් සේම ප්‍රදානය ඇති බුද්ධියෙන් ක්‍රියාකාරී සංස්කරණය ලෙබ්කලයෙන් කථාවන්තූපකරණයේ සංස්කරණය සිදු වී ඇත. මෙ සංස්කරණයෙන් යුද්ධයට පත් පදපාඨ ඒ ඒ පිදුසෙහි පාඨානුරූපීය දක්වා ඇතිසේම වෙන මැ සදහන් නො කළ මතා ය.

කථාවන්තූපකරණය නාමයාමයය පිළිබඳ පරිමාදම්භය සදහා වාද ප්‍රතිවාදලෙසෙන් වදාරන ලද්දෙකි. එහෙයින් එහි ප්‍රතිචාර වූ නායකයාණියෙකුද ඇත. (එය මෙහි මුල දී සැකෙවින් දක්විණි.) ග්‍රන්ථාසාවය සදහා ප්‍රශ්න දෙකක් නම්, ප්‍රකරණය ප්‍රචලිත පොදාලමියෙන් සංග්‍රහ වී ඇත. මෙසේ එහි කථාවාමය අනිකරින් දුරව්‍යේය. මේ සංස්කරණයෙහි ලාභය සඳහා මාමියෙකු මැ සකවාදි පරිමාදි දෙ පක්ෂය ද, ඒ ඒ පක්ෂයෙහි ප්‍රජා පරිමාදානා (පරිකල්ප) අනුසෘත පරිකල්ප හා අනුලෝම පරිලෝම විධින් සිටි ස්වභාවාපනා ආරෝපනා හා නිගන්ව ද වෙන් කොට දක්වෙයි. ප්‍රශ්නකවාදි එක් එක් කථායෙහි බැසගෙන සිටි ප්‍රශ්න වෙන් කොට දක්වනු සදහා අනුමතයෙන් දක්න යොදා ඇත. එක් එක් දක්ෂයා ප්‍රථම 'සකවාදි ප්‍රජා' 'පරිමාදි පරිකල්ප' ආදිය පිළිබඳ සංකේත පද ද පෙළ ඉදිරියෙහි යෙදිණි. ඒ ඒ පිටුවෙහි දකුණු පසින් දෙන්නා පාමිය ද, හැම පාමි පිටුවක් ඉදිරිපිට යට කි ලෙසින් සංලක්ෂ්‍ය වූ සිංහල පරිමාදානා ද යොදා ඇත.

සිංහල පරිවහිනය:

බුද්ධිජයනති උත්තම අනුසම්මරණය සදහා ලභිකාරාජ්‍යය විසින් සම්මත වූ විශිෂ්ටතම කායඥය වූයේ ත්‍රිපිටකය සිංහල භාෂාවට නගාලීම යි. ත්‍රිපිටකයෙහි ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක් නොයෙක්වර සන්න පිටපත් හා පරිවහින ආරයෙන් නොයෙක් ලෙසින් සිංහලට නැගී ඇත ද, ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක් එබඳු පරිවහිනයකට කිසිකලෙක භාජන වී නැත. කථාවස්සනුප්‍රකරණය ද එබඳු ග්‍රන්ථයෙකි. එයට අටුවා පිකා අනුටිකා ඇත ද එ හැම ඉතා සංක්ෂිප්ත යැ. පෙළ විසින් ද කථාවස්සනුප්‍රකරණය දුර්බොධ යැ. එය පරිවහිනය සදහා **ලංකාබෝද්ධමණදිලය** විසින් ආරාධිත වූවෝ ශ්‍රී ලභිකා දක්ෂිණදිගාභාගයෙහි ප්‍රධාන සමාසනයක තත් පැමිණියෝ යැ. ව්‍යාකරණ ඡන්දොලභිකාරනකිත්‍යායෙනිහාස සහිත ප්‍රාචීන භාෂා විෂයෙහි පණ්ඩිතොපාධිය අයත්තයෙන් හිමිකරගනුවහ. ලක්දි වැ වත්මන් පබ්ලිෂන්වැලෙහි තරලමිණි වූවහ. ලෙඛකයන් කෙරෙහි අග්‍රෙසර ව්‍යකත වාදිවූ, අභංගම **විද්‍යාවත්තු** පිරුවන් හිමියෝ ය. ඔබ **කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොකාභිධාන** මහාස්ථිරයන් වහන්සේ යි.

කථාවස්සනුප්‍රකරණයෙහි සිංහල පරිවහිනය සරල යැ, සුගම යැ. සිංහල සාහිත්‍යතරුවරයෙහි අරුත්වර්ණ වැහෙන නවතම අමාඵලයෙකි. කථාවස්සනු කොටාරෙහි සැඟා වී සිටි අරුත්වරුවන් පහසන මිණිපහනක් බඳු යි. එය ධම්මාමිතට සගපවග නැතුමට හිණිපෙනෙක් වෙවයි අපගේ ආශංසනය වේ.

කථාවස්සනු ප්‍රිප්බද මේ සංඥපන සංලක්ෂණ සම්පාදනයෙහි දී අගමහාපණ්ඩිත **බලන්ගොඩ ආනන්දමොහොය** මහානායකස්ථිරපාදයන් වහන්සේ අපට උපසන්නහක වැ සිටි බව ද, පණ්ඩිත **කර්නම්පිටිගොඩ සුමනසාර** ස්ථිරයන් වහන්සේ ඇතැම් කරුණු සංසද්දනයෙහි සහාය වූ බව ද මෙහි ලා පවසමිහ.

ලබ්‍රහ්ම ලභිකානන්ද ස්ථිර.

බුද්ධිවතී 2511.
ප්‍රවචනොදය පිරිවෙන,
මොල්ලිගොඩ,
වාද්දුව.

සබ්බකත නිරුපණය

[ග්‍රන්ථයෙහි යෙදී ඇති සබ්බකත]

ස. පු:	...	සකවාදී පුච්ඡා,
ප. පටිඤ්ඤා:	...	පරවාදී පටිඤ්ඤා,
ස. අනු:	...	සකවාදී අනුයෝගො,
ප. පටි:	...	පරවාදී පටිකෙඛපො,
ප. පු:	...	පරවාදී පුච්ඡා,
ස. පටිඤ්ඤා:	...	සකවාදී පටිඤ්ඤා:
ප. අනු:	...	පරවාදී අනුයෝගො,
ස. පටි:	...	සකවාදී පටිකෙඛපො,
අනු. ඔ:	...	අනුලොම ඔපනා,
අනු. පා:	...	අනුලොම පාපනා,
අනු. ආ:	...	අනුලොම ආරොපනා,
පටි. ඔ:	...	පටිලොම ඔපනා,
පටි. පා:	...	පටිලොම පාපනා,
පටි. ආ:	...	පටිලොම ආරොපනා,
ස. නි:	...	සකවාදී නිගගො,
ප. නි:	...	පරවාදී නිගගො,
ස. නිග:	...	සකවාදී නිගමනං,
ප. නිග:	...	පරවාදී නිගමනං,
ස. වි:	...	සකවාදී විසංඝර්ජනා,
ප. වි:	...	පරවාදී විසංඝර්ජනා.

පොඤ්ඤා සබ්බකත

සී. මු:	...	සීහලකකිර - මුද්දිත පොඤ්ඤා,
සායා:	...	සායාමකකිර - මුද්දිත පොඤ්ඤා,
මජ්ඣං:	...	මජ්ඣමනිකාසංඝර්ජනා - පොඤ්ඤා,
PTS.	....	Pali Text Society Edition.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

ඒa ඒā ඉi ඉī උu උū ඒe ඒō

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṇa
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa
	ටta	ඨtha	ඳda	ඵdha	ණṇa
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha
					ළla
					ඞm

කka	කāka	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛākhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛෝkhō
ගgā	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කකka	කඤṇā	ත්‍රtra	මම්mpha
කඛkkha	ඤṇha	දදda	මඞ,ඞm̐ba
කයkya	ඤṇca	දධddha	මභmbha
කිkri	ඤṇ,ඡn̐cha	ද්‍රdra	මමmma
කචkva	ඤṇ,ඡn̐ja	ද්‍ව,ඳdva	මඞmha
කඡkhva	ඤṇඣnjha	ධධdhva	යය,යyya
කඨkha	ටtta	නතnta	යහya
ගගga	ටඨ,ඨttha	න්තnthā	ලලla
ගඝggha	ඞddā	නදnda	ලයlyā
ඞකṇka	ඞඞddhā	නඞndha	ලඞlha
ග්‍රgṛa	ඤṇṇā	නාṇna	වහwha
ඞකṇkha	ඤṇntā	නඞṇha	සසssa
වඞṇga	ඤṇnthā	ප්‍පppa	සමsma
ඞකṇgha	ඤṇ,ඞndā	ප්‍පppha	සවsva
චචcca	ඤṇṇha	බබbba	හහhma
චඡccha	නතtta	බභbbha	හචhva
ඡජjja	න්තtthā	බ්‍රbra	ළඞlha
ඡඣjjha	නිtvā	මඞmpha	

ā ī i ī u ū e o o

අනිඛමමපිටකේ

කථාවක්ථුපපකරණසාලියා

පඨමභාග - විසයසූචි

විසයා

පිටපටකා

පඨමො වගෙහා

2 - 422

1.	පුග්ගලකථා	...	...	2 - 188
2.	පරිභානිකථා	...	...	190 - 250
3.	බ්‍රහ්මචරියකථා	...	...	152 - 274
4.	ඔබ්බොකථා	...	...	276 - 288
5.	ජ්‍යෙෂ්ඨකථා	...	...	290 - 302
6.	සබ්බකථා	...	...	304 - 372
7.	අනිත්තකාදිකථා	...	...	374 - 390
8.	එකච්චං අනිත්තකථා	...	...	392 - 402
9.	සනිපට්ඨානකථා	...	...	404 - 412
10.	හෙවනිකථා	...	...	414 - 422

මහාචගෙහා නිට්ඨිකො

දුතියො වගෙහා

424 - 578

11.	පරුපහාරකථා	...	...	424 - 444
12.	අඤ්ඤාණකථා	...	...	446 - 462
13.	කම්මකථා	...	...	464 - 478
14.	පරිච්ඡාරණකථා	...	...	480 - 496
15.	වජ්‍රිහෙදකථා	...	...	498 - 518
16.	දුක්ඛාභාරකථා	...	...	520 -
17.	චිත්තවසිතිකථා	...	...	522 - 530
18.	කුක්කුලකථා	...	...	532 - 540
19.	අනුප්පබ්බාතිසමයකථා	...	...	542 - 560
20.	වොහාරකථා	...	...	562 - 572
21.	නිරෝධකථා	...	...	574 - 578

දුතියො වගෙහා නිට්ඨිකො.

ශුද්ධි පත්‍රය

පිටුව	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
3	7	අප්‍රත්‍යාදී	අප්‍රත්‍යාදී
3	9	ජලවාදයට	ජලවාදයට
12	3	සම්මතවේදය	සම්මතවේදය
12	7	පටිපාදනා	පටිපාදනා
42	15	අත්‍යන්තරය	අත්‍යන්තරය
160	27	ස: පටිඤ්ඤා	ප: පටිඤ්ඤා
301	1	{ විතරුග වූයේ -	{ විතරුග වූයේ ධර්මානුකූලය හා
480	8	{ අනාගාමි ඵලයෙහි	{ සමග අනාගාමි ඵලයෙහි
		පරපටිබද්ධිභූ	පරපටිබද්ධිභූ

උභයපුරුණ

524 වැනි පිටුවෙහි 5 වැනි ප්‍රශ්නය අගට මේ කොටස එක් වියයුතු:

ස. පු: තෙ ධර්මා විතෙතන ලුහුපරිවත්තනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු වුත්තං හගවතා “සෙසයථාපි භික්ඛවෙ මක්ඛවො අරඤ්ඤා පවනෙ චරමානො සාබං ගණනාති, තං මුඤ්චිතා අඤ්ඤං ගණනාති, තං මුඤ්චිතා අඤ්ඤං ගණනාති, එවමෙවං බො භික්ඛවෙ යදිදං වුච්චති විත්තං ඉතිපි මනො ඉතිපි විඤ්ඤාණං ඉතිපි තං රත්තියා ච දිවසස්ස ච අඤ්ඤාදෙව උපපජ්ජති අඤ්ඤං තිරුජ්ඣති” යි අනෙව සුත්තනෙතො’ති. a

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං: තෙ ධර්මා විතෙතන ලුහුපරිවත්තනාති.

525 වැනි පිටුවෙහි 5 වැනි ප්‍රශ්නය අගට මේ කොටස එක් වියයුතු:

ස. පු. ඒ දහම්හු සිතට වඩා වහා පෙරළෙනසුළු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු: “මහණෙනි, යම් පරිදි මක්ඛයෙක් අරනැ මහවල්හි ඇවිදුනේ ශාඛාවක් ගත්තේ වේ ද, එ පියා අනෙකක් ගත්තේ වේ ද, එ පියා අනෙකක් ගත්තේ වේ ද, මහණෙනි, එ පරිදි මැ ‘විතත’ යයි ද ‘මන’ යයි ද ‘විඤ්ඤාණ’ යයි ද යම් දෑයෙක් කියන ලද ද, එය රැය ද දහවල ද අනෙකෙක්ව මැ උපදනේ යැ, අනෙකෙක්ව මැ තිරුඤ්චි වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එ කාරුණින් ‘ඒ දහම්හු සිතට වඩා වහා පෙරළෙන සුල්ලහ’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

a නිදහසංසුත්ත - අසසුගවාසුත්ත.

අනිමමපිටකෙ

කථාවතුවප්පකරණං.

පඨමො භාශො

අතිශයම පිටකෙ

කථාවක්ෂුපපකරණං

නමො තසං භගවතො අරහතො සමමා සමබ්බදධස්ස.

පඨමො වග්ගො

1. 1.

පුග්ගලකථා

1 සකච්ඡාදිප්පුච්ඡා: පුග්ගලො උප්පලබ්භති සච්ඡිකඨ්ථපරමසේනා'ති.¹

පරවාදිප්පිකුසුද්ධා: ආමනනා.

සකච්ඡාදිප්පුච්ඡාගො: යො සච්ඡිකඨ්ථො පරමසේනා² නහො සො පුග්ගලො
උප්පලබ්භති සච්ඡිකඨ්ථපරමසේනා'ති.¹

පරවාදිප්පිකෙතිපො: නහෙවං වතනබ්බො.

සකච්ඡාදිනිග්ගහො: ආජානාති නිග්ගහං.

1 සච්ඡිකඨ්ථපරමසේනාති - සනා

2 සච්ඡිකඨ්ථො පරමසේනා - සනා

අතිධම්මිපිටකයෙහි

කථාවසනුප්‍රකරණය

ඒ හඟවන් අහිත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

ප්‍රථම වර්ගය

1. 1

පුද්ගලකථා

[අප බුදුන් පිළිගිවි දෙවන සියවසෙහි ‘මේරවාද’යෙන් බිඳිගිය ‘වජ්ජිපුත්තක’ නම් ඇදුරොලෙකැ, තත්ප්‍රභව වූ ‘සම්මතිය’ නම් ඇදුරොලෙකැ සි ඇදුරොල්ලු දෙදෙනෙක් වූහ. ඔහු බුදුන් විසින් “අත්තිපුග්ගලො අනතතිතාය පටිපනෙනා” යනාදින් සම්මතසත්‍ය විසින් සංකීර්තනවිවතයෙන් වදාළ සූත්‍රප්‍රදේශයෙහි අස්ථි වරදවා ගෙනැ හුනාස්ථියෙන් පුද්ගලයෙක් සන්තියෙක් ඇති’යි අභිගිවේශ කොට ජලවත්‍රිත්‍යායයෙන් විපරිතශ්‍රාව ඇති වූහ. සප්තත්‍යය - අප්‍රත්‍යාදි විසින් විහක්ඛ සප්තපක්ඛාගන් සභකියායතනබාහු ආදි ධම්මප්‍රභේදමාත්‍ර වන් වූන් සථාස්ථියෙන් පුද්ගලයෙකු නැතිසෙන් උන්ගේ ජලවාදයට අධිකාග නො දෙනු සදහා පළමු මැ කෙල “පුද්ගලකථා” ආරම්භ සි.]

1. සකවාදිප්‍රව්‍යා: සත්‍යාථ (=භූතාස්ථි) පරමාස්ථි (=ආත්මප්‍රත්‍යක්ෂ සංකීර්තන උත්තමාස්ථි) වශයෙන් පුද්ගලයෙක් (=ආත්මයෙක්,) උපලභ්‍යමාන මේ ද? (නුවණ එළවා දන්නා ලැබේ ද?)

පරවාදිපටිකකු: එසේ යැ.

සකවාදිදනුයොග: යම් (සකකු - ආයතන - බාහු - ඉන්ද්‍රිය විසින් ඇති සන්පනස් ප්‍රභේද වූ) සත්‍යාස්ථියෙක් පරමාස්ථියෙක් මේ ද, ඒ ගෙනුවින් සත්‍යාස්ථි පරමාස්ථි ධම්ම වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද? (සන්පනස් ධම්මයන් කෙරෙහි රූපාදීන්ගේ රූපපනාදි ආකාරයෙන් දක්නා සත්‍යාස්ථි පරමාස්ථියෙක් ඇත් ද? නොප කියන පුද්ගලක් ඒ ආකාරයෙන් ලැබේ ද?)

පරවාදිපටිකෙකප: එසේ නො කියැවුනු යැ.

සකවාදිතික්ඛහ: තිග්‍රහය පිළිගනුව.

- අනුලෝමය්‍යපනා: ගඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
- අනුලෝමපාපනා: තෙන චත රෙ චතතඤ්ඤි යො සච්ඡිකට්ඨො-
පරමසේන¹ තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
- අනුලෝම
ආරෝපනා: යං තස්ථ චදෙසි: චතතඤ්ඤි ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච
චතතඤ්ඤි යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේන තනො
සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේ-
නා'ති මිච්ඡා.
- පටිලෝමය්‍යපනා: නො චෙ පන චතතඤ්ඤි යො සච්ඡිකට්ඨො
පරමසේන තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති
- පටිලෝමපාපනා: නො ච චත රෙ චතතඤ්ඤි පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
- පටිලෝම
ආරෝපනා: යං තස්ථ චදෙසි: චතතඤ්ඤි ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච
චතතඤ්ඤි යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේන තනො
සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේ-
නා'ති මිච්ඡා.

අනුලෝම පඤ්චකං.

2. පරවාදීප්‍රච්ඡා: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති ²
- සකවාදීපටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- පරවාදීඅනුයෝගො: යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේන තනො සො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති?
- ස. පටිකේඛපො: නගෙවං චතතඤ්ඤි.
- පරවාදීපටිකමමා: ආජානාති පටිකමමං.

1. සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා - ඥා

2. සච්ඡිකට්ඨපරමසේනාති - සනා.

අනුලෝමයන්නා: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,

අනුලෝමපාපනා: හවන, එහෙයින් (නොප විසින්) යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද, එ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නිශ්චය වූ මැ යැ.

අනුලෝම
ආරෝපනා: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නිශ්චය වූ යැ යි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද, ඒ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො නිශ්චය වූ යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා නිශ්චය නම් මේ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි.

පටිලෝමයන්නා. යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද, එ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි ඉදින් නො නිශ්චය නම්, හවන, (නොප විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො ද නිශ්චය වූ මැ යැ.

පටිලෝමපාපනා. සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි ද,

පටිලෝම
ආරෝපනා. යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද, එ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො නිශ්චය වූ යැ යි ද යම් බසක් එහි ලා නිශ්චය නම් මේ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි.

අනුලෝම පක්ෂය යි.

2. පරමාදිප්‍රවෘත්තී: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?

සකවාදිපටිකතා: එසේ යැ (නො දන්නා ලැබේ).

පරමාදිඅනුකූලයා: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද, එ හෙතු- වින් සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් නො දන්නා ලැබේ ද?

සකවාදිපටිකතා: එසේ නො නිශ්චය වූ යැ. (සම්මති - පරමානු සත්‍ය දෙක ඉහු කොට දැක්වෙත් බවසේ ප්‍රතික්ෂේපය යි).

පරමාදිපටිකතා: ඒ ප්‍රතික්ෂේපය පිළිගනුව.

අනුලෝමපාදනා: හඤ්චි ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනුලෝමපාදනා: තෙන චන රෙ වහ්‍නබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, නහො සො ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනුලෝම
ආරෝපනා: යං නත්ථ වදෙසී: 'වහ්‍නබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යලෝ නුප-
ලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වහ්‍නබ්බෙ
යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, නහො සො ප්‍රග්‍යලෝ
නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති මිච්ඡා.

පටිලෝමපාදනා: නො චෙ පන වහ්‍නබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො
පරමජේ, නහො සො ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති
සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති

පටිලෝමපාදනා: නො ච වන රෙ වහ්‍නබ්බෙ ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති
සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටිලෝම
ආරෝපනා: යං නත්ථ වදෙසී: වහ්‍නබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යලෝ
නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වහ්‍නබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, නහො
සො ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේ-
නා'ති මිච්ඡා.

පටිකමමචතුකකං.

8. ප. ති. නිං චෙ පන මඤ්ඤසී: වහ්‍නබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යලෝ
නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වහ්‍නබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, නහො
සො ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජේ
නා'ති, තෙන නව නත්ථ භෙදාය පටිඤ්ඤස
භෙවං පටිජානතං භෙවං තිග්ගභෙදබ්බෙ.
අථ තං තිග්ගණ්ණාම. සුනිග්ගතීතො ච භොසී.

අනු. ය: හඤ්චි ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨ පර-
මජේන,

අනු. පා: තෙන චන රෙ වහ්‍නබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො
පරමජේ, නහො සො ප්‍රග්‍යලෝ නුපලබ්‍හති
සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

- අනුලෝමයන්නා: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනුලෝමපාපනා: හවන, එහෙයින් (හවන්හු විසින්) යම් සත්‍යානු-යෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියැවුනු මැ යැ.
- අනුලෝම ආරෝපනා: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියැවුනු යැ යි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුනු යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා කියෙති නම් එ හවන්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටිලෝමයන්නා: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් ඇද්ද එයින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි ඉදින් නො කියැවුනු වේ නම්,
- පටිලෝමපාපනා: හවන, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුනු මැ යැ,
- පටිලෝම ආරෝපනා: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි ද යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො ද කියැ වුනු යැ යි ද එහිලා යම් බසක් කියෙති නම් එ (නොපගේ) මිථ්‍යායෙකි.

පටිකමම වතුකක යි.

- 3 ප. නි: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගලයෙක් නො දන්නා ලැබේ යැ යි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැයි නො කියැ වුනු යැයි ද (යනුවෙන්) ඉදින් හවන් හහනෙ නම් එ හෙයින් එ ප්‍රතිඥයෙන් එ සේ ප්‍රතිඥ කරන හවන් මෙසේ නිග්‍රහ කටයුතු වෙයි. එ බැවින් මෙසේ හවන්හු (මතුයෙහි එන සැටියෙන්) නිග්‍රහ කරමහ. නවද (අප විසින්) මැනවින් නිග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවන, එ හෙයින් (හවන්හු විසින්) යම් සත්‍යානු-යෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි කියැ වුනු මැ යැ.

අනු. ආ: යං තත්ථ චදෙසී: චත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා, නො ච චත්ත-
බ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො
පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති
ඕච්ඡා.

පටි. ය: නො චෙ පන චත්තබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො
පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති,

පටි. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ පුග්ගලො නුපල-
බ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

පටි. ආ. යං තත්ථ චදෙසී: චත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා, නො ච චත්ත-
බ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො
පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති
ඉදා හෙ ඕච්ඡා.

නිග්ගහ වතුඤ්ඤා.

4. ප. උ: එසෙ චෙ දුන්නිග්ගහිතො භෙවමෙවා තත්ථ දංකි:
චත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡි
කට්ඨපරමසේනා, නො ච චත්තබ්බෙ යො
සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති. නො ච
මියං තයා තත්ථ භොනාය පටිඤ්ඤාය භෙවා
පටිජානානා භෙවා නිග්ගහෙතබ්බා. අථ මා
නිග්ගණ්ඨාසී, දුන්නිග්ගහිතා ච භොම.

අනු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා,

අනු. පා: තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො
පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් පුද්ගලයෙක් නොදන්නා ලැබේ යැ යි කියා යුතු යැ යි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල නොදන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා කියෙහි නම් එ හවත්නු ගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙ- වින් සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල නොදන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු වෙ නම්,

පටි. පා: හවත, (හවත්නු විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශ- යෙන් පුද්ගල නොදන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු මැ යි.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගලයෙක් නොදන්නා ලැබේ යැ යි කියායුතු යැ යි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙවින් සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල නොදන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා කියෙහි නම් එ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.

නිගන්වන වාක්‍යයකි.

4. ප. උ: ඉදින් තෙල වැරදි සේ කළ නිග්‍රහයෙක් වේ නම් (හවත්නු විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියායුතු යැ යි ද, 'යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු යැ'යි (යනුවෙන් අනුලෝම පඤ්චකයෙහි ලා) අපට කළ නිග්‍රහයෙහි දිත් එ පරිදි මැ දක්නේ මැනවැ. එහි ලා තෙල ප්‍රතිඥයෙන් මෙසේ ප්‍රතිඥ කරන අපි හවත්නු විසින් මෙසේ නිග්‍රහ කටයුත්තමෝ නො වමහ. එයින් අපට මෙසේ (මතු සඳහන් වන පරිදි) නිග්‍රහ කරන්නෙහි නම් වැරදි සේ නිග්‍රහ කරන ලද්දමෝ වමහ.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගලයෙක් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවත, එහෙයින් (හවත්නු විසින්) යම් සත්‍යා- නුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියායුතු යැ.

අනු. ආ: සං තත්ථ චද්දෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන, නො ච වත්තබ්බෙ සො සච්චිකට්ඨො පරමසේ, නනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ස: නො ච පන වත්තබ්බෙ සො සච්චිකට්ඨො පරමසේ, නනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

පටි. ආ: සං තත්ථ චද්දෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන, නො ච වත්තබ්බෙ සො සච්චිකට්ඨො පරමසේ, නනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

උපනිශතවතුකකං.

5 ප. නිග: න ගෙවං නිග්ගහෙනබ්බෙ, තෙන හි සං නිග්ගණ්ඨාසි.

දනු. ස: හසද්ඨි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන,

දනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සො සච්චිකට්ඨො පරමසේ, නනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

දනු. ආ: සං තත්ථ චද්දෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන, නො ච වත්තබ්බෙ සො සච්චිකට්ඨො පරමසේ, නනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති¹ සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ස: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ සො සච්චිකට්ඨො පරමසේ, නනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

- අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් පුද්ගලයෙක් දන්නා, ලැබේ යයි කියනු ලැබේ ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් වෙ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එය භවත්තූතේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් වෙ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ නම්,
- පටි. පා: භවත, එහෙයින් (භවත්තූ විසින්) සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ.
- පටි. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් පුද්ගලයෙක් දන්නා ලැබේ යැ යි කියනු ලැබේ ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් වෙ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් මෙය භවත්තූතේ මිථ්‍යායෙකි.

දසවන වග්ගය යි.

5. ප. නිග: මෙසේ මම නිග්‍රහ කටයුතුයෙම නො වෙමි. ඒ දුර්වලතා හෙතෙයින් යම් හෙයකින් නිග්‍රහයෙකි.
- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: භවත, එහෙයින් (භවත්තූ විසින්) යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් වෙ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියනු ලැබේ.
- අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියනු ලැබේ ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් වෙ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එය භවත්තූතේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් වෙ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ නම්,
- පටි. පා: භවත, එහෙයින් (භවත්තූ විසින්) සත්‍යානුච්ඡේදනාදි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

නිගමනා: තෙන හි යෙ කතෙ නිග්ගහෙ සෙ නිග්ගහෙ දුක්ඛට්ඨෙ. පුක්ඛතෙ පටිකමෙමි. පුක්ඛත පටිපාදනා'ති

නිගමන¹ වතුක්කං.

පඨමො නිග්ගහො.

6. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති?

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති?

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. නි: ආඡානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ. හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: “සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දත්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානු-යෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධම් වශයෙන් එ පුද්ගල දත්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එ භවත්තූගේ මිථ්‍යායෙකැ”යි යම් නිග්‍රහයක් කෙරෙහි ද එසේ නිග්‍රහ නො කළයුතු යැ.

නිගමන: එහෙයින් යම් නිග්‍රහයෙක් කරන ලද ද එය දුෂ්කාරය යැ. අප විසින් කළ ප්‍රතික්‍රියාව සුකාරය යැ. කපාමාගී ප්‍රතිපාදනය සුකාරය යි.

නිගමන වතුකත යි.

ප්‍රථම නිග්‍රහ යි.

6. ප. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ ද?

ස. පටිකුල: එසේ යැ. (නො දත්තා ලැබේ)

ප. අනු: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු ධම් වශයෙන් එ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කිය යුතු යැ. (සමමතසත්‍ය විසින් ප්‍රතික්‍ෂේප නො කට හෙන හෙයින්.)

ප. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ස: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් (භවත්තූ විසින්) යම් සත්‍යානු-යෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධම් වශයෙන් එ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි කිය යුතු ය.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධම් වශයෙන් එ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එ භවත්තූගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ස: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු නම්, භවත, එහෙයින් (භවත්තූ විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු යැ.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්න, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෙන්නො සො සො පුග්ගලො නුපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති. ටිච්ඡා.

පච්චනිකා පඤ්චකං.

7. භ. පු: පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.

ස. අනු: යො සච්චිකට්ඨො පරමජෙන්නො සො සො පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. පටිකම්ම: ආඡානාති පටිකම්මං.

අනු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්න,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෙන්නො සො සො පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්න, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෙන්නො සො සො පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති ටිච්ඡා.

පටි ය: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෙන්නො සො සො පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති,

පටි පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්න, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෙන්නො සො සො පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති ටිච්ඡා.

පටිකම්මවතුකකං.

පටි. පා: හවන, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වේ නම්,

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු වශ-යෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පව්වගිත පක්ෂවත යි.

7. ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු බව වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.

ස. පටිකම්ම: මේ ප්‍රතිකම්ම පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවන, එහෙයින් (හවත්නු විසින්) යම් සත්‍යානු යෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද ඒ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානු යෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යැයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වේ නම්,

පටි. පා: හවන, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටිකම්ම වතුකත යි.

8. ස. නි:

කිං වෙ පන මඤ්ඤයි: 'වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති, තෙන තච තත්ථ හෙතාය පටිඤ්ඤාය හෙවං පටිජානන්තං හෙවං නිග්ගහෙනබ්බෙ, අථ තං නිග්ගණ්හාමි. සුනිග්ගහිතො ච හොසි.

අනු. ය:

හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා:

තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. අ:

යං තත්ථ වදෙයි: 'වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති මිච්ජා.

පටි. ය:

නො වෙ පන වත්තබ්බෙ 'යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති,

පටි. පා:

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. අ:

යං තත්ථ වදෙයි: 'වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඉදං තෙ මිච්ජා.

නිග්ගහ වතුකකං.

9. ස. උ:

එසෙ වෙ දුන්නිග්ගහිතෙ හෙවමෙවං තත්ථ දකඛි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති. නො ච මයං තයං තත්ථ හෙතාය පටිඤ්ඤාය හෙවං පටිජානන්තං හෙවං නිග්ගහෙනබ්බො. අථ මං නිග්ගණ්හාසි, දුන්නිග්ගහිතා ච හොමි.

8 ස. නි:

ඉදින් භවත් “සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද යම් සත්‍යානු-යෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු” යයි ද හඟනේ නම්, එ හැඟීමෙන් භවත්හුගේ එහි එන තෙල ප්‍රතිඥයෙන් මෙසේ පිළිගත කරන භවත් මෙසේ නිග්‍රහ කටයුතු වෙයි. දැන් නොප නිගනුමිහ. මනා කොට නිගන්නා ලද්දෙ ද වෙයි.

අනු. ය:

ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා:

භවත, එ හෙතෙමින් යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානු-යෙක් වෙ ද එයින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ වෙයි.

අනු. ආ:

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානු-යෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද එ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය:

ඉදින් යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වෙ නම්,

පටි. පා:

භවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.

පටි. ආ:

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතෙමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් මේ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

නිග්‍රහ වතුහක සි.

9. ස උ:

ඉදින් මේ වැරදිසේ කළ නිග්‍රහයෙක් වේ නම් (භවත්හු විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ සත්‍යානු පරමානු ධම් වශයෙන් නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද (යනුවෙන් පච්චනිකපඤ්ඤා-යෙහි දී) අපට කළ නිග්‍රහයෙහින් එපරිදි මැ සලකන්නේ යැ. එහි ලා මේ ප්‍රතිඥයෙන් මෙසේ පිළිගත කරන අපි භවත්හු විසින් නිග්‍රහ කටයුත්-තමෝ නො වමිහ. එබැවින් අපට මෙසේ (මතු සදහන් වන පරිදි) නිග්‍රහ කරන්නෙහි නම් වැරදිසේ නිග්‍රහ කරන ලද්දමෝ වමිහ.

- උ.හු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
- අ.හු. පා: තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
- අ.හු. ආ: යං තත්ථ චදෙසී: චතතබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච චතතබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති ඕච්ඡා.
- ප.වි. ය: නො චෙ පන චතතබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති,
- ප.වි. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
- ප.වි. ආ: යං තත්ථ චදෙසී: චතතබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච චතතබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති ඉදා තෙ ඕච්ඡා.

උපනසන චතුක්කං

- 10 ස. නිග: න හෙවං නිග්ගහෙනබ්බෙ, තෙන ඤි යං නිග්ගණ්හායී.
- අ.හු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
- අ.හු. පා: තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
- අ.හු. ආ: යං තත්ථ චදෙසී: චතතබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච චතතබ්බෙ යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති ඕච්ඡා.

- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවන, එ හෙයින් (හවත්නු විසින්) යම් සත්‍යානු-යෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතුමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ යි.
- අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතුමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: ඉදින් යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතුමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වෙ නම්,
- පටි. පා: හවන, හවත්නු විසින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.
- පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතුමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් මෙ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

උපනිශා වතුකත යි.

10. ස. නිග: මෙසේ මම නිග්‍රහ කටයුතුයෙහි නො වෙමි, ඒ දුර්නිග්‍රහ හෙතුමින් යම් හෙයෙකින් නිගත්තෙහි.
- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවන, එ හෙයින් (හවත්නු විසින්) යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද ඒ හෙතුමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ වෙයි.
- අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වෙ ද එ හෙතුමින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද ඒ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: නො වේ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජෝ තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති ඉදං තෙ ඕච්ඡා.

නිගමනං: තෙන හි යෙ කතෙ නිග්ගහෙ සෙ නිග්ගහෙ දුක්ඛට්ඨෙ සුක්ඛතෙ පටිකමෙම. සුක්ඛතා පටිපාදනා'ති.

තිගමන වතුකකං

දුතිසයා නිග්ගහතා.

11. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති.

ප. අවජානනා: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහා.

අනු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: 'වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ය: නො වේ පන වත්තබ්බෙ 'සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෝනා'ති,

- පටි. ය: ඉදින් යම් සත්‍යාභීයෙක් පරමාභීයෙක් වෙ ද එ් හෙතුවින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු නම්,
- පටි. පා: භවත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.
- පටි. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යාභීයෙක් පරමාභීයෙක් වෙ ද එ හෙතුවින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නොකියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකැ'යි මේ නිග්‍රහයක් කෙරෙයි ද එසේ නිග්‍රහ නො කළ යුතු යැ.
- නිගමන: එ හෙයින් යම් නිග්‍රහයක් කරන ලද ද එ නිග්‍රහය දුෂ්කාරක යැ. අප විසින් කළ ප්‍රතික්‍රියාව සුක්‍යාන යැ. කථාමාගීප්‍රතිපාදනය සුක්‍යාන යි.

නිගමන වතුකක යි.

෧෫ වන නිග්‍රහ යි.

11. ස. ප්‍ර: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් හැම තත්හි (සකල ශරීරයෙහි) මැ පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.
- ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: භවත, එහෙයින් (නොප විසින්) සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් හැම තත්හි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් හැම තත්හි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් හැම තත්හි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු නම්,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච වතත-
බ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමසේනා'ති ඕච්ඡා. -පෙ-

තතිංසා නිග්ගහො.

12. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ප. පටික්ඛාද්ද: ආමනතා.

ස. අනු: සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේ-
නා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ස: වඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ 'සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච වතත-
බ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමසේනා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ස: නො චෙ පන වතතබ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච වතත-
බ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර-
මසේනා'ති ඕච්ඡා. -පෙ -

වතුසකං නිග්ගහො.

පටි. පා: භවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම තන්හි ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ භවත්තූගේ මිථ්‍යායෙකි ...

තුන් වන නිග්‍රහ යි.

12. ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි (පුළු පශ්චිම කාලයෙහි දු ධරමානකාලයෙහි හා පිරිනිවි කල්හි දු) ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ' යයි කියයුතු මැ වෙයි.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද ඒ භවත්තූගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු වෙ නම්,

පටි. පා: භවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද ඒ භවත්තූගේ මිථ්‍යායෙකි ...

සතරවන නිග්‍රහ යි.

- 13.** ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරම-
 ජෙන්නා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
 ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.
 අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරම-
 ජෙන්න,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'සබ්බෙසු පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.
 අනු. ආ: සං නත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්න නො ව වත්ත-
 බ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
 පරමජෙන්නා'ති මිච්ඡා.
 පටි. ඨ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති,
 පටි. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති
 සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.
 පටි. ආ: සං නත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්න නො ව වත්ත-
 බ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
 පරමජෙන්නා'ති මිච්ඡා. -පෙ-

පඤ්චමො නිග්ගහො.

- 14.** ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ප. අනු: සබ්බත්ථ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර-
 මජෙන්නා'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
 ප. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.
 අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙන්න,

- 13** ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් (සකක ආයතන ආදී) සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.
- ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: භවත, එයින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: ‘සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු’ යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එ භවත්තුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වේ නම්,
- පටි. පා: භවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ යැ.
- පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති ද එ භවත්තුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පස්වන නිග්‍රහය.

- 14.** ප. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් භෑම තන්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.
- ප. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ සබ්බස්ස පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. උා: සං තස්ස වදෙසී: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා, නො ච
වතතබ්බෙ සබ්බස්ස පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡි-
කට්ඨපරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ස: නො චෙ පන වතතබ්බෙ සබ්බස්ස පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො නුපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: සං තස්ස වදෙසී: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා, නො ච වතත-
බ්බෙ සබ්බස්ස පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

ජට්ඨං ගිගගහො.

15. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: සබ්බද්ද පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර-
මජේනා'ති.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ.

ප. නි: ආජානාති නිගගහං.

අනු. ස: භඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. ආ: සං තස්ස වදෙසී: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා, නො ච
වතතබ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡි-
කට්ඨපරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

අනු. පා: හවන, එහෙයින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම තන්හි ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ වෙයි.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම තන්හි ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද ඒ හවන්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම තන්හි ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වෙ නම්,

පටි. පා: හවන, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම තන්හි ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ හවන්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.

සවන නිග්‍රහ සි.

15. ප. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිකුසු: එසේ යැ.

ප. අනු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.

ප. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවන, එහෙයින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ වෙයි.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ හවන්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.

- පටි. ය: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ සබ්බද ප්‍රග්‍යලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති,
පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
පටි. ආ: සං තත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යලො නුප-
ලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච වත්තබ්බෙ
සබ්බද ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේ-
නා'ති ඕච්ඡා. -පෙ-

සත්තමො නිග්ගහො.

16. ප. පු: ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
ස. පටිකුඤ්ඤ: ආමනනා.
ප. අනු: සබ්බෙසු ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරම-
සේනා'ති.
ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ.
ප. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.
අනු. ය: හඤ්ඤි ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරම-
සේන,
අනු. පා: හෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු ප්‍රග්‍යලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
අනු. ආ: සං තත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච වත්ත-
බ්බෙ සබ්බෙසු ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමසේනා'ති ඕච්ඡා.
පටි. ය: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු ප්‍රග්‍යලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති,
පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.
පටි. ආ: සං තත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යලො
නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච වත්ත-
බ්බෙ සබ්බෙසු ප්‍රග්‍යලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමසේනා'ති ඕච්ඡා. -පෙ-

අට්ඨමො නිග්ගහො.

- පටි. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වේ නම්,
- පටි. පා: භවත, එයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.
- පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැම කල්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ භවත්තුගේ මිථ්‍යායෙකි ...

සත් වන නිග්‍රහ යි.

16. ප. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?
- ස. පටිකුසු. එසේ යැ.
- ප. අනු. සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.
- ප. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: භවත, එහෙයින් (නොප විසින්) 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යැ යි නො කියයුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැයි නො කියයුතු' යැයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යැ යි නො කියයුතු වේ නම්,
- පටි. පා: භවත, එහෙයින් (නොප විසින්) 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යැ යි නො කියයුතු මැ යැ.
- පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි කියයුතු යැ යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් හැමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියයුතු' යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි....

අෂ්ටම නිග්‍රහ යි.

17. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,
රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා පුග්ගලොති

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ

ස. ති: ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ස: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන
රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: නෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: සං නත්ථ වදෙසී. "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, රූපඤ්ච උපල-
බ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො"ති මිච්ඡා.

පටි. ස: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡි-
කට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: සං නත්ථ වදෙසී: "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, රූපඤ්ච උපල-
බ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ
අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා පුග්ගලො"ති මිච්ඡා -පෙ-

18-21 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, වෙදනා
ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ- සඤ්ඤා
ච උපලබ්භති -පෙ- සංකාරා ච උපලබ්භති -පෙ-
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

17. ස. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද? සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූප අනෙකෙක් ද, පුද්ගල අනෙකෙක් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවන, එහෙයින් 'රූපය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ'යි කියැයුතු යැ.

අනු. ආ: "සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද රූපය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ"යි යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් 'රූපය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ'යි නො කියැයුතු වේ නම්,

පටි. පා: හවන, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි ද සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ යැ යි ද (නොප විසින්) නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: "සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද රූපය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ"යි නො කියැයුතු" යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මථ්‍යායෙකි .

18-21 ස. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද? සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වෙදනාත් දන්නා ලැබේ ද? ... සංඥාත් දන්නා ලැබේ ද? ... සංඝකා-රයොත් දන්නා ලැබෙත් ද? ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤානත් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ.
- ස. නි: දාජානාති නිග්ගහං.
- අනු. ය: භඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,
- අනු. දා. යා නන්ථ වදෙයි: “වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වතතබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති
මිච්ඡා.
- පටි. ය: නො චෙ පන වතතබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- පටි. දා: යා නන්ථ වදෙයි: “වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වතතබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මිච්ඡා -පෙ-

22. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
චකායසතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන.
-පෙ- සොතායසතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සානා-
යසතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ජිව්හායසතනඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- කායායසතනඤ්ච උපලබ්භති
-පෙ- රූපායසතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සද්දායස-
තනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ගක්ඛායසතනඤ්ච උපල-
බ්භති -පෙ- රසායසතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ-
ථොට්ඨබ්බායසතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- මනාය-
සතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායසතනඤ්ච උපල-
බ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

- ස. අනු: විඥනය අනෙකෙක් ද? පුද්ගල අනෙකෙක් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.
- ස. නි: මේ නිග්‍රහ පිළිගනුව.
- අනු. ස: ඉදින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඥනත් දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් (නොප විසින්) විඥනය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැ යි කියැයුතු යැ.
- අනු. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඥනත් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, විඥනය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ස: ඉදින් විඥනය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැ'යි නො කියැයුතු නම්,
- පටි. පා: හවත, එහෙයින් (නොප විසින්) සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී විසින් විඥනත් දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැයුතු යැ.
- පටි. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඥනත් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, විඥනය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි නො කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

22-12 ස. පු:

සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද? සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වක්‍රායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... සොතායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... ඝාතායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... ජ්වහායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... කාශායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... රූපායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... සංඝායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... ගක්ඛායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... රසායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... ථොට්ඨබ්බායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... මනායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ... සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ධම්මායතනත් දන්නා ලැබේ ද? ...

34-50 ස. පු:

වකඛ්ඛිධානු ව උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙථන
-පෙ- සොනධානු ව උපලබ්භති -පෙ- ඝානධානු
ව උපලබ්භති -පෙ- ජ්වහාධානු ව උපලබ්භති
-පෙ- කායධානු ව උපලබ්භති -පෙ- රූපධානු ව
උපලබ්භති -පෙ- සංඝධානු ව උපලබ්භති -පෙ-
ගකිධානු ව උපලබ්භති -පෙ- රසධානු ව උපල-
බ්භති -පෙ- ථොට්ඨබ්බධානු ව උපලබ්භති -පෙ-

ස. පු:

වකඛ්ඛිවිඤ්ඤාණධානු ව උපලබ්භති -පෙ- සො-
නවිඤ්ඤාණධානු ව උපලබ්භති -පෙ- ඝානවිඤ්ඤා-
ණධානු ව උපලබ්භති -පෙ- ජ්වහාවිඤ්ඤාණධානු ව
උපලබ්භති -පෙ- කායවිඤ්ඤාණධානු ව උපලබ්භති
-පෙ- මනොධානු ව උපලබ්භති -පෙ- ඛම්මධානු
ව උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධානු ව¹
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙථන -පෙ-

51.

වකඛ්ඛිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙථන
-පෙ- සොතිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ඝතිච්ඡි-
යඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- කායිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති
-පෙ- මතිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ජ්විතිච්ඡියඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- ඉතිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ-
පුරිසිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සුඛිච්ඡියඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- දුක්ඛිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ-
සොමනස්සිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ද්වෙමනස්සි-
ච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- උපෙක්ඛිච්ඡියඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- සංඛිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ-
විරිසිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සතිච්ඡියඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- සමාධිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ-
පඤ්ඤාච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අනඤ්ඤානඤ්ඤා-
ස්සාමිතිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාච්ඡියඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාතාවිච්ඡියඤ්ච උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජෙථනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවිච්ඡියං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි:

ආභානාති නිග්ගහං.

1. මනොවිඤ්ඤාණධානු ව උපලබ්භති ඛම්මධානු ව උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජෙථන
-පෙ- මජ්ඣං, සිමු, සඤා.

34-50 ස. පු:

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වසනුබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සොතබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සානබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ජිව්‍යබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... කායබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... රූපබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සංඝබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ගන්ධබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... රසබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ථොට්ඨබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ...

ස. පු:

වසනුච්ඡාදනබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සොතච්ඡාදනබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සානච්ඡාදනබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ජිව්‍ය-ච්ඡාදනබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... කාය-ච්ඡාදනබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... මනෝ-බාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ධර්මබාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් මනෝච්ඡාදන බාවුවන් දන්තා ලැබේ ද? ...

51.

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වසනුච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සොතිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සාතිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... කායිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... මනිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... ජිවිතිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... ඉච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... පුරිසිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... පුබ්බිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... දුක්ඛිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සොමනසිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... දොමනසිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... උපෙක්ඛිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සංඛිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... විරිසිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සතිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සමාධිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... පඤ්ඤිච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... අනඤ්ඤාච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... අඤ්ඤාච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤාච්ඡයන් දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

අඤ්ඤාච්ඡය අනෙකෙක් ද? ප්‍රදාල අනෙකෙක් ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැවුනුයැ.

ස. නි:

මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන,
අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මතේන.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ස. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤාතා-
ච්ඡ්‍යයඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, නො
ව වතතබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ය: නො චෙ පන වතතබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ව පන වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයඤ්ච උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤාතා-
ච්ඡ්‍යයඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන,
නො ව වතතබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා. -පෙ-

74. ප. පු: පුග්ගලො භූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. පු: වුත්තං හගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තතිතාය
පටිපකෙතා, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මතේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාති පටිකම්මං.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභල දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤානා- වින්දියයන් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් අඤ්ඤානා වින්දිය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙකෙකැයි (නොප විසින්) කියැයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤානා වින්දියන් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, අඤ්ඤානා වින්දිය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙකෙකැයි නො කියැයුතු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එය භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් අඤ්ඤානා වින්දිය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙ- කෙකැයි නො කියැයුතු වේ නම්,

පටි. පා: භවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභල දන්නා ලැබේ යැ යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤානා වින්දියන් දන්නා ලැබේ යැ යි ද (නොප විසින්) නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤානා වින්දියන් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, අඤ්ඤානා වින්දිය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙකෙකැයි නො කියැයුතු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

74. ප. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: ආතම භිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රභලයෙක් ඇත යනු ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපන් දන්නා ලැබේ යැ යනු ද භගවත්හු විසින් වදාරන ලද ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

ප. අනු: රූපය අනෙකෙක් ද, ප්‍රභල අනෙකෙක් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ප. පටිකමම: මේ ප්‍රතිකමය පිළිගනු ව.

ප. ස්. හඤ්ච චුහන් භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, රූපඤ්චුපලබ්භති සච්චිකධාපරමනේන,

අනු. පා: තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.

අනු. අා: යං තත්ථ චද්දෙසි: චත්තබ්බෙ බො චුහන් භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකධාපරමනේන, නො ච චත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ස්: නො චෙ පන චත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.

ප. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ චුහන් භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකධාපරමනේනා'ති.

ප. අා: යං තත්ථ චද්දෙසි: චත්තබ්බෙ බො චුහන් භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකධාපරමනේන, නො ච චත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා, -පෙ-.

76. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකධාපරමනේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: අාමනනා.

ප. පු: චුහන් භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, චෙදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤා ච උපලබ්භති -පෙ- සංඛාරා ච උපලබ්භති -පෙ- විඤ්ඤාණ ඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකධාපරමනේනා'ති

ස. පටිඤ්ඤා: අාමනනා.

ප. අනු: අඤ්ඤා විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න භෙව චත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මා: අාජානාති පටිකම්මා.

ප. ය: ඉදින් ආතමනිතයට පිළිපත් ප්‍රභාලයෙක් ඇත යනු ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ යැ යනු ද හඟවන්නු විසින් වදාරනලද නම්,

පා. හවත, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකැ, ප්‍රභාල අනෙකෙකැයි කියැයුනු මැ යැ.

ආ: ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රභාලයෙක් ඇත යනුද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ යැ යනු ද හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදැයි කියැයුනු යැ යි ද, රූපය අනෙකෙකැ, ප්‍රභාල අනෙකෙකැයි නො කියැයුනු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එ නොපතේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි ය: ඉදින් රූපය අනෙකෙකැ, ප්‍රභාල අනෙකෙකැයි නො කියැයුනු වෙනම්,

පා: හවත, ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රභාලයෙක් ඇත යනුද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ යැ යනුද හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදැයි නො කියැයුනු මැ යැ.

ආ: ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රභාලයෙක් ඇත යනුද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ යැ යනුද හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදැයි කියැයුනු යැ යි ද, රූපය අනෙකෙකැ, ප්‍රභාල අනෙකෙකැයි යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එ නොපතේ මිථ්‍යායෙකි.

75. ප. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභාල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිකැකු: එසේ යැ.

ප. පු: ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රභාලයෙක් ඇත යනු ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වෙදනාත් දන්නා ලැබේ යැ යි යනු ද ... සංඥාත් දන්නා ලැබේ යැ යනු ද ... සංකාරයෙන් දන්නා ලැබෙති යනු ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විකුකුණයන් දන්නා ලැබේ යැ යනු ද හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද ද?

ස. පටිකැකු: එසේ යැ.

ප. අනු: විකුකුණය අනෙකෙක් ද, ප්‍රභාල අනෙකෙක් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුනු යැ.

ප. පටිකමම: මේ ප්‍රතිකමය පිළිගනුව.

අනු: ය: හඤ්චි චුතතං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන,

අනු: පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

අනු: ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො චුතතං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන, නො ච වතතබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි: ය: නො චෙ පන වතතබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ප. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ චුතතං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ප. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො චුතතං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන, නො ච වතතබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා -පෙ-

79-128. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. පු: චුතතං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, චකම්මායනනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන -පෙ- සොකායනනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායනනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන -පෙ-

චකක්ඛුධානු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන -පෙ- කායධානු ච උපලබ්භති -පෙ- රූපධානු ච උපලබ්භති -පෙ- ථොට්ඨබ්බධානු ච උපලබ්භති -පෙ- චකක්ඛුචිඤ්ඤාණධානු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොධානු ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මධානු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධානු ච උපලබ්භති¹ සච්චිකට්ඨපරමසේන -පෙ-

1 මනොවිඤ්ඤාණධානු ච උපලබ්භති ධම්මධානු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේන, මජ්ඣිමනිකායෙ, සිම්බු, සංඝා -පෙ-.

අනු. ය: ඉදින් ආනමිතිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත යනු ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණය ද දන්නා ලැබෙයි යනු ද භගවත්හු විසින් වදාරන ලද නම්,

අනු. ප. භවත, එහෙයින් විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකා යි (නොප විසින්) කියැයුතු මැ යි.

අනු. ආ: ආනමිතිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණය ද දන්නා ලැබෙ යි යනු භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දකි කියැයුතු යැ යි ද, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකා යි නො කියැයුතු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකා යි නො කියැයුතු වේ නම්,

පටි. පා: භවත, ආනමිතිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණය ද දන්නා ලැබෙ යි යනු භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දකි නො කියැයුතු මැ යි.

පටි. ආ: ආනමිතිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණය ද දන්නා ලැබෙ යි යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දකි කියැයුතු යයි ද, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකා යි නො කියැයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි ...

79-128. ප. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබෙ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. පු: ආනමිතිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වක්‍රායනනයන් දන්නා ලැබෙයි ... සොභායනනයන් දන්නා ලැබෙයි ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ධම්මායනනයන් දන්නා ලැබෙයි ... යනු භගවත්හු විසින් වදාරන ලද ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් චක්‍රධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ... කායධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ... රූප ධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ... ථොව්ඛිඛධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ... චක්‍රවිඤ්ඤාණ ධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ... මනෝධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ... ධම්මධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් මනෝවිඤ්ඤාණධාතුවන් දන්නා ලැබෙයි ...

චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්වෙන
-පෙ- සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මන්වෙන -පෙ- අඤ්ඤන්ද්‍රියඤ්ච¹ උපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමන්වෙන -පෙ-

- 129. ප. පු:** පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්වෙනා'ති
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ප. පු:** චුතතං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අනතතිනාය පටිපනෙතා, අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමන්වෙනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ප. අනු:** අඤ්ඤා අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියා, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ස. පටි:** න ගෙවං චතතබ්බෙ.
- ප. පටිකමමා:** ආජානාති පටිකමමං.
- අනු. ය:** හඤ්චි චුතතං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අනත-
තිනාය පටිපනෙතා, අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමන්වෙනා,
- අනු. පා:** නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියා,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- අනු. ආ:** යං තත්ථ චදෙසි: චතතබ්බෙ බො චුතතං භගවතා:
අත්ථි පුග්ගලො අනතතිනාය පටිපනෙතා, අඤ්ඤානා-
චින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්වෙන, නො
ච චතතබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියා, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මට්ඨං.
- පටි. ය:** නො චෙ පන චතතබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියා,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,
- පටි. පා:** නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ චුතතං භගවතා: අත්ථි
පුග්ගලො අනතතිනාය පටිපනෙතා, අඤ්ඤානා-
චින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්වෙනා'ති.
- පටි. ආ:** යං තත්ථ චදෙසි: චතතබ්බෙ බො චුතතං භගවතා:
අත්ථි පුග්ගලො අනතතිනාය පටිපනෙතා, අඤ්ඤානා-
චින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්වෙන, නො
ච චතතබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියා, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මට්ඨං -පෙ-

සුඤ්ඤාසංඝඤානා.

1 අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියඤ්ච - සිමු සඤා.

සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් වඩනුයුත් දන්තා ලැබෙයි ... සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් සොතිනුයුත් දන්තා ලැබෙයි ... සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් අක්‍රමිකයන් දන්තා ලැබෙයි යනු වදාරන ලදී.

- 129. ප. ප්‍ර:** සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් පුද්ගල නො දන්තා ලැබෙයිද?
- ස. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ප. ප්‍ර:** ආනුමිතිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත යනු ද, සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් අක්‍රමිකයන් දන්තා ලැබෙයි යනු ද හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදීද?
- ස. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අක්‍රමිකයන් විසින් අනෙකෙක් ද, පුද්ගල අනෙකෙක් ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ප. පටිකමම:** මේ ප්‍රතිකමය පිළිගනුව.
- අනු. ය:** ඉදින් හඟවන්නු විසින් ආනුමිතිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් අක්‍රමිකයන් දන්තා ලැබෙයි යනු වදාරන ලදී නම්,
- අනු. පා:** හවන, එහෙයින් (නොප විසින්) අක්‍රමිකයන් විසින් අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුනු මැ යැ.
- අනු. ආ:** ආනුමිතිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැයි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදී යි කියැවුනු යැ යි ද, සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් අක්‍රමිකයන් දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුනු යැ යි ද, අක්‍රමිකයන් විසින් අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුනු මැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ හඟවන්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය:** ඉදින් අක්‍රමිකයන් විසින් අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුනු මැ යි ද නො කියැවුනු මැ යි ද,
- පටි. පා:** හවන, ආනුමිතිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැයි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදී යි කියැවුනු යැ යි ද, සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් අක්‍රමිකයන් දන්තා ලැබෙයි යැ යි ද, අක්‍රමිකයන් විසින් අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුනු මැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...
- පටි. ආ:** ආනුමිතිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැයි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදී යි කියැවුනු යැ යි ද, සත්‍යානුචිත පරමානුචිත වශයෙන් අක්‍රමිකයන් දන්තා ලැබෙයි යැ යි ද, අක්‍රමිකයන් විසින් අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුනු මැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

130 ස පු:

රූපං උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, වෙදනා
ච උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤාං රූපං,
අඤ්ඤා වෙදනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. ප්‍රච්ඡ්:

පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
රූපඤ්ඤා උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ප. පටි.

න හෙවං වන්නබ්බ.

ස. නි:

ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ය:

හඤ්චි රූපං උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
වෙදනා ච උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා, පුග්ගලො උපල-
බ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, රූපඤ්ඤා උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,

අනු. පා:

නෙත චිත රෙ වන්නබ්බ අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ:

සං තත්ථ චද්දෙයි: වන්නබ්බ බො රූපං උපල-
බ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, වෙදනා ච උපල-
බ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤාං රූපං,
අඤ්ඤා වෙදනා, පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්ඡි-
කට්ඨපරමසේන, රූපඤ්ඤා උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමසේන, නො ච වන්නබ්බ අඤ්ඤාං රූපං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා.

පටි. ය:

නො චෙ පන වන්නබ්බ අඤ්ඤාං රූපං අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

පටි. පා:

නො ච චිත රෙ වන්නබ්බ රූපං උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, වෙදනා ච උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා වෙ-
දනා, පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
රූපං ච උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

130. ස. පු: සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපය ද දන්තා ලැබේ ද? සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් වෙදනාවන් දන්තා ලැබේ ද? රූපය අනෙකෙක් ද? වෙදනාව අනෙකෙක් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු: සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද? සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපයන් දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපය අනෙකෙක් ද, පුද්ගල අනෙකෙක් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපය දන්තා ලැබේ නම්, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් වෙදනාවන් දන්තා ලැබේ නම්, රූපය අනෙකෙක්, වෙදනාව අනෙකෙක් වේ නම්, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ නම්, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපයන් දන්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැයි කියැවුනු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපය දන්තා ලැබේ යයි ද, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් වෙදනාවන් දන්තා ලැබේ යයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, වෙදනාව අනෙකෙකැයි ද, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ යයි ද, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපයන් දන්තා ලැබේ යයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි නො කියැවුනු යැ යි ද යන යමක් කිසයෙහි නම් ඒ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි නො කියැවුනු වේ නම්,

පටි. පා: භවත, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපය දන්තා ලැබේ ය යිද, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් වෙදනාවන් දන්තා ලැබේ ය යි ද, රූපය අනෙකෙකැ, වෙදනාව අනෙකෙකැ යි ද, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ය යි ද, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රව්‍යයන් රූපයන් දන්තා ලැබේ ය යි ද නො කියැවුනු මැ යැ.

පටි. ආ:

යං තත්ථ චදෙසී: වත්තබ්බෙ බො රූපං උපල-
ඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන, වෙදනා ච උපලඛ්භි
සච්චිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤ
වෙදනා, පුග්ගලො උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරම-
සේන, රූපඤ්ඤ උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන,
නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤ පුග්ග-
ලො'ති මිච්ඡා -පෙ-

131-33 ස. පු:

රූපං උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන, සඤ්ඤ ච
උපලඛ්භි -පෙ- සඛ්ඛාරා ච උපලඛ්භි -පෙ-
විඤ්ඤාණඤ්ඤ උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන,
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණනි.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ස. පු:

පුග්ගලො උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන,
රූපඤ්ඤ උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ස. අනු.

අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤ පුග්ගලො'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ.

ස නි:

ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ස:

හඤ්චි රූපං උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන,
විඤ්ඤාණඤ්ඤ උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන,
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උප-
ලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරමසේන, රූපඤ්ඤ උපලඛ්භි
සච්චිකට්ඨපරමසේන,

අනු පා:

තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤ පු-
ග්ගලො'ති.

අනු. ආ:

යං තත්ථ චදෙසී: වත්තබ්බෙ බො රූපං උපලඛ්භි
සච්චිකට්ඨපරමසේන, විඤ්ඤාණඤ්ඤ උපලඛ්භි
සච්චිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපර-
මසේන, රූපඤ්ඤ උපලඛ්භි සච්චිකට්ඨපරම-
සේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං,
අඤ්ඤ පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනාවත් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, වේදනාව අනෙකෙකැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි නොකියුනු යැයි ද යන යමක් එහි ලා නියෙහි නම් ඒ නොපහේ මිථ්‍යායෙනි ...

131-33. ස. පු:

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ ද, සාද්‍යවත් දන්නා ලැබේ ද ... සාසාරකයෙන් දන්නා ලැබේත් ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණයත් දන්නා ලැබේ ද, රූපය අනෙකෙකැ, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකැ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ:

එසේ යැ.

ස. පු:

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ:

එසේ යැ.

ස. අනු:

රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැ වේ ද?

ප. පටි:

එසේ නොකියුනු යැ.

ස. නි:

මේ නිග්‍රහය දනුව.

අනු. ස:

ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණයත් දන්නා ලැබේ නම්, රූපය අනෙකෙකැ, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකැ වේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා:

ආවු, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි කියුනු මැ යැ.

අනු. ආ:

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණයත් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි නොකියුනු යැයි ද යන යමක් එහි ලා නියෙහි නම් ඒ නොපහේ මිථ්‍යායෙනි.

පටි . ය:

නො වෙ පහ වහනබෙබ් අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.

පටි . පා:

නො ව වත රෙ වහනබෙබ් රූපං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර-මසේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර මසේනා'ති.

පටි . ආ:

සං නත් වදෙසි: වහනබෙබ් බො රූපං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර-මසේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර-මසේන, නො ච වහනබෙබ් අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති මිවණ. -පෙ-

131 ස. පු:

වෙදනා උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, සඤ්ඤ ච උපලබ්භති -පෙ- සංඛාරා ච උපලබ්භනති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන -පෙ-

සඤ්ඤ උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, සංඛාරා ච උපලබ්භනති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- වෙදනා ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන -පෙ-

සංඛාරා උපලබ්භනති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපල-බ්භති -පෙ- වෙදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤ ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන -පෙ-

ස. පු:

විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- වෙදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤ ච උපලබ්භති -පෙ- සංඛාරා ච උපලබ්භනති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤං සංඛාරා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

පටි. ය: ඉදින් රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියයුතු වෙ නම්,

පටි. පා: භවත, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ යැ යි ද, රූපය අනෙකෙකා, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා යි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් රූපයන් දන්නා ලැබේ යැ යි ද නො කියයුතු මැ යි.

පටි. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැ යි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ යැ යි ද, රූපය අනෙකෙකා, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා යි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් රූපයන් දන්නා ලැබේ යැ යි ද, රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකා යි ද කියයුතු යැ යි යන යමක් එහි ලා නිසෙති නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

131. ස. පු: සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් වෛදනාව දන්නා ලැබේ ද ... සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාරයෝන් දන්නා ලැබේ ද ... විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් රූපයන් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් සංඥාව දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාරයෝන් දන්නා ලැබේ ද ... විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ ද ... රූපයන් දන්නා ලැබේ ද ... වෛදනාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් වෛදනාවන් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් සංඝකාරයෝන් දන්නා ලැබේ ද ... විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ ද ... රූපයන් දන්නා ලැබේ ද ... වෛදනාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද? ...

ස. පු: සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ ද රූපයන් දන්නා ලැබේ ද ... වෛදනාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරිනි වශයෙන් සංඝකාරයෝන් දන්නා ලැබේ ද? විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා, සංඝකාරයෝ අනෙකෙකා වෙත් ද?

ප පටිඤ්ඤා: එතේ යැ.

- ස. පු: ප්‍රගහලො උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේන,
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේ-
නා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා ප්‍රගහලො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ.
- ස. නි: ආජානාති නිගගහං.
- අනු. ය: හඤ්චි විඤ්ඤාණං උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරම-
තේන, සඤ්ඤා ච උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපර-
මතේන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා සඤ්ඤා,
ප්‍රගහලො උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේන,
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේන,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා ප්‍රගහලො'ති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වතනබ්බෙ ඛො විඤ්ඤාණං
උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, සඤ්ඤා ච
උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා සඤ්ඤා, ප්‍රගහලො උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, නො ච වතනබ්බෙ අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා ප්‍රගහලො'ති ඕච්ඡා.
- පටි. ය: නො චෙ පන වතනබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා ප්‍රගහලො'ති.
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ විඤ්ඤාණං උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, සඤ්ඤා ච උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා
සඤ්ඤා, ප්‍රගහලො උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරම-
තේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපර
මතේනා'ති.
- පටි ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වතනබ්බෙ ඛො විඤ්ඤාණං
උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, සඤ්ඤා ච
උපලබ්‍හති සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා සඤ්ඤා, ප්‍රගහලො උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍හති
සච්ඡිකට්ඨපරමතේන, නො ච වතනබ්බෙ අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා ප්‍රගහලො'ති ඕච්ඡා. -පෙ-.

ස. පු: සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද? සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනයන් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: විඥනය අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනය දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් සංස්කාර-යෝත් දන්නා ලැබෙත් නම්, විඥනය අනෙකෙක්, සංස්කාරයෝ අන්‍යයෝ වෙන් නම්, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනයන් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවන, එහෙයින් විඥනය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි කියැවුනු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනය දන්නා ලැබේ ය යි ද, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් සංස්කාරයෝත් දන්නා ලැබෙත් ය යි ද, විඥනය අන්‍ය යැ, සංස්කාරයෝ අන්‍යහ යි ද, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ය යි ද, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනය දන්නා ලැබේ ය යි ද, විඥනය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි නො කියැවුනු යැ යි යන යමක් එහිලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් විඥනය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැයි නො කියැවුනු වේ නම්,

පටි. පා: හවන, නොප විසින් සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනය දන්නා ලැබේ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් සංස්කාරයෝත් දන්නා ලැබෙත්, විඥනය අනෙකෙකැ, සංස්කාරයෝ අන්‍යයහ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනය දන්නා ලැබේ ය යි නො කියැවුනු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනය දන්නා ලැබේ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් සංස්කාරයෝ ද දන්නා ලැබෙතියි කියැවුනු ය යි ද, විඥනය අනෙකෙකැ, සංස්කාරයෝ අන්‍යයහ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් විඥනය ද දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුනු යැ යි ද, විඥනය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැයි නො කියැවුනු යැ යි ද යන යමක් එහිලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

135. ස පු:

චකිංසකතනං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
සොනාසකතනං උපලබ්භති -පෙ- ධම්මාසකතනං උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ- සොනා-
සකතනං උපලබ්භති -පෙ- ධම්මාසකතනං උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, චකිංසකතනං උපලබ්භති
-පෙ- මනාසකතනං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේන -පෙ-

චකුඛුමානු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
සොනමානු ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මමානු ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ- සොන-
මානු ච උපලබ්භති -පෙ-

ධම්මමානු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, චකුඛු-
මානු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණමානු ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

ස. පු:

චකුඛුන්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
සොනින්ද්‍රියං උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා-
සං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ-
සොනින්ද්‍රියං උපලබ්භති -පෙ-

අඤ්ඤානාවිඤ්ඤාං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරම-
ජේන, චකුඛුන්ද්‍රියං උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාන්ද්‍රි-
යං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤාං
අඤ්ඤානාවිඤ්ඤාං, අඤ්ඤාං අඤ්ඤාන්ද්‍රියානි.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. පු:

පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
අඤ්ඤානාවිඤ්ඤාං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ප. අනු:

අඤ්ඤාං අඤ්ඤානාවිඤ්ඤාං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ප. පටි:

න භාවං වහතබ්බො.

ස. ති:

ආජානාති තිග්ගහං.

අනු. ය:

හඤ්චි අඤ්ඤානාවිඤ්ඤාං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමජේන, අඤ්ඤාන්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමජේන, අඤ්ඤාං අඤ්ඤානාවිඤ්ඤාං, අඤ්ඤාං
අඤ්ඤාන්ද්‍රියං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේන, අඤ්ඤානාවිඤ්ඤාං උපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමජේන,

135   3. 3.

සත්‍යයානු පරමානු වශයෙන් චිත්තියනන දන්නා
ලැබේ ද, සෞඛ්‍යයනන දන්නා ලැබේ ද ...
සත්‍යයානු පරමානු වශයෙන් ධර්මයනන දන්නා
ලැබේ ද ...

සෞභාග්‍යයන්‍ය දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු
පරමානු වශයෙන් ධර්මාසන්නය දන්නා ලැබේ ද,
විකල්පයන්‍ය ද දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු
පරමානු වශයෙන් මනාසන්නයන් දන්නා
ලැබේ ද ...

සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් චක්‍රයාවාද දන්නා
ලැබේ ද ... සොනමානුන් දන්නා ලැබේ ද ...
සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් බිම්මඩානුන් දන්නා
ලැබේ ද ... සොනමානුන් දන්නා ලැබේ ද ...

සත්‍යායී පරමායී වශයෙන් බවමොවුන් දන්නා ලැබේ ද, චක්‍රධ්‍රාවාවුන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යායී පරමායී වශයෙන් මනෝවිඥානධ්‍රාවාවුන් දන්නා ලැබේ ද ...

အ. ၃:

සභ්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වකුන්‍රිය දන්තා
ලාබේ ද, සොතින්‍රියයන් දන්තා ලාබේ ද ..
සභ්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් අඤ්ඤාභාවන්‍රිය දන්තා
ලාබේ ද ... සොතින්‍රිය දන්තා ලාබේ ද ...
සභ්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් අඤ්ඤාභාවන්‍රිය
දන්තා ලාබේ ද ... වකුන්‍රියයන් දන්තා ලාබේ ද ...
සභ්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් අඤ්ඤාන්‍රියන් දන්තා
ලාබේ ද, අඤ්ඤාභාවන්‍රිය අනෙකෙක් වේ ද,
අඤ්ඤාන්‍රිය අනෙකෙක් වේ ද?

ಅ. ಅರೇಬ್ಬಾ:

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍යය.

ထို့။ ပြီး

සභ්‍යාඪී පරමාඪී වශයෙන් ප්‍රදාල දන්තා ලැබේ ද, සභ්‍යාඪී පරමාඪී වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාන් දන්තා ලැබේ ද?

ପ୍ର. ପରିହାରୀ:

එදෙස් යි.

မိ. ၇၃၃:

අයුද්‍යතාවිත්‍රිය අනෙකෙක් වේ ද? ප්‍රභල අනෙ-
වේද?

ಇ. ಲಿ. ೩.

එසේ නො කියැවු.

အ. ဦး:

මේ නිගහය පිළිගනුව.

අනු. 5:

ඉදින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් අඤ්ඤානා-
විඤ්ඤා ලැබේ නම්, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන්
අඤ්ඤාදිඤ්ඤාත් ලැබේ නම්, අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා අනෙ-
කෙක් වේ නම්, අඤ්ඤාදිඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ නම්,
සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් පුද්ගල දන්තා
ලැබේ නම්, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් අඤ්ඤා-
නාවිඤ්ඤාත් දන්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා. තෙන වත රෙ වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං,
අඤ්ඤා පුග්ගලොති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වහ්නබ්බෙ බො අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤා
අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං, අඤ්ඤා අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං, පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය-
යං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, නො ච
වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං, අඤ්ඤා
පුග්ගලොති මිච්ඡා.

පටි. ය: නො චෙ පන වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං,
අඤ්ඤා පුග්ගලොති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤා අඤ්ඤා-
නාච්ඡ්‍රියං, අඤ්ඤා අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං, පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වහ්නබ්බෙ බො අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤා අඤ්ඤා-
නාච්ඡ්‍රියං, අඤ්ඤා අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං, පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, නො ච
වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤා අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියං, අඤ්ඤා
පුග්ගලොති මිච්ඡා. -පෙ-

136. ප. පු: රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, වෙදනා ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ, අඤ්ඤා රූපං,
අඤ්ඤා වෙදනාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: චුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තභිනාස පටිප-
නො, රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙහ.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: හවන, එහෙයින් අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය අනෙකෙකා,
ප්‍රදාල අනෙකෙකායි කියැවුනු මැ යැ ...

අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය
දන්නා ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන්
අඤ්ඤානුච්ඡ්‍රිය ද දන්නා ලැබේ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය
අනෙකෙකා, අඤ්ඤානුච්ඡ්‍රිය අනෙකෙකා, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය
පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය
පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය ද දන්නා
ලැබේ යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ‘අඤ්ඤා-
නාච්ඡ්‍රිය අනෙකෙකා, ප්‍රදාල අනෙකෙකායි නො
කියැවුනු යැ’ යනු නොපගේ මථයායෙකි.

පටි. ඨ: ඉදින් අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය අනෙකෙකා, ප්‍රදාල අනෙ-
කෙකායි නො කියැවුනු වේ නම්,

පටි. පා: හවන, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් අඤ්ඤානා-
ච්ඡ්‍රිය දන්නා ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන්
අඤ්ඤානුච්ඡ්‍රිය ද දන්නා ලැබේ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය
අනෙකෙකා, අඤ්ඤානුච්ඡ්‍රිය අනෙකෙකා, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය
පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය
පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය ද දන්නා
ලැබේ යනු නො කියැවුනු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය
දන්නා ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන්
අඤ්ඤානුච්ඡ්‍රිය ද දන්නා ලැබේ, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය
අනෙකෙකා, අඤ්ඤානුච්ඡ්‍රිය අනෙකෙකා, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය
පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය
පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය දන්නා ලැබේ
යනු කියැවුනු යැ යි ද, අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රිය අනෙකෙකා,
ප්‍රදාල අනෙකෙකායි නො කියැවුනු යැ යි ද
යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ නොපගේ
මථයායෙකි ...

136 ප. ප්‍ර: සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් රූපය දන්නා
ලැබේ ද, සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් වේදනාවන්
දන්නා ලැබේ ද, රූපය අනෙකෙකක් වේ ද වේදනා
අනෙකෙකක් වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: ආතමනිකය පිණිස පිළිපත් ප්‍රදාලයෙක් ඇත,
සත්‍යානුච්ඡ්‍රිය පරමානුච්ඡ්‍රිය වශයෙන් රූපය ද දන්නා
ලැබේ යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන
ලද්දේ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.
- අනු. ය: හඤ්චි රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා, චූතනං භගවතා:
අභි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේන, රූපඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: නෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.
- අනු. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, වෙදනා ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
වෙදනා, චූතනං භගවතා: අභි පුග්ගලො අත්ත-
නිකාය පටිපනේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චික-
ට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා.
- පටි. ය: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ රූපං, උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, වෙදනා ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
වෙදනා, චූතනං භගවතා: අභි පුග්ගලො අත්ත-
නිකාය පටිපනේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චික-
ට්ඨපරමජේනා'ති.
- පටි. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපල-
බ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, වෙදනා ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා
වෙදනා, චූතනං භගවතා: අභි පුග්ගලො අත්ත-
නිකාය පටිපනේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං
රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා. -පෙ-

ප. අනු: රූපය අනෙකෙක් වෙ ද, පුද්ගල අනෙකෙක් වෙ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ප. පටිකම්ම: මේ ප්‍රතිකම්මය පිළිගනුව.

පටි. ය: ඉදින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වෙදනාත් දන්නා ලැබේ නම්, රූපය අනෙකෙක් වෙ නම්, වෙදනා අනෙකක් වෙ නම්, ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපය ද ඇතිසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද්දේ වෙ නම්,

පටි. පා: භවත, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබෙයි, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වෙදනාත් දන්නා ලැබෙයි, ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ යැයි භගවත්හු විසින් වදාරන ලදී යනු කියැයුතු වෙ නම්, රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැයි නො කියැයුතු ය යනු නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් රූපය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ යි නො කියැයුතු වෙ නම්,

පටි. පා: භවත, “සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වෙදනාත් දන්නා ලැබේ, රූපය අනෙකෙකැ, ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැයි භගවත්හු විසින් වදාරන ලදී” යනු නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වෙදනා ද දන්නා ලැබේ, රූපය අනෙකෙකැ, වෙදනා අනෙකෙකැ, ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබෙයි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි කියැයුතු යැ යි ද රූපය අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙකැ යි නො කියැයුතු යැ යි ද, යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

137. ප. පු:

රූපා උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, සඤ්ඤා ච
උපලබ්භති -පෙ- සඬ්ඛාරා ච උපලබ්භනති -පෙ-
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන
-පෙ-

වේදනා උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, සඤ්ඤා
ච උපලබ්භති -පෙ- සඬ්ඛාරා ච උපලබ්භනති -පෙ-
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

සඤ්ඤා උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, සඬ්ඛාරා
ච උපලබ්භනති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති
-පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- වේදනා ච උප-
ලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

සඬ්ඛාරා උපලබ්භනති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති
-පෙ- වේදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤා ච
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,
රූපඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- වේදනා ච උපලබ්භති
-පෙ- සඤ්ඤා ච උපලබ්භති -පෙ- සඬ්ඛාරා ච
උපලබ්භනති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

චිකතියතනං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,
සොතායතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායත-
නඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

සොතායතනං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන
ධම්මායතනං උපලබ්භති -පෙ- චිකතියතනඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- මනායතනඤ්ච උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

චිකත්ථිඛාතු උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,
සොතඛාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මඛාතු ච
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

සොතඛාතු උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,
ධම්මඛාතු උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-
චිකත්ථිඛාතු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණ-
ඛාතු ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

137. ප. පු:

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ ද? සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාරයෝත් දන්නා ලැබේත් ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඥනයත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වෙදනා දන්නා ලැබේ ද? සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාරයෝත් දන්නා ලැබේත් ද ... විඥනයත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සංඥා දන්නා ලැබේ ද? ... සංඝකාරයෝත් දන්නා ලැබේත් ද ... විඥනයත් දන්නා ලැබේ ද ... රූපත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වෙදනාත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සංඝකාරයෝ දන්නා ලැබේත් ද? ... විඥනත් දන්නා ලැබේ ද ... රූපත් දන්නා ලැබේ ද ... වෙදනාත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සංඥත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඥන දන්නා ලැබේ ද? ... රූපත් දන්නා ලැබේ ද ... වෙදනාත් දන්නා ලැබේ ද ... සංඥත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සංඝකාරයෝත් දන්නා ලැබේත් ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් චක්‍රිකත්‍ය දන්නා ලැබේ ද? ... සොකාසත්‍යත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ධම්මාසත්‍යත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සොකාසත්‍ය දන්නා ලැබේ ද? ... ධම්මාසත්‍ය දන්නා ලැබේ ද ... චක්‍රිකත්‍යත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් මනාසත්‍යත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් චක්‍රධාතු දන්නා ලැබේ ද? ... සොකධාතුත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ධම්මධාතුත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් සොකධාතු දන්නා ලැබේ ද? සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ධම්මධාතු දන්නා ලැබේ ද ... චක්‍රධාතුත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් මනෝ-විඥාධාතුත් දන්නා ලැබේ ද? ..

ප. පු: චික්ඛුන්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන,
සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤානාචින්ද්‍රිය-
යඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන -පෙ-

සොතින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන,
අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං උපලබ්භති -පෙ- චික්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාන්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං,
අඤ්ඤං අඤ්ඤාන්ද්‍රියනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තභිතාය
පටිපනේනා, අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමතේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: අඤ්ඤං අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකමම: ආජානාති පටිකමමං.

අනු. ය: හඤ්චි අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමතේන, අඤ්ඤාන්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමතේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං
අඤ්ඤාන්ද්‍රියං, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො
අත්තභිතාය පටිපනේනා, අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියඤ්ච උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤාන්ද්‍රියඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
නාචින්ද්‍රියං, අඤ්ඤාන්ද්‍රියං. වුත්තං භගවතා:
අත්ථි පුග්ගලො අත්තභිතාය පටිපනේනා, අඤ්ඤානා-
චින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, නො
ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

ප. ප්‍ර: සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් වක්‍රත්‍රය දන්නා ලැබේ ද? සොතිත්‍රයත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍රයත් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් සොතිත්‍රය දන්නා ලැබේ ද? ... අක්‍රත්‍රත්‍රය දන්නා ලැබේ ද ... වක්‍රත්‍රයත් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍රයත් දන්නා ලැබේ ද ... අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක් වෙ ද, අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක් වෙද?

ස. පටික්‍රත්‍ර: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: “ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍රය ද දන්නා ලැබේ” යනු භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ නො වෙ ද?

ස. පටික්‍රත්‍ර: එසේ යැ.

ප. අනු: අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක් වෙ ද, පුද්ගල අනෙකෙක් වෙ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

ප. පටිකමම: මේ ප්‍රතිකමය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍ර-ත්‍රය දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍රයත් දන්නා ලැබේ නම්, අක්‍රත්‍රත්‍ර-ත්‍රය අනෙකෙක් වෙ නම්, අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක් වෙ නම්, “ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යයාණී පරමාණී විසින් අක්‍රත්‍රත්‍රයත් දන්නා ලැබේ” යයි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ වෙ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් “අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක්”යි කියැවුනු මැ යැ.

අනු. ආ: “සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍රය දන්නා ලැබේ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍ර-ත්‍රය ද දන්නා ලැබේ, අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක්, අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක්, ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් අක්‍රත්‍රත්‍රයත් දන්නා ලැබේ” යයි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ කියැවුනු යැ යි ද, අක්‍රත්‍රත්‍රය අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් නො කියැවුනු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: නො වෙ පන වතනබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤානාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ අඤ්ඤානාච්ඡ්‍යයං උප-
ලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤාදිඤ්ඤා
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
නාච්ඡ්‍යයං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාදිඤ්ඤා, වුත්තං භගවතා:
අභි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේන, අඤ්ඤානා-
ච්ඡ්‍යයං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතනබ්බෙ බො අඤ්ඤානාච්ඡ්‍යයං
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤාදිඤ්ඤා
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
නාච්ඡ්‍යයං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාදිඤ්ඤා, වුත්තං භගවතා:
අභි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේන, අඤ්ඤා-
නාච්ඡ්‍යයං උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,
නො ච වතනබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤානාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති. මිච්ඡා -පෙ-

ධම්මසංසද්ධං.

138. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: රූපං පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වතනබ්බෙ.

ස. ති: ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ රූපං පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතනබ්බෙ බො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේන, නො ච වතනබ්බෙ
රූපං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ය: නො වෙ පන වතනබ්බෙ 'රූපං පුග්ගලො'ති,

පටි. ය: ඉදින් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියැයුතු වෙ නම්,

පටි. පා: භවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා දන්නා ලැබේ, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා දන්නා ලැබේ, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, “ආත්ම භිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා ද දන්නා ලැබේ යැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්ද”යි නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: “සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා දන්නා ලැබේ, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා ද දන්නා ලැබේ, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාත්, දන්නා ලැබේ යැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්ද කියැයුතු යැ යි ද, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියැයුතු යැ”යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි -පෙ-.

ධම්මසංඝඤානා යි.

138. ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපය පුද්ගලවෙ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, රූපය පුද්ගලයැ යි නො කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙති නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි ය: ඉදින් රූපය පුද්ගල යැ යි නො කියැයුතු වෙ නම්,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති,

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, නො ච වතතබ්බෙ
රූපං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා -පෙ-.

139 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති?

ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.

ස. අනු: රූපස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු රූපා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලස්මිං රූපනති?

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි තිග්ගහං.

අනු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලස්මිං රූපනති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, නො ච වතතබ්බෙ
පුග්ගලස්මිං රූපනති මිච්ඡා.

පටි. ය: නො වෙ පන වතතබ්බෙ පුග්ගලස්මිං රූපනති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති,

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වතතබ්බෙ පුග්ගලස්මිං රූපනති මිච්ඡා -පෙ-

140 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: වෙදනා පුග්ගලො -පෙ- වෙදනාය පුග්ගලො -පෙ-
අඤ්ඤානු වෙදනාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං
වෙදනා -පෙ-.

පටි. පා: හවන, (නොප විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ යැ යි නො කියැයුතු මැ යැ.
 පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, රූපය පුද්ගල යැ යි නො කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි. ...

139. ස. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපයෙහි පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද ... රූපය හැර පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි රූපය දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවන, එහෙයින් (නොප විසින්) පුද්ගල කෙරෙහි රූපය දන්තා ලැබේ යැ යි කියැයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, පුද්ගල කෙරෙහි රූපය ඇතැයි නො කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් පුද්ගලයා කෙරෙහි රූපය ඇතැයි නො කියැයුතු නම්,

පටි. පා: හවන, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ යැ යි නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ යැ යි ද, පුද්ගලයා කෙරෙහි රූපය ඇතැයි නො කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි. ...

140 ස. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: වෙදනා පුද්ගල යැ යි කියැයුතු ද ... වෙදනායෙහි පුද්ගල කියැයුතු ද ... වෙදනාව හැර පුද්ගල කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි වෙදනා කියැයුතු ද? ...

සඤ්ඤා ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- සඤ්ඤාය ප්‍රග්‍යාලො
-පෙ- අඤ්ඤානු සඤ්ඤාය ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- ප්‍රග්‍යා-
ලස්මිං සඤ්ඤා -පෙ-.

සඤ්ඤා ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- සඤ්ඤාය ප්‍රග්‍යාලො
-පෙ- අඤ්ඤානු සඤ්ඤාය ප්‍රග්‍යාලො -පෙ-
ප්‍රග්‍යාලස්මිං සඤ්ඤා -පෙ-.

විඤ්ඤාණං ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- විඤ්ඤාණස්මිං
ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- අඤ්ඤානු විඤ්ඤාණං ප්‍රග්‍යාලො
-පෙ- ප්‍රග්‍යාලස්මිං විඤ්ඤාණනි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ය: හඤ්චි ප්‍රග්‍යාලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ ප්‍රග්‍යාලස්මිං විඤ්ඤා-
ණනි.

අනු. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යාලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වත්තබ්බෙ ප්‍රග්‍යාලස්මිං විඤ්ඤාණනි ඕච්ඡා.

පටි. ය: නො ටෙ පන වත්තබ්බෙ ප්‍රග්‍යාලස්මිං විඤ්ඤා-
ණනි,

පටි. පා: නො ච වන රෙ වත්තබ්බෙ ප්‍රග්‍යාලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො ප්‍රග්‍යාලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්ත-
බ්බෙ ප්‍රග්‍යාලස්මිං විඤ්ඤාණනි ඕච්ඡා. -පෙ-

141. ස. පු: ප්‍රග්‍යාලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: චක්ඛායනනං ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- චක්ඛායනනස්මිං
ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛායනනා ප්‍රග්‍යාලො
-පෙ- ප්‍රග්‍යාලස්මිං චක්ඛායනනං -පෙ- ධම්මා-
යනනං ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- ධම්මායනනස්මිං
ප්‍රග්‍යාලො -පෙ- අඤ්ඤානු ධම්මායනනා ප්‍රග්‍යාලො
-පෙ- ප්‍රග්‍යාලස්මිං ධම්මායනනං -පෙ-

සංඥ පුද්ගල යැයි කියැයුතු ද ... සංඥයෙහි පුද්ගල කියැයුතු ද ... සංඥව හැර පුද්ගල කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි සංඥව කියැයුතු ද ...

සංස්කාරයෝ පුද්ගල යැයි කියැයුතු ද ... සංස්කාරයන්හි පුද්ගල කියැයුතු ද ... සංස්කාරයන් හැර පුද්ගල කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි සංස්කාරයෝ කියැයුත්තාවු ද ...

විඥනය පුද්ගල යැයි කියැයුතු ද ... විඥනයෙහි පුද්ගල කියැයුතු ද ... විඥනය හැර පුද්ගල කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි විඥනය කියැයුතු ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවන, එහෙයින් “පුද්ගලයා කෙරෙහි විඥනය ඇතැ”යි කියැයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: “සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, පුද්ගලයා කෙරෙහි විඥනය ඇතැ යි නො කියැයුතු යැ යි” ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපතේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් පුද්ගලයා කෙරෙහි විඥනය ඇතැ යි නො කියැයුතු නම්,

පටි. පා: භවන, සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: “සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, පුද්ගලයා කෙරෙහි විඥනය ඇතැ යි නො කියැයුතු යැ යි” ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපතේ මිථ්‍යායෙකි...

141. ස. පු: සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස අනු: චක්‍රකායතනය පුද්ගල යැ යි කියැයුතු ද ... චක්‍රකායතනයෙහි පුද්ගල යැ යි කියැයුතු ද ... චක්‍රකායතනය හැර පුද්ගල යැ යි කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි චක්‍රකායතන යැ යි කියැයුතු ද ... ධම්මායතනය පුද්ගල යැ යි කියැයුතු ද ... ධම්මායතනයෙහි පුද්ගල යැ යි කියැයුතු ද ... ධම්මායතනය හැර පුද්ගල යැ යි කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි ධම්මායතන යැ යි කියැයුතු ද ...

චක්ඛුමානු පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුමානුසා
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛුමානුසා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුමානු -පෙ- මනො-
විඤ්ඤාණමානු පුග්ගලො -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණ-
මානුසා පුග්ගලො¹ -පෙ- අඤ්ඤානු මනො-
විඤ්ඤාණමානුසා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං
මනොවිඤ්ඤාණමානු -පෙ-

චක්ඛුන්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියස්මිං
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛුන්ද්‍රියා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියස්මිං
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියා
පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියන්ති.

- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
- ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.
- අනු. ය: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියන්ති.
- අනු. ආ: සං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා, නො ච වත්තබ්බෙ
පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියන්ති ඕච්ඡා.
- පටි. ය: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියන්ති,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.
- පටි. ආ: සං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා, නො ච වත්ත-
බ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියන්ති ඕච්ඡා -පෙ-

142. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

1. ඛම්මමානු පුග්ගලො-දුම්මාදිපාසො ගඤ්ඤානරෙසු දිසස්සෙන.

චක්‍රධාතූ පුද්ගල යා යි කියැයුතු ද ... චක්‍රධාතූ-
යෙහි පුද්ගල කියැයුතු ද ... චක්‍රධාතූව හැර පුද්ගල
කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි චක්‍රධාතූ
කියැයුතු ද ... මනෝවිඥානධාතූ පුද්ගල යා යි
කියැයුතු ද ... මනෝවිඥානධාතූයෙහි පුද්ගල යා යි
කියැයුතු ද ... මනෝවිඥානධාතූව හැර පුද්ගල යා යි
කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි මනෝවිඥානධාතූ
කියැයුතු ද? ...

චක්‍රානුරූප පුද්ගල යා යි කියැයුතු ද ... චක්‍රානුරූප-
යෙහි පුද්ගල කියැයුතු ද ... චක්‍රානුරූප හැර
පුද්ගල කියැයුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි චක්‍රානුරූප
කියැයුතු ද... අඤ්ඤාතාචාර්යය පුද්ගල යා යි කියැ-
යුතු ද ... අඤ්ඤාතාචාර්යයෙහි පුද්ගල කියැයුතු ද ...
අඤ්ඤාතාචාර්යය හැර පුද්ගල කියැයුතු ද ... පුද්ගල
කෙරෙහි අඤ්ඤාතාචාර්යය කියැයුතු ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා
ලැබේ නම්,

අනු. පා: හඳුනා, එහෙයින් පුද්ගල කෙරෙහි අඤ්ඤාතාචාර්යය
දන්නා ලැබේ යා යි කියැයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: “සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා
ලැබේ යා යි කියැයුතු යා යි ද, පුද්ගල කෙරෙහි
අඤ්ඤාතාචාර්යය දන්නා ලැබේ යා යි නො කියැයුතු
යා යි”ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ
නොපතේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් පුද්ගල කෙරෙහි අඤ්ඤාතාචාර්යය දන්නා
ලැබේ යා යි නො කියැයුතු වේ නම්,

පටි. පා: හඳුනා, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල
දන්නා ලැබේ යා යි නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: “සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා
ලැබේ යා යි කියැයුතු යා යි ද, පුද්ගල කෙරෙහි
අඤ්ඤාතාචාර්යය දන්නා ලැබේ යා යි නො කියැයුතු
යා යි”ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ
නොපතේ මිථ්‍යායෙකි...

142 ප. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා
ලැබේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. පු: වුහනං භගවතා “අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා”ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: රූපං පුග්ගලො’ති.
- ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: ආජානාති පටිකම්මං.
- අනු. ස: හඤ්චි වුහනං භගවතා “අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා”ති,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ ‘රූපං පුග්ගලො’ති.
- අනු ආ: යං නත්ථ වදෙයි: වත්තබ්බෙ බො වුහනං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, නො ච වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො’ති මිච්ඡා.
- පටි. ස: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ ‘රූපං පුග්ගලො’ති,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “වුහනං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා”ති.
- පටි. ආ: යං නත්ථ වදෙයි: වත්තබ්බෙ බො වුහනං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, නො ච වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො’ති මිච්ඡා -පෙ-

- 143.** ප. පු: පුග්ගලො නුපලභති සච්චිකට්ඨපරමතේනා’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. පු: වුහනං භගවතා “අත්ථි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා”ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: රූපස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු රූපා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං රූපං -පෙ- වෙදනා පුග්ගලො -පෙ- වෙදනාය පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු වෙදනාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා පුග්ගලො -පෙ- සාඤ්ඤාය පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු සිඤ්ඤාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං සිඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා පුග්ගලො -පෙ- සංඛාරෙසු පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු සංඛාරෙති පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං පුග්ගලො -පෙ- විඤ්ඤාණස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු විඤ්ඤාණං පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණනාති.

- ප. පු: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි
හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද්දේ නො වෙ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රූප පුද්ගල වෙ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.
- ප. පටිකමම: මේ ප්‍රතිකෂිප්‍ය පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක්
ඇතැ”යි හඟවන්නු විසින් වදාරනලද වේ නම්,
- අනු. පා: භවත, එහෙයින් රූප පුද්ගල මේ යැ යි කියැයුතු
මැ යැ.
- අනු. ආ: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැයි
හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද යි කියැයුතු යැ යි ද,
රූප පුද්ගල මේ යැ යි නො කියැයුතු යැ යි ද” යන
යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ
මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: ඉදින් රූප පුද්ගල වෙ යැ යි නො කියැයුතු
වේ නම්,
- පටි. පා: භවත, “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක්
ඇතැයි” හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද යි” නො
කියැයුතු මැ යැ.
- පටි. ආ: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැයි
හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද යි කියැයුතු යැ යි ද,
‘රූප පුද්ගල වෙ යැ’යි නො කියැයුතු යැ යි” ද
යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ
මිථ්‍යායෙකි...

- 143.** ප. පු: සත්‍යානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා
ලැබේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක්
ඇතැ”යි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද නො වෙ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රූපයෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... රූපය හැර
පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි රූපය
දන්නා ලැබේ ද ... වෙදනා පුද්ගල වෙ ද ... වෙදනා
යෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... වෙදනා හැර
පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි වෙදනා
දන්නා ලැබේ ද ... සංඥ පුද්ගල වෙ ද ... සංඥ
කෙරෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... සංඥ හැර
පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි සංඥ
දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාර පුද්ගල වෙ ද ... සංඝ-
කාර කෙරෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාර
හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි
සංඝකාරයෝ දන්නා ලැබේ ද ... විඤන පුද්ගල
වෙ ද ... විඤන කෙරෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ...
විඤන හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල
කෙරෙහි විඤන දන්නා ලැබේ ද? ...

- ස. පටි. න හෙවං වහ්නබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: අජානාති පටිකම්මං.
- අනු. ස්: හඤ්චි චුත්තං භගවතා අඤ්ච පුග්ගලො අත්ත-
තිතාය පටිපනේනා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වහ්නබ්බෙ පුග්ගලස්මිං චික්ඛාදු-
ණ්ණනි.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වහ්නබ්බෙ බො චුත්තං භගවතා: අඤ්ච පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා,
නො ච වහ්නබ්බෙ පුග්ගලස්මිං චික්ඛාදුණ්ණනි මුද්දා.
- පටි. ස්: නො චෙ පන වහ්නබ්බෙ පුග්ගලස්මිං චික්ඛාදුණ්ණනි,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වහ්නබ්බෙ චුත්තං භගවතා 'අඤ්ච පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා'ති.
- පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වහ්නබ්බෙ බො චුත්තං භගවතා අඤ්ච පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා, නො ච වහ්නබ්බෙ පුග්ගලස්මිං චික්ඛාදුණ්ණනි මිට්ඨා -පෙ-
- 144** ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති¹ සම්මකම්මපරමකේනා'ති.
- ස. පටික්ඛාදු: ආමනනා.
- ප. පු: චුත්තං භගවතා අඤ්ච පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා'ති.
- ස. පටික්ඛාදු: ආමනනා.
- ප. අනු: චක්ඛායතනං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛායතනස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛායතනා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛායතනං -පෙ- ධම්මා-
යතනං පුග්ගලො -පෙ- ධම්මායතනස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු ධම්මායතනා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං ධම්මායතනං -පෙ-
- චක්ඛුධාතු පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුධාතු -පෙ- මනෝචික්ඛාදුණ්ණධාතු පුග්ගලො -පෙ- මනෝචික්ඛාදුණ්ණධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු මනෝචික්ඛාදුණ්ණධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං මනෝචික්ඛාදුණ්ණධාතු -පෙ-

1. උපලබ්භති - සිමු.

- ස. පරි: එසේ නො කියා යුතු යැ.
- ප. පරිකමම: මේ ප්‍රතිකමිය පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද නම්,
- අනු. පා: භවන, “පුද්ගල කෙරෙහි විඥන වෙ යැ”යි කියායුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද යි කියායුතු යැ යි ද, පුද්ගල කෙරෙහි විඥන වෙයැ යි නො කියායුතු යැ යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එය භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පරි. ය: ඉදින් “පුද්ගල කෙරෙහි ලා විඥන වෙ යැ”යි නො කියායුතු වෙ නම්,
- පරි. පා: භවන, “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද”යි නො කියායුතු මැ යැ.
- පරි. ආ: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද යි කියායුතු යැ යි ද, පුද්ගල කෙරෙහි විඥනය වෙ යැ යි නො කියායුතු යැ යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි. ...

144. ප. පු: සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. පු: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද නො වෙ ද?

ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: චක්‍රාසන්නය පුද්ගල වෙ ද ... චක්‍රාසන්නයෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... චක්‍රාසන්නය හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි චක්‍රාසන්නය දන්නා ලැබේ ද ... ධම්මාසන්නය පුද්ගල වෙ ද ... ධම්මාසන්නයෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... ධම්මාසන්නය හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි ධම්මාසන්නය දන්නා ලැබේ ද? ...

චක්‍රධාතු පුද්ගල වෙ ද ... චක්‍රධාතූයෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... චක්‍රධාතු හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි චක්‍රධාතු දන්නා ලැබේ ද ... මනෝවිඤ්ඤාණධාතු පුද්ගල වෙ ද ... මනෝවිඤ්ඤාණධාතූයෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... මනෝවිඤ්ඤාණධාතු හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි මනෝවිඤ්ඤාණධාතු දන්නා ලැබේ ද? ...

චක්ඛුන්ද්‍රියං පුගලො -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියසම්මං
පුගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛුන්ද්‍රියං පුගලො
-පෙ- පුගලසම්මං චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියං පුගලො -පෙ- අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියසම්මං
පුගලො -පෙ- අඤ්ඤානු අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං
පුගලො -පෙ- පුගලසම්මං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියනති.

- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: ආජානාති පටිකම්මං.
- අනු. ස්: හඤ්චි චුතතං භගවතා අනු පුගලො අනුත-
තිනාය පටිපනේනා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුගලසම්මං අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියනති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො චුතතං
භගවතා අනු පුගලො අනුතතිනාය පටිපනේනා,
නො ච වත්තබ්බෙ පුගලසම්මං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රි-
යනති ඕච්ඡා.
- පටි. ස්: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ පුගලසම්මං අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියනති,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ චුතතං භගවතා අනු
පුගලො අනුතතිනාය පටිපනේනා,
- පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො චුතතං
භගවතා අනු පුගලො අනුතතිනාය පටිපනේනා,
නො ච වත්තබ්බෙ පුගලසම්මං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියනති
ඕච්ඡා -පෙ-

චතුක්කතාය සංසදනං.

145. ස. පු: පුගලො උපලබ්භති සච්ඡිකථාපරමනේනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: පුගලො සප්පච්චයො -පෙ- පුගලො
අප්පච්චයො -පෙ- පුගලො සංඛිතො -පෙ-
පුගලො අසංඛිතො -පෙ- පුගලො සංස්සතො
-පෙ- පුගලො අසංස්සතො -පෙ- පුගලො
සනිමිතො -පෙ- පුගලො අනිමිතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

චක්‍ඛුන්‍යය පුද්ගල වෙද ... චක්‍ඛුන්‍යයෙහි පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද ... චක්‍ඛුන්‍යය භාර පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි චක්‍ඛුන්‍යය දන්තා ලැබේ ද ... අඤ්ඤාතාවින්‍යය පුද්ගල වෙද ... අඤ්ඤාතාවින්‍යයෙහි පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද ... අඤ්ඤාතාවින්‍යය භාර පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාවින්‍යය දන්තා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.

ප. පටිකම්ම: මේ ප්‍රතික්‍ෂේප පිළිගනුව.

අනු. ඩ: ඉදින්, “ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ වේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් පුද්ගලයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතා- වින්‍යය දන්තා ලැබේ යැ යි කියැයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: “ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ කියැයුතු යැ යි ද, පුද්ගලයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාවින්‍යය දන්තා ලැබේ යැ යි නො කියැයුතු යැ යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් “පුද්ගලයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාවින්‍යය දන්තා ලැබේ යැ”යි නො කියැයුතු වේ නම්,

පටි. පා: භවත, “ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගල-යෙක් ඇතැ”යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: “ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ කියැයුතු යැ යි ද, පුද්ගලයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාවින්‍යය දන්තා ලැබේ යැ යි නො කියැයුතු යැ යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යා-යෙකි ...

වතුකක්‍යය සංසදනා යි.

145. ස. පු. සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පුද්ගල සප්තාය (ප්‍රත්‍යය හා බැඳී සිටුනේ) වෙද ... පුද්ගල අප්‍රත්‍යය (ප්‍රත්‍යය හා නො බැඳී සිටුනේ) වෙද ... පුද්ගල සංඛිත (ප්‍රත්‍යයන් විසින් එක් වැ කරන ලද්දේ) වෙද ... පුද්ගල අසංඛිත (ප්‍රත්‍යයන් විසින් එක් වැ නො කරන ලද්දේ) වෙද ... පුද්ගල ශාඛිත (උත්පාද නිරෝධ ලක්ෂණ රහිත වූයේ) වෙද ... පුද්ගල අශාඛිත (උත්පාද නිරෝධ ලක්ෂණ සහිත වූයේ) වෙද ... පුද්ගල සනිමිතා (උත්පත්ති කාරණ සහිත වූයේ) වෙද ... පුද්ගල අනිමිතා (උත්පත්ති කාරණ රහිත වූයේ) වෙද ...

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...

- 146.** ප. පු. පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමකේනා'ති
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. පු: වුතනං භගවතා “අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපකේනා”ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: පුග්ගලො සප්පච්චයො -පෙ- පුග්ගලො අප්පච්චයො -පෙ- පුග්ගලො සිඤ්ඤානො -පෙ- පුග්ගලො අසිඤ්ඤානො -පෙ- පුග්ගලො සස්සනො -පෙ- පුග්ගලො අසස්සනො -පෙ- පුග්ගලො සනිමිතො -පෙ- පුග්ගලො අනිමිතො'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ලකඛණසුභනිකථා.

- 147.** ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති, උපලබ්භති පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො උපලබ්භති, උපලබ්භති කෙහිවි පුග්ගලො, කෙහිවි න පුග්ගලො'ති.
 ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිවි උපලබ්භති, කෙහිවි න උපලබ්භති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 148.** ස. පු: පුග්ගලො සච්චිකට්ඨො, සච්චිකට්ඨො පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො සච්චිකට්ඨො, සච්චිකට්ඨො කෙහිවි පුග්ගලො, කෙහිවි න පුග්ගලො'ති.
 ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිවි සච්චිකට්ඨො, කෙහිවි න සච්චිකට්ඨො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 149.** ස. පු: පුග්ගලො විජ්ජමානො, විජ්ජමානො පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො විජ්ජමානො, විජ්ජමානො කෙහිවි පුග්ගලො, කෙහිවි න පුග්ගලො'ති.
 ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිවි විජ්ජමානො, කෙහිවි න විජ්ජමානො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

146. ප. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. පු: “ආත්මනිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි හඟවන්නු විසින් වදරන ලද්දේ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: පුද්ගල සප්තාය වේ ද ... පුද්ගල අප්‍රතාය වේ ද ... පුද්ගල සංකිත වේ ද ... පුද්ගල අසංකිත වේ ද ... පුද්ගල භාග්‍යවත වේ ද ... පුද්ගල අභාග්‍යවත වේ ද ... පුද්ගල සනිමිතන වේ ද ... පුද්ගල අනිමිතන වේ ද ...

ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...

ලකඛණසුත්තනිකථා.

147. ස. පු: පුද්ගල උපලබ්ධි (ප්‍රඥයෙන් අවබෝධ කොට දන්නා ලබනු) වේ ද, උපලබ්ධි පුද්ගල වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: පුද්ගල උපලබ්ධි වෙයි, උපලබ්ධි වනුයේ කිසිවෙක් පුද්ගල වෙයි. කිසිවෙක් පුද්ගල නො වෙයි.

ස. අනු: පුද්ගල වනුයේ කිසිවෙක් උපලබ්ධි වේ ද? කිසිවෙක් උපලබ්ධි නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...

148. ස. පු: පුද්ගල සත්‍යානු වේ ද, සත්‍යානු පුද්ගල වේ ද ...

ප. පටිඤ්ඤා: පුද්ගල සත්‍යානු වෙයි. සත්‍යානු වනුයේ කිසිවෙක් පුද්ගල වෙයි. කිසිවෙක් පුද්ගල නො වෙයි.

ස. අනු: පුද්ගල වනුයේ කිසිවෙක් සත්‍යානු වේ ද, කිසිවෙක් සත්‍යානු නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...

149. ස. පු: පුද්ගල විද්‍යමාන වේ ද, විද්‍යමාන වනුයේ පුද්ගල වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: පුද්ගල විද්‍යමාන වෙයි. විද්‍යමාන වනුයේ කිසිවෙක් පුද්ගල වෙයි. කිසිවෙක් පුද්ගල නො වෙයි.

ස. අනු: පුද්ගල වනුයේ කිසිවෙක් විද්‍යමාන වේ ද, කිසිවෙක් විද්‍යමාන නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...

- 150.** ස. පු: පුග්ගලො සංවිජ්ජමානො, සංවිජ්ජමානො පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො සංවිජ්ජමානො, සංවිජ්ජමානො කෙනිවි පුග්ගලො, කෙනිවි න පුග්ගලො'ති.
 ස. අනු: පුග්ගලො කෙනිවි සංවිජ්ජමානො, කෙනිවි න සංවිජ්ජමානො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- 151.** ස. පු: පුග්ගලො අඤ්ඤි, අඤ්ඤි පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො අඤ්ඤි, අඤ්ඤි කෙනිවි පුග්ගලො, කෙනිවි න පුග්ගලො'ති.
 ස. අනු: පුග්ගලො කෙනිවි අඤ්ඤි, කෙනිවි නඤ්ඤි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- 152.** ස. පු: පුග්ගලො අඤ්ඤි, අඤ්ඤි න සබ්බො පුග්ගලො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: පුග්ගලො නඤ්ඤි, නඤ්ඤි න සබ්බො පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

වචනසොධනං.

- 153.** ස. පු: රූපධාතුයා රූපී පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: කාමධාතුයා කාමී පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- 154.** ස. පු: රූපධාතුයා රූපිනො සත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: කාමධාතුයා කාමිනො සත්තා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- 155.** ස. පු: අරූපධාතුයා අරූපී පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: කාමධාතුයා කාමී පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

150 ස. පු: පුද්ගල සංවිද්‍යමාන වේ ද, සංවිද්‍යමාන වනුයේ පුද්ගල වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: පුද්ගල සංවිද්‍යමාන වෙයි. සංවිද්‍යමාන වනුයේ කිසිවෙක් පුද්ගල වෙයි. කිසිවෙක් පුද්ගල නො වෙයි.

ස. අනු: පුද්ගල වනුයේ කිසිවෙක් සංවිද්‍යමාන වේ ද, කිසිවෙක් සංවිද්‍යමාන නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු ය ...

151. ස. පු: පුද්ගල ඇත් ද, ඇතියේ පුද්ගල වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: පුද්ගල ඇත. ඇතියේ කිසිවෙක් පුද්ගල වෙයි, කිසිවෙක් පුද්ගල නො වෙයි.

ස. අනු: පුද්ගල වනුයේ කිසිවෙක් ඇත් ද, කිසිවෙක් නැත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ. ...

152. ස. පු: පුද්ගල විද්‍යමාන වේ ද, විද්‍යමාන වනුයේ භෑම පුද්ගල නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ ...

ස. අනු: පුද්ගල විද්‍යමාන නො වේ ද? විද්‍යමාන නො වනුයේ භෑම පුද්ගල නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...

වචනශෝධන යි.

153. ස. පු: රූපධාතූයෙහි රූපවත් වූයේ පුද්ගල වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කාමධාතූයෙහි කාමවත් වූයේ පුද්ගල වේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...

154. ස. පු: රූපධාතූයෙහි රූපවත්නු සහකාරයෝ වෙත් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කාමධාතූයෙහි කාමවත්නු සහකාරයෝ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...

155. ස. පු: අරූපධාතූයෙහි අරූපවත් වූයේ පුද්ගල වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කාමධාතූයෙහි කාමවත් වූයේ පුද්ගල වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...

- 156.** ස. පු: අරුපඛාතුයා අරුපිනො සන්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කාවඛාතුයා කාමිනො සන්තා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 157.** ස. පු: රුපඛාතුයා රුපි පුග්ගලො. අරුපඛාතුයා අරුපි පුග්ගලො. අනි ච කොපි රුපඛාතුයා චුතො අරුපඛාතුං උපපජ්ජති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: රුපි පුග්ගලො උපච්ඡින්නො,¹ අරුපි පුග්ගලො ජානො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 158.** ස. පු: රුපඛාතුයා රුපිනො සන්තා, අරුපඛාතුයා අරුපිනො සන්තා. අනි ච කොපි රුපඛාතුයා චුතො අරුපඛාතුං උපපජ්ජති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: රුපි සන්තො උපච්ඡින්නො¹, අරුපි සන්තො ජානො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 159.** ස. පු: කායො'ති වා සරිරන්ති වා, සරිරන්ති වා කායො'ති වා, කායං අපපිසං කරන්තා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සම්භාගෙ නජ්ජානෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. පු: පුග්ගලො'ති වා ජිවො'ති වා, ජිවො'ති වා පුග්ගලො'ති වා පුග්ගලං අපපිසං කරන්තා එසෙ සෙ² එකට්ඨෙ සමෙ සම්භාගෙ නජ්ජානෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. පු: අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
 ස. ති: ආජානාති නිග්ගහං.

1. උච්ඡින්නො — PTS

2. එතඤ ඵසෙ - පු.

- 156.** ස. පු: අරුපධාතුයෙහි අරුපවත්නු සත්තයෝ වෙත් ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: කාමධාතුයෙහි කාමවත්නු සත්තයෝ වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ . .
- 157.** ස. පු: රුපධාතුයෙහි රුපවත් වූයේ පුද්ගල වෙයි. අරුපධාතුයෙහි අරුපවත් වූයේ පුද්ගල වෙයි. (එසේ පිළිගත් නොප මතයෙහි දී) රුපධාතුයෙන් ව්‍යුහ වූ අරුපධාතුවට වදනා කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රුපි පුද්ගල සිදුණේ අරුපි පුද්ගල වී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ . .
- 158.** ස. පු: රුපධාතුයෙහි රුපවත්නු සත්ත වෙති. අරුප-ධාතුයෙහි අරුපවත්නු සත්ත වෙති. (එසේ පිළිගත් නොප මතයෙහි දී) රුපධාතුයෙන් වුන වූ අරුපධාතුවට වදනා කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රුපි සත්ත සිදුණේ අරුපි සත්ත වී ද?
- ප. ප්‍රතිකෞප: එසේ නො කියැයුතු යැ . .
- 159.** ස. පු. කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි (මෙසේ) කය සිරුරින් නො වෙන් කොට ගෙන තෙල මැ හෙ වේ ද? එකාචී සම සමභාගතථෘනික වේ ද? (ඒ කය මැ තෙල ශරීරවේ ද? යනු පිළිවිසීම යි.)
- ප. ඉතිඥ: එසේයැ. (නානාකය නොදක්නේ පිළින කෙරෙයි,)
- ස. පු: පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යයි පුද්ගල (ජීවයා කෙරෙන්) නො වෙන් කොට ගෙන තෙල ඒ ජීව මැ පුද්ගල වේ ද, එකාචී සම සමභාග තථෘනික වේ ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. පු: කය අනෙකෙක් වේ ද? පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. ප්‍රතිකෞප: එසේ නො කියැයුතු යැ.
- ස. නිග්‍රහ: නිග්‍රහ පිළිගනුව.

අනු. ය:

හඤ්චි කායො'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායො'නි වා, කායං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ. පුග්ගලො'නි වා ජිවො'නි වා, ජිවො'නි වා පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො.

අනු. පා:

නෙන වත රෙ වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනනි.

අනු. ආ:

යං නත්ථ වදෙයි: වහ්නබ්බෙ බො කායො'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, පුග්ගලො'නි වා ජිවො'නි වා, ජිවො'නි වා පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො, නො ච වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනනි මිච්ජා.

පටි. ය:

නො චෙ පන වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනනි,

පටි. පා:

නො ච වත රෙ වහ්නබ්බෙ කායො'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, පුග්ගලො'නි වා ජිවො'නි වා, ජිවො'නි වා, පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'නි.

පටි. ආ:

යං නත්ථ වදෙයි: වහ්නබ්බෙ බො කායො'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, පුග්ගලො'නි වා ජිවො'නි වා, ජිවො'නි වා පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අප්පියං කරිකා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො, නො ච වහ්නබ්බෙ අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනනි මිච්ජා - පෙ -

අනු. ස:

ඉදින් කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය (සිරුරින්) නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යයි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යයි පුද්ගල (ජීවයා කෙරෙන්) නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යයි ද, කියා නම් කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා.

අනු. පා.

භවත, එයින් 'ජීව අනෙකෙකා, ශරීර අනෙකෙකා'යි කියැවුනු මැ යැ.

අනු. ආ:

"කය හෝ ශරීරය හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යයි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යයි පුද්ගල නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යයි ද, කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා යි කියැවුනු යයි ද, ජීව අනෙකෙකා ශරීර අනෙකෙකා යි නො කියැවුනු යයි" ද යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යැ.

පටි. ස:

ජීව අනෙකෙකා, ශරීර අනෙකෙකා යි ඉදින් නො කියැවුනු වේ නම්,

පටි. පා:

කය හෝ ශරීරය හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යයි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යැ යි පුද්ගල නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යැ යි ද, කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා යි ද, භවත, නො කියැවුනු මැ යැ.

පටි. ආ:

"කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යැ යි කය නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යැ යි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යැ යි පුද්ගල නො වෙන් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි; එකාච්ඡි සම සමභාග නර්ජානික වේ යැ යි ද, කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා යි ද, ජීව අනෙකෙකා, ශරීර අනෙකෙකා යි නො කියැවුනු යැ යි" (මෙසේ) යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යැ ...

160. ප. පු:

කායෝ'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායෝ'නි වා කායං අප්පියං කරිඛා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙති.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ප. පු:

වුතනං භගවතා 'අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා'නි.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ප. පු.

අඤ්ඤ කායො අඤ්ඤ පුග්ගලො'නි.

ස. පටි:

න ගෙවං වතනඛෙබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං:

ආඡානාති පටිකම්මං.

අනු. ය:

භඤ්චි කායෝ'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායෝ'නි වා කායං අප්පියං කරිඛා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, වුතනං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා.

අනු. පා:

නෙන වත රෙ වතනඛෙබ්බෙ අඤ්ඤ කායො අඤ්ඤ පුග්ගලො'නි,

අනු. ආ:

යං තස්ස වදෙසී: වතනඛෙබ්බෙ බො කායෝ'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායෝ'නි වා කායං අප්පියං කරිඛා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, වුතනං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, නො ච වතනඛෙබ්බෙ අඤ්ඤ කායො අඤ්ඤ පුග්ගලො'නි මිච්ජා.

පටි. ය:

නො වෙ පන වතනඛෙබ්බෙ අඤ්ඤ කායො අඤ්ඤ පුග්ගලො'නි.

පටි. පා:

නො ච වත රෙ වතනඛෙබ්බෙ කායෝ'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායෝ'නි වා කායං අප්පියං කරිඛා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, වුතනං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා'නි.

පටි. ආ:

යං තස්ස වදෙසී: වතනඛෙබ්බෙ බො කායෝ'නි වා සරිරනනි වා, සරිරනනි වා කායෝ'නි වා කායං අප්පියං කරිඛා ඵසෙ සෙ ඵකට්ඨ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ, වුතනං භගවතා: අනි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපනේනා, නො ච වතනඛෙබ්බෙ අඤ්ඤ කායො අඤ්ඤ පුග්ගලො'නි මිච්ජා -පෙ-

160. ප. ප්‍ර: කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ ද? එකාච්ඡ සම සමභාග තථ්‍යානික වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. ප්‍ර: ‘ආත්මභිත්‍යයට පිළිපත් පුනුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද නො?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. ප්‍ර: කය අනෙකෙක් වේ ද, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.
- ප. පටිකමම: ප්‍රතිකම් පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාච්ඡ සම සමභාග තථ්‍යානික වේ යයි ද, ‘ආත්මභිත්‍යයට පිළිපත් පුනුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද කියා නම්,
- අනු. පා: භවත, එයින් ‘කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා’ යි කියැයුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙත් කොට ගෙන ‘තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාච්ඡ සම සමභාග තථ්‍යානික වේ යයි ද, ‘ආත්මභිත්‍යයට පිළිපත් පුනුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද, කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා යි නො කියැයුතු යැ යි දැයි මෙසේ කියැයුතු යැයි එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යැ.
- පටි. ය: ඉදින් ‘කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා’ යි නො කියැයුතු වේ නම්,
- පටි. පා: භවත ‘කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාච්ඡ සම සමභාග තථ්‍යානික වේ යයි ද, ‘ආත්මභිත්‍යයට පිළිපත් පුනුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද නො කියැයුතු වේ මැ යැ.
- පටි. ආ: “කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාච්ඡ සම සමභාග තථ්‍යානික වේ යයි ද, ‘ආත්මභිත්‍යයට පිළිපත් පුනුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද, කය අනෙකෙකා පුද්ගල අනෙකෙකා යි කියැයුතු යැයි ද මෙසේ කියැයුතු” යයි එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යැ ...

- 161. ස. පු:** පුග්ගලො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** සො පුග්ගලො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටි:** න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- ස. පු:** පුග්ගලො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අඤ්ඤා පුග්ගලො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටි:** න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- 162. ස. පු:** පුග්ගලො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** සො ච අඤ්ඤා ච සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටි:** න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- 163. ස. පු:** පුග්ගලො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** නෙව සො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටි:** න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- 164. ස. පු:** පුග්ගලො සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** සො පුග්ගලො සංකාවනි, අඤ්ඤා පුග්ගලො සංකාවනි, සො ච අඤ්ඤා ච සංකාවනි, නෙව සො සංකාවනි, න අඤ්ඤා සංකාවනි අසමා ලොකං පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටි:** න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-

- 161. ස. පු:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද (ගතිපරිවර්තනයෙන්) දුවනේ මේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (ශාශ්වත වශයෙන්) මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද ඒ පුද්ගල මෑ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ (ශාශ්වතදූෂි භයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙයි) ...
- ස. පු: පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද (ගම්නාගමන විසින්) සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අන්‍ය පුද්ගලයෙක් මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ (උචේදදූෂි භයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙයි) ...
- 162. ස. පු:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද දුවනේ මේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: හෙ පුද්ගල ද අනෙක් පුද්ගලවනුයෙක් ද මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ (එකන්‍යශාශ්වතදූෂි-භයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙයි) ...
- 163. ස. පු:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: හෙ පුද්ගල මෑ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද නො මෑ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...
- 164. ස. පු:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද ඒ පුද්ගල සංඛාවන කෙරේ ද? අන්‍ය පුද්ගලයෙක් සංඛාවන කෙරේ ද? ඒ පුද්ගල ද අන්‍ය පුද්ගල වනුයෙක් ද සංඛාවන කෙරේ ද? ඒ පුද්ගල නො මෑ සංඛාවන කෙරේ ද? අන්‍ය පුද්ගලයෙක් සංඛාවන නො කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...

- 165.** ප. පු: න වතනබ්බං පුගගලො සංඛාවනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. පු: නනු වුතනං භගවතා:
“සතනකකිත්තු පරමං සංඛාවිච්ඡාන පුගගලො උකකස්සනනකරො ගොති සබ්බසංඤ්ඤාජනකකියා”ති. අපේව සුතනනොන’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. නි: තෙන හි පුගගලො සංඛාවනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- 166.** ප. පුච්ඡා: න වතනබ්බං පුගගලො සංඛාවනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. පුච්ඡා: නනු වුතනං භගවතා: “අනමනගොයං භික්ඛවෙ සංසාරෙ, පුබ්බා කොට්ඨා පඤ්ඤායනි අවිජ්ජා-නිවරණානං සතතානං තණ්හාසංඤ්ඤාජනානං සංඛාවතං සංසරතනනි.” අපේව සුතනනොන’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. නි: තෙන හි පුගගලො සංඛාවනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනනි?
- 167.** ස. පු: පුගගලො සංඛාවනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අ: සේව පුගගලො සංඛාවනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටි: නාහෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 168.** ස. පු: සේව පුගගලො සංඛාවනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනනි?
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. පු: අත්ථි කොට්ඨි මනුස්සො හුච්චා දෙවො ගොති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සේව මනුස්සො සො දෙවො ති.
- ප. පටි: නාහෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 165. ප. පු.** මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද ප්‍රදාල සංඛාවන කෙරේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: හඟවන්නු විසින් තෙලෙ වදාරනලද්දේ මැ නු? “ප්‍රදාල සත්සලක් පරම කොට සංඛාවන විසින් දිවැ සමුසංයොජනකයෙන් දුක් කෙලවර කරන්නේ මේ” යයි. සුත්‍රානන ඇත් මැ නු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. නිග: එකරුණින් ප්‍රදාල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරෙයි.
- 166. ස. පු.** ‘ප්‍රදාල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ’ යයි නො කියැවුනු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: “මහණෙනි, මෙ සසර නො පිරිසුන් අක් ඇතිසේ යැ. අවිද්‍යයෙන් ඇවිරුණු තාමණසංයොජන-යෙන් බැඳුණු සංඛාවන සංසරණ කරන සත්ත්ව-යන්ගේ පුමකොටි නො පැතේ” යයි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද්දේ මැ නු? සුත්‍රානන ඇත් මැ නු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. නි: ඒ කරුණින් ප්‍රදාල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරෙයි.
- 167. ස. පු:** ප්‍රදාල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ප්‍රදාල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 168. ස. පු:** ඒ ප්‍රදාල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේය. (‘සො පුග්ගලො ව, න අඤ්ඤා’ යනාදි සුත්‍රානන ඇතිසෙන් දෙවන වට පිළින කෙරෙයි.)
- ස. පු: පලමු මිනිස් වැ සිට දෙවනු දෙව් වන කිසි මිනිසෙක් ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ මිනිස් මැ ඒ දෙව් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

169. ස. පු: සේව මහුසො සො දෙවො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. ආ: මහුසො හුඤා දෙවො හොති, දෙවො හුඤා මහුසො හොති, මහුසොභුතො අඤ්ඤා, දෙවො අඤ්ඤා, මහුසොභුතො සවායං සවායං සකාවති'ති මිච්ඡා -පෙ-
- ස. නි: සචේ හි සකාවති සේව පුග්ගලො ඉතො චුතො පරං ලොකා අනඤ්ඤා, හෙවං¹ මරණං භා හෙතිති. පාණාතිපාතො'පි නුපලබ්භති. කමමං අත්ථි, කමමපිපාකො අත්ථි, කතානං කමමානං විපාකො අත්ථි, ඤාසලාඤාසලෙ විපච්චමාගො සොවායං සකාවතිති මිච්ඡා.
170. ස. පු: සේව පුග්ගලො සකාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති?
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ථි කොචි මහුසො හුඤා යකෙඤා හොති -පෙ- පෙතො හොති -පෙ- තොරසිකො හොති -පෙ- නිරව්ඡානගතො හොති -පෙ- ඔට්ටො හොති -පෙ- ගොණො හොති -පෙ- ගඳුහො හොති -පෙ- සුකරො හොති -පෙ- මහිසො² හොතිති?
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සේව මහුසො සො මහිසො'ති.
 ප. පටි: භා හෙවං වතතබ්බො -පෙ-
 ස. අනු: සේව මහුසො සො මහිසො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 සක. ආ. මහුසො හුඤා මහිසො² හොති, මහිසො හුඤා මහුසො හොති, මහුසොභුතො අඤ්ඤා, මහිසො අඤ්ඤා, මහුසොභුතො සොවායං සකාවතිති මිච්ඡා -පෙ-
- ස. නිග: සචේ හි සකාවති සේව පුග්ගලො ඉතො චුතො පරං ලොකං අනඤ්ඤා, හෙවං මරණං භා හෙතිති. පාණාතිපාතො'පි නුපලබ්භති. කමමං අත්ථි, කමම- විපාකො අත්ථි, කතානං කමමානං විපාකො අත්ථි, ඤාසලාඤාසලෙ විපච්චමාගො සොවායං සකාවතිති මිච්ඡා.

1. හෙතං - අට්ඨකථා.

2. මහිසො - මජ්ඣං.

- 169 ස. ප්‍ර:** එ මිනිස් මැ එ දෙවි වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ (“අහං තෙන සමයෙන සුනෙනෙතො නාම සත්ථා අහොසි” යනාදි සූත්‍ර විසින් දෙවන වට පිළින කෙරෙයි.)
- ස. ආ:** මිනිස් වැ සිට දෙවි වෙයි. දෙවි වැ සිට මිනිස් වෙයි. මිනිස් වූයේ අනෙකෙකා, දෙවි වූයේ අනෙකෙකා. මිනිස් වූ එ මේ පුද්ගල සංඛාවන කෙරේ යැ යනු මිථ්‍යා යැ ...
- ස. නි:** ඉදින් එ මැ පුද්ගල මෙලොවින් චක්‍රව වැ පරලොව දිවෙයි. අනෙකෙක් නො දිවෙයි යනු වත් මැ මෙසේ මරණ නොවෙයි. ප්‍රාණානිපාත ද නො ලැබෙයි. කමියෙක් ඇත, කමි විපාකයෙක් ඇත, කල කමියන්ගේ විපාකයෙක් ඇත, ‘පින් පවි පාසෙන කල එ මේ පුහුල් මැ දිවේ’ යනු මිථ්‍යා යැ.
- 170. ස. ප්‍ර:** එ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. ප්‍රතිඥ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** මිනිස් වැ සිට යක් වන ... ප්‍රේත වැ සිට නෙරසික වන ... නිරිසන්ගිය වන ... ඔටු වන ... ගොන් වන ... ගදුඬු වන ... සුරු වන ... මහිෂ වන ... කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. ප්‍රතිඥ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** එ මිනිස් මැ එ මහිෂ වේ ද?
- ප. ප්‍රති:** එසේ නො කියැහුවු මැ යැ ...
- ස. අනු:** එ මිනිස් මැ එ මහිෂ වේ ද?
- ප. ප්‍රතිඥ:** එසේ යැ.
- සක ආ:** මිනිස් වැ සිට මහිෂ වෙයි, මහිෂ වැ සිට මිනිස් වෙයි, මිනිස් වූයේ අනෙකෙකා, මහිෂ වූයේ අනෙකෙකා, මිනිස් වූ එ මේ පුද්ගල මැ සංඛාවන කෙරේ, යනු මිථ්‍යායෙකි ...
- ස. නි:** ඉදින් එ පුද්ගල මැ මෙයින් චක්‍රව වැ පරලොවට සංඛාවන කෙරේ නම්, අනෙකෙක් සංඛාවන නො කෙරේ නම්, මෙසේ මරණ නො වන්නේ යැ. ප්‍රාණානිපාත ද නො වන්නේ යැ, කමි ද ලැබෙයි, කමි විපාක ඇතියි ද, කල කමියන්ගේ විපාක ඇතියි ද, පින්පවි විවස්නා කල එ මේ පුහුල් මැ සංඛාවන කෙරේ යනු මිථ්‍යායෙකි.

- 171. ස. පු:** සේව ජුග්ගලො සකිඛනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: අනි කොචි බතනියො හුචා බ්‍රාහ්මණො භොනිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සේව බතනියො සො බ්‍රාහ්මණො'නි.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනි කොචි බතනියො හුචා වෙස්සො භොනි -පෙ- සුද්දො භොනිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සේව බතනියො සො සුද්දො'නි.
- ප. පටිකෙඛපො: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනි කොචි බ්‍රාහ්මණො හුචා වෙස්සො භොනි, සුද්දො භොනි, බතනියො භොනිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සේව බ්‍රාහ්මණො සො බතනියොනි.
- ප. පටිකෙඛපො: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනි කොචි වෙස්සො හුචා සුද්දො භොනි, බතනියො භොනි, බ්‍රාහ්මණො භොනිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සේව වෙස්සො සො බ්‍රාහ්මණො'නි.
- ප. පටිකෙඛපො: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනි කොචි සුද්දො හුචා බතනියො භොනි, බ්‍රාහ්මණො භොනි, වෙස්සො භොනිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සේව සුද්දො සො වෙස්සොනි.
- ප. පටිකෙඛපො: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 172. ස. පු:** සේව ජුග්ගලො සකිඛනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- 171. ස. පු:** ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. පු: ඤාත්‍රිය මැ සිට බ්‍රහ්ම වන කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඤාත්‍රිය මැ ඒ බ්‍රාහ්මණ වෙ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: ඤාත්‍රිය මැ සිට වෛශ්‍ය වන ... ශුද්‍ර වන කිසි-වෙක් ඇද් ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඤාත්‍රිය මැ ඒ ශුද්‍ර වෙ ද?
- ප. ප්‍රතිකෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: බ්‍රාහ්මණ මැ සිට වෛශ්‍ය වන, ශුද්‍ර වන, ඤාත්‍රිය වන කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ බ්‍රාහ්මණ මැ ඒ ඤාත්‍රිය වෙ ද?
- ප. ප්‍රතිකෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ...
- ස. පු: වෛශ්‍ය මැ සිට ශුද්‍ර වන, ඤාත්‍රිය වන, බ්‍රාහ්මණ වන කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ වෛශ්‍ය මැ ඒ බ්‍රාහ්මණ වෙ ද?
- ප. ප්‍රතිකෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ප. පු: ශුද්‍ර මැ සිට ඤාත්‍රිය වන, බ්‍රාහ්මණ වන, වෛශ්‍ය වන කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ශුද්‍ර මැ ඒ වෛශ්‍ය වෙ ද?
- ප. ප්‍රතිකෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 172. ස. පු:** ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: හත්ච්ඡිකේනා හත්ච්ඡිකේනා'ව හොති, පාද-
ච්ඡිකේනා පාදච්ඡිකේනා'ව හොති, හත්-
පාදච්ඡිකේනා හත්පාදච්ඡිකේනා'ව හොති.
කණ්ණච්ඡිකේනා -පෙ- නාසච්ඡිකේනා -පෙ-
කණ්ණනාසච්ඡිකේනා -පෙ- අඛ්ඤාලිච්ඡිකේනා -පෙ-
අලච්ඡිකේනා -පෙ- කණ්ණිරච්ඡිකේනා -පෙ-
කුණ්ණිහත්තකො -පෙ- එණහත්තකො -පෙ- කුට්ඨියො
-පෙ- ගණ්ඨියො -පෙ- කිලාසියො -පෙ- සොසියො
-පෙ- අපමාරියො -පෙ- ඔට්ඨො -පෙ- ගොණො
-පෙ- ගඳුගො -පෙ- සුකරො -පෙ- මග්ගිසො
මග්ගිසොව හොතිති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

173. ප. පු: න වත්තබ්බං සේව පුග්ගලො සංකාවති අසමා-
ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං
ලොකනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. පු: නනු සොනාපනො පුග්ගලො මනුස්සලොකා
චුතො දෙවලොකං උපපනො තත්ථි සොනා-
පනො'ව හොතිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. ස: හඤ්චි සොනාපනො පුග්ගලො මනුස්සලොකා
චුතො දෙවලොකං උපපනො තත්ථි සොනා-
පනො'ව හොති,

ප. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සේව පුග්ගලො
සංකාවති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා
ලොකා ඉමං ලොකනති.

ස. අනු: සොනාපනො පුග්ගලො මනුස්සලොකා චුතො
දෙවලොකං උපපනො තත්ථි සොනාපනො'ව
හොතිති කතා තෙන ච කාරණෙන සේව
පුග්ගලො සංකාවති අසමා ලොකා පරං ලොකං
පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. පු: සොනාපනො පුග්ගලො මනුස්සලොකා චුතො
දෙවලොකං උපපනො තත්ථි මනුස්සො
හොතිති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

174. ස. පු: සේව පුග්ගලො සංකාවති අසමා ලොකා පරං
ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: හත්සුන් පුද්ගල හත්සුන් මැ වේ ද? පාසුන් පුද්ගල පාසුන් මැ වේ ද? අත්පාසුන් පුද්ගල අත්පාසුන් මැ වේ ද? කන්සුන් පුද්ගල ... නාභාසුන් පුද්ගල ... කන්තාභාසුන් පුද්ගල ... ඇතිලියුන් පුද්ගල ... අලසුන් පුද්ගල ... නහර සුන් පුද්ගල ... වකන් පුද්ගල ... පණහන් පුද්ගල ... කුමනි පුද්ගල ... ගඬුමන් පුද්ගල ... කිලාසවන් පුද්ගල ... කොමවන් පුද්ගල ... අපසමාරවන් පුද්ගල ... ඔටු ... ගොන් ... ගඳුඬු ... හුරා ... මහිම මහිම මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

173. ප. පු: ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ යයි නො කියායුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. පු: සෝවන් පුතුල් මිනිස්ලොවින් චූෂන වැ දෙව්ලොවට පැමිණියේ එහි දු සෝවන් වැ මැ සිටුනේ වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. ය: ඉදින් සෝවන් පුතුල් මිනිස්ලොවින් චූෂන වැ දෙව්ලොව පැමිණියේ එහි දු සෝවන් වැ මැ සිටුනේ නම්,

ප. පා: හවන, එකරුණින් 'ඒ පුතුල් මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ය'යි කියායුතු මැ යැ.

ස. අනු: සෝවන් පුතුල් මිනිස්ලොවින් චූෂන වැ දෙව්ලොව පැමිණියේ එහි දු සෝවාන් වැ මැ සිටුනේ යැ, යනු කරුණු කොට ගෙන එ කරුණින් ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. පු: සෝවන් පුද්ගල මිනිස්ලොවින් චූෂන වැ දෙව්ලොව පැමිණියේ එහි දු මනුෂ්‍ය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

174. ස. පු: ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. පු: අනඤ්ඤ අවිගතො සංඛාවතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බි -පෙ-
- ස. පු: අනඤ්ඤ අවිගතො සංඛාවතීති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. පු: හත්ථවිජ්ඣනො හත්ථවිජ්ඣනොව හොති, පාදවිජ්ඣනො පාදවිජ්ඣනොව හොති, හත්ථපාදවිජ්ඣනො හත්ථ-පාදවිජ්ඣනොව හොති. කණ්ණවිජ්ඣනො -පෙ- නාසවිජ්ඣනො -පෙ- කණ්ණනාසවිජ්ඣනො -පෙ- අඛුලිවිජ්ඣනො -පෙ- අලවිජ්ඣනො -පෙ- කණ්ණිරවිජ්ඣනො -පෙ- කුණ්ඩහත්ථකො -පෙ- එණහත්ථකො -පෙ- කුට්ඨියො -පෙ- ගණ්ඨියො -පෙ- කිලාසියො -පෙ- සොසියො -පෙ- අපමා-රියො -පෙ- ඔට්ඨො -පෙ- ගොණො -පෙ- ගඋහො -පෙ- සුකරො -පෙ- මභිසො මභිසොව හොතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බි -පෙ-
- 175.** ස. පු: සෙවච පුග්ගලො සංඛාවති අසමා ලොකා පරං ලොකං, පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. පු: සරුපො සංඛාවතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බි -පෙ-
- ස. පු: සරුපො සංඛාවතීති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. පු: නං ජීවං නං සරිරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බි -පෙ-
- ස. පු: සිවෙදනො -පෙ- සිසඤ්ඤ -පෙ- සිසඛිඛාරො -පෙ- සිවිඤ්ඤණො සංඛාවතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බි -පෙ-
- ස. පු: සිවිඤ්ඤණො සංඛාවතීති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. පු: නං ජීවං නං සරිරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බි -පෙ-

ස. පු: අනන්‍ය වැ අවිගන වැ සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. පු: අනන්‍ය වැ අවිගන වැ සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ,

ස. පු. හත්සත් ප්‍රභල හත්සත් ප්‍රභල මැ වේ ද? පාසන් ප්‍රභල පාසන් මැ වේ ද? අත්පාසන් ප්‍රභල අත්පා-
සන් මැ වේ ද? කන්සත් ප්‍රභල ... නැවැසන් ප්‍රභල ... කන්නැවැසන් ප්‍රභල ... ඇවිලිසන් ප්‍රභල ... අලසුන් ප්‍රභල ... නහරසුන් ප්‍රභල ... වකන් ප්‍රභල ... පණහන් ප්‍රභල ... කුප්පවන් ප්‍රභල ... ගණකවන් ප්‍රභල ... කිලාසවන් ප්‍රභල... කොෂවන් ප්‍රභල ... අපසාරවන් ප්‍රභල ... ඔටු... ගොන් ... ගද්දු ... සුරු ... මනිෂ මනිෂ මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

175. ස. පු: ඒ ප්‍රභල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු සරුප (රුපකාය සහිත) වැ සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ.

ස. පු: සරුප වැ සංඛාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට ද පිළිවිසීමයි)

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු: (රුපකාය හා සමග සංඛාවන කරන) ජීවය හා ශරීර එකක් මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ.

ස. පු: වෙදනා සහිත වැ ... සංඥ සහිත වැ ... සංසකාර සහිත වැ ... විඤන සහිත වැ සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. (අසංඥෙපපතනිය සිති කොට ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙයි.)

ස. පු. විඤන සහිත වැ සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (අසංඥානලසෙන් අන්‍ය උපපතති සිති කොට පිළින කෙරෙයි.)

ස. පු: (වෙදනාදී ශරීර හා ගමන් කරන) ජීවය හා ශරීර එකක් මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ.

- 176. ස. ප්‍ර:** සෙව්ව පුගගලො සකිවති අසමා ලොකා පරං
ලොකා, පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අරුපො සකිවති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- ස. ප්‍ර: අරුපො සකිවති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- ස. අනු: අවෙදනො -පෙ- අසිඤ්ඤා -පෙ- අසකිවති'ති.
-පෙ- අපිඤ්ඤාණො සකිවති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- ස. ප්‍ර: අපිඤ්ඤාණො සකිවති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- 177. ස. ප්‍ර:** සෙව්ව පුගගලො සකිවති අසමා ලොකා පරං
ලොකං, පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: රූපං සකිවති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- ස. ප්‍ර: රූපං සකිවති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නං ජිවං නං සරිරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි, -පෙ-
- ස. අනු: වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා -පෙ- සකිවති'ති.
විඤ්ඤාණං සකිවති'ති.

- 176. ස. පු:** ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද, පරලොවින් පරලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අරුප (රූපකාය රහිත) මැ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ. (අනන්තත්වය ගෙන ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙයි.)
- ස. පු: අරුප මැ සංඛාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට පිළිපිහිම සි.)
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (අරුතලය ගෙන පිළින කෙරෙයි.)
- ස. අනු: (රූප සංකිතයාගේ ගර්භ භාරපියා යන) ජීව අනෙකෙක් වෙ ද? ගර්භ අනෙකෙක් වෙ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: වෙදනා රහිත මැ සංඤ රහිත මැ සංඝකාර රහිත මැ ... විඤන රහිත මැ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පු: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: විඤන රහිත මැ සංඛාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට පිළිපිහිම සි.)
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (වෙදනා'දී සංකිතයාගේ ගර්භ භාරපියා යන) ජීව අනෙකෙක් වෙ ද? ගර්භ අනෙකෙක් වෙ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ. ...
- 177. ස. පු:** ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද, පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (පුද්ගල සංඛාවන කරන් මැ) රූපන් සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: රූපන් සංඛාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට සි.)
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (සංඛාවන කරන) ජීව හා ගර්භ හා එකෙක් මැ වෙ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: වෙදනා ... සංඤ ... සංඝකාර ... විඤන සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටි:   න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
 ස. පු:   විඤ්ඤාණං සංඛාවති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනනා.
 ස. අනු:   නා ජීවං නා සරිරනති.
 ප. පටි:   න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-

178. ස. පු:   සෙව්ව පුග්ගලො සංඛාවති අසමා ලොකා පරා
 ලොකා, පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.

ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනනා.
 ස. අනු:   රූපං න සංඛාවති'ති.
 ප. පටි:   න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
 ස. පු:   රූපං න සංඛාවති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනනා.
 ස. අනු:   අඤ්ඤාං ජීවං අඤ්ඤාං සරිරනති.
 ප. පටි:   න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
 ස. අනු:   වෙදනා -පෙ- සංඤ්ඤා -පෙ- සංකිරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණං න සංඛාවති'ති.
 ප. පටි:   න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
 ස. පු:   විඤ්ඤාණං න සංඛාවති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනනා.
 ස. අනු:   අඤ්ඤාං ජීවං අඤ්ඤාං සරිරනති.
 ප. පටි:   න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-

“ආර්ථික නිජජාතොපු
 පො පටි නිජජනි පුග්ගලො,
 උචේද්ද නවති දිවසී
 යා බුද්ධො විවජ්ජනා.

ආර්ථික නිජජාතොපු
 පො පටි නිජජනි පුග්ගලො,
 පුග්ගලො සංඝනො හොති
 නිබ්බානෙන සමසමො”ති.

ගති අනුසොගො.

- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: විඤන සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ජීව හා ශරීර හා එකෙක් මැ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .

- 178.** ස. පු: ඒ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද, පරලොවින් පරලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූප සංඛාවන නො කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .
- ස. පු: රූප සංඛාවන නො කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .
- ස. අනු: වේදනා ... සංඥ ... සංස්කාර ... විඤන සංඛාවන නො කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ. ...
- ස. පු: විඤන සංඛාවන නො කෙරේ ද? (ප්‍රදේශනාවට සි.)
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .

“සකස්සන භිද්දමානවන් මැ ඉදින් (නොප ගත් ප පුද්ගල) භිද්දමාන වේ නම් (බිඳේ නම්), බුද්ධත් විසින් සැකැර පු උපේඛ ද දුෂ්ටි නොපටි වේ.

සකස්සන් භිද්දමානවන් මැ ඉදින් නොප ගත් පුද්ගල නො බිඳේ නම්, පුද්ගල (අභිද්දමානාථ-සෙන්) නිවන හා සමසම වූයේ ශාඛින වේ.”

ගති අනුසොග සි.

- 179.** ස. පු: රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. පු: රූපං අනිච්චං සංඛිතං පටිච්චසමුප්පන්නං
 ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරෝධධම්මං
 විපරිණාමධම්මනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: පුග්ගලො'පි අනිච්චං සංඛිතං පටිච්චසමුප්ප-
 න්නං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
 නිරෝධධම්මං විපරිණාමධම්මං'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නඛෙබ්බ -පෙ -
- 180** ස. පු: වෙදනං උපාදාය -පෙ- සංඤ්ඤං උපාදාය -පෙ-
 සංඛිතං උපාදාය -පෙ- විඤ්ඤාණං උපාදාය
 පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. පු: විඤ්ඤාණං අනිච්චං සංඛිතං පටිච්චසමුප්පන්නං
 ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරෝධධම්මං
 විපරිණාමධම්මනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: පුග්ගලො'පි අනිච්චං සංඛිතං පටිච්චසමුප්ප-
 න්නං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
 නිරෝධධම්මං විපරිණාමධම්මං'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නඛෙබ්බ -පෙ -
- 181.** ස. පු: රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නිලං රූපං උපාදාය නිලකස්ස පුග්ගලස්ස
 පඤ්ඤානන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නඛෙබ්බ -පෙ -
 ස. අනු: පිනං රූපං උපාදාය -පෙ- ලොභිනං රූපං
 උපාදාය -පෙ- ඔදනං රූපං උපාදාය -පෙ-
 සතිදස්සනං රූපං උපාදාය -පෙ- අතිදස්සනං
 රූපං උපාදාය -පෙ- සප්පට්ඨං රූපං උපාදාය
 -පෙ- අප්පට්ඨං රූපං උපාදාය අප්පට්ඨස්ස
 පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නඛෙබ්බ -පෙ -

- 179.** ස. ප්‍ර: රූප නිසා ප්‍රභලප්‍රඥපති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: රූප අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේයේ ප්‍රතිත්‍යාසම්‍ප්‍රත්‍යානා වූයේ ඝෂයසවභාව ඇති‍යේ ව්‍යයසවභාව ඇති‍යේ විරාගසවභාව ඇති‍යේ නිරෝධසවභාව ඇති‍යේ පෙරලෙන සාහැවි ඇති‍යේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රභල ද අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේයේ ප්‍රතිත්‍යාසම්‍ප්‍රත්‍යානා වූයේ ඝෂයසවභාව ඇති‍යේ ව්‍යයසවභාව ඇති‍යේ විරාගසවභාව ඇති‍යේ නිරෝධසවභාව ඇති‍යේ පෙරලෙන සාහැවි ඇති‍යේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ...
- 180** ස. ප්‍ර: වේදනා නිසා ... සංඥ නිසා ... සංඝකාර නිසා ... විඤන නිසා ප්‍රභලප්‍රඥපති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: විඤන අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේයේ ප්‍රතිත්‍යාසම්‍ප්‍රත්‍යානා වූයේ ඝෂයසවභාව ඇති‍යේ ව්‍යයසවභාව ඇති‍යේ විරාගසවභාව ඇති‍යේ නිරෝධසවභාව ඇති‍යේ පෙරලෙන සාහැවි ඇති‍යේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රභල ද අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේයේ ප්‍රතිත්‍යාසම්‍ප්‍රත්‍යානා වූයේ ඝෂයසවභාව ඇති‍යේ ව්‍යයසවභාව ඇති‍යේ විරාගසවභාව ඇති‍යේ නිරෝධසවභාව ඇති‍යේ පෙරලෙන සාහැවි ඇති‍යේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ
- 181.** ස. ප්‍ර: රූප නිසා ප්‍රභලප්‍රඥපති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිරුරූප නිසා නිලකප්‍රභලප්‍රඥපති වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ. .
- ස. අනු: චිතරූප නිසා ... ලොභිහරූප නිසා ... ඔද්‍යහරූප නිසා ... සතිදශීන (ප්‍රමුච්ඡාසවභාව සංකිංශාන නිදශීන හා පචන්තා) රූප නිසා ... අනිදශීන රූප නිසා ... සන්ප්‍රතික්‍ෂ (විෂය විෂයී සංසට්ඨන යයි කියන ලද ප්‍රතිභනන සමග පචන්තා) රූප නිසා ... අප්‍රතික්‍ෂ රූප නිසා අප්‍රතික්‍ෂප්‍රභලප්‍රඥපති වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ.

- 182.** ස. පු: වෙදනං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: ඤාසලං වෙදනං උපාදය ඤාසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි - පෙ -
 ස. පු: ඤාසලං වෙදනං උපාදය ඤාසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. පු: ඤාසලං වෙදනං සඵලං සම්පාකං ඉට්ඨඵලං කතනඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙවනකඵලං සුබ්බුද්ධං සුඛම්පාකං'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: ඤාසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සම්පාකො ඉට්ඨඵලං කතනඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙවනකඵලං සුබ්බුද්ධො සුඛම්පාකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි - පෙ -
183. ස. පු: වෙදනං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අඤ්ඤාසලං වෙදනං උපාදය අඤ්ඤාසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි - පෙ -
 ස. පු: අඤ්ඤාසලං වෙදනං උපාදය අඤ්ඤාසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. පු: අඤ්ඤාසලං වෙදනං සඵලං සම්පාකං අනිට්ඨඵලං අකතනඵලං අමනුඤ්ඤඵලං අසෙවනකඵලං දුක්ඛදුස්සං දුක්ඛම්පාකං'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අඤ්ඤාසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සම්පාකො අනිට්ඨඵලං අකතනඵලං අමනුඤ්ඤඵලං අසෙවනකඵලං දුක්ඛදුස්සො දුක්ඛම්පාකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි - පෙ -
184 ස. පු: වෙදනං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අබ්‍යාකතං වෙදනං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි - පෙ -

- 182. ස. පු:** වෙදනා නිසා පුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. දනු: කුශලවෙදනා නිසා කුශලපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- ස. පු: කුශලවෙදනා නිසා කුශලපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: කුශලවෙදනා සඵල, සම්පාක, ඉෂට්ඵල, කාන්ත-
ඵල, මනෝඥඵල, අසෙවනකඵල, සුමුද්‍රය, සුඛ-
විපාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. දනු: කුශලපුද්ගල ද සඵල, සම්පාක, ඉෂට්ඵල, කාන්ත-
ඵල, මනෝඥඵල, අසෙවනකඵල, සුමුද්‍රය, සුඛ-
විපාක වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ..
- 183. ස. පු:** වෙදනා නිසා පුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. දනු: අකුශල වෙදනා නිසා අකුශලපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- ස. පු: අකුශලවෙදනා නිසා අකුශල පුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?
(දෙවනවට යි)
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අකුශල වෙදනා සඵල, සම්පාක, අනිෂට්ඵල,
අකාන්තඵල, අමනෝඥඵල, සෙවනකඵල, දුකු-
ද්‍රය, දුකුකිම්පාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. දනු: අකුශල පුද්ගල ද සඵල, සම්පාක, අනිෂට්ඵල,
අකාන්තඵල, අමනෝඥඵල, සෙවනකඵල, දුකු-
ද්‍රය දුකුකිම්පාක වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- 184. ස. පු:** වෙදනා නිසා පුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. දනු: අව්‍යාකානවෙදනා නිසා අව්‍යාකානපුද්ගලප්‍රඥප්ති
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

- ස. පු: අබ්‍යාකතං වෙදනං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. පු: අබ්‍යාකතා වෙදනා අනිච්චා සංඛිතා පටිච්ච-සමුප්පන්නා ඛයධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අබ්‍යාකතො'පි පුග්ගලො අනිච්චො සංඛිතො පටිච්චසමුප්පන්නො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාග-ධම්මො නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 185.** ස. පු: සිඤ්ඤං උපාදය -පෙ- සංඛාරෙ උපාදය -පෙ- විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: කුසලං උපාදය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: කුසලං විඤ්ඤාණං උපාදය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. පු: කුසලං විඤ්ඤාණං සඵලං සවිපාකං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙවනකඵලං සුබුද්ධියං සුඛවිපාකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: කුසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සවිපාකො ඉට්ඨඵලො කන්තඵලො මනුඤ්ඤඵලො අසෙවනකඵලො සුබුද්ධියො සුඛවිපාකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 186.** ස. පු: විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අකුසලං විඤ්ඤාණං උපාදය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අකුසලං විඤ්ඤාණං උපාදය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. පු: අව්‍යාකෘතවෙදනා නිසා අව්‍යාකෘතපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු: අව්‍යාකෘතවෙදනා අනිත්‍ය, ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද, ප්‍රතිත්‍යස්මූහපනා, ඝෂයධම්, ව්‍යයධම්, චිරාගධම්, නිරොධධම්, පෙරළෙන සැහැවි වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අව්‍යාකෘතපුද්ගල ද අනිත්‍ය වූයේ, ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේ, ප්‍රතිත්‍යස්මූහපනා වූයේ, ඝෂ-සංචාල ඇතියේ, ව්‍යයසංචාල ඇතියේ, චිරාග-සංචාල ඇතියේ, නිරොධසංචාල ඇතියේ, පෙරළෙන සැහැවි ඇතියේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

185 ස. පු: සංඥ නිසා ... සංඝකාර නිසා ... විඥන නිසා පුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කුශල නිසා කුශලපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: කුශලවිඥන නිසා කුශලපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු: කුශලවිඥන සථල, සම්පාක, ඉෂට්ඨල, කාන්ත-ථල, මනෝඥථල, අසෙවනකථල, සුබ්‍රද්‍රය, සුඛ-විපාක වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කුශලපුද්ගල ද සථල, සම්පාක, ඉෂට්ඨල, කාන්තථල, මනෝඥථල, අසෙවනකථල, සුබ්‍රද්‍රය, සුඛවිපාක වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

186 ස. පු: විඥාය නිසා පුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අකුශලවිඥන නිසා අකුශලපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: අකුශලවිඥන නිසා අකුශලපුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු: අකුසලං විඤ්ඤාණං සඵලං සවිපාකං අනිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤඵලං සෙවනකඵලං දුකඬු-
දයං දුකඛිවිපාකනගි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සවිපාකො අනිට්ඨ-
ඵලො අකන්තඵලො අමනුඤ්ඤඵලො සෙවනක-
ඵලො දුකඬුදයො දුකඛිවිපාකො'නි.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

187. ස. පු: විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානගි'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානගි'නි.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. පු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානගි'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. පු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං අනිච්චං සඤ්චං පටිච්ච-
පමුප්පනනං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිණාමධම්මනගි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතො'පි පුග්ගලො අනිච්චො සඤ්චො
පටිච්චසමුප්පනො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාග-
ධම්මො නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො'නි.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

188. ස. පු: චකඬුං උපාදය 'චකඬුමා පුග්ගලො'නි වතන-
ඛෙබ්බා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: චකඬුමිනි නිරුඳො 'චකඬුමා පුග්ගලො නිරුඳො'නි
වතනඛෙබ්බා'නි.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ -

ස. පු: සොනං උපාදය -පෙ- ඝානං උපාදය -පෙ-
ජ්ඣං උපාදය -පෙ- කායං උපාදය -පෙ-
මනං උපාදය 'මනවා පුග්ගලො'නි වතනඛෙබ්බා'නි.

ස. පු: අකුශලවිඥන සඵල, සම්පාක, අනිෂ්ඨඵල, අකාන්තඵල, අමනෝඥඵල, සෙචනකඵල, දුකඛ-
ද්‍රය, දුකඛිපාක වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.

ස. අනු: අකුශලපුද්ගල ද සඵල, සම්පාක, අනිෂ්ඨඵල, අකාන්තඵල, අමනෝඥඵල, සෙචනකඵල, දුකඛ-
ද්‍රය, දුකඛිපාක වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

187. ස. පු: විඥන නිසා පුද්ගලප්‍රඥප්ති වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අව්‍යාකානවිඥන නිසා අව්‍යාකානපුද්ගලප්‍රඥප්ති
වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: අව්‍යාකානවිඥන නිසා අව්‍යාකානපුද්ගලප්‍රඥප්ති
වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. පු: අව්‍යාකානවිඥන අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින්
කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්න වූයේ ස්‍යයසංභාව
ඇති‍යේ ව්‍යයසංභාව ඇති‍යේ විරාගසංභාව
ඇති‍යේ නිරෝධසංභාව ඇති‍යේ පෙරලෙන
සංභාව ඇති‍යේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අව්‍යාකානපුද්ගල ද අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින්
කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්න වූයේ ස්‍යයසංභාව
ඇති‍යේ ව්‍යයසංභාව ඇති‍යේ විරාගසංභාව
ඇති‍යේ නිරෝධසංභාව ඇති‍යේ පෙරලෙන
සංභාව ඇති‍යේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

188. ස. පු: චක්‍ෂුස නිසා 'චක්‍ෂුර්මත්' පුද්ගල යැයි කියැවුනු
වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: චක්‍ෂුස නිරුඬි වත් මැ 'චක්‍ෂුර්මත්' පුද්ගල
නිරුඬිසත්'යි කියැවුනු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: ශ්‍රොත්‍රය නිසා ... ස්පර්ශය නිසා ... ඡ්ඣාදා නිසා ...
කාය නිසා ... මනස නිසා 'මනස් ඇති පුද්ගල-
යත්'යි කියැවුනු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මනමහි නිරුද්ධො 'මනවා පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

189. ස. පු: මච්ඡාදිට්ඨිං උපාදය 'මච්ඡාදිට්ඨියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මච්ඡාදිට්ඨියා නිරුද්ධාය 'මච්ඡාදිට්ඨියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

ස. පු: මච්ඡාසංකප්පං උපාදය -පෙ- මච්ඡාවාචං උපාදය -පෙ- මච්ඡාකම්මනං උපාදය -පෙ- මච්ඡාආජීවං උපාදය -පෙ- මච්ඡාවාසාමං උපාදය -පෙ- මච්ඡාසනිං උපාදය -පෙ- මච්ඡාසමාධිං උපාදය 'මච්ඡාසමාධියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මච්ඡාසමාධිමහි නිරුද්ධො 'මච්ඡාසමාධියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

190. ස. පු: සමමාදිට්ඨිං උපාදය 'සමමාදිට්ඨියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සමමාදිට්ඨියා නිරුද්ධාය 'සමමාදිට්ඨියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

ස. පු: සමමාසංකප්පං උපාදය පෙ- සමමාවාචං උපාදය -පෙ- සමමාකම්මනං උපාදය -පෙ- සමමාආජීවං උපාදය -පෙ- සමමාවාසාමං උපාදය -පෙ- සමමාසනිං උපාදය -පෙ- සමමාසමාධිං උපාදය 'සමමාසමාධියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සමමාසමාධිමහි නිරුද්ධො 'සමමාසමාධියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. දැනු: මනස නිරුඳි වන් මැ 'මනස් ආභි පුද්ගල නිරුඳියහ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

189. ස. පු: මිථ්‍යාදෘෂ්ටි නිසා මිථ්‍යාදෘෂ්ටික පුද්ගල යැ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. දැනු: මිථ්‍යාදෘෂ්ටි නිරුඳි වන් මැ 'මිථ්‍යාදෘෂ්ටික පුද්ගල නිරුඳියහ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ...

ස. පු: මිථ්‍යාසංකල්ප නිසා ... මිථ්‍යාවාක් නිසා ... මිථ්‍යාකමාන නිසා ... මිථ්‍යාආජිව නිසා ... මිථ්‍යාව්‍යායාම නිසා ... මිථ්‍යාසමාන නිසා ... මිථ්‍යාසමාධි නිසා 'මිථ්‍යාසමාධිමත්' පුද්ගල යැ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. දැනු: මිථ්‍යාසමාධි නිරුඳි වන් මැ 'මිථ්‍යාසමාධිමත්' පුද්ගල නිරුඳියහ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

190. ස. පු: සමන්දෘෂ්ටි නිසා 'සමන්දෘෂ්ටික පුද්ගල යැ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. දැනු: සමන්දෘෂ්ටි නිරුඳි වන් මැ 'සමන්දෘෂ්ටික පුද්ගල නිරුඳියහ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. පු: සමන් සංකල්ප නිසා ... සමන්වාක් නිසා ... සමන්කමාන නිසා ... සමන්ආජිව නිසා ... සමන්ව්‍යායාම නිසා ... සමන්සමාන නිසා ... සමන්සමාධි නිසා 'සමන්සමාධිමත්' පුද්ගල යැ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. දැනු: සමන්සමාධිය නිරුඳි වන් මැ 'සමන්සමාධි-මත්' පුද්ගල නිරුඳියහ'යි කියැයුතු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 191 ස. ප්‍ර:** රූපං උපාදය, වේදනං උපාදය ප්‍රගලකුං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අ'නු: දවනං ඛකානං උපාදය දවනං ප්‍රගලානං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ
- ස. ප්‍ර: රූපං උපාදය, වේදනං උපාදය, සිඤ්ඤා උපාදය, සිකාරෙ උපාදය, විඤ්ඤානං උපාදය ප්‍රගලකුං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අ'නු: පඤ්චනං ඛකානං උපාදය පඤ්චනං ප්‍රගලානං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- 192. ස. ප්‍ර:** චක්ඛායනනං උපාදය, සොභායනනං උපාදය ප්‍රගලකුං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අ'නු: දවනං ආයනනං උපාදය දවනං ප්‍රගලානං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ
- ස. ප්‍ර: චක්ඛායනනං උපාදය -පෙ- සොභායනනං උපාදය -පෙ- ඛම්මායනනං උපාදය ප්‍රගලකුං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අ'නු: ද්වාදසනං ආයනනං උපාදය ද්වාදසනං ප්‍රගලානං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
- 193. ස. ප්‍ර:** චක්ඛුධාතුං උපාදය, සොභධාතුං උපාදය ප්‍රගලකුං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අ'නු: දවනං ධාතුනං උපාදය දවනං ප්‍රගලානං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ
- ස. ප්‍ර: චක්ඛුධාතුං උපාදය -පෙ- සොභධාතුං උපාදය -පෙ- මනෝවිඤ්ඤාණධාතුං උපාදය ප්‍රගලකුං පඤ්ඤානතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- 191. ස. පු:** රූප නිසා ... වෙදනා නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සකකියන් දෙදෙනකුන් නිසා 'ද්විපුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: රූප නිසා ... වෙදනා නිසා ... සාඥ නිසා ... සාසකාර නිසා ... විඥන නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පඤ්චසකකියන් නිසා 'පඤ්චපුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 192. ස. පු:** චක්‍ෂුරායතන නිසා ... ශ්‍රොත්‍රායතන නිසා 'පුද්ගල ප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ආයතනයන් දෙදෙනකුන් නිසා 'ද්විපුද්ගල ප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: චක්‍ෂුරායතන නිසා ... ශ්‍රොත්‍රායතන නිසා ... ධර්මායතන නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: දෙලොස් ආයතනයන් නිසා 'ආදෘශ්‍යපුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 193. ස. පු:** චක්‍ෂුර්ධාතු නිසා ... ශ්‍රොත්‍රධාතු නිසා 'පුද්ගල ප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ධාතූන් දෙදෙනකුන් නිසා 'ද්විපුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: චක්‍ෂුර්ධාතු නිසා ... ශ්‍රොත්‍රධාතු නිසා ... මනෝ- විඥනධාතු නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපත්ති' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. දැනු: අට්ඨාරසන්නං ධාතුනං උපාදය අට්ඨාරසන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

194. ස. පු: චක්ඛුන්ද්‍රියං උපාදය, සොතින්ද්‍රියං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. දැනු: ද්වින්නං ඉන්ද්‍රියානං උපාදය ද්වින්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: චක්ඛුන්ද්‍රියං උපාදය -පෙ- සොතින්ද්‍රියං උපාදය -පෙ- අඤ්ඤානාමින්ද්‍රියං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. දැනු: බාවිසන්ධා² ඉන්ද්‍රියානං උපාදය බාවිසන්ධා² පුග්ගලානං පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

195. ස. පු: එකවොකාරනවං උපාදය එකස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. දැනු: චක්ඛුචොකාරනවං උපාදය චක්ඛුන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: එකවොකාරනවං උපාදය එකස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. දැනු: පඤ්චවොකාරනවං උපාදය පඤ්චන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

196. ස. පු: එකවොකාරනවෙ එකො'ව පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. දැනු: චක්ඛුචොකාරනවෙ චත්තොඤ'ව පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: එකවොකාරනවෙ එකො'ව පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

1. ධම්මබාහුං - මජ්ඣං, සත්ථ, සීමු.

2. බාවිසන්ධා - සබ්බන්ධ.

ස. අනු: අටලොස්ඛාතුන් නිසා 'අභවාදනපුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

194. ස. පු: චක්‍ෂුරිඤ්ඤ නිසා ... ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤ නිසා 'පුද්ගල ප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඉඤ්ඤාන දෙදෙනකුන් නිසා 'ද්විපුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: චක්‍ෂුරිඤ්ඤ නිසා ... ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤ නිසා අඤ්ඤානාච්ඤ නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: දෙවිසි ඉඤ්ඤාන නිසා 'ද්වාචංශන් පුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

195. ස. පු: එකවොකාරනව නිසා 'එකපුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: එකවොකාරනව නිසා 'එකුත්පුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: එකවොකාරනව නිසා 'එකපුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: පඤ්චවොකාරනව නිසා 'පඤ්චපුද්ගලප්‍රඥප්ති' වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

196. ස. පු: එකවොකාරනවයෙහි එක් මැ පුද්ගලයෙක් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: එකවොකාරනවයෙහි සහර පුද්ගල කෙනෙක් මැ වෙක් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: එකවොකාරනවයෙහි එක් මැ පුද්ගලයෙක් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: පඤ්චවොකාරහවෙ පඤ්චව පුග්ගලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

197. ස. පු: යථා රුකං උපාදය ඡායාය පඤ්ඤානති, එව-
මෙවං රූපං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

යථා රුකං උපාදය ඡායාය පඤ්ඤානති,
රුකෙතා'පි අනිච්චා, ඡායා'පි අනිච්චා, එවමෙවං
රූපා උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, රූපමපි
අනිච්චා, පුග්ගලො'පි අනිච්චා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: යථා රුකං උපාදය ඡායාය පඤ්ඤානති, අඤ්ඤා
රුකෙතා, අඤ්ඤා ඡායා, එවමෙවං රූපං උපාදය
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං රූපා, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

198. ස. පු: යථා ගාමං උපාදය ගම්කස්ස පඤ්ඤානති, එව-
මෙවං රූපං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

යථා ගාමං උපාදය ගම්කස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤා
ගාමො, අඤ්ඤා ගම්කො, එවමෙවං රූපං උපාදය
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං රූපා, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

199. ස. පු: යථා රට්ඨං උපාදය රඤ්ඤා පඤ්ඤානති, එව-
මෙවං රූපං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

යථා රට්ඨං උපාදය රඤ්ඤා පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං
රට්ඨං, අඤ්ඤා රාජා, එවමෙවං රූපං උපාදය
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං රූපා, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

200. ස. පු: යථා න නිගලො නෙගලිකො, යස්ස නිගලො
සො නෙගලිකො, එවමෙවං න රූපං රූපවා,
යස්ස රූපං සො රූපවා'ති.

යථා න නිගලො නෙගලිකො, යස්ස නිගලො
සො නෙගලිකො, අඤ්ඤා නිගලො, අඤ්ඤා
නෙගලිකො, එවමෙවං න රූපං රූපවා, යස්ස
රූපං සො රූපවා, අඤ්ඤං රූපා, අඤ්ඤා
රූපවා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පඤ්චවොකාරහවයෙහි පස් පුද්ගල කෙනෙක් මැ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

197. ස. පු: යම් පරිදි වාක්‍ෂය නිසා 'ජායාප්‍රඥපති' වේ ද, එපරිදි මැ රූපය නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපති' වේ ද?

යම් පරිදි වාක්‍ෂය නිසා 'ජායාප්‍රඥපති' වේ ද; වාක්‍ෂය ද අනිත්‍ය වේ ද, ජායාවන් අනිත්‍ය වේ ද, එපරිදි මැ රූපය නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපති' වේ ද, රූපය අනිත්‍ය වේ ද, පුද්ගලයන් අනිත්‍ය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: යම් පරිදි වාක්‍ෂය නිසා ජායාප්‍රඥපති වේ ද, වාක්‍ෂ අනෙකෙක් වේ ද, ජායා අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූපය නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපති' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

198. ස. පු: යම් පරිදි ගම් නිසා 'ගමිකප්‍රඥපති' වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපති' වේ ද?

යම් පරිදි ගම් නිසා 'ගමිකප්‍රඥපති' වේ ද, 'ගම' අනෙකෙක් වේ ද, 'ගමික' අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපති' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

199. ස. පු: යම් පරිදි රට නිසා 'රාජ්‍යප්‍රඥපති' වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපති' වේ ද, යම් පරිදි රට නිසා 'රාජ්‍යප්‍රඥපති' වේ ද, රට අනෙකෙක් වේ ද, රාජ්‍ය අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'පුද්ගලප්‍රඥපති' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

200. ස. පු: යම් පරිදි නිගල 'නෙගලික' නො වේ ද, යමක්හට හැකිලී බැමි ඇත් ද, හේ 'නෙගලික' වේ ද, එපරිදි මැ රූප 'රූපවත්' නො වේ ද, යමක්හට රූප ඇත් ද හේ 'රූපවත්' වේ ද?

යම් පරිදි නිගල 'නෙගලික' නො වේ ද, යමක්හට හැකිලී බැමි ඇත් ද, හේ 'නෙගලික' වේ ද; නිගල අනෙකෙක් වේ ද, නෙගලික අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූප 'රූපවත්' නො වේ ද, යමක්හට රූප ඇත් ද, හේ 'රූපවත්' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, රූපවත් අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

201. ස. පු: විතෙත විතෙත පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. වහු: විතෙත විතෙත පුග්ගලො ජායති ජයති මියති වචති උපපජ්ජති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වත්තබ්බෙ සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අහු: දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: වත්තබ්බං.
- ස. නි: ආජානාහි නිගගහං.
- අහු. ය: හඤ්චි දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා,
- අහු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති,
- අහු. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා, දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති ඕච්ඡා.
- පටි. ය: හඤ්චි වා පන දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා,
- පටි. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වත්තබ්බං සො'ති වා - අඤ්ඤා'ති වා.
- පටි. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා, දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති ඕච්ඡා.
202. ස. පු: දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- 201. ස. පු:** සිහක් සිහක් වත් මැ 'පුද්ගල ප්‍රඥපති' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සිහක් සිහක් වත් මැ පුද්ගල දෙනුයේ දිරනුයේ මියනුයේ සිවනුයේ උපදනුයේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ.
- ස. පු: දෙවන සිහ උපන් කලැ හේ යැ හෝ අනෙකෙක් හෝ යයි නො කියැයුනු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: දෙවන සිහ උපන් කලැ 'කුමාරක' යයි හෝ 'කුමාරිකා' යයි හෝ නො කියැයුනු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: කියැයුනු යැ.
- ස. නි: නිග්‍රහ පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් දෙවන සිහ උපන් කලැ 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි නො කියැයුනු යැ යි කියැයුනු වේ නම්,
- අනු. පා: හවන, එහෙයින් නොප විසින් දෙ වැනි සිහ උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ නො කියැයුනු යැ යි කියැයුනු යැ.
- අනු. ආ: දෙ වැනි සිහ උපන් කලැ 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි නො කියැයුනු යැ යි ද, දෙ වැනි සිහ උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ කියැයුනු යැ යි ද යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යා යැ.
- පටි. ය: ඉදින් දෙ වැනි සිහ උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ කියැයුනු වේ නම්,
- පටි පා: හවන, එහෙයින් දෙවන සිහ උපන් කලැ 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි කියැයුනු යැ.
- පටි. ආ: දෙවන සිහ උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ කියැයුනු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යා යැ.
- 202. ස. පු:** දෙවන සිහ උපන් කලැ 'හෙ මැ ය' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ ය. නො කියැයුනු යැ යි ද, දෙවන සිහ උපන් කලැ 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි නො කියැයුනු ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: දුතියෙ චිතො උප්පනො න වතනබ්බං ඉඡ්ඡිති වා පූර්ණෝති වා ගහවෙයාති වා පබ්බජ්ඣෝති වා දෙවොති වා මනුස්සෝති වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: වතනබ්බං.
- ස. නි: ආජානාති නිග්ගහං.
- අනු. ය: හඤ්චි දුතියෙ චිතො උප්පනො න වතනබ්බං සෝති වා අඤ්ඤාති වා,
- අනු. පා: හෙන වත රෙ වතනබ්බෙ දුතියෙ චිතො උප්පනො න වතනබ්බං දෙවොති වා මනුස්සෝති වා'ති.
- අනු. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වතනබ්බෙ බො දුතියෙ චිතො උප්පනො න වතනබ්බං සෝති වා අඤ්ඤාති වා, දුතියෙ චිතො උප්පනො වතනබ්බං දෙවොති වා මනුස්සෝති වා'ති මච්ඡා.
- පටි. ය: හඤ්චි වා පන දුතියෙ චිතො උප්පනො වතනබ්බං දෙවොති වා මනුස්සෝති වා,
- පටි. පා: හෙන වත රෙ වතනබ්බෙ දුතියෙ චිතො උප්පනො වතනබ්බං සෝති වා අඤ්ඤාති වා'ති.
- පටි. ආ: යං නත්ථ වදෙසි: වතනබ්බෙ බො දුතියෙ චිතො උප්පනො න වතනබ්බං සෝති වා අඤ්ඤාති වා, දුතියෙ චිතො උප්පනො වතනබ්බං දෙවොති වා මනුස්සෝති වා'ති මච්ඡා. -පෙ-

203. ප. පු: න වතනබ්බං 'පුග්ගලො උප්පලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මකේනා'ති.

- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. පු: නනු යො පසස්සති, යං පසස්සති, යෙන පසස්සති, සො පසස්සති, නං පසස්සති, තෙන පසස්සති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි යො පසස්සති යං පසස්සති, යෙන පසස්සති, සො පසස්සති නං පසස්සති තෙන පසස්සති,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ පුග්ගලො උප්පලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමකේනා'ති.

ස. අනු: දෙවන සිහ රූපන් කලා 'සත්‍යයකැ'යි හෝ 'පුරුෂයෙකැ'යි හෝ 'ගෘහස්ථයෙකැ'යි හෝ 'ප්‍රවුර්ණයෙකැ'යි හෝ 'දෙවයෙකැ'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකැ'යි හෝ නො කියා යුතු ද?

ප. පටිඤ්ඤා: කියා යුතු යි.

ස. නි: නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් දෙවන සිහ රූපන් කලා 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් ම යැ' හෝයි නො කියා යුතු නම්,

අනු. පා: හවහ, එයින් දෙවන සිහ රූපන් කලා 'දෙවයෙකැ'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකැ'යි නො කියා යුතු යැ යි කියා යුතු යැ.

අනු. ආ: දෙවන සිහ රූපන් කලා 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝයි නො කියා යුතු යයි ද, දෙවන සිහ රූපන් කලා 'දෙවයෙකැ'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකැ'යි හෝයි කියා යුතු යැ යනු කියා යුතු යයි ද යමක් එහි ලා කියෙහි නම්, ඒ මිථ්‍යා යැ.

පටි. ය: ඉදින් දෙවන සිහ රූපන් කලා 'දෙවයෙකැ'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකැ'යි හෝ කියා යුතු වේ නම්,

පටි. පා: එයින් හවහ, දෙවන සිහ රූපන් කලා 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝයි කියා යුතු යයි කියා යුතු යැ.

පටි. ආ: දෙවන සිහ රූපන් කලා 'හෙ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝයි නො කියා යුතු යයි ද දෙවන සිහ රූපන් කලා 'දෙවයෙකැ'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකැ'යි හෝ කියා යුතු යනු කියා යුතු යයි යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යැ.

202. ප. පු: 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ' යයි නො කියා යුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. පු: යම් පුද්ගලයෙක් දක්නේ වේ ද, යම් රූපයක් දක්නේ වේ ද, යම් ආසෙතින් දක්නේ වේ ද, ඒ පුද්ගල දක්නේ, ඒ රූප දක්නේ, ඒ ආසින් දක්නේ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් යම් පුද්ගලයෙක් යම් රූපයක් යම් ආසෙතින් දක්නේ වේ ද, ඒ පුද්ගල ඒ රූප ඒ ආසින් දක්නේ වේ නම්,

අනු. පා: හවහ, එයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ' යයි කියා යුතු යැ.

204. ප. පු: න ව්‍යහබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. පු: නනු යො සුණාති -පෙ- යො ඝායති -පෙ- යො සායති -පෙ- යො චූසති -පෙ- යො විජානාති යං විජානාති යෙන විජානාති, සො විජානාති තං විජානාති තෙන විජානාති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි යො විජානාති යං විජානාති යෙන විජානාති, සො විජානාති තං විජානාති තෙන විජානාති.

අනු. පා: තෙන ච ත රෙ ව්‍යහබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.

205. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. පු: නනු යො න පසාති, යං න පසාති, යෙන න පසාති, සො න පසාති, තං න පසාති, තෙන න පසාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි යො න පසාති යං න පසාති යෙන න පසාති, සො න පසාති තං න පසාති තෙන පසාති,

අනු. පා: නො ච ච ත රෙ ව්‍යහබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.

206. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. පු: නනු යො න සුණාති -පෙ- යො න ඝායති -පෙ- යො න සායති -පෙ- යො න චූසති -පෙ- යො න විජානාති යං න විජානාති යෙන න විජානාති, සො න විජානාති තං න විජානාති තෙන න විජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

204. ප. පු: සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: යම් පුද්ගලයෙක් අසන්නේ වේ නම් ... යම් පුද්ගලයෙක් ආඝාණ කරන්නේ වේ නම් ... යම් පුද්ගලයෙක් ආඝාද කරන්නේ වේ නම් ... යම් පුද්ගලයෙක් සපයී කරන්නේ වේ නම් ... යම් පුද්ගලයෙක් යම් ධර්මයක් යම් විඥනයෙහිත් විජානනා කරන්නේ වේ නම්, ඒ පුද්ගල ඒ ධර්මය ඒ විඥනයෙන් විජානනා කරන්නා නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින්, යම් පුද්ගලයෙක් යම් ධර්මයක් යම් විඥන-යෙහිත් විජානනා කෙරේ ද, ඒ පුද්ගල ඒ ධර්මය ඒ විඥනයෙන් විජානනා කරන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් 'සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි කියැවුනු මැ යැ.
205. ස. පු: සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. (අකුරුදි) යමෙක් නො දක්නේ වී නම්, යම් රූප-යක් නො දක්නේ වී නම්, යමෙකින් නො දක්නේ වී නම්, හේ නො දක්නේ, එය නො දක්නේ, එයින් නො දක්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් යමෙක් නො දක්නේ යමක් නො දක්නේ යමෙකින් නො දක්නේ වේ නම්, හේ නො දක්නේ එය නො දක්නේ එයින් නො දක්නේ වෙයි.
- අනු. පා: හවත, එයින් 'සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ.
206. ස. පු: සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: යමෙක් නො අසන්නේ ... යමෙක් ආඝාණ නො කරන්නේ ... යමෙක් ආඝාද නො කරන්නේ යමෙක් සපයී නො කරන්නේ යමෙක් විජානනා නො කරන්නේ යමක් විජානනා නො කරන්නේ යමෙකින් විජානනා නො කරන්නේ වේ ද, හේ විජානනා නො කරන්නේ ඒ ධර්ම විජානනා නො කරන්නේ ඒ විඥනයෙන් විජානනා නො කරන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: හඤ්චි යො න චිජානාති යං න චිජානාති යෙන
න චිජානාති, සො න චිජානාති තං න චිජානාති
තෙන න චිජානාති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකම්පරමජේනා'ති.

207. ප. පු: න වතතබ්බා, 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකම්ප-
රමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. පු: නහු වුතතා හගවතා: "පසංඝාමහං භික්ඛවෙ
දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුඤ්ඤෙන අතික්කන්තමානුස-
කෙන සතෙන චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ¹ භිනෙ
පඤ්ඤෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ
යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජානාමි"ති අජේව
සුභාගොනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. නිග: තෙන භි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකම්පර-
මජේනා'ති.

208. ස. පු: වුතතා හගවතා: "පසංඝාමහං භික්ඛවෙ දිබ්බෙන
චක්ඛුතා විසුඤ්ඤෙන අතික්කන්තමානුසකෙන
සතෙන චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පඤ්ඤෙ
සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මු-
පගෙ සතෙන පජානාමි"ති කතා තෙනෙව
කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකම්පර-
මජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. පු: හගමා දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුඤ්ඤෙන අතික්කන්ත-
මානුසකෙන රූපා පසංගි පුග්ගලො පසංගි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: රූපා පසංගි.

ස. අනු: රූපා පුග්ගලො, රූපං චචති රූපං උපපජ්ජති,
රූපා යථාකම්මුපගනති.

ප. පටි: න ගෙමා වතතබ්බෙ -පෙ

209. ස. පු: හගමා දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුඤ්ඤෙන අතික්කන්ත
මානුසකෙන රූපා පසංගි පුග්ගලො පසංගි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො පසංගි.

1. උපපජ්ජමානෙ - මජ්ඣං.

අනු. ස්: ඉදින් යමෙක් විජානනා නො කරන්නේ යම් ධර්මයක් විජානනා නො කරන්නේ යම් විඥානයෙ-
කින් විජානනා නො කරන්නෙ වේ නම්, හේ විජානනා නො කරන්නේ ඒ ධර්ම විජානනා නො කරන්නේ ඒ විඥානයෙන් විජානනා නො කරන්නේ වෙයි.

අනු. පා: හවත, එයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ.

207. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: "මහණෙනි, මම විගුද්ධ වූ මිනිසාස ඉක්ම සිටි දිවැසින් චක්‍ර වත, උපදනා, භිත, ප්‍රණිත, සුවණ්, දුමණ්, සුගතිප්‍රාප්ත, දුගතිප්‍රාප්ත, සත්‍යයන් දක්මි, දන්මි" යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ නො වේ ද? සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ මැ යැ.

208. ප. ප්‍ර: "මහණෙනි, මම විගුද්ධ වූ මිනිසාස ඉක්ම සිටි දිවැසින්: චක්‍ර වත, උපදනා, භිත, ප්‍රණිත, සුවණ්, දුමණ්, සුගතිප්‍රාප්ත, දුගතිප්‍රාප්ත, යථා-කමොපග සත්‍යයන් දක්මි දන්මි" යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්ද යි ගෙන එකරුණින් මැ සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. ප්‍ර: 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිසුදු මිනිසාස ඉක්ම සිටි දිවැසින් රූපය දක්නාසේක් ද? පුද්ගල දන්තා-සේක් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: රූපය දක්නා සේක.

ස. අනු: රූප පුද්ගල වේ ද, රූප චක්‍ර වත වේ ද, රූප උප-දන්තේ ද, රූප යථා කමොපග වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

209. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිසුදු වූ මිනිසාස ඉක්ම සිටි දිවැසින් රූප දක්නා සේක් ද? පුද්ගල දක්නා සේක් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: පුද්ගල දක්නා සේක. ('සත්‍ය පසාම්' යන සුත්‍රප්‍රදේශ ගෙන පිළිගත කෙරෙයි.)

ස. අනු: පුගලො රූපං, රූපායතනං, රූපධාතු, නිලං, පිහකං, ලොතිතකං, ඔදහං, චක්ඛුච්ඤෙඤායාං, චක්ඛුසමිං පටිගඤ්ඤානි, චක්ඛුසං ආපාථං ආගච්ඡති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුඤ්ඤාන අතිකකතන- මානුසාකෙන රූපං පස්සති, පුගලං පස්සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: උභො පස්සති.

ස. අනු: උභො රූපං, රූපායතනං, රූපධාතු, උභො නිලං, උභො පිහකා, උභො ලොතිතකා, උභො ඔදහා, උභො චක්ඛුච්ඤෙඤායාං, උභො චක්ඛුසමිං පටිගඤ්ඤානි, උභො චක්ඛුසං ආපාථං ආග- ච්ඡති, උභො චවනති, උභො උපපජ්ජති, උභො සථාකම්මපගා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

උපාදායකතනානුයෝගො.

210. ප. පු: කල්‍යාණපාපකාති කම්මාති උපලබ්භති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙනා උපලබ්භති'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: කල්‍යාණපාපකාති කම්මාති උපලබ්භති'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙනා උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස කතතා කාරෙනා උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: තස්ස කතතා කාරෙනා උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අනනකිරියා, නත්ති චට්ඨපචේෂදො, නත්ති අනුපාදාපරිනිබ්බා- නත්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පුද්ගල රූප වේ ද? රූපායනන, රූපධාන, නිල,
පිත, ලොභිතක, අවදන, චක්‍ෂුර්විශේය, වේ ද?
ආස්භි ගාවේ ද? ආස් හමුවට ඒ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ...

ස. ප්‍ර: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිසුදු වූ මිනිසාස ඉක්ම
පිටි දිවැසින් රූප දක්නා සේක් ද? පුද්ගල
දක්නා සේක් ද?

ප. පටිකුසල: රූප - පුද්ගල දෙක මැ දක්නා සේක.

ප. අනු: දෙක මැ රූප, රූපායනන, රූපධාන, වේ ද?
දෙක මැ නිල් වේ ද? දෙක මැ පිතක වේ ද?
දෙක මැ ලොභිතක වේ ද? දෙක මැ අවදන
වේ ද? දෙක මැ චක්‍ෂුර්විශේය වේ ද? දෙක මැ
ආස්භි ගාවේ ද? දෙක මැ ආස් හමුවට පැමිණේ ද?
දෙක මැ චක්‍රන වේ ද? දෙක මැ උපදනේ වේ ද?
දෙක මැ යථාකමෝපග වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...

උපාදායකදායනානුයෝග සි.

210. ප. ප්‍ර: කල්‍යාණ වූ ද පාප වූ ද කමියෝ දක්නා ලැබෙත්ද?

ස. පටිකුසල: එසේ යැ.

ප. අනු: කල්‍යාණ වූ ද පාප වූ ද කමි කරන්නෙක්
කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: 'කල්‍යාණ වූ ද පාප වූ ද කමි ඇත් නු'යි කල්‍යාණ
වූ ද පාප වූ ද කමි කරන්නෙක් කරවන්නෙක්
ඇද්ද?

ප. පටිකුසල: එසේ යැ.

ස. අනු: (එසේ වී නම්) ඒ කමි කරන්නහු කරවන්නහු
පිළිබඳ වත් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: (නැවත ද) ඒ කමි කරන්නහු කරවන්නහු
පිළිබඳ වත් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?

ප. පටිකුසල: එසේ යැ.

ස. ප්‍ර: (කොප මනස අනුව කමිය කමිමාත්‍ර නො වෙ.
එය කරන පුද්ගලයෙක් ඇත. ඒ පුද්ගලයා
නිපදවන වෙනත් පුද්ගලයෙක් ඇත. ඔහුද
නිපදවන වෙනත් පුද්ගලයෙක් ඇත. මෙසේ
පුද්ගල පරම්පරායෙක් ඇත. එසේ වත් මැ) ඒ
ඒ දුඛයාගේ අවසන් කිරීමෙක් නැද්ද? සසර
වට පිදලීමෙක් නැද්ද? අනුපාද පරිනිවෘණයෙක්
නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ

211. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනි'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භනි'ති පුග්ගලස්ස කතතා
කාරෙතා උපලබ්භනි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

212. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනි'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භනි'ති නිබ්බානස්ස කතතා
කාරෙතා උපලබ්භනි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

213. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනි'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: මහාපස්ථි උපලබ්භනි'ති මහාපස්ථියා කතතා
කාරෙතා උපලබ්භනි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

214. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනි'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: මහාසම්මුද්දො උපලබ්භනි'ති මහාසම්මුද්දස්ස කතතා
කාරෙතා උපලබ්භනි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

215. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනි'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සීනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භනි'ති සීනෙරුස්ස
පබ්බතරස්සෙඤ්ඤා කතතා කාරෙතා උපලබ්භනි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

211. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'පුද්ගල ඇත් නු'යි පුද්ගලයා පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

212. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද.

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: (එසේ වී නම්) 'නිවන දක්නා ලැබේ නු'යි නිවන පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

213. ස. ප්‍ර: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහපොළොව දක්නා ලැබේ නු'යි මහපොළොව පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

214. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහමුහුද ඇත් නු'යි මහමුහුද පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

215. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'සිහෙරු පථිත රාජයා ඇත් නු'යි සිහෙරු පථිත රාජයා පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .

- 216. ස. ප්‍ර:** කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන උපලබ්ධන්ති
කල්‍යාණ පාපකාරී කම්මාන කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: ආපො උපලබ්ධන්ති ආපසං කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 217. ස. ප්‍ර:** කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන උපලබ්ධන්ති
කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: තෙජො උපලබ්ධන්ති තෙජසං කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 218. ස. ප්‍ර:** කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන උපලබ්ධන්ති
කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: වාසො උපලබ්ධන්ති වාසසං කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 219. ස. ප්‍ර:** කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන උපලබ්ධන්ති
කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නිණ්කට්ඨව්‍යාප්තයො¹ උපලබ්ධන්ති නිණ්කට්ඨ-
ව්‍යාප්තනා කතනා කාරණා උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 220. ස. ප්‍ර:** කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන උපලබ්ධන්ති
කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන කතනා කාරණා
උපලබ්ධන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අඤ්ඤාති කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන, අඤ්ඤා
කල්‍යාණපාපකාරී කම්මාන කතනා කාරණා.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

216. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'අභිධානු ඇත් නු'යි අභිධානු පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

217. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'තෙජෝධානු ඇත් නු'යි තෙජෝධානු පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

218. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'වායෝධානු ඇත් නු'යි වායෝධානු පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

219. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'තෘණකාෂ්ටවනසප්පනිනු ඇත් නු'යි තෘණකාෂ්ට-වනසප්පනින් පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

220. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් යෝ අන්‍ය වෙන් ද? කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නේ කරවන්නේ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ.....

- 221. ස. පු:** කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උප-
ලබ්‍හති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසංවෙදී
උපලබ්‍හති
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 222. ස. පු:** කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උප-
ලබ්‍හතිති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාක-
පටිසංවෙදී උපලබ්‍හතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: නස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්‍හතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 223. ස. පු:** නස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්‍හති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නස්ස නස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා,
නත්ථි වට්ඨපච්ඡේදො, නත්ථි අනුපාදාපරි-
නිබ්බානන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 224. ස. පු:** කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්‍හ-
ති'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටි-
සංවෙදී උපලබ්‍හති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුගහලො උපලබ්‍හති'ති පුගහලස්ස පටිසංවෙදී
උපලබ්‍හති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 225. ස. පු:** කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්‍හ-
ති'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසං-
වෙදී උපලබ්‍හති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්‍හති'ති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී
උපලබ්‍හති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

221. ස. ප්‍ර: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාකයෙක් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක පටිසංවේදකයෙක් (විවා විදගනුයෙක්) ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

222. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක පටිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ විපාක පටිසංවේදිහු පිළිබඳ පටිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

223. ස. ප්‍ර: ඒ විපාක පටිසංවේදකයා පිළිබඳ පටිසංවේදකයෙක් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: (නොප වනය අනුව විපාකය විපාකමාත්‍ර නො වෙයි. ඒ විද්‍යා පුද්ගලයෙක් ඇත. ඔහු පිළිබඳ වන් විද්‍යා පුද්ගලයෙක් ඇත. මෙසේ පුද්ගල පරපුරායෙක් ඇත. එසේ වන් මැ) ඒ ඒ දුක් අවසන් කිරීමෙක් නැද්ද? සසර වට සිදලීමෙක් නැද්ද? අනුපාද පරිනිමාණයෙක් නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. .

224. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක පටිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'පුද්ගල ඇත් නු'යි පුද්ගලයා පිළිබඳ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

225. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'නිමාණය ඇත් නු'යි නිමාණය පිළිබඳ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 226. ස. ප්‍ර:** කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භනි'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසංවෙදි උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මහාපස්සි උපලබ්භනි'ති -පෙ- මහාසම්මද්දො උපලබ්භනි'ති -පෙ- සිතොරුපබ්බතරාජා උපලබ්භනි'ති -පෙ- ආපො උපලබ්භනි'ති -පෙ- හෙජො උපලබ්භනි'ති -පෙ- වාසො උපලබ්භනි'ති -පෙ- නිණකට්ඨවනප්පහයො උපලබ්භනනි'ති නිණකට්ඨවනප්පහිනං පටිසංවෙදි උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 227. ස. ප්‍ර:** කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භනි'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසංවෙදි උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අඤ්ඤා කල්‍යාණපාපකානං විපාකො, අඤ්ඤා කල්‍යාණපාපකානං විපාකපටිසංවෙදි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 228. ප. ප්‍ර:** දිබ්බං සුඛං උපලබ්භනි'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භනි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 229. ස. ප්‍ර:** දිබ්බං සුඛං උපලබ්භනි'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භනි'ති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 230. ස. ප්‍ර:** තස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: තස්ස තස්සෙ'ව නත්ති දුක්ඛස්ස අනුකර්මයා; නත්ති චට්ඨපචේජ්ඤෙ, නත්ති අනුපාදාපරිනිබ්බානානි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

226. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්වා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහපොළොව ඇත් නු'යි ... 'මහමුහුද ඇත් නු'යි ... 'සීතොරු පමිත රාජයා ඇත් නු'යි ... 'අබ්බාසු ඇත් නු'යි ... 'තෙජෝබාසු ඇත් නු'යි ... 'වාසො ධාසු ඇත් නු'යි ... 'තාණකාපට්ඨනසංහිත නු'යි තාණකාපට්ඨනසංහිත පිළිබඳ ප්‍රතිසං-වේදකයෙක් දන්වා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

227. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්වා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක අනෙකෙක් වේ ද? කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක ප්‍රතිසංවේදක අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

228. ප. ප්‍ර: දිව්‍යසුඛ දන්වා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: දිව්‍යසුඛය පිළිබඳ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්වා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

229. ස. ප්‍ර: 'දිව්‍යසුඛ ඇත් නු'යි දිව්‍යසුඛප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්වා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ වේදකයා පිළිබඳ වෙනත් වේදකයෙක් දන්වා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ

230. ප. ප්‍ර: ඒ වේදකයා පිළිබඳ වෙනත් වේදකයෙක් දන්වා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ඒ දේවියා ගේ මැ කෙලවර කිරීමෙන් නැඳ්ද්ද් සසර වට සිද්ධිමෙන් නැඳ්ද්ද් අනුපාදාපරිනිමාණයෙන් නැඳ්ද්ද්

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ

231. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භති'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටි-
සංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භති'ති, පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදි
උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

232. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භති'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටි-
සංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නිබ්බානා උපලබ්භති'ති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදි
උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

233. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භති'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසං-
වෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මහාපඨවි උපලබ්භති'ති -පෙ- මහාසම්මුද්දො උප-
ලබ්භති'ති -පෙ- සීනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භති'ති
-පෙ- ආපො උපලබ්භති'ති -පෙ- තෙජෝ උප-
ලබ්භති'ති -පෙ- වායො උපලබ්භති'ති -පෙ-
තිණ්ණකට්ඨවනපප්පසො උපලබ්භති'ති තිණ්ණකට්ඨ-
වනපප්පනං පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

234. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භති'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසං-
වෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අඤ්ඤා දිබ්බං සුඛං, අඤ්ඤා දිබ්බස්ස සුඛස්ස
පටිසංවෙදි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

235. ප. පු: මානුසිකං සුඛං උපලබ්භති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: මානුසිකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

236. ස. පු: මානුසිකං සුඛං උපලබ්භති'ති මානුසිකස්ස සුඛස්ස
පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

231. ස. ප්‍ර: 'දිව්‍යසුඛ ආත් නු'යි දිව්‍යසුඛප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ප්‍රභල ආත් නු'යි නන්ප්‍රභල ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...

232. ස. ප්‍ර: 'දිව්‍යසුඛ ආත් නු'යි දිව්‍යසුඛප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'නිවාණස ආත් නු'යි නිවාණප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...

233. ස. ප්‍ර: 'දිව්‍යසුඛ ආත් නු'යි දිව්‍යසුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහා පාඨවී ආත් නු'යි ... මහා සමුද්‍ර ආත් නු'යි ... සිතෙරු පථිතරුඡ ආත් නු'යි ... අභිධාතු ආත් නු'යි ... තෙජෝධාතු ආත් නු'යි ... වායෝධාතු ආත් නු'යි ... තෘණකාෂ්ඨවනස්පතිහු ආත් නු'යි තෘණකාෂ්ඨවනස්පතින්ගේ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...

234. ස. ප්‍ර: 'දිව්‍යසුඛ ආත් නු'යි දිව්‍යසුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: දිව්‍යසුඛ දහොකෙක් වේ ද? දිව්‍යසුඛ ප්‍රතිසංවේදක දහොකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...

235. ප. ප්‍ර: මානුෂසුඛ ආත් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...

236. ස. ප්‍ර: 'මානුෂසුඛ ආත් නු'යි මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: නසං පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 237. ස. පු:** නසං පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නසං නසංව නත්ති දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ති චරප්පච්ඡේදො, නත්ති අනුපාදපරිනිබ්බානන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 238. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 239. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 240. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මහාපඨවි උපලබ්භති -පෙ- මහාසමුද්දො උපලබ්භති -පෙ- සීනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භති -පෙ- ආපො උපලබ්භති -පෙ- තෙජො උපලබ්භති -පෙ- වායො උපලබ්භති -පෙ- නිණ්කට්ඨවනප්පකයො උපලබ්භති'ති නිණ්කට්ඨ-වප්පනිනං පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 241. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- ස. අනු: එ ප්‍රතිසංවේදකයා පිළිබඳ වෙනත් ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
237. ස. ප්‍ර: (දෙවනවට) එ ප්‍රතිසංවේදකයා පිළිබඳ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: එ එ දුඛයා ගේ මැ කෙලවර කිරීමෙන් නැත් ද?
වට සිද්ධිමෙන් නැත් ද? අනුපාදාපරිනිමාණයෙන්
නැද් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..
238. ස. ප්‍ර: 'මානුෂසුඛ ඇත් නු'යි මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රභල ඇත් නු'යි ප්‍රභලයා පිළිබඳ ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..
239. ස. ප්‍ර: 'මානුෂසුඛ ඇත් නු'යි මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'නිවන ඇත් නු'යි නිමාණ ප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
240. ස. ප්‍ර: මානුෂසුඛ ඇත් නු'යි මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මහපොළොව ඇත් නු'යි ... 'මහමුහුද ඇත් නු'යි
... 'මහමෙර ඇත් නු'යි ... 'අබ්බාසු ඇත් නු'යි ...
'තෙජොධාතු ඇත් නු'යි ... 'වායොධාතු ඇත් නු'යි
... තෘණකාෂ්ටවනසපතිහු ඇත් නු'යි තෘණකාෂ්ට-
වනසපතින්ගේ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
241. ස. ප්‍ර: මානුෂසුඛ ඇත් නු'යි මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: අඤ්ඤං මානුසකං සුඛං, අඤ්ඤා මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

242. ප. පු: ආපාසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ආපාසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති?

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

243. ස. පු: ආපාසිකං දුක්ඛං උපලබ්භති'ති ආපාසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

244. ස. පු: නස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නස්ස නස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අනතතිරිසා, නත්ථි චට්ඨපච්ඡේදො, නත්ථි අනුපාදාපරිනිබ්බා-නනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

245. ස. පු: ආපාසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතිති ආපාසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතිති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

246. ස. පු: ආපාසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතිති ආපාසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතිති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: මානුෂස්‍රව අනෙකෙක් වේ ද? මානුෂස්‍රව ප්‍රතිසං-
වේදක අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
242. ස. ප්‍ර: ආපායික ද්‍රව ඇත් ද?
- ස. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: ආපායික ද්‍රව ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇත් ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ...
243. ස. ප්‍ර: 'අපායිකද්‍රව ඇත් නු'යි, අපායිකද්‍රව ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඔහු පිළිබඳවත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...
244. ස. ප්‍ර: ඒ ප්‍රතිසංවේදකයා පිළිබඳවත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඒ ද්‍රවයාගේ මැ අවසන් කිරීමක් නැද්ද?
සසරවට සිඳීමක් නැද්ද? අනුපාදපරිනිමාණ-
යෙක් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ...
245. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකද්‍රව ඇත් නු'යි අපායිකද්‍රව ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රභල ඇත් නු'යි භන්ද්‍රප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ...
246. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකද්‍රව ඇත් නු'යි ආපායිකද්‍රවයාගේ
ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'නිවන ඇත් නු'යි නිමාණ ප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ...

247. ස. පු. ආපාසිකං දුකං උපලබ්භති'ති ආපාසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපඨවි උපලබ්භති'ති -පෙ- මහාසම්මදො උප-
ලබ්භති'ති -පෙ- සිහෙරපබ්බතරාජා උප-
ලබ්භති'ති -පෙ- ආපො උපලබ්භති'ති -පෙ-
තෙජෝ උපලබ්භති'ති -පෙ- වායො උපලබ්භති'ති
-පෙ- නිණ්කට්ඨවනප්පතයො උපලබ්භති'ති
නිණ්කට්ඨවනප්පතං පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

248. ස. පු. ආපාසිකං දුකං උපලබ්භති'ති ආපාසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ආපාසිකං දුකං අඤ්ඤා ආපාසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

249 ප. පු: තෙරසිකං දුකං උපලබ්භති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: තෙරසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ස. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: තෙරසිකං දුකං උපලබ්භති'ති තෙරසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ස. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

250 ස. පු: නස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නස්ස නස්සව නත්ති දුකස්ස අනන්තිරියා, නත්ති
වට්ඨපච්ඡෙදො, නත්ති අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

251. ස. පු: තෙරසිකං දුකං උපලබ්භති'ති තෙරසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදි උපලබ්භති'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

247. ස. ප්‍ර: 'ආපාතිකඳු:බ ආත් නු'යි ආපාතිකඳු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහපොළොව ආත් නු'යි ... 'මහමුහුද ආත් නු'යි ...
'මහමෙර ආත් නු'යි ... 'අබ්බාදු ආත් නු'යි ...
'නෙණොබ්බාදු ආත් නු'යි ... 'වායොබ්බාදු ආත්
නු'යි ... 'තෘණකාෂ්ටවනසාතිහු ආත් නු'යි තෘණ-
කාෂ්ටවනසාතිහු ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

248. ස. ප්‍ර: 'ආපාතිකඳු:බ ආත් නු'යි ආපාතිකඳු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ආපාතිකඳු:බ අනෙකෙක් මේ ද? ආපාතිකඳු:බ
ප්‍රතිසංවේදක අනෙකෙක් මේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

249. ප. ප්‍ර: ආපාතිකඳු:බ ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: ආපාතිකඳු:බ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ප. ප්‍ර: 'ආපාතිකඳු:බ ආත් නු'යි ආපාතිකඳු:බයාගේ
ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: උහු විලිඛිද වෙනත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

250. ස. ප්‍ර: උහු විලිඛිද වෙනත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ඒ දු:බයාගේ මැ අවසන් කිරීමෙන් නැද්ද?
වට පිඳීමෙන් නැද්ද? අනුපාදාපරිනිමාණයෙක්
නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

251. ස. ප්‍ර: 'ආපාතිකඳු:බ ආත් නු'යි ආපාතිකඳු:බයාගේ
ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

- ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භනි'ති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
252. ස. පු: තෙරසිකං දුකං උපලබ්භනි'ති තෙරසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භනි'ති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
253. ස. පු: තෙරසිකං දුකං උපලබ්භනි'ති තෙරසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: මහාපස්ඪී උපලබ්භනි'ති -පෙ- මහාසම්මුද්දෙ උපලබ්භනි'ති -පෙ- සිතෙරුපබ්බකරාජා උපලබ්භනි'ති -පෙ- ආපො උපලබ්භනි'ති -පෙ- නෙජො උපලබ්භනි'ති -පෙ- වායො උපලබ්භනි'ති -පෙ- නිණ්කම්පව්ඤ්ඤා උපලබ්භනි'ති නිණ්කම්පව්ඤ්ඤා පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
254. ස. පු: තෙරසිකං දුකං උපලබ්භනි'ති තෙරසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අඤ්ඤා තෙරසිකං දුකං, අඤ්ඤා තෙරසිකස්ස දුකස්ස පටිසංවෙදී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
255. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනි'ති කල්‍යාණපාපකානා කම්මානා කතනා කාරෙනා විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සයං කතං සුඛදුක්ඛනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: 'ප්‍රභාල ඇත් නු'යි ඒ ප්‍රභාලයාගේ ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

252. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකදු:බ ඇත් නු'යි ආපායිකදු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: 'නිඛාණය ඇත් නු'යි නිඛාණයාගේ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

253. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකදු:බ ඇත් නු'යි ආපායිකදු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහපොලෝ ඇත් නු'යි ... 'මහමුහුද ඇත් නු'යි ...
'මහමෙර ඇත් නු'යි ... 'අභිධාන ඇත් නු'යි ...
'තෙජෝධාන ඇත් නු'යි... 'වයෝධාන ඇත් නු'යි..
'තාණකාපටචන්ද්‍රානිත්‍ර ඇත් නු'යි තාණකාපට-
චන්ද්‍රානිත්‍රගේ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

254. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකදු:බ ඇත් නු'යි ආපායිකදු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: ආපායිකදු:බ අනෙකෙක් මේ ද? ආපායිකදු:බ
ප්‍රතිසංවේදක අනෙකෙක් මේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

255. ස. ප්‍ර: 'කල්‍යාණපාපක කම්මෝ ඇත් නු'යි කල්‍යාණ-
පාපක කම්මෝ කරන්නෙක් කරවන්නෙක්
විපාකවිඳිනුයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: හේ කෙරේ ද? හේ පැ විඳුනේ මේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: හේ කෙරේ ද? හේ පැ විඳුනේ මේ ද?

ප. පටිකුසු: දෙවනවට, එසේ යැ.

ස. අනු: සුබදු:බ සම්පාකාන මේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

256. ස. ප්‍ර: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කන්තා කාරෙනා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. ප්‍ර: අඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරං කතං සුඛදුක්ඛන්ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

257. ස. ප්‍ර: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කන්තා කාරෙනා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො ච අඤ්ඤා ච කරොන්ති, සො ච අඤ්ඤා ච
පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. ප්‍ර: සො ච අඤ්ඤා ච කරොන්ති, සො ච අඤ්ඤා ච
පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සසං කතඤ්ච පරං කතඤ්ච සුඛදුක්ඛන්ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

258. ස. ප්‍ර: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කන්තා කාරෙනා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න
අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. ප්‍ර: නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න
අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

256. ස. ප්‍ර: ‘කලාණපාපක කමයෝ ඇත් නු’සි කලාණ-
පාපක කමයන්ගේ කරන්නෙක් කරවන්නෙක්
විපාක විදිනුයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනෙකෙක් කෙරේ ද? අනෙකෙක් විපාක විදිනුයේ
වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: අනෙකෙක් කෙරේ ද? අනෙකෙක් විපාක විදිනුයේ
වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවනවට) එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛදුඛ පරකාන වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

257. ස. ප්‍ර: ‘කලාණපාපක කමයෝ ඇත් නු’සි කලාණ-
පාපක කමයන්ගේ කරනුවෙක් කරවනුවෙක්
විපාක විදිනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හෙ ද, අන්‍ය ද (දෙදෙන) කෙරෙන් ද, හෙ ද
අන්‍ය ද විපාක විදිනු වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: හෙ ද අන්‍ය ද කෙරෙන් ද? හෙ ද අන්‍ය ද විපාක
විදිනු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවනවට) එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛදුඛ දෙක ඝට්ඨාකාන හා පරකාන හා වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

258. ස. ප්‍ර: ‘කලාණපාපක කමයෝ ඇත් නු’සි කලාණ-
පාපක කමයන්ගේ කරනුවෙක් කරවනුවෙක්
විපාක විදිනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හේ නො මැ කෙරේ ද, හේ නො විදුනේ වේ ද,
අනෙකෙක් නො කෙරේ ද, අනෙකෙක් නො
විදුනේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: හේ නො මැ කෙරේ ද, හේ නො විදුනේ වේ ද,
අනෙකෙක් නො කෙරේ ද, අනෙකෙක් නො
විදුනේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවන වට) එසේ යැ.

ස. අනු: අසංකාරං අපරංකාරං අබිච්ඡක්‍රමසන්නං සුඛ-
දුක්ඛනනි.

ප. පටි: න භෙවං වග්‍ගබ්බෙ -පෙ-

259. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති,
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතං කාරොතා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති.

ප. පටිසංකු: ආමන්තා.

ස. අනු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙති, අඤ්ඤා කරොති
අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති, සො ච අඤ්ඤා ච
කරොනති සො ච අඤ්ඤා ච පටිසංවෙදෙනති,
න අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වග්‍ගබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙති, අඤ්ඤා
කරොති අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති, සො ච අඤ්ඤා
ච කරොනති සො ච අඤ්ඤා ච පටිසංවෙදෙනති,
තෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න
අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.

ප. පටිසංකු: ආමන්තා.

ස. අනු: සංකතං සුඛදුක්ඛං, පරංකතං සුඛදුක්ඛං,
සංකතඤ්ච පරංකතඤ්ච සුඛදුක්ඛං, අසං-
කාරං අපරංකාරං අබිච්ඡක්‍රමසන්නං සුඛදුක්ඛනනි.

ප. පටි: න භෙවං වග්‍ගබ්බෙ -පෙ-

260. ප. පු: කම්මං අභි'ති.

ස. පටිසංකු: ආමන්තා.

ප. අනු: කම්මකාරකො අභි'ති.

ප. පටි: න භෙවං වග්‍ගබ්බෙ -පෙ-

261. ස. පු: කම්මං අභි'ති කම්මකාරකො අභි'ති.

ප. පටිසංකු: ආමන්තා.

ස. අනු: කස්ස කාරකො අභි'ති.

ප. පටි: න භෙවං වග්‍ගබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු. සුඛදුූඛ සංයංකාර නො වැ පරකාර නො වැ සද්දම්මාසම්මතපන්න වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ...

259. ස. පු: 'කල්‍යාණපාපක කම්මෝ ඇත්' නු'යි කල්‍යාණ-පාපක කම්මයන්තේ කරනුවෙක් කරවනුවෙක් විපාක විඳිනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හේ කෙරේ ද හේ විදුනේ වේ ද (නොහොත්) අනෙකෙක් කෙරේ ද අනෙකෙක් විදුනේ වේ ද, (නොහොත්) හෙ ද අනෙකෙක් දෑ සි (දෙදෙන) කෙරෙන් ද හෙ ද අනෙකෙක් දෑ සි (දෙදෙන) විදුනු වෙත් ද, (නොහොත්) හේ නො මැ කෙරේ ද හේ නො විදුනු වේ ද, (නොහොත්) අනෙකෙක් නො කෙරේ ද අනෙකෙක් නො විදුනු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

ස. පු: හේ කෙරේ ද හේ විඳිනු වේ ද, (නොහොත්) අනෙකෙක් කෙරේ ද අනෙකෙක් විඳිනු වේ ද, (නොහොත්) හෙ ද අනෙකෙක් දෑ සි (දෙදෙන) කෙරෙන් ද හෙ ද අනෙකෙක් දෑ සි (දෙදෙන) විඳිනු වෙත් ද, (නොහොත්) හේ නො මැ කෙරේ ද හේ නො විඳිනු වේ ද, (නොහොත්) අනෙකෙක් නො කෙරේ ද අනෙකෙක් නො විඳිනු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවන වට) එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛදුූඛ සංයංකාත වේ ද, සුඛදුූඛ පරකාත වේ ද, සුඛදුූඛ සංයංකාතත් පරකාතත් වේ ද, සුඛදුූඛ සංයංකාර නො වී පරකාර නො වී සද්දම්මාසම්මතපන්න වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

260. ප. පු: කම් ඇද්ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: කම් කරනුවෙක් ඇද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

261. ස. පු: 'කම් ඇත්' නු'යි කම් කරනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: උනුට කාරකයෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ..

262. ස. පු: කසු කාරකො අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: කසු කසෙව නඤ්ඤි උකකසු අනනනිරියා, නඤ්ඤි චරිතපච්ඡේදො, නඤ්ඤි අනුපාදපරිනිබ්බානනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
263. ස. පු: කම්මං අඤ්ඤි කම්මකාරකො අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පුග්ගලො අඤ්ඤි පුග්ගලසු කාරකො අඤ්ඤි
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
264. ස. පු: කම්මං අඤ්ඤි කම්මකාරකො අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නිබ්බානං අඤ්ඤි නිබ්බානසු කාරකො අඤ්ඤි
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
265. ස. පු: කම්මං අඤ්ඤි කම්මකාරකො අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: මහාපඨවි අඤ්ඤි -පෙ- මහාසමුද්දො අඤ්ඤි -පෙ- සිහෙරුපබ්බතරාජා අඤ්ඤි -පෙ- ආපො අඤ්ඤි -පෙ- තෙජො අඤ්ඤි -පෙ- වායො අඤ්ඤි -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පකසො අඤ්ඤි තිණකට්ඨවනප්පතිනං කාරකො අඤ්ඤි.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
266. ස. පු: කම්මං අඤ්ඤි කම්මකාරකො අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අඤ්ඤං කම්මං, අඤ්ඤං කම්මකාරකොති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
267. ප. පු: විපාකො අඤ්ඤි.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: විපාකපට්ඨානවේදි අඤ්ඤි.
 ස. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 262.** ස. ප්‍ර: ඒ කමිකාරයාට වෙනත් කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (දෙවන වට) එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඒ දු:ඛයාගේ මැ අවසන් කිරීමෙන් නැද්ද? වට සිදීමෙන් නැද්ද? අනුපාදපරිනිමාණයෙන් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 263.** ස. ප්‍ර: ‘කමි ඇත් නු’යි කමිකාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ‘ප්‍රභාල ඇත්නු’යි ඒ ප්‍රභාලයාගේ කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 264.** ස. ප්‍ර: ‘කමි ඇත් නු’යි කමිකාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: ‘නිවන ඇත් නු’යි නිමාණකාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 265.** ස. ප්‍ර: ‘කමි ඇත් නු’යි කමිකාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ‘මහපොළෝ ඇත් නු’යි ... මහමුහුද ඇත් නු’යි ... මහමෙර ඇත් නු’යි ... ‘අබ්බානු ඇත් නු’යි .. ‘තෙජෝධානු ඇත් නු’යි ... ‘වායෝධානු ඇත් නු’යි ... ‘තෘණකාෂ්ටවනස්පතිහු ඇත් නු’යි තෘණකාෂ්ට-වනස්පතින්ගේ කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 266.** ස. ප්‍ර: ‘කමි ඇත් නු’යි කමිකාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: කමි අනෙකෙක් වේ ද? කමිකාරක අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 267.** ප. ප්‍ර: විපාකයෙක් ඇත් ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

268. ස. පු: විපාකො අත්ථිති විපාකපටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටික්ඛාදා: ආමනතා.
 ස. අනු: නස්ස පටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: නස්ස පටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටික්ඛාදා: ආමනතා.
 ස. අනු: නස්ස නස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අත්තනිරිසා,
 නත්ති වට්ඨපච්ඡේදො, නත්ති අනුපාදා පරි-
 තිබ්බානනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 269. ස. පු: විපාකො අත්ථිති විපාකපටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටික්ඛාදා: ආමනතා.
 ස. අනු: ප්‍රගහලො අත්ථිති ප්‍රගහලස්ස පටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 270. ස. පු: විපාකො අත්ථිති විපාකපටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටික්ඛාදා: ආමනතා.
 ස. අනු: තිබ්බානං අත්ථිති තිබ්බානං සට්ඨංවෙ අත්ථිති.දි
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 271. ස. පු: විපාකො අත්ථිති විපාකපටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටික්ඛාදා: ආමනතා.
 ස. අනු: මහාපඨවි අත්ථිති -පෙ- මහාසමුද්දො අත්ථිති
 -පෙ- සිනෙරු පබ්බතරාජා අත්ථිති -පෙ-
 ආපො අත්ථිති -පෙ- තෙජෝ අත්ථිති -පෙ-
 වායො අත්ථිති -පෙ- තිණ්‍හව්ඨවනපපතයො
 අත්ථිති තිණ්‍හව්ඨවනපපතීනං පටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 272. ස. පු: විපාකො අත්ථිති විපාකපටිසංවෙදි අත්ථිති.
 ප. පටික්ඛාදා: ආමනතා.
 ස. අනු: අක්ඛේදො විපාකො, අක්ඛේදො විපාකපටිසංවෙදිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 266.** ස. ප්‍ර: 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: උහු පිළිබඳ වන් විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- ස. ප්‍ර: උහු පිළිබඳවන් විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවන වට) එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඒ ප්‍රබන්ධයෙන් මැ අවසන් කිරීමෙන් නැද්ද? වට සිඳීමෙන් නැද්ද? අනුපාදපරිතිථිානසෙන් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- 269.** ස. ප්‍ර: 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රභූත ඇත් නු'යි ප්‍රභූතයා පිළිබඳ විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- 270.** ස. ප්‍ර: 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'නිවන් ඇත් නු'යි නිවන් පිළිබඳ විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- 271.** ස. ප්‍ර: 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මහපොළොව ඇත් නු'යි 'මහමුහුද ඇත් නු'යි ... 'මහමෙර ඇත් නු'යි ... 'අබ්බාසු ඇත් නු'යි ... 'කෙණ්ඨොධාසු ඇත් නු'යි ... 'වාසොධාසු ඇත් නු'යි ... කාණ්ඨකාපට්ඨනසංහිත්ත ඇත් නු'යි කාණ්ඨකාපට්ඨනසංහිත්ත පිළිබඳ විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- 272.** ස. ප්‍ර: 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: විපාක අනෙකෙක් වේ ද? විපාක විඳින්නේ අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

273. ප. ප්‍ර: න ව්‍යානබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකථං-
පරමජෙතා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු අත්ථි කොච්ඡි ඉද්ධං චිකුඛ්ඛති'ති.¹
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි අත්ථි කොච්ඡි ඉද්ධං චිකුඛ්ඛති.
- අනු. පා: තෙන ව්‍යා රෙ ව්‍යානබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්‍හති
සච්චිකථංපරමජෙතා'ති.
274. ප. ප්‍ර: න ව්‍යානබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකථං-
පරමජෙතා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු අත්ථි කොච්ඡි දිබ්බාය සොනධාතුයා සද්දා
සුණ්ණති -පෙ- පරචිත්තං ජානාති² -පෙ- පුබ්බෙ-
නිවාසං අනුසාරති -පෙ- දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං
පසායති -පෙ- ආසවානං බයං සච්ඡිකරොති'ති
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි අත්ථි කොච්ඡි ආසවානං බයං සච්ඡිකරොති.
- අනු. පා: තෙන ව්‍යා රෙ ව්‍යානබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්‍හති
සච්චිකථංපරමජෙතා'ති.
275. ප. ප්‍ර: අත්ථි 'කොච්ඡි ඉද්ධං චිකුඛ්ඛති'ති කතා තෙන ච
කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්‍හති සච්චිකථං-
පරමජෙතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: යො ඉද්ධං චිකුඛ්ඛති යෙව්‍ය පුග්ගලො, යො ඉද්ධං
න චිකුඛ්ඛති න සො පුග්ගලො'ති. .
- ප. පටි: න හෙවං ව්‍යානබ්බෙ -පෙ-
276. ප. ප්‍ර: යො දිබ්බාය සොනධාතුයා සද්දා සුණ්ණති -පෙ-
යො පරචිත්තං ජානාති -පෙ- යො පුබ්බෙනිවාසං
අනුසාරති -පෙ- යො දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං
පසායති -පෙ- යො ආසවානං බයං සච්ඡිකරොති
යෙව්‍ය පුග්ගලො, යො ආසවානං බයං න සච්ඡි-
කරොති න සො පුග්ගලො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං ව්‍යානබ්බෙ -පෙ-

අභිඤ්ඤානුයොගො.

1. ඉද්ධචිකුඛ්ඛති'ති - PTS

2. චිජානාති - මජ්ඣං.

- 273. ප. ප්‍ර:** 'සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගලයෙක් ඇති'යි
නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: සාද්ධිවිකුළුණ කරන යම් මැ පුද්ගලයෙක් ඇත්තේ
නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඩ: එ බැවින් සාද්ධිවිකුළුණ කරන යම් මැ පුද්ගලයෙක්
ඇත.
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් 'සත්‍යානු පරමානු විසින්
පුද්ගලයෙක් ඇති'යි කියැයුතු යැ.
- 274. ප. ප්‍ර:** 'සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගලයෙක් ඇති'යි
නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: දිව්‍යශ්‍රෝත්‍රධාතූයෙන් ශබ්ද අසන යම් මැ පුද්ගල-
යෙක් ඇත්තේ නො වේ ද ... පරසින් දන්නා ...
අනිත ජනමසමරණ කරන ... දිව්‍යචක්‍රයින් රූප
දක්නා ... ආප්‍රචක්‍රය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන යම් මැ
පුද්ගලයෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඩ: එ බැවින් ආප්‍රචක්‍රය කරන යම් මැ පුද්ගලයෙක්
ඇත.
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල-
යෙක් ඇති'යි කියැයුතු මැ යැ.
- 275. ප. ප්‍ර:** 'සාද්ධිවිකුළුණ කරන යම් මැ කෙනෙක් ඇති'යි
කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු
විසින් පුද්ගලයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: 'සමෙක් සාද්ධිවිකුළුණ කෙරේ නම් හෙ මැ පුද්ගල
වේ ද?' යමෙක් සාද්ධිවිකුළුණ නො කෙරේ නම්
හෙ පුද්ගල නො වන්නේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 276. ප. ප්‍ර:** දිව්‍යශ්‍රෝත්‍රධාතූයෙන් ශබ්ද අසන ... පරසින්
දන්නා ... අනිත ජනමසමරණ කරන ... දිව්‍යයින්
රූ දක්නා ... ආප්‍රචක්‍රය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන යමෙක්
ඇද්ද, හෙ මැ පුද්ගල වේ ද? ආප්‍රචක්‍රය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ
නො කරන යමෙක් ඇද්ද, හෙ පුද්ගල නො
වන්නේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 277. ස. පු:** න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමජෙන්නා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු මාතා අත්ථිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි මාතා අත්ථි.
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති'ති.
- 278. ස. පු:** න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමජෙන්නා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු පිතා අත්ථි -පෙ- භාතා අත්ථි -පෙ- හගිති අත්ථි -පෙ- බ්බතිස්සො අත්ථි -පෙ- බ්බාහමණො අත්ථි -පෙ- වෙස්සො අත්ථි -පෙ- සුද්දො අත්ථි -පෙ- ගහට්ඨො අත්ථි -පෙ- පබ්බජ්ඣො අත්ථි -පෙ- දෙවො අත්ථි -පෙ- මනුස්සො අත්ථි'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි මනුස්සො අත්ථි.
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.
- 279. ස. පු:** 'මාතා අත්ථි'ති කතා තෙන ව කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙන්නා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ථි කොචි න මාතා හුතා මාතා හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: අත්ථි කොචි න පුග්ගලො හුතා පුග්ගලො හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 280. ස. පු:** අත්ථි කොචි න පිතා හුතා -පෙ- න භාතා හුතා -පෙ-න හගිති හුතා -පෙ-න බ්බතිස්සො හුතා -පෙ-න බ්බාහමණො හුතා -පෙ-න වෙස්සො හුතා -පෙ-න සුද්දො හුතා -පෙ-න ගහට්ඨො හුතා -පෙ-න පබ්බජ්ඣො හුතා -පෙ-න දෙවො හුතා -පෙ-න මනුස්සො හුතා මනුස්සො හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

277. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගලයෙක් දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: මැණියෝ ඇත්තානු නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: එ බැවින් මැණියෝ ඇත.
- අනු. පා: එ හෙයින් භවන, 'පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි කියැවුනු මැ යැ ...
278. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගලයෙක් දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: පියා ඇත්තේ නො වේ ද ... බැයා ඇත්තේ නො වේ ද ... බුහුන ඇත්තී නො වේ ද ... කැත් ඇත්තේ නො වේ ද ... බමුණු ඇත්තේ නො වේ ද ... වෛශ්‍ය ඇත්තේ නො වේ ද ... ශුද්ධ ඇත්තේ නො වේ ද ... ගෘහස්ථ ඇත්තේ නො වේ ද ... පැවිදි ඇත්තේ නො වේ ද ... දෙවි ඇත්තේ නො වේ ද ... මිනිස් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: එ බැවින් මිනිස් ඇත.
- අනු. පා: එහෙයින් භවන, 'සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි කියැවුනු මැ ය.
279. ප. ප්‍ර: 'මැණියෝ ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පළමු මවු නො වී පසු වැ මවු වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පළමු පුද්ගල නො වී පසු වැ පුද්ගල වන කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
280. ප. ප්‍ර: පළමු පිය නො වී ... පළමු බැ නො වී ... පළමු බුහුන නො වී .. පළමු කැත් නො වී ... පළමු බමුණු නො වී ... පළමු වෛශ්‍ය නො වී ... පළමු ශුද්ධ නො වී ... පළමු ගෘහස්ථ නො වී ... පළමු ප්‍රච්ඡිත නො වී ... පළමු දෙව නො වී ... පළමු මුහුණ නො වී පසු වැ මුහුණ වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අත්ති කොටි න පුග්ගලො හුචා පුග්ගලො හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

251. ස. පු: 'මාතා අත්ති'ති කථා තෙන ච කාරණෙන 'පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකථාපරමතේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අත්ති කොටි මාතා හුචා න මාතා හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති කොටි පුග්ගලො හුචා න පුග්ගලො හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

252. ස. පු: අත්ති කොටි පිතා හුචා -පෙ- භාතා හුචා -පෙ- භගිති හුචා -පෙ- බත්තිස්සො හුචා -පෙ- ඩ්‍රාහමණො හුචා -පෙ- චෙස්සො හුචා -පෙ- සුද්දො හුචා -පෙ- ගහවෙයා හුචා -පෙ- පබ්බජ්ඣො හුචා -පෙ- දෙවො හුචා -පෙ- මහස්සො හුචා න මහස්සො හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති කොටි පුග්ගලො හුචා න පුග්ගලො හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ඤ්ඤානානුශාසනං.

253. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකථාපරමතේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නහු සොකාපතො අත්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

පටි. ය: ආස්මි සොකාපතො අත්ති.

පටි. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකථාපරමතේනා'ති.

254. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකථාපරමතේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- ස. අනු: පළමු පුද්ගල නො වී පසු වැ පුද්ගල වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
281. ස. ප්‍ර: 'මැණියෝ ඇත්'යි කරුණු කොට එකරුණෙන් සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගලයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: පළමු මවු වී පසු වැ මවු නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පළමු පුද්ගල වැ පසු වැ පුද්ගල නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
282. ස. ප්‍ර: පළමු පිය වැ ... පළමු බැ වැ ... පළමු බුහුන වැ පළමු කැත් වැ ... පළමු බමුණු වැ ... පළමු වෛශ්‍ය වැ ... පළමු ගුරු වැ ... පළමු ගාහස්ථ වැ .. පළමු පැවිදි වැ ... පළමු දෙවි වැ ... පළමු මිනිස් වැ පසු වැ මිනිස් නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පළමු පුද්ගල වැ පසු වැ පුද්ගල නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ශ්‍රෝතෘනුසෘග්‍ය සි.

283. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යානු, පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි, නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. ස: එබැවින් ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ පුද්ගල ඇත.
- පටි. පා: එහෙයින් භවත, සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියැවුණු මැ යැ ...
284. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.

ම. අනු: නනු සකදගාමී අත්ති -පෙ- අනාගාමී අත්ති -පෙ- අරහා අත්ති -පෙ- උභතොභාගවිමුතො අත්ති -පෙ- පඤ්ඤාවිමුතො අත්ති -පෙ- කායසංකම් අත්ති -පෙ- දිට්ඨිප්පතො අත්ති -පෙ- සද්ධාවිමුතො අත්ති -පෙ- ධම්මානුසාරී අත්ති -පෙ- සද්ධානුසාරී අත්ති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

පටි. ය: හඤ්චි සද්ධානුසාරී අත්ති.

පටි. පා: තෙන වත රෙ වත්තඛෙබ්බ පුග්ගලො උප්පලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

285. ස. පු. 'සොතාපතො අත්ති'ති කතා තෙන ව කාරණෙන පුග්ගලො උප්පලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති කොචි න සොතාපතො හුචා සොතා-පතො හොති'ති.

ම. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති කොචි න පුග්ගලො හුචා පුග්ගලො-හොති'ති.

ම. පටි: න හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

286. ස. පු. අත්ති කොචි න සකදගාමී හුචා -පෙ- න අනාගාමී හුචා -පෙ- න අරහා හුචා -පෙ- න උභතොභාග විමුතො හුචා -පෙ- න පඤ්ඤාවිමුතො හුචා -පෙ- න කායසංකම් හුචා -පෙ- න දිට්ඨිප්පතො හුචා -පෙ- න සද්ධාවිමුතො හුචා -පෙ- න ධම්මානුසාරී හුචා -පෙ- න සද්ධානුසාරී හුචා සද්ධානුසාරී හොති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති කොචි න පුග්ගලො හුචා පුග්ගලො හොති'ති.

ම. පටි: න හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

287. ස. පු. 'සොතාපතො අත්ති'ති කතා තෙන ව කාරණෙන පුග්ගලො උප්පලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමසේනා'ති.

ම. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ම. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... අනාගාමී පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... අරීන් පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... උභයොනාගවිමුක්ත පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... ප්‍රඥවිමුක්ත පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... කායසාසමි පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... දෘටිප්‍රාන පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... ශ්‍රද්ධාවිමුක්ත පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... ධර්මානුසාරී පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... ශ්‍රද්ධානුසාරී පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද?

ම. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ම. ය: එ බැවින් ශ්‍රද්ධානුසාරී පුද්ගල ඇත.

ම. මා: එ බැවින් පින්වත, 'සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ' යයි කියැවුණු මැ යැ.

285. ස. පු: 'ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ පුද්ගල ඇති' යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ම. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ම. අනු: පලමු ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ නො වී පසු වැ ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ම. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ම. අනු: පලමු පුද්ගල නො වී පසු වැ පුද්ගල වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ම. මම: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

286. ස. පු: පලමු සකාදගාමී නො වී ... පලමු අනාගාමී නො වී ... පලමු අරීන් නො වී ... පලමු උභයොනාගවිමුක්ත නො වී ... පලමු ප්‍රඥවිමුක්ත නො වී ... පලමු කායසාසමි නො වී ... පලමු දෘටිප්‍රාන නො වී ... පලමු ශ්‍රද්ධාවිමුක්ත නො වී ... පලමු ධර්මානුසාරී නො වී ... පලමු ශ්‍රද්ධානුසාරී නො වී පසු වැ ශ්‍රද්ධානුසාරී වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ම. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ම. අනු: පලමු පුද්ගල නො වී පසු වැ පුද්ගල වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ම. මම: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

287. ස. පු: 'ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ පුද්ගල ඇති' යි කරුණු කොට එ කරුණින් 'සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ම. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අති කොචි කොතාපනො හුතා න කොතාපනො
හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අති කොචි පුග්ගලො හුතා න පුග්ගලො හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

288. ස. පු: අති කොචි සකදගාමී හුතා - පෙ- අනාගාමී හුතා
න අනාගාමී හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අති කොචි පුග්ගලො හුතා න පුග්ගලො හොති'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

පටිච්චේධානුසොගො.

289. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකථං-
පරමජෙතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු චන්තාරො පුරිසස්සගා අධංපුරිසපුග්ගලො
අති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ස: හඤ්චි චන්තාරො පුරිසස්සගා අධංපුරිසපුග්ගලො
අති.

අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සම්මකථංපරමජෙතා'ති.

290. ස. පු: 'චන්තාරො පුරිසස්සගා අධංපුරිසපුග්ගලො අති'ති'
කතා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති
සම්මකථංපරමජෙතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: චන්තාරො පුරිසස්සගා අධංපුරිසපුග්ගලො බුද්ධි-
පාතුභාවා පාතුභවන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පුග්ගලො බුද්ධිපාතුභාවා පාතුභවන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පලමු ශ්‍රෝතෘපන්න වී පසු වැ ශ්‍රෝතෘපන්න නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පලමු පුද්ගල වී පසු වැ පුද්ගල නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

.ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

288. ස. පු: පලමු සකාදගාමී වී ... පලමු අනාගාමී වී පසු වැ අනාගාමී නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පලමු පුද්ගල වී පසු වැ පුද්ගල නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ප්‍රතිවේදානුසොග සි.

289. ප. පු: ‘සත්‍යාභී පරමාභී විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ’ යයි නො කියැවුණු වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු. අභවාය්‍යීපුරුෂපුද්ගල සංකීර්ණ පුරුෂස්‍රවණයේ සතර දෙනෙක් ඇත්තාහු නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: එ බැවින් අභවාය්‍යීපුරුෂපුද්ගල සංකීර්ණ පුරුෂ-ස්‍රවණයේ සතර දෙනෙක් ඇත.

අනු. පා: එහෙයින් භවන ‘සත්‍යාභී පරමාභී විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ’ යයි කියැවුණු මැ යැ.

290. ස. පු: ‘අභවාය්‍යීපුරුෂපුද්ගල සංකීර්ණ පුරුෂස්‍රවණයේ සතර දෙනෙක් ඇති’යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යාභී පරමාභී විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ‘අභවාය්‍යීපුරුෂපුද්ගල සංකීර්ණ පුරුෂස්‍රවණයේ සතර දෙන බුද්ධ් පහල විමි හෙතුයෙන් පහල වෙන් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පුද්ගල ද බුද්ධිප්‍රාදුර්භාවහෙතුයෙන් පහල වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 291 ස. පු: පුග්ගලො බුභිසංභූතාවා පාතුභවති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: බුභිසං භගවතො පරිනිබ්බුතො උච්ඡින්නො
 පුග්ගලො, නංඨි පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- සබ්බන්තානුප්පාදො.**
292. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමන්වො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පුග්ගලො සංඛින්නො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: පුග්ගලො අසංඛින්නො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: පුග්ගලො නෙව සංඛින්නො නාසංඛින්නො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
293. ස. පු: පුග්ගලො නෙව සංඛින්නො නාසංඛින්නො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු. සංඛින්නස්ස අසංඛින්නස්ස ධම්මො අත්ඤ්ඤා තතිසා
 කොට්'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
294. ස. පු: සංඛින්නස්ස අසංඛින්නස්ස ධම්මො අත්ඤ්ඤා
 තතිසා කොට්'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නානු වුත්තං භගවතා “ද්වේමා භික්ඛවෙ ධාතුසො.
 කතමා ද්වේ: සංඛින්නා ච ධාතු අසංඛින්නා ච ධාතු.
 ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වේ ධාතුසො”ති. අත්ථෙව
 සුත්තන්තො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. නිග: තෙන භි න චන්තබ්බං “සංඛින්නස්ස අසංඛින්නස්ස
 ධම්මො අත්ඤ්ඤා තතිසා කොට්”ති.

291. ස. ප්‍ර: ප්‍රකාශ බුද්ධි පහළ වීම හේතුවෙන් පහළ වේ ද?
- ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: හඟවත් සම්බුද්ධියත් පරිනිවෘතියෙහි දී ප්‍රකාශ උසුන් වේ ද? ප්‍රකාශ නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

සම්ප්‍රදායානුකූල සි.

292. ස. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රකාශ සම්බන්ධ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. අනු: ප්‍රකාශ අසම්බන්ධ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. අනු: ප්‍රකාශ නොවිසිඳින නාසංඛ්‍යා වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
293. ස. ප්‍ර: ප්‍රකාශ නොවිසිඳින නාසංඛ්‍යා වේ ද?
- ප. පරික්ෂක: (දෙවන වට) එසේ යැ.
- ස. අනු: සංඛ්‍යා සහ අසංඛ්‍යා නම් එයින් අන්‍ය තුන් වන කොට්ඨාසයක් (රාශිය) සේක් ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ... (නිදර්ශනානුකූල නැතිවෙයි.)
294. ස. ප්‍ර: සංඛ්‍යා සහ අසංඛ්‍යා නම් එයින් අන්‍ය තුන් වන රාශියක් ඇද්ද?
- ප. පරික්ෂක: (දෙවන වට) එසේ යැ. (ප්‍රකාශ සඳහා ප්‍රතිඥා සි.)
- ස. අනු: හඟවත් විසින් වදාරන ලද මැ නො: “මහණෙනි මේ ධාතුන් දෙදෙනෙකි. කවර දෙදෙනෙක යත්: සංඛ්‍යාධාතු යැ අසංඛ්‍යාධාතු යි. මහණෙනි, මේ ධාතුන් දෙදෙන යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?
- ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ස. නිග: එ කරුණින් “සංඛ්‍යා සහ අසංඛ්‍යා නම් එයින් අන්‍ය තුන් වන රාශියක් ඇති”යි නො කියැවුණු යැ.

- 295. ස. ප්‍ර:** පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අඤ්ඤං සංඛිතං, අඤ්ඤං අසංඛිතං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 296. ස. ප්‍ර:** ඛණ්ඩා සංඛිතා, නිබ්බානං අසංඛිතං, පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අඤ්ඤං ඛණ්ඩා, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 297. ස. ප්‍ර:** රූපං සංඛිතං, නිබ්බානං අසංඛිතං, පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 298. ස. ප්‍ර:** චෙදනා -පෙ- සංඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං සංඛිතං, නිබ්බානං අසංඛිතං, පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 299. ස. ප්‍ර:** පුග්ගලස්ස උප්පාදෙ පඤ්ඤායති, වයො පඤ්ඤායති, ධ්වනස්ස අඤ්ඤාථානං පඤ්ඤායති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පුග්ගලො සංඛිතො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

295. ස. ප්‍ර: පුද්ගල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සඹිත අනෙකෙක් වේ ද? අසඹිත අනෙකෙක් වේ ද? පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ... (සඹිත වූ පඤ්ච-සකකියෙන් අන්‍යථාතිය නො ඉස්මිත් කල ප්‍රතිකෛප සි).
296. ස. ප්‍ර: සකකියෝ සඹිතයහ, නිව්‍යණය අසඹිත යැ, පුද්ගල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සකකියෝ අන්‍යයහ, නිව්‍යණය අන්‍ය යැ, පුද්ගල අන්‍ය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 297 ස. ප්‍ර: රූපය සඹිත යැ, නිව්‍යණය අසඹිත යැ, පුද්ගල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ:
- ස. අනු: රූප අනෙකෙකැ, නිව්‍යණ අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
298. ස. ප්‍ර: වේදනා ... සංඥ ... සංසකාර ... විඤ්ඤ සඹිත යැ, නිව්‍යණ අසඹිත යැ, පුද්ගල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: විඤ්ඤ අනෙකෙකැ, නිව්‍යණ අනෙකෙකැ, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
299. ස. ප්‍ර: පුද්ගලයාගේ උත්පාදය පැනේ ද? ව්‍යය පැනේ ද? සිටියනුනේ අන්‍යථාතිය පැනේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුද්ගල සඹිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. නිග:

වුත්තං භගවතා “නිඤ්මානි භික්ඛවෙ සංඛිතස්ස සංඛිතලක්ඛණානි: සංඛිතානං භික්ඛවෙ ධම්මානං උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, වයො පඤ්ඤයති, සීතානා¹ අඤ්ඤාථත්තං පඤ්ඤයති”ති. පුග්ගලස්ස උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, වයො පඤ්ඤයති, සීතස්ස අඤ්ඤාථත්තං පඤ්ඤයති. තෙන හි පුග්ගලො සංඛිතො’ති.

300. ස. පු:

පුග්ගලස්ස න උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, න වයො පඤ්ඤයති, න සීතස්ස අඤ්ඤාථත්තං පඤ්ඤයති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පුග්ගලො අසංඛිතො’ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නිග:

වුත්තං භගවතා “නිඤ්මානි භික්ඛවෙ අසංඛිතස්ස අසංඛිතලක්ඛණානි: අසංඛිතානං භික්ඛවෙ ධම්මානං න උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, න වයො පඤ්ඤයති, න සීතානා අඤ්ඤාථත්තං පඤ්ඤයති”ති. පුග්ගලස්ස න උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, න වයො පඤ්ඤයති, න සීතස්ස අඤ්ඤාථත්තං පඤ්ඤයති. තෙන හි පුග්ගලො අසංඛිතො’ති.

301. ස. පු:

පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො අත්ථත්ථෙති නත්ථත්ථෙති’ති. අත්ථත්ථෙති’ති පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො සංස්සතො’ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

නත්ථත්ථෙති’ති පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො උච්ඡි-
තො’ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සමස්තසංඝායානුසංයානො.

302. ස. පු:

පුග්ගලො කිං නිස්සාය නිව්ඨති’ති? භවං නිස්සාය නිව්ඨති’ති. නවො අනිවේවා සංඛිතො පටිච්ච-
සමුප්පන්නො ඛසධම්මො, වසධම්මො, විරාගධම්මො,
නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො’ති?

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. නිග: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, සංකිතයාගේ මේ සංකිත ලක්ෂණයෝ තුන් දෙනෙකි: මහණෙනි, සංකිත ධර්මයන්ගේ උත්පාදය පැනෙයි, ව්‍යය පැනෙයි, සිටියවුන්ගේ අන්‍යථාතිය පැනේ යැ”යි මෙසේ පුද්ගලයාගේ උත්පාදය පැනෙයි, ව්‍යය පැනෙයි, සිටියහුගේ අන්‍යථාතිය පැනෙයි. එ කරුණින් පුද්ගල සංකිත වෙයි.

300. ස. පු: පුද්ගලයාගේ උත්පාදය නො පැනේ ද? ව්‍යය නො පැනේ ද? සිටියහුගේ අන්‍යථාතිය නො පැනේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ (දුඛමාත්‍ර වත් මුත් අනෙකක් නො වදාල හෙයිනි).

ස. අනු: පුද්ගල අසංකිත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. ...

ස. නිග: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, අසංකිතයාගේ අසංකිත ලක්ෂණයෝ තුන් දෙනෙකි: මහණෙනි, අසංකිත ධර්මයන්ගේ උත්පාදය නො පැනෙයි, ව්‍යය නො පැනෙයි, සිටියවුන්ගේ අන්‍යථාතිය නො පැනේ යැ”යි පුද්ගලයාගේ උත්පාදය නො පැනෙයි, ව්‍යය නො පැනෙයි, සිටියහුගේ අන්‍යථාතිය නො පැනෙයි. එ කරුණින් පුද්ගල අසංකිත වෙයි.

301. ස. පු: පරිනිමාන පුද්ගල නිවනෙහි ඇත් ද? නොහොත් නිවනෙහි නැද්ද? ‘නිවනෙහි ඇත’ යන හෙතුසෙන් පිරිනිවි පුද්ගල ශාශ්වත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. ...

ස. අනු: ‘නිවනෙහි තැන’ යන හෙතුසෙන් පිරිනිවි පුද්ගල උච්ඡින්න වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. ...

සත්‍යානුසංඛ්‍යාචාතුසොග සි.

302. ස. පු: පුද්ගල කුමක් ඇසිරි කොට සිටුවේ වේ ද? යි ඇසුව. ‘භවය ඇසිරි කොට සිටුවේ වේ යැ’ යි කිව. භවය අනිත්‍ය වේ ද, සංකිත වේ ද, ප්‍රතිත්‍ය-සමුත්පන්න වේ ද, ස්‍යයසංඛ්‍යාව වේ ද, ව්‍යයසංඛ්‍යාව වේ ද, විරාගසංඛ්‍යාව වේ ද, නිරෝධසංඛ්‍යාව වේ ද, විපරිණාමසංඛ්‍යාව වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: පුග්ගලො'පි අනිච්චා සංඛිතො පටිච්චසමුප්පන්නො
බසධමෙමා වසධමෙමා විරාගධමෙමා නිරෝධ-
ධමෙමා විපරිණාමධමෙමා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

303. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථා-
පරමජෙන්නා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා:

ප. අනු: නනු අඤ්ඤා කොචි 'සුඛං වෙදනං වෙදිසමානො
සුඛං වෙදනං වෙදිසාමි'ති පජානාති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අඤ්ඤා කොචි 'සුඛං වෙදනං වෙදිසමානො
සුඛං වෙදනං වෙදිසාමි'ති පජානාති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකථාපරමජෙන්නා'ති.

304. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථා-
පරමජෙන්නා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අඤ්ඤා කොචි 'අද්දකම්මසුඛං වෙදනං වෙදිසමානො
-පෙ- අද්දකම්මසුඛං වෙදනං වෙදිසමානො
අද්දකම්මසුඛං වෙදනං වෙදිසාමි'ති පජානාති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අඤ්ඤා කොචි 'අද්දකම්මසුඛං වෙදනං වෙදිස-
මානො අද්දකම්මසුඛං වෙදනං වෙදිසාමි'ති
පජානාති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකථාපරමජෙන්නා'ති.

305. ස. පු: "අඤ්ඤා කොචි සුඛං වෙදනං වෙදිසමානො සුඛං
වෙදනං වෙදිසාමි'ති පජානාති"ති කතා තෙන ච
කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථා-
පරමජෙන්නා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො සුඛං වෙදනං වෙදිසමානො සුඛං වෙදනං
වෙදිසාමි'ති පජානාති සෙව පුග්ගලො, යො
සුඛං වෙදනං වෙදිසමානො සුඛං වෙදනං වෙදිසා-
මි'ති න පජානාති න යො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: පුද්ගලත් අනිත්‍ය, සංකිත, ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රතිපත්ත, ස්වයංසම්භාව, ව්‍යංග්‍යසම්භාව, විරෝධසම්භාව, නිරෝධසම්භාව, විපරිණාමසම්භාව වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
303. ප. ප්‍ර: ‘සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ’යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: ‘සුඛවේදනා විදුනේ සුඛවේදනා විදිමි’යි දන්නා කිසිවෙක් (වේදනාපරිග්‍රහ කළ යොගාවචරයෙක්) ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ය: එ බැවින් ‘සුඛවේදනාව විදුනේ සුඛවේදනාව විදිමි’යි දන්නා කිසිවෙක් ඇත.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, ‘සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ’යි කියැවුනු මැ යැ.
304. ප. ප්‍ර: ‘සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ’යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: දුඛවේදනා විදුනේ ... උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනේ ‘උපෙක්‍ෂාවේදනා විදිමි’යි දන්නා කිසිවෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ය: එබැවින් උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනේ ‘උපෙක්‍ෂාවේදනා විදිමි’යි දන්නා කිසිවෙක් ඇත.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, ‘සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ’යි කියැවුනු මැ යැ.
305. ස. ප්‍ර: සුඛවේදනා විදුනේ “සුඛවේදනා විදුනෙමි”යි නුවණින් දන්නා කිසිවෙක් ඇති”යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සුඛවේදනා විදුනේ ‘සුඛවේදනා විදුනෙමි’යි නුවණින් දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හෙ මැ පුද්ගල වේ ද? සුඛවේදනා විදුනේ ‘සුඛවේදනා විදුනෙමි’යි නුවණින් නො දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හේ පුද්ගල නො වේද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- ස. අනු: සො දුකබ්බං වෙදනං වෙදියමානො -පෙ- සො අදුකබ්බමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුකබ්බමසුඛං වෙදනං වෙදියමිති පජානාති සොච පුග්ගලො, සො අදුකබ්බමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුකබ්බමසුඛං වෙදනං වෙදියමිති න පජානාති න සො පුග්ගලොති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
306. ස. පු: අත්ථි කොච්ඡි සුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'සුඛං වෙදනං වෙදියමිති පජානාති'ති කතා නෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකථාපරමසේනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අඤ්ඤා සුඛා වෙදනා, අඤ්ඤා සුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'සුඛං වෙදනං වෙදියමිති පජානාති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අඤ්ඤා දුකබ්බා වෙදනා, -පෙ- අඤ්ඤා අදුකබ්බමසුඛා වෙදනා, අඤ්ඤා අදුකබ්බමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'අදුකබ්බමසුඛං වෙදනං වෙදියමිති පජානාති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
307. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකථාපරමසේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු අත්ථි කොච්ඡි කායෙ කායානුපස්සි විහරති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි අත්ථි කොච්ඡි කායෙ කායානුපස්සි විහරති.
- අනු. පා: නෙන චත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකථාපරමසේනා'ති.
308. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකථාපරමසේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු අත්ථි කොච්ඡි වෙදනාසු -පෙ- විනෙත -පෙ- ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි විහරති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: දුඛවෙදනා විදුනේ ... උපෙක්‍ෂාවෙදනා විදුනේ 'උපෙක්‍ෂාවෙදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හෙ මැ ප්‍රභාල වේ ද? උපෙක්‍ෂාවෙදනා විදුනේ 'උපෙක්‍ෂාවෙදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් නො දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හෙ ප්‍රභාල නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

306 ස. පු: සුඛවෙදනා විදුනේ සුඛවෙදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නා කිසිවෙක් ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසල: එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛවෙදනා අනෙකක් වූ ද? සුඛවෙදනා විදුනේ 'සුඛවෙදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නේ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. අනු: දුඛවෙදනා අනෙකක් වූ ද ... උපෙක්‍ෂාවෙදනා අනෙකක් වූ ද? උපෙක්‍ෂාවෙදනා විදුනේ උපෙක්‍ෂාවෙදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නේ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

307. ප. පු: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ය'යි නො කියැවුනු වේ ද?

ස. පටිකුසල: එසේ යැ.

ප. අනු: කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වැ විහාර කරන කිසිවෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?

ස. පටිකුසල: එසේ යැ.

අනු. ස: එබැවින් කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වැ විහරණ කරන කිසිවෙක් ඇත.

අනු. පා: එබැවින් භවත, සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යැයි කියැවුනු මැ යැ.

308. ප. පු: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?

ස. පටිකුසල: එසේ යැ.

ප. අනු: වෙදනායෙහි ... විතතයෙහි ... ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් දක්නාසුලු වැ ඉරියව් කරන කිසිවෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?

ස. පටිකුසල: එසේ යැ.

අනු. ය: හඤ්චි අඤ්චි කොචි ධම්මානුපසස්සි විහරති.

අනු. පා: තෙන චත රෙ චතතඛෙබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකඨ්ඨපරමසේනා'ති.

309. ස. පු: අඤ්චි කොචි කායෙ කායානුපසස්සි විහරති'ති කඤ්චා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකඨ්ඨ පරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සො, කායෙ කායානුපසස්සි විහරති සේව පුග්ගලො, යො න කායෙ කායානුපසස්සි විහරති න සො පුග්ගලොති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බෙ -පෙ-

310. ස. පු: යො චෙදනාසු -පෙ- චිතෙන -පෙ- ධම්මෙසු ධම්මානුපසස්සි විහරති සේව පුග්ගලො, යො න ධම්මෙසු ධම්මානුපසස්සි විහරති න සො පුග්ගලොති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බෙ -පෙ-

311. ස. පු: අඤ්චි කොචි කායෙ කායානුපසස්සි විහරති'ති කඤ්චා තෙන ච කාරණෙන 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකඨ්ඨපරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අඤ්ඤා කායො, අඤ්ඤා කායෙ කායානුපසස්සි විහරතිති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අඤ්ඤා චෙදනා -පෙ- අඤ්ඤා චිතතං -පෙ- අඤ්ඤා ධම්මා, අඤ්ඤා ධම්මෙසු ධම්මානුපසස්සි විහරති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බෙ -පෙ-

312. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති¹ සච්චිකඨ්ඨපරමසේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

1. උපලබ්භති - සිමු, ඡෙසං, සා, PTS.

අනු ස්: එබැවින් ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් දක්නාසුලු වූ ඉරියව් කරන කිසිවෙක් ඇත.

අනු. පා: එහෙයින් භවත, සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ යැ යි කියායුතු මැ යැ.

309. ස. පු: කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වූ ඉරියව් කරන කිසිවෙක් ඇති සි කරණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රදාලයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වූ විභරණ කරන යමෙක් ඇද්ද හෙ මැ ප්‍රදාල වේ ද? කයෙහි කය නුවණින් නො දක්නාසුලු වූ විභරණ කරන යමෙක් ඇද්ද හෙ ප්‍රදාල නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

310. ස. පු: වෙදනායෙහි ... චිත්තයෙහි ... ධර්මයෙහි ධර්මය අනුව දක්නාසුලු වූ ඉරියව් පවත්වන යමෙක් ඇද්ද හෙ මැ පුද්ගල වේ ද? ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් නො දක්නාසුලු වූ ඉරියව් පවත්වන යමෙක් ඇද්ද හෙ පුද්ගල නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

311. ස. පු. 'කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වූ වාස කරන කිසිවෙක් ඇති' යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: කය අනෙකෙක් වේද? කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වූ වාස කරනුයේ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

ස. අනු: වෙදනා අනෙකක් වූ ද ... චිත්තය අනෙකෙක් වේ ද ... ධර්මයේ අන්ත වෙන් ද ... ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් දක්නාසුලු වූ වාස කරනුයේ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

312. ප. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රදාල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: නනු වුනනං භගවතා:

“සුඤ්ඤානො ලොකං අවෙකකිස්සු
මොඝරාජා¹ සද්දි සතො.
අත්තානුදිට්ඨිං උභවච්ඡ²
එවං මච්චුතරො සියා.
එවං ලොකං අවෙකකිනනං
මච්චුරජා න පසස්සති”ති
අකෙච සුතනනොනා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. නිග: තෙන භි³ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ
පරමකෙතනා’ති.

313. ස. පු: පුග්ගලො අවෙකකිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සහ රූපෙන අවෙකකිති⁴, විනා රූපෙන
අවෙකකිති.

ප. පටිඤ්ඤා: සහ රූපෙන අවෙකකිති.

ස. අනු: නං ජීවං නං සරීරනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සහ රූපෙන අවෙකකිති, විනා රූපෙන
අවෙකකිති*.

ප. පටිඤ්ඤා: විනා රූපෙන අවෙකකිති.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

314. ස. පු: පුග්ගලො අවෙකකිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අභිභන්නරගනො අවෙකකිති, බිහිඬා
නිකම්භිකා අවෙකකිති.

ප. පටිඤ්ඤා: අභිභන්නරගනො අවෙකකිති.

ස. අනු: නං ජීවං නං සරීරනති.

ප. පටි: න හෙ වං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 මොඝරාජ - මජ්ඣං.

2 ඔභවච්ඡ - ස්වා.

3 තෙන භි න වත්තබ්බං - සිමු, මජ්ඣං, ස්වා, PTS.

4 අවෙකකිති - ස්වා,

* අයං පාඨො - සිමු, මජ්ඣං, PTS. පොඤ්ඤාසු ධ දිස්සතෙ.

ම. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින් “මොසරාජය, හැමදා සමානිමත් වැ සකකුලොකය සහකුණායනා විසින් බල. මෙසේ සහකායදූෂිත බිද මාරතරණය වෙයි, මෙසේ සකකුලොකය දක්නු මානුරාජ නො දක්නේ යැ’යි වදල සුත්‍රානතයෙක් දැක්නේ නො වේ ද?”

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ම. නිග: එ කරුණින් සහායානි පරමානි විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබෙයි.

313. ස. ප්‍ර: ප්‍රදාල බලන්නේ වේද? (සුඤ්ඤානො ලොකං අවෙකඛස්සු යනාදි ගාථායෙහි දී පරවාදියා කෙරෙහි ‘බලනුයේ ප්‍රදාල යැ’ යන ලබ්ධි දැනීමෙන් හෙල ප්‍රශ්න නැතිණ).

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ම. අනු: රූපකාය සහිත වැ බලන්නේ වේ ද? රූපකාය රහිත වැ බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: රූපකාය සහිත වැ බලන්නේ යැ.

ස. අනු: ජීවත් එ මැ ශරීර ත් එ මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. අනු: රූප සහිත වැ බලන්නේ වේ ද? රූප රහිත ව බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: රූප රහිත වැ බලන්නේ යැ.

ම. අනු: ජීවය අනෙකෙක් ශරීරය අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

314. ස. ප්‍ර: ප්‍රදාල බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අභ්‍යන්තරගත වැ බලන්නේ වේ ද? අභ්‍යන්තර-යෙන් බැස බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: අභ්‍යන්තරගත වැ බලන්නේ යැ.

ම. අනු: ජීව එ මැ ශරීර එ මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ .

- ස. අනු: අබ්‍යන්තරගතො අවෙකකිති, බිහිද්ධා නිකම්මිකා,
අවෙකකිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: බිහිද්ධා නිකම්මිකා අවෙකකිති.
- ස. අනු: අඤ්ඤාං ජීවං අඤ්ඤාං සරිරන්ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වන්තබ්බං -පෙ-

315. ප. පු: න වන්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මිකථං-
පරමජේනාති.

- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු භගවා සම්මවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
අම්මථවාදී අනඤ්ඤථවාදීති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: වුත්තං භගවතා: “අසී පුග්ගලො අත්තභිතාය
පටිපගොනා”ති අජේව සුත්තනෙතාති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මිකථං
පරමජේනා’ති.

316. ප. පු: න වන්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මිකථං-
පරමජේනා’ති.

- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු භගවා සම්මවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
අම්මථවාදී අනඤ්ඤථවාදීති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: වුත්තං භගවතා: “එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ, ලොකෙ
උපපජ්ජමානො උපපජ්ජති බහුජනභිතාය බහු-
ජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය භිතාය සුඛාය
දෙවමනුස්සාන”න්ති අජේව සුත්තනෙතා’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මිකථංපර-
මජේනාති.

317. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මිකථංපරමජේනා’ති.

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අන්‍යන්තරගත වූ බලන්නේ වේ ද? බැහැර නික්ම බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: බැහැර නික්මූ බලන්නේ යැ.

ප. අනු: ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

315. ප. පු: සත්‍යානුච්ඡේදනාං විසින් ප්‍රභල දන්තා ලබෙ යැ' යි නො කියැවුනු වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: බුදුහු සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අභි-
තථවාදී අනන්‍යවාදී මැ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: ආත්මික පිණිස පිළිපත් ප්‍රභලයෙක් ඇතැයි වදල සූත්‍රාන්ත-
යෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එ කරුණින් සත්‍යානුච්ඡේදනාං විසින් ප්‍රභල දන්තා ලබෙයි.

316. ප. පු: 'සත්‍යානුච්ඡේදනාං විසින් ප්‍රභල දන්තා ලබෙ ය' යි නො කියැවුනු වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: බුදුහු සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අභි-
තථවාදී අනන්‍යවාදී මැ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: "මහණෙනි, එක ප්‍රභලයෙක් ලොකයෙහි උපදනේ බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙවිමිනිස්තට අනු පිණිස හිත පිණිස සුඛ පිණිස උපදනේ යැ"යි වදල සූත්‍රයෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එ බැවින් සත්‍යානුච්ඡේදනාං විසින් ප්‍රභල දන්තා ලබෙයි.

317. ස. පු: සත්‍යානුච්ඡේදනාං විසින් ප්‍රභල දන්තා ලබෙ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නහු ගඟවා සච්චවාදි කාලවාදි භූතවාදි තථවාදි අවිතථවාදි අනඤ්ඤාථවාදි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වුත්තං භගවතා: “සබ්බෙ ධම්මා අනන්තා”ති අත්ථව සුත්තනෙතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙත්තා'ති.

318. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නහු ගඟවා සච්චවාදි කාලවාදි භූතවාදි තථවාදි අවිතථවාදි අනඤ්ඤාථවාදි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වුත්තං භගවතා: “දුක්ඛමෙව උපපජ්ජමානං උපපජ්ජති, දුක්ඛමෙව නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣති”ති න කඛ්ඛති, න විචිතිවජ්ජති, අපරපපච්චයඤ්ඤාණ-මෙවසස එත්ථ හොති. එත්තාවතා බො කච්චාන, සමවාදිට්ඨි හොති”ති අත්ථව සුත්තනෙතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙත්තා'ති.

319. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නහු ජිට්ඨා ගිග්ගති මාරා පාඨමන්තා එතද්දෙවොඨ:

“කිනහු ‘සත්තො’ති පච්චෙසි
මාර දිට්ඨිගතනහු තෙ,
සුඤ්ඤාසංකාරපුඤ්ඤායං
නසිඛ සනතුපලබ්භති.

යථා හි අභගසමාරා
හොති සද්දො රථො ඉති,
එවං බිඤ්ඤ සනෙතසු
හොති ‘සත්තො’ති සමුත්ති¹.

දුක්ඛමෙව හි සමෙහාති
දුක්ඛං නිට්ඨති වෙති ච,
නාඤ්ඤානු දුක්ඛා සමෙහාති
නාඤ්ඤං දුක්ඛා නිරුජ්ඣති”ති
අත්ථව සුත්තනෙතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙත්තා'ති.

1. සමමති - සත්තා.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනන්‍යථාවාදී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “සමිධම්මයෝ අනාතචයහ”යි මෙ වන් සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එ කරුණින් ‘සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ”යයි නො කියැයුතු වෙයි.

318. ස. ප්‍ර: සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනන්‍යථාවාදී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “උපදනුයේ දුක් මැ උපදනේ යැ. නිරුඬි වනුයේ දුක් මැ නිරුඬි වෙතියි ගෙන සැක නො කෙරෙයි. විචිකිත්‍යා නො කෙරෙයි. ඒ ආයඝ්‍රාමකහට මෙහි ලා පරප්‍රත්‍යය රහිත ඥානය මැ උපදනේ යැ. කාන්‍යායනය, මෙතෙකින් සම්මන්ද්‍රණි වෙයි” යනු මෙ වන් සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එ කරුණින් “සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ”යයි නො කියැයුතු වෙයි.

319. ස. ප්‍ර: සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: චජ්ජා මෙහෙණ පච්චි මරහට මෙසේ කියුවා නො වේද?

“මාරය, කිම ‘සත්‍යචයහ’යි ගන්තෙහි යැ. තෙල නාගේ දූෂ්ටි නො වේ ද? මේ ශුඛ සංස්කාර පුඤ්ඤයෙකි. මෙහි සත්‍යචයෙක් නො ලැබෙයි.

සම්මේ අභිග්‍රහණාර හෙතුයෙන් රථ සංඛ්‍යාත ශබ්දයෙක් වේ ද, එ පරිදි විද්‍යමාන වූ පඤ්ඤා-සංකතයෙහි ‘සත්‍යචයහ’යි සම්මුති වෙයි.

පඤ්ඤාසංකතී දුඛය මැ පවත්නේ යැ. දුක මැ සිටුනේ ද නිරුඬිවනුයේ ද වෙයි. දුක හැර අනෙකෙක් නැත. දුක හැර අනෙකෙක් නිරුඬි නො වෙයි” යනු මෙ වන් සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එ කරුණින් සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ යයි නො කියැයුතු වෙයි.

320. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නනු ආයස්මා ආනිඤ්ඤා භගවනනං එතදවොච:
 “සුඤ්ඤා ලොකො සුඤ්ඤා ලොකොති භනෙන,
 වුච්චති. කිත්තාවනා නු බො භනෙන, සුඤ්ඤා
 ලොකොති වුච්චති'ති. 'යස්මා බො ආනිඤ්ඤා, සුඤ්ඤා
 අතෙතන වා අත්තනිසෙත වා, තස්මා සුඤ්ඤා
 ලොකො'ති වුච්චති. කිඤ්චානඤ්ඤා, සුඤ්ඤා
 අතෙතන වා අත්තනිසෙත වා? චක්ඛුං¹ බො
 ආනඤ්ඤා, සුඤ්ඤා අතෙතන වා අත්තනිසෙත වා.
 රූපා සුඤ්ඤා -පෙ- චක්ඛුච්ඤ්ඤාණං සුඤ්ඤා
 -පෙ- චක්ඛුසම්ඵස්සො සුඤ්ඤා -පෙ- යම්පිදං
 චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ඣති වෙදසිතං සුඛං
 වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා, තම්පි සුඤ්ඤා
 අතෙතන වා අත්තනිසෙත වා. සොනං සුඤ්ඤා
 -පෙ- සිද්ධං සුඤ්ඤා -පෙ- සොනසම්ඵස්සො
 සුඤ්ඤා -පෙ- ඝානං සුඤ්ඤා -පෙ- ගඤ්ඤා
 සුඤ්ඤා -පෙ- ජ්වහා සුඤ්ඤා -පෙ- රසා සුඤ්ඤා
 -පෙ- කායො සුඤ්ඤා -පෙ- ථොට්ඨබ්බා සුඤ්ඤා
 -පෙ- මනො සුඤ්ඤා -පෙ- ධම්මා සුඤ්ඤා -පෙ-
 මනොච්ඤ්ඤාණං සුඤ්ඤා -පෙ- මනොසම්ඵස්සො
 සුඤ්ඤා -පෙ- යම්පිදං මනොසම්ඵස්සපච්චයා
 උප්පජ්ඣති වෙදසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම-
 සුඛං වා, තම්පි සුඤ්ඤා අතෙතන වා අත්තනි-
 සෙත වා. යස්මා බො ආනඤ්ඤා, සුඤ්ඤා
 අතෙතන වා අත්තනිසෙත වා, තස්මා සුඤ්ඤා
 ලොකො'ති වුච්චති'ති අතේව සුත්තනොනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති
 සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.
 321. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමතේනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
 අචිතථවාදී අනඤ්ඤාථවාදී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

320. ස. පු: සත්‍යාභී පරමාභී විසින් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ආයුෂ්මත් ආනන්දසංවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල සැල කළාහු නොවේ ද?

“වහන්ස ‘පඤ්ඤාසකකුලොකය ගුණය යැ, පඤ්ඤාසකකුලොකය ගුණයැ’යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කිපමණෙනින් පඤ්ඤාසකකුලොකය ‘ගුණය යැ’යි කියනු ලැබේ ද? ආනන්දය, යම් මැ හෙතුවන් ආත්ම බැවින් ද ආත්මය බැවින් ද සිස් වේ ද, එහෙයින් පඤ්ඤාසකකුලොකය ‘ගුණය යැ’යි කියනු ලැබේ. ආනන්දය, කිනම් දෑයෙක් ආත්ම බැවින් ද ආත්මය බැවින් ද සිස් වේ ද? ආනන්දය, ආත්ම බැවින් ද ආත්මය බැවින් ද ඇස සිසැ. රූපයෝ සිස්හ ... චක්‍ෂුර්විඤ්ඤා සිසැ ... චක්‍ෂු:සංස්පෘශීය සිසැ ... චක්‍ෂු:සංස්පෘශී හෙතුවෙන් සුව චේවසි දුක් චේවසි නොදුක් නොසුව චේවසි යම් වෙදසිතයෙක් උපදනේ වේ ද, එ ද ආත්ම බැවින් ද ආත්මය බැවින් ද සිසැ. ශ්‍රොත්‍රය සිසැ ... ශබ්දයෝ සිස්හ ... ශ්‍රොත:සංස්පෘශීය සිසැ ... ස්පෘශ්‍යය සිසැ ... ගන්ධයෝ සිස්හ ... ජ්වහා සිසැ ... රසයෝ සිස්හ ... කය සිසැ ... සංස්පෘශීයෝ සිස්හ ... මනස සිසැ ... ධර්මයෝ සිස්හ ... මනෝවිඤ්ඤා සිසැ ... මන:සංස්පෘශීය සිසැ ... මන:සංස්පෘශී හෙතුවෙන් සුව චේවසි දුක් චේවසි නොදුක් නොසුව චේවසි යම් වෙදසිතයෙක් උපදනේ වේ ද, එ ද ආත්ම බැවින් ද ආත්මය බැවින් ද සිසැ. ආනන්දය, යම් හෙයෙනින් ආත්ම බැවින් ද ආත්මය බැවින් ද සිස් වේ ද, එහෙයින් සකකුලොකය සිසැ’යි කියනු ලැබේ” යයි සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?”

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එ කරුණින් ‘සත්‍යාභී පරමාභී විසින් පුද්ගල දන්තා ලැබේ’ යයි නො කියැවුණු වේ.

321 ස. පු: සත්‍යාභී පරමාභී විසින් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූත-වාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනන්‍යවාදී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: චිත්තං භගවතා: “අත්තනි වා භික්ඛවෙ සති අත්තනිසං මෙ’ති අසානි? එවා භනෙත අත්තනිසෙ වා භික්ඛවෙ සති අත්තා මෙ’ති අසානි? එවා භනෙත. අත්තනි ව භික්ඛවෙ අත්තනිසෙ ව සච්චනො ථෙතනො අනුපලබ්භිතං මානෙ යම්පිදා¹ දිට්ඨිධානා: සො ලොකො සො අත්තා, සො පෙච්ච භවිස්සාමි තිච්චො, ධුවො සස්සනො අවිපරිනාමධම්මො, සස්සනිසමං නථෙව සස්සාමි’ති, නන්ධාසං භික්ඛවෙ, කෙවලො පරිජුරො බාලධම්මො’ති? කිඤ්ච² නො සියා භනෙත, කෙවලො හි භනෙත, පරිජුරො බාලධම්මො’ති අත්තෙව සුත්තනෙතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග. තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකංඨපරමත්තො’ති.

322. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකංඨපරමත්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නානු භගවා සච්චවාදි කාලවාදි භූතවාදි නථවාදි අවිතථවාදි අනඤ්ඤාථවාදීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චිත්තං භගවතා: “නයොමෙ සෙනිය, සත්ථාරො සතෙතා සංවිජ්ජමානා ලොකසමා. කතමෙ නයො: ඉධ සෙනිය, එකච්චො සත්ථා දිට්ඨෙව ධම්මෙ අත්තානං සච්චනො ථෙතනො පඤ්ඤාපෙති, අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සච්චනො ථෙතනො පඤ්ඤාපෙති. ඉධ පන සෙනිය, එකච්චො සත්ථා දිට්ඨෙව හි බො ධම්මෙ අත්තානං සච්චනො ථෙතනො පඤ්ඤාපෙති, නො ච බො අභිසම්පරායං අත්තානං සච්චනො ථෙතනො පඤ්ඤාපෙති. ඉධ පන සෙනිය, එකච්චො සත්ථා දිට්ඨෙව චෙව ධම්මෙ අත්තානං සච්චනො ථෙතනො න පඤ්ඤාපෙති. අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සච්චනො ථෙතනො න පඤ්ඤාපෙති. නත්ථ සෙනිය, යවාසං සත්ථා දිට්ඨෙවෙව ධම්මෙ අත්තානං සච්චනො ථෙතනො පඤ්ඤාපෙති අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සච්චනො ථෙතනො පඤ්ඤාපෙති, අයං වුච්චති සෙනිය, සත්ථා සස්සතවාදො. නත්ථ සෙනිය,

1. යම්පිදා - සතා.

2. කිංඤ්ච - මජ්ඣං.

ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින් “මහණෙනි, ආත්මය (අධ්‍යාත්මසකක) කෙරෙහි ‘මම’ යන දූෂ්ටි ඇති වත් මැ, මාගේ අත්තනිය (බාහිරපරිපොර කෙරෙහි තමා සතු දෙය යි දූෂ්ටි) වන්නේ ද? වහන්ස, එසේ යැ. මහණෙනි, අත්තනිය හෝ ඇති වත් මැ, මාගේ ආත්මය (යන දූෂ්ටි) වන්නේ ද? වහන්ස, එසේ යැ. මහණෙනි, ආත්මය හා ආත්මිය (යන දෙක) සත්‍ය වශයෙන් ස්ථිර වශයෙන් නො ලැබෙන කල, ‘ඒ ලෝක’ යැ, ‘ඒ ආත්ම’ යැ යි ද, මම පරලොව ගොස් නිත්‍ය, ධ්‍රැව - ස්ථිර, ශාශ්වත, අවිපරිණාමධම් (නො නස්නා සැඟවී ඇත්තෙමි) වෙමි. ශශ්වතයන් (ව්‍යුස්සය්‍යාදිවසතුන්) සෙසින් එසේ මැ සිටිමි යි යම් මැ දූෂ්ටිවිකල්පයෙක් වෙ ද, මහණෙනි, මෙය හුදු පිරිපුන් බාලධම්යෙක් නො? වහන්ස, නිම නො වන්නේ වෙ ද? වහන්ස, හුදු පිරිපුන් අඤ්ඤාධම්යෙක් මැ යයි” වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එ කරුණින් ‘සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ’ යයි නො කියැවුණු වෙයි.

322. ස ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී කථවාදී අභිතථවාදී අනන්‍යවාදී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “සෙතියෙනි, මේ ශාක්‍යාහු තුන් දෙනෙක් ලොකයෙහි විද්‍යමාන වැ ඇත. කවර තුන් දෙනෙක් යන්: සෙතියෙනි, මෙ ලොව කිසි ශාක්‍යායෙක් මෙලොව මැ ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවයි. පරලොව ද ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවයි. වැලින් සෙතියෙනි, මෙලොවැ කිසි ශාක්‍යායෙක් ඉහාතම - යෙහි ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවයි. එතෙකුදු ච්ච, පරලොව ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් නො පනවයි. සෙතියෙනි, මෙලො වැ කිසි ශාක්‍යායෙක් ඉහාතමයෙහි මැ ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් නො පනවයි. පරලොවකින් ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් නො පනවයි. සෙතිය, එහි යම් ශාක්‍යායෙක් ඉහාතමයෙහි මැ ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවා ද, පරලොවකින් ද ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින්

යවායං සත්ථා දිට්‍ඨෙව හි බො ධම්මෙ අනානං
සච්චනො ථෙතනො පඤ්ඤපෙති, නො ච බො
අභිසම්පරායං අනානං සච්චනො ථෙතනො
පඤ්ඤපෙති, අයං චූළච්චි සෙතිය, සත්ථා උච්ඡේද-
වාදො. නත්‍ර සෙතිය, යවායං සත්ථා දිට්‍ඨෙව චෙව
ධම්මෙ අනානං සච්චනො ථෙතනො න පඤ්ඤ-
පෙති, අභිසම්පරායඤ්ච අනානං සච්චනො
ථෙතනො න පඤ්ඤපෙති, අයං චූළච්චි සෙතිය,
සත්ථා සම්මාසම්බුද්ධො. ඉමෙ බො සෙතිය, තයො
සත්ථාරො සනො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිනි
අත්තෙව සුභාගෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. නිග: තෙන හි න වහනබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමත්තෙනා'ති.

323. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්තෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නත්‍ර භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
අචිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: චුග්ගො භෙතං භගවතා: 'සප්පිකුලෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අත්ථි කොච්චි සප්පියං කුලෙනා කරොති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වහනබ්බං -පෙ-

ස. නිග: තෙන හි න වහනබ්බං: 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමත්තෙනා'ති.

324 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්තෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නත්‍ර භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
අචිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

පනවා ද, සෙනියෙහි, මේ ගාඝ්‍යා 'ගාඝ්‍යා-
වාදයහ'යි කියනු ලැබේ. සෙනියෙහි, එහි යම්
ඒ ගාඝ්‍යායෙක් ඉහානමයෙහි ආනමය සත්‍ය
විසින් සඳර විසින් පනවා ද, එතෙකුළු
වුව පරලොචිති ආනමය සත්‍ය විසින් සඳර විසින්
නො පනවා ද, සෙනියෙහි, මේ ගාඝ්‍යා 'උචේද-
වාදයහ'යි කියනු ලැබේ. සෙනියෙහි, එහි යම්
ඒ ගාඝ්‍යායෙක් ඉහානමයෙහි ආනමය සත්‍ය
විසින් සඳර විසින් නො පනවා ද, පරලොචන්
ආනමය සත්‍ය විසින් සඳර විසින් නො පනවා ද,
සෙනියෙහි, මේ ගාඝ්‍යා සමයක්සම්මුඛයහයි
කියනු ලැබේ. සෙනියෙහි, මේ ගාඝ්‍යාහු තුන්
දෙනෙක් ලොකයෙහි විද්‍යමාන වෑ ඇතැ'යි වදාළ
සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. නිග:

එ කරුණින් 'සත්‍යාභි පරමාභි විසින් පුද්ගල
දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැයුතු වෙයි.

323. ස. පු:

සත්‍යාභි පරමාභි විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භුතවාදී
නවවාදී අවිනවවාදී අනන්‍යවාදී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් විසින් 'සප්පිකුම්‍භ' යයි නෙල
වදාළේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

සප්පියෙන් (ගිනෙලින්) කුම්‍භ (කළ) කරන
කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. නිග:

එ කරුණින් 'සත්‍යාභි පරමාභි විසින් පුද්ගල
දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැයුතු යැ.

324. ස. පු:

සත්‍යාභි පරමාභි විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භුතවාදී
නවවාදී අවිනවවාදී අනන්‍යවාදී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු: වුන්නං හෙතං භගවතා: තෙලකුම්බො -පෙ-
මඩ්දකුම්බො-පෙ- එංඤ්ඤකුම්බො-පෙ- බීරකුම්බො
-පෙ- උදකකුම්බො -පෙ- පානීයපාලකං -පෙ-
පානීයකොසකං -පෙ- පානීයසරාවකං -පෙ-
නිච්චහත්තං-පෙ-ධුමයාගු'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අභි කොච්ඡි¹ යාගු නිච්චා ධුමා සංඝභා අච්චරි-
තාට්ඨමි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ස. නිග: හෙන හි න වත්තබ්බං “පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චකට්ඨපරට්ඨෙව්වා”ති.

(සංඛින්නං)

අට්ඨක නිග්ගහ පෙය්සාලා²
සංඝාවනියා උපාදිය චිත්තෙන
පඤ්චමං කල්‍යාණං
ඉද්ධි සුභතාහරණෙන³ අට්ඨමනති.

පුග්ගලකථා නිබ්බිතා.

1. කොච්චි - PTS.

2. පෙය්සාල - PTS.

3. සුභතාහරණ - PTS.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් “තෙට්ඨකුඹ ... මිහිකුඹ ... පැණිකුඹ ... කිරිකුඹ ... දියකුඹ ... පැන්තලු ... පැන්කොසු ... පැන්මලා ... නිතිබත් ... ධූවසාගු” යයි තෙල වද්‍යේ දැන් මැ නු.

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිත්‍ය ධූව ශාශ්වත අවිපරිණාම සම්භාව දැනි කිසි යාගුවක් දැන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. නිග: එ කරුණින් “සත්‍යාභි පරමාභි විසින් පුද්ගල දන්තා ලැබේ” යයි නො කියැවුනු යැ.

(සංක්ෂිප්ත සි)

නිග්‍රහ-අපටක යැ, පෙය්‍යාල යැ, (පුග්ගලො සංකිං- වති යනාදීන් කි) භවසංකිංවන (ගති) යැ, (රූපං උපාදය යනාදීන් කි) උපාද්‍යපඤ්ඤාතති යැ, (විතෙත විතෙත පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතති යනාදීන් කි) පස් වැනි විතතපඤ්ඤාතති යැ, (කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි යනාදීන් කි) කල්‍යාණවගී යැ, (අත්ති කොටි ඉද්ධිං විකුබ්බති යනාදීන් කි) සාද්ධි (අභිඤ) යැ, අට වැනි වූ සුත්‍රාහරණ යැ සි පුද්ගලකථායෙහි අනුයෝග ස්ථාන අටෙකි.

පුද්ගලකථා නිමි.

1. 2.

පරිභානිකථා

1. ස. පු: පරිභාසති අරභා අරභනතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බස්මි අරභා අරභනතා පරිභාසති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: සබ්බස්මි අරභා අරභනතා පරිභාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බස්මි අරභනො පරිභානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: පරිභාසති අරභා අරභනතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බස්මි අරභා අරභනතා පරිභාසති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: සබ්බස්මි අරභා අරභනතා පරිභාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බස්මි අරභනො පරිභානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: පරිභාසති අරභා අරභනතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බස්මි අරභනො අරභනතා පරිභාසනති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 2.

පරිභානිකථා

[“පඤ්චමෙ හික්කමෙ ධම්මා, සමසම්මුතනංගං හික්කුතො පරිභානාය භංගනානති.” යනාදී සූත්‍රප්‍රදේශ චරදවා ගත් සමමිතික වජ්‍ජපුතක සබ්බපටිච්චාදී යන නිකායානන්තරවාසීහුන් ඇතැම් මහාසංඝසංගෝන් රහත්හට ද පරිභානි කැමැති වෙති. එහෙයින් ඔහු වෙන්වසී හදුනායෝ වෙන්වසී යම් කෙනෙකුන්ට මේ ලබ්බි ඇද්ද, උන්ගේ ලබ්බි බිදුනා සදහා දැන් ‘පරිභායනි අරහා අරහන්තා’ යනාදින් පරිභානිකථා අරඹන්.]

1. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: (සම්මුතමණ්ණප්පාදි) හැම තැනෙක දී රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: හැම තැනෙක දී රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (කාමහවය පිණිස කියයි.) එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම තැනෙක දී රහත්හට පරිභාණ්ඩම ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නොකියැයුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම කලා රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: (යොනිසො මනසිකාර කාලයෙහි පරිභානි නැති-යෙන් කියයි.) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: හැම කලා රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (නුනුවණින් මෙතෙයි කරනුවහට කාලනිසම නැති වූ පරිභානි ඇතියෙන් කියයි.) එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම කලා රහත්හට පරිභානි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම රහත්හු මැ රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: (තික්කෙණ්ඩියයන් සදහා කියයි.) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- ස. පු: සබ්බෙ'ව අරහතො අරහතා පරිභාසනති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙසස්සෙඤ්ඤව අරහනනානං පරිභානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 4 ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහතනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අරහා අරහතනා පරිභාසමානො චතුති ඵලෙති පරිභාසනති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 5 ප. පු: චතුති සනසහස්සෙති සෙට්ඨි සෙට්ඨිතනං කාරෙතො සනසහස්සෙ පරිතිනෙ සෙට්ඨිතනා පරිතිනො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: සබ්බසාපනෙය්‍යා පරිතිනො හොති'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 6 ස. පු: චතුති සනසහස්සෙති සෙට්ඨි සෙට්ඨිතනං කාරෙතො සනසහස්සෙ පරිතිනෙ හබ්බෙසා සබ්බසාපනෙය්‍යා පරිභාසිතුනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අරහා අරහතනා පරිභාසමානො හබ්බෙසා චතුති ඵලෙති පරිභාසිතුනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ව්‍යාදයුතනි නිවේශනා.

7. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහතනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනතිඵලා'ති
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 8. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහතනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 9. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහතනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- ස. අනු: පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10. ස. පු:** පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
ස. අනු: පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනිථලා'ති.
ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු:** පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
ස. අනු: පරිභාසති සකදාගාමී සකදාගාමිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
ස. අනු: පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනිථලා'ති.
ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12. ස. පු:** න පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
ස. අනු: න පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13. ස. පු:** න පරිභාසති සකදාගාමී සකදාගාමිථලා'ති
ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
ස. අනු: න පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14. ස. පු:** න පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
ස. අනු: න පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ස. පු:** න පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
ස. අනු: න පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් පිරිහේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

10. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් පිරිහේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: සොවන් පුද්ගල සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

11. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් පිරිහේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමීඵලයෙන් පිරිහේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: සොවන් පුද්ගල සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

12. ස. පු: සොවන් පුද්ගල සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

13. ස. පු: සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමීඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

14. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

15. ස. පු: සොවන් පුද්ගල සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

16. ස. පු: න පරිහාසනි සකදගාමි සකදගාමිඵලා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: න පරිහාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
17. ස. පු: න පරිහාසනි සොනාපනො සොනාපනනිඵලා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: න පරිහාසනි සකදගාමි සකදගාමිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
18. ස. පු: පරිහාසනි අරහා අරහත්තා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිහාසමානො කත් සණ්ඨානි'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිඵලො'නි.
 ස. අනු: අනාගාමි අනාගාමිඵලා පරිහාසමානො කත් සණ්ඨානි'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: සකදගාමිඵලො'නි.
 ස. අනු: සකදගාමි සකදගාමිඵලා පරිහාසමානො කත් සණ්ඨානි'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: සොනාපනනිඵලො'නි.
 ස. අනු: සොනාපනො සොනාපනනිඵලා පරිහාසමානො පුට්ඨජනභූමියං සණ්ඨානි'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස නි: ආජානාහි නිග්ගහං.
 අනු. ය: හඤ්චි අරහා අරහත්තා පරිහාසමානො අනාගාමි ඵලෙ සණ්ඨානි අනාගාමි අනාගාමිඵලා පරිහාස-
 මානො සකදගාමිඵලෙ සණ්ඨානි, සකදගාමි සකදගාමිඵලා පරිහාසමානො සොනාපනනිඵලෙ සණ්ඨානි,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සොනාපනො සොනාපනනිඵලා පරිහාසමානො පුට්ඨජනභූමියං සණ්ඨානි'නි.

- 16. ස. පු:** සකාදගාමී පුදාල සකාදගාමීඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගාමී පුදාල අනාගාමීඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 17. ස. පු:** සොවන් පුදාල සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සකාදගාමී පුදාල සකාදගාමීඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ..
- 18. ස. පු:** රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු කොති සිටිත් ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: අනාගාමීඵලයෙහි යැ.
- ස. අනු: අනාගාමී පුදාල අනාගාමීඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ කොති සිටි ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: සකාදගාමීඵලයෙහි යැ.
- ස. අනු: සකාදගාමී පුදාල සකාදගාමීඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ කොති සිටි ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: සොවන්ඵලයෙහි යැ.
- ස. අනු: සොවන් පුදාල සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ පාඨන්ජනභූමියෙහි සිටි ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. නි: නිග්ගස දනුව.
- අනු. ස: ඉදින් රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු අනාගාමීඵලයෙහි සිටිත් නම්, අනාගාමී පුදාල අනාගාමීඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ සකාදගාමී ඵලයෙහි සිටි නම්, සකාදගාමී පුදාල සකාදගාමී ඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ සොවන්ඵලයෙහි සිටි නම්,
- අනු පා: එ කරුණින් සොවන් පුදාල සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ පාඨන්ජන භූමියෙහි සිටි යයි කියැවුතු මැ යැ.

- 19. ස. ප්‍ර:** අරභා අරභතතා පරිභාසමානො සොතාපතති-
ඵලෙ සිණ්ඨාති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොතාපතතිඵලස්ස අනන්තරා අරභතතඤ්ඤා'ව
සම්මිකරොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. ප්‍ර:** පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිභාසති සොතාපනො සොතාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පභිනා අරභතො වා
සොතාපනස්ස වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අරභතො.
- අනු. ස: හඤ්චි අරභතො බහුතරා කිලෙසා පභිනා,
පරිභාසති අරභා අරභතතා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිභාසති සොතා-
පනො සොතාපතතිඵලා'ති.
- 21. ස. ප්‍ර:** පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු. පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පභිනා අරභතො වා
සකදගාමීස්ස වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අරභතො.
- අනු. ස: හඤ්චි අරභතො බහුතරා කිලෙසා පභිනා,
පරිභාසති අරභා අරභතතා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිභාසති සකදගාමී
සකදගාමිඵලා'ති.
- 22. ස. ප්‍ර:** පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු සොවන් පෙලෙහි සිටිත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන් ඵලයට අනතුරු වූ අභිතථය මෑ ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ...

20. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන් පුද්ගල සොවන් ඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ...

ස. අනු: රහත්හුගේ හෝ සොවන් පුද්ගලයාගේ හෝ කවරක්හුගේ බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වුවාහු ද?

ප. පටිඤ්ඤා: රහත්හුගේ යැ.

අනු. ස: එ බැවින් රහත්හුගේ බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණයහ. රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති.

අනු. පා: එහෙයින් භවත, සොවන් පුද්ගල සොවන්-ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැවුනු මෑ යැ.

21. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද.

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමී ඵලයෙන් පිරිහේ ද.

ප. පටි: එසේ නො කියැ වුනු මෑ යැ ...

ස. අනු: කවරක්හට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද? රහත්හට හෝ යැ? සෙදගාමීහට හෝ යැ? යි.

ප. පටිඤ්ඤා: රහත්හට යැ.

අනු. ස: එ බැවින් රහත්හට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙති. රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත්.

අනු. පා: එහෙයින් භවත, සෙදගාමී පුතුල් සෙදගාමී ඵල-යෙන් පිරිහෙති කියැවුනු මෑ යැ.

22. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු. අනගාමී පුතුල් අනගාමී ඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ...

ස අනු: කසස බහුතරා කිලෙසා පනිනා අරහතො වා අනාගාමිසස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ය: හඤ්චි අරහතො බහුතරා කිලෙසා පනිනා, පරිහාසනි අරහා අරහතතා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ පරිහාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

23. ස. පු: පරිහාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පරිහාසනි සොඛාපනො සොඛාපනනිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කසස බහුතරා කිලෙසා පනිනා අනාගාමිසස වා සොඛාපනාසස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිසස.

අනු. ය: හඤ්චි අනාගාමිසස බහුතරා කිලෙසා පනිනා, පරිහාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ පරිහාසනි සොඛා-පනො සොඛාපනනිඵලා'ති.

24. ස. පු: පරිහාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පරිහාසනි සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කසස බහුතරා කිලෙසා පනිනා අනාගාමිසස වා සකදගාමිසස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිසස.

අනු. ය: හඤ්චි අනාගාමිසස බහුතරා කිලෙසා පනිනා, පරිහාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ පරිහාසනි සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.

25. ස. පු: පරිහාසනි සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: ආමනතා.

ස. අනු: පරිහාසනි සොඛාපනො සොඛාපනනිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කවරක්භට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද?
රහත්භට හෝ යැ? අනගමිභට හෝ යැ?

ප. පටිඤ්ඤා: රහත්භට යැ.

අනු. ස: එහෙයින් රහත්භට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙති. රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති.

අනු. පා: එහෙයින් භවත, අනගමි පුතුල් අනගමි බැවින් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

23. ස. ප්‍ර: අනගමි පුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු: කවරක්භට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද?
අනගමිභට හෝ යැ? සොවන්භට හෝ යැ?

ප. පටිඤ්ඤා: අනගමිභට යැ.

අනු. ස: එබැවින් අනගමිභට බහුතර කෙලයයෝ, ප්‍රතිණ වෙති. අනගමි පුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.

අනු. පා: එහෙයින් භවත, සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

24. ස. ප්‍ර: අනගමිපුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: සෙදගමි පුතුල් සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු: කවරක්භට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද?
අනගමිභට හෝ යැ? සෙදගමිභට හෝ යැ?

ප. පටිඤ්ඤා: අනගමිභට යැ.

අනු. ස: එබැවින් අනගමිභට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙති.

අනගමි පුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.
අනු. පා: එහෙයින් භවත, සෙදගමි පුතුල් සෙදගමි ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

25. ස. ප්‍ර: සෙදගමි පුතුල් සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස අනු: කසු බහුතරා කිලෙසා පභිනා සකදගාමිසු වා
සොතාපනනසු වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සකදගාමිසු.

අනු. ඔ: හඤ්චි සකදගාමිසු බහුතරා කිලෙසා පභිනා
පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනඛෙබ්බ පරිභාසති සොතා-
පනො සොතාපනතිඵලා'ති.

26. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පරිභාසති, සොතාපනො සොතාපනතිඵලා'ති.

ස. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: කසු අබ්මනතා මග්ගභාවනා අරහතො වා
සොතාපනනසු වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ඔ: හඤ්චි අරහතො අබ්මනතා මග්ගභාවනා, පරිභාසති
අරහා අරහතතා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනඛෙබ්බ 'පරිභාසති සොතා-
පනො සොතාපනතිඵලා'ති.

27. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පරිභාසති සොතාපනො සොතාපනතිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: කසු අබ්මනතා සතිපට්ඨානභාවනා -පෙ- සම්මපප-
ධානභාවනා -පෙ- ඉද්ධිපාදභාවනා -පෙ-
ඉන්ද්‍රියභාවනා -පෙ- බලභාවනා -පෙ- බොධිබ්බ-
භාවනා අරහතො වා සොතාපනනසු වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ඔ: හඤ්චි අරහතො අබ්මනතා බොධිබ්බභාවනා,
පරිභාසති අරහා අරහතතා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනඛෙබ්බ "පරිභාසති සොතා-
පනො සොතාපනතිඵලා'ති."

28. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කවරක්හට බහුතර කෙලෙසයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද?
සෙදගැමිහට හෝ යැ? සොවන්හට හෝ යැ?

ප. පටිඤ්ඤා: සෙදගැමිහට යැ.

අනු. ය: එබැවින් සෙදගැමිහට බහුතර කෙලෙසයෝ ප්‍රතිණ වෙති. සෙදගැමි පුතුල් සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.

අනු. පා: එහෙයින් භවන, සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

26. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිසේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු: කවරක්හට අභිමානු මාගිභාවනා වෙ ද? රහත්හට හෝ යැ? සොවන්හට හෝ යැ?

ප. පටිඤ්ඤා: රහත්හට යැ.

අනු. ය: එබැවින් රහත්හට අභිමානු මාගිභාවනා වෙයි, රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙයි.

අනු. පා: එහෙයින් භවන, සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

27. ස. පු: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිසේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

ස. අනු: කවරක්හට අභිමානු සතිපට්ඨානභාවනා ... සම්මප්පධානභාවනා ... ඉද්ධිපාදභාවනා ... ඉඤ්ජිස-භාවනා ... බලභාවනා ... බොජ්ඣංගභාවනා වෙ ද? රහත්හට හෝ යැ? සොවන්හට හෝ යැ?

ප. පටිඤ්ඤා: රහත්හට යැ.

අනු. ය: එබැවින් රහත්හට අභිමානු බොජ්ඣංගභාවනා වෙයි. රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙති.

අනු. පා: එහෙයින් භවන, සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

28. ස. පු: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: පරිභාසනි සකදගාමි සකදගාමිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කසස අබ්මන්නා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා -පෙ- අරහතො වා සකදගාමිසස වා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.
 අනු. ය: හඤ්චි අරහතො අබ්මන්නා බොජ්ඣංගභාවනා,
 පරිභාසනි අරහා අරහත්තා,
 අනු. පා: තෙන වතරෙ වන්නබ්බෙ "පරිභාසනි සකදගාමි
 සකදගාමිඵලා'නි."

29. ස. පු: පරිභාසනි අරහා අරහත්තා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්නා.
 ස. අනු: පරිභාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කසස අබ්මන්නා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා, අරහතො වා අනාගාමිසසවා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.
 අනු. ය: හඤ්චි අබ්මන්නා අරහතො බොජ්ඣංගභාවනා,
 පරිභාසනි අරහා අරහත්තා,
 අනු. පා: තෙන වතරෙ වන්නබ්බෙ "පරිභාසනි අනාගාමි
 අනාගාමිඵලා'නි."

30. ස. පු: පරිභාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්නා.
 ස. අනු: පරිභාසනි සොනාපනො සොනාපනනිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කසස අබ්මන්නා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා අනාගාමිසස වා සොනාපනනසස වා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිසස.
 අනු. ය: හඤ්චි අනාගාමිසස අබ්මන්නා බොජ්ඣංගභාවනා
 පරිභාසනි අනාගාමි අනාගාමිඵලා,
 අනු. පා: තෙන වතරෙ වන්නබ්බෙ "පරිභාසනි සොනා-
 පනො සොනාපනනිඵලා'නි."

- ස. අනු: සෙදගැමිපුතුල් සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අභිමානු මග්ගභාවනා ... බොජ්ඣංග-
භාවනා වේ ද? රහත්හට හෝ යැ? සෙදගැමිහට
හෝ යැ?
- ප. පටිඤ්ඤා: රහත්හට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හට අභිමානු බොජ්ඣංගභාවනා
වෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවන, සෙදගැමිපුතුල් සෙදගැමිඵලයෙන්
පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

29. ස. පු: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගැමි පුතුල් අනගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අභිමානු මාගීභාවනා ... බොධිසං-
භාවනා වේ ද? රහත්හට හෝ යැ? අනගැමිහට
හෝ යැ?
- ප. පටිඤ්ඤා: රහත්හට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හට බොධිසංභාවනා අභිමානු
වෙයි. රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් භවන, 'අනගැමිපුතුල්' අනගැමිඵලයෙන්
පිරිහෙති' කියැයුතු මැ යැ.

30. ස. පු: අනගැමිපුතුල් අනගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අභිමානු මාගීභාවනා ... බොධිසං-
භාවනා වේ ද? අනගැමිහට හෝ යැ? සොවන්හට
හෝ යැ?
- ප. පටිඤ්ඤා: අනගැමිහට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් අනගැමිහට අභිමානු බොධිසංභාවනා
වෙයි. අනගැමිපුතුල් අනගැමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවන, 'සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන්
පිරිහෙති' කියැයුතු මැ යැ.

- 31.** ස. පු: පරිභාසනි අනාගාමී අනාගාමිඵලා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: පරිභාසනි සකදගාමී සකදගාමිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කස්ස අභිමනනා මගගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා, අනාගාමිස්ස වා සකදගාමිස්ස වා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිස්ස.
 අනු. ය: හඤ්චි අනාගාමිස්ස අභිමනනා බොජ්ඣංගභාවනා,
 පරිභාසනි අනාගාමී අනාගාමිඵලා,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිභාසනි සකදගාමී
 සකදගාමිඵලා'නි."
- 32.** ස. පු: පරිභාසනි සකදගාමී සකදගාමිඵලා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: පරිභාසනි සොභාපනො සොභාපනිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කස්ස අභිමනනා මගගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා, සකදගාමිස්ස වා අනාගාමිස්ස වා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: සකදගාමිස්ස.
 අනු. ය: හඤ්චි සකදගාමිස්ස අභිමනනා බොජ්ඣංග-
 භාවනා, පරිභාසනි සකදගාමී සකදගාමිඵලා,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිභාසනි සොභා-
 පනො සොභාපනිඵලා'නි - පෙ-
- 33.** ස. පු: අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨා, පරිභාසනි අරහා අරහන්තානි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සොභාපනොන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසනි සොභා-
 පනො සොභාපනිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 34.** ස. පු: අරහතා සමුදයො දිට්ඨො, පරිභාසනි අරහා
 අරහන්තා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සොභාපනොන සමුදයො දිට්ඨො, පරිභාසනි
 සොභාපනො සොභාපනිඵලා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 31. ස. ප්‍ර:** අනගමිපුතුල් අනගමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමිපුතුල් සෙදගමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අධිමාත්‍ර මාහිභාවනා ... බොධ්‍යාසන-භාවනා වේ ද? අනගමිහට හෝ යැ? සෙදගමිහට හෝ යැ?
- ප. ප්‍රතිඤා: අනගමිහට යැ.
- අනු. ය: එබැවින් අනගමිහට අධිමාත්‍ර බොධ්‍යාසනභාවනා වෙයි. අනගමිපුතුල් අනගමිපෙලෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවන, 'සෙදගමිපුතුල් සෙදගමිපෙලෙන් පිරිහෙති' කියැයුතු මැ යැ.
- 32. ස. ප්‍ර:** සෙදගමි පුතුල් සෙදගමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල් සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අධිමාත්‍ර මාහිභාවනා ... බොධ්‍යාසන-භාවනා වේ ද? සෙදගමිහට හෝ යැ? අනගමිහට හෝ යැ?
- ප. පටිඤ්ඤා: සෙදගමිහට යැ.
- අනු. ය: එ බැවින් සෙදගමිහට අධිමාත්‍ර බොධ්‍යාසනභාවනා වෙයි. සෙදගමිපුතුල් සෙදගමිපෙලෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවන, සොවන්පුතුල් සොවන්පෙලෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
- 33. ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් දුක් දක්නාලද යැ, රහන්හු රහන් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල්හු විසින් දුක් දක්නාලද යැ, සොවන්පුතුල් සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 34. ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් සමුදය දක්නාලද යැ, රහන්හු රහන් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල්හු විසින් සමුදය දක්නාලද යැ, සොවන්පුතුල් සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 35. ස. පු:** අරහතා නිරොධො දිට්ඨො, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපනොන නිරොධො දිට්ඨො, පරිභාසති සොකාපනො සොකාපනනිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 36. ස. පු:** අරහතා මග්ගො දිට්ඨො, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපනොන මග්ගො දිට්ඨො, පරිභාසති සොකාපනො සොකාපනනිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 37. ස. පු:** අරහතා චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨාති, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපනොන චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨාති, පරිභාසති සොකාපනො සොකාපනනිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 38. ස. පු:** අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 39. ස. පු:** අරහතා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨාති, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිනා චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨාති, පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 40. ස. පු:** අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨා, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 35 ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් නිරොධය දක්නාලද යැ, රහන්හු රහන් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල්හු විසින් නිරොධය දක්නාලද යැ, සොවන්පුතුල් සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 36 ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් මාගිය දක්නාලද යැ, රහන්හු රහන් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල්හු විසින් මාගිය දක්නාලද යැ, සොවන්පුතුල් සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 37 ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් සතර සත්‍යයෝ දක්නා ලදහ, රහන්හු රහන්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල්හු විසින් සිට්‍රසස් දක්නාලද යැ, සොවන්පුතුල් සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 38 ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් දුක් දක්නාලද යැ, රහන්හු රහන්-බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගැමිහු විසින් දුක් දක්නාලද යැ, සෙදගැමි-පුතුල් සෙදගැමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 39 ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් සමුදය දක්නාලද යැ ... නිරොධය දක්නාලද යැ ... මාගිය දක්නාලද යැ ... සිට්‍රසස් දක්නාලද යැ, රහන්හු රහන්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගැමිහු විසින් සිට්‍රසස් දක්නාලද යැ, සෙදගැමි-පුතුල් සෙදගැමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 40 ස. ප්‍ර:** රහන්හු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදි, රහන්හු රහන් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගැමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නා ලදි, අනගැමි-පුතුල් අනගැමිපලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

41. ස. පු: අරහතා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභායනි අරහා අරහත්තා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභායනි අනාගාමී අනාගාමිඵලා'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

42. ස. පු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායනි අනාගාමී අනාගාමිඵලා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොකාපනේන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායනි සොකා-පනේන සොකාපනිඵලා'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

43. ස. පු: අනාගාමිනා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභායනි සොකාපනේන සොකාපනිඵලා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොකාපනේන චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභායනි සොකාපනේන සොකාපනිඵලා'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

44. ස. පු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායනි අනාගාමී අනාගාමිඵලා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායනි සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු: අනාගාමිනා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභායනි අනාගාමී අනාගාමි-ඵලා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිනා චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභායනි සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 41. ස. පු:** රහත්හු විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නාලදි ... නිරෝධ සත්‍යය දක්නාලදි ... මාගීසත්‍යය දක්නාලදි ... චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෝ දක්නාලදහ. රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමිහු විසින් චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගමිපුහුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 42. ස. පු:** අනගමිහු විසින් දුෛසත්‍යය දක්නා ලදි, අනගමි පුහුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවත් පුහුල් විසින් දුෛසත්‍යය දක්නා ලදි, සොවත් පුහුල් සොවත්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 43. ස. පු:** අනගමිහු විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නා ලදි ... නිරෝධසත්‍යය දක්නා ලදි ... මාගීසත්‍යය දක්නා ලදි ... චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෝ දක්නා ලදහ. සොවත් පුහුල් සොවත්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවත්හු විසින් චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සොවත් පුහුල් සොවත්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 44. ස. පු:** අනගමිහු විසින් දුෛසත්‍යය දක්නාලදි, අනගමි අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමිහු විසින් දුෛසත්‍යය දක්නාලදි, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 45. ස. පු:** අනගමිහු විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නාලදි ... නිරෝධසත්‍යය දක්නාලදි ... මාගීසත්‍යය දක්නා ලදි ... චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෝ දක්නාලදහ. අනගමි අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමිහු විසින් චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

- 46 ස. පු:** සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමීඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපනෙනන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසති සොකා-පනෙනා සොකාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවා චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 47 ස. පු:** සකදගාමිනා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චන්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමී-ඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපනෙනන චන්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභාසති සොකාපනෙනා සොකාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවා චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 48 ස. පු:** සොකාපනෙනන දුක්ඛං දිට්ඨං, න පරිභාසති සොකාපනෙනා සොකාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං න පරිභාසති අරහා අරහතා'ති.
- ප. පටි: න හෙවා චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 49 ස. පු:** සොකාපනෙනන සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චන්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සොකාපනෙනා සොකාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතා චන්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අරහා අරහතතා'ති.
- ප. පටි: න හෙවා චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 50 ස. පු:** සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චන්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමීඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතා චන්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අරහා අරහතතා'ති.
- ප. පටි: න හෙවා චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 46. ස. පු:** සෙදගැමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී, සෙද-
ගැමි සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී, සොවන්
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 47. ස. පු:** සෙදගැමිහු විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නාලදී ...
නිරෝධසත්‍යය දක්නාලදී ... මාහීසත්‍යය දක්නා
ලදී ... චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගැමි
සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හු විසින් චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ,
සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 48. ස. පු:** සොවන්හු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී, සොවන්
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී, රහන්හු
රහන් බැවින් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 49. ස. පු:** සොවන්හු විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නාලදී ..
නිරෝධසත්‍යය දක්නාලදී ... මාහීසත්‍යය දක්නා
ලදී ... චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සොවන්
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු විසින් චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ.
රහන්හු රහන් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 50. ස. පු:** සෙදගැමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී ...
චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගැමි සෙද-
ගැමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු විසින් චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ.
රහන්හු රහන් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 51. ස. පු:** අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අරහතා චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අරහා අරහනනා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 52. ස. පු:** සොභාපකෙනන දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සොභාපකෙනා සොභාපතතිථලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 53. ස. පු:** සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමිථලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 54. ස. පු:** සොභාපකෙනන දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සොභාපකෙනා සොභාපතතිථලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චතතාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමිථලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 55. ස. පු:** අරහතො රාගො පභිනො, පරිභාසති අරහා අරහනනා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සොභාපකෙන සකකාසදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති සොභාපකෙනා සොභාපතතිථලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

51. ස. ප්‍ර: අනගමිහු විසින් දූඛසත්‍යය දක්නාලදි ...
චතුරායාසිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගම අන-
ගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හු විසින් චතුරායාසිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ,
රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

52 ස. ප්‍ර: සොවත්හු විසින් දූඛසත්‍යය දක්නාලදි ...
චතුරායාසි සත්‍යයෝ දක්නාලදහ. සොවත් පුතුල්
සොවත්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනගමිහු විසින් දූඛසත්‍යය දක්නාලදි ..
චතුරායාසි සත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගම
පුතුල් අනගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

53. ස. ප්‍ර: සෙදගමිහු විසින් දූඛසත්‍යය දක්නාලදි. ...
චතුරායාසිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගම
සෙදගමි ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.

ස. අනු: අනගමිහු විසින් දූඛසත්‍යය දක්නාලදි ...
චතුරායාසිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගම
අනගමි ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

54. ස. ප්‍ර: සොවත්හු විසින් දූඛසත්‍යය දක්නාලදි ...
චතුරායාසිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සොවත්පුතුල්
සොවත්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: සෙදගමිහු විසින් දූඛසත්‍යය දක්නාලදි ...
චතුරායාසිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගම
සෙදගමි ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

55. ස. ප්‍ර: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින්
පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවත්හට සත්‍යායදුෂටි ප්‍රතිණ යැ, සොවත්
පුතුල් සොවත්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

56. ස. පු: අරහතො රාගො පභිනො පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: සොනාපන්තස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- සීලබ්බන පරාමාසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො රාගො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො දොසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො මොහො පභිනො, පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනතිථලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-.

57. ස. පු: අරහතො දොසො පභිනො -පෙ- අරහතො මොහො පභිනො -පෙ- මානො පභිනො -පෙ- දිට්ඨි පභිනා -පෙ- විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- ඩිනං පභිනං -පෙ- උඤ්චිචං පභිනං -පෙ- අහිරිකං පභිනං -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොනාපන්තස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනතිථලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

58. ස. පු: අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොනාපන්තස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- සීලබ්බන- පරාමාසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො රාගො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො දොසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො මොහො පභිනො, පරිභාසති සොනාපනො සොනාපනතිථලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

59. ස. පු: අරහතො රාගො පභිනො, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සක්කදගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති සක්කදගාමි සක්කදගාමිථලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

60. ස. පු: අරහතො රාගො පභිනො, පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

56. ස. පු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන්හට විවිචිත්තා ප්‍රතිණ යැ. ... ශීලව්‍යපරා-
මශී ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය රාගය ප්‍රතිණ යැ ..
අපායගමනිය දොමය ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය
මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන් පුතුල් සොවන්-
එලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

57. ස. පු: රහත්හට දොමය ප්‍රතිණ යැ ... රහත්හට මොහය
ප්‍රතිණ යැ ... මානස ප්‍රතිණ යැ දූෂි ප්‍රතිණ යැ...
විවිචිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... ඝාතානස ප්‍රතිණ යැ ..
ඔභික්කය ප්‍රතිණ යැ අශ්‍රිකය ප්‍රතිණ යැ ...
අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින්
පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන්හට සත්තායදූෂි ප්‍රතිණ යැ, සොවන්-
පුතුල් සොවන්එලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

58. ස. පු: රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන්හට විවිචිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... ශීලව්‍යපරා-
මශී ප්‍රතිණ යැ. ... අපායගමනිය රාගය ප්‍රතිණ
යැ ... අපායගමනිය දොමය ප්‍රතිණ යැ ... අපාය-
ගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන් පුතුල්
සොවන්එලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

59. ස. පු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සෙදගැමිහට සත්තායදූෂි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගැමි
සෙදගැමිඑලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

60. ස. පු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින්
පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: සකදගාමිස්ස විවිකිච්ඡා පනිනා -පෙ- සිලබ්බත-
පරාමාසො පනිනො -පෙ- ඔලාරිකො කාමරාගො
පනිනො -පෙ- ඔලාරිකො ව්‍යාපාදො පනිනො,
පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
61. ස. පු: අරහතො දෙසො පනිනො -පෙ- අනොත්තපං
පනිනං, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පනිනා -පෙ- ඔලා-
රිකො ව්‍යාපාදො පනිනො, පරිභායති සකදගාමි
සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
62. ස. පු: අරහතො රාගො පනිනො, පරිභායති අරහා
අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පනිනා, පරිභායති
අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
63. ස. පු: අරහතො රාගො පනිනො පරිභායති අරහා
අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස විවිකිච්ඡා පනිනා -පෙ- සිලබ්බතපරා-
මාසො පනිනො -පෙ- අණ්ණසහගතො කාමරාගො
පනිනො -පෙ- අණ්ණසහගතො ව්‍යාපාදො පනිනො,
පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
64. ස. පු: අරහතො දෙසො පනිනො -පෙ- අනොත්තපං
පනිනං, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පනිනා -පෙ- අණ්ණ-
සහගතො ව්‍යාපාදො පනිනො, පරිභායති අනාගාමි
අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
65. ස. පු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පනිනා, පරිභායති
අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොධාපන්තස්ස සක්කායදිට්ඨි පනිනා, පරිභායති
සොධාපන්තො සොධාපන්තිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: සෙදගැමිහට විවිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... ගිලවුන-
පරාමගී ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික කාමරාග ප්‍රතිණ
යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ සෙදගැමි
සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 61 ස. පු: රහත්හට දොමස ප්‍රතිණ යැ . අනපත්‍රපා
ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගැමිහට සත්තායදුමි ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, සෙදගැමි සෙදගැමිඵලයෙන්
පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 62 ස. පු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගැමිහට සත්තායදුමි ප්‍රතිණ යැ, අනගැමි
අනගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 63 ස. පු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගැමිහට විවිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... ගිලවුනපරා-
මගී ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත කාමරාගය ප්‍රතිණ
යැ ... අණුසහගත ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ,
අනගැමි අනගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පු: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 64 ස. පු: රහත්හට දොමස ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ
යැ, රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගැමිහට සත්තායදුමි ප්‍රතිණ යැ ... අණු-
සහගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගැමි, අනගැමි
ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 65 ස. පු: අනගැමිහට සත්තායදුමි ප්‍රතිණ යැ, අනගැමි
අනගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හට සත්තායදුමි ප්‍රතිණ යැ සොවන්-
පුතුලි සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 66. ස. පු:** අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සොකාපනනස්ස විවිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- අපාය ගමනියො මොහො පභිනො, පරිහායති සොකා-පනො සොකාපනතිඵලා'නි.
- ප. පඤ්ඤා: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 67. ස. පු:** අනාගාමිස්ස විවිකිච්ඡා පභිනා, -පෙ- අණුසහ-ගතො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සොකාපනනස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අපායගමනියො මොහො පභිනො, පරිහායති සොකාපනො සොකාපනතිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 68. ස. පු:** අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති සකදාගාමි සකදාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 69. ස. පු:** අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: ආමනනා.
- ස. අනු: සකදාගාමිස්ස විවිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- සීලබ්බත-පරාමාසො පභිනො -පෙ- ඔලාරිකො කාමරාගො පභිනො -පෙ- ඔලාරිකො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති සකදාගාමි සකදාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 70. ස. පු:** අනාගාමිස්ස විවිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- අණුසහගතො බ්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති අනාගාමි අනාගාමි-ඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- ඔලාරිකො බ්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති සකදාගාමි සකදාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 66. ස. ප්‍ර:** අනගාමිහට සත්කායදූෂටි ප්‍රතිණ යැ, අනගාමි අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන්හට විවිකිවණ ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන් පුතුල් සොවන් ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 67. ස. ප්‍ර:** අනගාමිහට විවිකිවණ ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගාමි අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන්හට සත්කායදූෂටි ප්‍රතිණ යැ ... ආපාය-ගමනිය මොහය ප්‍රතිණ ය, සොවන් පුතුල් සොවන් ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 68. ස. ප්‍ර:** අනගාමිහට සත්කායදූෂටි ප්‍රතිණ යැ. ... අනගාමි අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගාමිහට සත්කායදූෂටි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගාමි සෙදගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 69. ස. ප්‍ර:** අනගාමිහට සත්කායදූෂටි ප්‍රතිණ යැ, අනගාමි අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගාමිහට විවිකිවණ ප්‍රතිණ යැ ... ශීලව්‍රතප-රාමිහි ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික කාමරාග ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, සෙදගාමි සෙදගාමි-ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 70. ස. ප්‍ර:** අනගාමිහට විවිකිවණ ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගාමි අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගාමිහට සත්කායදූෂටි ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, සෙදගාමි සෙදගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 71. ස. පු:** සකදගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොභාපනනස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභායති සොභාපනො සොභාපනතිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ -
- 72. ස. පු:** සකදගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොභාපනනස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා, -පෙ- අපාය-ගමනියො මොහො පභිනො, පරිභායති සොභා-පනො සොභාපනතිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ -
- 73. ස. පු:** සකදගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- ඔලාරකො කාමරාගො පභිනො -පෙ- ඔලාරකො බ්‍යාපාදො පභිනො, පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොභාපනනස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අපාය-ගමනියො මොහො පභිනො, පරිභායති සොභා-පනො සොභාපනතිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ -
- 74. ස. පු:** සොභාපනනස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සොභාපනො සොභාපනතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො, න පරිභායති අරහා අරහතතා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ -
- 75. ප. පටි:** සොභාපනනස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සොභාපනො සොභාපනතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො දොසො පභිනො -පෙ- අනොතතපපං පභිනො, න පරිභායති අරහා අරහතතා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ -
- 76. ස. පු:** සොභාපනනස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- අපාය-ගමනියො මොහො පභිනො, න පරිභායති සොභාපනො සොභාපනතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- 71. ස. පු:** සෙදගැමිහට සතකායදූෂි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගැමි
සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හට සතකායදිට්ඨි ප්‍රතිණ යැ, සොවන්-
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 72. ස. පු:** සෙදගැමිහට සතකායදිට්ඨි ප්‍රතිණ යැ සෙදගැමි
පුතුල් සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හට විචිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය
මොහය ප්‍රතිණ යැ ... සොවන්පුතුල් සොවන්-
ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 73. ස. පු:** සෙදගැමිහට විචිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික
කාමරුහ ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ,
සෙදගැමි සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හට සතකායදිට්ඨි ප්‍රතිණ යැ ... අපාය-
ගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ ... සොවන්පුතුල්
සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 74. ස. පු:** සොවන්හට සතකායදූෂි ප්‍රතිණ යැ. සොවන්
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහන්හු රහන්බැවින්
නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 75. ස. පු:** සොවන්හට සතකායදූෂි ප්‍රතිණ යැ, සොවන්-
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හට දොෂය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා
ප්‍රතිණ යැ, රහන්හු රහන්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 76. ස. පු:** සොවන්හට විචිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය
මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන්පුතුල් සොවන්-
ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
77. ස. පු: සකදගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
78. ස. පු: සකදගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- ඔලාරකො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, න පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති, අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
79. ස. පු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
80. ස. පු: අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- අණ්ණසහගතො බ්‍යාපාදෙ පභිනො, න පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
81. ස. පු: සොනාපනාස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සොනාපනො සොනාපත්ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණ්ණ-සහගතො බ්‍යාපාදෙ පභිනො, න පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණයා ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණයා,
රහත්හු රහත්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

77. ස. පු: සෙදගැමිහට සතකායදූපටි ප්‍රතිණයා ... සෙදගැමි
සෙදගැමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණයා ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණයා,
රහත්හු රහත්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

78. ස. පු: සෙදගැමිහට විචිකිත්තා ප්‍රතිණයා ... ඔලාරික
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණයා. සෙදගැමි සෙදගැමිඵලයෙන්
නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණයා ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණයා,
රහත්හු රහත්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

79. ස. පු: අනගැමිහට සතකායදූපටි ප්‍රතිණයා, අනගැමි
අනගැමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණයා ... අනපත්‍රපා
ප්‍රතිණයා, රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

80. ස. පු: අනගැමිහට විචිකිත්තා ප්‍රතිණයා ... අණුසහගත
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණයා, අනගැමි අනගැමිඵලයෙන්
නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණයා ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණයා,
රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

81. ස. පු: සොවත්භට සතකායදූපටි ප්‍රතිණයා. සොවත්
පුතුල් සොවත්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනගැමිහට සතකායදූපටි ප්‍රතිණයා ... අණුසහ-
ගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණයා. අනගැමි අනගැමිඵලයෙන්
නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

82. ස. පු: සොභාපනනස්ස විවිතිච්ඡා පභිනා -පෙ- අපාය-
ගමනියො මොහො පභිනො, න පරිභායති
සොභාපනොනා සොභාපනනිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අනාගාමියස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණු-
සභගකො බ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති
අනාගාමී අනාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
83. ස. පු: සකදගාමියස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති
සකදගාමී සකදගාමිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අනාගාමියස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණු-
සභගකො බ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති
අනාගාමී අනාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
84. ස. පු: සකදගාමියස්ස විවිතිච්ඡා පභිනා -පෙ- ඔලාරකො
බ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති සකදගාමී
සකදගාමිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අනාගාමියස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණු-
සභගකො බ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති
අනාගාමී අනාගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
85. ස. පු: සොභාපනනස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති
සොභාපනොනා සොභාපනනිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: සකදගාමියස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, -පෙ-
ඔලාරකො බ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති
සකදගාමී සකදගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
86. ස. පු: සොභාපනනස්ස විවිතිච්ඡා පභිනා -පෙ- අපාය-
ගමනියො මොහො පභිනො, න පරිභායති
සොභාපනොනා සොභාපනනිඵලා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: සකදගාමියස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ-
ඔලාරකො බ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති
සකදගාමී සකදගාමිඵලා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

82 ස. පු: සොවන්හට විචිකිත්සා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනීය මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන්පුතුල් සොවන් ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනගමිහට සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගමි අනගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

83 ස. පු: සෙදගමිහට සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනගමිහට සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගමි අනගමි ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

84 ස. පු: සෙදගමිහට විචිකිත්සා ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනගමිහට සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ, අනගමි අනගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

85 ස. පු: සොවන්හට සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යැ ... සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සෙදගමිහට සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යැ ... ඔදාරික ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

86 ස. පු: සොවන්හට විචිකිත්සා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනීය මොහය ප්‍රතිණ යැ. සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: සෙදගමිහට සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ. සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

87. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නාමුලො
 නාලාවන්තූකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද-
 ධම්මො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චී අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නාමුලො
 නාලාවන්තූකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද-
 ධම්මො,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චන්තබ්බෙ 'පරිභාසති අරහා
 අරහන්තා'ති.
88. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො
 පභිනො -ප- මානො පභිනො -පෙ- දිව්ඪි
 පභිනො -පෙ- විවිකිච්ඡ, පභිනො -පෙ- පිනං
 පභිනො -පෙ- උභිච්චං පභිනො -පෙ- අතිරිකං
 පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනො උච්ඡින්න-
 මුලං නාලාවන්තූකතං අනභාවකතං ආයතිං
 අනුප්පාදධම්මන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චී අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්න-
 මුලං නාලාවන්තූකතං අනභාවකතං ආයතිං
 අනුප්පාදධම්මං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චන්තබ්බෙ 'පරිභාසති අරහා
 අරහන්තා'ති.
89. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චී අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො
 භාවිතො,
 අනු. පා: නො ච චත¹ රෙ චන්තබ්බෙ, 'පරිභාසති අරහා
 අරහන්තා'ති

87. ස. පු: රහන්හු රහන්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හට රහය ප්‍රතිණ නො වේ ද? උසුන්මුල් වූයේ මුදුන්සුන් නලක් සේ අවස්තුක වූයේ කළ ආභාව ඇතියේ මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇතියේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහන්හට රහය ප්‍රතිණ යැ, උසුන්මුල් ඇතියේ මුදුන්සුන් නලක් සේ අවස්තුක කරන ලද, අනුආභාවය කරන ලද, මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇතියේ යැ.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'රහන්හු රහන්බැවින් පිරිහෙති'යි නො කියැයුතු යැ.
88. ස. පු: රහන්හු රහන්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හට ද්වේෂය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද? .. මානස ප්‍රතිණ නො වේ ද? .. දෘෂ්ටිය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... විචිකිත්තය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... ස්කන්ධය ප්‍රතිණ නො වේ ද? .. ධෘතිය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... අභිකය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... අනපත්තය ප්‍රතිණ නො වේ ද? උසුන්මුල් ඇතියේ මුදුන්සුන් නලක් සේ අවස්තුක කරන ලද්දේ අනුආභාවය කරන ලද්දේ මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇතියේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහන්හට අනපත්තය ප්‍රතිණ වෙයි, උසුන්මුල් වූයේ මුදුන්සුන් නලක් සේ කළ අවස්තුකභාව ඇතියේ කළ අනභාව ඇතියේ මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇතියේ වෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'රහන්හු රහන්බැවින් පිරිහෙති' නො කියැයුතු මැ යැ.
89. ස. පු: රහන්හු රහන් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු විසින් රාගප්‍රභාණය මණ්ඩ මාගිය භාවිත වූ නො ?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහන්හු විසින් රාගප්‍රභාණය මණ්ඩ මාගිය භාවිත වෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'රහන්හු රහන් බැවින් පිරිහෙති' නො කියැයුතු මැ යැ.

90. ස. ප්‍ර: පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පභානාය සනිපට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සමමප්පධානා භාවිතා -පෙ- ඉද්ධිපාද භාවිතා -පෙ- ඉද්ධියා භාවිතා -පෙ- බලා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣකිභා භාවිතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ය: හඤ්චි අරහතො රාගප්පභානාය බොජ්ඣකිභා භාවිතා,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.

91. ස. ප්‍ර: පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහතො දෙසප්පභානාය, පෙ අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣකිභා භාවිතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ය: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය බොජ්ඣකිභා භාවිතා,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.

92. ස. ප්‍ර: පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහා චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොගො කතකරණියො ඔතිනතාරො අනුප්පභතසද්දො පරික්ඛණනවසඤ්ඤාජනො සමමදෙසුඤ්චිත්තො උක්ඛිතනපලිසො සාතිණණපරිබො අබ්බිලෝ-
 සිකො නිරග්ගලො අරියො පනනභිප්පො පනා-
 භාරො විසඤ්ඤානො සුචිජ්ඣචිජ්ජො, දුක්ඛා-
 නස්ස පරිඤ්ඤානා, සමුදයො පටිතො, නිරොධො සච්ඡිකතො, මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤායාං අභිඤ්ඤානාං, පරිඤ්ඤායාං පරිඤ්ඤානාං, පහානබ්බං පභිනාං, භාවෙතබ්බං භාවිතා, සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකානනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

90. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස සතර සිව්ටන්හු භාවිත නො වේ ද? ... සමාස්තප්‍රධානයෝ භාවිත නො වේ ද? ... සාද්ධිපාදයෝ භාවිත නො වේ ද? ... ඉන්ද්‍රියයෝ භාවිත නො වේ ද? ... බලයෝ භාවිත නො වේ ද? බොධිබලයෝ භාවිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධිබලයෝ භාවිත වෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් හවන, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති' නො කියැයුතු මැ යැ.
91. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු විසින් දොෂප්‍රභාණය පිණිස ... අතපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගිය භාවිත නො වේ ද? ... බොධිබලයෝ භාවිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හු විසින් අතපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස බොධිබලයෝ භාවිත වෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් හවන, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති' නො කියැයුතු මැ යැ.
92. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු විකර්ම විතර්ක විතර්ක චූචානු කල කර්මෝ ඇතියාහු බහානානු කෙලෙස්බර ඇතියාහු පැමිණි ස්වාභාවික ඇතියාහු ස්වයං කල හවසායෝජන ඇතියාහු සමාග්ග්‍යායෝජන දැන විමිකන චූචානු පානාපද කෙලෙස්කණ්ණම් ඇත්තාහු උසුල පරිභා ඇතියාහු උසුල ඉන්ද්‍රිය ඇතියාහු අසුළු රහිත චූචානු නිකෙලය චූචානු පනින චූ මානාධිප ඇතියාහු පනින චූ සකසාදි, බර ඇතියාහු (සහර හෙවත් හෙවත්) විකල්පකන චූචානු පනිනාපද දිනනාද (මාර) විජය ඇතියාහු නො වෙත් ද? ඔබ්බිසින දුබ්බ පරිභා නො වේ ද? සමුදය ප්‍රතික් නො වේ ද? නිරෝධය සංඝාත්කාන නො වේ ද? මාගිය භාවිත නො වේ ද? සබ්බසංඝ විසින් දහමුත්ත සබ්බසංඝ විසින් දන්නා ලද නො වේ ද? සාමාන්‍ය ලක්ෂණ විසින් දකුණුත්ත සාමාන්‍ය ලක්ෂණ විසින් දන්නා ලද නො වේ ද? ප්‍රතික් සලසුත්ත ප්‍රතික් නො වේ ද? පාපනා කලසුත්ත භාවිත නො වේ ද? ප්‍රතික් සලසුත්ත ප්‍රතික් කරන ලද නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- අනු: ස: හඤ්චි අරහා විහරාගො විතදොසො විතමොහො
-පෙ- සම්මකානබ්බං සම්මකතං,
- අනු, පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'පරිභාසති අරහා
අරහන්තා'ති.
93. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: සමයච්ඡින්නො අරහා අරහන්තා පරිභාසති, අසමය
ච්ඡින්නො අරහා අරහන්තා න පරිභාසති'ති.
- ස. පු: සමයච්ඡින්නො අරහා අරහන්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයච්ඡින්නො අරහා අරහන්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අසමයච්ඡින්නො අරහා අරහන්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: සමයච්ඡින්නො අරහා අරහන්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
94. ස. පු: සමයච්ඡින්නස්ස අරහතො රාගො පභිනො,
පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයච්ඡින්නස්ස අරහතො රාගො පභිනො,
පරිභාසති අසමයච්ඡින්නො අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
95. ස. පු: සමයච්ඡින්නස්ස අරහතො දොසො පභිනො -පෙ-
අනොත්තප්පං පභිනං, පරිභාසති සමයච්ඡින්නො
අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයච්ඡින්නස්ස අරහතො දොසො පභිනො -පෙ-
අනොත්තප්පං පභිනං, පරිභාසති අසමයච්ඡින්නො
අරහා අරහන්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
96. ස. පු: සමයච්ඡින්නස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො
භාවිතො, පරිභාසති සමයච්ඡින්නො අරහා
අරහන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයච්ඡින්නස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො
භාවිතො, පරිභාසති අසමයච්ඡින්නො අරහා
අරහන්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- අනු. ස්: එබැවින් රහත්හු විතරාගයහ විතරාගයහ විතරාගයහ ... සාක්ෂාත්කර්මය සාක්ෂාත්කර්මය යැ.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති' නො කියැයුතු මැ යැ.
93. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: සමයවිමුක්ත රහත්හු (මාදවිඤ්ඤා හෙයින්,) රහත් බැවින් පිරිහෙති, අසමයවිමුක්ත රහත්හු (නිවේදනවිඤ්ඤා හෙයින්,) රහත් බැවින් නො පිරිහෙති.¹
- ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
94. ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හට රාගය ප්‍රතිණයැ, රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හට රාගය ප්‍රතිණයැ. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
95. ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හට ද්වේෂය ප්‍රතිණයැ ... අනාපත්තිය ප්‍රතිණයැ, සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හට ද්වේෂය ප්‍රතිණයැ ... අනාපත්තිය ප්‍රතිණයැ, අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
96. ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණයට මාගිය භාවිත යැ. සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගිය භාවිත යැ. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

1. සමය - අසමය විමුක්ත පිළිබඳ යථාචාර්යවරයාගේ පිණිස, ජෙනානාසාරියා - මහාසාමනෙය්‍ය ඉන්ද්‍ර අට්ඨකපා - පිටුව 193, අනුගතර - එකාදසමනිපාත 2 වන - කඤ්ඤාසූත්‍ර, - අට්ඨකපා - පිටුව 864 ද බලන්න

97. ස. පු:

සමයවිමුහනස්ස අරහතො රාගප්පහානාය සති-
පට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සමමප්පට්ඨානා භාවිතා -පෙ-
ඉඤ්චාදා භාවිතා -පෙ- ඉඤ්චා භාවිතා -පෙ- ඔලා
භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා, පරිභායනි
සමයවිමුහතො අරහා අරහත්තා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අසමයවිමුහනස්ස අරහතො රාගප්පහානාය සති-
පට්ඨානා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා,
පරිභායනි අසමයවිමුහතො අරහා අරහත්තා'නි.

ප. පථි:

න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

98. ස. පු:

සමයවිමුහනස්ස අරහතො දෙසප්පහානාය -පෙ-
අනොත්තප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
බොජ්ඣංගිනා භාවිතා, පරිභායනි සමයවිමුහතො
අරහා අරහත්තා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අසමයවිමුහනස්ස අරහතො අනොත්තප්පහා-
නාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා,
පරිභායනි අසමයවිමුහතො අරහා අරහත්තා'නි.

ප. පථි:

න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

99. ස. පු:

සමයවිමුහතො අරහා විතරුගො විතදෙසො
විතමොගො කතකර්ණියො ඔතිතභාරො
අනුප්පහනසද්දො පරිනිඤ්ඤාපඤ්ඤාපඤ්ඤා
සමිද්දඤ්ඤාවිමුහතො උතතිතපලිකො සබ්බිකා
පරිබො අබ්බිලොකිකො නිරහගලො අරියො
පනතභිජො පනතභාරො විසඤ්ඤාතො සුච්ඡිත-
විජයො. දුකං තස්ස පරිඤ්ඤාතා, සමුදයො
පතිතො, නිරොධො සච්ඡිකතො, මග්ගො
භාවිතො, අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤාතා, පරිඤ්ඤායං
පරිඤ්ඤාතා, පහානබ්බං පතිතං, භාවෙනබ්බං
භාවිතා, සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. පරිභායනි
සමයවිමුහතො අරහා අරහත්තා'නි.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

97 ස. පු: සමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණයට සනි-
පටියානයෝ භාවිතයහ. ... සමයක්ප්‍රධානයෝ
භාවිතයහ ... සාද්ධිපාදයෝ භාවිතයහ. ...
බොධ්‍යාසනයෝ භාවිතයහ. සමයවිමුක්ත රහත්හු
රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය
පිණිස බොධ්‍යාසනයෝ භාවිත යහ. අසමයවිමුක්ත
රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ..

98. ස. පු: සමයවිමුක්ත අතීත්හු විසින් දොෂප්‍රභාණය
පිණිස ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගීය
භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යාසනයෝ භාවිත වෙති.
සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය
පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යාසනයෝ
භාවිත වෙති. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

99. ස. පු: සමයවිමුක්ත රහත්හු විතර්කයහ, විතදෙසයහ,
විතමෝහයහ, කළ කරණී ඇතියහ, බහානාබ්‍රු
කෙලෙස්බර ඇතියහ, ලැබු ස්වාථ ඇතියහ,
ක්ෂය වූ භවසංයෝජන ඇතියහ, මොනොවට
දැන මිදුණහ, ඔසවාලූ කෙලෙස් පරිඝ ඇතියහ,
විසුරුවා හළ කමාභිසංසකාර සංඛ්‍යාත පරිබා
ඇතියහ, බිදහළ තෘෂණා සංඛ්‍යාත එෂිකා
ඇතියහ, බිදලූ ඔර්මොගියසංයෝජන සංඛ්‍යාත
අගුළු ඇත්තාහ, කෙලෙස් රහිතයහ, හෙලූ
මානධවජ ඇතියහ, පතිත සකකුහාරදි භාර
ඇතියහ, සම්කෙලශයන් කෙරෙන් විසංයුක්තයහ,
මොනොවට දිනූ කෙලශවිජය ඇතියහ. ඔහු
විසින් දුඛය පරිඤ්ඤා යැ, සමුදය ප්‍රතිණ යැ,
නිරෝධය සාක්ෂාත්කෘත යැ, මාගීය භාවිත යැ,
අභිඤ්ඤායමි අභිඤ්ඤා යැ, පරිඤ්ඤායමි පරිඤ්ඤා යැ,
ප්‍රභානව්‍යාධිමි ප්‍රතිණ යැ, භාවිතව්‍යාධිමි භාවිත යැ,
සාක්ෂාත්කතව්‍යාධිමි සාක්ෂාත්කෘත යැ. සමය-
විමුක්ත ඒ රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අසමයවිමුක්තො අරහා විතරුගො විනදෙසො
විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං.
පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

100. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො රුගො පභිනො, න
පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තස්ස අරහතො රුගො පභිනො, න
පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

101. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ-
අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති අසමය
විමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං,
න පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

102. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො රුගප්පභානාය මග්ගො
භාවිනො -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිනා, න පරිභායති
අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තස්ස අරහතො රුගප්පභානාය
මග්ගො භාවිනො -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිනා, න
පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

103. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො දෙසප්පභානාය
මග්ගො භාවිනො -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය
මග්ගො භාවිනො -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිනා, න
පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විහරුගයහ, විහදෙසයහ, විහමොහයහ ... සාක්‍ෂාත්කථිව්‍යධම්මි සාක්‍ෂාත්කාත යැ. අසමයවිමුක්ත වූ ඒ රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

100. ස. පු: අසමයවිමුක්ත රහත්හට රුගය ප්‍රතිණ යැ, අසමය-විමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හට රුගය ප්‍රතිණ ය, සමය-විමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

101. ස. පු: අසමයවිමුක්ත රහත්හට දොෂය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

102. ස. පු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිත වෙති. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිත වෙති. සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

103. ස. පු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් දොෂප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිත වෙති. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්තො අරහතො අනොත්තපපසා - නාය මගො භාවිතො - පෙ- බොඤ්ඤානං භාවිතා, න පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-

104. ස. පු: අසමයවිමුක්තො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො - පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, න පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො - පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, න පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-

105. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සාරිපුත්තො ථෙරො පරිභායිත්ථ අරහන්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-

ස. පු: මොගගලානො ථෙරො - පෙ- මහාකස්සපො ථෙරො - පෙ- මහාකච්චායනො ථෙරො - පෙ- මහාකොට්ඨිනො ථෙරො - පෙ- මහාපණ්ඩකො ථෙරො පරිභායිත්ථ අරහන්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-

ස. අනු: සාරිපුත්තො ථෙරො න පරිභායිත්ථ අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි සාරිපුත්තො ථෙරො න පරිභායිත්ථ අරහන්තා,

අනු පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “පරිභායති අරහා අරහන්තා”ති.

ස. අනු: මහාමොගගලානො ථෙරො - පෙ- මහාකස්සපො ථෙරො - පෙ- මහාකච්චායනො ථෙරො - පෙ- මහාකොට්ඨිනො ථෙරො - පෙ- මහාපණ්ඩකො ථෙරො න පරිභායිත්ථ අරහන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්තු විසින් අනපත්‍රපා ප්‍රභාණ-
යට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධියභගයෝ භාවිත
වෙති. සමයවිමුක්ත රහත්තු රහත් බැවින් නො
පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

104. ස. පු: අසමයවිමුක්ත රහත්තු විතරාගයහ, විතදෙසයහ,
විතමොගයහ .. සාක්කන්කන්තියය සාක්කන්-
කාන යැ. අසමයවිමුක්ත රහත්තු රහත් බැවින්
නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්තු විතරාගය, විතදෙසයහ,
විතමොගයහ ... සාක්කන්කන්තියය සාක්කන්කාන
යැ. සමයවිමුක්ත රහත්තු රහත් බැවින් නො
පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

105. ස. පු: රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සැරියුන් තෙරණුවෝ රහත් බැවින් පිරිහුත්තු ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

ස. පු: මුගලන් තෙරණුවෝ .. මහසුප් තෙරණුවෝ ...
මහකසපිත් තෙරණුවෝ ... මහාකොට්ඨිත තෙර-
ණුවෝ ... මහාපඤ්ඤා තෙරණුවෝ රහත් බැවින්
පිරිහුණු සේක් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

ස. අනු: සැරියුන් තෙරණුවෝ රහත් බැවින් නො පිරිහුණු
සේක් ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: එබැවින් සැරියුන් තෙරණුවෝ රහත් බැවින්
නො පිරිහුණහ.

අනු. පා: එහෙයින් භවන, “රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත්”
නො කියැයුතු මැ යැ.

ස. අනු: මහමුගලන් තෙරණුවෝ ... මහසුප් තෙරණුවෝ ...
මහකසපිත් තෙරණුවෝ ... මහාකොට්ඨිත තෙර-
ණුවෝ ... මහාපඤ්ඤා තෙරණුවෝ රහත් බැවින්
නො පිරිහුණු සේක් ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස්: හඬවි මහාපක්කො පෙරො න පරිහාසිත්
අරහත්තා.

අනු. පා: නො එ වත රෙ වනනබෙබ “පරිහාසනි අරහා අරහානා”නි.

අත්සන සහ ලිපි-පි ඇත.

106. ස. ප්‍ර: පරිභාසනී අරහා අරහන්තා'නි.

ဗ. ဗိမ္ဗိန္ဒုဗ္ဗိန္ဒု:   နာမိဗ္ဗိန္ဒုဗ္ဗိန္ဒု.

සි. අනු:   නනු   ව්‍යානං   භගවතා:

“උච්චාච්චා,¹ හි පටිපදු²
සමනේන පකාසිනා,
න පාරං දිගුණං³ සෙනි
නසිදං එකගුණං මුඛනාහි”^a

අපේ එම සුඛානන්දය, 'නි.

ဗ. ဗိသုဒ္ဓိသုတ်၊ နာမိတိယာ၊

ප. නිග: තෙහෙ භි   න   ව්‍යාකූල   පරිහාසනි   අරහා
   අරහතා'නි

107. ස. සු: පරිහාසනී අරහා අරහන්තා'නි.

ဗမ, ပိတ်အလှူ:   နာမအသိ။

සි. අනු: අනු ජනනසං සමිති

ପି. ପିଃ:   ଡା. ଜେ.ଏସ. ପଟ୍ଟନାୟକ -ପି-

සි. පු: අනු ජනාකාරී මේදිය වැනි.

පි. පටිස්සයා:   ආමිණියා.

အိ. နည်း:   အပူ၊ ပြိုကွဲမှု၊ မာကျောစွမ်းရည်:

“විනාශයෙන්ම, අනාදියෙන්,
නිව්වං යසස්ස න විජ්ජති,
ජිහ්වාසං ඡෙදිතං නත්ති
ඛස්ථාසො සම්මතො”ති.

අපේම සිතනනොහැර, 'හි

පි. පරික්ෂකයා: ආමිනාමා.

ස. නිහ: හෙත භි න වහාබබං ‘අති ජිහ්වාසං ඡෙදියනා.’

1 ପ୍ରତିଷ୍ଠା - ବିଦ୍ୟା

2 පරිපාදි - කැපවි.

3. **உருவம் -** மூன்று

2. සුභනති පාන - නාලිකසුභන

අනු. ය: එබැවින් මහාපණ්ඩ කෙරණුවෝ රහත් බැවින් නො පිරිහුණහ.

අනු. පා: එහෙයින් භවත, “රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති” නො කියැයුතු මැ යි.

ආයතීප්‍රදානසංඝඤානා යි.

106. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භගවත්හු විසින් වදාරන ලද මැ නො?

“බ්‍රහ්මයෙහි වහන්සේ විසින් උත්තමභිනායෙද වශයෙන් උච්චාවච ප්‍රතිපදාවෝ ප්‍රකාශිතයහ. නිච්ඡාදපාරසංඝට දවතුණ කොට නො යෙහි. (එක් මගින් දෙවරක් නො යෙහි.) මේ පාරස එකතුණ කොට සංග්‍රහයෙහි යයි ද නො දන්නා ලදි. (කෙලා-ප්‍රභාණ මාගී සතරක් ඇති හෙයින් එකමාගීයෙන් මැ ස කෙලාප්‍රභාණය නො වන හෙයින්. අතීතය සිද්ධවන්නේ එක් මාගීයකින්)” යි වදාළ සුත්‍රාන්ත යෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එයින් ‘රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති’ යි නො කියැයුතු මැ යැ.

107. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සුන් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවත සිදිසැයුතු කිසිත් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. පු: සුන් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවත සිදිසැයුතු කිසිත් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (පුන පුළුල්කරන ලද වැ මාදම්භුය පුදානලයා සඳහා පිළින කෙරෙයි.)

ස. අනු: භගවත්හු විසින් වදාරන ලද මැ නො?

“යම් රහතක්හට (කළ කරණී ඇතිසෙන්) සතර මග කිසි නැද්ද, එහෙයින් තාමත් නැතිසේ වේ ද, කෙලෙස් විසින් ආදාන (ගැනුම) නැතිසේ වේ ද, කෙලාශ්‍රය හා කෙලාපාය සමූහන වේ ද, එබැවින් සුන් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවත සිදිසැයුතු කිසිත් ඔහුට නැති” යි වදාළ සුත්‍රාන්ත යෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එයින් සුන් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවත සිදිසැ-
යුතු කිසිත් ඇතිසි නො කියැයුතු මැ යැ.

108. ස. පු.

පරිභාෂිතී අරභා අරභතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අනි කතස්ස පනිවයො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වහතඛෙබ්බ - පෙ -

ස. පු:

අනි කතස්ස පනිවයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

නනු වුතතං හගවතා:

“තස්ස සමමා විමුත්තස්ස
සන්තචිත්තස්ස භික්ඛුනො,
කතස්ස පනිවයො¹ නනි
කරණීයං න විජ්ජති”

සෙලො යථා ඵකස්සො
වාතෙන න සමිරති,
ඵවං රූපා රසා සද්දා
ගඤ්ඤා ඵස්සා ඵ කෙවලා

ඉට්ඨා ධම්මා අනිට්ඨා ඵ
නාපපච්චෙධනති තාදිනො,
සිතං චිතතං විපසමුත්තං
ඵයං ඵස්සා'නු පස්සති”ති.

අනෙච සුත්තනොනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. නිග:

තෙන හි න වහතඛෙබ්බ අනි කතස්ස පනිවයො'ති

109. ප. පු:

න. වහතඛෙබ්බ: පරිභාෂිතී අරභා අරභතතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

නනු වුතතං හගවතා: “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා
සමස්විමුත්තස්ස භික්ඛුනො පරිභාෂාය සංවත්ත-
නති. කතමෙ පඤ්ඤා: කමමාරාමතා හස්සාරාමතා
නිද්දාරාමතා සභිගණිකාරාමානා යථා විමුත්තං
චිතතං න පච්චවෙකති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ,
පඤ්ඤා ධම්මා සමස්විමුත්තස්ස භික්ඛුනො පරිභාෂාය
සංවත්තනන්ති”² අනෙච සුත්තනොනා'ති

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. නිග:

තෙන හි පරිභාෂිතී අරභා අරභතතා'ති.

1. පටිව්ඤ්ඤා - ප.

a. අභිකුත්තර - ජසක - මහාවග්ග.

b. අභිකුත්තර - පඤ්ඤා - භික්ඛුනිවග්ග.

108. ස. පු: රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පි: එසේ යැ.

ස. අනු: කළ හෙවත් භාවිත මාගීයාගේ නැවැත ප්‍රතිවිස-
භාවනායෙක් ඇද්ද?

ප. පි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ..

ස. පු: භාවිත මාගීයා ගේ නැවැත භවනායෙක් ඇද්ද?

ප. පි: එසේ යැ.

ස. අනු: හඟවත්නු විසින් වදාරන ලද මැ නු?

සමයක් විමුක්ත වූ ශාන්ත වූ සිත්ඇති ඒ අතීන්
මහණහට භාවිත මාගීයාගේ නැවැත භවනායෙක්
නැත. එයින් කරණි නැත.

යම්සේ එකඟන ශෛලපථිතයෙක් වසින් නො
සැලේ ද, එසේ ඉහට වූ න් අනිහට වූ න් රූප රස
ගන්ධ ගකු සංගී යන හැම අරවුණුහු ද ධර්ම-
ලබ්ධියෙන් ද උග්‍ර නො සලත්. ඒ නාදිග්‍රහේ
චිත්තය සමිත වෙයි. විප්‍රමුක්ත වෙයි. ව්‍යය ද
නුවණින් දක්නේ” යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක්
ඇත් මැ නො?

ප. පි: එසේ යැ.

ස. නිග: එයින් භාවිතමාගීයාගේ නැවැත භවනායෙක්
ඇතැ යි නො කියැවුතු මැ යැ.

109. ප. පු: රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙති’යි නො කියැවුතු
වේ ද?

ස. පි: එසේ යැ.

ප. අනු: හඟවත්නු විසින් තෙල වදාරන ලද මැ නො?

“මහණෙනි, සමයවිමුක්ත මහණහුගේ පරිහාණී
පිණිස මේ දහම්හු පස්දෙනෙක් ඇත. කවර
පස්දෙනෙක යත්: කම්මාරාමනා යැ, භක්ෂාරාම-
නා යැ, නිද්දාරාමනා යැ, සබ්බණිකාරාමනා යැ,
සථාවිමුක්තචිත්තය ප්‍රත්‍යාවේක්‍ෂා නො කරන්නේ
යැ යි. මහණෙනි, සමයවිමුක්ත මහණහුගේ
පරිහාණී පිණිස මේ දහම්හු පස්දෙනෙක් ඇති”යි
වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එයින් රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙත් මැ යැ.

- 110.** ස. පු: අත්ති අරහතො කම්මාරම්මා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අත්ති අරහතො කම්මාරම්මා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග -
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසංයෝජනං කාමොඤ්ඤා
 කාමයොගො කාමච්ඡන්දනිවරණනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අත්ති අරහතො භස්සාරම්මා, අත්ති අරහතො
 නිඤ්ජාරම්මා, අත්ති අරහතො සම්මනස්සාරම්-
 මා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 111.** ස. පු: අත්ති අරහතො සම්මනස්සාරම්මා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග -
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසංයෝජනං කාමොඤ්ඤා
 කාමයොගො කාමච්ඡන්දනිවරණනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 112.** ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අරහා අරහන්තා පරිභාසමානො කිං පරිසුට්ඨිතො
 පරිභාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: රාගපරිසුට්ඨිතො පරිභාසති'ති.
 ස. අනු: පරිසුට්ඨානං කිං පටිච්ච උපපජ්ජති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: අනුසයං පටිච්ච උපපජ්ජති'ති.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො අනුසයා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 110. ස. පු:** රහත්භට කම්මාරාමනා ඇද්ද? (පරවාදියා අල සුත්‍රයෙහි එන පඤ්චබ්‍රමයෝ අප්‍රාජා පරිහාණිය පිණිසත් ලොකිකසමාපතති පරිහාණිය පිණිසත් වැටෙති. ඒ වනාහි ප්‍රාජා අතීත් ඵලයාගේ පරිහාණිය පිණිස යයි සලකයි. එයින් හෙල ප්‍රශ්නය නගයි.)
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ . . (අසමයවිමුක්තයා සදහා ප්‍රතික්ෂෙප යි.)
- ස. පු:** රහත්භට කම්මාරාමනා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ. (සමයවිමුක්තයා සදහා පිළිග යි.)
- ස. අනු:** රහත්භට රාගයෙක් කාමරාගයෙක් කාමරාග-පයඤ්චානෙයෙක් කාමරාගසංයෝජනෙයෙක් කාමෙහසෙයෙක් කාමයොගෙයෙක් කාමච්ඡද-නිවරණෙයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු:** රහත්භට භස්සාරාමනා ඇද්ද? රහත්භට නිඤ්ජරාමනා ඇද්ද? රහත්භට සභිගණිකාරාමනා ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 111 ස. පු:** රහත්භට සභිගණිකාරාමනා ඇද්ද ?.
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු.** රහත්භට රාගයෙක් කාමරාගයෙක් කාම-රාගපයඤ්චානෙයෙක් කාමරාගසංයෝජනෙයෙක් කාමෙහසෙයෙක් කාමයොගෙයෙක් කාමච්ඡදනි-වරණෙයෙක් ඇද් ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .
- 112. ස. පු:** රහත්භු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත්භු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු කිමෙකින් පයඤ්චිත වැ පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** රාගපයඤ්චිත වැ පිරිහෙත්.
- ස. අනු:** පයඤ්චානය කුමක් නිසා උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** අනුශය නිසා උපදනේ වෙයි.
- ස. අනු:** රහත්භට අනුශය ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- ස. පු: අත්ති අරහතො අනුසයා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො කාමරාගානුසයො පටිසානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො විචිකිච්ඡානුසයො භවරාගානුසයො අවිජ්ජානුසයොති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිභාසමානො කිං පරිසුට්ඨිතො පරිභාසතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: දෙසපරිසුට්ඨිතො පරිභාසති -පෙ- මොහපරිසුට්ඨිතො පරිභාසතිති.
- ස. අනු: පරිසුට්ඨානං කිං පටිච්ච උප්පජ්ජති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: අනුසයං පටිච්ච උප්පජ්ජති'ති.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො අනුසයා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අත්ති අරහතො අනුසයා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො කාමරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 113.** ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො අරහත්තා පරිභාසමානස්ස කිං උප්පයං ගච්ඡති'ති, රාගො උප්පයං ගච්ඡති'ති, සක්කාය-දිට්ඨි උප්පයං ගච්ඡති'ති, විචිකිච්ඡා උප්පයං ගච්ඡති'ති, සීලබ්බතපරාමාසො උප්පයං ගච්ඡති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: දෙසො උප්පයං ගච්ඡති'ති -පෙ- මොහො උප්පයං ගච්ඡති'ති, සක්කායදිට්ඨි උප්පයං ගච්ඡති'ති, විචිකිච්ඡා උප්පයං ගච්ඡති'ති, සීලබ්බතපරාමාසො උප්පයං ගච්ඡති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 114.** ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා ආචින්නති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. ප්‍ර: රහත්හට අනුයය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (හික්කිඤ්ඤා මුදිඤ්ඤා විසින් පිළිකෙම් හා පිළින යි.)
- ස. අනු: රහත්හට කාමරාගානුයය පටිඤ්ඤාය මානානු-
යය දිට්ඨානුයය විචිකිච්ඡානුයය භවරාගානුයය
අවිජ්ජානුයය ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු කිමෙකින්
පයඤ්ඤිත ව පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: දොෂපයඤ්ඤිත වැ පිරිහෙත් ... මොහපයඤ්ඤිතව
වැ පිරිහෙත්.
- ස. අනු: පයඤ්ඤිතානස භූමක් නිසා උපදනේ මේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: අනුගය නිසා උපදනේ වෙයි.
- ස. අනු: රහත්හට අනුයය ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හට අනුගය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට කාමරාගානුයය ... අවිද්‍යානුයය ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 113.** ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් බැවින් පිරිහී යන රහත්හට කිමෙක් නම්
උපවයට යේ ද? රාගය උපවයට යේ ද?
සක්කායදිට්ඨි උපවයට යේ ද? විචිකිච්ඡා උපවයට
යේ ද? සීලබ්බතපරාමාස උපවයට යේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: දොෂය උපවයට යේ ද? ... මොහය උපවයට
යේ ද? සක්කායදිට්ඨි උපවයට යේ ද? විචිකිච්ඡා
උපවයට යේ ද? සීලබ්බතපරාමාස උපවයට යේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 114.** ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු (කුශලාකුශල විපාක) රැස් කෙරෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- ස. අනු: අරහා අපචිනති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරහා පජ්ඣති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරහා උපාදිසති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරහා විසිනෙති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරහා උසිසිනෙති'ති.
 පු. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරහා විබුපෙති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

115. ස. අනු: නහු අරහා නෙවාචිනති න අපචිනති අපචිතිකා සිනෝ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහා නෙවාචිනති න අපචිනති අපචිතිකා සිනෝ,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පටිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.

116. ස. අනු: නහු අරහා නෙව පජ්ඣති හ උපාදිසති පජ්ඣිතිකා සිනෝ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහා නෙව පජ්ඣති හ උපාදිසති පජ්ඣිතිකා සිනෝ,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පටිභාසති අරහා අරහන්තා'ති.

- ස. අනු: රහත්හු (එලයෙහි සිටි වන බැවින් විපාක) තෙරන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු කෙලයෙන් හැරවියන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (කෘෂණදිත්) ගනින් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (කෘෂණ සාසිවන වනයෙන්) බැඳෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (මාන වනයෙන්) හුවාගනින් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (කෙලයාගහිස) නිවාපියන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

115. ස. අනු: රහත්හු (කුණලාකුණලයන් ප්‍රතිණ බැවින් උන්ගේ විපාක) වළඳ නො කරන්නාහු, (එලයෙහි සිටි වන බැවින්) නො නස්නාහු (ප්‍රතිප්‍රශ්නප්‍රකාශයෙහි සිටි වන බැවින් කෙලෙස් නසා සිටියාහු නොවෙ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

අනු. ස: එසේ වන බැවින් රහත්හු (කුණලාකුණලයන් ප්‍රතිණ බැවින් උන්ගේ විපාක) වළඳ නො කරන්නාහු, (එලයෙහි සිටි වන බැවින් නො නස්නාහු, ප්‍රති ප්‍රශ්නප්‍රකාශයෙහි සිටි වන බැවින්) කෙලෙස් නසා සිටියාහු වෙති.

අනු. පා: හවහ, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත්' නො කියැයුතු මැ යැ.

116. ස. අනු: රහත්හු (ප්‍රහානව්‍යාභාවයෙන් කෙලයෙන්) නො හරනාහු, (කෘෂණ මාන දෘෂ්ටි ගෘහිතව්‍යාභාවයෙන්) නො ගන්නාහු, හැරවියා සිටියාහු නොවෙ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

අනු. ස: එබැවින් රහත්හු නො හරනාහු නො ගන්නාහු හැරවියා සිටියාහු වෙති.

අනු. පා: හවහ, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත්' නො කියැයුතු මැ යැ.

117. ස. අනු: නහු අරහා නෙව විසිනෙති න උසසිනෙති
විසිතිවා සිනෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ස: හඤ්චි අරහා නෙව විසිනෙති, න උසසිනෙති,
විසිතිවා සිනෝ,

අනු. පා: නො ව වන රෙ වහනබෙබ් 'පරිභායති අරහා
අරහන්තා'ති.

118. ස. අනු: නහු අරහා නෙව විබ්බපෙති, න සංඤ්ඤාපෙති,
විබ්බපෙතිවා සිනෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ස: හඤ්චි අරහා නෙව විබ්බපෙති න සංඤ්ඤාපෙති
විබ්බපෙතිවා සිනෝ,

අනු. පා: නො ව වන රෙ වහනබෙබ් 'පරිභායති අරහා
අරහන්තා'ති.

පරිභානිකපා නිවර්තා.

117. ස. අනු: රහත්තු තාමණි විසින් නො නිවන්නාහු, මාන
ටිසින නො හුවන්නාහු, විසිවන කොට සිටියාහු
නො වේ ද?

ස. පටිසැකු: එසේ යැ.

අනු. ස: එබැවින් රහත්තු නො නිවන්නාහු නො හුවන්නාහු
විසිවන කොට සිටියාහු වෙති.

අනු. පා: හවන, 'රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙති'යි
නො කියැවුණු මැ යැ.

118. ස. අනු: රහත්තු කෙලෙස් ගිහි නො නිවන්නාහු, කෙලෙස්
ගිහි නො දළුවන්නාහු, කෙලෙස් ගිහි නිවාපියා
සිටියාහු නො වේ ද?

ස. පටිසැකු: එසේ යැ.

අනු. ස: එබැවින් රහත්තු නො නිවන්නාහු, නො දළුවන්-
නාහු, නිවාපියා සිටියාහු වෙති.

අනු. ස: හවන, රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙති' නො
කියැවුණු මැ යැ.

පරිභානිකථා නිමි.

1. 3.

බ්‍රහ්මචරියකථා

1. ස. ප්‍ර: නත්ති දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියචාසෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සබ්බෙ දෙවා ජලා ඵලමුගා අවිඤ්ඤා හත්ඨසංවාචිකා, න පටිබලා සුභාසිතදුර්භාසිතානං අභ්මඤ්ඤාදා, සබ්බෙ දෙවා න බ්‍රහ්මෙ පසනා, න ධම්මෙ පසනා, න සබ්බෙ පසනා, න බ්‍රහ්මං හගවනනං පඨිරුපාසනති, න බ්‍රහ්මං හගවනනං පඤ්ඤං පුඤ්ඤති, න බ්‍රහ්මෙන හගවනා පඤ්ඤා විසංසජ්ඣං අත්තමනා, සබ්බෙ දෙවා කම්මාවරණෙන සමනාගතා, කිලෙසාවරණෙන සමනාගතා, විපාකාවරණෙන සමනාගතා අසංසඳා අච්ඡන්දකා දුප්පඤ්ඤා අභබ්බා නිසංඛං ඔක්කමිඤ්ඤා කුසලෙසු ධම්මෙසු සම්මනනං, සබ්බෙ දෙවා මාඤ්ඤානකා විඤ්ඤානකා අරහන්තඤ්ඤානකා රුහිරුප්පාදකා සම්මතෙදකා, සබ්බෙ දෙවා පාණනිපාතිනො අදිනනාදුසිනො කාමෙසු මිච්ඡාචාරිනො මුසාවාදිනො පිසුනාවාචා ඵරුසාවාචා සම්ඵප්පලාපිනො අභිජ්ඣාලුනො බ්‍යාපනනවිතනා මිච්ඡාදිට්ඨිකා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බං -පෙ-

1. 3.

බ්‍රහ්මවර්යකථා

[මාග්ගාවනා යැ පුත්‍රයා යැ සි බ්‍රහ්මවර්යකථායෝ දෙදෙනෙකි. එහි පුත්‍රයාට දෙවියන් කෙරෙහි නැත. මාග්ගාවනාට අභංගඝණ්ඨ යන් නබා තෙසු දෙවියන් කෙරෙහි ප්‍රතිෂෙධ නොවෙයි. එතෙකුදු බ්‍රහ්මවර්යකථායෙහි පරනිජම්බනවග්ගිනි දෙවියන් පවත් වනු මතු දෙවියන් කෙරෙහි මාග්ගාවනා බ්‍රහ්මවර්යකථායා කැවැති නො වෙති. උන්ගේ වාද බිදුනට බ්‍රහ්මවර්යකථා එයි.]

1. ස. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවර්යකථා නැද් ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ
- ස. අනු: හැම දෙවියෝ ජිව වෙන් ද? වහනොදු වෙන් ද? අභිඤ්ඤ වෙන් ද? හසාමුද්‍රායෙන බණනාහු වෙන් ද? සුභාමිඤ්ඤජ්ඣානිකයන්ගේ අභි දන්තට ප්‍රතිබල නො වෙන් ද? හැම දෙවියෝ බුදුන කෙරෙහි අප්‍රසන්න වෙන් ද? ධර්මය කෙරෙහි අප්‍රසන්න වෙන් ද? සම්මයා කෙරෙහි අප්‍රසන්න වෙන් ද? භාග්‍යවත් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ පයස්සිපාසනා නො කෙරෙත් ද? භාග්‍යවත් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ අනිත් පැන නො පුළුල්සිත් ද? භාග්‍යවත් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පැන විසද කල සියමත් නො වෙන් ද? හැම දෙවියෝ කම්මාවරණයෙන් සමකාගත වෙන් ද? කෙලකාවරණයෙන් සමකාගත වෙන් ද? විපාකාවරණයෙන් සමකාගත වෙන් ද? අශ්‍රද්ධ වෙන් ද? අච්ඡේදක වෙන් ද? උෂ්ප්‍රාඤ්ඤ වෙන් ද? කුශලධර්මයෙහි සම්මානික සම්මාන මාග්ගියාමයට බැසගත්තට අහව්‍ය වෙන් ද? හැම දෙවියෝ මාතෘඝාතක පිතෘඝාතක අභිත්ඝාතක රුධිරොත්පාදක සම්මනෙදක වෙන් ද? හැම දෙවියෝ පණ්ණාසකර්ම නාහු අභිනාදත් ගත්තාහු කාමයෙහි මිසගසර ඇතිසාහු මුසවා බණන්නාහු පෙහෙසුන් වචන ඇතිසාහු පරොක්ඛස් ඇතිසාහු පලප් බණන්නාහු ලොබ බිහිලු වුවාහු ව්‍යාපන්නසිත් ඇතිසාහු මිසදිටු ඇතිසාහු වෙන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු:

නසු අභි දෙවා අජලා අනෙලමුගා විඤ්ඤ න
හත්ථසංචාචිකා පටිබලා සුභාසිනදුබ්බාසිනානං
අත්ථමඤ්ඤාදුං, අභි දෙවා බුද්ධෙ පසනාං ධම්මෙ
පසනාං සඤ්ඤ පසනාං, බුද්ධං භගවනං පඤ්ඤා-
පාසනාදි, බුද්ධං භගවනං පඤ්ඤා පුච්ඡනාදි,
බුද්ධෙන භගවතා පඤ්ඤ විසංසජ්ඣනෙ අත්තමනා
ගොනාදි, අභි දෙවා න කම්මාවරණෙන සමනා-
ගතා, න නිලෙසාවරණෙන සමනාගතා,
න විපාකාවරණෙන සමනාගතා, සද්ධා
ජ්ඣද්දිකා පඤ්ඤාවනො භබ්බා තියාමං ධම්මං
ඉක්කමිතුං ඤාසලෙසු ධම්මෙසු සම්මතං, අභි
දෙවා න මාභුසානකා න පිභුසානකා න අරහන-
සානකා න රුක්ඛරුපාදකා න සබ්බභෙදකා. අභි
දෙවා න පාණාතිපාතීනො න අදිනාදායීනො
න කාමෙසු මිච්ඡාචාරිනො න මුසාවාදීනො න
විසුනාවාචා න ඵරුසාවාචා න සම්ඵප්පලාපීනො
න අභිජ්ඣාදායීනො න අව්‍යාපනාචිතා සම්මා-
දිට්ඨිකා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ස:

හඤ්චි අභි දෙවා අජලා අනෙලමුගා විඤ්ඤ න
හත්ථසංචාචිකා පටිබලා සුභාසිනදුබ්බාසිනානං
අත්ථමඤ්ඤාදුං -පෙ- අභි දෙවා බුද්ධෙ පසනාං
-පෙ- හම්මාදිට්ඨිකා,

අනු. පා:

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “නභි දෙවෙසු
බ්‍රහ්මචරියවාසො”ති.

2. ප. පු:

අභි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

අභි නත්ථ පබ්බජ්ජා මුණ්ඩියං කාසාව-
ධාරණං පත්තධාරණං. දෙවෙසු සම්මාසබ්බේදධා
උප්පජ්ජනාදි, පඤ්ඤාසබ්බේදධා උප්පජ්ජනාදි,
සාවකසුගං උප්පජ්ජති'ති.

ස. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ප. පු:

දෙවෙසු පබ්බජ්ජා නභි'ති නභි දෙවෙසු
බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු: ජඬු නො වූ වහනොලු නො වූ විඳ වූ භක්‍ෂාමුද්‍රා -
 යෙන් නො බණන්නා වූ සුභාමිතදුර්භාෂිතයන්ගේ
 අඵ දන්තට ප්‍රතිබල වූ දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
 වේ ද? බුදුරුවන්හි පසන්, ධුරුවන්හි පසන්,
 සතුරුවන්හි පසන්, හගවත් සමබ්‍රහ්මයන් පසු-
 පාසනා කරන, හගවත් සමබ්‍රහ්මයන් පැන
 පුළුවන්, හගවත් සමබ්‍රහ්මයන් විසින් පැන
 විසඳු කල සතුටු වන දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
 වේ ද? කම්මවරණයෙන් සම්මාගත නො වූ
 කෙලශාවරණයෙන් සම්මාගත නො වූ විපාකා-
 වරණයෙන් සම්මාගත නො වූ සැදූ ඇති,
 කුසලවෘත්තු ඇති, ප්‍රඥ ඇති, කුසලධර්මයෙහි
 සමාගත සංකිත මාර්ගිකාවේදයට ඇසගත්-
 නට භව්‍ය වූ දෙවියෝ ඇත්තාහු නො වේ ද?
 මානාසික නො වූ, චිත්තාසික නො වූ,
 අභිත්තාසික නො වූ, රුධිරොත්පාදක නො වූ,
 සංඝතෙදක නො වූ, දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
 වේ ද? පණ්ණා නො කරන, අසිනාදන් නො
 ගන්නා, කාමයෙහි මිසනසර නැති, මුසව නො
 බණන, පිසුනුබස් නැති, පරොස්බස් නැති,
 පලස් නො බණන, ලොබ බිහිලි නො වූ
 ව්‍යාපනාසිත් නැති දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
 වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: එ බැවින් ජඬු නො වූ වහනොලු නො වූ නුවණැති,
 භක්‍ෂාමුද්‍රායෙන් නො බණන, සුභාමිතදුර්භාෂිත-
 යන්ගේ අඵ දන්තට ප්‍රතිබල වූ ... දෙවියෝ ඇත.
 බුදුරුවන්හි පසන් ... සමදිටු ඇති දෙවියෝ ඇත.

අනු. පා: භවන, දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියඝීවාස නැති'යි
 නො කියැයුතු මැ යැ ...

2. ප. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියඝීවාස ඇත් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: එහි පැවිද්ද, හිසමුඛ කිරීම, කහවත් ධාරීම,
 පානු ධාරීම ඇත් ද? දෙවියන් කෙරෙහි සමයක්
 සමබ්‍රහ්මයෝ උපදනාහු වෙත් ද? පසේබුදුහු
 උපදනාහු වෙත් ද? ශ්‍රාවකයුන්ම උපදනේ වේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

3. ස. පු: දෙවියන් කෙරෙහි පැවිද්ද නැති'යි යන හේතු-
 යෙන් දෙවියන් කෙරෙහි' බ්‍රහ්මචරියඝීවාස නැත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: යත් අනි පබ්බජ්ජා නිකේතෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො,
යත් නනි පබ්බජ්ජා නනි නත් බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහ්නුබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: යත් අනි පබ්බජ්ජා නිකේතෙ බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො, යත් නනි පබ්බජ්ජා නනි නත්
බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිසංඝයා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො පබ්බජ්ජි¹ නිකේතෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො, යො
න පබ්බජ්ජි නනි නස්ස බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහ්නුබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: 'දෙවෙසු මුණ්ඩියං නනි'ති නනි දෙවෙසු
බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිසංඝයා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත් අනි මුණ්ඩියං නිකේතෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො,
යත් නනි මුණ්ඩියං නනි නත් බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහ්නුබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: යත් අනි මුණ්ඩියං නිකේතෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො,
යත් නනි මුණ්ඩියං නනි නත් බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො'ති.

ප. පටිසංඝයා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො මුණ්ඩියා හොති නිකේතෙ බ්‍රහ්මචරියවාසො,
යො මුණ්ඩියා න හොති නනි නස්ස බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහ්නුබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: "දෙවෙසු කසාවධාරණා නනි'ති" නනි දෙවෙසු
බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිසංඝයා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත් අනි කසාවධාරණා නිකේතෙ බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො, යත් නනි කසාවධාරණා නනි නත්
බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහ්නුබ්බෙ -පෙ-

1. පබ්බජ්ජි - සිදු, PTS, යනා.

ස. අනු: යම් නැනෙක පැවිද්ද ඇත් ද එහි මැ බ්‍රහ්මචරියා-
වාස වේ ද? යම් නැනෙක පැවිද්ද නැත් ද එහි
බ්‍රහ්මචරියාවාස නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු: යම් නැනෙක පැවිද්ද ඇද්ද එහි මැ බ්‍රහ්මචරියා-
වාස වේ ද? යම් නැනෙක පැවිද්ද නැත් ද එහි
බ්‍රහ්මචරියාවාස නැද්ද?

ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ. (පසල්වැස්සන් හා අසංඥානමයන්
සදහා ප්‍රතිඥා යි.)

ස. අනු: යමෙක් පැවිදි වේ නම් ඔහුට මැ බ්‍රහ්මචරියාවාස
වේ ද? යමෙක් පැවිදි නො වේ නම් ඔහුට
බ්‍රහ්මචරියාවාස නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

4. ස. පු: දෙවියන් කෙරෙහි හිස මුඩු කිරීම නැතිකි
යන හෙතුසෙන් දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය
නැද්ද?

ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.

ස. අනු: යම් නැනෙක හිස මුඩු කිරීම ඇත් නම් එහි මැ
බ්‍රහ්මචරියා ඇද්ද? යම් නැනෙක හිස මුඩු කිරීම
නැති නම් එහි බ්‍රහ්මචරියා නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු: යම් නැනෙක හිස මුඩු කිරීම ඇති නම් එහි මැ
බ්‍රහ්මචරියා ඇද්ද? යම් නැනෙක හිස මුඩු කිරීම
නැති නම් එහි බ්‍රහ්මචරියා නැද්ද?

ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.

ස. අනු: යමෙක් මුණක වේ නම් ඔහුට මැ බ්‍රහ්මචරියා වේ ද?
යමෙක් මුණක නො වේ නම් ඔහුට බ්‍රහ්මචරියා
නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

5. ස. පු: දෙවියන් කෙරෙහි කභවන් බැරීම නැතිකි යන
හෙතුවෙන් දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියා නැද්ද?

ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.

ස. අනු: යම් නැනෙක කභවන් බැරීම ඇති නම් එහි මැ
බ්‍රහ්මචරියා වේ ද? යම් නැනෙක කභවන් බැරීම
නැති නම් එහි බ්‍රහ්මචරියා නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු: යත් අනි කාසාවධාරණං නතේ'ව බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො, යත් නනි කාසාවධාරණං නනි නත්
බ්‍රහ්මචරිය වාසො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: යො කාසාවා ධාරෙති නස්සෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො,
යො කාසාවං න ධාරෙති නනි නස්ස බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො'නි.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යානබ්බි -පෙ-

6. ස. පු: 'දෙවෙසු පත්තධාරණං නනි'නි නනි දෙවෙසු
බ්‍රහ්මචරියවාසො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: යත් අනි පත්තධාරණං නතේ'ව බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො, යත් නනි පත්තධාරණං නනි නත්
බ්‍රහ්මචරියවාසො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: යො පත්තං ධාරෙති නස්සෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො,
යො පත්තං න ධාරෙති නනි නස්ස බ්‍රහ්මචරිය-
වාසො'නි.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යානබ්බි -පෙ-

7. ස. පු: දෙවෙසු සම්මාසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්ති'නි නනි
දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: යත් සම්මාසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති නතේ'ව බ්‍රහ්ම-
චරියවාසො, යත් සම්මාසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්ති
නනි නත් බ්‍රහ්මචරියවාසො'නි.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යානබ්බි -පෙ-

ස. අනු: යත් සම්මාසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති නතේ'ව බ්‍රහ්ම-
චරියවාසො, යත් සම්මාසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්ති
නනි නත් බ්‍රහ්මචරියවාසො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: ලුබ්භිකා භගවා ජානො, බොධිසා මුලෙ අති
සම්බුද්ධො, බාරාණසීසං භගවතා ධම්මචක්කං
පවුහන්තා, නතේ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, නත්ඤ්ඤා
බ්‍රහ්මචරියවාසො'නි.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යානබ්බි -පෙ-

- ස. අනු: යම් නැතෙක කහවත් ධාරිම ඇති නම් එහි මැ බ්‍රහ්මචරත්වේ ථේ ද? යම් නැතෙක කහවත් ධාරිම නැති නම් එහි බ්‍රහ්මචරත්වේ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යමෙක් කහවත් ධරා නම් ඔහුට මැ බ්‍රහ්මචරත්වේ ථේ ද? යමෙක් කහවත් නො ධරා නම් ඔහුට බ්‍රහ්මචරත්වේ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...
6. ස. පු: 'දෙවියන් කෙරෙහි පාත්‍ර ධාරිම නැති'යි යන හෙතුවෙන් දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරත්වේ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් නැතෙක පාත්‍ර ධාරිම ඇති නම් එහි මැ බ්‍රහ්මචරත්වේ ථේ ද? යම් නැතෙක පාත්‍ර ධාරිම නැති නම් එහි බ්‍රහ්මචරත්වේ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යමෙක් පාත්‍රධරා නම් ඔහුට මැ බ්‍රහ්මචරත්වේ ථේ ද? යමෙක් පාත්‍ර නො ධරා නම් ඔහුට බ්‍රහ්මචරත්වේ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...
7. ස. පු: 'දෙවියන් කෙරෙහි සමාක්සලිඤ්ඤායෝ නුපදිති'යි යන හෙතුවෙන් දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියභිවාස නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් නැතෙක සමාක්සලිඤ්ඤායෝ උපදිත් ද, එහි මැ බ්‍රහ්මචරියභිවාස ඇද් ද? යම් නැතෙක සමාක්සලිඤ්ඤායෝ නුපදිත් ද, එහි බ්‍රහ්මචරියභිවාස නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: යම් නැතෙක සමාක්සලිඤ්ඤායෝ උපදිත් ද, එහි මැ බ්‍රහ්මචරියභිවාස වේ ද? යම් නැතෙක සමාක්සලිඤ්ඤායෝ නුපදිත් ද, එහි බ්‍රහ්මචරියභිවාස නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලුම්බිනියෙහි භාග්‍යවත්තු උපන්හ. බොධිමුලයෙහි අතිසලිඤ්ඤා ද්‍රව්‍ය. බරණැස්හි දී භාග්‍යවත්තු විසින් ධම්මස්ස පවත්වනලදි. එහි මැ බ්‍රහ්මචරියභිවාස වේ ද? අන්තනිති බ්‍රහ්මචරියභිවාස නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...

8. ස. පු: “දෙවෙසු පච්චිකසමුද්ධා නුපපජ්ජති”ති නන්ති
දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යත් පච්චිකසමුද්ධා උපපජ්ජති, තත්තේ’ව
බ්‍රහ්මචරියවාසෝ, යත් පච්චිකසමුද්ධා
නුපපජ්ජති, නන්ති තත් බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: යත් පච්චිකසමුද්ධා උපපජ්ජති, තත්තේ’ව
බ්‍රහ්මචරියවාසෝ, යත් පච්චිකසමුද්ධා
නුපපජ්ජති, නන්ති තත් බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු පච්චිකසමුද්ධා
උපපජ්ජති, තත්තේ’ව බ්‍රහ්මචරියවාසෝ,
තත්තෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: දෙවෙසු සාවකස්සගං නුපපජ්ජති”ති නන්ති දෙවෙසු
බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යත් සාවකස්සගං උපපජ්ජති, තත්තේ’ව බ්‍රහ්ම-
චරියවාසෝ, යත් සාවකස්සගං නුපපජ්ජති, නන්ති
තත් බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: යත් සාවකස්සගං උපපජ්ජති, තත්තේ’ව බ්‍රහ්මචරිය-
වාසෝ, යත් සාවකස්සගං නුපපජ්ජති, නන්ති තත්
බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මහබ්බෙසු සාවකස්සගං උපපන්නං, තත්තේ’ව බ්‍රහ්ම-
චරියවාසෝ, තත්තෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ම. පු: අන්ති දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ම. අනු: සබ්බදෙවෙසු අන්ති බ්‍රහ්මචරියවාසෝති.
- ම. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: “දෙවියන් කෙරෙහි පසේබුදුවරු ඉපදිත්” භු ඩි
දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අභි: යම් තැනෙක පසේබුදුවරු උපදිත් නම් එහි මැ
බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක පසේබුදුවරු
ඉපදිත් නම් එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවු මැ යැ ...

ස. අභි: යම් තැනෙක පසේබුදුවරු උපදිත් ද, එහි මැ
බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක පසේබුදුවරු
ඉපදිත් ද, එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අභි: මධ්‍යමිජනපදයෙහි පසේබුදුවරු උපදිති. එහි මැ
බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? අන් තනහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවු මැ යැ ...

ස. පු: ‘දෙවියන් කෙරෙහි ශ්‍රාවකයුගම පහළ නො වේ’
භු ඩි දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද් ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අභි: යම් තැනෙක ශ්‍රාවකයුගම පහළ වේ නම් එහි
මැ බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක ශ්‍රාවකයුගම
පහළ නො වේ නම් එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවු මැ යැ ...

ස. අභි: යම් තැනෙක ශ්‍රාවකයුගම පහළ වේ නම් එහි මැ
බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක ශ්‍රාවකයුගම පහළ
නො වේ නම් එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අභි: මහධයෙහි ශ්‍රාවකයුගම පහළ විය. එහි මැ
බ්‍රහ්මසරවස් ඇද්ද? අන් තනහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවු මැ යැ ...

9. ප. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් ඇද් ද?

ස. පටිකුසු: එසේ යැ.

ප. අභි: නැමි දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් ඇද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවු මැ යැ ...

- ම. පු: අභි මහසෙසසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ම. අනු: සබ්බමහසෙසසු අභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10. ම. පු:** අභි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ම. අනු: අසඤ්ඤාසතොසු දෙවෙසු අභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ම. පු: අභි මහසෙසසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ම. අනු: පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු අභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ මලකෙසු¹ අවිඤ්ඤාතාරෙසු යත් නභි ගති නික්ඛන්තං නික්ඛන්තිං උපාසකානං උපාසිකානන්ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ම. පු:** අභි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. මි: අභි යත් අභි, අභි යත් නභි'ති.
- ම. අනු: අසඤ්ඤාසතොසු දෙවෙසු අභි යත් අභි, අභි යත් නභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ, සඤ්ඤාසතොසු දෙවෙසු අභි යත් අභි, අභි යත් නභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12. ම. පු:** දෙවෙසු අභි යත් අභි, අභි යත් නභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ම. පු: කත් අභි කත් නභි'ති.
- ස. ට්: අසඤ්ඤාසතොසු දෙවෙසු නභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ, සඤ්ඤාසතොසු දෙවෙසු අභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ම. පු: අසඤ්ඤාසතොසු දෙවෙසු නභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ම. අනු: සඤ්ඤාසතොසු දෙවෙසු නභි බ්‍රහ්මචරියවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: මිනිසුන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: හැම මිනිසුන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

10. ප. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: අසංඥසත්ති දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ප. පු: මිනිසුන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භික්ෂු භික්ෂුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන්
පාඨ පසල්දනාවයෙහි මෙලව්ව වූ අවස්ථාවන්
කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

11. ප. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියවාස ඇද් ද?

ස. චි: යම් නැතක ඇද් ද, එබඳු නැත් ඇත. යම්
නැතක නැද් ද, එබඳු නැත් ඇති.

ප. අනු: අසංඥසත්ති දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇති
නැත් ඇද් ද? නැති නැත් ඇද් ද? සංඥසත්ති
දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇති නැත් ඇද් ද?
නැති නැත් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

12. ප. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇති නැත් ඇද් ද?
නැති නැත් ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. පු: කොතැන්හි ඇද් ද? කොතැන්හි නැද් ද?

ස. චි: අසංඥසත්ති දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් නැත.
සංඥසත්ති දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇත.

ප. පු: අසංඥසත්ති දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් නැද් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: සංඥසත්ති දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් නැද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 13. ප. පු:** සඤ්ඤාසංකතෙසු දෙවෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අසඤ්ඤාසංකතෙසු දෙවෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14. ප. පු:** අත්ථි මනුසෙසසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
 ස. ටි: අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි'ති.
 ප. අනු: පච්චනනිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, මිලකෙබ්බසු අවිඤ්ඤානාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනිනා උපාසකානං උපාසිකානං, මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ප. පු:** මනුසෙසසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරිය වාසො'ති
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. පු: කත්ථ අත්ථි, කත්ථ නත්ථි'ති.
 ස. ටි: පච්චනනිමෙසු ජනපදෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො මිලකෙබ්බසු අවිඤ්ඤානාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනිනා උපාසකානං උපාසිකානං, මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
 ප. අනු: පච්චනනිමෙසු ජනපදෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, මිලකෙබ්බසු අවිඤ්ඤානාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනිනා උපාසකානං උපාසිකානං.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. පු: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16. ප. පු:** මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: පච්චනනිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, මිලකෙබ්බසු අවිඤ්ඤානාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනිනා උපාසකානං උපාසිකානං.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 13. ප. පු:** සංඥසන්ධි දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියවාස ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අසංඥසන්ධි දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියවාස ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 14. ප. පු:** මිනිසුන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇද්ද?
- ස. පි:** යම් තානෙක ඇද්ද, එබඳු තැන් ඇත, යම් තානෙක නැද්ද, එබඳු තැන් ඇත.
- ප. අනු:** මහණ-මෙහෙණ උචසු-උචයියන්ගේ ගමන් නැති පසල්දනවියෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤාත් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇති තැන් ඇද්ද? නැති තැන් ඇද්ද? මධ්‍යමචනපදයෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇති තැන් ඇද්ද? නැති තැන් ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 15. ප. පු:** මිනිසුන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇති තැන් ඇද්ද? නැති තැන් ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. පු:** කොතැන්හි ඇද්ද? කොතැන්හි නැද්ද?
- ස. පි:** භික්ඛු භික්ඛුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන් නැති ප්‍රත්‍යන්තර්නපදයෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤාත් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය නැත. මධ්‍යමචනපදයෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇත.
- ප. අනු:** භික්ඛු භික්ඛුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන් නැති ප්‍රත්‍යන්තර්නපදයෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤාත් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. පු:** මධ්‍යමචනපදයෙහි බ්‍රහ්මචරිය නැද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 16. ප. පු:** මධ්‍යමචනපදයෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** භික්ඛු භික්ඛුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන් නැති පසල්දනවියෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤාත් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

17. ප. පු:

අත්ති දෙවෙසු බ්‍රහ්මවර්ෂවාසෝ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

නනු චුතතා භගවතා: “නිති භික්ඛවෙ සානෙහි
ජමබුද්ධිකා මනුස්සා උතතරකුරුකෙ ච මනුස්සා
අධිගණනනති දෙවෙ ච නාවතියෙ. කතමෙහි
නිති? සුරා, සතිමනෙතා, ඉධ බ්‍රහ්මවර්ෂවාසෝ'ති a

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

සාවඤ්ඤාදෙව බ්‍රහ්මවර්ෂවාසෝ, නත්ති අඤ්ඤානු
බ්‍රහ්මවර්ෂවාසෝ'ති.

ස. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු:

අනාගාමිස්ස පුගගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති
සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්ඤාගියාති
සංයොජනාති අප්පභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ
උප්පන්නස්ස කුභිං ඵලුප්පත්ති,

ප. පි:

තත්ථෙව.

අනු. ස:

හඤ්චි අනාගාමිස්ස පුගගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති
සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්ඤාගියාති
සංයොජනාති අප්පභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ
උප්පන්නස්ස කුභිං ඵලුප්පත්ති.

අනු. පා:

තො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “නත්ති දෙවෙසු
බ්‍රහ්මවර්ෂවාසෝ”ති.

19. ස. පු:

අනාගාමිස්ස පුගගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති
සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්ඤාගියාති
සංයොජනාති අප්පභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ
උප්පන්නස්ස කුභිං භාරොහරණං, කුභිං දුක්ඛ-
පටිඤ්ඤාතං, කුභිං කිලෙසප්පභානං, කුභිං
නිරොධසම්භිතිරියා, කුභිං අකුප්පපටිච්චෙධො'ති.

ප. පි:

තත්ථෙව.

අනු. ස:

හඤ්චි අනාගාමිස්ස පුගගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති
සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්ඤාගියාති
සංයොජනාති අප්පභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ
උප්පන්නස්ස කුභිං අකුප්පපටිච්චෙධො.

අනු. පා:

තො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “නත්ති දෙවෙසු
බ්‍රහ්මවර්ෂවාසෝ”ති.

- 17. ප. පු:** දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** භගවත්හු විසින් “මහණෙනි, දඹදිව්වාසී මිනිස්සු තුන් කරුණෙකින් උතුරුකුරුදිවසින් වැසී මිනිස්සුන් ද තවනිසා වැසී දෙවියන් ද ඉක්මවා සිටිති. කවර තුන් කරුණෙකින් යන්: ශුරයෝයැ, සමානිමත්හු යැ, මෙහි බ්‍රහ්මචරිය ඇත්තේ යැ යන තුන් කරුණෙනි” යි වදාළ සුත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ නො වෙ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** සැවැත්නුවර මැ බ්‍රහ්මචරිය වෙයි, අන් තන්හි බ්‍රහ්මචරිය නැද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 18. ස. පු:** අනගමි පුතුල්හට පඤ්ච ඔරමහාගිය සංයෝජන-යෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ච උද්ධමහාගිය සංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙලොවින් ව්‍යුහ වූ එ ගුද්ධාවාසයෙහි උපන් අනගමිහට (අතීන්) එලොහපනති කොති වෙ ද?
- ප. වි:** එ ගුද්ධාවාසයෙහි මැ යැ.
- අනු. ස:** එබැවින් අනගමි පුතුල්හට පඤ්ච ඔරමහාගිය සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ච උද්ධමහාගිය සංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙලොවින් ව්‍යුහ වැ එ ගුද්ධාවාසයෙහි උපන් අනගමිහට එහි දී අතීන් එලොහපනති වෙයි.
- අනු. පා:** එහෙයින් භවන, ‘දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය නැතැ’යි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 19. ස. පු:** අනගමි පුතුල්හට පඤ්ච ඔරමහාගිය සංයෝජන-යෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ච උද්ධමහාගිය සංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙලොවින් ව්‍යුහ වැ එ ගුද්ධාවාස-යෙහි උපන් අනගමිහට කෙලෙස්බර බහානැබිම් කොති යැ? දු:බපරිඤ්ඤා කොති යැ? කෙලහ ප්‍රහාණ කොති යැ? නිරොධසාක්ෂාත්ත්වයා කොති යැ? අකොපප්‍රතිවෙධ කොති යැ?
- ප. වි:** එහි මැ යැ.
- අනු. ස:** එබැවින් අනගමි පුතුල්හට පඤ්ච ඔරමහාගිය සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ච උද්ධමහාගිය සංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙයින් ව්‍යුහ වැ එහි උපන් අනගමිහට අකොපප්‍රතිවෙධ එහි වෙයි.
- අනු. පා:** එහෙයින් භවන, ‘දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරිය-වාස නැති’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

ස. පු: අනාගාමිණි පුග්ගලො පඤ්චාරම්භාගියාති සංයෝජනාති පභිනාති, පඤ්චුභ්බමභාගියාති සඤ්ඤාජනාති අප්පභිනාති, ඉතො චූතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස තතිං ඵලුප්පත්ති, තතිං භාරොගරණං, තතිං දුක්ඛපරිඤ්ඤාතං, තතිං කිලෙසප්පහානං, තතිං නිරෝධසච්ඡිකිරියා, තතිං අකුප්පපටිච්චෙධො, කෙනධෙසින චදෙසි “නත්ති දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරිය- වාසො”ති.

ප. ටි: හඤ්ඤාති අනාගාමි පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

20. ස. පු: අනාගාමි පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොවාපනො පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: අනාගාමි පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමි පුග්ගලො ඉධ පරිනිබ්බාසී පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සොවාපනො පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමි පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සකදගාමි පුග්ගලො ඉධ පරිනිබ්බාසී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අනගාමී පුතුල්හට පඤ්චාරම්භාගිය සංයෝජන-
යෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ච උද්ධමනාගිය සංයෝජනයෝ
අප්‍රතිණයහ, මෙයින් ව්‍යුත වූ එහි උපත් අනගාමී
හට එලෝතප්පත්ති එහි යයි, කෙලශභාරාවහරණ
එහි යයි, දු:ඛපරිඥන එහි යයි, කෙලශප්‍රහාණ
එහි යයි, නිරෝධ සාක්ෂාත් ක්‍රියා එහි යයි,
අකෝප්‍යප්‍රතිවේධ එහි යයි ගන්නි නම් “දෙවියන්
කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියාස නැති”යි කවර අභියෝගීන්
කියති.

ප. මි: අනාගාමී පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාගියෙන්
ඒ ශුද්ධාවාසයෙහි දී එල සාක්ෂාත් කෙරේ ද,
(අන්‍යමාගියක් නො වේ ද) එකරුණිති. (එබැ-
වින් දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියාස නැති’යි
සේයි.)

20. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාගියෙන්
ඒ ශුද්ධාවාසයෙහි දී එල සාක්ෂාත් කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන් පුතුල් එහි භාවිත මගින් මෙහි දී එල
ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

21. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාගියෙන්
එ බඹලොව දී එල ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ:

ස. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල මෙලොව පිරිනිවන්පානා
පුද්ගල වේ නම් එහි දී භාවිත මාගියෙන් මෙහි දී
එල ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. පු: ශ්‍රොතාපක්‍ෂන පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාගියෙන්
මෙලොව දී එල ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

ස. අනු: අනාගාමී පුද්ගල එහි දී භාවිත මාගියෙන් එහි දී
එල ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. පු: සකාදගාමී පුද්ගල මෙලොව පිරිනිවන්පානා පුද්ගල
වේ නම් මෙලොව භාවිත මාගියෙන් මෙලොව
එල ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගාමී පුග්ගලො තස් භාවිතෙන මග්ගෙන තස් ඵලං සම්ප්පදරොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වග්ගබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවිතති, න ච කිලෙසා පතියනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

ස. අනු: සොනාපතතිඵලසම්ප්පිකිරියාය පටිපනනස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවිතති, න ච කිලෙසා පතියනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වග්ගබ්බෙ -පෙ-

23. ස. පු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවිතති, න ච කිලෙසා පතියනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

ස. අනු: සකදාගාමිඵලසම්ප්පිකිරියාය පටිපනනස්ස පුග්ගලස්ස -පෙ- අරහත්තසම්ප්පිකිරියාය පටිපනනස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවිතති, න ච කිලෙසා පතියනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වග්ගබ්බෙ -පෙ-

24. ස. පු: සොනාපතතිඵලසම්ප්පිකිරියාය පටිපනනස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවිතති, කිලෙසා ච පතියනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

ස. අනු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවිතති, කිලෙසා ච පතියනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වග්ගබ්බෙ -පෙ-

25. ස. පු: සකදාගාමිඵලසම්ප්පිකිරියාය පටිපනනස්ස පුග්ගලස්ස -පෙ- අරහත්තසම්ප්පිකිරියාය පටිපනනස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවිතති, කිලෙසා ච පතියනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

ස. අනු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවිතති, කිලෙසා ච පතියනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වග්ගබ්බෙ -පෙ-

ස. ප්‍ර: අනාගාමි පුද්ගල එහි භාවිත මාගියෙන් එහි ඵල ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

22 ස. ප්‍ර: 'ඉධිභායනිට්ඨ' (මෙහි වැස කෙලෙස් නසන)' පුද්ගලයා විසින් මාගිය ද වඩනු ලැබේ. කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සොචත්ඵල පසක් කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයා විසින් මාගිය ද වඩනු ලැබේ. කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

23. ස. ප්‍ර: 'ඉධිභායනිට්ඨ' පුද්ගලයාහට මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ. (රූපාවචරමාගියෙන් හේ 'ඉධිභායනිට්ඨ' චූසෙන් කෙලෙසප්‍රභාණ නැති)

ස. අනු: සකාදගාමිඵල ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට ... අතීත සාක්ෂාත් කරණය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

24. ස. ප්‍ර: සොචත්ඵල පසත් කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයා විසින් මාගි ද වඩනු ලැබේ. කෙලෙසයෝ ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඉධිභායනිට්ඨ පුද්ගලයාහට පෙරපසු නො වී මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

25. ස. ප්‍ර: සකාදගාමිඵල ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට ... අතීතය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට පෙරපසු නො වී මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ඉධිභායනිට්ඨ' පුද්ගලයාහට පෙරපසු නො වී මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

26. ස. පු: අනාගමී පුග්ගලො කතකරණියො භාවිතභාවනො
නස් උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අරහා උපපජ්ජති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: අරහා උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අසී අරහතො පුනබ්බවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

28. ස. පු: අසී අරහතො පුනබ්බවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අරහා භවෙන භවං ගච්ඡති, ගතිසා ගතීං ගච්ඡති,
සංසාරෙන සංසාරං ගච්ඡති, උපපත්තිසා උප-
පත්තිං ගච්ඡති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

29. ස. පු: අනාගමී පුග්ගලො කතකරණියො භාවිතභාවනො
අනොනිතභාරො! නස් උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: භාරොහරණාය පුන මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

30. ස. පු: අනාගමී පුග්ගලො කතකරණියො භාවිත-
භාවනො අපරිඤ්ඤානුකෙධා අපසඨිනකිලෙසො
අසච්ඡකතරොධො අපපටිච්ඡධාකුප්පො නස්
උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අභුපපපටිච්ඡෙධාය පුන මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

26. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල කළ කර්ණී ඇතියේ හැඩු බවින්
ඇතියේ එ බමුලොව උපදනේ මේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත් උපදනේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...

27. ස. පු: රහත් උපදනේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (එහි පිරිනිවන්පානනු සදහා පිළින සි.)

ස. අනු: රහත්හට පුනභිව ඇත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

28. ස. පු: රහත්හට පුනභිව ඇත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හු භවයෙන් භවයට යෙන් ද, ගතියෙන්
ගතියට යෙන් ද, සංසාරයෙන් සංසාරයට යෙන් ද,
උපප්‍රාප්තියෙන් උපප්‍රාප්තියට යෙන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

29. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල කළ කර්ණී ඇති වැ වැඩු බවින්
ඇති වැ නො බහාලු (කෙලස්) බර ඇති වැ එහි
උපදනේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: (කෙලස්) බර බහාලන පිණිස වටාලා මාගිය
වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

30. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල කළ කර්ණී ඇති වැ වැඩු බවින්
ඇති වැ අවබෝධ නො කළ දුක් ඇති වැ නුපුහුන්
කෙලෙස් ඇති වැ ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කළ නිරෝධය
ඇති වැ ප්‍රතිවේධ නො කළ රහත් බව ඇති වැ
එහි (ශුද්ධාවාසයෙහි) උපදී ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අභිනිවුත්තරවේධය පිණිස වටාලා මාගිය වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

31. ස පු: අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණියො භාවිත-
භාවනො අනොභිනිතාරො¹ තත් උපපජ්ජති,
න ච භාරොහරණාය පුන මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අනොභිනිතාරො¹ ච තත් පරිනිබ්බායති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණියො භාවිත-
භාවනො අපරිඤ්ඤානදුක්ඛො අප්පභිනිකිලෙසො
අසච්ඡිකතතිරොධො අප්පට්ඨිද්ධාඤ්ඤාපො තත්
උපපජ්ජති, න ච අඤ්ඤාප්පට්ඨෙධාය පුන මග්ගං
භාවෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අප්පට්ඨිද්ධාඤ්ඤාපො ච තත් පරිනිබ්බායති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. උද්ගරණා: යථා මිගො සලලෙන විද්ධො දුරමපි ගතො,
කාලං කරොති, එවමෙවං² අනාගාමී පුග්ගලො
ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත් එලං සච්ඡික-
රොතිති.

ස. උද්: යථා මිගො සලලෙන විද්ධො දුරමපි ගතො,
සසලලො'ව කාලං කරොති, එවමෙවං¹ අනාගාමී
පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්
සසලලො'ව පරිනිබ්බායති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

බ්‍රහ්මවේදයකථා නිබ්බානා.

1. අනොභිතාරො - මජ්ඣ, සං, සී.මු.

2. එවං එවං - PTS.

31. ස. ප්‍ර: අනගම් පුතුල් කළ කරණි ඇති වැ වැඩු බවින් ඇති වැනො බහාලු (කෙලෙස්) බර ඇති වැ එහි (ශුද්ධාවාසයෙහි) උපදි, භාරාවහරණ පිණිස වටාලා මාහිය නො වඩා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නො බහාලු (කෙලෙස්) බර ඇති වන් එහි පිරිනිවේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

32. ස. ප්‍ර: අනගම් පුතුල් කළ කරණි ඇති වැ බැවු බවින් ඇති වැ අවබෝධ නො කළ දුක් ඇති වැ නුපුහුන් කෙලෙස් ඇති වැ ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කළ නිරෝධය ඇති වැ ප්‍රතිවේධ නො කළ අභිනිය ඇති වැ එ ශුද්ධාවාසයෙහි උපදි. අභිනිප්‍රතිවේධය පිණිස වටාලා මාහිනාවනා නො කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රතිවේධ නො කළ අභිනිය ඇති වන් එහි පිරිනිවේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ප. උදා: යම්සේ මෘග තෙම ශල්‍යයෙන් විදුනාලද්දේ දුරටත් ගොස් කල්ලිය කෙරේ ද? එසෙසින් මැ අනාගාමී පුද්ගල මෙහි දී භාවිතමාහියෙන් එහි (ශුද්ධාවාස-යෙහි) දී එලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි.

ස. උදා: යම්සේ මෘග තෙම ශල්‍යයෙන් විදුනාලද්දේ දුරටත් ගොස් ශල්‍ය සහිත වැ මැ කල්ලිය කෙරේ ද? එසෙසින් මැ අනාගාමී පුද්ගල මෙ මිනිස්ලොව දී භාවිත මාහියෙන් එ ශුද්ධාවාසයෙහි දී (රාගාදි) ශල්‍ය සහිත වැ මැ පිරිනිවේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

බ්‍රහ්මවේදයකථා නිමි.

1. 4.

ඔබ්බොකථා

1. ස. පු:   ඔබ්බො'බ්බො කිලෙසෙ ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු:   සොභාපතතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුගගලො
උකඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. චි:   සක්කායද්ධිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරමාසං
තදෙකටෙඨ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු:   එකදෙසං සොභාපනො එකදෙසං න සොභා-
පනො එකදෙසං සොභාපතතිඵලපනො
පටිලඤ්ඤා අබ්ගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ
විහරති. [එකදෙසං] කායෙන චුඤ්ඤා විහරති,
එකදෙසං න කායෙන චුඤ්ඤා විහරති. එකදෙසං
සත්තකඛන්තපරමො, කොලංකොලො, එකබීජි.
[එකදෙසං] බුද්ධො අවෙච්චප්පසාදෙන සමනා-
ගතො, ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙස -පෙ- අරියකතොති
සීලෙති සමනාගතො, එකදෙසං අරියකතොති
සීලෙති න සමනාගතො'ති.
- ප. පටි:   න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු:   සමුදයදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. චි:   සක්කායද්ධිං ජහති, විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරමාසං
තදෙකටෙඨ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු:   එකදෙසං සොභාපනො, එකදෙසං න සොභා-
පනො -පෙ- එකදෙසං අරියකතොති සීලෙති
සමනාගතො, එකදෙසං අරියකතොති සීලෙති
න සමනාගතො'ති.
- ප. පටි:   න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 4.

ඔබ්බෝකථා

[සම්මිනිසනිකාවාසයන් ආදී කිසි කෙනෙක් නානාභිමය විසින් දුටු දැනාදින් එක් එක් දෙසකින් ග්‍රොහාපනනාදින්ගේ කෙලෙස-ප්‍රගාණය කැමැති වේත් ද, උන්ගේ ලබ්ධි බිදුනට බබ්බෝ කථා එයි.]

1. ස. පු: එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. පු: සොවන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුටුදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. පි: සත්කායදූෂටි විචිකිත්තා ගිලවුනපරාමයී හා නදෙකසථ වැ සිටුනා එකදෙය කෙලෙස කෙනකුත් හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙයකින් සෝවන් නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සොවන්-ඵලයටපැමිණියේප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සාක්ෂාත්-කාන වැ එයට එලඹ වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සංගී කොට ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සංගී නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් සත්තකනිහනුපරම, කොලංකොල, එකබිජි වූයේ ද? එකදෙයකින් බුදුන් කෙරෙහි ... ධර්මය කෙරෙහි ... සබ්බසා කෙරෙහි ... අවෙතාප්‍රසාදයෙන් සමන්විත වූයේ ද? [එකදෙයකින්] ආයඝිකානනගිලයෙන් සමන්විත වේ ද? එකදෙයකින් ආයඝිකානනගිලයෙන් සමන්විත නො වේ ද?

ප. පටි: (එකදෙයකින් සොවන් ආදී බව නො ලැබෙනුයෙන්) එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

2. ස. පු: සමුදයදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. පි: සත්කායදූෂටි විචිකිත්තා ගිලවුනපරාමයී හැර-පියයි. නදෙකසථ වැ සිටුනා කෙලෙසෙකදෙයකනුද හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙයකින් සෝවන් නො වූයේ ද? ... එකදෙයකින් ආයඝි-කානනගිලයෙන් සමන්විත වූයේ ද? එකදෙයකින් ආයඝිකානනගිලයෙන් සමන්විත නො වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

3. ස. පු: නිරෝධදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: විවිකිච්ඡං සිලබ්බතපරාමාසං නදෙකටෙය් ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සොභාපනො, එකදෙසං න සොභා-
පනො -පෙ- එකදෙසං අරියකනොති සිලෙහි
සමන්තාගතො, එකදෙසං අරියකනොති සිලෙහි
න සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: මග්ගදස්සනෙන කිං ජහති'ති?

ප. වි: සිලබ්බතපරාමාසං නදෙකටෙය් ච කිලෙසෙ
ජහති'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සොභාපනො, එකදෙසං න සොභා-
පනො, එකදෙසං සොභාපනච්ඡලපනො
පටිලඤ්ඤා අබිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ-
විහරති, කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං න
කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං සග්ගකඤ්ඤා-
පරමො, කොලාකොලො, එකබ්බි, [එකදෙසං]
බුද්ධො අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්තාගතො, ධම්මෙ
-පෙ- සබ්බෙස -පෙ- [එකදෙසං] අරියකනොති
සිලෙහි සමන්තාගතො, එකදෙසං අරියකනොති
සිලෙහි න සමන්තාගතො'ති?

ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: සකදගාමිච්ඡසච්ඡිකිරියාස පටිපනො පුග්ගලො
දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: ඔලාරිකං කාමරාගං ජහති, ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං
නදෙකටෙය් ච කිලෙස ජහති'ති

ස. අනු: එකදෙසං සකදගාමි, එකදෙසං න සකදගාමි;
එකදෙසං සකදගාමි ච්ඡලපනො පටිලඤ්ඤා
අබිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ-
විහරති, එකදෙසං කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති,
එකදෙසං න කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: නිරෝධ දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
 ප. වි: විවිකිනසා ගිලවුනපරාමගී හා නදෙකසථ වැ සිටුනා කෙලකෙකදෙකයන් හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙකයකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙකයකින්
 සෝවන් නො වූයේ ද? .. එකදෙකයකින් ආයතී-
 කානනගිලයෙන් සමකාගත වූයේ ද එකදෙක-
 යකින් ආයතීකානනගිලයෙන් සමකාගත නො
 වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

4 ස. පු: මාගිදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: ගිලවුනපරාමගීය හා නදෙකසථ වැ සිටුනා කෙලක-
 යනුද හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙකයකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙකයකින්
 සෝවන් නො වූයේ ද? එකදෙකයකින් ශ්‍රොතා-
 පතඨඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධ වැ අබිගත වැ
 සාක්‍ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වෙසේ ද? එකදෙක-
 යකින් නාමකයින් පැහැසිගෙන වෙසේ ද,
 එකදෙකයකින් නාමකයින් පැහැසි නො ගෙන
 වෙසේ ද? එකදෙකයකින් සත්තකඛ්‍යානු පරම,
 කොලාකොල, එකඛිඪී වූයේ ද? [එකදෙකයකින්]
 බුදුන් කෙරෙහි ... ධර්ම කෙරෙහි ... සම්මසා
 කෙරෙහි ... අවේශාප්‍රසාදයෙන් සමනනාගත
 වූයේ ද? [එකදෙකයකින්] ආයතීකානනගිලයෙන්
 සමකාගත වූයේ ද? එකදෙකයකින් ආයතීකානන-
 ගිලයෙන් සමකාගත නො වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

5. ස. පු: සකාදගාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන පිණිස පිළිපත්
 පුදුල් දු:බදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: ඔලාරික කාමරාගය හැරපියයි, ඔලාරික ව්‍යාපාදය
 හා නදෙකසථ වැ සිටුනා කෙලකයනුද හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙකයකින් සකාදගාමී වූයේ ද? එකදෙකයකින්
 සකාදගාමී නො වූයේ ද? එකදෙකයකින් සකාද-
 ගාමිඵලප්‍රාප්ත වූයේ පිළිවිදිනා ලද වැ පිළිලද වැ
 දන්තා ලද වැ පසක් කරන ලද වැ උපයාගෙන
 වාස කෙරේ ද? [එකදෙකයකින්] කයින් සපගී කොට
 ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙකයකින් කයින් සපගී
 නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

6. ස. ප්‍ර: සමුදයදසසනෙන කිං ජහතිති?

ප. වි: ඔලාරිකං කාමරාගං ජහති, ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමීඵලපපනෙතා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුසිඤ්ඤා විහරති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ, -පෙ-

7. ස. ප්‍ර: තිරොධදසසනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමීඵලපපනෙතා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුසිඤ්ඤා විහරති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. ප්‍ර: මගගදසසනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ ජහති'ති.

ප. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමීඵලපපනෙතා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුසිඤ්ඤා විහරති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. ප්‍ර: අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා පුගගලො දුක්ඛදසසනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: අනුසහගතං කාමරාගං ජහති, අණුසහගතං බ්‍යාපාදං තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති

6. ස. පු: සමුදය දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
ප. වි: ඔලාරික කාමරාගය හැරපියයි, ඔලාරික ව්‍යාපාදය හා නදෙකසථ වැ සිටුනා කෙලකෙකෙදෙයයනුද හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සකාදගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමීඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අබිගත වැ සාක්‍ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙයකින්] නාමකයින් සපගි කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපගි නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පවි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

7. ස. පු: නිරොධදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
ප. වි: ඔලාරික ව්‍යාපාද හැරපියයි. නදෙකසථ වැ සිටුනා කෙලකෙකෙදෙයයනුද හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සකාදගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමීඵලප්‍රාප්ත වූයේ ද? ප්‍රතිලබ්ධි වැ අබිගත වැ සාක්‍ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද, එකදෙයකින් නාමකයින් සපගි කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපගි නො ගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පවි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

8. ස. පු: මාග්දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
ප. වි: ඔලාරික ව්‍යාපාද හැරපියයි. නදෙකසථ වැ සිටුනා කෙලකෙකෙදෙයයනුද හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සකාදගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමීඵලසථ වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අබිගත වැ සාක්‍ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙයකින්] නාමකයින් සපගි කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපගි නො කොට ගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පවි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

9. ස. පු: අනාගාමීඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුබ්බදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: අඤ්ඤාසහගත කාමරාගය හැරපියයි. අඤ්ඤාසහගත ව්‍යාපාදය හා නදෙකසථ වැ සිටුනා එකදෙයකෙලකෙකෙදෙයයනුද හැරපියයි.

ස. අනු:

එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී,
එකදෙසං අනාගාමීඵලප්පනො පටිලඤ්ඤා අධි-
ගතො සච්ඡිකතො උපසංඝජ්ජි විහරති. [එකදෙසං]
කායෙහ පුස්සිකා විහරති, එකදෙසං න කායෙහ
පුස්සිකා විහරති, එකදෙසං අනන්තරාපරිනිබ්බාසි -පෙ-
උපහප්පිපරිනිබ්බාසි -පෙ- අසංඛාරාපරිනිබ්බාසි
-පෙ- සංඛාරාපරිනිබ්බාසි -පෙ- උද්ධංසොනො
අකතිට්ඨගාමී, එකදෙසං න උද්ධං සොනො-
අකතිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු:

සමුදයදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. පි:

අණුසහගතං කාමරාගං ජහති, අණුසහගතං
බ්‍යාපාදං, නදෙකට්ඨෙ ටි කිලෙසෙ එකදෙසෙ
ජහති'ති.

ස. අනු:

එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී -පෙ-
එකදෙසං උද්ධංසොනොඅකතිට්ඨගාමී, එකදෙසං
න උද්ධංසොනොඅකතිට්ඨගාමී'ති.

[10] ප. පටි:

න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු:

නිරෝධදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. පි:

අණුසහගතං බ්‍යාපාදං ජහති, නදෙකට්ඨෙ ටි
කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු:

එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී -පෙ-
එකදෙසං උද්ධංසොනො අකතිට්ඨගාමී, එකදෙසං
න උද්ධංසොනො අකතිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු:

මග්ගදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. පි:

නදෙකට්ඨෙ ටි කිලෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු:

එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී,
එකදෙසං අනාගාමීඵලප්පනො පටිලඤ්ඤා අධි-
ගතො සච්ඡිකතො උපසංඝජ්ජි විහරති. [එකදෙසං]
කායෙහ පුස්සිකා විහරති, එකදෙසං න කායෙහ
පුස්සිකා විහරති. එකදෙසං අනන්තරාපරිනිබ්බාසි -පෙ-
උපහප්පිපරිනිබ්බාසි -පෙ- අසංඛාරාපරිනිබ්බාසි
-පෙ- සංඛාරාපරිනිබ්බාසි -පෙ- උද්ධංසොනො-
අකතිට්ඨගාමී -පෙ- එකදෙසං න උද්ධංසොනො
අකතිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: එකදෙනෙකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙනෙකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? එකදෙනෙකින් අනාගාමී- ඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අභිගත වැ සාක්ෂාත්- කෘත වැ උපසාගෙන වාස කෙරේ ද, [එකදෙනෙකින්] නාමකයින් සපගී කොටගෙන වාස කෙරේ ද, එකදෙනෙකින් නාමකයින් සපගී කොට නො ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙනෙකින් අනාරාපරිතිබ්බාසි ... උපහච්ච පරිතිබ්බාසි ... අසංඛාර පරිතිබ්බාසි ... සසංඛාර පරිතිබ්බාසි ... උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී චේ ද? එකදෙනෙකින් උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී නො චේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

10. ස. පු: සම්මුදය දගීනසෙන් කුමක් හැරවියන්නේ චේ ද?
ප. පි: අණුසහගත ව්‍යාපදය හැරවියයි. අණුසහගත ව්‍යාපදය හා නදෙකසථ වැ සිදු නො වූයේ නො කෙලෙසෙහිද හැරවියයි.

ස. අනු: එකදෙනෙකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙනෙකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? ... එකදෙනෙකින් උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී වූයේ ද? එකදෙනෙකින් උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී නො වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

11. ස. පු: නිරෝධදගීනසෙන් කුමක් හැරවියන්නේ චේ ද?
ප. පි: අණුසහගත ව්‍යාපදය හැරවියයි, නදෙකසථ කෙලෙසෙහිද හැරවියයි.

ස. අනු: එකදෙනෙකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙනෙකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? ... එකදෙනෙකින් උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී වූයේ ද? එකදෙනෙකින් උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී නො වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

12. ස. පු: මාග්දගීනසෙන් කුමක් හැරවියන්නේ චේ ද?
ප. පි: නදෙකසථ කෙලෙසෙහිද හැරවියයි.

ස. අනු: එකදෙනෙකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙනෙකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? එකදෙනෙකින් අනාගාමී- ඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අභිගත වැ සාක්ෂාත්- කෘත වැ උපසාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙනෙකින්] නාමකයින් සපගී කොට ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙනෙකින් නාමකයින් සපගී නො කොටගෙන වාස කෙරේද? එකදෙනෙකින් අනාරාපරිතිබ්බාසි වූයේ ද? එකදෙනෙකින් උපහච්ච පරිතිබ්බාසි ... අසංඛාර පරිතිබ්බාසි ... සසංඛාර පරිතිබ්බාසි ... උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී වූයේ ද? එකදෙනෙකින් උද්ධංසොන අකතිට්ඨාගාමී නො වූයේ චේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ස. පු:

අරභනසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනා පුග්ගලො

දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි.

රුපරාගං අරුපරාගං මානං උග්ගච්චං අච්ඡන්තදෙකඨො ච කිලෙසෙ ඵකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු:

ඵකදෙසං අරභා, ඵකදෙසං න අරභා, ඵකදෙසං අරභානසච්ඡිකිරියා පටිලදො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසප්පස් විහරති. [ඵකදෙසං] කායෙන පුඤ්ඤා විහරති. ඵකදෙසං විතරාගො විතරාගො විතරාගො කතකරණියො ඔතිනාගො අනුප්පනසද්දො පටිකම්මනවසංඝෙය්‍යජනො සම්මදස්සෙ විමුග්ගො උකම්මනපටිකො සංඝිණ්ණපටිකො අබ්බුලොකිකො නිරග්ගලො අරියො පනාභිච්ඡො පනාභාරො විසංඝස්සනො සුචිත්තච්ඡයො, දුක්ඛං නස්ස පටිස්සෙහං, සමුදයො පතිනො, නිරොධො සච්ඡිකතො, මග්ගොනාමිතො අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤානං, පටිඤ්ඤායං පටිඤ්ඤානං, පහානබ්බං පතිනං, භාවෙනබ්බං භාවිතං, සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං, (ඵකදෙසං සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං,) ඵකදෙසං සච්ඡිකානබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි:

න හෙවා වහනබ්බං -පෙ-

14. ස. පු:

සමුදයදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි.

රුපරාගං අරුපරාගං ජහති, මානං උග්ගච්චං අච්ඡන්තදෙකඨො ච කිලෙසෙ ඵකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු:

ඵකදෙසං අරභා, ඵකදෙසං න අරභා -පෙ- ඵකදෙසං සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං, ඵකදෙසං සච්ඡිකානබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි:

න හෙවා වහනබ්බං -පෙ-

13. ස. ප්‍ර:

අභිමය සාක්ෂාත් කරන මණිස මිත්‍රිපත් ප්‍රඥාල දෘඩ දර්ශනයෙන් කුමක් හැරපියන්නේ මේ ද?

ප. මි:

රූපරාග යැ අරූපරාග යැ මාන යැ උභවිච්ච යැ අවිජ්ජා හා නදෙකාථ වූ කෙලශෙකදෙශයනුදු හැරපියයි.

ස. අනු:

එකදෙශයකින් අභිත් වූයේ ද? එකදෙශයකින් අභිත් නො වූයේ ද? එකදෙශයකින් අභිත්ඵල-ප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සාක්ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙශයකින්] නාමකයින් සපයී කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙශයකින් නාමකයින් සපයී නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙසෙකින් විතරාග, විතදෙස විහමොහ මේ ද? එකදෙශයකින් කළකරණී ඇතියේ බහා තැබූ කෙලෙස් බර ඇතියේ පෑමිණි සමාථ ඇතියේ ඤය කළ භවසායෝජන ඇතියේ සමයග්-ඥනයෙන් දෑන කෙලෙසුන් කෙරෙන් විමුක්ත වූයේ නහා හළ අවිද්‍යාපරිස (අගුළු) ඇතියේ විසුළු (කමිණිසංසකාර සංකිණි) ඉන්ද්‍රිය ඇතියේ යර්ගෝග්‍ය සායෝජන සංකිණි අගුළු රහිත වූයේ ආයතී වූයේ හෙළු මානධර්ම ඇතියේ බහාලූ (සංකිණි) බර ඇතියේ යොගයෙන් හා කෙලශ-යෙන්) විසංසුක්ත වූයේ මොනොච්ච දිනු කෙලශවිජය ඇතියේ මේ ද? ඔහු විසින් දෘබය පරිඥන යැ, සමුදය ප්‍රතිණ යැ, නිරෝධය සාක්ෂාත්-කෘත යැ, මාගී භාවිතද, අභිදෙයය අභිඥන යැ, පරිඥෙයය පරිඥන යැ ප්‍රහානව්‍යය ප්‍රතිණ යැ භාවිතව්‍යය භාවිත ද සාක්ෂාත්කෘතව්‍යය සාක්ෂාත්-කෘත යැ (සාක්ෂාත්කෘතව්‍යය එකදෙශයකින් සාක්ෂාත්කෘත මේ ද,) සාක්ෂාත්කෘතව්‍යය එකදෙ-ශයෙකින් සාක්ෂාත්කෘත නො මේ ද?

ප. පමි:

එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

14. ස. ප්‍ර:

සමුදයදර්ශනයෙන් කුමක් හැරපියන්නේ මේ ද?

ප. මි:

රූපරාගය අරූපරාගය හැරපියයි. මාන යැ උභවිච්ච යැ අවිද්‍යා හා නදෙකාථකෙලශෙකදෙශ-යනුදු හැරපියයි.

ස. අනු:

එකදෙශයකින් රහත් වූයේ ද? එකදෙශයකින් රහත් නො වූයේ ... පසක් කළ යුතු දෑය එකදෙශයකින් පසක් කෙළේ ද? පසක් කළයුතු දෑය එකදෙශයකින් පසක් නො කෙළේ ද?

ප. පමි:

එසේ නො කියැයුනු මැ යැ .

15. ස. පු:

නිරොධදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. පි:

මානං ජහති උඤ්චිමං අවිජ්ජං නදෙකටෙය් ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු:

එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා -පෙ-
එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතා, එකදෙසං
සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු:

මහදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. පි:

උඤ්චිමං ජහති, අවිජ්ජං නදෙකටෙය් ච කිලෙසෙ
ජහති'ති.

ස. අනු:

එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා, එකදෙසං
අරහත්තප්පත්තො පටිලඤ්ඤා අබිගතො සච්ඡි-
කතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන
ථුසිඤ්ඤා විහරති එකදෙසං, න කායෙන ථුසිඤ්ඤා විහ-
රති. එකදෙසං විතරාගො විතරෙසො විතමොගො
කතකරණීයො ඔතිතභාරො අනුප්පත්තසද්ධෙවං
පරිකම්භාචසංකෙසුජ්ජො සමවද්දෙසුච්ඡින්නො
උකම්මත්තපලිසො සංකිණ්ණපරිබො දබ්බුලේහ-
සිකො නිරග්ගලො අරියො පහාද්ධජො පහන-
භාරො විසංකෙසුගො සුවිජ්ජනවිජයො, දුකං තස්ස
පරිකෙසුතං සමුදයො පතීනො නිරොධො සච්ඡි-
කතො මග්ගො භාවිතො අනිකෙසුයං අනිකෙසුතං
පරිකෙසුයං පරිකෙසුතං පහාතබ්බං පතීනං
භාවෙතබ්බං භාවිතං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතා,
(එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,) එකදෙසං
සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ප. පු:

යා වත්තබ්බං ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහති'ති.

ස. පටිකෙසු:

ආමන්තා.

15. ස. පු: නිරෝධදශීනසෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප. පි: මානය හැරපියයි උභිච්ච අවිද්‍යා දෙක හා තදෙකසථ වැ සිටුවා එකදෙශකෙලයයනුද හැරපියයි.
- ස. අනු: එකදෙශයකින් රහන් වූයේ ද? එකදෙශයකින් රහන් නො වූයේ ද ... පසක් කළයුතු දෑ එකදෙශයකින් පසක් කළේ ද, පසක් කළයුතු දෑ එකදෙශයකින් පසක් නො කෙළේ ද?
- ප. පි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 16 ස. පු: මාග්දශීනසෙන් කුමක්, හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප. පි: උභිච්චය හැරපියයි අවිද්‍යාව හා තදෙකසථ වැ සිටුවා කෙලයයනුද හැරපියයි.
- ස. අනු: එකදෙශයකින් රහන් වූයේ ද? එකදෙශයකින් රහන් නො වූයේ ද? එකදෙශයකින් රහන් බවට පැමිණියේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සංඝාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙශයකින් නාමකයින් ඝෞරී කොටගෙන වාස කෙරේ ද, [එක-දෙශයකින්] නාමකයින් ඝෞරී නො කොට වාස කෙරේ ද? එකදෙශයකින් පුහුන් රාග ඇතියේ පුහුන් දෝෂ ඇතියේ පුහුන් මොහ ඇතියේ කළ කරණි ඇතියේ බහා තැබූ කෙලෙස් බර ඇතියේ පැමිණි ස්වාභාව ඇතියේ ඝෞරී කළ භවසංයෝජන ඇතියේ මොහොවට දැන මිදුණේ නොවූ අවිද්‍යා පරිඝ ඇතියේ විසුළු කම්මානිසංසකාර පරිබා ඇතියේ උසුළු තෘෂ්ණ සංකිංශාන ඉන්ද්‍රිය ඇතියේ නොරැළු ඔර්මොනියසංයෝජන නමැති අහුළු ඇතියේ නිෂේකලය වූයේ හෙළු මානවිච්ඡ ඇතියේ හෙළු (සකකාදි) බර ඇතියේ (යොගයෙන් හා කෙලය-යෙන්) විසංයුක්ත වූයේ මොහොවට දිනූ කෙලය-විජය ඇතියේ වේ ද? ඔහු විසින් දූෂය පරිභූත යැ, සමුදය ප්‍රතිණ යැ, නිරෝධය සංඝාත්කරන ලද යැ, මාගිය භාවිත යැ, අභිභූතය අභිභූත යැ, පරිභූතය පරිභූත යැ, ප්‍රභාතව්‍යය ප්‍රතිණ යැ, භාවිතව්‍යය භාවිත යැ, සංඝාත්කතීව්‍යය සංඝාත්කතීව්‍යය යැ, (සංඝාත්කතීව්‍යය එකදෙශ-යෙකින් සංඝාත්කතීව්‍යය වේ ද,) සංඝාත්කතීව්‍යය එකදෙශයෙකින් සංඝාත්කතීව්‍යය නො වේ ද?
- ප. පු: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
17. ප. පු: 'එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පි: එසේ යැ.

ම. අනු: නමු වුතතං හගවතා:
 “අනුපුබ්බෙන මෙධාපි ථොක ථොකං
 ඛණේ ඛණේ කම්මාරො රජතස්සෙ’ව නිද්ධමේ
 මලමතතනො’ති. a
 අත්ථෙව සුභතනො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ම. නිග: හෙන හි වතනබ්බං: 1 ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

18. ස. පු: ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

ම. පටිඤ්ඤා: ආමනතා:

ස. අනු: නමු වුතතං හගවතා:
 “සභාවස්ස දස්සනාසම්පදාය
 නයස්සු ධම්මා ජහිතා හවනති:
 සකකායදිට්ඨි විචිකිච්ඡනඤ්ච
 සීලබ්බතං වා’පි යදහි කිඤ්චි.
 චතුහපායෙහි ච විපසමුත්තො
 ඡ වාහිදානාති අනබ්බො කාතුනති” b

අත්ථෙව සුභතනො’ති.

ම. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

ස. නිග: හෙන හි න වතනබ්බං “ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

19. ස. පු: ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

ම. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නමු වුතතං හගවතා: “යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ
 අරියසාවකස්ස විරජං විනමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි:
 ‘යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං නං නිරොධ-
 ධම්ම’නති. සහ දස්සනුපපාද භික්ඛවෙ අරියසාව-
 කස්ස නිණ්ඤෙය්ඤජනාති පභීයනති: සකකාය-
 දිට්ඨි, විචිකිච්ඡා, සීලබ්බනපරාමාසො’ති අත්ථෙව
 සුභතනො’ති.

ම. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: හෙන හි න වතනබ්බං ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

ඔධිසො කථා නිබ්බිතා.

1. න වතනබ්බං - සීමු, මෙසං, PTS, සං.

a. ධම්මපද

b. රතකසුත්තං.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදලේ නො වේ ද?
 “නුවණැත්තෝ උදිසෙහි මලහරනා කරනල්-
 පුතක්හු සෙසින් තමාගේ (රාගාදී කෙලෙස්)
 මල අනුක්‍රමයෙන් සන්තප්තියෙහි වික වික
 බැහැර කරන්නේ යයි”

වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එයින් එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැර-
 පියන්නේ මේ” යයි කියැවුනු මැ යැ.

18. ස. පු: එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ
 මේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද නො වේ ද?

“ඒ සොවන් එල පසක් කරනුවට පිළිපත්
 පුතුල්ලු විසින් ශ්‍රොතෘපනනිමාගිසමපනනිය හ,
 සමග මැ සන්තප්තියදුම ද විචිකිත්තසා ද යම් කිසි
 ශිලව්‍රතයෙක් හෝ ඇත් නම් එ දැ යි තුන් බිම්
 කෙනෙක් හැරපියන ලද්දහු වෙති. සතර
 අපායෙන් ද මිදුණේ ඔලාරික කරුණු සසක් ද
 කරන්නට නො නිසි මේ” යයි

වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එයින් “එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැර-
 පියන්නේ මේ” යයි නො කියැවුනු මැ යැ.

19. ස. පු: එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ
 මේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදලේ නො වේ ද?

“මහණෙනි, යම් කලෙකැ ආය්‍යිත්‍රාවකහට ‘සමුදය
 සමභාවය ඇති යම් කිසිවක් ඇත් නම් එ හැම
 නිරොධසමභාවය ඇතැ’ යි චිරජ වූ විනමල වූ දහම්
 ඇස උපන්නේ වේ ද, මහණෙනි, මාග්ගිකාදය
 හා සමග ආය්‍යිත්‍රාවකහට සන්තප්තියදුම යැ
 විචිකිත්තසා යැ ශිලව්‍රතපරාමාශි යැ යන තුන්
 සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණ වෙති” යි වදල සුත්‍රාන්ත-
 යෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එයින් “එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැර-
 පියන්නේ මේ” යයි නො කියැවුනු මැ යි.

1. 5.

ජහති කථා.

1. ස. ප්‍ර: ජහති පුට්ඨජනො කාමරාගව්‍යාපාදනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අච්චන්තං ජහති, අනවසෙසං ජහති, අප්පටිසංකියං ජහති, සමුලං ජහති, සනණං ජහති, සානුසයං ජහති, අරියෙන ඤ්ඤෙන ජහති, අරියෙන මග්ගෙන ජහති, අකුප්පං පටිච්ඡක්ඛන්තො ජහති, අනාගාමිථලං සච්ඡිකරොන්තො ජහති'ති.
- ප. පටි: හා හෙවං චන්තබ්බෙති -පෙ-
2. ස. ප්‍ර: විකම්මෙන ජුට්ඨජනො කාමරාගව්‍යාපාදනති
- ප. පටි: ආමනනා.
- ස. අනු: අච්චන්තං විකම්මෙන, අනවසෙසං විකම්මෙන, අප්පටිසංකියං විකම්මෙන, සමුලං විකම්මෙන, සනණං විකම්මෙන, සානුසයං විකම්මෙන, අරියෙන ඤ්ඤෙන විකම්මෙන, අරියෙන මග්ගෙන විකම්මෙන, අකුප්පං පටිච්ඡක්ඛන්තො විකම්මෙන, අනාගාමිථලං සච්ඡිකරොන්තො විකම්මෙන'ති.
- ප. පටි: හා හෙවං චන්තබ්බෙති -පෙ -
3. ස. ප්‍ර: ජහති අනාගාමිථලසච්ඡිකරියාය පටිපනො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අච්චන්තං ජහති, අනවසෙසං ජහති -පෙ- අනාගාමිථලං සච්ඡිකරොන්තො ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: ජහති පුට්ඨජනො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අච්චන්තං ජහති, අනවසෙසං ජහති -පෙ- අනාගාමිථලං සච්ඡිකරොන්තො ජහති'ති.
- ප. පටි: හා හෙවං චන්තබ්බෙති -පෙ-

1. 5.

ජහනි කථා.

[දහැන් ලද පුහුදන් පුහුල් කතාහිමය කරන්නා හා මෑ අනගාමි නම් වෙයි. 'පුහුදන් කල්හි මෑ උතුගේ කාමරාගමනාපාදයෝ ප්‍රතික්ෂේප'යි ලබ්ධි ගත් සම්මතියනිකායවාසීන්ගේ විවාද බිඳුනට ජහනිකථා එයි.]

1. ස. පු: පුහුදන් පුහුල් කාමරාග ව්‍යාපාද හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (ධ්‍යානයෙන් විෂකම්මිත ඒ කෙලයයන්ගේ පයස්සිථානය නො දක්මින් කරන විලින-) එසේ යැ.
- ස. අනු: (ධ්‍යානවිෂකම්මිත ඒ කෙලයයන්ගේ අනාගාමිමාගී-යෙන් මෑ අත්‍යන්තප්‍රභාණ වෙ ද, එහෙයින් නහන අනුයෝග-) අත්‍යන්ත කොට හැරපියා ද? අනව-ගෙෂ කොට හැරපියා ද? අප්‍රතිසංඝික කොට හැර-පියා ද? මූල සතිත කොට හැරපියා ද? තෘෂණ සතිත කොට හැරපියා ද? අනුගය සතිත කොට හැරපියා ද? ආයඨිඤානයෙන් හැරපියා ද? ආයඨිමාගීයෙන් හැරපියා ද? අකොපන කොට පිළිවිදුමින් හැරපි-යා ද? අනාගාමිඵලය පසක් කරනුයේ හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ..

2. ස. පු: පුහුදන් පුහුල් කාමරාග ව්‍යාපාද (අත්‍යන්ත-විෂකම්මණයෙන්) විෂකම්මණ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අත්‍යන්ත කොට විෂකම්මණය කෙරේද? අනවගෙෂ කොට විෂකම්මණ කෙරේ ද? අප්‍රතිසංඝික කොට විෂකම්මණ කෙරේ ද? මූල සතිත කොට විෂකම්මණ කෙරේ ද? තෘෂණ සතිත කොට විෂකම්මණ කෙරේ ද? අනුගය සතිත කොට විෂකම්මණ කෙරේ ද? ආයඨිඤානයෙන් විෂකම්මණ කෙරේ ද? ආයඨිමාගීයෙන් විෂකම්මණය කෙරේ ද? අකොපන කොට පිළිවිදුමින් විෂකම්මණ කෙරේ ද? අනගාමිඵල පසක් කරනුයේ විෂකම්මණ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ..

3. ස. පු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුහුල් කාමරාග ව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට හැරපියා ද, අනවගෙෂ කොට හැරපියා ද ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදන් පුහුල් කාමරාග ව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට හැරපියා ද, අනවගෙෂ කොට හැරපියා ද ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ..

4 ස. පු: විකබ්බෙනති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනා පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච අච්චනාං විකබ්බෙනති අනවසෙසං විකබ්බෙනති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනොනා විකබ්බෙනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: විකබ්බෙනති පුටුඡ්ඡනො කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච අච්චනාං විකබ්බෙනති, අනවසෙසං විකබ්බෙනති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනොනා විකබ්බෙනති'ති

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

5 ස. පු: ජහති පුටුඡ්ඡනො කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච න අච්චනාං ජහති, න අනවසෙසං ජහති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනොනා ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනා පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච න අච්චනාං ජහති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනොනා ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

6 ස. පු: විකබ්බෙනති පුටුඡ්ඡනො කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච න අච්චනාං විකබ්බෙනති, න අනවසෙසං විකබ්බෙනති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනොනා විකබ්බෙනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: විකබ්බෙනති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනා පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච න අච්චනාං විකබ්බෙනති න අනවසෙසං විකබ්බෙනති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනොනා විකබ්බෙනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. ප්‍ර: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද විෂකමිණ කෙරේ ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමිණ කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමිණ කෙරේ ද? ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ විෂකමිණ කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: පුහුදන් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද විෂකමිණ කෙරේ ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමිණ කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමිණ කෙරේ ද? ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ විෂකමිණ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

5. ස. ප්‍ර: පුහුදන් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත නො කොට හැරපියා ද? අනවශෙෂ නො කොට හැරපියා ද ... අනාගාමිඵල පසක් නො කරනුයේ හැරපියා ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත නො කොට හැරපියා ද? ... අනාගාමිඵල පසක් නො කරනුයේ හැරපියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

6. ස. ප්‍ර: පුහුදන් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද විෂකමිණ කෙරේ ද, හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමිණ නො කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමිණ නො කෙරේ ද? ... අනාගාමිඵල පසක් නො කර-නුයේ විෂකමිණ කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් කාමරාග ව්‍යාපාද විෂකමිණ කෙරේ ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමිණ නො කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමිණ නො කෙරේ ද ... අනාගාමිඵල පසක් නො කරනුයේ විෂකමිණ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ

7. ස. ප්‍ර: ජාති පුද්ගලික කාමරාගව්‍යාපාදනි.
- ප. පටිකුකු: ආමන්තා.
- ස. ප්‍ර: කතමෙන මගෙනා'ති.
- ප. මි: රූපාවචරෙන මගෙනා'ති.
- ස. අනු: රූපාවචරො මගො නිය්‍යානිකො ඛයගාමි
බොධගාමි අපචයගාමි අනාසවො අසංකුසල්-
නියො අගඤ්ඤියො¹ අනොසනියො² අයොග-
නියො³ අනිවරණියො⁴ අපරාමවෙයා අනුපාද-
නියො අසංකිලෙසියො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහ්‍තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නහු රූපාවචරො මගො අනිය්‍යානිකො න
ඛයගාමි න බොධගාමි න අපචයගාමි සාසවො
සංකුසල්නියො -පෙ- සංකිලෙසියො'ති.
- ප. පටිකුකු: ආමන්තා.
- අනු. ස: හස්සි රූපාවචරො මගො අනිය්‍යානිකො න
ඛයගාමි -පෙ- සංකිලෙසියො,
- අනු. පා: නො ච වහ රෙ වහ්‍තබ්බෙ “ජාති පුද්ගලික
රූපාවචරෙන මගෙන කාමරාගව්‍යාපාදනි.”
8. ස. ප්‍ර: ජාති අනාගාමිඵලසම්පන්නිකාය පටිපකො
පුග්ගලො අනාගාමිමගෙන කාමරාගව්‍යාපාදා,
සො ච මගො නිය්‍යානිකො ඛයගාමි බොධගාමි
අපචයගාමි අනාසවො -පෙ- අසංකිලෙසියො'ති.
- ප. පටිකුකු: ආමන්තා.
- ස. අනු: ජාති පුද්ගලික රූපාවචරෙන මගෙන
කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච මගො නිය්‍යානිකො
ඛයගාමි බොධගාමි අපචයගාමි අනාසවො -පෙ-
අසංකිලෙසියො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහ්‍තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. ප්‍ර: ජාති පුද්ගලික රූපාවචරෙන මගෙන
කාමරාගව්‍යාපාදා, සො ච මගො අනිය්‍යානිකො
න ඛයගාමි න බොධගාමි න අපචයගාමි සාසවො
-පෙ- සංකිලෙසියො'ති.
- ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

1. අගඤ්ඤියො - සිම, මජ්ඣ, ස්‍යා.

2. අනොසනියො - සිම, මජ්ඣ, ස්‍යා.

3. අයොගනියො - සිම, මජ්ඣ, ස්‍යා.

4. අනිවරණියො P.T.S

7. ස. ප්‍ර: ප්‍රභූන් ප්‍රභල් කාමරාගව්‍යාවද හැරෙයා ද?

உ. பதிவு: 100000

සි. ප්‍ර: කවුරු මොනකින?

(୧) ପି: ଯୁଗାଧିପତି ଭବିଷ୍ୟେ.

පි අනු: රුපාවම්බර මාගිය නොයහිනික වේ ද, ක්‍ෂයගාමී
වේ ද, බොධගාමී වේ ද, අපමයගාමී වේ ද,
අනාසුච වේ ද, අසංකෘද්‍යජනිය වේ ද, අගන්තරීය
වේ ද, අනාසන්ධිය වේ ද, අසොගතීය වේ ද,
අනිපරාජය වේ ද, අපරාමය වේ ද, අනුපාදතීය
වේ ද, අසංකිලෙසිය වේ ද?

೮. ೨೦:   ಶಿವನು ಹೇಳಿದನು: "ನೀನು ..."

ප. (අ): රුපාවිටර් මාගීය අනෙක්කාරික නො මේ ද, කැසයනම් නො වනු නො මේ ද, බොධගාමී නො වනු නො මේ ද, අපවයනාමී නො වනු නො මේ ද, සංඝව, සංඝකෘත්තිය ... සංකිලෙසිය නො මේ ද?

[illegible]

අනු. 5:   ඉදිත රූපාවචර මාගිය අනෙකැතික වේ නම්,
                       සන්නයම් නො වනු වේ නම් ... සංවිලෝමය
                       වේ නම්,

අ.ව. ෨. හවහ, 'පුහුදුන් පුහුදේ රුපාවච්ඡර මාගීසෙන් කාම-
රාගමාසාදි ගැරවිසෙති'යි අනා සිසියාගේ මෑ සැ.

අනාගාමි ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුහුණු අනාගාමි මාගියෙන් කාමරාගමයාපාද හැරවියා ද, ඵ මග ද නොයැයිණික වේ ද, ඝෛයගාමි වේ ද, බොධිගාමි වේ ද, අපච්ඡගාමි වේ ද, අනාසුචි වේ ද ... අසාංකිලිෂ්ට වේ ද?

೨೩ ಅರವಿಂದ: ಶಿವೇ ದಿ.

ප. ෧෩: පුහුදුන් පුතුල රුපාවචරමාගියෙන් කාවරාග-
විසාපාද හැරව්සා ද, ඒ මාගියක් කෙතෙකියාණික
වේ ද, ස්වයනාමි වේ ද, බොධිගාමි වේ ද, අපච්ඡ-
ගාමි වේ ද, අනාසුච වේ ද ... අසංකල්පම වේ ද?

උ. ප්‍ර. එසේ නො නියැදුන මි යි ..

9. ස. ප්‍ර: ප්‍රමුද්‍රත් රූපාවච්චරමාගියෙන් කාමරාගව්‍යාපාද ගැරව්සා ද, ඒ මගින් අනෙකුත් සියලුම මේ ද, ක්‍රියාත්මක නො වනු මේ ද, බොධිගාමි නො වනු මේ ද, අපච්ඡාදාමි නො වනු මේ ද, සාමුච්ච මේ ද .. සංකල්ප මේ ද?

ငါ့ ငါ့အားလုံး: ခံစားမှု

- ස. අනු: ජහති අනාගාමිඵලසම්බන්ධාය පටිපනොනා පුග්ගලො අනාගාමිමගෙන කාමරාගවාසාදා, සො ව මගො අනියාතිකො න බ්බගාමි න බොධිනාමි න අපට්ඨගාමි සාසවො -පෙ-සා-නිලෙයිසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු: පුපුරුජනො කාමෙසු විහරාගො සහ ධම්මාති-සමයා අනාගාමිඵලෙ සන්ධාති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අරහතෙන සන්ධාති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: පුපුරුජනො කාමෙසු විහරාගො සහ ධම්මාති-සමයා අනාගාමිඵලෙ සන්ධාති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අපුබ්බං අචරිමං නයො මගො භාවෙති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: අපුබ්බං අචරිමං නයො මගො භාවෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අපුබ්බං අචරිමං නිත්ති සාමඤ්ඤඵලාති සම්පි-කරොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: අපුබ්බං අචරිමං නිත්ති සාමඤ්ඤඵලාති සම්පි-කරොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: නිණ්ණං ඵසානං නිසානං¹ වෙදනානං නිසානං¹ සඤ්ඤානං නිසානං¹ චේතනානං නිණ්ණං චිත්තානං නිසානං¹ සද්ධානං නිණ්ණං විරියානං නිසානං සතීනං නිණ්ණං සමාධීනං නිසානං¹ පඤ්ඤානං සමොධානං භොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: පුපුරුජනො කාමෙසු විහරාගො සහ ධම්මාති-සමයා අනාගාමිඵලෙ සන්ධාති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

1 නිණ්ණං - සිමු, මෙසං, PTS

- ස. අනු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් අනාගාමි මගින් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද, එ මගන් අනෙය්‍යාණික වේ ද, ඤායගාමි නො වනු වේ ද, බොධගාමි නො වනු වේ ද, අපච්ඡගාමි නො වේ ද, සාසුච වේ ද ... සාක්ඛිජ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
10. ස. පු: පුහුදුන් පුතුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ ධර්මානි- සමය කරන්නා හා මැ අනාගාමි ඵලයෙහි පිහිටා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (ධ්‍යානානාගාමිකය සදහා පිළින යි.) එසේ යැ.
- ස. අනු: අභිකයෙහි පිහිටා ද?
- ප. පටි: (දර්ශන මාගීයෙන් උද්ධමායා සංයෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණ නැතිසෙන් කරන පිළිකෙව-) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
11. ස. පු: පුහුදුන් පුතුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ ධර්මානි- සමය කරන්නා හා මැ අනාගාමිඵලයෙහි පිහිටා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පෙර පසු නො කොට තුන්මහ වඩා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
12. ස. පු: පෙර පසු නො කොට තුන්මහ වඩා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (මාගීත්‍රයාගේ කාත්‍යසම්භාවය සදහා පිළින-) එසේ යැ.
- ස. අනු: පෙර පසු නො කොට ත්‍රිවිධ ශ්‍රාමණ්‍යඵල පසක් කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
13. ස. පු: පෙර පසු නො කොට ත්‍රිවිධ ශ්‍රාමණ්‍යඵල පසක් කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ත්‍රිවිධ සපරිඤ්ඤාගේ ත්‍රිවිධ වෙදනාවන්ගේ ත්‍රිවිධ සංඥාවන්ගේ ත්‍රිවිධ චේතනාවන්ගේ ත්‍රිවිධ විතරා- යනගේ ත්‍රිවිධ ශ්‍රද්ධාවන්ගේ ත්‍රිවිධ විශ්වාසයන්ගේ ත්‍රිවිධ සමානිතන්ගේ ත්‍රිවිධ සමාසිතන්ගේ ත්‍රිවිධ ප්‍රඥාවන්ගේ සමොධාන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
14. ස. පු: පුහුදුන් පුතුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ ධර්මානි- සමය කරන්නා හා මැ අනාගාමිඵලයෙහි පිහිටා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සොනාපග්ගිමග්ගෙනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සකදගාමිමග්ගෙනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: කතමෙන මග්ගෙනා'ති.

ප. පි: අනාගාමිමග්ගෙනා'ති.

ස. අනු: අනාගාමිමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විච්ඡිච්ඡං
සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: අනාගාමිමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විච්ඡිච්ඡං
සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානා සොනා-
පනතිඵලං චූතතං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චී තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානා සොනා-
පනතිඵලං චූතතං භගවතා,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ අනාගාමිමග්ගෙන
සක්කායදිට්ඨිං විච්ඡිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං
ජහති'ති.

17. ස. පු: අනාගාමිමග්ගෙන ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං
බ්‍යාපාදං ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අනාගාමිමග්ගෙන ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං
බ්‍යාපාදං ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු කාමරාගබ්‍යාපාදානං නනුභාවා සකදගාමිඵලං
චූතතං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චී කාමරාගබ්‍යාපාදානං නනුභාවා සකදගාමි-
ඵලං චූතතං භගවතා,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනාගාමිමග්ගෙන
ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති”ති.

ස. අනු: ශ්‍රොතාපනතිමාගීයෙන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. අනු: සකෘදගාමි මාගීයෙන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

15. ස. පු: කවර මාගීයෙකින?

ප. පි: අනාගාමි මාගීයෙකි.

ස. අනු: අනාගාමිමාගීයෙන් සතකායදූෂටිය විවිකිතසාව ශිලවුත පරාමගීය හැරවියන්නේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

16. ස. පු: අනාගාමිමාගීයෙන් සතකායදූෂටිය විවිකිතසාව ශිලවුත පරාමගීය හැරවියන්නේ වේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: තුන් සංයෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණයෙන් ශ්‍රොතාපනති ඵලය භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො වේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් 'තුන් සංයෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණයෙන් ශ්‍රොතාපනතිඵලය' භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වේ නම්,

අනු. පා: හවත, 'අනාගාමිමාගීයෙන් සතකායදූෂටිය විවි- කිතසාව ශිලවුතපරාමගීය හැරවියන්නේ වේ' යයි නො කියැයුතු මැ යැ.

17. ස. පු: අනාගාමිමාගීයෙන් ඔලාරික කාමරාගය ඔලාරික ව්‍යාපාදය හැරවියන්නේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. පු: අනාගාමිමාගීයෙන් ඔලාරික කාමරාගය ඔලාරික ව්‍යාපාදය හැරවියන්නේ වේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ තුනි විමෙන් සකෘදගාමිඵලය' වදාරන ලද නො වේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් භාග්‍යවතුන් විසින් 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ තුනි විමෙන් සකෘදගාමිඵලය' වදාරනලද වේ නම්,

අනු. පා: හවත, 'අනාගාමිමාගීයෙන් ඔලාරික කාමරාගය ඔලාරික ව්‍යාපාදය හැරවියන්නේ වේ' යයි නො කියැයුතු මැ යැ.

18. ස. පු: පුටුරුනො කාමෙසු විහරාගො සහ ධම්මාභිසමයා
අනාගාමීඵලෙ සණ්ඨාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: යෙ කෙටි ධම්මං අභිසමෙතති සබ්බෙ තෙ සහ
ධම්මාභිසමයා අනාගාමීඵලෙ සණ්ඨාතති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-

19. ප. පු: න වන්නබ්බං 'ජ්‍යෙෂ්ඨ පුටුරුනො කාමරාග-
ව්‍යාපාදනති'.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනුයෝගො: නනු චිත්තං හගචනා:

“අභිංසෙ තෙ¹ අභිංසෙ
ඡ සත්ථාරො යසස්සිනො,
නිරාමගකා කරුණේ
විමුහතා² කාමසඤ්ඤාජනාතිගා.³

කාමරාගං විරාජේතා
බ්‍රහ්මලොකුපගා අනු,
අහෙසුං සාවකා තෙසං
සාවකාති සභාති'පි.

නිරාමගකා කරුණේ
විමුහතා² කාමසඤ්ඤාජනාතිගා³
කාමරාගං විරාජේතා
බ්‍රහ්මලොකුපගා අනු'ති'’⁴

අශෝච සුත්තනෙතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. නිග: ගෙන හි 'ජ්‍යෙෂ්ඨ පුටුරුනො කාමරාගව්‍යාපාදනති'.

20. ස. පු: ජ්‍යෙෂ්ඨ පුටුරුනො කාමරාගව්‍යාපාදනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු චිත්තං හගචනා:

“සො හි නාම භික්ඛුවෙ සුගොතෙනා සත්ථා ඵලං
දිකායුකො සමානො ඵලං චිරට්ඨිතිකො අපරි-
මිතො අහොසි ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙති
පරිදෙවෙති දුකෙති දෙමනස්සෙති උපායාසෙති,
අපරිමිතො දුකසමා'ති වදාමි. තං කිංසු හෙතු?

1. අනෙසුං තෙ - සිමු, මජ්ඣං, PTS, සා: අසංසකා - අභිතුහනර.
2. කරුණාසිමුහතා - සිමු,
කරුණාසිමුහතා - මජ්ඣං, කරුණාසිමුහතා - PTS
3. කාමසඤ්ඤාජනා-සා, කාමසඤ්ඤාජනාති - PTS.
4. අභිතුහනර ජතුකකතිටාන - ධම්මකපුහන.

18. ස. පු: පුහුදන් පුතුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ අනාගාමි-
ඵලයෙහි පිහිටා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: යම් කෙනෙක් ධර්මය අතිසමය කෙරෙත් ද, එ
හැම ධර්මානිසමය කරන්නා හා මැ අනාගාමි-
ඵලයෙහි පිහිටත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ....

19. ප. පු: ‘පුහුදන්, පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියති’යි
නො කියැවුනු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: හඟවන්හු විසින් වදාරන ලද්දේ මැ නු:

“අනිත්‍යාංසයෙහි දී නොබාමගකියෙන් නිරාම-
ගක වූ, කරුණාධ්‍යාන නිමිත්තෙහි විමුක්ත වූ,
කාමසංයෝජන ඉක්ම සිටි, යගසව් වූ, අනිංසක
වූ තෙල ඡප්පිංසකා කෙනෙක් වූහ ද,

ඔහු කාමරාග හැරපියා බ්‍රහ්මලොකාපග වූහ.
උත්තේ ගතසංඛ්‍යාන ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූහ ද,
නිරාමගක වූ කරුණාධ්‍යානයෙහි විමුක්ත වූ කාම-
සංයෝජන ඉක්ම සිටි ඔහු ද කාමරාග හැරපියා
බ්‍රහ්මලොකොපග වූහ”යි.

වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එහෙයින් මැ ‘පුහුදන් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද
හැරපියයි.

20. ස. පු: පුහුදන් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හඟවන්හු විසින් වදාරන ලද්දේ මැ නු:

“මහණෙනි, ඒ සුගොත්‍ර නම් ගාඤ්ඤා මේ බඳු
දිඤ්ඤා ඇතිසේ මැ මේ බඳු විරසිති ඇතිසේ මැ
ජාති ජරා මරණ ශොක- පරිදෙව- දුඃඛ-
දොමනසා උපාසාසයෙන් අපරිමුක්ත වී ‘දුකින්’
අපරිමුක්තයහ”යි කියමි. ඒ කවර හෙයින් යත්:

සතර දහමුත් පිළිබඳ අනුබ්‍රමය බෙහෙවින්, අප්‍රතිවේදී බෙහෙවින්. කවර සතර දෙනෙකුත් පිළිබඳ වෑ යන්: ආයතීගිලය පිළිබඳ අනුබ්‍රමය-යෙන, අප්‍රතිවේදීයෙන. ආයතීසමාධි යෑ ආයතීප්‍රඥ යෑ ආයතීවිමුක්ති යෑ යන දහමුත් පිළිබඳ අනුබ්‍රමයෙන, අප්‍රතිවේදීයෙන. මහණෙනි, ඒ ආයතීගිලය අනුබ්‍රමය වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි. ආයතීසමාධිය අනුබ්‍රමය වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි. ආයතීප්‍රඥ අනුබ්‍රමය වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි. ආයතීවිමුක්තිය අනුබ්‍රමය වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි. භවතෘෂණා උසුන් විය. භවනෙතරිය සමිණ විය. දෑත් පුනර්භවය නැති'යි.

“ගිලයෑ සමාධි යෑ ප්‍රඥ යෑ අනුබ්‍රමයවිමුක්ති යෑ යි මෙ සතර දහමුත් යශස්සී ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් අනුබ්‍රමයහ.

මෙසේ ගෞතම සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විශිෂ්ට-ඥානයෙන් අවබෝධ කොටගෙන මහණුන්ට සිව්සස් දහම් දෙසුසේක. දුඛයාගේ අනාකර වූ පසැසින් චක්ඛුර්මත් වූ ඒ ශාස්තෘයන් වහන්සේ පිරිනිවිසේකැයි” වදාළ සුත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මෑ නො?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. නිග:

ඒ බෙහෙවින් ‘පුහුදුන් පුතුළ කාමරාගව්‍යාපාද හැරවියහි’යි නො කියැවුණු යැ.

ජහනිකථා නිමි.

1. 6.

සබ්බමසීකථා

1. ස. පු: සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්ඨකුඤ්ඤ: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බත් සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
2. ස. පු: සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්ඨකුඤ්ඤ: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බද්ද සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
3. ස. පු: සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්ඨකුඤ්ඤ: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙත සබ්බං සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
4. ස. පු: සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්ඨකුඤ්ඤ: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙසු සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
5. ස. පු: සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්ඨකුඤ්ඤ: ආමනනා.
 ස. අනු: අසොගනන් කථා සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්: න හෙවං වනනබ්බි -පෙ-
6. ස. පු: සබ්බමසී'ති.
 ඵ. ඵට්ඨකුඤ්ඤ: ආමනනා.

1. 6.

සබ්බමන්තිකථා

[සමාසනිවාදිහු අභිනාදි පෙද හිනන හැම දහමිහු සකකිංඝාචය නො හඳින් ද, ඒ හෙතෙමින් 'හැම ඇත් මැ' යයි ලබ්බි ගත්හ. දුන්නේ ලබ්බි විශොධගත පිණිස සබ්බමන්තිකථා එසි.]

1. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමුතරියෙහි හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

2. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමුකාලයෙහි හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

3. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමාකාරයෙන් හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

4. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමිධිමයෙහි හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

5. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (යොග නම් නානාස්වභාව ධර්මයන් සතු වෙයි. එක ස්වභාවධර්මයන් සතු නො වෙයි. එයින් මේ ප්‍රශ්නයෙහි ලා 'රූපය වෙදනා භාත් වෙදනාව හෝ රූපය භාත් නානාස්වභාව නැත්තේ නු යි' එකලක්ෂණ මැ නු යි කොටගෙන, අසංයුක්ත නු යි කොටගෙන) හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

6. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: සමපි නස්සි නමපස්සි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: සබ්බමස්සි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බමස්සි'ති සා දිට්ඨි, සා දිට්ඨි මිච්ඡාදිට්ඨි'ති සා දිට්ඨි, සා දිට්ඨි සමමාදිට්ඨි'ති හෙවමස්සි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

වෘද්ධානති.

8. ස. පු: අනිතං අස්සි'ති
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අනිතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථසිග්ගං අබ්බත්ථසිග්ගනනි.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 අනු. ය: හඤ්චි අනිතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථසිග්ගං අබ්බත්ථසිග්ගනං,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වහතබ්බෙ “අනිතං අස්සි”ති.
9. ස. පු: අනාගතං අස්සි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අනාගතං අජාතං අභුතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාභුභුතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 අනු. ය: හඤ්චි අනාගතං අජාතං අභුතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාභුභුතං,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වහතබ්බෙ “අනාගතං අස්සි”ති.
10. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අස්සි, පච්චුප්පන්නං අනිරුද්ධං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථසිග්ගං න අබ්බත්ථසිග්ගනනි.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

- ස. අනු: (සචන සකකාදියෙක් හෝ යැ, ගගච්ඡාණාදියෙක් හෝ) යම් කිසි දෑයෙක් නැති යි සිඳ්ධ ද, එ ද තොපට ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
7. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'හැම ඇත්'යි තොපගේ යම් සමාසනිදූෂටියෙක් ඇත් ද, ඒ සමාසනිදූෂටිය යාථාවක නො වනුයෙන් 'මසදිට්ඨ'යි මෙසේ ගත් යම් අපගේ දූෂටියෙක් ඇත් ද, ඒ අපගේ දූෂටිය යාථාවක වනුයෙන් 'සමදිට්ඨ'යි මෙසේ තොප සමයෙහි ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

වාදයුක්ති

8. ස. පු: අනිතයෙක් ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතය නිරුඳ්ධ වූයේ පහවහියේ විපරිණාම වූයේ අසායට හියේ අභ්‍යාසායට හියේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අනිතය නිරුඳ්ධ වූයේ පහවහියේ විපරිණාම වූයේ අසායට හියේ අභ්‍යාසායට හියේ වී නම්,
- අනු. පා: භවත, 'අනිතය ඇතැ'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
9. ස. පු: අනාගතයෙක් ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගතය නූපත්තේ, නො වූයේ, නො හට-ගත්තේ, නො නිපත්තේ, අභිනිවිත නො වූයේ, නො පහල වූයේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අනාගතය නූපත්තේ නො වූයේ නො හටගත්තේ නො නිපත්තේ අභිනිවිත නො වූයේ නො පහල වූයේ වී නම්,
- අනු. පා: භවත, 'අනාගතය ඇතැ'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
- 10 ස. පු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නයෙක් ඇත් ද? ප්‍රත්‍යුත්පන්නය අනිරුඳ්ධ වූයේ අවිගත වූයේ අවිපරිණත වූයේ අසායට නො හියේ අභ්‍යාසායට නො හියේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස අනු: අනිතං අසී, අනිතං අනිරුද්ධං අපිගතං අපිපරිණ-
තං න අත්ඛගතං න අබ්බත්ඛගනති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: පච්චුප්පනතං අසී, පච්චුප්පනතං ජාතං භුතං
සංඤ්ජාතං නිබ්බතතං අභිනිබ්බතතං පාභුභුතනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගතං අසී, අනාගතං ජාතං භුතං සංඤ්ජාතං
නිබ්බතතං අභිනිබ්බතතං පාභුභුතනති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අනිතං අසී, අනිතං නිරුද්ධං පිගතං විපරිණතං
අත්ඛගතං අබ්බත්ඛගනනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: පච්චුප්පනතං අසී, පච්චුප්පනතං නිරුද්ධං පිගතං
විපරිණතං අත්ඛගතං අබ්බත්ඛගනනති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අනාගතං අසී, අනාගතං අජාතං අභුතං
අසංඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං
අපාභුභුතනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: පච්චුප්පනතං අසී, පච්චුප්පනතං අජාතං අභුතං
අසංඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාභු-
භුතනති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: අනිතං රූපං අසී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: නනු අනිතං රූපං නිරුද්ධං පිගතං විපරිණතං
අත්ඛගතං අබ්බත්ඛගනනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි අනිතං රූපං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්බත්ඛගතං,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ “අනිතං රූපං අසී”ති

ස. අනු: අනිතයෙක් ඇත් ද? අනිතය අතිරුද්ධ වූයේ අවිගත වූයේ අවිපරිණත වූයේ අස්සත්තං නො හියේ අත්තස්සත්තං නො හියේ චේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

11. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂතත්තයෙක් ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂතත්තය ජාත භූත සංඥාත නිමිත්ත අභිනිමිත්ත ප්‍රාදුර්භූත චේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතයෙක් ඇද්ද? අනාගතය ජාත භූත සංඥාත නිමිත්ත අභිනිමිත්ත ප්‍රාදුර්භූත චේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

12. ස. පු: අනිතය ඇත් ද? අනිතය නිරුද්ධ චේ ද? විගත චේ ද? පෙරලී යේ ද? අස්සත්තං චේ ද? නිශෙෂයෙන් අස්සත්තං චේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂතත්තය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂතත්තය නිරුද්ධ චේ ද? විගත චේ ද? පෙරලී යේ ද? අස්සත්තං චේ ද? නිශෙෂයෙන් අස්සත්තං චේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ස. පු: අනාගතය ඇත් ද? අනාගතය නො දිනි ද? නොවී ද? නො හටගැනි ද? නො නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපති ද? නො පහල වී ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂතත්තය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂතත්තය නො දිනි ද? නොවී ද? නො හටගැනි ද? නො නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපති ද? නො පාල වී ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

14. ස. පු: අනිත වූ රූප ඇත් ද?

ප. පු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිත රූප නිරුද්ධ වූයේ නො චේ ද? විගත වූයේ විපරිණත වූයේ අස්සත්තං වූයේ සාකල්‍යයෙන් අස්සත්තං වූයේ නො චේද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් අනිතරූපය නිරුද්ධ චේ නම් ... සාකල්‍යයෙන් අස්සත්තං චේ නම්,

අනු. පා: භවත, 'අනිතරූප-ඇති'යි නො කියැවුනු මැ යැ.

- 15. ස. පු:** අනාගතං රූපං අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අනාගතං රූපං අජාතං අභූතං අසංඤ්ජාතං අතිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාදුභූතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අනාගතං රූපං අජාතං -පෙ- අපාදුභූතං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ වත්තබ්බෙ "අනාගතං රූපං අත්ථි"ති.
- 16. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං අතිරුඬං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථිගතං න අබ්භත්ථිගතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතිතං රූපං අත්ථි, අතිතං රූපං අතිරුඬං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථිගතං න අබ්භත්ථිගතනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං ජාතං භූතං සංඤ්ජාතං නිබ්බතතං අභිනිබ්බතතං පාදුභූතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගතං රූපං අත්ථි, අනාගතං රූපං ජාතං භූතං සංඤ්ජාතං නිබ්බතතං අභිනිබ්බතතං පාදුභූතනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු:** අතිතං රූපං අත්ථි, අතිතං රූපං නිරුඬං විගතං විපරිණතං අත්ථිගතං අබ්භත්ථිගතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං නිරුඬං විගතං විපරිණතං අත්ථිගතං අබ්භත්ථිගතනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 15. ස. පු:** අනාගතරූප ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගතරූපය, අජාත වූයේ අභූත වූයේ අසංඝාත වූයේ නිමිත නො වූයේ සාකල්‍යයෙන් නිමිත නො වූයේ ප්‍රාදුර්භූත නො වූයේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු. ස:** ඉදින් අනාගතරූපය, අජාත වූයේ ... ප්‍රාදුර්භූත නො වූයේ වේ නම්,
- අනු. පා:** භවන, 'අනාගතරූප ඇති'යි නො කියැයුනු මැ යැ.
- 16. ස. පු:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නිරුඳ්ධ නො වී ද? විගත නො වී ද? නො පෙරු-
ලිණි ද? අසාධන නො වී ද? සාකල්‍යයෙන් අසාධන නො වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීතරූපය ඇත් ද? අතීතරූපය නිරුඳ්ධ නො වී ද? විගත නො වී ද? විපරිණත නො වී ද? අසාධන නො වී ද? සාකල්‍යයෙන් අසාධන නො වී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- 17. ස. පු:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය දිනි ද? වී ද? හටගැනි ද? නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නිපති ද? පාල වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගතරූපය ඇත් ද? අනාගතරූපය දිනි ද? වී ද? හටගැනි ද? නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නිපති ද? පහල වී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- 18. ස. පු:** අතීතරූපය ඇත් ද? අතීතරූපය නිරුඳ්ධ වී ද? විගත වී ද? පෙරුලිණි ද? අසාධන වී ද? සාකල්‍යයෙන් අසාධන වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නිරුඳ්ධ වී ද? විගත වී ද? විපරිණත වී ද? අසාධන වී ද? හිමේ ද? සාකල්‍යයෙන් අසාධන වී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

19. ස. පු: අනාගතං රූපං අපි, අනාගතං රූපං අජාතං අභූතං අසංඝජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාතුභූතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුප්පනතං රූපං අපි, පච්චුප්පනතං රූපං අජාතං අභූතං අසංඝජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාතුභූතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: අනිතා වෙදනා අපි -පෙ- සඤ්ඤා අපි -පෙ- සංඛාරා අපි -පෙ- විඤ්ඤාණං අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අනිතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං විගතං විපරිණ-තං අත්ථමගතං අබ්භත්ථමගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය. හඤ්චි අනිතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්භත්ථමගතං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “අනිතං විඤ්ඤාණං අපි”ති.
21. ස. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං අභූතං අසංඝජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාතුභූතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං -පෙ- අපාතුභූතං,
- „ පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි”ති.
22. ස. පු: පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අපි, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අනිරුද්ධං, -පෙ- න අබ්භත්ථමගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනිතං විඤ්ඤාණං අපි, අනිතං විඤ්ඤාණං අනිරුද්ධං -පෙ- න අබ්භත්ථමගතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: අනාගතරූපය ඇත් ද? අනාගතරූපය නො දිනි ද? නො වී ද? නො හටගැනි ද? නො නිපනි ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපනි ද? නො පහළ වී ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය නො දිනි ද? නො වී ද? නො හැටි ද? නො නිපනි ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපනි ද? නො පහළ වී ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

20. ස. පු: අතීතවේදනා ඇත් ද? ... සංඥ ඇත් ද? ... සංසකාරයෝ ඇත් ද? ... විඤ්ඤා ඇත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අතීතවිඤ්ඤාය නිරුඳ්ධි වී නො? විගත වී නො? විපරිණත වී නො? අසනඛගත වී නො? නිශෙග්ග-යෙන් අසනඛගත වී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් අතීත විඤ්ඤාය නිරුඳ්ධි වී නම් ... නිශෙග්ග-යෙන් අසනඛගත වී නම්,

අනු. පා: හවත, අතීතවිඤ්ඤාය ඇතිසි නො කියැවුණු යැ.

21. ස. පු: අනාගතවිඤ්ඤාය ඇත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතවිඤ්ඤාය නො දිනි නො? නො වී නො? නො හටගැනි නො? නො නිපනි නො? නිශෙග්ගයෙන් නො නිපනි නො? නො පහළ වී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් අනාගතවිඤ්ඤාය නො දිනි නම් ... නො පහළ වී නම්,

අනු. පා: හවත, අනාගතවිඤ්ඤාය ඇතිසි නො කියැවුණු යැ.

22. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තවිඤ්ඤාය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත-විඤ්ඤාය නිරුඳ්ධි නො වී ද? ... සාකල්‍යයෙන් අසනඛගත නො වී ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ස. අනු: අතීතවිඤ්ඤාය ඇත් ද? අතීතවිඤ්ඤාය නිරුඳ්ධි නො වී ද? ... නිශෙග්ගයෙන් අසනඛගත නො වී ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

23. ස. පු: පච්චුස්සනාං විඤ්ඤාණං අසී, පච්චුස්සනාං විඤ්ඤාණං ජානං -පෙ- පාඤ්ඤානනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අසී, අනාගතං විඤ්ඤාණං ජානං -පෙ- පාඤ්ඤානනි.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

24. ස. පු: අනිතං විඤ්ඤාණං අසී, අනිතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්බන්ධනනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පච්චුස්සනාං විඤ්ඤාණං අසී, පච්චුස්සනාං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්බන්ධනනනි.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

25. ස. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අසී, අනාගතං විඤ්ඤාණං අජානං -පෙ- අභුතා අපාඤ්ඤානනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පච්චුස්සනාං විඤ්ඤාණං අසී, පච්චුස්සනාං අජානං -පෙ- අපාඤ්ඤානනි.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

26. ස. පු: පච්චුස්සනානනි චා රූපනනි චා, රූපනනි චා පච්චුස්සනානනි චා, පච්චුස්සනාං රූපං අප්පිසං කරුණා එසෙසෙ එකට්ඨි සමෙ සමනාගෙ භාජනානනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පච්චුස්සනාං රූපං නිරුජ්ඣිමානං පච්චුස්සනානනි ජහති'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: රූපනාමං ජහති'නි.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: පච්චුස්සනානනි චා රූපනනි චා, රූපනනි චා පච්චුස්සනානනි චා පච්චුස්සනාං රූපං අප්පිසං කරුණා එසෙසෙ එකට්ඨි සමෙ සමනාගෙ භාජනානනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

23. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවනවිඤ්ඤානං ආත් දේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන-
විඤ්ඤානං දිනි දේ ... පහල වී දේ

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතවිඤ්ඤානං ආත් දේ අනාගතවිඤ්ඤානං
දිනි දේ ... පහල වී දේ

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .

24. ස. පු: අනිත්‍යවිඤ්ඤානං ආත් දේ අනිත්‍යවිඤ්ඤානං නිරුද්ධි වී ද ...
නිශෙඤ්ජයෙන් අසාධිතන වී දේ

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවනවිඤ්ඤානං ආත් දේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවනවිඤ්ඤානං
නිරුද්ධි වී දේ ... නිශෙඤ්ජයෙන් අසාධිතනවී දේ

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ .

25. ස. පු: අනාගතවිඤ්ඤානං ආත් දේ අනාගතවිඤ්ඤානං
නො දිනි දේ ... නො වී දේ නො පහල වී දේ

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවනවිඤ්ඤානං ආත් දේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවනවිඤ්ඤානං
නො දිනි දේ ... නො පහල වී දේ

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ.

26. ස. පු: 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන' යයි හෝ 'රූප' යයි හෝ, 'රූප' යයි
හෝ 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන' යයි හෝ ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන වූ රූපය
අජිණ් කළයුතු (නො බෙදියයුතු) කොට නෙල
හෙ මැ වේ දේ එකාථි සම සමනාග භජනාන වේ දේ

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවනරූපය නිරුද්ධි වනුයේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන-
නාවය හැරවියන්හෝ වේ දේ

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපභාවය හැරවියා දේ

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

27. ස. පු: 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන' යයි හෝ 'රූප' යයි හෝ, 'රූප'
යයි හෝ 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන' යයි හෝ ප්‍රත්‍යක්‍ෂභවන-
රූපය අජිණ් කළයුතු කොට නෙල හෙ මැ
වේ දේ එකාථි සම සමනාග භජනාන (එසින්
උපක්තේ) වේ දේ

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පච්චුප්පනනං රූපං නිරුජ්ඣමානං රූපභාවං
න ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පච්චුප්පනනභාවං න ජහති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

28. ප. පු: ඔද්දහනති වා, වත්ථනති වා, වත්ථනති වා
ඔද්දහනති වා, ඔද්දහං වත්ථං අපජිඤා කරිත්වා
එසෙසෙ එකථෙයි සමෙ සමභාගෙ නජ්ජානෙ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: ඔද්දහං වත්ථං රජමානං ඔද්දහනාවං ජහති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: වත්ථාවං ජහති'ති.

ස. පටි: න භෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

29. ප. පු: ඔද්දහනති වා, වත්ථනති වා, වත්ථනති වා, ඔද්දහනති වා
ඔද්දහං වත්ථං අපජිඤා කරිත්වා එසෙසෙ එකථෙයි
සමෙ සමභාගෙ නජ්ජානෙ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: ඔද්දහං වත්ථං රජමානං වත්ථනාවං න ජහති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: ඔද්දහනාවං න ජහති'ති.

ස. පටි: න භෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

30. ස. පු: රූපං රූපභාවං න ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: රූපං නිව්චං ධූවං සසුංභං අවිපරිණාමධම්මනති.

ප. පටි: න භෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: නනු රූපං රූප භාවං න ජහති'ති. රූපං අනිව්චං
අධූවං අසසුංභං විපරිණාමධම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂනාමරූපය නිරුද්ධි චක්‍රයේ රූපභාවය නො හැරවියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂනාමභාවය නො හැරවියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

28. ප. පු. 'අවදන' (සුදුපාභා) යයි හෝ 'වස්තු' යයි හෝ, 'වස්තු' යයි හෝ 'අවදන' යයි හෝ අවදනවස්ත්‍රය නො බෙදිදියුණු කොට තෙල හෙ මැ වේ ද? එකාච්ඡ මහ සම්මාන නර්ජාන වේ ද?

ස. පු: එසේ යැ.

ප. අනු: අවදන වස්ත්‍රය රඳනු ලබන්නේ අවදනභාවය හැරවියා ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: වස්ත්‍රභාවය හැරවියා ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ. ...

29. ප. පු. 'අවදන' යයි හෝ 'වස්තු' යයි හෝ, 'වස්තු' යයි හෝ 'අවදන' යයි හෝ අවදනවස්ත්‍රය නො බෙදිදියුණු කොට තෙල හෙ මැ වේ ද? එකාච්ඡ මහ සම්මාන නර්ජාන වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: අවදනවස්ත්‍රය රඳනු ලබනුයේ වස්ත්‍රභාවය නො හැරවියා ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: අවදන භාවය නො හැරවියා ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ. ...

30. ස. පු: රූපය රූපභාවය නො හැරවියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරිණාම ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. අනු: රූපය රූපභාවය නො හැරවියත්තේ නො වේ ද? රූපය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත විපරිණාම-ස්වභාව ඇත්තේ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. සං. හඤ්චි රූපං අනිච්චං අධුචං අසස්සනං විපරිණාම-
ධම්මං,

අනු. පා: නොව වත රෙ වන්නබ්බෙ “රූපං රූපභාවං න
ජහති”ති.

31. ස. පු: ‘නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති’ති, නිබ්බානං
නිච්චං ධුචං සස්සනං අවිපරිණාමධම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ‘රූපං රූපභාවං න ජහති’ති¹ රූපං නිච්චං ධුචං
සස්සනං අවිපරිණාමධම්මනති.

ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: ‘රූපං රූපභාවං න ජහති’ති,² රූපං අනිච්චං
අධුචං අසස්සනං විපරිණාමධම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති’ති. නිබ්බානං
අනිච්චං අධුචං අසස්සනං විපරිණාමධම්මනති.

ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-

33. ස. පු: අනිභං අත්ථි, අනිභං අනිභභාවං න ජහති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං අත්ථි, අනාගතං අනාගතභාවං න
ජහති’ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-

34. ස. පු: අනිභං අත්ථි, අනිභං අනිභභාවං න ජහති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පකරණං අත්ථි, පච්චුප්පකරණං පච්චුප්පකරණ-
භාවං න ජහති’ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-

35. ස. පු: අනාගතං අත්ථි, අනාගතං අනාගතභාවං න
ජහති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1 න ජහති - සහ,

2. න ජහති - සිවු, මජ්ඣ.

අනු. ස්: ඉදින් රූපය අනිත්‍ය අටුව අනාඤ්ඤ විපරිණාම-
සමභාව ඇති වේ නම්,

අනු. පා: භවන, 'රූපය රූපභාවය නො හැරපියා'යි නො
කියැවුණු යැ.

31 ස. පු: නිමිණය නිමිණසමභාවය නො හැරපියා ද? නිමිණය
නිත්‍ය ධ්‍රැව අනාඤ්ඤ විපරිණාමසමභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපය රූපභාවය නො හැර පියාද රූපය නිත්‍ය
ධ්‍රැව අනාඤ්ඤ විපරිණාම සමභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

32 ස. පු: රූපය රූපභාවය නො හැරපියා ද? රූපය අනිත්‍ය
අටුව අනාඤ්ඤ විපරිණාමසමභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිමිණය නිමිණසමභාවය නො හැරපියා ද? නිමිණ-
යය අනිත්‍ය අටුව අනාඤ්ඤ විපරිණාමසමභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

33 ස. පු: අනිත්‍ය ඇත් ද? අනිත්‍ය අනිත්‍යභාවය නො
හැරපියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතය ඇත් ද? අනාගතය අනාගතභාවය
නො හැරපියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

34 ස. පු: අනිත්‍ය ඇත් ද? අනිත්‍ය අනිත්‍යභාවය නො
හැරපියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂභාවය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂභාවය
ප්‍රත්‍යක්‍ෂභාවය නො හැරපියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

35 ස. පු: අනාගතය ඇත් ද? අනාගතය අනාගතභාවය
නො හැරපියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතං අසී, අනිතං අනිතනාමං න ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

36. ස. පු: පච්චුස්සන්තං අසී, පච්චුස්සන්තං පච්චුස්සන්තනාමං න ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනිතං අසී, අනිතං අනිතනාමං න ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

37. ස. පු: අනිතං අසී, අනිතං අනිතනාමං න ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනිතං නිච්චං ධූවං සස්සන්තං අපිපරිණාමබ්බන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු අනිතං අනිච්චං අධූවං අසස්සන්තං විපරිණාම-
බ්බන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ස: හස්සී අනිතං අනිච්චං අධූවං අසස්සන්තං විපරිණාම-
බ්බන්ති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “අනිතං අසී, අනිතං
අනිතනාමං න ජහති”ති.

38. ස. පු: නිබ්බානං අසී, නිබ්බානං නිබ්බානනාමං න
ජහති'ති, නිබ්බානං නිච්චං ධූවං සස්සන්තං අපිපරි-
ණාමබ්බන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනිතං අසී, අනිතං අනිතනාමං න ජහති, අනිතං
නිච්චං ධූවං සස්සන්තං අපිපරිණාමබ්බන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

39. ස. පු: අනිතං අසී, අනිතං අනිතනාමං න ජහති'ති.
අනිතං අනිච්චං අධූවං අසස්සන්තං විපරිණාම-
බ්බන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං අසී, නිබ්බානං නිබ්බානනාමං න ජහති,
නිබ්බානං අනිච්චං අධූවං අසස්සන්තං විපරිණාම-
බ්බන්ති

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අනිතස ඇත් ද? අනිතස අනිතභාවය නො
හැරවියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

36. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ-
තභාවය නො හැරවියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතස ඇත් ද? අනිතස අනිතභාවය නො
හැරවියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

37. ස. පු: අනිතස ඇත් ද? අනිතස අනිතභාවය නො
හැරවියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතස නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරිණාමසවභාව
ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. අනු: අනිතස අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත විපරිණාම
සවභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් අනිතස අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත විපරිණාම
සවභාව ඇත්තේ වේ නම්,

අනු. පා: නවත, 'අනිතස ඇත, අනිතස අනිතභාවය නො
හැරවියා'යි නො කියැවුනු යැ.

38. ස. පු: නිමිණය ඇත් ද? නිමිණය නිමිණභාවය නො
හැරවියා ද? නිමිණය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරි-
ණාමසවභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතස ඇත් ද? අනිතස අනිතභාවය නො
හැරවියා ද? අනිතස නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරි-
ණාමසවභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

39. ස. පු: අනිතස ඇත් ද? අනිතස අනිතභාවය නො
හැරවියා ද? අනිතස අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත
විපරිණාමසවභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිමිණය ඇත් ද? නිමිණය නිමිණභාවය නො
හැරවියා ද? නිමිණය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත
විපරිණාමසවභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 40. ස. පු:** අනිතං රූපං අසී, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අනාගතං රූපං අසී, අනාගතං රූපං අනාගතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 41. ස. පු:** අනිතං රූපං අසී, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** පච්චුප්පනතං රූපං අසී, පච්චුප්පනතරූපං පච්චුප්පනතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 42. ස. පු:** අනාගතං රූපං අසී, අනාගතං රූපං අනාගතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අනිතං රූපං අසී, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 43. ස. පු:** පච්චුප්පනතං රූපං අසී, පච්චුප්පනතං රූපං පච්චුප්පනතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අනිතං රූපං අසී, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 44. ස. පු:** අනිතං රූපං අසී, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අනිතං රූපං නිච්චං ධූවං සසසනං අවිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු:** නනු අනිතං රූපං අනිච්චං අධූවං අසසසනං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- අනු. ඔ:** හඤ්ඤි අනිතං රූපං අනිච්චං -පෙ- විපරිණාමධම්මං,
- අනු. පා:** නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ “අනිතං රූපං අසී, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති”ති.

- 40. ස. පු:** අනිත රූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගතරූපය ඇත් ද? අනාගතරූපය අනාගත භාවය නො හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 41. ස. පු:** අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ප්‍රත්‍යක්ෂකතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 42. ස. පු:** අනාගතරූප ඇත් ද? අනාගතරූපය අනාගත-භාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 43. ස. පු:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ප්‍රත්‍යක්ෂකතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 44. ස. පු:** අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතරූපය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරිණාම-සවභාව ඇත්තේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: අනිතරූපය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත විපරිණාම-සවභාව ඇත්තේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් අනිතරූපය අනිත්‍ය ... විපරිණාමසවභාව වේ නම්,
- අනු. පා: භවන, 'අනිතරූපය ඇති, අනිතරූපය අනිත-භාවය නො පියනි'යි නො කියැයුතු යැ.

- 45. ස. පු:** නිබ්බානං අඤ්ඤි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං නිව්චං ධූවං සසස්සනං අපිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අනිතං රූපං අඤ්ඤි, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති, අනිතං රූපං නිව්චං ධූවං සසස්සනං අපිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 46. ස. පු:** අනිතං රූපං අඤ්ඤි, අනිතං රූපං අනිතභාවං න ජහති, අනිතං රූපං අනිව්චං අධූවං අසසස්සනං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** නිබ්බානං අඤ්ඤි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං අනිව්චං අධූවං අසසස්සනං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 47. ස. පු:** අනිතා වෙදනා අඤ්ඤි -පෙ- අනිතා සඤ්ඤා අඤ්ඤි -පෙ-අනිතා සංඛාරා අඤ්ඤි -පෙ- අනිතං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤි, අනිතං විඤ්ඤාණං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අනාගතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 48. ස. පු:** අනිතං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤි, අනිතං විඤ්ඤාණං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** පච්චුප්පනං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤි, පච්චුප්පනං විඤ්ඤාණං පච්චුප්පනභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 49. ස. පු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අනාගතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අනිතං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤි, අනිතං විඤ්ඤාණං අනිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු: නිමාණය ඇත් ද? නිමාණය නිමාණභාවය නො පියා ද? නිමාණය නිත්‍ය, ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරිණාම- ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?

ආ. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද? අනිත රූපය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?

ආ. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

46. ස. පු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය, අනිතභාවය නො පියා ද? අනිතරූපය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?

ආ. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිමාණය ඇත් ද? නිමාණය නිමාණභාවය නො පියා ද? නිමාණය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාශ්වත විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?

ආ. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

47. ස. පු: අනිත වෙදනා ඇත් ද ... අනිත සංඥ ඇත් ද ... අනිත සංස්කාරයෝ ඇත් ද, ... අනිත විඤනය ඇත් ද, අනිත විඤනය අනිතභාවය නො පියා ද?

ආ. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගත විඤනය ඇත් ද, අනාගතවිඤනය අනාගතභාවය නො පියා ද?

ආ. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

48. ස. පු: අනිත විඤනය ඇත් ද, අනිතවිඤනය අනිත- භාවය නො පියා ද?

ආ. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා විඤනය ඇත් ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා- විඤනය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාභාවය නො පියා ද?

ආ. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

49. ස. පු: අනාගතවිඤනය ඇත් ද, අනාගතවිඤනය අනාගතභාවය නො පියා ද?

ආ. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිත විඤනය ඇත් ද, අනිතවිඤනය අනිත- භාවය නො පියා ද?

ආ. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 50. ස. පු:** පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං පච්චුප්පනනභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අතිතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතිතං විඤ්ඤාණං අතිත-භාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 51. ස. පු:** අතිතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතිතං විඤ්ඤාණං අතිතභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අතිතං විඤ්ඤාණං නිච්චං ධූවං සසස්සනං අපිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු අතිතං විඤ්ඤාණං අතිච්චං අධූවං අසසස්සනං පිපරිණාමධම්මනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි අතිතං විඤ්ඤාණං අතිච්චං අධූවං අසසස්සනං පිපරිණාමධම්මං,
- අනු. පා. නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ “අතිතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතිතං විඤ්ඤාණං අතිතභාවං න ජහති”ති.
- 52. ස. පු:** නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං නිච්චං ධූවං සසස්සනං අපිපරිණාම-ධම්මනති
- ප. පටි: ආමනනා.
- ස. අනු: අතිතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතිතං විඤ්ඤාණං අතිත-භාවං න ජහති, අතිතං විඤ්ඤාණං නිච්චං ධූවං සසස්සනං අපිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 53. ස. පු:** අතිතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතිතං - විඤ්ඤාණං අතිතභාවං න ජහති, අතිතං විඤ්ඤාණං අතිච්චං අධූවං අසසස්සනං පිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං අතිච්චං අධූවං අසසස්සනං පිපරිණාම-ධම්මනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

50. ස. පු: ප්‍රත්‍යතපනවිඥනය ඇත් ද, ප්‍රත්‍යතපන විඥනය ප්‍රත්‍යතපනභාවය නො පියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතවිඥනය ඇත් ද, අනිතවිඥනය අනිත-භාවය නො පියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

51 ස. පු: අනිතවිඥනය ඇත් ද, අනිතවිඥනය අනිත-භාවය නො පියා ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතවිඥනය නිත්‍ය ධ්‍රැව ආශ්‍රිත අවිපරිණාම-සංභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

ස. අනු: අනිතවිඥනය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශ්‍රිතවිපරිණාම-සංභාව ඇත්තේ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින්, අනිතවිඥනය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශ්‍රිතවිපරිණාමසංභාව, ඇත්තේ වේ නම්,

අනු. පා: භවන, “අනිතවිඥනය ඇත, අනිතවිඥනය අනිතභාවය නො පියති” නො කියැයුනු මැ යැ.

52. ස. පු: නිමාණය ඇත් ද, නිමාණය නිමාණභාවය නො පියා ද, නිමාණය නිත්‍ය ධ්‍රැව ආශ්‍රිත අවිපරිණාමසංභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතවිඥනය ඇත් ද, අනිතවිඥනය අනිතභාවය නො පියා ද, අනිතවිඥනය නිත්‍ය ධ්‍රැව ආශ්‍රිත අවිපරිණාමසංභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

53. ස. පු: අනිතවිඥනය ඇත් ද, අනිතවිඥන අනිතභාවය නො පියා ද, අනිතවිඥනය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශ්‍රිතවිපරිණාමසංභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිමාණය ඇත් ද, නිමාණය නිමාණභාවය නො පියා ද? නිමාණය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශ්‍රිතවිපරිණාමසංභාව ඇත්තේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

- 54. ස. පු:** අතිතං ඔත්ථිති.¹
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- අනු. ආ: හඤ්චි අතිතං ඔත්ථි, 'අතිතං අත්ථිති' මිච්ඡා.
හඤ්චි වා පන අත්ථි ඔත්ථිතං, 'අත්ථි අතිතනති' මිච්ඡා.
- 55. ස. පු:** අනාගතං ඔත්ථිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- අනු. ආ: හඤ්චි අනාගතං ඔත්ථි, 'අනාගතං අත්ථිති' මිච්ඡා. හඤ්චි වා පන අත්ථි ඔත්ථිතං, 'අත්ථි අනාගතනති' මිච්ඡා.
- 56. ස. පු:** අනාගතං හුඤ්චා පච්චුප්පන්නං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: නඤ්ඤෙඤ්ච අනාගතං නං පච්චුප්පන්නනති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: නඤ්ඤෙඤ්ච අනාගතං නං පච්චුප්පන්නනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. පු: හුඤ්චා භොති, හුඤ්චා භොතිති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: හුඤ්චා භොති, හුඤ්චා භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. පු: න හුඤ්චා න භොති, න හුඤ්චා න භොතිති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: පච්චුප්පන්නං හුඤ්චා අතිතං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: නඤ්ඤෙඤ්ච පච්චුප්පන්නං නං අතිතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. ඔත්ථිති - ඔ අ.

54. ස. පු: අනිතස 'නාසනි' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ආ: ඉදින් 'අනිතස නාසනි' වේ නම් 'අනිතස අසනි වෙයි' යනු මිථ්‍යා යැ. නොහොත් ඉදින් 'අසනි' අනිත නො වේ නම් 'අසනි' 'අනිත වෙයි' යනු මිථ්‍යා යි.
55. ස. පු: අනාගතස 'නාසනි' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ආ: ඉදින් අනාගතස 'නාසනි' වේ නම් 'අනාගතස අසනි' වෙයි යනු මිථ්‍යා යැ. නොහොත් ඉදින් 'අසනි' අනාගත නො වේ නම් 'අසනි අනාගත වෙයි' යනු මිථ්‍යා යි.
56. ස. පු: අනාගත වැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: (උත්පත්තිසංථ පෙර අනාගත වී උත්පන්න-කාලසෙති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වේ යැයි ගෙන කරන පිළින) එසේ යැ.
- ස. අනු: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: (උපතට පෙර අනාගතයන් උපන් කල්හි ප්‍රත්‍යක්‍ෂතායන් ගෙන කරන පිළින) එසේ යැ.
- ස. පු: (අනාගත) වී (ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා) වෙයි, (එ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා-ය ද අනාගත) වී (ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා) වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ... (වූවනු වටාලා නො වන බැවින් ප්‍රතික්ෂිප්‍ත යි.)
- ස. පු: අනාගත වැ නිබ්බී ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වේ ද?
- ප. පටි ඤා: එසේ යැ. ('අනාගත වැ සිටියනු ප්‍රත්‍යක්‍ෂතායෙහි වේ' යන ලබ්ධි විසින් පිළින යි)
- ස. පු: (ගහවිශාණ සෙසින්) අවිද්‍යමාන වැ නිබ්බී අවිද්‍යමාන වේ ද? (එ ද යළි) අවිද්‍යමාන වැ නිබ්බී අවිද්‍යමාන නො වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වැ අනිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා එ මැ අනිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- ස. පු: තඤ්ඤෙව පච්චුප්පන්නං තං අනිත්තනි
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. පු: හුඤා භොති, හුඤා භොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: හුඤා භොති, හුඤා භොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. පු: න හුඤා න භොති, න හුඤා න භොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනාගතං හුඤා පච්චුප්පන්නං භොති, පච්චුප්පන්නං හුඤා අනිත්තං භොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: තඤ්ඤෙව අනාගතං තං පච්චුප්පන්නං තං අනිත්තනි.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: තඤ්ඤෙව අනාගතං තං පච්චුප්පන්නං තං අනිත්තනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. පු: හුඤා භොති, හුඤා භොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: හුඤා භොති, හුඤා භොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. පු: න හුඤා න භොති, න හුඤා න භොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. පු: එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන එ මැ අනිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ අනිත වේ ද, (එ ද යළි) ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ අනිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..
- ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ අනිත වෙයි. එ ද ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන ව අනිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ යැ ('ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ සිටියහු අනිත වෙයි' යන ලබ්ධි විසින් කළ පිළිග යි).
- ස. පු: (ගෞටමාණ සෙසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානනයෙහි) අවිද්‍යා- මාන වැ නිබ්බී (අනිතයෙහි) අවිද්‍යාමාන වේ ද? (එ ද යළි) අවිද්‍යාමාන වැ නිබ්බී අවිද්‍යාමාන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: අනාගත වැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වේ ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ අනිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන එ මැ අනිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන එ මැ අනිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ සිට අනිත වේ ද, එ ද අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ සිට අනිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ සිට අනිත වේ ද? එ ද යළි අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වැ සිට අනිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අවිද්‍යාමාන වැ සිට අවිද්‍යාමාන වේ ද? (එ ද යළි) අවිද්‍යාමාන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 57. ස. පු:** අනිතං චක්ඛුං¹ අපි, රූපා² අපි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අපි, ආලෝකෝ අපි, මනසිකාරෝ අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අනිතෙන චක්ඛුනා අනිතං රූපං පසස්ති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බේ -පෙ-
- 58. ස. පු:** අනිතං සොතං අපි, සද්දං අපි, සොතවිඤ්ඤාණං අපි, ආකාසෝ අපි, මනසිකාරෝ අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අනිතෙන සොතෙන අනිතං සද්දං සුණති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බේ -පෙ-
- 59. ස. පු:** අනිතං ඝාතං අපි, ගන්ධා අපි, ඝාතවිඤ්ඤාණං අපි, වායෝ අපි, මනසිකාරෝ අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අනිතෙන ඝාතෙන අනිතං ගන්ධං ඝායති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බේ -පෙ-
- 60. ස. පු:** අනිතං ජ්වහා අපි, රසා අපි, ජ්වහාවිඤ්ඤාණං අපි, ආපෝ අපි, මනසිකාරෝ අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අනිතාය ජ්වහාය අනිතං රසං සායති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බේ -පෙ-
- 61. ස. පු:** අනිතො කායෝ අපි, ථොට්ඨබ්බා අපි, කායවිඤ්ඤාණං අපි, පඨවි අපි, මනසිකාරෝ අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අනිතෙන කායෙන අනිතං ථොට්ඨබ්බං ථුසති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බේ -පෙ-
- 62. ස. පු:** අනිතො මනෝ අපි, ධම්මා අපි, මනෝවිඤ්ඤාණං අපි, චක්ඛුං අපි, මනසිකාරෝ අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අනිතෙන මනෙන අනිතං ධම්මං විජානාති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බේ -පෙ-

1. චක්ඛු - ප. අ

2. රූපා - සි. වු.

57. ස. පු: අනිත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්-
විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද? මනසිකාරය
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතචක්‍ෂුසින් අනිතරූපය දකි ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
58. ස. පු: අනිත වූ ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද, ශබ්දයෝ ඇද්ද, ශ්‍රෝත්‍ර-
විඥානය ඇද්ද, ආකාශය ඇද්ද, මනසිකාරය
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතශ්‍රෝත්‍රයෙන් අනිතශබ්දය අසා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
59. ස. පු: අනිත වූ ස්පර්ශය ඇද්ද, ගතියෝ ඇද්ද, ස්පර්ශ-
විඥානය ඇද්ද, වායුව ඇද්ද, මනසිකාරය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතස්පර්ශයෙන් අනිත ගතිය ආස්පර්ශ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
60. ස. පු: අනිත වූ ජ්‍යෝතිශ ඇත් ද, රසයෝ ඇත් ද,
ජ්‍යෝතිශවිඥානය ඇද්ද, අප් ඇද්ද, මනසිකාරය
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතජ්‍යෝතිශයෙන් අනිතරසය විඳිනේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
61. ස. පු: අනිත වූ කාය ඇද්ද, ඝර්මයෝ ඇද්ද, කාය
විඥානය ඇද්ද, පෘථිවි ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත කයින් අනිත ඝර්මව්‍ය ඝර්ම කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
62. ස. පු: අනිත වූ මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද, මනෝ-
විඥානය ඇද්ද, භාදයවසතු ඇද්ද, මනසිකාර
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත මනසින් අනිත ධර්මය දැනගනී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

- 63. ස. පු:** අනාගතං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුචික්ඛුඤ්ණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පසස්සති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 64. ස. පු:** අනාගතං සොභං අත්ථි, -පෙ- ඝාතං අත්ථි -පෙ- ජ්වහා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොචික්ඛුඤ්ණං අත්ථි, වඤ්චං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි'ති.
- පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ධම්මං විජානාති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 65. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛු චික්ඛුඤ්ණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පසස්සති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනිතං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුචික්ඛුඤ්ණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, අනිතෙන චක්ඛුනා අනිතං රූපං පසස්සති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 66. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං සොභා අත්ථි -පෙ- ඝාතා අත්ථි -පෙ- ජ්වහා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොචික්ඛුඤ්ණං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, පච්චුප්පන්නෙන මනෙන පච්චුප්පන්නං ධම්මං විජානාති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනිතො මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනො-චික්ඛුඤ්ණං අත්ථි, වඤ්චං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, අනිතෙන මනෙන අනිතං ධම්මං විජානාති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 67. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛු-චික්ඛුඤ්ණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පසස්සති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

63. ස. පු: අනාගත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගත චක්‍ෂුසින් අනාගත රූපය දක්නේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

64. ස. පු: අනාගත වූ ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ස්‍රාණය ඇද්ද ... ජිහ්වා ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධර්මාලම්භනයෝ ඇද්ද, මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්තු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතමනසින් අනාගත ධර්මාලම්භනය දැනගනී ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

65. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් චක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් රූපය දකි ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අතීත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්-විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අතීතචක්‍ෂුසින් අතීතරූපය දකි ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

66. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ස්‍රාණය ඇද්ද ... ජිහ්වා ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද ධර්මයෝ ඇද්ද මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්තු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් මනසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් ධර්මය දැනගනී ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අතීත මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්තු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අතීත මනසින් අතීත ධර්මය දැනගනී ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

67. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් චක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් රූපය දකි ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතං චකුට්ඨං අප්පි, රූපා අප්පි, චකුට්ඨවිඤ්ඤාණං අප්පි, ආලොකො අප්පි, මනසිකාරො අප්පි, අනාගතෙන චකුට්ඨනා අනාගතං රූපං පසංගි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

68. ස. පු: පච්චුප්පනං සොභා අප්පි, -පෙ- ඝාතං අප්පි -පෙ- ජ්වහා අප්පි -පෙ- කායො අප්පි -පෙ- මනො අප්පි, ධම්මා අප්පි, මනොවිඤ්ඤාණං අප්පි, චජ්ඣා අප්පි, මනසිකාරො අප්පි, පච්චුප්පනෙන මනෙන පච්චුප්පනං ධම්මං විජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අනාගතො මනො අප්පි ධම්මා අප්පි, මනො-විඤ්ඤාණං අප්පි, චජ්ඣා අප්පි, මනසිකාරො අප්පි, අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ධම්මං විජානා-ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

69. ස. පු: අනිතං චකුට්ඨං අප්පි, රූපා අප්පි, චකුට්ඨවිඤ්ඤාණං අප්පි, ආලොකො අප්පි, මනසිකාරො අප්පි, න ච අනිතෙන චකුට්ඨනා අනිතං රූපං පසංගි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පච්චුප්පනං චකුට්ඨං අප්පි, රූපා අප්පි, චකුට්ඨ-විඤ්ඤාණං අප්පි, ආලොකො අප්පි, මනසිකාරො අප්පි, න ච පච්චුප්පනෙන චකුට්ඨනා පච්චුප්පනං රූපං පසංගි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

70. ස. පු: අනිතං සොභා අප්පි -පෙ- ඝාතං අප්පි -පෙ- ජ්වහා අප්පි -පෙ- කායො අප්පි -පෙ- මනො අප්පි, ධම්මා අප්පි, මනොවිඤ්ඤාණං අප්පි, චජ්ඣා අප්පි, මනසිකාරො අප්පි, න ච අනිතෙන මනෙන අනිතං ධම්මං විජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පච්චුප්පනො මනො අප්පි, ධම්මා අප්පි, මනො-විඤ්ඤාණං අප්පි, චජ්ඣා අප්පි, මනසිකාරො අප්පි න ච පච්චුප්පනෙන මනෙන පච්චුප්පනං ධම්මං විජානාති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අනාගත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥානය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අනාගත චක්‍ෂුසින් අනාගත රූපය දකි ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

68. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වූ ශ්‍රොත්‍රය ඇද්ද ... භ්‍රාණය ඇද්ද ... ජිහ්වා ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධම්මෝ ඇද්ද, මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා මනසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා ධම්මය දැනගනී ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගත වූ මනස ඇද්ද, ධම්මෝ ඇද්ද, මනෝ-විඥානය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අනාගත මනසින් අනාගත ධම්මය දැනගනී ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

69. ස. පු: අනිත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්-විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අනිත චක්‍ෂුසින් රූපය නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා චක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා රූපය නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

70. ස. පු: අනිත වූ ශ්‍රොත්‍රය ඇද්ද ... භ්‍රාණය ඇද්ද ... ජිහ්වා ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධම්මෝ ඇද්ද, මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අනිත මනසින් අනිත ධම්මය නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු' ප්‍රත්‍යක්‍ෂතා මනස ඇද්ද, ධම්මෝ ඇද්ද, මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අනිත මනසින් අනිත ධම්මය නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

71. ස. පු:

අනාගතං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුචික්ඛාදාණං අත්ථි, අලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පසානි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛු-චික්ඛාදාණං අත්ථි, අලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පසානි'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

72. ස. පු:

අනාගතං සොතං අත්ථි, -පෙ- ඝාතං අත්ථි -පෙ- ජ්වහා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනෝ අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනෝචික්ඛාදාණං අත්ථි, චක්ඛුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ධම්මං විජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පච්චුප්පන්නො මනෝ අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනෝ-චික්ඛාදාණං අත්ථි, චක්ඛුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච පච්චුප්පන්නෙන මනෙන පච්චුප්පන්නං ධම්මං විජානාති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

73. ස. පු:

අනිතං ඤාණං අත්ථි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු:

තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජ්ඣති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

74. ස. පු:

පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණ-කරණීයං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අනිතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණ-කරණීයං කරොති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

71. ස. පු: අනාගත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්-
විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර
ඇද්ද, අනාගත චක්‍ෂුසින් අනාගත රූපය
නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂන වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද,
චක්‍ෂුර්විඥානය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද,
ප්‍රත්‍යක්‍ෂන චක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂන රූපය
නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

72. ස. පු: අනාගත ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ඡ්‍යාණය ඇද්ද ... ජීව්‍යා
ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ
ඇද්ද, මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද,
මනසිකාර ඇද්ද, අනාගත මනසින් අනාගත
ධර්මය නො දැනගන්නේන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂන වූ මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද,
මනෝවිඥානය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසි-
කාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂනමනසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂන-
ධර්මය නො දැනගන්නේන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

73. ස. පු: අතිත ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ඥානයෙන් ඥානකරණී කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: ඒ ඥානයෙන් ඥානකරණී කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ඥානයෙන් දුක් දැනගනී ද, සමුදය දුරු කෙරේ
ද, නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද, මාහීය වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

74 ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂනඥානය ඇද්ද, ඒ ඥානයෙන් ඥාන-
කරණී කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අතිතඥානය ඇද්ද? ඒ ඥානයෙන් ඥාන කරණී
කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

75. ස. පු:

පට්ඨප්පනනං ඤාණං අඤ්ඤා, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

අනිඛං ඤාණං අඤ්ඤා, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

76. ස. පු:

පට්ඨප්පනනං ඤාණං අඤ්ඤා, තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණියං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

අනාගතං ඤාණං අඤ්ඤා, තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණියං කරොති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

77. ස. පු:

පට්ඨප්පනනං ඤාණං අඤ්ඤා, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි:

ආමනනා.

ස. අනු:

අනාගතං ඤාණං අඤ්ඤා, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

78. ස. පු:

අනිඛං ඤාණං අඤ්ඤා, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණියං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

පට්ඨප්පනනං ඤාණං අඤ්ඤා, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණියං කරොති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

79. ස. පු:

අනිඛං ඤාණං අඤ්ඤා, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

පට්ඨප්පනනං ඤාණං අඤ්ඤා, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

75. ස. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යුත්පන්නඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් දුඃඛය පරිඥ කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද, මාගීය වඩා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනිතඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් දුඃඛය පරිඥ කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද, මාගීය වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

76. ස. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යුත්පන්නඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් ඥාන-කරණී කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් ඥානකරණී කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

77. ස. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යුත්පන්නඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් දුඃඛය පරිඥ කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද? මාගීය වඩා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් දුඃඛය පරිඥ කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, මාගීය වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

78. ස. ප්‍ර: අනිතඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් ඥානකරණී නො කරන්නේත් වේ ද?

ප. පටි: නා ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් ඥාන-කරණී නො කරන්නේත් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

79. ස. ප්‍ර: අනිතඥානය ආදීද, ඒ, ඥානයෙන් දුඃඛය පරිඥ නො කරන්නේත් සමුදය දුරු නො කරන්නේත් නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ නො කරන්නේත් මාගීය නො වඩන්නේත් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යුත්පන්න ඥානය ආදීද, ඒ ඥානයෙන් දුඃඛය පරිඥ නො කරන්නේත් සමුදය දුරු නො කරන්නේත් නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ නො කරන්නේත් මාගීය නො වඩන්නේත් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 80. ස. පු:** අනාගතං ඤාණං අප්පි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** පච්චුප්පනනං ඤාණං අප්පි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 81. ස. පු:** අනාගතං ඤාණං අප්පි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදය පඡහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** පච්චුප්පනනං ඤාණං අප්පි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදය පඡහති, නිරෝධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 82. ස. පු:** අරහතො අනිතො රාගො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අරහා තෙන රාගෙන සරාගො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 83. ස. පු:** අරහතො අනිතො දෙසො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අරහා තෙන දෙසෙන සදෙසො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 84. ස. පු:** අරහතො,¹ අනිතො මොගො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අරහා තෙන මොගෙන සමොගො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 85. ස. පු:** අරහතො අනිතො මානො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනනා.
- ස. අනු:** අරහා තෙන මානෙන සමානො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

80. ස. පු: අනාගතඥනය ඇද්ද, ඒ ඥායෙන් ඥාතකරණී නො කරන්නේත් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යුත්තරඥනය ඇද්ද, ඒ ඥායෙන් ඥාතකරණී නො කරන්නේත් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

81. ස. පු: අනාගතඥනය ඇද්ද, ඒ ඥායෙන් දුෂ්පරිඥ නො කරන්නේත් සමුදයප්‍රභාණ නො කරන්නේත් නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ නො කරන්නේත් මාගීය භාවනා නො කරන්නේත් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යුත්තරඥනය ඇද්ද, ඒ ඥායෙන් දුෂ්පරිඥ නො කරන්නේත් සමුදයප්‍රභාණ නො කරන්නේත් නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ නො කරන්නේත් මාගීය නො වඩින්නේත් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

82. ස. පු: රහත්භට අනිතරාගය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හු ඒ රාගයෙන් සරාග වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

83. ස. පු: රහත්භට අනිතඥෙෂය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හු ඒ ඥෙෂයෙන් සඥෙෂ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

84. ස. පු: රහත්භට අනිතමොහය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හු ඒ මොහයෙන් සමොහ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

85. ස. පු: රහත්භට අනිතමානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හු ඒ මානයෙන් මානසිහිත වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

86. ස. පු: අරහතො අනිතා දිට්ඨි අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
87. ස. පු: අරහතො අනිතා විචිකිච්ඡා අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තාය විචිකිච්ඡාය සවිචිකිච්ඡො'ති.¹
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
88. ස. පු: අරහතො අනිතං පිනං අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන පිනෙන සපිනො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
89. ස. පු: අරහතො අනිතං උඤ්චිමං අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන උඤ්චෙවන සඋඤ්චෙවො'ති.²
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
90. ස. පු: අරහතො අනිතං අහිරිකං අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන අහිරිකෙන සඅහිරිකො'ති
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
91. ස. පු: අරහතො අනිතං අනොත්තප්පං අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන අනොත්තප්පෙන සඅනොත්තප්පි'ති.³
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
92. ස. පු: අනාගාමිස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. සවිච්ඡිකිච්ඡො'ති - PTS.

2. සඋඤ්චිකො - සිඤ්ඤා, මජ්ඣං. සඋඤ්චිකො - PTS.

3. අනොත්තප්පි - PTS.

86. ස. පු: රහන්හට අනිත දූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු ඒ දූෂටියෙන් සදූෂටික වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
87. ස. පු: රහන්හට අනිතච්චිකිත්තා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු ඒ ච්චිකිත්තායෙන් සච්චිකිත්ත වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
88. ස. පු: රහන්හට අනිත භිනය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු ඒ භිනයෙන් සභිත වෙත් ද?
- ප. පු: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
89. ස. පු: රහන්හට අනිත උභිව්චය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු ඒ උභිව්චයෙන් සඋභිව්ච වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
90. ස. පු: රහන්හට අනිත අත්‍රිකය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු ඒ අත්‍රිකයෙන් අත්‍රික සහිත වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
91. ස. පු: රහන්හට අනිත අනපත්‍රපා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු ඒ අනපත්‍රපායෙන් අනපත්‍රපා සහිත වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
92. ස. පු: අනගමිහට අනිත සත්තායදූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමි ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...

93. ස. පු:

අනාගාමිස්ස අනිතා විචිකිච්ඡා අත්ති -පෙ-
අනිතො සීලබ්බතපරාමාසො අත්ති -පෙ- අනිතො
අනුසහගතො කාමරාගො අත්ති -පෙ- අනිතො
අනුසහගතො බ්‍යාපාදෙ අත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ස. අනු:

අනාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නවිහේතා'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

94. ස. පු:

සකදගාමිස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ස. අනු:

සකදගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

95. ස. පු:

සකදගාමිස්ස අනිතා විචිකිච්ඡා අත්ති -පෙ-
අනිතො සීලබ්බතපරාමාසො අත්ති -පෙ- අනිතො
ඔලාරිකො කාමරාගො අත්ති -පෙ- අනිතො
ඔලාරිකො බ්‍යාපාදෙ අත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ස. අනු:

සකදගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නවිහේතා'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

96. ස. පු:

සොතාපන්නස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ස. අනු:

සොතාපන්නො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

97. ස. පු:

සොතාපන්නස්ස අනිතා විචිකිච්ඡා අත්ති -පෙ-
අනිතො සීලබ්බතපරාමසො අත්ති -පෙ- අනිතො
අපායගමනියො රාගො අත්ති -පෙ- අනිතො
අපායගමනියො දොසො අත්ති -පෙ- අනිතො
අපායගමනියො මොහො අත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ස. අනු:

සොතාපන්නො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

98. ස. පු:

පුපුඤ්ඤානස්ස අනිතො රාගො අත්ති, පුපුඤ්ඤානො
තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ස. අනු:

අරහතො අනිතො රාගො අත්ති, අරහා තෙන
රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 93. ස. පු:** අනගමිහට අනිත විචිකිත්තං ඇද්ද? ... අනිත ගිලමුතපරාමභී ඇද්ද ... අනිත අනුසහගිය කාමරාග ඇද්ද ... අනිත අනුසහගිය ව්‍යාපාද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගම ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 94. ස. පු:** සෙදගමිහට අනිත සත්තකායදූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගම ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 95. ස. පු:** සෙදගමිහට අනිත විචිකිත්තං ඇද්ද ... අනිත ගිලමුතපරාමභී ඇද්ද ... අනිත ඔලාරික කාමරාග ඇද්ද ... අනිත ඔලාරික ව්‍යාපාද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගම ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 96. ස. පු:** සෝවන් පුතුල්හට අනිත සත්තකායදූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝවන් පුතුල් ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 97. ස. පු:** සෝවන්පුතුල්හට අනිත විචිකිත්තං ඇද්ද ... අනිත ගිලමුතපරාමභී ඇද්ද ... අනිත වූ අපායගමනිය රාගය ඇද්ද ... අනිත වූ අපායගමනිය දෝෂය ඇද්ද ... අනිත වූ අපායගමනිය වූ මොහය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝවන් පුතුල් ඒ මොහයෙන් සමොහ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 98. ස. පු:** පුහුදුන් පුතුල්හට අනිත රුගය ඇද්ද? පුහුදුන්-පුතුල් ඒ රුගයෙන් සරුග වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හට අනිත රුගය ඇද්ද, රහන්හු ඒ රුගයෙන් සරුග වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

99. ස. පු: පුච්ඡන්තස්ස අනිතො දෙසො අනි, -පෙ- අනිතං අනොත්තප්පං අනි, පුච්ඡන්තො තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො අනිතං අනොත්තප්පං අනි, අරහා තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
100. ස. පු: පුච්ඡන්තස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අනි, පුච්ඡන්තො නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අනි, අනාගාමී නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
101. ස. පු: පුච්ඡන්තස්ස අනිතා විචිකිච්ඡා අනි -පෙ- අනිතො අනුසභගතො බ්‍යාපාදෙ අනි, පුච්ඡන්තො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්තවිත්තො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස අනිතො අනුසභගතො බ්‍යාපාදෙ අනි, අනාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්ත-විත්තො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
102. ස. පු: පුච්ඡන්තස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අනි, පුච්ඡන්තො නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදාගාමිස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අනි, සකදාගාමී නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
103. ස. පු: පුච්ඡන්තස්ස අනිතා විචිකිච්ඡා අනි -පෙ- අනිතො ඔලාරිකො බ්‍යාපාදෙ අනි, පුච්ඡන්තො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්තවිත්තො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්තවිත්තො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 99. ස. පු:** පුහුදුන් පුතුල්හට අනිත දොමස ඇද්ද ... අනිත අනපත්‍රපා ඇද්ද, පුහුදුන් පුතුල් ඒ අනපත්‍ර-පායෙන් අපත්‍රපා නැත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට අනිත අනපත්‍රපා ඇද්ද, රහත්හු ඒ අනපත්‍රපායෙන් අපත්‍රපා නැත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 100. ස. පු:** පුහුදුන් පුතුල්හට අනිත සත්කායදූමි ඇද්ද, පුහුදුන් පුතුල් ඒ දූමියෙන් දූමි සහිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමිහට අනිත සත්කායදූමි ඇද්ද, අනගමි ඒ දූමියෙන් දූමි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 101. ස. පු:** පුහුදුන් පුතුල්හට අනිත විචිකිත්තා ඇද්ද .. අනිත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුදුන් පුතුල් ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමිහට අනිත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, අනගමි ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 102. ස. පු:** පුහුදුන් පුතුල්හට අනිත සත්කායදූමි ඇද්ද, පුහු-දුන් පුතුල් ඒ දූමියෙන් දූමි සහිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමිහට අනිත සත්කායදූමි ඇද්ද, සෙදගමි ඒ දූමියෙන් දූමි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 103. ස. පු:** පුහුදුන් පුතුල්හට අනිත විචිකිත්තා ඇද්ද, ... අනිත වූ ඔලාරික ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුදුන් පුතුල් ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමි ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 104. ස. පු:** පුට්ඨජනස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, පුට්ඨජනො නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොනාපනනස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, සොනාපනො නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 105. ස. පු:** පුට්ඨජනස්ස අනිතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ- අනිතො අපායගමනියො මොහො අත්ථි, පුට්ඨජනො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොනාපනනස්ස අනිතො අපායගමනියො මොහො අත්ථි, සොනාපනො තෙන මොහෙන සමොහො'ති
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 106. ස. පු:** අරහතො අනිතො රාගො අත්ථි, න ච අරහා තෙන රාගෙන සරාගො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුට්ඨජනස්ස අනිතො රාගො අත්ථි, න ච පුට්ඨජනො තෙන රාගෙන සරාගො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 107. ස. පු:** අරහතො අනිතො දොසො අත්ථි -පෙ- අනිතං අනොත්තප්පං අත්ථි, න ච අරහා තෙන අනොත්තප්පෙන අනොහතප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුට්ඨජනස්ස අනිතං අනොත්තප්පං අත්ථි, න ච පුට්ඨජනො තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පි'ති.¹
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 108. ස. පු:** අනාගාමිස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච අනාගාමි නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුට්ඨජනස්ස අනිතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච පුට්ඨජනො නාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 104. ස. ප්‍ර:** පුහුදන් පුතුල්හට අනිත සත්කායදූෂි ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ දූෂිසෙන් දූෂි සහිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝවන් පුතුල්හට අනිත සත්කායදූෂි ඇද්ද, සෝවන් පුතුල් ඒ දූෂිසෙන් දූෂි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 105. ස. ප්‍ර:** පුහුදන්පුතුල්හට අනිත විචිකිත්සා ඇද්ද, ... අනිත වූ අපායගමනීය මොහය ඇද්ද, පුහුදන් පුතුල් ඒ මොහසෙන් සමොහ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝවන්පුතුල්හට අනිත වූ අපායගමනීය මොහය ඇද්ද, සෝවන්පුතුල් ඒ මෝහසෙන් සමොහ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 106. ස. ප්‍ර:** රහත්හට අනිත රාගය ඇද්ද, රහත්හු ඒ රාගසෙන් සරාග නො වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදන්පුතුල්හට අනිතරාගය ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ රාගසෙන් සරාග නො වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 107 ස. ප්‍ර:** රහත්හට අනිතද්වේෂය ඇද්ද, ... අනිත අනපත්‍රපා ඇද්ද, රහත්හු ඒ අනපත්‍රපාසෙන් අනපත්‍රප නො වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදන්පුතුල්හට අනිත අනපත්‍රපා ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ අනපත්‍රපාසෙන් අනපත්‍රප නො වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 108. ස. ප්‍ර:** අනගාමිහට අනිත සත්කායදූෂි ඇද්ද, අනගාමි ඒ දූෂිසෙන් දූෂි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදන්පුතුල්හට අනිත සත්කායදූෂි ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ දූෂිසෙන් දූෂි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

109. ස. පු.

අනාගාමිස්ස අතිතා විචිකිච්ඡා අත්ති -පෙ- අතිතො අනුසහගතො බ්‍යාපාදෙ අත්ති, න ච අනාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නවිතොති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතිතො අනුසහගතො බ්‍යාපාදෙ අත්ති, න ච පුට්ඨජනො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නවිතොති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

110. ස. පු:

සකදගාමිස්ස අතිතා සකකායදිට්ඨි අත්ති, න ච සකදගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකොති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතිතා සකකායදිට්ඨි අත්ති, න ච පුට්ඨජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකොති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

111. ස. පු:

සකදගාමිස්ස අතිතා විචිකිච්ඡා අත්ති -පෙ- අතිතො ඔලාරිකො බ්‍යාපාදෙ අත්ති, න ච සකදගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නවිතොති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතිතො ඔලාරිකො බ්‍යාපාදෙ අත්ති, න ච පුට්ඨජනො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්න- විතොති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

112. ස. පු:

සොතාපන්නස්ස අතිතා සකකායදිට්ඨි අත්ති, න ච සොතාපන්නස්ස තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකොති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතිතා සකකායදිට්ඨි අත්ති, න ච පුට්ඨජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකොති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

113. ස. පු:

සොතාපන්නස්ස අතිතා විචිකිච්ඡා අත්ති -පෙ- අතිතො අපායගමනියො මොහො අත්ති, න ච සොතාපන්නො තෙන මොහෙන සමොහොති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතිතො අපායගමනියො මොහො අත්ති, න ච පුට්ඨජනො තෙන මොහෙන සමොහොති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 109. ස. පු:** අනගමිහට අනිත විචිකිත්තා ඇද්ද ... අනිත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, අනගමි ඒ ව්‍යාපාද-යෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුදන්පුතුල්හට අනිත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 110. ස. පු:** සෙදගමිහට අනිත සත්තායදුමි ඇද්ද, සෙදගමි ඒ දුමියෙන් දුමි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුදන්පුතුල්හට අනිත සත්තායදුමි ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ දුමියෙන් දුමි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 111. ස. පු:** සෙදගමිහට අනිත විචිකිත්තා ඇද්ද ... අනිත වූ ඖදාරික ව්‍යාපාද ඇද්ද, සෙදගමි ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුදන්පුතුල්හට අනිත වූ ඖදාරික ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 112. ස. පු:** සෝවන්පුතුල්හට අනිත සත්තායදුමි ඇද්ද, සෝවන්පුතුල් ඒ දුමියෙන් දුමි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුදන්පුතුල්හට අනිත සත්තායදුමි ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ දුමියෙන් දුමි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 113. ස. පු:** සෝවන්පුතුල්හට අනිත විචිකිත්තා ඇද්ද ... අනිත වූ අපායගමනිය මොහය ඇද්ද, සෝවන්පුතුල් ඒ මොහයෙන් සමොහ නොවේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුදන්පුතුල්හට අනිත වූ අපායගමනිය මොහය ඇද්ද, පුහුදන්පුතුල් ඒ මොහයෙන් සමොහ නො වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 114. ස. පු:** අනිතා හත්ථං අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතෙසු හත්ථෙසු සති ආදානනිකෙට්ඨනං පඤ්ඤායති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 115. ස. පු:** අනිතා පාදා අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතෙසු පාදෙසු සති අනිකකමපටිකකමො පඤ්ඤායති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 116. ස. පු:** අනිතා පබ්බා අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතෙසු පබ්බෙසු සති සමමිඤ්ජනපසාරණං පඤ්ඤායති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 117. ස. පු:** අනිතො කුච්ඡි අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතස්මිං කුච්ඡස්මිං සති ජිහ්වඡා පිපාසා පඤ්ඤායති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 118. ස. පු:** අනිතො කායො අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතො කායො පග්ගහනිගගනුපගො, ඡේදන-
 හෙදනුපගො, කාසෙහි ගිජේඛිති කුලලෙහි
 සාධාරණො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අනිතො කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සත්ථං කමෙය්‍ය,
 අග්ගි කමෙය්‍ය'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: ලබ්භා අනිතො කායො අනුබ්බතො¹ බ්බිතුං,
 රජ්ජිබ්බතො බ්බිතුං, සබ්බලිකබ්බතො
 බ්බිතුං, ගාමබ්බතො බ්බිතුං, නිගමබ්බතො
 බ්බිතුං, නගරබ්බතො බ්බිතුං, ජනපද
 බ්බිතුං, කණ්ණබ්බතො බ්බිතුං.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 114. ස. පු:** අනිත වු හඤ්ඤායෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත වු හඤ්ඤායන් ඇති කල නභාගානුම් හා බ්‍රහ්මානුම් හා පානෝ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 115. ස. පු:** අනිත වු පාදයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත වු පාදයන් ඇති කල ඉදිරියට යාම හා පෙරලා ඊම හා පානෝ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 116. ස. පු:** අනිත වු පථයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත වු පථයන් ඇති කල හැකිමිනි දිගුකිරීම පානෝ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 117. ස. පු:** අනිත වු කුසමි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත වු කුසමිය ඇති කල බ්‍රහ්මා හා පථස පානෝ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 118. ස. පු:** අනිත වු කයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත වු කය ප්‍රග්‍රහ නිග්‍රහ දෙකට පැමිණියේ, භේදනභේදනුපගත වූයේ, කවුඩු ගිජුලිහිණි කුරුර පසමින් හා සාධාරණ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: අනිත වු කයෙහි විෂ වැදගනී ද? ශක්‍ය වැදගනී ද? ගිනි වැදගනී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: අනිත වු කය අනුබ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට, රජු- බ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට, ශාසිබලබ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට, ග්‍රාමබ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට, නිගමබ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට, නගරබ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට, ජනපද බ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට, කණ්ඩබ්‍රහ්මයෙන් බිඳින්නට ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 119.** ස. පු: අනිතො ආපො අපී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තෙන ආපෙන ආපකරණීයං කරොති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අනිතො තෙජො අපී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තෙන තෙජෙන තෙජකරණීයං කරොති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අනිතො වායො අපී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තෙන වායෙන වායකරණීයං කරොති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 120.** ස. පු: අනිතො රූපකකිකො අපී, අනාගතො රූපකකිකො අපී, පච්චුප්පනො රූපකකිකො අපී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නයො රූපකකිකා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අනිතා පඤ්චකකිකා අපී, අනාගතා පඤ්චකකිකා අපී, පච්චුප්පනා පඤ්චකකිකා අපී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පණණරසකකිකා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 121.** ස. පු: අනිතං චකකායනනං අපී, අනාගතං චකකායනනං අපී, පච්චුප්පනං චකකායනනං අපී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තිණී චකකායනනාති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 122.** ස. පු: අනිතාති ආදසායනනාති අපී, අනාගතාති ආදසායනනාති අපී, පච්චුප්පනාති ආදසායනනාති අපී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: ඡන්ධංසායනනාති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 119.** ස. පු: අනිත වු ආපය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ආපයෙන් අප්පකරණී කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: අනිත වු තෙජස් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ තෙජසින් තෙදකරණී කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: අනිත වු මායු ඇද් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ මායුවෙන් මායුකරණී කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 120.** ස. පු: අනිත වු රූපසකකි ඇද්ද, අනාගත වු රූපසකකි ඇද්ද, ප්‍රත්‍යුත්පන්න වු රූපසකකි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූපසකකියෝ නිදෙනෙක් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: අනිත වු පඤ්චසකකියෝ ඇද්ද, අනාගත වු පඤ්චසකකියෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යුත්පන්න වු පඤ්චසකකියෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පසළොස් සකකි කෙතෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 121.** ස. පු: අනිත වු චක්‍ෂුරායතනය ඇද්ද, අනාගත වු චක්‍ෂුරායතනය ඇද්ද, ප්‍රත්‍යුත්පන්න වු චක්‍ෂුරායතනය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්‍ෂුරායතනයෝ නිදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 122.** ස. පු: අනිත වු ආදශායතනයෝ ඇද්ද, අනාගත වු ආදශායතනයෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යුත්පන්න වු ආදශායතනයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ආයතනයෝ සතිස්දෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 123. ස. පු:** අනිභා චක්ඛුධාතු අපි, අනාගතා චක්ඛුධාතු අපි, පච්චුප්පනනා චක්ඛුධාතු අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නිසෙසා චක්ඛුධාතුයො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 124. ස. පු:** අනිභා අට්ඨාරසධාතුයො අපි, අනාගතා අට්ඨාරස-
ධාතුයො අපි, පච්චුප්පනනා අට්ඨාරසධාතුයො
අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: චතුපණ්ණාසධාතුයො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 125. ස. පු:** අනිභං චක්ඛුඤ්ඤා අපි, අනාගතං චක්ඛුඤ්ඤා
අපි, පච්චුප්පනං චක්ඛුඤ්ඤා අපි'ති.
- ප. පටි: ආමනනා.
- ස. අනු: නිණි චක්ඛුඤ්ඤාති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 126. ස. පු:** අනිභාති බාවිසතිඤ්ඤාති අපි, අනාගතාති
බාවිසතිඤ්ඤාති අපි, පච්චුප්පනාති බාවිසතිඤ්ඤා-
යාති අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: ජසට්ඨිඤ්ඤාති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 127. ස. පු:** අනිකො රාජා චක්ඛවතති අපි, අනාගතො රාජා
චක්ඛවතති අපි, පච්චුප්පතො රාජා චක්ඛවතති
අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නිණ්ණං¹ රාජ්ජනං² චක්ඛවතතිනං සම්මුඛිභාවො
හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

1. නිණ්ණකතං - ඉෂ්ඨං, සීමු, P.T.S

2. රාජ්ජනං - P.T.S.

- 123. ස. ප්‍ර:** අනිත වූ චක්ඛුධාතු ඇද්ද, අනාගත වූ චක්ඛුධාතු ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනා වූ චක්ඛුධාතු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්ඛුධාතුහු නිදෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 124. ස. ප්‍ර:** අනිත වූ අට්ඨොස්ඛාතුහු ඇද්ද, අනාගත වූ අට්ඨොස්ඛාතුහු ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනා වූ අට්ඨොස්ඛාතුහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සිව්පනස් ඛාතු කෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 125. ස. ප්‍ර:** අනිත වූ චක්ඛුර්‍හ්‍රිය ඇද්ද, අනාගත වූ චක්ඛුර්‍හ්‍රිය ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනා වූ චක්ඛුර්‍හ්‍රිය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්ඛුර්‍හ්‍රියයෝ නිදෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 126. ස. ප්‍ර:** අනිත වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ ඇද්ද, අනාගත වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනා වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සත්ථ ඉන්ද්‍රිය කෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 127. ස. ප්‍ර:** අනිත වූ සක්චිති රජ ඇද්ද, අනාගත වූ සක්චිති රජ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනා වූ සක්චිති රජ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: තුන් සක්චිති රජුන්ගේ හමුවීමෙක් වෙ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- 128. ස. පු:** අනිතො සමමාසවුද්ධො අනි, අනාගතො සමමාසවුද්ධො අනි, පච්චුප්පනො සමමාසවුද්ධො අනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: තිණ්ණං¹ සමමාසවුද්ධානං සමමුඛිනාවො භොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවා චතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 129. ස. පු:** අනිතං අනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අනි අනිතනනි.
- ප. පි: අනි සියා අනිතං සියා ඛාතිතනනි
- ස. නි: ආජානාති තිග්ගහං.
- අනු. ස: හඤ්චි අනිතං අනි, අනි සියා අනිතං සියා ඛාතිතං,
- අනු. පා: තෙනාතිතං ඛාතිතං, ඛාතිතං අනිතනනි.
- අනු. ආ: යං තස්ථ චද්දෙසි: චතතඛෙබ්බ ඛො අනිතං අනි, අනි සියා අනිතං සියා ඛාතිතං, තෙනාතිතං ඛාතිතං, ඛාතිතං අනිතනනි මිච්ඡා.
- පටි. ස: තො වෙ පනාතිතං ඛාතිතං, ඛාතිතං අනිතනනි,
- පටි. පා: තො ච චත රෙ චතතඛෙබ්බ: අනිතං අනි, අනි සියා අනිතං සියා ඛාතිතනනි''.
- පටි: ආ: යං තස්ථ චද්දෙසි: චතතඛෙබ්බ ඛො අනිතං අනි, අනි සියා අනිතං සියා ඛාතිතං, තෙනාතිතං ඛාතිතං, ඛාතිතං අනිතනනි මිච්ඡා.
- 130. ස. පු:** අනාගතං අනි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු: අනි අනාගතනනි.
- ප. පි: අනි සියා අනාගතං සියා ඛානාගතනනි
- ස. නි: ආජානාති තිග්ගහං.
- අනු. ස: හඤ්චි අනාගතං අනි, අනි සියා අනාගතං සියා ඛානාගතං,
- අනු. පා: තෙනානාගතං ඛානාගතං, ඛානාගතං අනාගතනනි.

1 තිණ්ණං - සිමු, මජ්ඣං, PTS.

- 128. ස. පු:** අනිත වූ සමාක්සවුද්ධයෝ ඇද්ද, අනාගත වූ සමාක්සවුද්ධයෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනන වූ සමාක්සවුද්ධයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: තුන් සමාක්සවුද්ධයන්ගේ හමුවීමෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 129. ස. පු:** අනිතය ඇත්තේ (අසනි) වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'අසනි' අනිත වේ ද?
- ප. පි: 'අසනි' අනිත ද වන්නේ යැ, අනනිත ද වන්නේ යැ.
- ස. නි: නිග්‍රහය දැනගනුව.
- අනු. ස්: ඉදින් අනිතය අසනි වේ නම්, අසනි අනිතත් වන්නේ නම්, අනනිතත් වන්නේ නම්,
- අනු. පා: එයින් අනිතය අනනිත වෙයි, අනනිතය අනිත වෙයි.
- අනු. ආ: එහි ලා: "අනිතය අසනි යැ. අසනි අනිතත් වන්නේ යැ, අනනිතත් වන්නේ යැ. එයින් අනිතය අනනිත ද, අනනිතය අනිත ද වේ යැ යි කියැවුනු යැ" යි යමක් කියෙති නම් ඒ මිථ්‍යා යැ.
- පටි. ස්: තවද, ඉදින් අනිතය අනනිතත්, අනනිතය අනිතත් නො වේ නම්,
- පටි. පා: හවන, 'අනිතය අසනි යැ. අසනි අනිතත් වන්නේ යැ, අනනිතත් වන්නේ යැ' යි නො කියැවුනු මැ යැ.
- පටි. ආ: එහි ලා: "අනිතය අසනි යැ, අසනි අනිතත් වන්නේ යැ, අනනිතත් වන්නේ යැ. එයින් අනිතය අනනිත වෙයි, අනනිතය අනිත වේ යැ යි කියැවුනු යැ" යි යමක් කියෙති නම් ඒ මිථ්‍යා යි.
- 130. ස. පු:** අනාගතය අසනි වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අසනි අනාගත වේ ද?
- ප. පි: අසනි අනාගතත් වන්නේ යැ, අනාගත නො වන්නේත් වන්නේ ය.
- ස. නි: නිග්‍රහය දැනුව.
- අනු. ස්: ඉදින් අනාගතය අසනි වේ නම්, අසනි අනාගතත් වී නම්, අනාගත නො වන්නේත් වී නම්,
- අනු. පා: එයින් අනාගතය ඍගත වෙයි, ඍනාගතය අනාගත වෙයි.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො අනාගතං අත්ථි, අත්ථි සියා අනාගතං සියා නිනාගතං, තෙනානාගතං නිනාගතං, නිනාගතං අනාගතනනි මිච්ඡා.

පටි. ය: නො වෙ පනානාගතං නිනාගතං, නිනාගතං අනාගතනනි,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අනාගතං අත්ථි, අත්ථි සියා අනාගතං සියා නිනාගතනනි.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො අනාගතං අත්ථි, අත්ථි සියා අනාගතං සියා නිනාගතං, තෙනානාගතං නිනාගතං නිනාගතං, අනාගතනනි මිච්ඡා.

131. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අත්ථි පච්චුප්පන්නනනි.

ප. පි: අත්ථි සියා සච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නනනි.

ස. නි: ආච්ඡානාහි නිගගහං.

අනු. ය: හඤ්චි පච්චුප්පන්නං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං,

අනු. පා: හෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනනි.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පච්චුප්පන්නං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං, හෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනනි මිච්ඡා.

පටි. ය: නො වෙ පන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනනි,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නනනි.

අනු. ආ: එහි ලා: “අනාගතය අසති වෙයි, අසති අනාගතත් වන්නේ යැ, නිත්‍යාගතත් වන්නේ යැ, එයින් අනාගතය නිත්‍යාගත වෙයි, නිත්‍යාගතය අනාගත වෙයි යයි කියැවුණු යැ”යි. යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.

පටි. ය: ඉදින් අනාගතය නිත්‍යාගත ද, නිත්‍යාගතය අනාගත ද නො වේ නම්,

පටි. පා: භවත, “අනාගතය අසති යැ, අසති අනාගතත් වන්නේ යැ, නිත්‍යාගතත් වන්නේ යැ”යි නො ද කියැවුණු මැ යැ.

පටි. ආ: එහි ලා: “අනාගතය අසති යැ, අසති අනාගතත් වන්නේ යැ, නිත්‍යාගතත් වන්නේ යැ, එයින් අනාගතය නිත්‍යාගත වෙයි, නිත්‍යාගතය අනාගත වේ යයි කියැවුණු යැ”යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.

131. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනය අසති වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන වේ ද?

ප. පි: අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනත් වන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වනුයේත් වන්නේ යැ.

ස. නි: නිග්‍රහය දනුව.

අනු. ය: ඉදින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනය අසති වී නම්, අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනත් වී නම්, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වන්නේත් වී නම්,

අනු. පා: එයින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වෙයි, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන වෙයි.

අනු. ආ: එහි ලා: “ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනය අසති යැ, අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනත් වන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වන්නේත් වන්නේ යැ, එයින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වෙයි, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන වේ යයි කියැවුණු යැ” යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.

පටි. ය: ඉදින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වන්නේත්, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන වන්නේත් නො වේ නම්,

පටි. පා: භවත, “ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනය අසති යැයි ද, අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපනත් වන්නේ යැයි ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාපන නො වන්නේත් වන්නේ යැ”යි ද නො කියැවුණු යැ.

පටි. ආ: යං තස්ථ වදෙසී: “වත්තබ්බෙ බො පච්චුප්පනං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පනං සියා නො පච්චුප්පනං, තෙන පච්චුප්පනං නො පච්චුප්පනං, නො පච්චුප්පනං පච්චුප්පනානති ඕච්ඡා.

132. ස. පු: නිබ්බානං අත්ථි’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අත්ථි නිබ්බානානති¹.

ප. චි: අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානානති.

ස. නි: ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ය: හඤ්චි නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං,

අනු. පා: තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානති.

අනු. ආ: යං තස්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං, තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානති ඕච්ඡා.

පටි. ය: නො වෙ පන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානානති”.

පටි. ආ: යං තස්ථ වදෙසී: වත්තබ්බෙ බො නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං, තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානති ඕච්ඡා.

133. ප. පු: න වත්තබ්බං “අනිතං අත්ථි, අනාගතං අත්ථි”ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

පටි. ආ: එහි ලා: “ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍ය අසනි යැයි ද, අසනි ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍ය වන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍ය නො වන්නේත් වන්නේ යැ, එයින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍ය ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍ය නො වෙයි, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍ය නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍ය වේ යැයි ද කියැවුණු යැ”යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.

132. ස. පු: නිමාණය අසනි වේ ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: අසනි නිමාණ වේ ද?

ප. පි: අසනි නිමාණන්‍ය වන්නේ ය, නිමාණ නො වන්නේත් වන්නේ යැ.

ස. නි: නිග්‍රහය දැනගනුව.

අනු. ය: ඉදින් නිමාණය අසනි වී නම්, අසනි නිමාණන්‍ය වී නම්, නිමාණ නො වන්නේත් වී නම්,

අනු. පා: එයින් නිමාණය නිමාණ නො වන්නේත් නිමාණ නො වන්නේ නිමාණන්‍ය වෙයි.

අනු. ආ: එහි ලා: “නිමාණය අසනි යැයි ද, අසනි නිමාණන්‍ය වන්නේ යැ, නිමාණ නො වන්නේත් වන්නේ යැ, එයින් නිමාණය නිමාණ නො වෙයි, නිමාණ නො වන්නේ නිමාණ වේ යැයි ද කියැවුණු යැ”යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.

පටි. ය: ඉදින් නිමාණය නිමාණ නො වේ නම්, නිමාණ නො වනුයේත් නිමාණ නො වේ නම්,

පටි. පා: භවන, “නිමාණය අසනි යැ යි ද, අසනි නිමාණන්‍ය වන්නේ යැ, නිමාණ නො වනුයේත් වන්නේ යැ”යි ද නො කියැවුණු මැ යැ.

පටි. ආ: එහි ලා: “නිමාණය අසනි යැ යි ද, අසනි නිමාණන්‍ය වන්නේ යැ, නිමාණ නො වනුයේත් වන්නේ යැ, එයින් නිමාණය නිමාණ නො වෙයි, නිමාණ නො වන්නේ නිමාණ වේ යැයි කියැවුණු යැ”යි ද යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.

133. ප. පු: “අනිකය අභව, අනාගතය අභව”යි නො කියැවුණු ද?

ස. පටි: එසේ යැ.

ප. අනු: නනු වුතනං භගවතා: “යං කිඤ්චි භික්ඛවෙ රූපං අතීතානාගනපච්චුප්පන්නං අජ්ඣතනං වා බිනිද්ධා වා ඔලාරිකං වා සුඛුමං වා හිනං වා පණීතං වා, යං දුරෙ සන්තිකෙ වා, අයං වුච්චති රූපකකඤ්ඤා. යා කාචි වෙදනා -පෙ- යා කාචි සඤ්ඤා -පෙ- යෙ කෙචි සබ්බාරා -පෙ- යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානාගනපච්චුප්පන්නං අජ්ඣතනං වා බිනිද්ධා වා ඔලාරිකං වා සුඛුමං වා හිනං වා පණීතං වා, යං දුරෙ සන්තිකෙ වා, අයං වුච්චති විඤ්ඤාණකකඤ්ඤා’ති”^a අතෙච සුත්තනෙතා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි අතීතං අතී, අනාගතං අතීති.

134. ස පු: අතීතං අතී, අනාගතං අතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුතනං භගවතා: “තස්සා මෙ භික්ඛවෙ, නිරුතතිපථා අඛිච්චනපථා පඤ්ඤානතිපථා අසඬ්ඛිණණං අසඬ්ඛිණණපුබ්බා න සඬ්ඛියන්ති න සඬ්ඛිසිස්සන්ති¹ අප්පතික්ඛංඨා² සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤාති. කතමෙ තස්සා: යං භික්ඛවෙ රූපං අතීතා නිරුද්ධං විගතා විපරිණතං, ‘අගොසී’ති තස්ස සඬ්ඛා, ‘අගොසී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අගොසී’ති තස්ස පඤ්ඤානති. න තස්ස සඬ්ඛා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඛා ‘නවස්සති’ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සබ්බාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං අතීතා නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං, ‘අගොසී’ති තස්ස සඬ්ඛා, ‘අගොසී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අගොසී’ති තස්ස පඤ්ඤානති. න තස්ස සඬ්ඛා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඛා ‘නවස්සති’ති.

යං භික්ඛවෙ රූපං අජාතං අපාදාහුතං, ‘නවස්සති’ති තස්ස සඬ්ඛා, ‘නවස්සති’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘නවස්සති’ති තස්ස පඤ්ඤානති. න තස්ස සඬ්ඛා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඛා ‘අගොසී’ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සබ්බාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං අජාතං අපාදාහුතං, ‘නවස්සති’ති තස්ස සඬ්ඛා, ‘නවස්සති’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘නවස්සති’ති තස්ස පඤ්ඤානති. න තස්ස සඬ්ඛා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඛා ‘අගොසී’ති.

1. න සඬ්ඛියන්ති න සඬ්ඛිසිස්සන්ති - සිම, මජ්ඣ.

2. අප්පතික්ඛංඨා - මජ්ඣ.

බැනි සංසුත්ත - බැනි සුත්ත.

ප. අනු:

භාග්‍යවතුන් විසින්: “මහණෙනි, අනිත්‍යානාගත-
ප්‍රත්‍යක්‍ෂපණන වූ අධ්‍යානම චේවසි බාහ්‍ය චේවසි
ඔදාරික චේවසි සුක්‍ෂම චේවසි හිත චේවසි
ප්‍රණීත චේවසි යම් කිසි රූපයෙක් ඇද්ද, දුරු
චේවසි ලහ චේවසි යම් රූපයෙකුත් ඇද්ද,
මේ ‘රූපසකකු’ යයි කියනු ලැබේ. ... යම් කිසි
වේදනාවක් ... යම් කිසි සංඥාවක් ... යම් කිසි
සංසකාර කෙනෙක් ... අනිත්‍යානාගතප්‍රත්‍යක්‍ෂපණන
වූ අධ්‍යානම චේවසි බාහ්‍ය චේවසි ඔදාරික චේවසි
සුක්‍ෂම චේවසි හිත චේවසි ප්‍රණීත චේවසි යම් කිසි
විඥනයෙක් ඇද්ද, දුරු වූ හෝ ලහ වූ හෝ යම්
විඥනයෙකුත් ඇද්ද, මේ ‘විඥනසකකු’ යයි කියනු
ලැබේ” යයි වදාළ සුත්‍රානතයෙක් ඇත්තේ මා නො?

ස. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ප. නිග:

එසේ වී නම් අනිත්‍ය අත, අනාගතය ඇති.

134. ස. පු:

අනිත්‍ය ඇද්ද, අනාගතය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් විසින්: “මහණෙනි සංකිණි නො වූ,
සංකිණි නො වූ චිරා මේ නිරුක්තිපථයෝ
අභිවචනපථයෝ ප්‍රඥප්තිපථයෝ තිදෙනෙක්
නුචණ්ඨි මහණබ්‍රාහ්මණන් විසින් සැක නො කරනු
ලැබෙත්, සැක නො කරනු ලබන්නාහ, බැහැර
නො කරනු ලබන්නාහ. කවර තුන් දෙනෙක
යත්: මහණෙනි, යම් රූපයෙක් අනිත්‍ය වී ද,
නිරුඳ්ධ වී ද, විගත වී ද, විපරිණාම වී ද, ‘වූයේ’ යැ
යනු එයට නමෙකි, ‘වූයේ’ යැ යනු එයට සංඥ ය,
‘වූයේ’ යැ යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’යි එයට
නමෙක් නො වෙයි. ‘වත්තේ’ යැයි එයට නමෙක්
නො වෙයි. යම් වේදනාවක් ... යම් සංඥාවක්
... යම් සංසකාර කෙනෙක් ... යම් විඥනයෙක්
අනිත්‍ය වී නම් නිරුඳ්ධ වී නම් විගත වී නම්
විපරිණාම වී නම්, ‘වූයේ’ යැ යනු එයට නමෙකි,
‘වූයේ’ යැ යනු එයට සංඥයෙකි, ‘වූයේ’ යැ යනු
එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’යි එයට නමෙක් නො
වෙයි. ‘වත්තේ’ යැයි එයට නමෙක් නො වෙයි.

මහණෙනි, යම් රූපයෙක් නො උපති ද, නො
පහළ වී ද, ‘වත්තේ’ යැ යනු එයට නමෙකි,
‘වත්තේ’ යැ යනු එයට සංඥයෙකි, ‘වත්තේ’ යැ
යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’ යනු එයට
නමෙක් නො වෙයි. ‘වූයේ’ යැ යනු එයට
නමෙක් නො වෙයි. යම් වේදනාවක් ... යම්
සංඥාවක් ... යම් සංසකාර කෙනෙක් ... යම්
විඥනයෙක් නො උපති ද නො පහළ වී ද,
‘වත්තේ’ යැ යනු එයට නමෙකි, ‘වත්තේ’ යැ
යනු එයට සංඥයෙකි, ‘වත්තේ’ යැ යනු එයට
ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’ යනු එයට නමෙක් නො
වෙයි, ‘වූයේ’ යැ යනු එයට නමෙක් නො වෙයි.

යං භික්ඛවෙ රූපං ජාතං පාතුභුතං, ‘අඤ්ඤි’ති
 නසංසරිතං, ‘අඤ්ඤි’ති නසංසරිතං සමඤ්ඤා, ‘අඤ්ඤි’ති නසං
 පඤ්ඤානති. න නසංසරිතං ‘අභොසී’ති, න නසං
 සරිතං ‘භවිස්සති’ති. යං වෙදනා - පෙ - යං සංඤ්ඤා
 - පෙ - යෙ සංඤ්ඤා - පෙ - යං විඤ්ඤාණං ජාතං
 පාතුභුතං, ‘අඤ්ඤි’ති නසංසරිතං, ‘අඤ්ඤි’ති නසං
 සමඤ්ඤා, ‘අඤ්ඤි’ති නසං පඤ්ඤානති. න නසං
 සරිතං ‘අභොසී’ති, න නසංසරිතං ‘භවිස්සති’ති.

ඉමෙ බො භික්ඛවො නසො නිරුත්තිපපා
 අධිච්චනපපා පඤ්ඤානතිපපා අසංසරිතණං
 අසංසරිතණපුබ්බං න සංසරිතං න සංසරිතසිස්සං න
 අපපතිකාපා සමඤ්ඤා¹ ධ්වංගච්ඡෙති විඤ්ඤාති.
 යෙ’පි තෙ භික්ඛවො, අභෙදා උක්ඛාලා වස්ස -
 හඤ්ඤා¹ අභෙදාකපාද අකිරියවාද² නාතිකපාද,
 තෙ’පි මෙ නසො නිරුත්තිපපෙ අධිච්චනපපෙ
 පඤ්ඤානතිපපෙ න ගරහිතබ්බං න පටිකෙකාසි -
 තබ්බං අමඤ්ඤංසු. තං නිස්ස හෙතු: නිසද
 බ්‍යාපාරාසනා උපාරම්භාසා’ති^a අතෙ’ව
 සුභතනොනා’ති.

- ස. පටිඤ්ඤා: අමනා.
- ස. නිග: තෙන හි “න ව්‍යතබ්බං අනිතං අඤ්ඤි, අනාගතං
 අඤ්ඤි”ති.

135. ස. පු: අනිතං අඤ්ඤි.

- ප. පටිඤ්ඤා: අමනා.
- ස. අනු: නනු ආයස්මා ජගහුණො භගවන්තං චතදවොච:
 “අඤ්ඤි නු බො තං භන්තෙ, චක්ඛං යෙන චක්ඛනා
 අතිතෙ බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ ඡන්තපපඤ්ඤෙ ඡන්ත -
 ච්චුමෙ පරිසාදිත්තවට්ඨෙ³ සබ්බදුක්ඛවිනිවත්තෙ
 පඤ්ඤාපයමානො පඤ්ඤාපෙය්‍යා’ති. [අඤ්ඤි නු බො
 තං භන්තෙ, සොතං - පෙ - අඤ්ඤි නු බො තං භන්තෙ,
 සාණං - පෙ -] අඤ්ඤි නු බො සා භන්තෙ ජිව්හා - පෙ -
 [අඤ්ඤි නු බො සො භන්තෙ, කායො - පෙ -] අඤ්ඤි නු
 බො සො භන්තෙ, මනො යෙන මනෙන අතිතෙ
 බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ ඡන්තපපඤ්ඤෙ ඡන්තච්චුමෙ
 පරිසාදිත්තවට්ඨෙ³ සබ්බදුක්ඛවිනිවත්තෙ පඤ්ඤා -
 පයමානො පඤ්ඤාපෙය්‍යා’ති. නාඤ්ඤි බො තං
 ජගහුණ,

1. උක්ඛාලා වස්සඤ්ඤා - සිමු, උක්ඛාලවස්සහඤ්ඤා - P.T.S
 2. අකිරියවාද - සිමු.
 3. පරිසාදිත්තවට්ඨෙ - සිමු, P.T.S.
 4. ව්‍යතබ්බං - සිමු.
 a බහු සංස්කෘත - උපසම්මාන - නිරුත්තිපප්පකා.

මහණෙනි, යම් රූපයෙක් ඉපාද සිටුවන් ද, පහළ වැ සිටුවන් ද, ‘ආත’ යනු එයට නමෙකි. ‘ආත’ යනු එයට සංඥයෙකි. ‘ආත’ යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘වුයේ’ යැ යනු එයට නමෙක් නොවෙයි. ‘වන්තේ’ යැ යනු එයට නමෙක් නොවෙයි. යම් වෙදනාවක් ... යම් සංඥාවක් ... යම් සංසකාර කෙනෙක් ... යම් විඤ්ඤායෙක් ඉපාද සිටුවන් ද, පහළ වැ සිටුවන් ද, ‘ආත’ යනු එයට නමෙකි. ‘ආත’ යනු එයට සංඥයෙකි. ‘ආත’ යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘වුයේ’ ය යනු එයට නමෙක් නොවෙයි. ‘වන්තේ’ යැ යනු එයට නමෙක් නොවෙයි.

මහණෙනි, සංකිණී නොවූ, සංකිණී නොවූ විරු මේ තුන් තීරුකතිපථයෝ අභිවචනපථයෝ ප්‍රඥප්තිපථයෝ නුවණැති මහණවූණන් විසින් සාක නො කරනු ලැබේත්, සාක නො කරනු ලබන්නාහ, බැහැර නො කරනු ලබන්නාහ. මහණෙනි, උක්කල දනව්වාසි අනෙකුකවාද ඇති අක්‍රියවාද ඇති නාස්තිකවාද ඇති ‘මසාය’ යැ ‘නඤ්ඤ’ යැ යන යම් (ගාස්තා) කෙනෙක් වූහ නම් ඔහු දු මේ තුන් තීරුකතිපථයන් අභිවචනපථයන් ප්‍රඥප්තිපථයන් නොගැරිහ යුතු කොට නොපිළි-කෙව් කටයුතු කොට සිතුහ. ඒ කවර හෙයින් යත්: (තමනට) තිඤ්ඤ-ඝට්ඨන-උපවාද බියෙනායි” වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?”

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. නිග:

එසේ වී නම් ‘අනිඛය ආත, අනාගතය ආතා’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

135. ස. ප්‍ර:

අනිඛය ආද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

ආයුෂමිත් එහෙත්ත තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල සැලකලාහු නො: “වහන්ස, සිද්ධල (නාමණ මාන දුෂ්ට සංඛ්‍යාත) ප්‍රපඤ්චයන් ඇති, සිද්ධ (කුශලාකුශලකම) වර්ගයන් ඇති, මැඟහත් (සංසාර) වර්ගයන් ඇති, සියලු (විපාකවර්ග සංඛ්‍යාත) දුඛය ඉක්මැ වූ, පිරිනිව් අනිත බුදු-වරයන් යම් වක්‍රසෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු වක්‍රසෙකක් ආද්ද? වහන්ස ... යම් ශ්‍රෝත්‍රයෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු ශ්‍රෝත්‍රයෙක් ආද්ද ... යම් ස්‍රාණයෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු ස්‍රාණයෙක් ආද්ද ... යම් ජිහ්වායෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු ජිහ්වායෙක් ආද්ද ... යම් කයෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු කයෙක් ආද්ද ... යම් මනසෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු මනසෙක් ආද්ද? එහෙත්ත, සිද්ධල ප්‍රපඤ්චයන් ඇති,

වකඛුං යෙන වකඛුනා අතීතෙ බුද්ධෙ පරිනිර්ඛුතෙ ඡින්නපපඤ්ඤෙ ඡින්නවට්ඨමෙ පරියාදින්නවට්ඨො³ සබ්බදුක්ඛවීතිවතෙන පඤ්ඤාපයමානො පඤ්ඤා-පෙය්‍ය. [නත්ති බො තං ඵගගුණ, සොතං -පෙ- නත්ති බො තං ඵගගුණ, සාණං -පෙ-] නත්ති බො සා ඵගගුණ, ජිව්‍යා -පෙ- [නත්ති බො සො ඵගගුණ, කායො -පෙ-] නත්ති බො සො ඵගගුණ මනො යෙන මනෙන අතීතෙ බුද්ධෙ පරිනිර්ඛුතෙ ඡින්නපපඤ්ඤෙ ඡින්නවට්ඨමෙ පරියා-දින්නවට්ඨො සබ්බදුක්ඛවීතිවතෙන පඤ්ඤාපය-මානො පඤ්ඤාපෙය්‍යා⁴ නි^a අතො⁵ ව සුභතනොතා⁶ නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: තෙන හි න වතතබ්බං¹ ‘අතීතං අතීති’.

136. ස. පු: අතීතං අතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු ආයස්මා නඤ්ඤො ඵතදවොච: අනු පුබ්බෙ ලොභො. තදනු අකුසලං. සො ඵතරති නත්ති. ඉදෙවතං කුසලං. අනු පුබ්බෙ දොසො -පෙ- අනු පුබ්බෙ මොහො. තදනු අකුසලං. සො ඵතරති නත්ති. ඉදෙවතං කුසලං² නති. b අතො ව සුභතනොතා³.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: තෙන හි න වතතබ්බං අතීතං අතීති.

137. ප. පු: න වතතබ්බං අනාගතං අතීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු වුතතං භගවතා: “කබ්බිකාරො² වෙ හිකබ්බෙ, ආභාරෙ අතී රුගො, අතී නඤ්ඤි, අතී නණ්ඞා. පනිට්ඨිතං තත්ථ විඤ්ඤාණං විරුද්ධං. යත්ථ පනිට්ඨිතං විඤ්ඤාණං විරුද්ධං, අතී තත්ථ නාම-රුපස්ස අවකකනති. යත්ථ අතී නාමරුපස්ස අවකකනති, අතී තත්ථ සංඛාරානං වුද්ධිං.³ යත්ථ අතී සංඛාරානං වුද්ධිං, අතී තත්ථ ආයතී: පුනබ්බවාහිතිබ්බතති. යත්ථ අතී ආයතී: පුනබ්බවාහිතිබ්බතති, අතී තත්ථ ආයතී: ජාති-පරාමරණං. යත්ථ අතී ආයතී: ජාතිපරාමරණං, සසොකං හං හිකබ්බෙ සදරං⁴ සඋපායාසිනති

1. වතතබ්බං - සිම.

2. කබ්බිකාරො PTS

3. සංඛාරානං වුද්ධි - PTS

4. සදරං - සිමු, මජ්ඣිමනිකාය, PTS

a. සමායතන සංස්කෘත - ඵගගුණ පඤ්ඤා සුභතා

b. නිකබ්බානතර - මනාවගන - 16 සුභත

සිද්ධ කම්මවතීයන් ඇති, මැඩලු සංසාරවතීයන් ඇති, සියලු වහිදුබය ඉක්මැ වූ, පිරිනිවි අතීත බුදුවරයන් යම් ඇසෙකින් පනවන්නේ නම් එවන් ඇසෙක් නැත. එගුණය, ... එවන් ශ්‍රෝත්‍රයෙක් නැත ... එවන් ස්ත්‍රාණයෙක් නැත ... එගුණය, ... එවන් ජිහ්වයෙක් නැත ... එවන් කයෙක් නැත ... එගුණය, සිද්ධල ප්‍රපඤ්චයන් ඇති, සිද්ධ කම්මවතීයන් ඇති, මැඩලු සංසාරවතීයන් ඇති, සියලු වහිදුබය ඉක්මැ වූ, පිරිනිවි අතීත බුදුවරයන් යම් මනෙසෙකින් පනවන්නේ නම් එවන් මනසෙක් නැතැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එසේ වී නම් ‘අතීතය ඇතැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

136. ප. පු: අතීතය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ආයුෂමත් නඤ්ඤා තෙරණුවෝ හෙල වදාළාහු නො: “පෙර ලොභ වී. එ අකුසල් වී. එ ලොභ දැන් නැති. මෙසේ මේ මැනවි. පෙර ආරාම වී . . පෙර මොහ වී. එ අකුසල් වී. එ මොහය දැන් නැති. මෙසේ මේ මැනවැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එහෙයින් ‘අතීතය ඇතැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

137. ප. පු: ‘අනාගතය ඇතැ’යි නො කියැයුතු ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: නාග්‍රහවතුන් විසින් වදාරන ලද නො: “මහණෙනි, ඉදින් කවලිකාරාහාරයෙහි රාගය ඇද්ද, නඤ්ඤා ඇද්ද, තාපණාව ඇද්ද, එහි විඤ්ඤාය විරුද්ධ වැ (මුල්ලිය) පිහිටියේ වෙයි. යම් තැනෙක විඤ්ඤාය විරුද්ධ වැ පිහිටියේ වේ ද, එහි නාමරූප-යාගේ බැසගැනීම ඇත. යම් තැනෙක නාමරූප-යාගේ බැසගැනීම ඇද්ද, එහි සංස්කාරයන්ගේ වාද්ධිය ඇත. යම් තැනෙක සංස්කාරයන්ගේ වාද්ධිය ඇද්ද, එහි ආයතිප්‍රනභිවාහිනිමානි ඇත. යම් තැනෙක ආයතිප්‍රනභිවාහිනිමානි ඇද්ද, එහි ආයතිජානිජරාමරණ ඇත. යම් තැනෙක ආයති ජනිජරාමරණ ඇද්ද, මහණෙනි, එය ඤාක

වදාමි. එසෙසු වෙ භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ-
මනොසංකප්පිතනාය වෙ භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ-
විඤ්ඤාණෙ වෙ භික්ඛවෙ ආහාරෙ අනි රාගො,
අනි නන්දි, අනි තණ්හා -පෙ- සසොකං තං
භික්ඛවෙ අපරං අනුපායාසනනි වදාමි”නි^a අදෙව්ව
සුත්තනෙතොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. නිග: තෙන හි අනාගතං අනිති.

138. ස. පු: අනාගතං අනිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු චුතතං භගවතා: “කබ්බිකාරෙ වෙ භික්ඛවෙ
ආහාරෙ නනි රාගො, නනි නන්දි, නනි තණ්හා,
අප්පතිට්ඨිතං තස්ව විඤ්ඤාණං අවිරුලුතං. යස්ව
විඤ්ඤාණං අප්පතිට්ඨිතං අවිරුලුතං, නනි තස්ව
නාමරුපස්ස අවකකනති. යස්ව නනි නාම-
රුපස්ස අවකකනති, නනි තස්ව සංඛාරානං
චුද්ධි. යස්ව නනි සංඛාරානං චුද්ධි, නනි තස්ව
ආයනිං පුනඤ්චා’භිතිබ්බතති. යස්ව නනි ආයනිං
පුනඤ්චා’භිතිබ්බතති, නනි තස්ව ආයනිං ජනි-
ජරාමරණං. යස්ව නනි ආයනිං ජනිජරාමරණං,
අසොකං තං තබ්බෙ අපරං අනුපායාසනනි
වදාමි. එසෙසු වෙ භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ-
මනොසංකප්පිතනාය වෙ භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ-
විඤ්ඤාණෙ වෙ භික්ඛවෙ, ආහාරෙ නනි රාගො,
නනි නන්දි, නනි තණ්හා, අසොකං තං
භික්ඛවෙ අපරං අනුපායාසනනි වදාමි”නි^a අදෙව්ව
සුත්තනෙතො’ති’

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. නිග: තෙන හි න වතතබ්බං “අනාගතං අනි”ති.

සබ්බමත්තිකථා නිවර්තනා.

^a නිදාය සංයුතත - මහාවග්ග - අනිසංයුතත.

සතිත යැ දරථ සතිත යැ උපායාස සතිත යැ යි කියමි. මහණෙනි, ඉදින් සංගීහාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් මනෝ සංකෘතානාහාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් විඤ්ඤාහාරයෙහි රුගය ඇද්ද, නන්දිය ඇද්ද, තාමණ්ණව ඇද්ද ... මහණෙනි, එය කොක සතිත යැ දරථ සතිත යැ උපායාස සතිත යැ යි කියමි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එහෙයින් අනාගතය ඇත.

138. ස. පු: අනාගතය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: බුද්ධත් විසින් වදාළේ මැ නො: “මහණෙනි, ඉදින් කච්ඡිකාරාහාරයෙහි රාග නැද්ද, නන්දි නැද්ද, තාමණ්ණ නැද්ද, එහි විඤ්ඤා නොපිහිටියේ විරූපි නො වූයේ වෙයි. යම් තැනෙක විඤ්ඤා නො පිහිටියේ විරූපි නො වූයේ වේ ද, එහි නාම-රූපයාගේ අවක්‍රාන්ති නැත. යම් තැනෙක නාමරූප දෙදෙනාගේ අවක්‍රාන්ති නැද්ද, එහි සංඝකාරයන්ගේ වෘද්ධි නැත. යම් තැනෙක සංඝකාරයන්ගේ වෘද්ධි නැද්ද, එහි ආයතිපුනභි-වාහිනිච්ඡාති නැත. යම් තැනෙක ආයති-පුනභිවාහිනිච්ඡාති නැද්ද, එහි ආයති ජාතිජරා-මරණ නැත. යම් තැනෙක ආයති ජාතිජරාමරණ නැද්ද, මහණෙනි, එය අකොක යැ අජර යැ අනුපායාස යැ යි කියමි. මහණෙනි, ඉදින් සංගීහාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් මනෝ සංකෘතානාහාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් විඤ්ඤාහාරයෙහි රුගය නැද්ද, නන්දිය නැද්ද, තාමණ්ණ නැද්ද, මහණෙනි, එය අකොක යැ අජර යැ අනුපායාස යැ යි කියමි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එහෙයින් අනාගතය ඇතැයි නො කියැවුනු මැ යැ

සබ්බමජ්ඣිකථා නිමි.

1. 7.

අනිතබ්බොදිකථා

1. ප. පු: අනිතං බ්බො'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනිතං අඤ්'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනිතං ආයතනනති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනිතං අඤ්'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනිතං ධාතු'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනිතං අඤ්'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනිතං බ්බො ධාතු ආයතනනති
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනිතං අඤ්'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ප. පු: අනාගතං බ්බො'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං අඤ්'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනාගතං ආයතනනති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං අඤ්'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනාගතං ධාතු'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං අඤ්'ති
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 7.

අනිත්තකාදිකථා

[සකකාදිභාවය නො හරහෙත් අනිත්තාගතයත් ඇති සේ බැමැති වන පරමාදිත්‍යයේ පාඨය වශයෙන් ‘අනිත්තං ඛණ්ඩානි’ ආදි කථා එහි]

1. ප. පු: අනිත්තය සකකි ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත්තය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිත්තය ආයතන ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත්තය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිත්තය බාහු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත්තය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිත්තය සකකි බාහු ආයතන මේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත්තය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
2. ප. පු: අනාගතය සකකි ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ . .
- ප. පු: අනාගතය ආයතන ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගතය බාහු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..

- ප. පු: අනාගතං බ්බො ධාතු ආයතනනි.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනාගතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3.** ප. පු: පච්චුප්පනං බ්බො, පච්චුප්පනං අඤ්ඤිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං බ්බො, අනිතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: පච්චුප්පනං ආයතනං, පච්චුප්පනං අඤ්ඤිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං ආයතනං, අනිතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: පච්චුප්පනං ධාතු, පච්චුප්පනං අඤ්ඤිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං ධාතු, අනිතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: පච්චුප්පනං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පනං අඤ්ඤිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනිතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4.** ප. පු: පච්චුප්පනං බ්බො, පච්චුප්පනං අඤ්ඤිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනාගතං බ්බො, අනාගතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: පච්චුප්පනං ආයතනං, පච්චුප්පනං අඤ්ඤිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනාගතං බ්බො, අනාගතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: පච්චුප්පනං ධාතු, පච්චුප්පනං අඤ්ඤිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනාගතං බ්බො, අනාගතං අඤ්ඤිති.
 ස. පටි: න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනාගතය සකකි බාහු ආයතන වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

3. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ඇද්ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ප. අනු: අතීතය සකකි යැ, අතීතය ඇද්ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ඇද්ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ප. අනු: අතීතය ආයතන යැ, අතීතය ඇද්ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය බාහු යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ඇද්ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ප. අනු: අතීතය බාහු යැ, අතීතය ඇද්ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය සකකි බාහු ආයතන වෙයි.
 ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ඇද්ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ප. අනු: අතීතය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. අතීතය ඇද්ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

4. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ඇද්ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ප. අනු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය ඇද්ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ඇද්ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ප. අනු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය ඇද්ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය බාහු යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාය ඇද්ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ප. අනු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය ඇද්ද?
 ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

- ප. පු: පච්චුප්පන්නං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං අඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: අනාගතං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනාගතං අඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ප. පු: අනිතං බ්බො, අනිතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං බ්බො, පච්චුප්පන්නං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනිතං ආයතනං, අනිතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනිතං ධාතු, අනිතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනිතං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනිතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: ආමනතා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ප. පු: අනාගතං බ්බො, අනාගතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං බ්බො, පච්චුප්පන්නං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- ප. පු: අනාගතං ආයතනං, අනාගතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: ආමනතා.

- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය සකකි ධාතු ආයතන යැ.
ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය සකකි ධාතු ආයතන වෙයි. අනාගතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
6. ප. පු: අනිත්‍ය සකකි යැ, අනිත්‍ය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂපමාත්‍යය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිත්‍ය ආයතන යැ, අනිත්‍ය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිත්‍ය ධාතු යැ, අනිත්‍ය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිත්‍ය සකකි ධාතු ආයතන වෙයි. අනිත්‍ය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය සකකි ධාතු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
6. ප. පු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂපමාත්‍යය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගතය ආයතන යැ, අනාගතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. අනු: පච්චුප්පනනං බ්බො, පච්චුප්පනනං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනාගතං ධාතු, අනාගතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: පච්චුප්පනනං බ්බො, පච්චුප්පනනං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනාගතං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනාගතං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: පච්චුප්පනනං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පනනං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ප. පු: අනිතං රූපං බ්බොති?
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: අනිතං රූපං අඤ්ඤිති?
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනිතං රූපං ආයතනනි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: අනිතං රූපං අඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනිතං රූපං ධාතුති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: අනිතං රූපං අඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනිතං රූපං බ්බො ධාතු ආයතනනි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: අනිතං රූපං අඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ප. පු: අනාගතං රූපං බ්බොති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂනාය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂනාය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගතය බාහු යැ, අනාගතය නැද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂනාය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂනාය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගතය සකකි බාහු අයතන වෙයි. අනාගතය නැද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂනාය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යක්ෂනා නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

7. ප. පු: අනිත රූපය සකකි මේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත රූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිතරූපය ආයතන මේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිතරූපය බාහු මේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිතරූපය සකකි බාහු ආයතන මේද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

8. ප. පු: අනාගතරූපය සකකි මේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.

ප. අනු: අනාගතං රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛි -පෙ-

ප. පු: අනාගතං රූපං ආයතනං -පෙ- අනාගතං රූපං
බාහු -පෙ- අනාගතං රූපං ඛකා බාහු
ආයතනනිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: අනාගතං රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛි -පෙ-

9. ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ඛකා, පච්චුප්පනං රූපං
අඤ්ඤිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: අනිතං රූපං ඛකා, අනිතං රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛි -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනං
රූපං බාහු -පෙ- පච්චුප්පනං රූපං ඛකා බාහු
ආයතනං, පච්චුප්පනං රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: අනිතං රූපං ඛකා බාහු ආයතනං, අනිතං රූපං
අඤ්ඤිති.

ස. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛි -පෙ-

10. ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ඛකා, පච්චුප්පනං රූපං
අඤ්ඤිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: අනාගතං රූපං ඛකා, අනාගතං රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛි -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනං
රූපං බාහු -පෙ- පච්චුප්පනං රූපං ඛකා බාහු
ආයතනං, පච්චුප්පනං රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: අනාගතං රූපං ඛකා බාහු ආයතනං, අනාගතං
රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛි -පෙ-

11. ප. පු: අනිතං රූපං ඛකා, අනිතං රූපං අඤ්ඤිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- ප. අනු: අනාගතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගතරූපය ආයතන ... අනාගතරූපය බාහු ... අනාගතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගත රූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

9. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත්තරූපය සකකි යැ, අනිත්තරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත්තරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. අනිත්තරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
10. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතරූපය සකකි යැ, අනාගතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. අනාගතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
11. ප. පු: අනිත්තරූපය සකකි යැ, අනිත්තරූපය නැද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථි'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනිතං රූපං ආයතනං -පෙ- අනිතං රූපං ඛාතු -පෙ- අනිතං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, අනිතං රූපං නත්ථි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථි'ති

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ප. පු: අනාගතං රූපං බ්බො, අනාගතං රූපං නත්ථි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථි'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනාගතං රූපං ආයතනං, -පෙ- අනාගතං රූපං ඛාතු -පෙ- අනාගතං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, අනගතං රූපං නත්ථි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථි'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ප. පු: අනිතා වෙදනා -පෙ- අනිතා සිඤ්ඤා -පෙ- අනිතා සංඛාරා -පෙ- අනිතං විඤ්ඤාණං බ්බො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනිතං විඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනිතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනිතං විඤ්ඤාණං ඛාතු -පෙ- අනිතං විඤ්ඤාණං බ්බො ඛාතු ආයතනනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනිතං විඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නැද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ප. පු: අනිතරූපය ආයතන යැ ... අනිතරූපය බාහු යැ ... අනිතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. අනිතරූපය නැද්ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නැද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

12. ප. පු: අනාගතරූපය සකකි යැ, අනාගතරූපය නැද්ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නැද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ප. පු: අනාගතරූපය ආයතන යැ, ... අනාගතරූපය බාහු යැ .. අනාගතරූපය සකකිබාහු ආයතන වෙයි, අනාගතරූපය නැද්ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නැද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ප. පු: අතීත වේදනාව ... අතීත සංඥාව ... අතීත සංසාරයෝ ... අතීත විඤනය සකකි වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: අතීත විඤනය ඇද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ප. පු: අතීත විඤනය ආයතන යැ ... අතීත විඤනය බාහු යැ ... අතීත විඤනය සකකි බාහු ආයතන වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: අතීත විඤනය ඇද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 14. ප. පු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බො'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනනති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ප. පු:** පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බො, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනිභං විඤ්ඤාණං බ්බො, අනිභං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති,
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනිභං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනිභං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16. ප. පු:** පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බො, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බො, අනාගතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනාගතං විඤ්ඤාණං අප්පි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ප. පු: අනාගත විඥනය සකකි වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගත විඥනය ආයතන යැ ... අනාගත විඥනය බාහු යැ ... අනාගත විඥනය සකකි බාහු ආයතන වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
15. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂන-
විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත් විඥනය සකකි යැ, අනිත් විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂන-
විඥනය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය සකකි
බාහු ආයතන වෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනිත් විඥනය සකකි බාහු ආයතන යැ, අනිත්
විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
16. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂන-
විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතවිඥනය සකකි යැ, අනාගතවිඥනය
ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂන
විඥනය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය සකකි
බාහු ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂනවිඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතවිඥනය සකකි බාහු ආයතන වෙයි,
අනාගත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

17. ප. පු: අනිතං විඤ්ඤාණං බ්බො, අනිතං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං බ්බො, පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- ප. පු: අනිතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනිතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අනිතං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනිතං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 18 ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බො, අනාගතං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං බ්බො, පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, අනාගතං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං බ්බො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පනනං විඤ්ඤාණං නඤ්ඤිති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
19. ස. පු: න වත්තබ්බං “අනිතානාගතා බ්බො ධාතු ආයතනං, නඤ්ඤි වෙතෙ”ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නනු චුතතා භගවතා: “තයො මෙ භික්ඛවෙ නිරුජ්ඣපථා අභිවචනපථා පඤ්ඤාතතිපථා -පෙ- විඤ්ඤාති”ති -පෙ-”a අතොච සුත්තනොතා”ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. පා: තෙන හි වත්තබ්බං¹ “අනිතානාගතා බ්බො ධාතු ආයතනං නඤ්ඤි වෙතෙ”ති.

1. න වත්තබ්බං - සිමු, ඡෙසං, සසා, PTS.

a බ්බොසංසුතං - නිරුජ්ඣපථ සුත්තං

- 17** ප. පු: අනිතවිඥානය සකකි යැ, අනිතවිඥානය නාද්දේ?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂතනවිඥානය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂතන-
විඥානය නාද්දේ?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනිතවිඥානය ආයතන යැ ... අනිතවිඥානය
බාහු යැ ... අනිතවිඥානය සකකි බාහු ආයතන
යැ, අනිතවිඥානය නාද්දේ?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂතනවිඥානය සකකි බාහු ආයතන වෙයි,
ප්‍රත්‍යක්ෂතනවිඥානය නාද්දේ?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- 18.** ප. පු: අනාගතවිඥානය සකකි යැ, අනාගතවිඥානය
නාද්දේ?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂතනවිඥානය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂතන-
විඥානය නාද්දේ?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගතවිඥානය ආයතන යැ ... අනාගතවිඥානය
බාහු යැ ... අනාගතවිඥානය සකකි බාහු
ආයතන යැ, අනාගත විඥානය නාද්දේ?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂතනවිඥානය සකකි බාහු ආයතන වෙයි,
ප්‍රත්‍යක්ෂතනවිඥානය නාද්දේ?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- 19.** ස. පු: “අනිත්‍යානාගතයෝ සකකිබාහු ආයතන වෙති’යි ද,
තුලුහු නාතැ’යි ද නො කියැයුනු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින්: “මහණෙනි, නුවණැති (මහණ
බමුණන්) විසින් බැහැර නොකළ ... මේ තුන්
නිරුක්තිපථ කෙනෙක් අධිවචනපථ කෙනෙක්
ප්‍රඥපතිපථ කෙනෙක් ඇතැ”යි වදාළ සූත්‍රාන්ත-
යෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු පා: එයින් “අනිත්‍යානාගතයෝ සකකි බාහු ආයතන
වෙති’යි ද, තුලුහු නාතැ’යි ද කියැයුනු යැ.

- 20. ප. පු:** අනිත්තානාගතා ඛකො ධාතු ආයතනං, නත්ති වෙතෙ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ප. අනු:** හනු වුත්තං භගවතා: “යං නිඤ්චි භික්ඛවෙ, රූපං අනිත්තානාගතපච්චුප්පනතං අජ්ඣන්තං වා බහිඤ්ඤා වා ඔලාරිකං වා සුත්තමං වා භිනං වා පණ්ණා වා, යං දුරේ සන්නිකෙ වා, අයං වුච්චති රූපකඛකො. යා කාචි වෙදනා -පෙ- යා කාචි සිඤ්ඤා -පෙ- යෙ කෙචි සංඛාරා -පෙ- යං නිඤ්චි විඤ්ඤාණං අනිත්තානාගතපච්චුප්පනතං -පෙ- අයං වුච්චති විඤ්ඤාණකඛකො’^a ති^a අතෙ’ව සුත්තනො’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- අනු. පා:** තෙන හි න වත්තබ්බං: “අනිත්තානාගතා ඛකො ධාතු ආයතනං, නත්ති වෙතෙ'ති.

අනිත්තඛාදිකථා නිබ්බිතා.

^a බ්‍රහ්මසංස්කෘත - බ්‍රහ්මසංස්කෘත.

20. ප. පු: අනිත්‍යානාගත සකකු ධාතු ආයතන යන තුලුහු නැද්ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො: “මහණෙනි, ආර්‍යාතමික චේවසි බාහිර චේවසි ඔලාටික චේවසි සුක්ඛ චේවසි හිත චේවසි ප්‍රණීත චේවසි අනිත්‍යානාගතප්‍රත්‍යතප්‍යන යම් රූපයෙක් ඇද්ද, දුරු චේවසි ලහ චේවසි යම් රූපයෙක් වේ ද, මේ රූපසකකු කියනු ලැබේ. යම්කිසි වෙදනායෙක් ... යම්කිසි සංඥයෙක් ... යම්කිසි සංසකාර කෙනෙක් ... අනිත්‍යානාගත-ප්‍රත්‍යතප්‍යන වූ ... යම්කිසි විඥනයෙක් ඇද්ද, මේ විඥනසකකු කියනුලැබේ”යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: ‘එකරුණින් අනිත්‍යානාගත සකකු - ධාතු - ආයතන යන තුලුහු නැති’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

අනිත්‍යබ්‍යාධිකපා නිමි.

1. 8.

එකවචං අත්ථිතිකථා

1. ස. පු: අනිනං අත්ථිති.
 ප. ටි: එකවචං අත්ථි එකවචං නත්ථිති.
 ස. අනු: එකවචං නිරුද්ධං, එකවචං න නිරුද්ධං, එකවචං විගතං, එකවචං අවිගතං, එකවචං අත්ථබ්බතං, එකවචං න අත්ථබ්බතං, එකවචං අබ්බත්ථබ්බතං, එකවචං න අබ්බත්ථබ්බතනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: අනිනං එකවචං අත්ථි, එකවචං නත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා එකවචෙ අත්ථි, එකවචෙ නත්ථිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: අනිනං එකවචං අත්ථි, එකවචං නත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතා විපක්කවිපාකා ධම්මා එකවචෙ අත්ථි, එකවචෙ නත්ථිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අනිනං එකවචං අත්ථි, එකවචං නත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතා අවිපාකා ධම්මා එකවචෙ අත්ථි, එකවචෙ නත්ථිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: අනිතා එකවචං අත්ථි, එකවචං නත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: කිං අත්ථි, කිං නත්ථිති.
 ප. ටි: අනිතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අත්ථි, අනිතා විපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථිති.

1. 8.

එකවිධ අන්තිකථා

[කාශ්‍යපියනිකායධාමිපුත්‍ර ‘කිසි අතිතයෙක් ඇති’යි ලබ්බි ගන්හ. උන්ගේ ලබ්බි බිඳුනට ‘එකවිධ අන්තිකථා එසි.’]

1. ස. පු: අතිතය ඇද්ද?
- ප. වි: කිසි අතිතයෙක් ඇත, කිසි අතිතයෙක් නැත.
- ස. අනු: කිසි අතිතයෙක් නිරුඳු ද? කිසි අතිතයෙක් අනිරුඳු ද? කිසි අතිතයෙක් විගත ද? කිසි අතිතයෙක් අවිගත ද? කිසි අතිතයෙක් අසාධගත ද? කිසි අතිතයෙක් අනාසාධගත ද? කිසි අතිතයෙක් වෙසෙසින් අසාධගත ද? කිසි අතිතයෙක් වෙසෙසින් අසාධගත නො වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
2. ස. පු: කිසි අතිතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතිතයෙක් නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතිත වූ කිසි අවිපක (නො පැසුණු) විපාක බව කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි (අවිපකවිපාක) බව කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
3. ස. පු: කිසි අතිතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතිතයෙක් නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතිත වූ කිසි විපක (පැසුණු) විපාකබව කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි බව කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
4. ස. පු: කිසි අතිතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතිතයෙක් නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතිත වූ කිසි අවිපාකබව කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි බව කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
5. ස. පු: කිසි අතිතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතිතයෙක් නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: කුමක් ඇද්ද? කුමක් නැද්ද?
- ප. වි: අතිත වූ අවිපකවිපාකබව කෙනෙක් වෙන් ද, ඔහු ඇත. අතිත වූ විපකවිපාකබව කෙනෙක් වෙන් ද, ඔහු නැත.

- ස. අනු: අනිතා අවිපකකච්ඡාකා ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතා විපකකච්ඡාකා ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: අනිතා අවිපකකච්ඡාකා ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතා අවිපාකා¹ ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: අනිතා විපකකච්ඡාකා ධම්මා තෙ නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතා අවිපකකච්ඡාකා ධම්මා තෙ නත්ථි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: අනිතා අවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනිතා අවිපකකච්ඡාකා ධම්මා තෙ නත්ථි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: අනිතා අවිපකකච්ඡාකා ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අනිතා අවිපකකච්ඡාකා ධම්මා නිරුඤ්ඤා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ධ: හස්සව් අනිතා අවිපකකච්ඡාකා ධම්මා නිරුඤ්ඤා,
 අනු. පා: තො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අනිතා අවිපකක-
 ච්ඡාකා ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.

1. අවිපකකච්ඡාකා - සී. මු.

ස. අනු: අනින වූ අවිපකවිපාකධමි කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු ඇද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනින වූ විපකවිපාකධමි කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

6. ස. පු: අනින වූ අවිපකවිපාකධමි කෙනෙක් ඇත් නම් ඔහු ඇද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනින වූ අවිපකවිපාකධමියෝ ඇත් නම් ඔහු ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

7. ස. පු: අනින වූ විපකවිපාකධමියෝ ඇත් නම් ඔහු නැද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනින වූ අවිපකවිපාකධමියෝ වෙත් නම් ඔහු නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

8. ස. පු: අනින වූ අවිපකධමියෝ වෙත් නම් ඔහු නැද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනින වූ අවිපකවිපාකධමියෝ වෙත් නම් ඔහු නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

9. ස. පු: අනින වූ අවිපකවිපාකධමියෝ වෙත් නම් ඔහු ඇද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනින වූ අවිපකවිපාක ධමියෝ නිරුඳු වූවාහු නො?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් අනින වූ අවිපකවිපාකධමියෝ නිරුඳු වූවාහු නම්,

අනු. පා: එකරුණින් භවත, 'අනින අවිපකවිපාක-ධමියෝ වෙත් නම් ඔහු ඇතැ'යි නො කියැයුනු මැ යැ.

- 10. ස. පු:** අනිතා අවිපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අනිතා විපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු:** අනිතා අවිපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අනිතා අවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12. ස. පු:** අනිතා විපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අනිතා අවිපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13. ස. පු:** අනිතා විපකකවිපාකා¹ ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අනිතා අවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14. ස. පු:** අනිතා අවිපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
- ප. පටි: අමනනා.
- ස. පු: අනිතා විපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. පු: අනිතා එකදෙසං විපකකවිපාකා ධම්මා, නිරුද්ධා, එකදෙසං අවිපකකවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ එකච්චෙ අත්ති එකච්චෙ නත්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 10. ස. ප:** අනිත අවිපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත විපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 11. ස. පු:** අනිත අවිපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත අවිපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 12. ස. පු:** අනිත විපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත අවිපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 13. ස. පු:** අනිත විපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත අවිපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 14. ස. පු:** අනිත අවිපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අනිත විපකම්පිපාකම්පයෝ නිරුභිසහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අනිත වූ විපකම්පිපාකම්පයෝ එකදෙන වශයෙන් නිරුභිසහ, අවිපකම්පිපාකම්පයෝ එකදෙන වශයෙන් නිරුභිසහ. එහි කිසි කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 15. ප. පු:** න වතනබ්බං: අනිතා අවිපකකචිපාකා ධම්මා, තෙ අත්ථි'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු අනිතා අවිපකකචිපාකා ධම්මා, විපච්චිස්සන්ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි අනිතා අවිපකකචිපාකා ධම්මා, විපච්චිස්සන්ති,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බං: අනිතා අවිපකකචිපාකා ධම්මා, තෙ අත්ථි'ති.
- 16 ස. පු:** අනිතා අවිපකකචිපාකා ධම්මා, විපච්චිස්සන්ති'ති කථා තෙ අත්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: විපච්චිස්සන්ති'ති කථා පච්චුප්පන්නා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- ස. පු: විපච්චිස්සන්ති'ති කථා පච්චුප්පන්නා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුප්පන්නා ධම්මා නිරුප්ඤ්ඤන්ති'ති කථා තෙ නත්ථි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 17. ස. පු:** අනාගතං අත්ථි'ති.
- ප. වි: එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථි'ති.
- ස. අනු. එකච්චං ජාතං එකච්චං අජාතං, එකච්චං සඤ්ජාතං එකච්චං අසඤ්ජාතං, එකච්චං නිබ්බතනං එකච්චං අනිබ්බතනං, එකච්චං පානුභූතං එකච්චං අපානුභූතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 18. ස. පු:** අනාගතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනාගත උප්පාදිනො ධම්මා, එකච්චං අත්ථි එකච්චං නත්ථි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-

15. ප. ප්‍ර: අනිත වූ අවිපකෂිපාකධම්මයහ. ඔහු ඇති'යි
නො කියැවුනු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: අනිත වූ අවිපකෂිපාකධම්මයෝ විපාක දෙන්නාහු
නො?'

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු: එ: ඉදින් අනිත වූ අවිපකෂිපාකධම්මයෝ විපාක
දෙත් ද?

අනු. පා: එයින් භවත, 'අනිත වූ අවිපකෂිපාකධම්මයහ.
ඔහු ඇති'යි කියැවුනු මැ යැ ...

16. ස. ප්‍ර: 'අනිත අවිපකෂිපාකධම්මයෝ විපාක දෙති'යි
කොට ඔහු ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'විපාක දෙති'යි කොට ප්‍රත්‍යතප්පනා වෙන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: 'විපාක දෙති'යි කොට ප්‍රත්‍යතප්පනා වෙන් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ප්‍රත්‍යතප්පනාධම්මයෝ නිරුභි වෙති'යි කොට ඔහු
නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

17. ස. ප්‍ර: අනාගතය ඇද්ද?

ප. පි: කිසිවෙක් ඇත. කිසිවෙක් නැත.

ස. අනු: කිසිවෙක් ජාත යැ කිසිවෙක් අජාත යැ? කිසිවෙක්
සංස්ථාත යැ කිසිවෙක් අසංස්ථාත යැ? කිසිවෙක්
හටගැනිණ කිසිවෙක් නො හටගැනිණ? කිසිවෙක්
පහල වී කිසිවෙක් නො පහල වී?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

18. ස. ප්‍ර: අනාගත වූ කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතයෙහි උපද්ධාසුලු ධම්මයහ. එහි කිසිවෙක්
ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

19. ස. පු: අනාගතං එකවිමං අත්ථි, එකවිමං නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගතං අනුප්පාදිනො ධම්මා, එකවිමං අත්ථි එකවිමං නත්ථි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: අනාගතං එකවිමං අත්ථි, එකවිමං නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නිමජ්ඣි කිං නත්ථි'ති.
 ප. පි: අනාගතං උප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථි, අනාගතං අනුප්පාදිනො ධම්මා තෙ නත්ථි'ති.
 ස. අනු: අනාගතං උප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගතං අනුප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
21. ස. පු: අනාගතං අනුප්පාදිනො ධම්මා, තෙ නත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගතං උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ නත්ථි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
22. ස. පු: අනාගතං උප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අනාගතං උප්පාදිනො ධම්මා අජාතාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චි අනාගතං උප්පාදිනො ධම්මා අජාතාති,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ අනාගතං උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අත්ථි'ති.

- 19. ස. ප්‍ර:** අනාගත වූ කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගතයෙහි නුපදනා සැහැවි ධම්මයහ. එහි කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 20. ස. ප්‍ර:** අනාගත වූ කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: කිමෙක් ඇද්ද? කිමෙක් නැද්ද?
- ප. මි: අනාගත වූ උපදනා සැහැවි ධම්මයහ. ඔහු ඇත. අනාගත වූ නුපදනා සැහැවි ධම්මයහ. ඔහු නැත.
- ස. අනු: අනාගත වූ උපදනා සැහැවි ධම්මයහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වූ නුපදනා සැහැවි ධම්මයහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 21. ස. ප්‍ර:** අනාගත වූ උත්පාදස්ථතාව රහිත ධම්මයහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වූ උත්පාදස්ථතාව ඇති ධම්මයහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 22. ස. ප්‍ර:** අනාගත වූ උත්පාදස්ථතාව ඇති ධම්මයහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වූ උත්පාදස්ථතාව ඇති ධම්මයෝ නුපත්තානු නො ?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අනාගත වූ උත්පාදස්ථතාව ඇති ධම්මයෝ අජාත වෙත් නම්,
- අනු. පා: භවත, 'අනාගත වූ උත්පාදස්ථතාව ඇති ධම්මයහ. ඔහු ඇති'යි නො කියැවුනු මැ යැ.

- 23. ස. පු:** අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ අප්පිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ අප්පිති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 24. ස. පු:** අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ නප්පිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ නප්පිති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 25. ප. පු:** න චත්තබ්බං 'අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පිති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: නනු අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ජිස්සනති-නති'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ස: හඤ්චි අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ජිස්සනති,
 අනු. පා: තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පිති.
- 26. ස. පු:** අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ජිස්සනති'ති කතා තෙ අප්පිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: උප්පජ්ජිස්සනති'ති කතා පච්චුප්පනනා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: උප්පජ්ජිස්සනති'ති කතා පච්චුප්පනනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පච්චුප්පනනා ධම්මා නිරුජ්ජිස්සනති'ති කතා තෙ නප්පිති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 23. ස. පු:** අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව ඇති ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව රහිත ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 24. ස. පු:** අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව රහිත ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව ඇති ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 25. ප. පු:** 'අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව ඇති ධර්මයහ. ඔහු ඇති'යි නො කියැයුතු මේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව ඇති ධර්මයෝ උපද-නාහු නො?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව ඇති ධර්මයෝ උපදනාහු නම්,
- අනු. පා: හවත, එකරුණින් 'අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව ඇති ධර්මයහ. ඔහු ඇති'යි කියැයුතු මැ යැ.
- 26. ස. පු:** 'අනාගත වූ උත්පාදසම්භාව ඇති ධර්මයෝ උපද-නාහ'යි කොට ගෙන ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මතු උපදිති'යි කොටගෙන මෙ වත්මනුයෙහි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: 'මතු උපදිති' යි කොටගෙන මෙ වත්මනුයෙහි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂපසන්න වූ ධර්මයෝ මතු නිරුඳ්ධ වෙති'යි කොටගෙන ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

එකවිධ අන්තිකථා නිමි.

1. 9.

සතිපට්ඨානකථා

[සමානිගොචරය ද ‘සතිපට්ඨාන’ නම් වෙයි. සමානිත්‍ර සතිපට්ඨාන නම් වෙති. එසේ වතුද අකිංඤාදි නිකායනාමයාහි කිසි කෙනෙක් හැම දහම්හු ‘සතිපට්ඨානසහ’යි නිශ්චය කොට කියන්. උන්ගේ වාද බිඳුනට සතිපට්ඨාන කථා එයි.]

1. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙන් ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: සථි ධම්මෝ - සමානි, සමානිඤ්ඤ, සමානිබල, සමාක්සමානි, සමානිසමේධායක, එකායනමාගී වෙන් ද? ඝෛයමී වෙන් ද, බොධගාමී වෙන් ද, අපචයගාමී වෙන් ද, අනාසුච වෙන් ද, සංයෝජනයනට හිතකර නො වෙන් ද, සංසාර සටන, නො කළ යුත්තෝ වෙන් ද, සසරවටහි අවගාහ නො කළ යුත්තෝ වෙන් ද, සසරෙහි යුඤ්ඤ නො කළ යුත්තෝ වෙන් ද, නිවරණයට හිතයෝ නො වෙන් ද, පරාමාස රහිත වෙන් ද, උපාද්‍යන රහිත වෙන් ද, සංකෙලය රහිත වෙන් ද? හැම දහම්හු-බුද්ධානුසමානි, ධර්මානුසමානි, සමසානුසමානි, ගිලානුසමානි, ත්‍යාගානුසමානි, දෙවනානුසමානි, ආනාපානසමානි, මරණානුසමානි, කායගතසමානි, උපගමානුසමානි වෙන් ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙන් ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: චක්කායනනය සතිපට්ඨාන වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: චක්කායනනය සතිපට්ඨාන වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: චක්කායනනය - සමානි, සමානිඤ්ඤ, සමානිබල, සමාක්සමානි, සමානිසමේධායක, එකායනමාගී වේ ද? ඝෛයමී වේ ද, බොධගාමී වේ ද, අපචයගාමී වේ ද, අනාසුච වේ ද, සංයෝජනයනට හිත නො වේ ද? සංසාරසටනා නො කළ යුතු වේ ද, සසරවටහි අවගාහ නො කළයුතු වේ ද, සසරෙහි යුඤ්ඤ නො කළයුතු වේ ද, නිවරණයට හිත නො වේ ද, පරාමාස රහිත වේ ද, උපාද්‍යන රහිත වේ ද, සංකෙලය රහිත වේ ද? චක්කායනනය-බුද්ධානුසමානි වේ ද? ධර්මානුසමානි, සමසානුසමානි, ගිලානුසමානි, ත්‍යාගානුසමානි, දෙවනානුසමානි, ආනාපානසමානි, මරණානුසමානි, කායගතසමානි, උපගමානුසමානි වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

4. ස. පු: සොනායතනං -පෙ- සානායතනං -පෙ- ජිව්හා-
යතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපායතනං
-පෙ- සද්දායතනං -පෙ- ගඤ්ඤායතනං -පෙ-
රසායතනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බායතනං -පෙ- රාගො
-පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ-
දිට්ඨි -පෙ- විචිතිවුත්තං -පෙ- පිනං -පෙ- උභව්වං
-පෙ- අභිරිකං -පෙ- අනොත්තප්පං සතිපට්ඨා-
නනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: චක්ඛායතනං සතිපට්ඨානා, නඤ්ඤ සති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සොනායතනං -පෙ- සානායතනං -පෙ- ජිව්හා-
යතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපායතනං
-පෙ- ථොට්ඨබ්බායතනං -පෙ- රාගො -පෙ-
දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං
සතිපට්ඨානං, නඤ්ඤ සති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: චක්ඛායතනං සතිපට්ඨානං, නඤ්ඤ සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච න සති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: සොනායතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපා-
යතනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බායතනං -පෙ- රාගො
-පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං
සතිපට්ඨානං, නඤ්ඤ න සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච න සති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: ශ්‍රෝත්‍රායතනය ... ස්‍රෝත්‍රායතනය ... ජිහ්වායතනය ...
කායායතනය ... රූපායතනය ... ගම්ඳායතනය
... ගක්ඛායතනය ... රසායතනය ... සප්‍රභවයාය-
තනය ... රාගය .. දෝෂය ... මොහය ...
මානසය ... දූෂිතය ... විවික්ඛිතසාව ... සායානසය
... ඔෂාදායනය ... අශ්‍රිතය ... අනපත්‍රපාව
සහිත වියාන වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

5. ස. පු: සමානිය සහිත වියාන වේ ද? හෝ ද සමානි වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: චක්ඛායතනය සහිත වියාන වේ ද? එ ද සමානි
වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

6. ස. පු: සමානිය සහිත වියානා වේ ද? එ (සමානි) ද සමානි
වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සොකායතන ... සාකායතන ... ජිව්හායතන ...
කායායතන ... රූපායතන ... චෝට්ඨිඛායතන
... රාගය ... දෝසය ... මොහය ... අනොතතපපය
සහිත වියාන වේ ද? එ ද සමානි වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

7. ස. පු: චක්ඛායතන සහිත වියාන වේ ද? එ ද සමානි
වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමානිය සහිත වියාන වේ ද? හෝ ද සමානි
නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

8. ස. පු: සොකායතනය ... කායායතනය ... රූපායතනය
... චෝට්ඨිඛායතනය ... රාගය ... දෝසය ...
මොහය ... අනොතතපපය සහිත වියාන වේ ද?
එ ද සමානි නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමානිය සහිත වියාන වේ ද? හෝ ද සමානි
නො වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

9. ප. පු: න වහනබ්බං “සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා”ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: නනු සබ්බෙ ධම්මෙ ආරබ්භ සති සනතිට්ඨති’ති
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ඨ: හඤ්චී සබ්බෙ ධම්මෙ ආරබ්භ සති සනතිට්ඨති,¹
 අනු. පා: තෙන වන රෙ වහනබ්බෙ “සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා”ති.
10. ස. පු: “සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ සති සනතිට්ඨති”ති
 සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ ඵසෙසා සනතිට්ඨති’ති
 සබ්බෙ ධම්මා ඵසෙසපට්ඨානා’ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ සති සනතිට්ඨති’ති සබ්බෙ
 ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: “සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ වෙදනා සනතිට්ඨති
 -පෙ- සඤ්ඤා සනතිට්ඨති -පෙ- වෙනනා
 සනතිට්ඨති -පෙ- විතතං සනතිට්ඨති”ති සබ්බෙ
 ධම්මා විතතපට්ඨානා’ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙ සත්තා උපට්ඨිතසතිනො සතිසා සමනනා-
 ගතා සතිසා සමාභිතා² සබ්බෙසං සත්තානං
 සති පච්චුපට්ඨිතා’ති.
 ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

1. සනතිට්ඨති - සිමු, මජ්ඣ.

2. සමාභිතා - මජ්ඣ, PTS

9. ප. පු: 'හැම දහම්නු සතිපට්ඨානසහ'යි නො කියැවුනු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: හැම දහමින් අරහයා සමානිය පිහිටා සිටුනි නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් හැම දහම් අරහයා සමානිය එළඹසිටුනි නම්,
- අනු. පා: එයින් භවත, 'හැම දහම්නු සතිපට්ඨානසහ'යි කියැවුනු මැ යැ.
10. ස. පු: 'හැම දහම් අරහයා සිහි එළඹසිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොට ගෙන හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'හැම දහම් අරහයා පහස පැහැස සිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොට ගෙන හැම දහම්නු එසසපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 11 ස. පු: 'හැම දහම් අරහයා සිහි එළඹසිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොටගෙන හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'හැම දහම් අරහයා වෙදනා වැදසිටුනී යැ ... සංඥ වැදසිටුනී යැ ... චෙතනා වැදසිටුනී යැ ... චිත්තය වැදසිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොටගෙන හැම දහම්නු චිත්තපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
12. ස. පු: හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සත්ත්වයෝ එළඹයිවි සති ඇත්තානු සතිසෙන් සමකානත වූවානු සතිසෙන් සමාභිත වූවානු යැ. හැම සත්ත්ව සතිය එළඹයිවිසා වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
13. ස. පු: හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නනු වුතනං භගවතා: “අමතනො භික්ඛවෙ න පරිභුඤ්ජනති සෙ කායගතං¹ සතීං න පරිභුඤ්ජනති, අමතනො භික්ඛවෙ පරිභුඤ්ජනති සෙ කායගතං සතීං පරිභුඤ්ජනති’නි”^a අපෙඨ’ව සුත්තනෙනොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ සත්තං කායගතං සතීං පරිභුඤ්ජනති, පටිලභනති ආසෙවනති භාවෙනති බහුලී-කරොන්ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සනිපට්ඨානා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුතනං භගවතා “එකායනො අයං භික්ඛවෙ ඔග්ගො සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිද්දවානං² සමන්තකම්මාය දුක්ඛදොමනස්සානං අත්ඨගමාය ඤායස්ස අබ්ගමාය නිබ්බානස්ස සම්මුතිර්යාය යදිදං වත්තාරො සනිපට්ඨානා’ති”^b අපෙඨ’ව සුත්තනෙනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මා එකායනමග්ගො’ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සනිපට්ඨානා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුතනං භගවතා: “රඤ්ඤෙ භික්ඛවෙ චක්ඛවත්තිස්ස පාතුභාවා සත්තන්තං රතනානං පාතුභාවො භොති. කතමෙසං සත්තන්තා: චක්ඛරතනස්ස පාතුභාවො භොති, හප්පිරතනස්ස පාතුභාවො භොති, අස්සරතනස්ස -පෙ- මඤ්ඤ-රතනස්ස -පෙ- ඉත්ථරතනස්ස -පෙ- ගහපති-රතනස්ස -පෙ- පරිනායකරතනස්ස පාතුභාවො භොති. රඤ්ඤෙ භික්ඛවෙ චක්ඛවත්තිස්ස පාතුභාවා ඉමෙසං සත්තන්තං රතනානං පාතුභාවො භොති.

1. කායගතාසතීං - සීමු, මජ්ඣං.

2. සොකපරිද්දවානං - මජ්ඣං, PTS

a අභිතුහාර - එකකතිපාන.

b දීඝනිකාය - මජ්ඣිමනිකාය - ආචාර්ය භද්‍රානන්ද.

ස. අනු: වදාරන ලද්දේ මැ නු බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, යම් කෙනෙක් කායගතාසනිය වළඳ නොකෙරෙත් ද, ඔහු අමානය වළඳ නොකෙරෙති. මහණෙනි, යම් කෙනෙක් කායගතාසනිය වළඳ කෙරෙත් ද, ඔහු අමානය වළඳ කෙරෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො.

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හැම සත්ත්වයෝ කායගතාසනිය වළඳ කෙරෙත් ද, ලබන් ද, ආසෙවනා කෙරෙත් ද, භාවනා කෙරෙත් ද, බිහිලි කෙරෙත් ද?

ප. පු: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

14. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙන් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වදාරන ලද්දේ මැ නු බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, සත්ත්වයන්ගේ විගුණියට ශෝකපරිදේවයන්ගේ සමතික්‍රමණයට දුඃඛදොෂිනසායන්ගේ අසාධන-මයට න්‍යායධර්මයාගේ අධිගමයට නිවෘණයාගේ සංක්‍ෂාන්තකරණයට මේ එකායනමාගී යි, එ කීමෙක: සතරසීවට්ඨි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හැම දහම්හු එකායනමාගී වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

15. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙන් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වදාරන ලද්දේ මැ නු බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, සක්චිති රජක්හු පහළ පිමෙන් රතනයන් සන් දෙනකුන්ගේ පහළවිම් වෙයි කවර සන් දෙන-කුන්ගේ යැ යන්: චක්‍රරතන පහළ වෙයි, භසිරතන පහළ වෙයි, අභවරතන...මණ්ණිරතන...සග්ගිරතන...ගෘහපතිරතන...පරිනාසකරතන පහළ වෙයි. මහණෙනි, සක්චිති රජක්හුගේ පහළ පිමෙන් මේ සත්ථුවන් පහළ වෙයි.

නථාගතස්ස භික්ඛවෙ පාදුභාවා අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සත්තන්තං බොජ්ඣංගරතනානං පාදුභාවො හොති. කතමෙසං සත්තන්තං: සතිසම්බොජ්ඣංගරතනස්ස පාදුභාවො හොති, ධම්මවිවෙසම්බොජ්ඣංගරතනස්ස පාදුභාවො හොති, විරියසම්බොජ්ඣංගරතනස්ස පාදුභාවො හොති, දීනිසම්බොජ්ඣංගරතනස්ස පාදුභාවො හොති, පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣංගරතනස්ස පාදුභාවො හොති, සමාධිසම්බොජ්ඣංගරතනස්ස පාදුභාවො හොති, උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣංගරතනස්ස පාදුභාවො හොති. නථාගතස්ස භික්ඛවෙ පාදුභාවා අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස ඉමෙසං සත්තන්තං බොජ්ඣංගරතනානං පාදුභාවො හොති^a නි a අකොච්ච සුභතන්තො¹ නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නථාගතස්ස පාදුභාවා අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සබ්බෙ ධම්මා, සතිසම්බොජ්ඣංගරතනා¹ව හොනති¹ නි.¹

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා¹නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මා, සම්මප්පධානා, ඉද්ධිපාදා, ඉඤ්චිකා, බ්ලා, බොජ්ඣංගා¹නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සතිපට්ඨානකථා නිබ්බිතා.

a බොජ්ඣංග සංයුතත - වස්සාවතතිසුතත

1 සබ්බෙ සතිසම්බොජ්ඣංගරතනා¹ව හොති¹ නි - සිමු

මහණෙනි, අභිත් සමයක් සබ්බද්ධි තථාගතයන් වහන්සේගේ පහළ විමෙන් බොධියභිගරතනයන් සත් දෙනකුන්ගේ පහළවිම වෙයි. කවර සත් දෙනකුන්ගේ යැ යත්: සමානිසමොධියභිගරතන පහළ වෙයි, ධම්මිච්ඡ සමොධියභිගරතන පහළ වෙයි, විශ්ඨිසමොධියභිගරතන පහළ වෙයි, ප්‍රිති-සමොධියභිගරතන පහළ වෙයි, ප්‍රසුඛිසමොධියභිගරතන පහළ වෙයි, සමාධිසමොධියභිගරතන පහළ වෙයි, උපෙක්ඛාසමොධියභිගරතන පහළ වෙයි. මහණෙනි, අභිත් සමයක් සබ්බද්ධියන් වහන්සේගේ පහළ විමෙන් මේ සත් බොධියභිගරතනයන්ගේ පහළවිම වෙයි” යි වදාළ සූත්‍රානුයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අභිත් සමයක් සබ්බද්ධි තථාගතයන් වහන්සේ ගේ පහළ විමෙන් හැම දහම්හු සමානිසමොධියභිගරතනයෝ මැ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

16. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හැම දහම්හු සමයක්ප්‍රධාන - භාද්ධිපාද - ඉඤ්ජය - බල - බොධියභයෝ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

සතිපට්ඨානකථා නිමි.

1. 10.

හෙවත් කථා

1. ස. පු: අනිතං අනිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: හෙවත් හෙව නනිති.
 ස. අනු: සෙවත් සෙව නනිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සෙවත් සෙව නනිති.
 ප. පටි: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ථෙය්‍යා නත්ථෙය්‍යා, නත්ථෙය්‍යා අත්ථෙය්‍යා,
 අත්ථිහාවො නත්ථිහාවො, නත්ථිහාවො අත්ථිහාවො,
 අනිති වා නනිති වා, නනිති වා අනිති වා,
 එසෙසෙ එකථෙය්‍ය සමෙ සමහාගෙ නත්ථානෙති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: අනාගතං අනිති.
 ප. පි: හෙවත් හෙව නනිති.
 ස. අනු: සෙවත් සෙව නනිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: සෙවත්, සෙව නනිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ථෙය්‍යා නත්ථෙය්‍යා, නත්ථෙය්‍යා අත්ථෙය්‍යා,
 අත්ථිහාවො නත්ථිහාවො, නත්ථිහාවො අත්ථිහාවො,
 අනිති වා නනිති වා, නනිති වා අනිති වා,
 එසෙසෙ එකථෙය්‍ය සමෙ සමහාගෙ නත්ථානෙති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි'ති.
ප. වි. හෙවත්ති හෙව නත්ථි'ති.
ස. අනු: සෙවත්ති සෙවනත්ථි'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො -පෙ- සමෙ සමහාගෙ නජ්ජාතෙ'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: අතිතං හෙවත්ති හෙව නත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ථි'ති.
ප. වි: අතිතං අතිත්තති හෙවත්ති, අතිතං අනාගත්තති හෙව නත්ති, අතිතං පච්චුප්පන්නති හෙව නත්ථි'ති.
ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො, අත්තිහාවො නත්තිහාවො, නත්තිහාවො අත්තිහාවො, අත්ථි'ති වා නත්ථි'ති වා, නත්ථි'ති වා අත්ථි'ති වා, එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමහාගෙ නජ්ජාතෙ'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: අනාගතං හෙවත්ති හෙව නත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ථි'ති.
ප. වි: අනාගතං අනාගත්තති හෙවත්ති, අනාගතං අතිත්තති හෙව නත්ති, අනාගතං පච්චුප්පන්නති හෙව නත්ථි'ති.
ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. ප්‍ර: ප්‍රතික්‍රමකය ඇද්ද?
- ප. වි: මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.
- ස. අනු: එය මැ ඇද්ද, එය මැ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..
6. ස. ප්‍ර: එය මැ ඇද්ද? එය මැ නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අක්‍රමිකය නාක්‍රමික වේ ද ... සම වේ ද?
- සමහර වේ ද? එයින් මැ උපත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: අතිතය මෙසේ ඇද්ද, මෙසේ නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?
- ප. වි: අතිතය අතීත කොට ගෙන මෙසෙයින් ඇත.
- අතීතය අනාගත කොට ගෙන මෙසෙයින් නැත.
- අතීතය ප්‍රතික්‍රමක කොට ගෙන මෙසෙයින් නැත.
- ස. අනු: හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
8. ස. ප්‍ර: හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අක්‍රමිකය නාක්‍රමික වේ ද, නාක්‍රමිකය අක්‍රමික වේ ද, අසන්නාවය නාසන්නාව වේ ද, නාසන්නාවය අසන්නාව වේ ද, අසන්නාව හෝ නාසන්නාව හෝ වේ ද, නාසන්නාව හෝ අසන්නාව හෝ වේ ද, තෙලෙ මැ හෙ වේ ද, (එයින් මැ) එකාව වේ ද, සම වේ ද, සමහර වේ ද, එයින් මැ උපත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
9. ස. ප්‍ර: අනාගතය මෙසේ ඇද්ද, මෙසේ නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?
- ප. වි: අනාගතය අනාගත කොටගෙන මෙසෙයින් ඇත.
- අනාගතය අතීත කොටගෙන මෙසෙයින් නැත.
- අනාගතය ප්‍රතික්‍රමක කොටගෙන මෙසේ නැත
- ස. අනු: හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 10. ස. පු:** සෙවත්ඪි සෙව නත්ඪි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ඪෙය්ඨා නත්ඪෙය්ඨා, නත්ඪෙය්ඨා අත්ඪෙය්ඨා -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං හෙවත්ඪි හෙව නත්ඪි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: කිත්තත්ඪි කිත්ති නත්ඪි.
- ප. ටි: පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නන්ති හෙවත්ඪි, පච්චුප්ප-
න්නං අතිත්තන්ති හෙව නත්ඪි, පච්චුප්පන්නං
අනාගත්තන්ති හෙව නත්ඪි.
- ස. අනු: සෙවත්ඪි සෙව නත්ඪි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12. ස. පු:** සෙවත්ඪි සෙව නත්ඪි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ඪෙය්ඨා නත්ඪෙය්ඨා -පෙ- සමෙ සමභාගෙ
තජ්ජාතෙ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13. ප. පු:** න වත්තබ්බං අතිත්තං හෙවත්ඪි හෙව නත්ඪි,
අනාගත්තං හෙවත්ඪි හෙව නත්ඪි, පච්චුප්පන්නං
හෙවත්ඪි හෙව නත්ඪි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අතිත්තං අනාගත්තන්ති හෙවත්ඪි, අතිත්තං
පච්චුප්පන්නන්ති හෙවත්ඪි, අනාගත්තං අතිත්තන්ති
හෙවත්ඪි, අනාගත්තං පච්චුප්පන්නන්ති හෙවත්ඪි,
පච්චුප්පන්නං අතිත්තන්ති හෙවත්ඪි, පච්චුප්පන්නං
අනාගත්තන්ති හෙවත්ඪි.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- අනු. පා: තෙන හි අතිත්තං හෙවත්ඪි හෙව නත්ඪි, අනාගත්තං
හෙවත්ඪි හෙව නත්ඪි, පච්චුප්පන්නං හෙවත්ඪි හෙව
නත්ඪි.

- 10. ස. පු:** හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අසායනික නාසායනික වේ ද, නාසායනික අසායනික වේ ද ... සම වේ ද, සමහාග වේ ද, එයින් මැ උපනු වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 11. ස. පු:** ප්‍රත්‍යතපනකය මෙසේ ඇද්ද? මෙසේ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. පු:** කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?
- ප. වි:** ප්‍රත්‍යතපනකය ප්‍රත්‍යතපන කොටගෙන මෙසෙයින් ඇත. ප්‍රත්‍යතපනකය අනිත කොට-ගෙන මෙසෙයින් නැත. ප්‍රත්‍යතපනකය අනාගත කොටගෙන මෙසෙයින් නැත.
- ස. අනු:** හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 12. ස. පු:** හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අසායනික නාසායනික වේ ද? .. සම වේ ද, සමහාග වේ ද, එයින් උපනු වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 13. ප. පු:** 'අනිතය මෙසෙයින් ඇත, මෙසෙයින් නැතැයි ද, අනාගතය මෙසෙයින් ඇත, මෙසෙයින් නැතැයි ද, ප්‍රත්‍යතපනකය මෙසෙයින් ඇත, මෙසෙයින් නැතැයි'දැ යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අනිතය අනාගත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? අනිතය ප්‍රත්‍යතපන කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? අනාගතය අනිත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? අනාගතය ප්‍රත්‍යතපන කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? ප්‍රත්‍යතපනකය අනිත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? ප්‍රත්‍යතපනකය අනාගත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..
- අනු. පා:** එයින් අනිතය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත. අනාගතය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත. ප්‍රත්‍යතපනකය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.

- 14. ස. පු:** රූපං අත්ති'ති.
ප. වි: හෙවත් හෙව නත්ති'ති.
ස. අනු: සෙවත් සෙව භත්ති'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ස. පු:** සෙවත් සෙව නත්ති'ති.
ප. පටිකුසු: ආමනතා.
ස. අනු: අත්ථෙය්‍යා නත්ථෙය්‍යා, නත්ථෙය්‍යා අත්ථෙය්‍යා, අත්තිභාවො නත්තිභාවො, නත්තිභාවො අත්තිභාවො, අත්තිති'වා නත්තිති'වා, නත්තිති'වා අත්තිති'වා, එසෙසෙ එකථෙය්‍ය සමෙ සමභාගෙ නත්ථාතෙ'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16. ස. පු:** වෙදනා -පෙ- සිකුසු -පෙ- සිඛිරා -පෙ- විකුසුණං අත්ති'ති.
ප. වි: හෙවත් හෙව නත්ති'ති.
ස. අනු: සෙවත් සෙව නත්ති'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** සෙවත් සෙව නත්ති'ති.
ප. පටිකුසු: ආමනතා.
ස. අනු: අත්ථෙය්‍යා නත්ථෙය්‍යා -පෙ- සමෙ සමභාගෙ නත්ථාතෙ'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු:** රූපං හෙවත් හෙව නත්ති'ති.
ප. පටිකුසු: ආමනතා.
ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ති'ති.
ප. වි: රූපං රූපනති හෙවත්, රූපං වෙදනා'ති හෙව නත්ති -පෙ- රූපං සිකුසු'ති හෙව නත්ති -පෙ- රූපං සිඛිරා'ති හෙව නත්ති -පෙ- රූපං විකුසුණනති හෙව නත්ති'ති.
ස. අනු: සෙවත් සෙව නත්ති'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු:** සෙවත් සෙව නත්ති'ති.
ප. පටිකුසු: ආමනතා.

14. ස. ප්‍ර: රූප ඇඳ්ද?

ප. වි: මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.

ස. අනු: හෙ මැ ඇඳ්ද, හෙ මැ නැඳ්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

15. ස. ප්‍ර: හෙ මැ අඳිදි, හෙ මැ නැඳිදි?
 ප. පටිකුසල: එසේ යැ.

[illegible]

ဗီ. ဗီဗီ:   ဗီဗီဗီ   ဘေး ခါးယူရတဲ့ မီး ယူ ...

16. ස. ප්‍ර: වෙදනා ... සංඥ ... සංසකාර ... විඥන ඇද්ද?

උ. පි: මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.

සි. අනු.   හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?

පි. පටි: එසේ නො කියයුතු මිත්තිය...

17. ස. ශ්‍රී: හෙ මි ඇද්ද, හෙ මි නැද්ද?

ප. පරිච්ඡේදය: එකසී යි.

ස. අනු: අසාර්ථකයා නොවේ ද? ... සම වේ ද?
සමහර වේ ද, එයින් උපත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

18. සා. ප්‍ර. රූපය (යට නි සෙයින්) මෙසේ ඇඳේ, මෙසේ නැඳේ?

ප. පරික්ෂක: එස්. ඩී.

မ. ပြ:   ကေဇော် ဘမီ ဖုဒိုန့်, ကေဇော် ဘမီ ဘုဒိုန့်

උ. පී: ‘රූපය රූප යැ’යි මෙසේ ආත, ‘රූපය වේදනා
යැ’යි මෙසේ නැත ... ‘රූපය සංඥා යැ’යි මෙසේ
නැත ... ‘රූපය සංඝකාර යැ’යි මෙසේ නැත ...
‘රූපය විඤ්ඤා යැ’යි මෙසේ නැත.

සි. අනි: හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?

පී. එම්: එසේ නො කියැවුණ මැ යි ...

[illegible]

පි. උරිඤ්ඤා: එතෙ' යි.

- ස. අනු: අත්ථෙය්‍යා නත්ථෙය්‍යා -පෙ- සමෙ සමහාගෙ නජ්ජානෙ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං හෙවත්ති හෙව නත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ති'ති.
- ප. පි: විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණනාති හෙවත්ති, විඤ්ඤාණං රූපනාති හෙව නත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං වෙදනා'ති හෙව නත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සිඤ්ඤා'ති හෙව නත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සංඛාරා'ති හෙව නත්ති'ති.
- ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
21. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්ථෙය්‍යා නත්ථෙය්‍යා -පෙ- සමෙ සමහාගෙ නජ්ජානෙ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
22. ප. පු: න වත්තබ්බො: “රූපං හෙවත්ති හෙව නත්ති'ති, වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං හෙවත්ති හෙව නත්ති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: රූපං වෙදනා'ති හෙවත්ති -පෙ- රූපං සිඤ්ඤා'ති හෙවත්ති -පෙ- රූපං සංඛාරා'ති හෙවත්ති -පෙ- රූපං විඤ්ඤාණනාති හෙවත්ති -පෙ- වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං රූපනාති හෙවත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං වෙදනා'ති හෙවත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සිඤ්ඤා'ති හෙවත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සංඛාරා'ති හෙවත්ති'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- අනු. පා: නෙන හි රූපං හෙවත්ති හෙව නත්ති, වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා - සංඛාරා - විඤ්ඤාණං හෙවත්ති, හෙව නත්ති'ති.

හෙවත්තිකථා නිව්භිතා.

මහාවග්ගො.

නසං උද්භවං:

උපලබ්ධො පරිහානං බ්‍රහ්මවර්ජ්‍යවාසො ඔබ්බො
පරිඤ්ඤා කාමරාගප්පහානං සබ්බජ්ඣවාදෙ ආයතනං
අතිතානාගතො පුහුබ්බො සබ්බෙ ධම්මො සතිපට්ඨානා
හෙවත්ති හෙව නත්ති'ති.

ස. අනු: අසායානීය නාසායානී වේ ද? ... සම වේ ද, සමහාග වේ ද, එයින් උපනු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

20. ස. පු: වෙදනා ... සංඥ ... සංසකාර ... විඥන මෙසේ ඇද්ද, මෙසේ නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. පු: කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?

ප. වි: 'විඥනය විඥන යැ'යි මෙසේ ඇත. 'විඥනය රූප යැ'යි මෙසේ නැත ... 'විඥනය වෙදනා යැ'යි මෙසේ නැත ... 'විඥනය සංඥ යැ'යි මෙසේ නැත ... 'විඥනය සංසකාර යැ'යි මෙසේ නැත.

ස. අනු: එ මැ ඇද්ද, එ මැ නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

21. ස. පු: එ මැ ඇද්ද, එ මැ නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අසායානීය නාසායානී වේ ද? ... සම වේ ද සමහාග වේ ද, එයින් උපනු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

22. ප. පු: 'රූපය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැති'යි, වෙදනා... සංඥ ... සංසකාර ... 'විඥන මෙසේ ඇත, මෙසේ නැති'යි නො කියැයුතු වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: 'රූපය වෙදනා යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'රූපය සංඥ යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'රූපය සංසකාර යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'රූපය විඥන යැ'යි මෙසේ ඇත... වෙදනා ... සංඥ ... සංසකාර ... 'විඥනය රූප යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'විඥනය වෙදනා යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'විඥනය සංඥ යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'විඥනය සංසකාර යැ'යි මෙසේ ඇති'යි කියැයුතු ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ

අනු. පා. එකරුණින් 'රූපය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත. වෙදනා ... සංඥ ... සංසකාර ... විඥන මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.

හෙවත්කථා නිමි.

මහාවග්ගී සී.

එහි උද්දාය:

'පුග්ගලො උපලබ්භති' යනාදින් ඇරැඳු පුද්ගලකථා යැ, පරිහානිකථා යැ, බ්‍රහ්මචරියාසකථා යැ, ඔබ්බොකථා යැ, 'ජහති පුප්පජනො කාමරාග- ව්‍යාපාද'යි දැක්වූ ජහතිකථා යැ, සබ්බමත්තිකථා යැ, 'අනිතං ඛිඤා ධාතු ආයතනා' ආදීන් සඳහන් කළ අනිතඛිඤාදිකථා යැ, 'අනිතං අත්ති' යනාදීන් අනිතානාගයෙන් ගැන විහාග කළ එකච්ච අත්තිකථා යැ, සතිපට්ඨානකථා යැ, හෙවත් හෙව නත්ති කථා යි.

2. 1.

පරුපහාරකපා.

1. ස. පු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසට්ඨි'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග-
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසංකොඤ්ඤාජනං කාමොසො
 කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණනි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: නනි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග-
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසංකොඤ්ඤාජනං කාමොසො
 කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ය: හඤ්චි නනි අරහතො රාගො කාමරාගො
 කාමරාගපරිසුට්ඨානං කාමරාගසංකොඤ්ඤාජනං
 කාමොසො කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණං,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: “අනි අරහතො
 අසුචි සුක්කච්ඡිසට්ඨි”නි.
3. ස. පු: අනි පුච්ඡන්තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡිසට්ඨි, අනි
 නස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං
 කාමරාගසංකොඤ්ඤාජනං කාමොසො කාමයොගො
 කාමච්ඡදනීවරණනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසට්ඨි, අනි නස්ස
 රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං -පෙ-
 කාමච්ඡදනීවරණනි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසට්ඨි, නනි නස්ස
 රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං -පෙ-
 කාමච්ඡදනීවරණනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනි පුච්ඡන්තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡිසට්ඨි, නනි
 නස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං
 -පෙ- කාමච්ඡදනීවරණනි.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. 1.

පරුපහාරකථා.

[අහිත්ඵලයට අප්‍රාපත වූ අහිත්කරුපය පානවුන් වෙත ගුහු මොවන දක මාරකාසික දෙවියන් රහන්හට සමභවය ඵලමාලාහිසි සිතන ප්‍රථිපෙලාදි නිකායමාසිත්ගේ වාද බිඳුනට පරුපහාරකථා ඵසි.]

1. ස. පු: රහන්හට ගුහුච්ඡාමි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: ඵසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානය කාමරාගසංයෝජනය කාමොසය කාමයොගය කාමච්ඡන්දනිවරණය ඇද්ද?
- ප. පටි: ඵසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 2 ස. පු: රහන්හට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානය කාමරාගසංයෝජනය කාමොසය කාමයොගය කාමච්ඡන්දනිවරණය නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: ඵසේ යැ.
- අනු. ය ඉදින් රහන්හට රාගය කාමරාගය කාමරාග-පයඤ්චානය කාමරාගසංයෝජනය කාමොසය කාමයොගය කාමච්ඡන්දනිවරණය නැත් නම්,
- අනු. පා: භවන, 'රහන්හට ගුහුච්ඡාමි ඇති'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
3. ස. පු: පුහුදන් පුහුල්හට ගුහුච්ඡාමි ඇද්ද? ඔහට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානය කාමරාග සංයෝජනය කාමොසය කාමයොගය කාමච්ඡන්ද-නිවරණය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: ඵසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හට ගුහුච්ඡාමි ඇද්ද? ඔබට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානය ... කාමච්ඡන්ද-නිවරණය ඇද්ද?
- ප. පටි: ඵසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
4. ස. පු: රහන්හට ගුහුච්ඡාමි ඇද්ද? ඔබට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානය ... කාමච්ඡන්ද-නිවරණය නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: ඵසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදන්හට ගුහුච්ඡාමි ඇද්ද? ඔහුට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානය ... කාමච්ඡන්ද-නිවරණය නැද්ද?
- ප. පටි: ඵසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

5. ස. පු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. පු: කෙනටෙඨනා'ති.
 ප. වි: හතද භි මාරකාසිකා දෙවනා අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
 ස. පු: මාරකාසිකා දෙවනා අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අනි මාරකාසිකානං දෙවනානං අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: නනි මාරකාසිකානං දෙවනානං අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ඨ: හඤ්චි නනි මාරකාසිකානං දෙවනානං අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි,
 අනු. පා: නො ච වත¹ රෙ වත්තබ්බෙ: 'මාරකාසිකා, දෙවනා² අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
6. ස. පු: මාරකාසිකා දෙවනා අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: මාරකාසිකා දෙවනා අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති, අඤ්ඤාසං අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති, නස්ස අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: මාරකාසිකා දෙවනා නෙව අත්තනො න අඤ්ඤාසං න නස්ස අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ඨ: හඤ්චි මාරකාසිකා දෙවනා නෙව අත්තනො න අඤ්ඤාසං න නස්ස අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: "මාරකාසිකා දෙවනා අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති"ති.

1. නො වත - PTS.

2. මාරකාසිකාසං දෙවනාසං PTS

5. ස. පු: රහන්හට අගුළු ගුහුච්ඡාසම් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: කිනම් අභියෝගින?
- ප. පි: මාරකාසික දෙවියෝ රහන්හට අගුළු ගුහුච්ඡාසම්ය එළවා ලති.
- ස. පු: මාරකාසික දෙවියෝ රහන්හට අගුළු ගුහුච්ඡාසම්ය එළවාලන් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාරකාසික දෙවියනට අගුළු ගුහුච්ඡාසම් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: මාරකාසික දෙවියනට අගුළු ගුහුච්ඡාසම්ය නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් මාරකාසික දෙවියනට අගුළු ගුහුච්ඡාසම්ය නැත් නම්,
- අනු. පා: භවන, 'මාරකාසික දෙවියෝ රහන්හට අගුළු ගුහුච්ඡාසම් එළවාලති' යනු නො කියැයුතු මැ යැ.
6. ස. පු: මාරකාසික දෙවියෝ රහන්හට අගුළු ගුහුච්ඡාසම් එළවාලන් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාරකාසික දෙවියෝ නමින්ගේ අගුළු ගුහුච්ඡාසම් එළවාලන් ද? මෙරමාගේ අගුළු ගුහුච්ඡාසම් එළවාලන් ද? ඔහුගේ අගුළු ගුහුච්ඡාසම් එළවාලන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 7 ස. පු: මාරකාසික දෙවියෝ නමින්ගේ ගුහුච්ඡාසම් නො එළවාලන් ද? මෙරමාගේ ගුහුච්ඡාසම් නො එළවාලන් ද? ඔහුගේ අගුළු ගුහුච්ඡාසම් නො එළවාලන් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (නිමිණ කොට එළවති යනු සිත නො පිළින කෙරෙති.)
- අනු. ය: ඉදින් මාරකාසික දෙවියෝ නමින්ගේ ගුහු නො එළවන් නම් මෙරමාගේ ගුහු නො එළවන් නම් ඔහුගේ අගුළු ගුහුච්ඡාසම් නො එළවන් නම්,
- අනු. පා: භවන, 'මාරකාසික දෙවියෝ රහන්හට අගුළු ගුහුච්ඡාසම් එළවාලති' යනු නො කියැයුතු මැ යැ.

8. ස. පු: මාරකාසිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කචිසංඛිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: ලොමඤ්ඤෙති උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: මාරකාසිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කචිසංඛිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. පු: කිං කාරණා'ති.
 ප. පි: හඤ්ඤි විමතිං ගාහසිසුංමා'ති.
 ස. අනු: අනි අරහතො විමති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු: අනි අරහතො විමති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනි අරහතො සන්ථරි විමති, ධම්මෙ විමති, සබ්බෙ විමති, සිකායා විමති, පුබ්බන්තො විමති, අපරන්තො විමති, පුබ්බන්තාපරන්තො විමති, ඉදංපච්චයනා-පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු විමති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: නනි අරහතො සන්ථරි විමති, ධම්මෙ විමති, සබ්බෙ විමති, සිකායා විමති, පුබ්බන්තො විමති, අපරන්තො විමති, පුබ්බන්තාපරන්තො විමති, ඉදංපච්චයනා-පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු විමති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ය: හඤ්ඤි නනි අරහතො සන්ථරි විමති -පෙ- ඉදංපච්චයනාපටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු විමති,
 අනු. පා: නො ව වහ රෙ වත්තබ්බෙ: “අනි අරහතො විමති”'ති.
12. ස. පු: අනි පුට්ඨජ්නස්ස විමති, අනි නස්ස සන්ථරි විමති -පෙ- ඉදංපච්චයනාපටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු විමති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

8. ස. පු: මාරකාසික දෙවියෝ රහත්හට අයුචි යුක්තියාපටි එළවාලන් ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොමකුපයෙන් එළවාලන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

9. ස. පු: මාරකාසික දෙවියෝ රහත්හට අයුචි යුක්තියාපටි එළවාලන් ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. පු: කවර කරුණින.

ප. පි: 'විමනි ගන්වමිහ'යි.

ස. අනු: රහත්හට විමනි ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

10. ස. පු: රහත්හට විමනි ඇද්ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හට ශාසනාගන් කෙරෙහි විමනි ඇද්ද? දහමෙහි විමනි ඇද්ද? සතුන් කෙරෙහි විමනි ඇද්ද? භික්ෂායෙහි විමනි ඇද්ද? පූජානායෙහි විමනි ඇද්ද? අපරානායෙහි විමනි ඇද්ද? පූජානාපරානායෙහි විමනි ඇද්ද? ඉදමුත්තා-සභාප්‍රතිභාසමුත්තානාධිමයෙහි විමනි ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

11. ස. පු: රහත්හට ශාසනාගන් කෙරෙහි විමනි නැද්ද? දහමෙහි විමනි නැද්ද? සතුන් කෙරෙහි විමනි නැද්ද? භික්ෂායෙහි විමනි නැද්ද? පූජානායෙහි විමනි නැද්ද? අපරානායෙහි විමනි නැද්ද? පූජානාපරානායෙහි විමනි නැද්ද? ඉදමුත්තා-සභාප්‍රතිභාසමුත්තානාධිමයෙහි විමනි නැද්ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් රහත්හට ශාසනාගන් කෙරෙහි විමනි නැති නම් ... ඉදමුත්තාසභාප්‍රතිභාසමුත්තානාධිමයෙහි විමනි නැති නම්,

අනු. පා: හව්හ, 'රහත්හට විමනි ඇති' යනු නො කියැවුනු මැ යැ.

12. ස. පු: පුහුදුහට විමනි ඇද්ද? ඔහුට ශාසනාගන් කෙරෙහි විමනි ඇද්ද? ... ඉදමුත්තාසභාප්‍රතිභාසමුත්තානාධිමයෙහි විමනි ඇද්ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනි අරහතො විමනි, අනි නස්ස සන්ථරි විමනි -පෙ- ඉදප්පච්චයනාපට්ඨවසමුප්පනොසු ධම්මෙසු විමනි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

13. ස. පු: අනි අරහතො විමනි, නනි නස්ස සන්ථරි විමනි -පෙ- ඉදප්පච්චයනාපට්ඨවසමුප්පනොසු ධම්මෙසු විමනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අනි පුප්ථුනස්ස විමනි, නනි නස්ස සන්ථරි විමනි -පෙ- ඉදප්පච්චයනාපට්ඨවසමුප්පනොසු ධම්මෙසු විමනි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ.

14. ස. පු: අනි අරහතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. පු: අරහතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි නිස්ස නිස්සඤා'ති.

ප. වි: අසිනපිනබාසිතසාසිතස්ස නිස්සඤා'ති.

ස. පු: අරහතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි අසිනපිනබාසිත-සාසිතස්ස නිස්සඤා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: යෙ කෙච් අසනනි පිචනනි බාදනනි1 සායනනි, සබ්බෙසඤ්ඤාදව අනි අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

15. ස. පු: යෙ කෙච් අසනනි පිචනනි බාදනනි සායනනි, සබ්බෙසඤ්ඤාදව අනි අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: දුරකා අසනනි පිචනනි බාදනනි සායනනි, අනි දුරකානං අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: පණ්ඩකා අසනනි පිචනනි බාදනනි සායනනි, අනි පණ්ඩකානං අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: දෙවා අසනනි පිචනනි බාදනනි1 සායනනි, අනි දෙවානං අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

- ස. අනු: රහත්භට විමනි ඇද්ද? ඔහුට ශාස්තෘයන් කෙරෙහි විමනි ඇද්ද? ... ඉදමප්‍රත්‍යයනාප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්න ධර්මයෙහි විමනි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 13.** ස. පු: රහත්භට විමනි ඇද්ද? ඔහුට ශාස්තෘයන් කෙරෙහි විමනි නැද්ද? ... ඉදමප්‍රත්‍යයනාප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්න- ධර්මයෙහි විමනි නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදනට විමනි ඇද්ද? ඔහුට ශාස්තෘයන් කෙරෙහි විමනි නැද්ද? .. ඉදමප්‍රත්‍යයනාප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්න- ධර්මයෙහි විමනි නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 14.** ස. පු: රහත්භට අගුච්ඡි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. පු: රහත්භට අගුච්ඡි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි කුමක් හුණේ විපාක- සෙක් වේ ද?
- ප. වි: අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක යැ.
- ස. පු: රහත්භට වන අගුච්ඡි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් කෙනෙක් නොජ්‍ය විසින් වළඳන් ද, පෙය විසින් බොන් ද, බාද්‍ය විසින් කන් ද, ලෙය විසින් ආසවාද කෙරෙත් ද, එ හැමට මැ අගුච්ඡි ගුත්‍ර- විසෘෂ්ටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 15.** ස. පු: යම් කෙනෙක් අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙත් ද, එ හැමට මැ අගුච්ඡි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: දරුවෝ අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙහි, ඒ දරුවනට අගුච්ඡි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: පණ්ඩිතයෝ අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙහි, ඒ පණ්ඩිතයනට අගුච්ඡි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: දෙවියෝ අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙත්. ඒ දෙවියනට අගුච්ඡි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

- 16. ස. පු.** අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි අසිනපිනබාසින-
සාසිනස්ස නිස්සංඤ්ඤා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනි නස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** අරහතො උච්චාරපස්සාවො අසිනපිනබාසිනසාසි-
නස්ස නිස්සංඤ්ඤා, අනි නස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි අසිනපිනබාසින-
සාසිනස්ස නිස්සංඤ්ඤා, අනි නස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු:** අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි අසිනපිනබාසිනසාසි-
නස්ස නිස්සංඤ්ඤා, නනි නස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහතො උච්චාරපස්සාවො අසිනපිනබාසිනසාසි-
නස්ස නිස්සංඤ්ඤා, නනි නස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු:** අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහා මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙට්ඨනං ධම්මං
උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය,
කාසිකච්ඡදනං පච්චනුහවෙය්‍ය, මාලාගඤ්චිලෙ-
පනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** අනි පුට්ඨජනස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි, පුට්ඨජනො
මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙට්ඨනං ධම්මං
උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය,
කාසිකච්ඡදනං පච්චනුහවෙය්‍ය, මාලාගඤ්චිලෙ-
පනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි, අරහා මෙට්ඨනං
ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙට්ඨනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය,
පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය, කාසිකච්ඡදනං
පච්චනුහවෙය්‍ය, මාලාගඤ්චිලෙපනං ධාරෙය්‍ය,
ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: රහත්භට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාමිය අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ගුක්ඛයාගේ ආගයසිථාන ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

17. ස. පු: රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අස්පස් වෙයි. ඒ මලමුත්‍ර දෙදෙනාගේ ආගයසිථාන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාමි වෙයි. ඒ ගුක්ඛයාගේ ආගයසිථාන ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

18. ස. පු: රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාමි වෙයි. ඒ ගුක්ඛයාගේ ආගයසිථාන නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අස්පස් වෙයි. ඒ මලමුත්‍ර දෙදෙනාගේ ආගයසිථාන නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

19. ස. පු: රහත්භට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාමි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත් මෙවුන්දම් සෙවුනේ වේ ද? මෙවුන්දම් උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධනයෙනයෙහි වාස කෙරේ ද, කසිසදුන් වලද කෙරේ ද, මල්ගද-විලෙවුන් දරා ද, රන්රිදී ඉවසා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

20. ස. පු: පුහුදුනට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාමි ඇත, පුහුදුන් මෙවුන්දම් සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධනයෙනයෙහි වාස කෙරේ ද, කසිසදුන් වලද කෙරේ ද, මල්ගදවිලෙවුන් දරා ද, රන්රිදී පිළිගනී ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාමි ඇත. රහත් මෙවුන්දම් සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධනයෙනයෙහි වාස කෙරේ ද, කසිසදුන් වලද කෙරේ ද, මල්ගදවිලෙවුන් දරා ද, රන්රිදී පිළිගනී ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

21. ස. පු:

අත්ති අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි, න ච අරහා මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙට්ඨනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බන්ධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය, කාසිකච්ඡදනං පච්චන්තුවෙය්‍ය, මාලාගඤ්චිලෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

අත්ති පුට්ඨජනස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි, න ච පුට්ඨජනො මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙට්ඨනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බන්ධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය, කාසිකච්ඡදනං පච්චන්තුවෙය්‍ය, මාලාගඤ්චිලෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වහනඛෙබ්බ -පෙ-

22. ස. පු:

අත්ති අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

නනු අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො නාලාවන්තකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදං ධම්මො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

අනු. ඨ:

හඤ්චි අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො නාලාවන්තකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදං ධම්මො,

අනු පා:

නො ච වත රෙ වහනඛෙබ්බ: අත්ති අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

23. ස. පු:

අත්ති අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු.

නනු අරහතො දොසො පභිනො -පෙ- මොහො පභිනො -පෙ- මානො පභිනො -පෙ- දිට්ඨි පභිනො -පෙ- විචිකිච්ඡ, පභිනො -පෙ- ජිනං පභිනං -පෙ- මිඳුං පභිනං -පෙ- උඤ්චිචං පභිනං -පෙ- අතිරිකං පභිනං -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්නමුලං නාලාවන්තකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදං ධම්මො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

21. ස. ප්‍ර: රහන්හට අග්‍රවි ශුක්‍රවිසාමි ඇත, රහන් මෙවුන්දම් නො සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් නො උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධනයෙහි වාස නො කරනු වේ ද, කසිසදුන් වළඳ නො කරනු වේ ද, මල්ගඳවිලෙවුන් නො ධරනු වේ ද, රන්රිදී නො පිළිගනු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පුත්‍රදහට අග්‍රවි ශුක්‍රවිසාමි ඇත, පුත්‍රදන් මෙවුන්-දම් නො සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් නො උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධනයෙහි වාස නො කෙරේ ද, කසිසදුන් වළඳ නො කරනු වේ ද, මල්ගඳ-විලෙවුන් නො දරනු වේ ද, රන්රිදී නො පිළිගනු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

22. ස. ප්‍ර: රහන්හට අග්‍රවි ශුක්‍රවිසාමි ඇද්ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහන්හට රාගය ප්‍රතිණ නො වේ ද, උසුන්මුල් නො වේ ද, මුදුන්සුන් නලක් සෙසින් කළ අවසන්කභාව ඇති නො වේ ද, කළ අභාව ඇති නො වේ ද, මතු නුපදනා සැහැවි ඇති නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු එ: ඉදින් රහන්හට රාගය ප්‍රතිණ වේ නම්, නාලවසනු කෘත වේ නම්, අභාවකෘත වේ නම්, මතුයෙහි අනුනපාදධම් වේ නම්,

අනු. පා: හවත, රහන්හට අග්‍රවි ශුක්‍රවිසාමි ඇති' යනු නො කියැවුනු මැ යැ ...

23. ස. ප්‍ර: රහන්හට අග්‍රවි ශුක්‍රවිසාමි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහන්හට දෝෂය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මානය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... දූෂි ප්‍රතිණ නො වේ ද ... විචිකිත්‍යා ප්‍රතිණ නො වේ ද ... ස්‍යායාන ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මිඬුය ප්‍රතිණ නො වේ ද .. ඔෆදධ්‍යා ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අත්‍රික ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ නො වේ ද උසුන්මුල් නො වේ ද, නාලවසනුකෘත නො වේ ද, අභාවකෘත නො වේ ද, මතුයෙහි අනුනපාදධම් නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පං පතිනං උච්ඡින්නා-
මුලං තාලාවිච්ඡිකතං අනභාවකතං ආයතීං
අනුප්පාදධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

24 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො
භාවිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

25 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පභානාය සතිපට්ඨානා
භාවිතා -පෙ- සම්මප්පධානා භාවිතා -පෙ-
ඉඤ්චිපාදා භාවිතා -පෙ- ඉඤ්චිසා භාවිතා -පෙ-
බ්බො භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහතො රාගප්පභානාය බොජ්ඣංගා
භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

26 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො දෙසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභා-
නාය -පෙ- අනොත්තප්පභානාය -පෙ- මග්ගො
භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පභානාය බොජ්ඣංගා
භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

අනු. ස්: ඉදින් රහත්භව අනුප්‍රාප්ත ප්‍රතිඥා වේ නම්, උසුන්මුල් වේ නම්, මුදුන්සුන් හඳුන් සෙසින් කළ අවසානකරාව ඇත් නම්, ප්‍රතිපත්තා කළ අනාව ඇත් නම්, මධ්‍යයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇත් නම්,

අනු. ෧: හවුන, 'රහත්හට අඟුණි ගුහුච්ඤාපටි ඇති'සි නො
කියැවුණු යැ.

24. ස. ප්‍ර: රහත්හට අග්‍ර විශ්‍රුතිසාමය ඇද්ද?

පි. පිරිසැසැසු: එසේ යි.

ස. අනු: රහත්වු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගිය භාවිත
නො වේ ද?

පි. පිරිසිදුය. එසේ යි.

අනු. ස්: ඉදින් රහත්වූ විසින් රාහුභාණය පිණිස මාගිය භාවිත වේ නම්,

අනු. පා:   භවත, ‘රහත්භට් අගුච්ඡි ගුහුච්ඡාමයි අභි’ යනු
   නො කියැවුනු මැ යි.

25. ස. ප්‍ර: රහත්හට අනුව ශුක්‍රවිසෂයේ අර්ථය?

පි. පරිච්ඡේදය: එහෙත් යි.

ස අනු: රහත්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස සිව්වක්ත්‍ර භාවිත
නො? ... සමාස්ක්‍රමිකයෝ භාවිත නො? ... සාද්ධි
පාදයෝ භාවිත නො? ... ඉන්ද්‍රියයෝ භාවිත නො?
බල භාවිත නො? ... බොධියකයෝ භාවිත නො?

පි. පරිකල්පය: එසේ යි.

අනු. ස: ඉදින් රහත්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධිබ්බසෝ භාවිත වෙත් නම්,

අනු. පා:   භවත, 'රහත්'හට අගුණි ගුක්ඛිසාමි අත' යනු
   නො කියැයුතු මැ යැ

26. ခ. ပြ:   ၎င်းတို့၏ အကျိုးအမြတ်ကို မည်သို့ ထိန်းသိမ်းထားကြသနည်း။

පි. පරිඤ්ඤා: එසේ යි.

ස. අනු: රහත්ගට දෙමළුප්‍රහාරය පිණිස ... මොහුප්‍රහාරය
පිණිස ... අනාප්‍රහාරය පිණිස මාගිය
භාවිත නො වේ ද ... බොධිසත්ව භාවිත නො වේ ද?

පි. පිරිසිදුය: එසේ යි.

අනු. 6:   ඉදින් රහත්භට අනපත්‍රපාත්‍රභාවය පිණිස
                                බොධ්‍යකියෝ භාවිත වෙත් නම්,

අනු. පා:   හවක, ‘රහත්තට අඟුණි ගුහාව්‍යාමය ඇත’ යනු
                             - නො කියැවුණු මෑ සා.

27. ස. පු: අනච්ඡි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නානු අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො කතකරණීයො ඔගිතහාරො අනුප්පත්තසද්දේවා පරිනික්ඛන්තවසඤ්ඤාජනො සමමදඤ්ඤා විමුක්තො උකඛිතතපලිසො සංකිණ්ණපරිබො අබ්බුලෙහ- සිකො නිරගගලො අරියො පනනධරො පනනහාරො විසඤ්ඤාතො සුචිජ්ඣපිජ්ජො, දුක්ඛං නස්ස පරිඤ්ඤානං සමුදයො පතීනො තිරොධො සච්ඡිකතො මගො භාවිතො, අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤානං පරිඤ්ඤායං පරිඤ්ඤානං පහානබ්බං පතීනං භාවෙනබ්බං භාවිතං සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු: ඨ: හඤ්චි අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො කතකරණීයො -පෙ- සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතා,
- අනු. පා: නො ව වහ රෙ වත්තබ්බෙ: අනච්ඡි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
28. ස. පු: අනච්ඡි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. වි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනච්ඡි අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි, පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නනච්ඡි අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනච්ඡි අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනච්ඡි අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
29. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නනච්ඡි අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො නනච්ඡි අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

27. ස. ප්‍ර: රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත් වනාහි විතරාග වූයේ විතථෙව්‍ය වූයේ විතමොග වූයේ කළ කර්මේ ඇතියේ බහාලු කෙලෙස්බර ඇතියේ පැමිණි රහත්ඵල ඇතියේ පරික්ෂිණ්‍යවසංයෝජන ඇතියේ මොනොවට දැන මිදි සිටියේ පෙරළ කෙලෙස් කනසම ඇතියේ විසුරුවාලු කෙලෙස් පිරි ඇතියේ උගුළුවාලු කෙලෙස් නමැති ඉන්ද්‍රිය ඇතියේ අපගත කෙලශාභීල ඇතියේ ආසාදි වූයේ හෙළ මානධවජ ඇතියේ ගිලිහුණු කෙලෙස්බර ඇතියේ විසංයුක්ත වූයේ මොනවට දුනු කෙලෙස්විජය ඇතියේ නො වේ ද? ඔහු විසින් දෘඩය පරිඤ්ඤ නො වේ ද? සමුදය ප්‍රතිණ නො වේද? නිරෝධස සාක්ෂාත්කෘත නො වේ ද? මාගිය භාවිත නො වේ ද? අභිඤ්ඤාධම්ම අභිඤ්ඤ නො වේ ද? පරිඤ්ඤාධම්ම පරිඤ්ඤ නො වේ ද? ප්‍රභානව්‍යාධම්ම ප්‍රතිණ නො වේ ද? භාවිතව්‍යාධම්ම භාවිත නො නො වේ ද? සාක්ෂාත්කථිතව්‍යාධම්ම සාක්ෂාත්කෘත නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් රහත් විතරාග විතථෙව්‍ය විතමොග කෘත-කර්මේය වේ නම් ... (ඔහු විසින්) සාක්ෂාත්-කථිතව්‍යාධම්ම සාක්ෂාත්කෘත වේ නම්,

අනු. පා: භවන, 'රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇති' යනු නො කියැවුනු මැ යැ.

28. ස. ප්‍ර: රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?

ප. පි: සංඛම්බුකුල (ප්‍රඥවිමුක්ත) වූ රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇත. පරිඛම්බුකුල (උභයොන්‍යාග-විමුක්ත) වූ රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි නැත.

ස. ප්‍ර: සංඛම්බුකුල (නමා සතු රහත්දහම් මතුයෙහි දක්ෂ) වූ රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: පරිඛම්බුකුල (සිය දහමින් අන්‍ය වූ අපටසමාපන්නි ධම්මයෙහි දක්ෂ) රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

29. ස. ප්‍ර: පරිඛම්බුකුල රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සංඛම්බුකුල රහත්භට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසෘෂ්ටි නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 30. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, අනි
තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො,
අනි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 31. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පභිනො -පෙ-
මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං,
අනි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං,
අනි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 32. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො
භාවිතො -පෙ- බොඤ්ඤා භාවිතා -පෙ-
දොසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභානාය -පෙ-
අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
බොඤ්ඤා භාවිතා, අනි තස්ස අසුචි සුක්ක-
ච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පභා-
නාය බොඤ්ඤා භාවිතා, අනි තස්ස අසුචි
සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 33. ස. පු:** සධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදොසො
විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,
අනි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදොසො
විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,
අනි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 34. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො,
නනි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, නනි
තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

30. ස. ප්‍ර: ස්වධම්මකුශල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුශල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

31. ස. ප්‍ර: ස්වධම්මකුශල රහත්භට ද්වේෂ ප්‍රතිණ් වෙයි ... මොහ ප්‍රතිණ් වෙයි ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුශල රහත්භට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ් වෙයි, ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

32. ස. ප්‍ර: ස්වධම්මකුශල රහත්භට රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධිසත්‍වයෝ භාවිතයහ ... ද්වේෂප්‍රභාණය පිණිස .. මොහප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධිසත්‍වයෝ භාවිතයහ, ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුශල රහත්භට අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස බොධිසත්‍වයෝ භාවිතයහ. ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

33. ස. ප්‍ර: ස්වධම්මකුශල රහත් විතරාග විතද්වේෂ විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කතීව්‍යධම්ම සාක්‍ෂාත්කාත වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුශල රහත් විතරාග විතද්වේෂ විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කතීව්‍යධම්ම සාක්‍ෂාත්කාත වෙයි ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

34. ස. ප්‍ර: පරධම්මකුශල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ස්වධම්මකුශල රහත්භට රාගප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡිකුසාමි නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

35. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, නඤ්ඤිතස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං, නඤ්ඤිතස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

36. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා, නඤ්ඤිතස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය බොජ්ඣංගා භාවිතා, නඤ්ඤිතස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

37. ස. පු: පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, නඤ්ඤිතස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, නඤ්ඤිතස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

38. ස. පු: අඤ්ඤිත අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා “යෙ කෙච්ඡි භික්ඛුවෙ භික්ඛු පුජ්ජානා සිලසම්පන්නා සතා සම්පජානා නිද්දං ඔක්කමනති, තෙසං අසුචි න මුච්චති. යෙ’පි තෙ භික්ඛුවෙ, බාහිරිකා ඉසයො කාමෙසු විතරාගා, තෙසමි අසුචි න මුච්චති. අට්ඨාන- මෙතං භික්ඛුවෙ, අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුච්චෙය්‍යා’ති”^a අනෙථ’ව සුත්තනෙතාති.

^a මොලග්ගපාළියං විවරකට්ඨකෙ නිසිද්දනානුකූලකපා සමිකනාහරිතබ්බං.

35. ස. පු: පරධම්මකුශල රහත්භට ඥෙෂ්‍ය ප්‍රතිණ වෙයි ...
මොහය ප්‍රතිණ වෙයි ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වෙයි.
ඔහුට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාෂටි නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංධම්මකුශල රහත්භට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වෙයි.
ඔහුට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාෂටි නැද්ද?

ප. පු: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

36. ස. පු: පරධම්මකුශල රහත්භට රාහුප්‍රහාණය පිණිස
මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිතයහ ...
ඥෙෂ්‍යප්‍රහාණය පිණිස .. මොහප්‍රහාණය පිණිස...
අනපත්‍රපාප්‍රහාණය පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි...
බොධ්‍යභිගයෝ භාවිතයහ. ඔහුට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාෂටි
නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංධම්මකුශල රහත්භට අනපත්‍රපාප්‍රහාණය පිණිස
බොධ්‍යභිගයෝ භාවිතයහ. ඔහුට අගුච්ඡි ගුක්ඛි-
සාෂටි නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

37. ස. පු: පරධම්මකුශල රහත් විහරාග විතඥෙෂ්‍ය විතමොහ
වෙයි ... සංඝාත්තනීවාරධම්මි සංඝාත්තන
වෙයි. ඔහුට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාෂටි නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංධම්මකුශල රහත් විහරාග විතඥෙෂ්‍ය විතමොහ
වෙයි ... සංඝාත්තනීවාරධම්මි සංඝාත්තන වෙයි
ඔහුට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාෂටි නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

38. ස. පු: රහත්භට අගුච්ඡි ගුක්ඛිසාෂටි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු:
“මහණෙනි, යම් මැ මහණ කෙනෙක් පුහුදුන්
වූවාහු සිල් සපත් වූවාහු සිහි ඇතිවාහු සමප්‍රඥන
ඇත්තාහු නිද්‍රාවට බැසගනිත් ද, උනට අසුචි
නො මිදේ. මහණෙනි, කාමයෙහි විහරාග වූ
කාමච්ඡිසයෙහි පැහු රාග ඇති යම් ඒ බාහිර
සාම්ප්‍රි වෙත් ද, උනට ද අසුචි නො මිදේ.
මහණෙනි, ‘රහත්භට අසුචි මිදේ’ යන යම්
කරුණෙක් ඇද්ද, තෙල කරුණ අසංඛාත යැ.
වන්නට අවකාශ ද නැතැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්ත
ඇත්තේ මැ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බො: අනභි අරහතො අසුඛි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.

39. ප. පු: න වත්තබ්බො අනභි අරහතො පරුපහාරො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: නනු අරහතො චිවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාන- පච්චයහෙසජ්ජපරිකාරං පරෙ උපසංහරෙය්‍යනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහතො චිවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාන- පච්චයහෙසජ්ජපරිකාරං පරෙ උපසංහරෙය්‍යං,

අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ “අනභි අරහතො පරුපහාරො”ති.

40. ස. පු: “අරහතො චිවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාන- පච්චයහෙසජ්ජපරිකාරං පරෙ උපසං- හරෙය්‍යනති” අනභි අරහතො පරුපහාරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අරහතො සොනාපනතිඵලං වා සකදාගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහත්තං වා පරෙ උපසං- හරෙය්‍යනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ --පෙ-

පරුපහාරකථා නිව්ඨනා.

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ප. එකරුණීන් 'රහන්හට අශුචි ශුක්‍රවිසාමි ඇති, යනු නො කියැයුනු යැ.

39. ප. පු: 'රහන්හට පරොපහාර ඇති'යි නො කියැයුනු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: රහන්හට සිවුරු පිඬුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර අන්හු එළවාලන්නාහු නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් රහන්හට චිවර පිණ්ඩපාන ශයනාසන ගලානප්‍රත්‍යය හෙමජ්ජපරිඡකාර අන්හු එළවා-ලන්නාහු නම්,

අනු. පා: භවන, එකරුණීන් 'රහන්හට පරොපහාර ඇති'යි කියැයුනු මැ යැ.

40. ස. පු: 'රහන්හට සිවුරු පිඬුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර අනුන් එළවති'යි රහන්හට පරොපහාර ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'රහන්හට සොවන්ඵල වේවයි සෙදගම්ඵල වේවයි අනගම්ඵල වේවයි රහත්ඛව වේවයි පරහු එළවාලන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

පරොපහාරකථා නිමි.

2. 2.

අඤ්ඤාණකපා.

1. ස. පු: අත්ති අරහතො අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො අච්ඡා අච්ඡොසො අච්ඡා-
 යොගො අච්ඡානුසයො අච්ඡාපරිසුට්ඨානං
 අච්ඡාසඤ්ඤාජනං අච්ඡානිවරණනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: නත්ති අරහතො අච්ඡා අච්ඡොසො අච්ඡා-
 යොගො අච්ඡානුසයො අච්ඡාපරිසුට්ඨානං
 අච්ඡාසඤ්ඤාජනං අච්ඡානිවරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ය: හඤ්චි නත්ති අරහතො අච්ඡා අච්ඡොසො
 අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො අච්ඡාපරි-
 සුට්ඨානං අච්ඡාසඤ්ඤාජනං අච්ඡානිවරණං,
 අනු. පා. නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “අත්ති අරහතො
 අඤ්ඤාණනති”.
3. ස. පු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අඤ්ඤාණං, අත්ති නස්ස අච්ඡා
 අච්ඡොසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡා පරිසුට්ඨානං අච්ඡාසඤ්ඤාජනං
 අච්ඡානිවරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො අඤ්ඤාණං, අත්ති නස්ස අච්ඡා
 අච්ඡොසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡාපරිසුට්ඨානං අච්ඡාසඤ්ඤාජනං අච්ඡා-
 නිවරණනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අත්ති අරහතො අඤ්ඤාණං, නත්ති නස්ස අච්ඡා
 අච්ඡොසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡාපරිසුට්ඨානං අච්ඡාසඤ්ඤාජනං අච්ඡා-
 නිවරණනති,
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අඤ්ඤාණං, නත්ති නස්ස අච්ඡා
 අච්ඡොසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡාපරිසුට්ඨානං අච්ඡාසඤ්ඤාජනං අච්ඡා-
 නිවරණනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

2. 2.

අඤ්ඤාණකථා.

[සත්‍රිපුරාසාදිත්තෝ නාමගොත්‍රාදියෙහි ඥානප්‍රවෘත්ති නැතිසෙන්
'රහත්භට අඤන ඇති'සි ගත් පුච්ඡෙගලියාදි නිකායානතරවාසින්ගේ
ලබ්ධි විද්‍යනට අඤ්ඤාණකථා එසි.]

1. ස. පු: රහත්භට අඤන ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට අවිද්‍යා අවිද්‍යොස අවිද්‍යායොග අවිද්‍යානුයය අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන අවිද්‍යාසංයෝජන අවිද්‍යානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: රහත්භට අවිද්‍යා අවිද්‍යොස අවිද්‍යායොග, අවිද්‍යානුයය අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන අවිද්‍යාසංයෝජන අවිද්‍යානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් රහත්භට අවිද්‍යා අවිද්‍යොස අවිද්‍යායොග අවිද්‍යානුයය අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන අවිද්‍යාසංයෝජන අවිද්‍යානිවරණ නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත, 'රහත්භට අඤන ඇති' යනු නො කියැයුතු මැ යැ.
3. ස. පු: පුහුදුත්භට අඤන ඇත. ඊහුට අවිද්‍යා අවිද්‍යොස අවිද්‍යායොග අවිද්‍යානුයය අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන අවිද්‍යාසංයෝජන අවිද්‍යානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට (නොප මතයෙහි) අඤන ඇත ඊහුට අවිද්‍යා අවිද්‍යොස අවිද්‍යායොග අවිද්‍යානුයය අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන අවිද්‍යාසංයෝජන අවිද්‍යානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
4. ස. පු: රහත්භට (නොප මතයෙහි) අඤන ඇත. ඔහුට අවිද්‍යා අවිද්‍යොස අවිද්‍යායොග අවිද්‍යානුයය අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන අවිද්‍යාසංයෝජන අවිද්‍යානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදුත්භට අඤන ඇත. ඔහුට අවිද්‍යා අවිද්‍යොස අවිද්‍යායොග අවිද්‍යානුයය අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන අවිද්‍යාසංයෝජන අවිද්‍යානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

5. ස. පු: අත්ති අරහතො අඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අරහා “අඤ්ඤාණාපකතො පාණං හතෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය, මුසා භණෙය්‍ය, පිසුනං භණෙය්‍ය, ඵරුසං භණෙය්‍ය, සමථං පලපෙය්‍ය¹ සංඛං ඡිකෙය්‍ය, නිලොපා හරෙය්‍ය, එකාගාරිකං කරෙය්‍ය, පරිපඤ්ඤා නිවෙසිකං, පරදුරං ගච්ඡිකං, ගාමිකං කරෙය්‍ය, නිගමිකං කරෙය්‍ය”ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අඤ්ඤාණං, පුට්ඨජනො අඤ්ඤාණාපකතො පාණං, හතෙය්‍ය අදින්නං ආදියෙය්‍ය, මුසා භණෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකං කරෙය්‍ය, නිගමිකං කාරෙය්‍ය’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ති අරහතො අඤ්ඤාණං, අරහා අඤ්ඤාණා-පකතො පාණං හතෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකං කරෙය්‍ය, නිගමිකං කරෙය්‍ය’ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අත්ති අරහතො අඤ්ඤාණං, න ච අරහා අඤ්ඤාණා-පකතො පාණං හතෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකං කරෙය්‍ය, නිගමිකං කරෙය්‍ය’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අඤ්ඤාණං, න ච පුට්ඨජනො අඤ්ඤාණාපකතො පාණං හතෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකං කරෙය්‍ය, නිගමිකං කරෙය්‍ය’ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අත්ති අරහතො අඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ති අරහතො සන්ථරි අඤ්ඤාණං ධම්මෙ අඤ්ඤාණං සම්මෙ අඤ්ඤාණං සිකාය අඤ්ඤාණං පුබ්බනො අඤ්ඤාණං අපරනො අඤ්ඤාණං පුබ්බනොපරනො අඤ්ඤාණං ඉදංචිකං පටිච්ඡෙදාපනොසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණනති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් අඤ්ඤාණෙන් උපද්‍රැව වූයේ පණ නසන්නේ වේ ද, අසිනාදන් ගන්නේ වේ ද, මුසවා බණන්ගේ වේ ද, පෙහෙසුන් බණන්ගේ වේ ද, පරොස්බස් බණන්ගේ වේ ද, පලප් බණන්ගේ වේ ද, ගාහසකි සිදුගේ වේ ද, ගම් වොලො-ගන්නේ වේ ද, එකාගාරික කම් කරන්නේ වේ ද, කච්චලාසොරකම්හි සිටුගේ වේ ද, පරදරයට යේ ද, ගාමසාත කෙරේ ද, නිගමසාත කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
6. ස. පු: පුහුදුනට අඤ්ඤාණ ඇත. පුහුදුන් අඤ්ඤාණෙන් මඛනා ලද්දේ පණ නසා ද, අසිනාදන් කෙරේ ද, මුසවා බෙණේ ද ... ගාමසාත කම් කෙරේ ද, නිගමසාත කම් කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට (නොප මහසෙහි) අඤ්ඤාණ ඇත. රහත් අඤ්ඤාණෙන් මඛනා ලද්දේ පණ නසා ද, අසිනාදන් ගනී ද. ගම්පැහැරීම් කෙරේ ද, නිසම්ගම් පැහැරීම් කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. පු: රහත්භට (නොප මහසෙහි) අඤ්ඤාණ ඇත. රහත් අඤ්ඤාණෙන් උපද්‍රැව වූයේ පණ නො නසන්නේ වේ ද, අසිනාදන් නො ගන්නේ වේ ද, ... ගම්-පැහැරීම් නො කරන්නේ වේ ද, නිසම්ගම් පැහැරීම් නො කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදුනට අඤ්ඤාණ ඇත. පුහුදුන් අඤ්ඤාණෙන් උපද්‍රැව වූයේ පණ නො නසන්නේ වේ ද, අසිනාදන් නො ගන්නේ වේ ද, ... ගාමසාතකම් නො කරන්නේ වේ ද, නිගමසාතකම් නො කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
8. ස. පු: රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට ශාස්තෘන් කෙරෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද? දහමෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, සතුන් කෙරෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, ශික්ෂායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, පුච්ඡානායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, අපරානායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, පුච්ඡානාපරානායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, ඉදමුත්තා-යකාප්‍රතිතාසමුත්තපනාධිමයෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

9. ස. පු: නන්ති අරහතො සන්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සංඛෙස අඤ්ඤාණං, සිතධාය අඤ්ඤාණං, පුබ්බන්තො අඤ්ඤාණං, අපරන්තො අඤ්ඤාණං, පුබ්බන්තොපරන්තො අඤ්ඤාණං, ඉද්දප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ස: හඤ්චි නන්ති අරහතො සන්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සංඛෙස අඤ්ඤාණං -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛ: අන්ති අරහතො අඤ්ඤාණනි.
10. ස. පු: අන්ති පුපුල්ඡනස්ස අඤ්ඤාණං, අන්ති නස්ස සන්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සංඛෙස අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අන්ති අරහතො අඤ්ඤාණං, අන්ති නස්ස සන්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සංඛෙස අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණනි.
- ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛ -පෙ-
11. ස. පු: අන්ති අරහතො අඤ්ඤාණං, නන්ති නස්ස සන්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සංඛෙස අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අන්ති පුපුල්ඡනස්ස අඤ්ඤාණං, නන්ති නස්ස සන්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සංඛෙස අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණනි.
- ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙඛ -පෙ-
12. ස. පු: අන්ති අරහතො අඤ්ඤාණනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නාමුලො නාලාවැඩිකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද-ධම්මො, 'ති.

9. ස. ප්‍ර: රහත්භට ආසන්නත් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද? දහමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, සතුන් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, ශිෂ්‍යයෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, පුළුන්කයෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, අපරාධයෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, පුළුන්කපරාධයෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, ඉදමුත්තය-සමුත්තයකටමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ ය.

අ. ප්‍ර: ඉදිත් රහත්භට ආසන්නත් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, දහමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, සතුන් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද ... ඉදමුත්තය-සමුත්තයකටමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද,

අ. ප්‍ර: හව්, 'රහත්භට අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර' නො කියැවුණු මැ ය.

10 ස. ප්‍ර: පුළුන්කට අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර. උදාහරණයක් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර, දහමෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර, සතුන් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර ... ඉදමුත්තය-සමුත්තයකටමෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ ය.

ස. අ. ප්‍ර: රහත්භට (නොප මහයෙහි) අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර. ඔහුට ආසන්නත් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර, දහමෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර, සතුන් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර ... ඉදමුත්තය-සමුත්තයකටමෙහි අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ ය ...

11. ස. ප්‍ර: රහත්භට (නොප මහයෙහි) අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර. ඔහුට ආසන්නත් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, දහමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, සතුන් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද .... ඉදමුත්තය-සමුත්තයකටමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ ය.

ස. අ. ප්‍ර: පුළුන්කට අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර. ඔහුට ආසන්නත් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, දහමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද, සතුන් කෙරෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද ... ඉදමුත්තය-සමුත්තයකටමෙහි අභ්‍යන්තර නිදේද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ ය ...

12. ස. ප්‍ර: රහත්භට අභ්‍යන්තර අභ්‍යන්තර?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ ය.

ස. අ. ප්‍ර: රහත්භට රාගය ප්‍රතිභා නො වේ ද? උදාහරණයක් අභ්‍යන්තර මුද්‍රාත්මය නිදේද මෙන් දවසක කරන ලද්දේ අනුභවය කරන ලද්දේ මවුයෙහි නුපදනාසැඟවී ඇතිසේ නො වේ ද?

- ප. පටික්‍රද්‍රණය: ආමනතා.
 අනු. ස්: හඤ්චී අරහතො රාගො පනිතො උච්ඡින්නමුලො
 නාලාවච්ඡිකතො අනභාවකතො ආයතී අනුප්පාද-
 ධම්මො,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි: අනි අරහතො
 අක්‍රද්‍රණනනි.

13. ස. පු: අනි අරහතො අක්‍රද්‍රණනනි.

- ප. පටික්‍රද්‍රණය: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අරහතො දොසො පනිතො -පෙ- මොහො
 පනිතො -පෙ- අනොතතප්පං පනිතං උච්ඡින්නමුලො
 නාලාවච්ඡිකතං අනභාවකතං ආයතී අනුප්පාද-
 ධම්මනනි.
 ප. පටික්‍රද්‍රණය: ආමනතා.
 අනු. ස්: හඤ්චී අරහතො අනොතතප්පං පනිතං උච්ඡින්න-
 මුලං නාලාවච්ඡිකතං අනභාවකතං ආයතී
 අනුප්පාදධම්මං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි: අනි අරහතො
 අක්‍රද්‍රණනනි.

14. ස. පු: අනි අරහතො අක්‍රද්‍රණනනි.

- ප. පටික්‍රද්‍රණය: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො
 -පෙ- බොඡ්ඤ්ඤිතා භාවිතා'නි.
 ප. පටික්‍රද්‍රණය: ආමනතා.
 අනු. ස්: හඤ්චී අරහතො රාගප්පභානාය බොඡ්ඤ්ඤිතා
 භාවිතා,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි: අනි අරහතො
 අක්‍රද්‍රණනනි.

15. ස. පු: අනි අරහතො අක්‍රද්‍රණනනි.

- ප. පටික්‍රද්‍රණය: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අරහතො දොසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභා-
 නාය -පෙ- අනොතතප්පප්පභානාය මග්ගො
 භාවිතො -පෙ- බොඡ්ඤ්ඤිතා භාවිතා'නි.
 ප. පටික්‍රද්‍රණය: ආමනතා.
 අනු. ස්: හඤ්චී අරහතො අනොතතප්පප්පභානාය
 බොඡ්ඤ්ඤිතා භාවිතා,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි: අනි අරහතො
 අක්‍රද්‍රණනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 අනු. ය: ඉදින් රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ වී නම් උසුන්මුල් ඇතිසේ නම් මුදුන්සුන් තලක් සෙසින් අවසතුකාන නම් අනුඅභාවය කරනලද නම් මතුයෙහි නුපදනා- සැහැවි ඇති වී නම්,
 අනු. පා: හවන, 'රහත්හට අඤන ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

13. ස. ප්‍ර: රහත්හට අඤන ඇද්ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හට ඥෙෂය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ නො වේ ද, උසුන්මුල් ඇතිසේ තාලාවසතුකාන අනභාවකාන මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇතිසේ නො වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 අනු. ය: ඉදින් රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වී නම් උසුන්මුල් ඇති වී නම් තාලාවසතුකාන වී නම් අනුඅභාවය කරනලද වී නම් මතුයෙහි නුපදනා- සැහැවි ඇති වී නම්,
 අනු. පා: හවන, 'රහත්හට අඤන ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

14. ස. ප්‍ර: රහත්හට අඤන ඇද්ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත නො වේ ද ... බොධ්‍යභිතයෝ භාවිත නො වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 අනු. ය: ඉදින් රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යභිතයෝ භාවිත වූවාහු නම්,
 අනු. පා: හවන, 'රහත්හට අඤන ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

15. ස. ප්‍ර: රහත්හට අඤන ඇද්ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හු විසින් ඥෙෂප්‍රභාණය පිණිස ... මොහ- ප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත නො වේ ද ... බොධ්‍යභිතයෝ භාවිත නො?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 අනු. ය: ඉදින් රහත්හු විසින් අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යභිතයෝ භාවිත වූවාහු නම්,
 අනු. ය: හවන, 'රහත්හට අඤන ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

- 16. ස. පු.** අභි අරහතො අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අරහා විහරාගො විතදෙසො විතමොහො පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකානාහි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අරහා විහරාගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකානා,
 අනු. පා: නො ව වන රෙ වතනබ්බෙ: අභි අරහතො අඤ්ඤාණනාහි.
- 17. ස. පු:** අභි අරහතො අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අභි අඤ්ඤාණං, පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නභි අඤ්ඤාණනාහි.
 ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අභි අඤ්ඤාණනාහි
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අභි අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අභි තස්ස අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අභි තස්ස අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤා: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො. -පෙ- මොහො පභිනො -පෙ- අනොතනප්පං පභිනං. අභි තස්ස අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොතනප්පං පභිනං. අභි තස්ස අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිනො -පෙ- බොජ්ඣංගිහා භාවිනා. අභි තස්ස අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය බොජ්ඣංගිහා භාවිනා. අභි තස්ස අඤ්ඤාණනාහි.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: රහන්හට අක්කුණ ඇද්ද?
- ප. පටික්කුණ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන් විතරාග විතදෙමි විතමොහ නො වෙි ද ... සාක්කාත් කතීව්‍යය සාක්කාත්කාත නො වෙි ද?
- ප. පටික්කුණ: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් රහන් විතරාග ... සාක්කාත්කතීව්‍ය සාක්කාත්කාත වී නම්,
- අනු. පා: හව්න, 'රහන්හට අඟන ඇති'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
17. ස. පු: රහන්හට අඟන ඇද්ද?
- ප. මි: ස්වධම්මකුඟල රහන්හට අඟන ඇත, පරධම්මකුඟල රහන්හට අඟන නැති.
- ස. පු: ස්වධම්මකුඟල රහන්හට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටික්කුණ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරධම්මකුඟල රහන්හට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
18. ස. පු: ස්වධම්මකුඟල රහන්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටික්කුණ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරධම්මකුඟල රහන්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
19. ස. පු: ස්වධම්මකුඟල රහන්හට දොමය ප්‍රතිණ යැ ... මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටික්කුණ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරධම්මකුඟල රහන්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
20. ස. පු: ස්වධම්මකුඟල රහන්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යාභිසේ භාවිතයහ. ඔබට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටික්කුණ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරධම්මකුඟල රහන්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාභිසේ භාවිතයහ. ඔබට අඟන ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 21. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසප්පභානාය -පෙ-
මොහප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පභානාය
මගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා. අනි
තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. අනු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පභා-
නාය බොජ්ඣංගා භාවිතා. අනි තස්ස
අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 22. ස. පු:** සධම්මකුසලො අරහා විහරාගො විතදෙසො
විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතා. අනි
තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. අනු:** පරධම්මකුසලො අරහා විහරාගො විතදෙසො
විතමොගො පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතා. අනි
තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 23. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රුගො පභිනො.
නනි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රුගො පභිනො. නනි
තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 24. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො
-පෙ- මොගො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්ප-
පභිනං. නනි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං.
නනි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 25. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය
මගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා -පෙ-
දෙසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභානාය -පෙ-
අනොත්තප්පභානාය මගො භාවිතො -පෙ-
බොජ්ඣංගා භාවිතා නනි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පභානාය
බොජ්ඣංගා භාවිතා නනි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. ප්‍ර: සංඛමේකුඤල රහත්හට ද්‍රෝමප්‍රභාණය පිණිස ...
මොහප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණය
පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛගයෝ
භාවිතයහ. ඔහට අඤන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධමේකුඤල රහත්හට අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස
බොධ්‍යඛගයෝ භාවිතයහ. ඔහට අඤන ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

22. ස. ප්‍ර: සංඛමේකුඤල රහත් විතරාග යැ, විතද්‍රෝම යැ,
විතමොහ යැ ... සංඝාන්කභීව්‍යය සංඝාන්-
කාන සි. ඔහට අඤන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධමේකුඤල රහත් විතරාග විතද්‍රෝම විතමොහ
වෙයි ... සංඝාන්කභීව්‍යය සංඝාන්කාන වෙයි.
ඔහට අඤන ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

23. ස. ප්‍ර: පරධමේකුඤල රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට
අඤන නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංඛමේකුඤල රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට
අඤන නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

24. ස. ප්‍ර: පරධමේකුඤල රහත්හට ද්‍රෝමය ප්‍රතිණ යැ ...
මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහට
අඤන නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංඛමේකුඤල රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ
ඔහට අඤන නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

25. ස. ප්‍ර: පරධමේකුඤල රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස
මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛගයෝ භාවිතයහ ...
ද්‍රෝමප්‍රභාණය පිණිස ... මොහප්‍රභාණය පිණිස
අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ...
බොධ්‍යඛගයෝ භාවිතයහ. ඔහුට අඤන නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංඛමේකුඤල රහත්හු විසින් අනපත්‍රපාප්‍රභාණය
පිණිස බොධ්‍යඛගයෝ භාවිතයහ. ඔහට අඤන
නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

26. ස. පු: පරිබමකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නඤ්ඤි නස්ස අක්කස්සණනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: සබ්බමකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නඤ්ඤි නස්ස අක්කස්සණනති.

ප. පටි. හ හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: අඤ්ඤි අරහතො අක්කස්සණනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුතතං හගවතා: “ජානතො’හං¹ භික්ඛවෙ, පස්සතො ආසවානං බයං වද්දමි. නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ, ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං බයො හොති: “ඉති රූපා, ඉති රූපස්ස සමුදයො, ඉති රූපස්ස අත්ථභගමො, ඉති වෙදනා -පෙ- ඉති සක්කස්ස -පෙ- ඉති සංඛාරා -පෙ- ඉති වික්කස්සණං, ඉති වික්කස්සණස්ස සමුදයො, ඉති වික්කස්සණස්ස අත්ථභගමො’ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං බයො හොති”ති.^a අත්ථෙ’ව සුත්තතොනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි නාවතතබ්බං: අඤ්ඤි අරහතො අක්කස්සණනති.

28. ස. පු: අඤ්ඤි අරහතො අක්කස්සණනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුතතං හගවතා: “ජානතො’හං¹ භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං බයං වද්දමි. නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං බයො හොති: ඉදං දුක්ඛනති භික්ඛවෙ ජානතො පස්සතො ආසවානං බයො හොති. අයං දුක්ඛසමුදයො’ති ජානතො පස්සතො ආසවානං බයො හොති. අයං දුක්ඛ- නිරොධො’ති ජානතො පස්සතො ආසවානං බයො හොති. අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපද්ද’ති ජානතො පස්සතො ආසවානං බයො හොති.

¹ ජානතං - සිවු. ජානතො - PTS

^a බයං සුත්ත - පුප්පවග්ග - වාසිථවසුත්ත.

26. ස. පු: පරබමිකුඤල රහත් විතරාග විතඥෙප විතමොහ
වෙසි ... සාක්ෂාත්කතීව්‍යය සාක්ෂාත්කත යැ.
ඔහට අඤන නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සබමිකුඤල රහත් විතරාග විතඥෙප විතමොහ
වෙසි ... සාක්ෂාත්කතීව්‍යය සාක්ෂාත්කත යැ.
ඔහට අඤන නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

27. ස. පු: රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු:
“මහණෙනි, මම නුවණින් දන්නාහට දක්නාහට
ආප්‍රවක්‍ෂය කියමි. නො දන්නාහට නො දක්නා-
හට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්නාහට
කුමක් දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ ද යත්: රූප
මෙසේ යැ, රූපසමුදය මෙසේ යැ, රූපයාගේ
අසනභිම මෙසේ යැ, වෙදනා මෙසේ යැ ... සංඤ
මෙසේ යැ ... සංසකාර මෙසේ යැ ... විඤන
මෙසේ යැ, විඤනසමුදය මෙසේ යැ, විඤනයාගේ
අසනභිම මෙසේ ය යි, මහණෙනි, මෙසේ
දන්නාහට මෙසේ දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වෙති”යි
වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි නො
කියැවුනු මැ යැ.

28. ස. පු. රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො:
“මහණෙනි, මම දන්නාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය
කියමි. නො දන්නාහට නො දක්නාහට නො
කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්නාහට කුමක්
දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ ද යත්: මහණෙනි,
දුක මේ යයි දන්නාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය
වෙයි. දුඛසමුදය මේ යයි දන්නාහට දක්නාහට
ආප්‍රවක්‍ෂය වෙයි. දුඛනිරෝධ මේ යයි දන්නාහට
දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වෙයි. දුඛනිරෝධගාමිනි-
ප්‍රතිපත් මේ යයි දන්නාහට දක්නාහට
ආප්‍රවක්‍ෂය වෙයි.

එවං බො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පසස්සතො ආස-
වානං බයො භොති'ති^a අපේව සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො
අක්කුඤ්ඤනති.

29. ස. පු: අත්ථි අරහතො අක්කුඤ්ඤනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා: “සබ්බං භික්ඛවෙ අනනි-
ජානං අපරිජානං අවිරාජයං අපජහං අහබ්බො
දුක්ඛකකියාය -පෙ- ඉදං බො භික්ඛවෙ.¹
අනිජානං පරිජානං විරාජයං පජහං භබ්බො
දුක්ඛකකියාය”^bති^c අපේව සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො
අක්කුඤ්ඤනති.

30. ස. පු: අත්ථි අරහතො අක්කුඤ්ඤනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා:

“සභාවස්ස දස්සනසම්පදාය
තස්ස සු ධම්මා ජහිතා භවන්ති:
සකකායදිට්ඨි විචිකිච්ඡනඤ්ච
සීලබ්බතා වා'පි යදත්ථි කිඤ්චි,
චතුහපායෙහි ව විපපමුත්තො,
ජවාතිශානාති අහබ්බො කාචුනති.”^c

අපේව සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො
අක්කුඤ්ඤනති.

31. ස. පු: අත්ථි අරහතො අක්කුඤ්ඤනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. සබ්බං ව බො භික්ඛවෙ - මජ්ඣං.

a සම්මසංසුත්ත - ආසම්මසංසුත්ත.

b සලායනසංසුත්ත - අපරිජානසුත්ත.

c සුත්තනිපාත - රතකසුත්ත.

මහණෙනි, මෙසේ දන්නාහට මෙසේ දක්නා-
හට ආප්‍රවක්‍ෂය වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටික්කුසු: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’ යි නො
කියැයුනු මැ යැ.

29. ස. පු: රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටික්කුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු:
“මහණෙනි, හැම නුවණින් නො දන්නේ
වෙසෙසින් නො දන්නේ විරාග විසින් නො
පියන්නේ නුවණින් නො දුරු කරන්නේ දුබ්බක
පිණිස අභව්‍ය වෙයි. මහණෙනි, මේ හැම නුව-
ණින් දන්නේ වෙසෙසින් දන්නේ විරාග විසින්
පියන්නේ දුරුකරන්නේ දුබ්බක පිණිස භව්‍ය
වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටික්කුසු: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’ යි නො
කියැයුනු මැ යැ.

30. ස. පු: රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටික්කුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වරදනලද මැ නු
“ඒ ආයතීශ්‍රාවකයාගේ දශිනසම්පත් (සොවත්
මගනුවණ) පහළ වන්නා හා මැ ධර්මයෝ තුන්
දෙනෙක් ප්‍රතිණ වූවාහු වෙති: සත්තායද්‍රව්‍යය,
විචිකිත්‍යය, යම් මැ ගිලවුනෙක් හෝ ඇද්ද,
මොහු යි. සතර අපායයෙන්ද විප්‍රමුක්ත වූයේ,
(පක්‍ෂවානන්තයා, මිථ්‍යාද්‍රව්‍යය) ඔට් අභිසංඛාන-
(මහාසාවද්‍යකම) යනුද කරන්නට අභව්‍ය වෙති”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටික්කුසු: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’ යි නො
කියැයුනු මැ යැ.

31. ස. පු: රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටික්කුසු: එසේ යැ.

ස. අනු:

නවු වූහනා හගවතා: “යසම් භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස චිරජා විනමලං ධම්මවක්ඛං උදපාදි: යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තා නිරොධ-ධම්මානි, සහ දස්සානුපපාදා භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස කිණි සක්කෙඤ්ජනානි පභිසන්ති: සකකායදිට්ඨි විවිකිච්ජා සිලබ්බතපරාමාසො”ති. අතෝ ව සුගතනෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න වත්තබ්බං: අනි අරහතො අක්කුණන්ති.

32. ප. පු:

න වත්තබ්බං: අනි අරහතො අක්කුණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

ප. අනු:

නවු අරහා ඉතිපුරිසානං නාමගොතනං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණ්කට්ඨ-වනපපතිනං නාමං න ජානෙය්‍යා’ති.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

අනු. ඨ:

හඤ්චි අරහා ඉතිපුරිසානං නාමගොතනං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණ්කට්ඨ-වනපපතිනං නාමං න ජානෙය්‍ය,

අනු. පා:

තෙන වහ රෙ වත්තබ්බං: අනි අරහතො අක්කුණන්ති.

33. ස. පු:

“අරහා ඉතිපුරිසානං නාමගොතනං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණ්කට්ඨවනපපතිනං නාමං න ජානෙය්‍යා”ති අනි අරහතො අක්කුණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

ස. අනු:

අරහා සොනාපතනිඵලා වා සකදගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහතනං වා න ජානෙය්‍යා’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

අක්කුණකථා නිග්ගිහා.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු: “මහණෙනි, යම් කලෙකැ ආයුෂ්‍යාචක්‍යාහංච රාගාදි රජස් රහිත පැසු මල ඇති ධම්මඤ්ඤා පහල වී ද: ‘යම් මැ සමුදයධම්මයෙක් වේ නම් එ හැම නිරෝධසංචාරා වෙති’යි. මහණෙනි, ඒ දැනිනොහපත්ති හා මැ ආයුෂ්‍යාචක්‍යාහංච සත්‍යකාය- දූෂටි, විචිකිත්‍යා, ශීලව්‍යුත්පරාමශී යන ත්‍රිවිධ සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණ වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්ත- යෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

32. ප. පු: ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි නො කියැවුනු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: රහත් වනාහි සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නාමගොත්‍ර නො දන්නේ නො? මාහිමාහි නො දන්නේ නො? තෘණකාෂටවනස්පතින්ගේ නම් නො දන්නේ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ධ: ඉදින් රහත් වනාහි සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් නො දන්නේ වේ නම්, මහ නො මහ නො දන්නේ වේ නම්, තෘණකාෂට වනස්පතින්ගේ නම් නො දන්නේ වේ නම්,

අනු. පා: හවන, එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි කියැවුනු මැ යැ.

33. ස. පු: රහත් වනාහි සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් නො දන්නේ යැ, මහ නො මහ නො දන්නේ යැ, තෘණකාෂටවනස්පතින්ගේ නම් නො දන්නේ යැයි ගෙන රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත් සොවත්ඵල හෝ සෙදගම්ඵල හෝ අන- ගම්ඵල හෝ රහත්ඵල හෝ නො දන්නේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවු මැ යැ ...

අඤ්ඤාණකථා නිමි.

2. 3

කඩබාස

1. ස. ප්‍ර: අත් අරහතො කඩබා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: අත් අරහතො විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානං,
 විචිකිච්ඡාසංඝෙඤ්ඤාජනා, විචිකිච්ඡානිවරණනාහි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. ප්‍ර: නත් අරහතො විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානං,
 විචිකිච්ඡාසංඝෙඤ්ඤාජනං, විචිකිච්ඡානිවරණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 අනු. ස: හඤ්චි නත් අරහතො විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරි-
 සුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසංඝෙඤ්ඤාජනං, විචිකිච්ඡා-
 නිවරණං,
 අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “අත් අරහතො
 කඩබා”ති.
3. ස. ප්‍ර: අත් පුට්ඨජනස්ස කඩබා, අත් තස්ස විචිකිච්ඡා,
 විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානං, විචිකිච්ඡා සංඝෙඤ්ඤාජනං,
 විචිකිච්ඡානිවරණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: අත් අරහතො කඩබා, අත් තස්ස විචිකිච්ඡා,
 විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසංඝෙඤ්ඤාජනං,
 විචිකිච්ඡානිවරණනාහි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස. ප්‍ර: අත් අරහතො කඩබා. නත් තස්ස විචිකිච්ඡා,
 විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසංඝෙඤ්ඤාජනං,
 විචිකිච්ඡානිවරණනාහි.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: අත් පුට්ඨජනස්ස කඩබා. නත් තස්ස විචිකිච්ඡා,
 විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසංඝෙඤ්ඤාජනං,
 විචිකිච්ඡානිවරණනාහි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

2. 3.

කඩබාස

[අඤ්ඤාණකථායෙහි නිදනස මෙහි.]

1. ස. පු: රහත්භට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට විචිකිත්‍යා ඇද්ද? විචිකිත්‍යාපයඤ්ඤාන විචිකිත්‍යා සංයෝජන විචිකිත්‍යානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
2. ස. පු: රහත්භට විචිකිත්‍යා නැද්ද? විචිකිත්‍යාපයඤ්ඤාන විචිකිත්‍යා සංයෝජන විචිකිත්‍යානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඩ: ඉදින් රහත්භට විචිකිත්‍යා නැතැම් විචිකිත්‍යා-පයඤ්ඤාන විචිකිත්‍යාසංයෝජන විචිකිත්‍යානිවරණ නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්භට සැක ඇති'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
3. ස. පු: පුහුදුන්භට සැක ඇද්ද? ඔහුට විචිකිත්‍යා ඇද්ද? විචිකිත්‍යාපයඤ්ඤාන විචිකිත්‍යාසංයෝජන විචි-කිත්‍යානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට සැක (නොප මතයෙහි) ඇත. ඔහුට විචිකිත්‍යා ඇද්ද? විචිකිත්‍යාපයඤ්ඤාන විචිකිත්‍යා-සංයෝජන විචිකිත්‍යානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
4. ස. පු: රහත්භට සැක ඇද්ද? ඔහුට විචිකිත්‍යා නැද්ද? විචිකිත්‍යාපයඤ්ඤාන, විචිකිත්‍යාසංයෝජනා විචි-කිත්‍යානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදුන්භට සැක ඇද්ද? ඔහුට විචිකිත්‍යා නැද්ද? විචිකිත්‍යාපයඤ්ඤාන විචිකිත්‍යාසංයෝජනා විචි-කිත්‍යානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

5. ස. පු: අනි අරහතො කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනි අරහතො සන්තරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා සම්මෙ කඛ්ඛා ධිකංග කඛ්ඛා පුබ්බන්තො කඛ්ඛා අපරන්තො කඛ්ඛා පුබ්බාපරන්තො කඛ්ඛා ඉද්දප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: නනි අරහතො සන්තරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ය: හඤ්චි නනි අරහතො සන්තරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා,
 අනු. පා: නො ච වන රො වන්නබ්බෙ: අනි අරහතො කඛ්ඛා'ති.
6. ස. පු: අනි පුට්ඨජනස්ස කඛ්ඛා. අනි තස්ස සන්තරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්ච-සමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනි අරහතො කඛ්ඛා. අනි තස්ස සන්තරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්ච-සමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: අනි අරහතො කඛ්ඛා. නනි තස්ස සන්තරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්ච-සමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනි පුට්ඨජනස්ස කඛ්ඛා. නනි තස්ස සන්තරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්ච-සමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-

5. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි සැක ඇද්ද? ධම්මෙහි සැක ඇද්ද, සංඝයා කෙරෙහි සැක ඇද්ද, ශික්‍ෂායෙහි සැක ඇද්ද, පුමානනයෙහි සැක ඇද්ද, අපරානනයෙහි සැක ඇද්ද, පුමානතා-පරානනයෙහි සැක ඇද්ද, ඉදමුත්‍රත්‍යයනාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍තනනධම්මෙහි සැක ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: රහත්හට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි සැක නැද්ද, ධම්මෙහි සැක ... ඉදමුත්‍රත්‍යනාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍තනනධම්මෙහි සැක නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රහත්හට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි සැක නැත් නම්, ධම්මෙහි සැක නැත්නම් ... ඉදමුත්‍රත්‍යයනා-ප්‍රතිත්‍යසමුත්‍තනනධම්මෙහි සැක නැත් නම්,
- අනු. පා: හමන, 'රහත්හට සැක ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
6. ස. ප්‍ර: පුහුදුන්හට සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි සැක ඇද්ද? ධම්මෙහි සැක ... ඉදමුත්‍රත්‍යයනා-ප්‍රතිත්‍යසමුත්‍තනනධම්මෙහි සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට (නොප මතයෙහි) සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි සැක ඇද්ද? ධම්මෙහි සැක ... ඉදමුත්‍රත්‍යයනාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍තනනධම්මෙහි සැක ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: රහත්හට (නොප මතයෙහි) සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි සැක නැද්ද? ධම්මෙහි සැක ... ඉදමුත්‍රත්‍යයනාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍තනනධම්මෙහි සැක නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදුන්හට සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි සැක නැද්ද? ධම්මෙහි සැක ... ඉදමුත්‍රත්‍යයනා-ප්‍රතිත්‍යසමුත්‍තනනධම්මෙහි සැක නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

8. ස. පු: අත්ති අරහතො කඩ්ඩා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො
නාලාවන්තූකතො අනභාවකතො ආයතීං අනුප්පාදංගමො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො
නාලාවන්තූකතො අනභාවකතො ආයතීං අනුප්පාදං-
ගමො,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තඛෙබ්බ: අත්ති අරහතො
කඩ්ඩා'ති.
9. ස. පු: අත්ති අරහතො කඩ්ඩා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො
පභිනො -පෙ- අනොතප්පං පභිනං -පෙ-
රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
බොජ්ඣංගො භාවිතො -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ-
අනොතප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
බොජ්ඣංගො භාවිතො, නනු අරහා විතරාගො
විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතඛෙබ්බං
සච්ඡිකාතනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො
-පෙ- සච්ඡිකාතඛෙබ්බං සච්ඡිකතං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තඛෙබ්බ: අත්ති අරහතො
කඩ්ඩා'ති.
10. ස. පු: අත්ති අරහතො කඩ්ඩා'ති.
- ප. වි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ති කඩ්ඩා, පරධම්ම-
කුසලස්ස අරහතො නත්ති කඩ්ඩා'ති.
- ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ති කඩ්ඩා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ති කඩ්ඩා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තඛෙබ්බං -පෙ-

8. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ වූයේ උසුන්මුල් වූයේ මුදුන්සුන් තලක් සේ කළ අවස්තුකභාව ඇතියේ නුවණින් කළ අභාව ඇතියේ මතුයෙහි නූපදනා සැඟවී ඇතියේ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ වේ නම්, උසුන්මුල් වේ නම්, මුදුන්සුන් තලක් සේ කළ අවස්තුකභාව ඇතියේ වේ නම්, නුවණින් කළ අභාව ඇතියේ වේ නම්, මතුයෙහි නූපදනා සැඟවී ඇතියේ වේ නම්,

අනු. පා: භවත, 'රහත්හට සැක ඇති'යි නො කියැයුනු මැ යැ.

9. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හට ද්වේෂය ප්‍රතිණ වූයේ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ වූයේ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වූයේ නො වේ ද ... රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත නො වේ ද ... බොධ්‍යඛන භාවිත නො වේ ද ... ද්වේෂප්‍රභාණයට ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත නො වේ ද ... බොධ්‍යඛන භාවිත නො වේ ද? රහත් ප්‍රතිණරාග ප්‍රතිණද්වේෂ ප්‍රතිණමොහ නො වේ ද ... (රහත්හු විසින්) පසක් කළයුතු දෑය පසක් කරන ලද නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් රහත් ප්‍රහනරාග වේ නම්, ප්‍රහනද්වේෂ වේ නම් ... සාක්ෂාත් කතීව්‍යය සාක්ෂාත්කෘත වේ නම්,

අනු. පා: භවත, 'රහත්හට සැක ඇති'යි නො කියැයුනු මැ යැ.

10. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. ටි: ප්‍රඥවිමුක්ත රහත්හට සැක ඇත. උභතොභාග විමුක්ත රහත්හට සැක නැත.

ස. අනු: සංඛම්බුකුල රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරබම්බුකුල රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නඤ්චි කඩිනැ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො නඤ්චි කඩිනැ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, අඤ්චි නස්ස කඩිනැ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, අඤ්චි නස්ස කඩිනැ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො පභිනො -පෙ- අනොතනප්පං පභිනං -පෙ- රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣ්ඣිකා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභානාය -පෙ- අනොතනප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣ්ඣිකා භාවිතා -පෙ-
13. ස. පු: සධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, අඤ්චි නස්ස කඩිනැ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, අඤ්චි නස්ස කඩිනැ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, නඤ්චි නස්ස කඩිනැ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, නඤ්චි නස්ස කඩිනැ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො පභිනො -පෙ- අනොතනප්පං පභිනං -පෙ- රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣ්ඣිකා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභානාය -පෙ- අනොතනප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣ්ඣිකා භාවිතා -පෙ- පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, නඤ්චි නස්ස කඩිනැ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්කුශල රහත්හට සැක නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ස්වධම්කුශල රහත්හට සැක නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

11. ස. පු: ස්වධම්කුශල රහත්හට රාගය ප්‍රතීණ යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්කුශල රහත්හට රාගය ප්‍රතීණ යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

12. ස. පු: ස්වධම්කුශල රහත්හට ද්වේෂය ප්‍රතීණ යැ ... මොහය ප්‍රතීණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතීණ යැ ... රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිතයහ ... ද්වේෂප්‍රභාණයට ... මොහ-ප්‍රභාණයට ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිතයහ ...

13. ස. පු: ස්වධම්කුශල රහත් විතරාග වෙයි, විතද්වේෂ වෙයි, විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කතීව්‍යය සාක්‍ෂාත්කෘත යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්කුශල රහත් විතරාග වෙයි, විතද්වේෂ වෙයි, විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කතීව්‍යය සාක්‍ෂාත්කෘත යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

14. ස. පු: පරධම්කුශල රහත්හට රාගය ප්‍රතීණ යැ. ඔහුට සැක නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ස්වධම්කුශල රහත්හට රාගය ප්‍රතීණ යැ. ඔහුට සැක නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: පරධම්කුශල රහත්හට ද්වේෂය ප්‍රතීණ යැ ... මොහය ප්‍රතීණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතීණ යැ ... රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිතයහ ... ද්වේෂප්‍රභාණයට ... මොහ-ප්‍රභාණයට ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිතයහ ... පරධම්කුශල රහත් විතරාග වෙයි, විතද්වේෂ වෙයි, විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කතීව්‍යය සාක්‍ෂාත්කෘත යැ. ඔහුට සැක නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංඛම්බුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාදාබ්බං සච්ඡිකතං. නානි තස්ස කඛ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

15. ස. පු: අනි අරහතො කඛ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නහු චුතතං භගවතා: “ජානතො'හං¹ භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්සතො, කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති: ‘ඉතිරූපං -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථගමො'ති. එවං බො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති”ති^a අතෙ'ව සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වතතබ්බං ‘අනි අරහතො කඛ්ඛා'ති.

16. ස. පු: අනි අරහතො කඛ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නහු චුතතං භගවතා: “ජානතො'හං” භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්සතො, කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. “ඉදං දුක්ඛනති භික්ඛවෙ -පෙ- අයං දුක්ඛනිරොධ- ගාමිති පටිපදාති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. එවං බො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති”ති.^b අතෙ'ව සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ධ: තෙන හි න වතතං “අනි අරහතො කඛ්ඛා'ති.

17. ස. පු: අනි අරහතො කඛ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. ජානතො - සිමු, සෘ PTS

a බනිසංයුතන - වාසිජපසුතන.

b සච්චසංයුතන - ආසවකකපසුතන.

ස. අනු: සබ්බමිභූතල රහත් විහරාග වෙයි, විහදෙව්ව වෙයි, විහමොග වෙයි .. සාක්‍ෂාන්කභීව්‍යය සාක්‍ෂාන්කාත යැ. ඔහුට සැක නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

15. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද මැ නු: “මහණෙනි, මම දන්තාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය කියමි. නො දන්තාහට නො කියමි. නොදක්නාහට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තාහට කුමක් දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ ද? රූපය මෙසේ යැ ... විඤ්ඤායාගේ අසාධ්‍යමය මෙසේ යැ’යි. මහණෙනි, මෙසේ දන්තාහට මෙසේ දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරැණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

16. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු: “මහණෙනි, මම දන්තාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය කියමි. නො දන්තාහට නො කියමි. නො දක්නාහට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තාහට කුමක් දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ ද? මහණෙනි ‘මේ දුකැ’යි ... ‘මේ දුඃඛනිරෝධගාමිනී පිළිවෙතැ’යි දන්තාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය කියමි. මහණෙනි, මෙසේ දන්තාහට මෙසේ දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරැණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

17. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු. නනු වුතතං භගවතා: “සබ්බං භික්ඛවෙ අනභි-
ජානං අපරිජනං අචිරාජයං අපපජ්භං අභබ්බො
දුක්ඛකකයාය -පෙ- ඉදං බො භික්ඛවෙ¹ අභිජානං
පරිජනං චිරාජයං පජ්භං භබ්බො දුක්ඛකකයා
යා’ති.a අතොව සුභතනොනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වතතඛබ්බං “අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා”ති.

18. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා’ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුතතං භගවතා:

“සභ්භාවස්ස දස්සනසම්පදාය -පෙ-
ජ චාභිශානාති අභබ්බො කාභුනති”

අතොව සුභතනොනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වතතඛබ්බං “අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා”ති.

19. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුතතං භගවතා: “යස්මිං භික්ඛවෙ සම්මෙ
අරියසාවකස්ස චිරජං චිතමලං ධම්මවකුටු
උද්දාදි: ‘යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං නං
නිරොධධම්මනති’ සභදස්සනුප්පාදා භික්ඛවෙ
අරියසාවකස්ස තිණ්ඤි සඤ්ඤාජනාති පටිඤ්ඤාති:
‘සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ජා සිලබ්බතපරාමාසො’ති”
අතොව සුභතනොනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වතතඛබ්බං “අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා”ති.

20. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. සබ්බස්සව පබ්බං භික්ඛවෙ - මජ්ඣ.

a සම්මාදනසංග්ගතං - අපරිජාතසුභත

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු: “මහණෙනි, හැම සකසා අභිඤ්ඤා වශයෙන් නො දන්නේ පරිඤ්ඤා වශයෙන් නොදන්නේ විරාග වශයෙන් නො හරනේ ප්‍රභාණ වශයෙන් නො හරනේ දු:ඛක්‍ෂයට අභව්‍ය වෙයි ... මහණෙනි, මෙ හැම අභිඤ්ඤා වශයෙන් දන්නේ පරිඤ්ඤා වශයෙන් දන්නේ විරාග වශයෙන් හරනේ ප්‍රභාණ වශයෙන් හරනේ දු:ඛක්‍ෂයට භව්‍ය වෙයි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

18. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු: “ඒ ආයඝිත්‍රාවකයාගේ දඬුනසමපත් පහළ වන්නා හා මැ ... අභිසංඛාන සදෙනතුළු කරන්නට අභව්‍ය වෙයි”යි (වදාළ) සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

19. ස. පටි: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු: “මහණෙනි, යම් සමයෙක ආයඝිත්‍රාවකයාහට ‘යම් කිසි සමුදයධම්මයෙක් ඇද්ද, එ හැම නිරෝධ- සටහාව යැ’යි විරජ විනමල ධම්මක්‍ෂුස පහළ වී ද, මහණෙනි, ඒ දඬුන සමපත් පහළ වන්නා හා මැ ත්‍රිවිධ සංයෝජන කෙනෙක් ප්‍රතිණ වෙන්: (එනම්) සත්‍යාසද්‍රව්‍ය යැ විචිතිත්‍යා යැ ශීලව්‍රත- පරාමශී යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ප: එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුනු මැ යැ.

20. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු:

නවු වුතනං හඟවතා:

“යද හවෙ පාතුහවනති ධම්මා
ආනාපිනො ක්කායනො බ්‍රාහ්මණස්ස,
අථස්ස කඛ්ඛා වපයනති සබ්බා
යනො පජානාති සහෙත්ථම්මනති.

යද හවෙ පාතු හවනති ධම්මා
ආනාපිනො ක්කායනො බ්‍රාහ්මණස්ස,
අථස්ස කඛ්ඛා වපයනති සබ්බා
යනො බ්‍යං පච්චයානං අවෙදි’ති.

යද හවෙ පාතුහවනති ධම්මා
ආනාපිනො ක්කායනො බ්‍රාහ්මණස්ස,
විට්ඨපයං නිට්ඨති මාරසෙනං
සුරියො’ව ඔහාසයමනනාමිකකතති. a.

යා කාචි කඛ්ඛා ඉධ වා හුරං වා
සකවෙදියා වා පරවෙදියා වා,
ක්කායනො නා පජහනති සබ්බා
ආනාපිනො බ්‍රහ්මචරියා වරනතා’ති. b

යෙ කඛ්ඛා සමනිකකතතා,
කඛ්ඛා භුතෙසු පාණීසු,
අසංසයා විසංයුතතා
තෙසු දිනනං මහපථලනති.

එතාදිසි ධම්මපකාසනෙත්ථ
න තත්ථ කිං¹ කඛ්ඛති කොචි සාවකො,
නිතතිණ්ණමසං² විචිකිච්ඡිතනං
බුද්ධං නමස්සාම ජනං ජනිඤ්ඤති.^{3c}

අනෙ’ව සුගතනෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

අනු. පා:

තෙන හි න වතනබ්බං “අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා”ති.

a. මහාවග්ගපාළි, උදකපාළි - බොධිසුතන.

b උදක පාළි - රෙවතසුතන.

1. කිනානු තත්ථ කඛ්ඛති PTS, සසා

2. නිණ්ණමසං - සිල, PTS

3. ජනිඤ්ඤති - සිල, PTS, මජ්ඣං.

c. දිසතිකාය - සකකපඤ්ඤසුතන.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නො:

“යම් කලෙකැ කෙලෙස් නවන වැර ඇති ධ්‍යාන කරන බාහිනපාපී වූ රහත්හට (අනුලොම ප්‍රත්‍යයාකාරප්‍රතිවේධක වූ) බෝපැකි දහම්හු උපදිත් ද, එකල ඔහුට හැම සැකයෝ පහව යෙති. යම් හෙයෙකින් සහෙතුක වූ දුඃඛසකකි-බම්ය දත්තේ වේ ද, එහෙයිති.

යම් කලෙකැ කෙලෙස් නවන වැර ඇති ධ්‍යාන කරන බාහිනපාපී වූ ඤාණසුඛසංහට එකැතින් බොධිපාඤ්ඤාබම්යෝ උපදිත් ද එසඳු ඔහුට හැම සැකයෝ නිරුද්ධ වෙති. යම්-හෙයෙකින් අවිද්‍යාදි බම්යන්ගේ (අනුතපාදනිරෝධ සංකිඛ්‍යාන වූ) ඤාය දත්තේ වේ ද, එහෙයිති.

යම් කලෙකැ කෙලෙස් නවන වැර ඇති ධ්‍යාන කරන බාහිනපාප ඤාණසුඛසංහට එකැතින් බෝපැකිදහම්හු උපදිත් ද, (ඒ බොධි-පාඤ්ඤාබම්යමාගීයෙන්) මරසෙන් නස්මින් හිරු අහස බබුළුවන්නාක් සෙයින් සිටුවන් යැ.”

සංකීර්ණ ආත්මභාවයෙහි ලා (ආලම්බන වශයෙන්) දතසුතු වූ හෝ පරාත්මභාවයෙහි ලා දතසුතු වූ හෝ මේ ප්‍රත්‍යක්ෂාන ආත්මභාවයෙහි වැටෙන හෝ අනිත්‍යානාගත ආත්මභාවයෙහි වැටෙන හෝ යම් කිසි විවිකිත්තා කෙනෙක් ඇද්ද, කෙලෙස් නවන වැර ඇති බ්‍රහ්මවයභීය පුරන ධ්‍යාසිහු එ හැම සැක හැරපියත්.

උපන් සැක ඇති ප්‍රාණීන් කෙරෙහි යම් කෙනෙක් සැක ඉක්මැයිටියානු ද, එහෙයින් සංශය රහිත වූවාහු රාගාදීන් හා විසායකත වූවාහු චෙන් ද, ඔවුන් විෂයෙහි දුන් දෑය මහත්ඵල යි.

මෙහි මෙ බඳු බම්ප්‍රකාශ වෙයි. එහිලා කිසිදු ආයභීශ්‍රාවකයෙක් කිමැයි සැක නො කෙරෙයි. හරණය කළ ඔස ඇති, සිඳුලු විවිකිත්තා ඇති, ජනෙඤ්ඤ වූ ජිනපඤ්ඤාමාර බුදුන් වදනම්හ.

වදාල සුත්‍රානතයෙක් ඇත් මෑ නු’

ප පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. පා:

එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුතු මෑ යැ.

21. ප. පු: න වහනබ්බං අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොතෙන කඛ්ඛෙය්‍ය, මග්ගාමගෙන කඛ්ඛෙය්‍ය, නිණ්කට්ඨ-වනප්පනිනං නාමෙ කඛ්ඛෙය්‍යා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොතෙන කඛ්ඛෙය්‍ය, මග්ගාමගෙන කඛ්ඛෙය්‍ය, නිණ්කට්ඨ-වනප්පනිනං නාමෙ කඛ්ඛෙය්‍ය,
- අනු. පා: තෙන චත රෙ වහනබ්බෙ "අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා"ති.
22. ස. පු: අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොතෙන කඛ්ඛෙය්‍ය, මග්ගාමගෙන කඛ්ඛෙය්‍ය, නිණ්කට්ඨවනප්පනිනං නාමෙ කඛ්ඛෙය්‍යා'ති අත්ථි අරහතො කඛ්ඛෙය්‍යා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අරහා සොකාපනතිඵලෙ වා සකදගාමිඵලෙ වා අභ්‍යාගාමි ඵලෙ වා අරහතෙන වා කඛ්ඛෙය්‍යා'ති
- ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

කඛ්ඛාකපා නිබ්බන්තා.

- 21 ප. ප්‍ර:** 'රහන්හට සැක ඇති'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** රහන් වනාහි සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත්ති සැක කරන්නේ නො වේ ද? මාග්ගිමාග්ගියෙහි සැක කරන්නේ නො වේ ද? තෘණකාෂටවනසප්තින්ගේ නම්හි සැක කරන්නේ නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු. ස:** ඉදින් රහන් සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත්ති සැක කරන්නේ වේ නම්, මාග්ගිමාග්ගියෙහි සැක කරන්නේ වේ නම්, තෘණකාෂටවනසප්තින්ගේ නම්හි සැක කරන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා:** භවත, එකරුණින් 'රහන්හට සැක ඇති'යි කියැවුනු මැ යැ.
- 22. ප. ප්‍ර:** රහන් සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත්ති සැක කරන්නේ යැ, මාග්ගිමාග්ගියෙහි සැක කරන්නේ යැ, තෘණකාෂටවනසප්තින්ගේ නම්හි සැක කරන්නේ යැ'යි ගෙන රහන්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහන් වනාහි සොවන්ඵලයෙහි හෝ සෙදගැමි-ඵලයෙහි හෝ අනගැමිඵලයෙහි හෝ අභිනවයෙහි හෝ සැක කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ.

2. 4.

පරචිතරණකථා¹

1. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරචිතරණා'නි.²
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහා පරනෙසො, පරපතතිසො පරපච්චසො පරපට්ඨිඤ්ඤා න ජානාති න පසාති සම්මුලොහා අසම්පජානො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු අරහා න පරනෙසො, න පරපතතිසො න පරපච්චසො ජානාති පසාති අසම්මුලොහා සම්පජානො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ථ: හඤ්චි අරහා න පරනෙසො, න පරපතතිසො න පරපච්චසො න පරපට්ඨිඤ්ඤා ජානාති පසාති අසම්මුලොහා සම්පජානො,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො පරචිතරණා'නි.
2. ස. පු: අත්ථි පුප්පජනස්ස පරචිතරණා, සො ච පරනෙසො පරපතතිසො පරපච්චසො පරපට්ඨිඤ්ඤා, න ජානාති න පසාති සම්මුලොහා අසම්පජානො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්ථි අරහතො පරචිතරණා, සො ච පරනෙසො පරපතතිසො පරපච්චසො පරපට්ඨිඤ්ඤා න ජානාති න පසාති සම්මුලොහා අසම්පජානො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. පරචිතරණකථා - සිඬු, මජ්ඣ, PTS, සො

2. පරචිතරණා'නි - සිඬු, මජ්ඣ, PTS, සො.

2. 4.

පරමිතරණකථා.

[මේ ද අක්කැණකථායෙහි නිදහස මේනි]

1. ස. පු: රහත්හට පරමිතරණය (පරා බසින් දැන් මැ) ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් වනාහි පරනෙය වූයේ මෙරමා නිසා ප්‍රාණාවය (දකුණු) වූයේ පරප්‍රත්‍යය (අනුන්බස් පිහිට කොට ඇති) වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍ය වූයේ සමමුස වූයේ සමප්‍රඥන නැතිසේ නො දන්නේ මේ ද, නො දක්නේ මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත් වනාහි පරනෙය නො වූයේ මෙරමා නිසා ප්‍රාණාවය නො වූයේ පරප්‍රත්‍යය නො වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍ය නො වූයේ සමමුස නො වූයේ සමප්‍රඥන ඇතිසේ දන්නේ මේ ද, දක්නේ මේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රහත් වනාහි පරනෙය නො වූයේ මෙරමා නිසා ප්‍රාණාවය නො වූයේ පරප්‍රත්‍යය නො වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍ය නො වූයේ සමමුස නො වූයේ සමප්‍රඥන ඇතිසේ දන්නේ මේ නම්, දක්නේ මේ නම්,
- අනු. පා: හවන, රහත්හට පරමිතරණ ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.
2. ස. පු: පාඨන්ජනසාහට පරමිතරණ ඇත. ඒ පාඨන්-ජනත් පරනෙය වූයේ පරා නිසා ප්‍රාණාවය වූයේ පරා හෙතු කොට ඇතිසේ පරා අයත් කොට ඇතිසේ සමමුස වූයේ සමප්‍රඥන නැතිසේ නො-දන්නේ මේ ද, නො දක්නේ මේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (නොප මතයෙහි) රහත්හට පරමිතරණ ඇත. ඒ රහත් ද පරනෙය වූයේ පරා මගින් ප්‍රාණාවය වූයේ පරප්‍රත්‍යය වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍ය වූයේ සමමුස වූයේ සමප්‍රඥන නැතිසේ නො දන්නේ මේ ද, නො දක්නේ මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

3. ස. පු:

අඤ්ඤා අරහතො පරිච්ඡරණා. සො ච න පර-
නෙය්‍යො න පරපතනියො න පරපච්චියො න
පරපටිපඤ්ඤා ජානාති පසංගි අසමුද්‍රේහා
සමපජානෝති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අඤ්ඤා පුට්ඨජනස්ස පරිච්ඡරණා සො ච න
පරනෙය්‍යො න පරපතනියො න පරපටිපඤ්ඤා
ජානාති පසංගි අසමුද්‍රේහා සමපජානෝති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු:

අඤ්ඤා අරහතො පරිච්ඡරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අඤ්ඤා අරහතො සන්ඨි පරිච්ඡරණා. ධම්මෙ පර-
ච්ඡරණා සබ්බෙ පරිච්ඡරණා සිකායා පරිච්ඡරණා
පුබ්බනො පරිච්ඡරණා අපරනො පරිච්ඡරණා
පුබ්බන්තො පරිච්ඡරණා ඉද්දප්පච්චියනා-
පටිච්චසමුප්පනොසු ධම්මෙසු පරිච්ඡරණා'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

අඤ්ඤා අරහතො සන්ඨි පරිච්ඡරණා ධම්මෙ පර-
ච්ඡරණා -පෙ- ඉද්දප්පච්චියනා පටිච්චසමුප්පනොසු
ධම්මෙසු පරිච්ඡරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ස:

හඤ්ඤා අඤ්ඤා අරහතො සන්ඨි පරිච්ඡරණා
ධම්මෙ පරිච්ඡරණා -පෙ- ඉද්දප්පච්චියනා පටිච්ච-
සමුප්පනොසු ධම්මෙසු පරිච්ඡරණා,

අනු. පා:

නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ 'අඤ්ඤා අරහතො
පරිච්ඡරණා'ති.

5. ස. පු:

අඤ්ඤා පුට්ඨජනස්ස පරිච්ඡරණා. අඤ්ඤා සන්ඨි
පරිච්ඡරණා ධම්මෙ පරිච්ඡරණා -පෙ- ඉද්දප්පච්චි-
යනා පටිච්චසමුප්පනොසු ධම්මෙසු පරිච්ඡරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

3. ස. ප්‍ර: (නොප මතයෙහි) රහත්හට පරිච්ඡේදය ඇත. ඒ රහත් ද පරතෙය නො වූයේ පරා මනින් ප්‍රාණාචාර නො වූයේ පරප්‍රත්‍යය නො වූයේ පරප්‍රතිබිම්බ නො වූයේ සමමුඛ නො වූයේ සමප්‍රකෘත ඇතියේ දන්තේ වේ ද, දක්තේ වේ ද?

ප. පරිච්ඡේදය: එසේ යැ.

ස. අනු: පාඨග්‍රන්ථයෙහි පරිච්ඡේදය ඇත. ඒ පුනරුත්ථාප පරතෙය නො වූයේ පරා මනින් ප්‍රාණාචාර නො වූයේ පරප්‍රත්‍ය නැතියේ පරප්‍රතිබිම්බ නො වූයේ සමමුඛ නො වූයේ සමප්‍රකෘත ඇතියේ දන්තේ වේ ද, දක්තේ වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

4. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරිච්ඡේදය ඇද්ද?

ප. පරිච්ඡේදය: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්හට ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පර-
ච්ඡේදය ඇද්ද, ධර්මයෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද, සත්‍ය කෙරෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද, ශික්ෂායෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද, පුළුච්ඡායෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද, අපරාධයෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද, පුළුච්ඡායෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද, ඉදමුත්‍යායනාප්‍රතිතාසමුත්පන්නධර්මයෙහි පර-
ච්ඡේදය ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. අනු: රහත්හට ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පර-
ච්ඡේදය නැද්ද, ධර්මයෙහි පරිච්ඡේදය නැද්ද ... ඉදමුත්‍යායනාප්‍රතිතාසමුත්පන්නධර්මයෙහි පර-
ච්ඡේදය නැද්ද?

ප. පරිච්ඡේදය: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් රහත්හට ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පරිච්ඡේදය නැත් නම්, ධර්මයෙහි පරිච්ඡේදය නැත් නම් ... ඉදමුත්‍යායනාප්‍රතිතාසමුත්පන්න-
ධර්මයෙහි පරිච්ඡේදය නැත් නම්,

අනු. පා: හවත, 'රහත්හට පරිච්ඡේදය ඇති'යි නො කියැවුනු මැ යැ.

5. ස. ප්‍ර: පුනරුත්ථාප පරිච්ඡේදය ඇත. ඔහුට ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද, ධර්මයෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද ... ඉදමුත්‍යායනාප්‍රතිතා-
සමුත්පන්නධර්මයෙහි පරිච්ඡේදය ඇද්ද?

ප. පරිච්ඡේදය: එසේ යැ.

ස. අනු: අඤ්ඤා අරහතො පරවිතරණා. අඤ්ඤා නස්ස සන්තරි පරවිතරණා, ධම්මෙ පරවිතරණා පෙ- ඉදප්පච්ච- යතාපටිච්චසමුප්පනොසු ධම්මෙසු පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අඤ්ඤා අරහතො පරවිතරණා. නඤ්ඤා නස්ස සන්තරි පරවිතරණා, ධම්මෙ පරවිතරණා -පෙ- ඉදප්පච්ච- යතාපටිච්චසමුප්පනොසු ධම්මෙසු පරවිතරණා'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අඤ්ඤා පුත්ථිකානස්ස පරවිතරණා. නඤ්ඤා නස්ස සන්තරි පරවිතරණා ධම්මෙ පරවිතරණා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පනොසු ධම්මෙසු පර- විතරණා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අඤ්ඤා අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡිකන- මුලො නාලාවච්ඡිකතො අනභාවකතො ආයතීං අනුප්පාදධම්මො'ති.

ප. පටි ඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ස: හඤ්ඤා අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡිකනමුලො නාලාවච්ඡිකතො අනභාවකතො ආයතීං අනුප්පාද- ධම්මො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “අඤ්ඤා අරහතො පරවිතරණා”ති.

8. ස. පු: අඤ්ඤා අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො පභිනො -පෙ- අනොතතපං පභිනං උච්ඡිකන- මුලං නාලාවච්ඡිකතං අනභාවකතං ආයතීං අනුප්පාදධම්මෙනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: රහත්භට පරච්ඡෙදකථා ඇත. ඔහුට ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පරච්ඡෙදකථා ඇද්ද, ධර්මයෙහි පරච්ඡෙදකථා ඇද්ද ... ඉදමුත්තයයනාප්‍රතිතය- සමුත්තයකධර්මයෙහි පරච්ඡෙදකථා ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

6. ස. පු: රහත්භට පරච්ඡෙදකථා ඇත. ඔහුට ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පරච්ඡෙදකථා නැද්ද, ධර්මය කෙරෙහි පරච්ඡෙදකථා නැද්ද ... ඉදමුත්තයයනා- ප්‍රතිතයසමුත්තයකධර්මයෙහි පරච්ඡෙදකථා නැද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: පුහුදුත්භට පරච්ඡෙදකථා ඇත. ඔහුට ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පරච්ඡෙදකථා නැද්ද, ධර්මයෙහි පරච්ඡෙදකථා නැද්ද ... ඉදමුත්තයයනාප්‍රතිතය- සමුත්තයකධර්මයෙහි පරච්ඡෙදකථා නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

7. ස. පු: රහත්භට පරච්ඡෙදකථා ඇද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට රාගය පුහුන් නො වේ ද, උසුන්මුල් නො වේ ද, මුදුන්සුන් තලක් සෙසින් කළ අවස්ථාකථා ඇතිසේ නො වේ ද, ප්‍රඥයෙන් කළ අභාව ඇතිසේ නො වේ ද, මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇතිසේ නො වේ ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ වේ නම්, උසුන්- මුල් වේ නම්, තාලාවස්තුකාත වේ නම්, කළ අභාව ඇතිසේ වේ නම්, මතු නුපදනා සැහැවි ඇතිසේ වේ නම්,

අනු. පා: භවත, 'රහත්භට පරච්ඡෙදකථා ඇති' යි නො කියැවුනු මැ යැ.

8. ස. පු: රහත්භට පරච්ඡෙදකථා ඇද්ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට ඥාණය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අනපත්තපා ප්‍රතිණ නො වේ ද, උසුන්මුල් නො වේ ද, තාලාවස්තුකාත නො වේ ද, කළ අභාව ඇතිසේ නො වේ ද, මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇතිසේ නො වේ ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

අනු: ය: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්න-
මුලං තාලාවනුකතං අනභාවකතං ආයතීං
අනුප්පාදබ්බමං,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
පරචිතරණා'ති.

9. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො
-පෙ- බොජ්ඣංගිහා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පභානාය
-පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො
-පෙ- බොජ්ඣංගිහා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහතො රාගප්පභානාය බොජ්ඣංගිහා
භාවිතා,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
පරචිතරණා'ති.

10. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහා විතරාගො චිතද්දෙසො විතමොහො
-පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකත්තනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අරහා විතරාගො චිතද්දෙසො විතමොහො
-පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකත්තා,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
පරචිතරණා'ති.

11. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරචිතරණා'ති.

ප. වි: සබ්බමකුසලස්ස අරහතො අත්ථි පරචිතරණා.
පරබ්බමකුසලස්ස අරහතො නත්ථි පරචිතරණා'ති.

ස. අනු: පරබ්බමකුසලස්ස අරහතො අත්ථි පරචිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවා චත්තබ්බෙ -පෙ-

අනු. ය: ඉදින් රහන්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වේ නම්, උසුන්මුල් වේ නම්, කාලාවස්තුකාත වේ නම්, කළ අභාව ඇතියේ වේ නම්, මතු නුපදනා සැලැව් ඇතියේ වේ නම්,

අනු. පා: හවත, 'රහන්හට පරචිතරණ ඇති'යි නො කියැයුනු මැ යැ.

9. ස. ප්‍ර: රහන්හට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: රහන්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගිය භාවිත නොවේ ද ... බොධ්‍යාඛ්‍ය භාවිත නොවේ ද ... දොෂප්‍රභාණය පිණිස .. අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගිය භාවිත නොවේ ද ... බොධ්‍යාඛ්‍ය භාවිත නොවේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් රහන්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාඛ්‍ය භාවිත වේ නම්,

අනු. පා: හවත, 'රහන්හට පරචිතරණ ඇති'යි නො කියැයුනු මැ යැ.

10. ස. ප්‍ර: රහන්හට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: රහන් වනාහි විතරාග විතදොෂ විතමොහ නොවේ ද ... සාක්ෂාත්කතීව්‍යය සාක්ෂාත්කාත නොවේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් රහන් චිතරාග විතදොෂ විතමොහ වේ නම් ... සාක්ෂාත්කතීව්‍යය සාක්ෂාත්කාත වේ නම්,

අනු. පා: හවත, 'රහන්හට පරචිතරණ ඇති'යි නො කියැයුනු මැ යැ.

11. ස. ප්‍ර: රහන්හට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පි: සංඛම්බුකුල රහන්හට පරචිතරණ ඇත. පරඛම්බුකුල රහන්හට පරචිතරණ නැත.

ස. අනු: පරඛම්බුකුල රහන්හට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ..

ස. අනු. පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නන්ති පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.

ස. අනු. සධම්මකුසලස්ස අරහතො නන්ති පරචිතරණා'ති.

ප. පටි. න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු. සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.

ස. අනු. පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටි. න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු. සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පභිනො, මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.

ස. අනු. පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටි. න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු. සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣ්ඣිගා භාවිතා. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.

ස. අනු. පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣ්ඣිගා භාවිතා. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටි. න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු. සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣ්ඣිගා භාවිතා. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.

ස. අනු. පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය බොජ්ඣ්ඣිගා භාවිතා. අන්ති තස්ස පරචිතරණා'ති.

ප. පටි. න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පරධම්මකුල රහන්හට පරචිතරණ නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සංඛම්මකුල රහන්හට පරචිතරණ නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

12. ස. පු: සංඛම්මකුල රහන්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුල රහන්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ස. පු: සංඛම්මකුල රහන්හට දොෂය ප්‍රතිණ යැ, මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුල රහන්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

14. ස. පු: සංඛම්මකුල රහන්හට රුගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛන භාවිත යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුල රහන්හට රුගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛන භාවිත යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

15. ස. පු: සංඛම්මකුල රහන්හට දොෂප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛන භාවිත යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පරධම්මකුල රහන්හට අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යඛන භාවිත යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 16. ස. පු:** සධම්මකුසලො අරහා විහරාගො විතදෙසො විතමොහො -ප- සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා විහරාගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො, -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො, මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිනො -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිනා -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිනො -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිනා. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය බොජ්ඣංගිනා භාවිනා. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** පරධම්මකුසලො අරහා විහරාගො, විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං. නඤ්ඤි නස්ස පරච්ඡිද්ධකථා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

16. ස. පු: සංඛමේඝුගල රහත් විතරාග යැ, විතද්දෙම යැ, විතමොහ යැ ... සාක්කාන්කභීව්‍යය සාක්කාන්කාන යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරඛමේඝුගල රහත් විතරාග යැ, විතද්දෙම යැ, විතමොහ යැ ... සාක්කාන්කභීව්‍යය සාක්කාන්කාන යැ. ඔහුට පරචිතරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
17. ස. පු: පරඛමේඝුගල රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සංඛමේඝුගල රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
18. ස. පු: පරඛමේඝුගල රහත්හට ද්වේශය ප්‍රතිණ යැ, මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සංඛමේඝුගල රහත්හට ද්වේශය ප්‍රතිණ යැ මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට පරචිතරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
19. ස. පු: පරඛමේඝුගල රහත්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛගයෝ භාවිතයහ ... ද්වේශප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛගයෝ භාවිතයහ. ඔහුට පරචිතරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සංඛමේඝුගල රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යඛගයෝ භාවිතයහ. ඔහුට පරචිතරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
20. ස. පු: පරඛමේඝුගල රහත් විතරාග යැ, විතද්දෙම යැ, විතමොහ යැ ... සාක්කාන්කභීව්‍යය සාක්කාන්කාන යැ. ඔහුට පරචිතරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සබ්බවකුසලො අරුතා විනරාගො, විතදෙසො,
විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං.
නත්ති නසං පරිවරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

21. ස. පු: අත්ති අරහතො පරිවරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා “ජානතො’හං¹ භික්ඛවෙ
පසංගො ආසවානං බයං වදමි, නො අජානතො
නො අපසංගො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං
පසංගො ආසවානං බයො හොති ‘ඉති රූපං
-පෙ- ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථංගමො’ති. එවං
බො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පසංගො ආසවානං
බයො හොති”ති.^a අතේච සුත්තනෙත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘අත්ති අරහතො
පරිවරණා’ති.

22. ස. පු: අත්ති අරහතො පරිවරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා “ජානතො’හං භික්ඛවෙ
පසංගො ආසවානං බයං වදමි, නො අජානතො
නො අපසංගො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං
පසංගො ආසවානං බයො හොති ‘ඉදං දුක්ඛනති
භික්ඛවෙ ජානතො පසංගො ආසවානං බයො
හොති, අයං දුක්ඛසමුදයො’ති -පෙ- අයං දුක්ඛ-
නිරෝධො’ති -පෙ- අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී
පටිපදා’ති ජානතො පසංගො ආසවානං බයො
හොති”ති.^b අතේච සුත්තනෙත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං “අත්ති අරහතො
පරිවරණා’ති.

23. ස. පු: අත්ති අරහතො පරිවරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

1 ජානනාං - සිමු.

a. බහිසංසුත්ත - වාසිජට්ඨුත්ත.

b. සම්මසංසුත්ත - ආසම්මසංසුත්ත

ස. අනු: සංඛ්‍යාතකරණ රහත් විතර්කය යැ, විතර්කය යැ, විතර්කය යැ ... සංඛ්‍යාතකරණය සංඛ්‍යාත-කරණය යැ. ඔහුට පරමිතරණ නැද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

21. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරමිතරණ ඇද්ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරනලද මැ නු “මහණෙනි, මම (නුවණින්) දන්තාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය කියමි. නො දන්තාහට නො දක්නාහට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තාහට කුමක් දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ ද යත්: මහණෙනි, ‘රූපය මෙසේ යැ ... විභවයාගේ අසාධාරණය මෙසේ යැ’යි මෙසේ දන්තාහට මෙසේ දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්හට පරමිතරණ ඇති’යි නො කියැවුණු මැ යැ.

22. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරමිතරණ ඇද්ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරනලද මැ නු “මහණෙනි, මම දන්තාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය කියමි. නො දන්තාහට නො දක්නාහට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තාහට කුමක් දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ ද යත්: මහණෙනි, ‘මේ දුඛය යැ’යි දන්තාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වෙයි. ‘මේ දුඛසමුදය’යි ... ‘මේ දුඛනිරෝධය’යි ... ‘මේ දුඛනිරෝධගාමිනි ප්‍රතිපදා යැ’යි දන්තාහට දක්නාහට ආප්‍රවක්‍ෂය වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්හට පරමිතරණ ඇති’යි නො කියැවුණු යැ.

23. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරමිතරණ ඇද්ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: නනු වුහනං හගවතා “සබ්බං භික්ඛවෙ අනභි-
ජානං අපරිජානං අචිරාජයං අපපජ්ඣං අහබ්බො
දුක්ඛකකියාය -පෙ- ඉදං බො භික්ඛවෙ¹ අභිජානං
පරිජානං චිරාජයං පජ්ඣං හබ්බො දුක්ඛකකියා-
යා”ති. a අකෝච සුභතනොනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන භි න වහතබ්බං: අකාමී අරහතො පර-
ච්ඡාරණා’ති.

21. ස. පු: අකාමී අරහතො පරච්ඡාරණා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුහනං හගවතා

“සභාවස්ස දස්සනස්මදාය -පෙ-
ජ වාචිඨානාති අහබ්බො කාතුනති”.

අකෝච සුභතනොනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන භි න වහතබ්බං: අකාමී අරහතො පර-
ච්ඡාරණා’ති.

25. ස. පු: අකාමී අරහතො පරච්ඡාරණා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුහනං හගවතා “සඤ්චං භික්ඛවෙ සමස්සෙ
අරියසාවකස්ස චිරජං චිතචලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි
යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං නා නිරොධ-
ධම්මනති. සභදස්සනුපපාදා භික්ඛවෙ අරිය-
සාවකස්ස නිණි සංකෙඤ්ඤාජනාති පනියනති:
සකකායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසොති
අකෝච සුභතනොනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන භි න වහතබ්බං: අකාමී අරහතො පර-
ච්ඡාරණා’ති.

1 සබ්බස්ම භො භික්ඛවෙ - මජ්ඣං.
සමායතනසංයුතන - අපරිජානාසංයුතන.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදරනලද මැ නො “මහණෙනි, සියල්ල අභිඤ්ඤා නො කරනුයේ පරිඤ්ඤා නො කරනුයේ විරාග වශයෙන් දුරු නො කරනුයේ නො භාරපියනුයේ දුඃඛස්‍යයට අභව්‍ය වෙයි ... මහණෙනි, මෙයියල්ල අභිඤ්ඤා කරනුයේ පරිඤ්ඤා කරනුයේ විරාග වශයෙන් දුරු කරනුයේ භාරපියනුයේ දුඃඛස්‍යයට භව්‍ය වෙ ය”යි වදළ සූත්‍රානුශාසනෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්භට පරමිතරණ ඇති’යි නො කියැවුණු යැ.

24. ස. පු: රහත්භට පරමිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු “ඒ ආයතීශ්‍රාවකයාට දැනෙනපමණ පහළ වන්නා හා මැ ... අභිසංඛාත සදෙන කරන්නට අභව්‍ය වෙයි” වදළ සූත්‍රානුශාසනෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්භට පරමිතරණ ඇති’යි නො කියැවුණු මැ යැ.

25. ස. පු: රහත්භට පරමිතරණ ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු “මහණෙනි, යම් කලෙක ආයතීශ්‍රාවකයාට ‘යම් කිසිවක් සමුදයස්වභාවය ඇද්ද, එ හැම නිරෝධ-ස්වභාවය ඇති’යි විතරජස්ස වූ විතමල වූ ධර්මසූත්‍රය පහළ වේ ද, මහණෙනි, ඒ දැනෙනානුප්පාදය පහළ වන්නා හා මැ ආයතී-ශ්‍රාවකයාට තුන් වැදෑරුම් සංයෝජන කෙනෙක් ප්‍රතිඵල වෙති: සන්තාපදුෂ්ටි යැ, විචිකිත්‍යා යැ, ශිලමුතපරාමයි යැ”යි මෙසේ වදළ සූත්‍රානුශාසනෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්භට පරමිතරණ ඇති’යි නො කියැවුණු මැ යැ.

- 26. ස. පු:** අඤ්ඤා අරහතො පරචිතරණා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
 ස. අනු: නනු වුතතං හගවතා
 “නාහං සතිස්සාමි¹ පමොචනාය
 කථාකපි² ඛොතන කඤ්චි ලොකෙ,
 ධම්මඤ්ච සෙට්ඨං අභිජනමානො
 ඵලං නුඵලං ඛසමිමං තරෙසි”ති.^a
 අතො'ව සුභතතොනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
 අනු. පා: තෙන හි න වතනඛබ්බං ‘අඤ්ඤා අරහතො පර-
 චිතරණා’ති.
- 27. ප. පු:** න වතනඛබ්බං ‘අඤ්ඤා අරහතො පරචිතරණා’ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
 ප. අනු: නනු අරහතො ඉඤ්ඤාපුරිසානං නාමගොතනං පරෙ
 චිතරෙය්සං³, මග්ගාමග්ගා පරෙ චිතරෙය්සං,³
 නිණ්කට්ඨවනප්පභිනං නාමං පරෙ චිතරෙය්සනති.³
 ස. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
 අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො ඉඤ්ඤා පුරිසානං නාමගොතනං
 පරෙ චිතරෙය්සං, මග්ගාමග්ගා පරෙ චිතරෙය්සං,
 නිණ්කට්ඨවනප්පභිනං නාමං පරෙ චිතරෙය්සං,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනඛබ්බං ‘අඤ්ඤා අරහතො
 පරචිතරණා’ති.
- 28. ස. පු:** ‘අරහතො ඉඤ්ඤාපුරිසානං නාමගොතනං පරෙ
 චිතරෙය්සං, මග්ගාමග්ගා පරෙ චිතරෙය්සං,
 නිණ්කට්ඨවනප්පභිනං නාමං පරෙ චිතරෙය්සනති’
 අඤ්ඤා අරහතො පරචිතරණා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
 ස. අනු: අරහතො සොනාපනතිඵලං වා සකදගාමිඵලං වා
 අනාගාමිඵලං වා අරහතං⁴ වා පරෙ චිත-
 රෙය්සනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනඛබ්බං -පෙ-

පරචිතරණකථා නිමිතා.

1. ගම්සාමි - සිමු, PTS.

2. කථාකපි - සිමු.

3. චිතරෙය්සං - සිමු, මජ්ඣං, සං, PTS

4. අරහතඵලං වා - සිමු.

a සුභතභිතත - ඛොතකසුභත.

26. ස. පු: රහත්භට පරච්ඡරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු:
- “බොහොසය, ලොකයෙහි කෙසේ කෙසේදැයි සැක සහගිය යම් මැ පුද්ගලයකු මුදන්තට මම අසමථියෙමි. උතුම් දහම නුවණින් දන්මින් තෝ වෙසේ මේ ඔසය නරණය කරව”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. පා: එකරුණින් රහත්භට පරච්ඡරණ ඇති’යි නො කියැයුතු මැ යැ.
27. ප. පු: ‘රහත්භට පරච්ඡරණ ඇති’යි නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: රහත්භට අන්‍යයෝ සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් කියන්නාහු නො වෙත් ද, අන්‍යයෝ මාගීමාගී කියන්නාහු නො වෙත් ද, අන්‍යයෝ නෘණ-කෘෂ්ටවනස්සනින්ගේ නම් කියන්නාහු නො වෙත් ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රහත්භට අන්‍යයෝ සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් කියත් නම්, අන්‍යයෝ මාගීමාගී කියත් නම්, අන්‍යයෝ නෘණකෘෂ්ටවනස්සනින්ගේ නම් කියත් නම්,
- අනු. පා: භවත, එකරුණින් ‘රහත්භට පරච්ඡරණ ඇති’යි කියැයුතු මැ යැ.
28. ස. පු: “රහත්භට අන්‍යයෝ සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් කියති. අන්‍යයෝ මාගීමාගී කියති. අන්‍යයෝ නෘණකෘෂ්ටවනස්සනින්ගේ නම් කියති” යනු ප්‍රමාණ කොට රහත්භට පරච්ඡරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට අන්‍යයෝ සොවන්ඵල හෝ සෙදගැමිඵල හෝ අනගැමිඵල හෝ රහත්ඵල හෝ කියත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

2. 5.

වචනෙකථා.

1. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බත්ථ සමාපන්නානං අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බද්ද සමාපන්නානං අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙසං සමාපන්නානං අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බසමාපන්නීසු අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචනෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස අත්ථි කායනෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. 5.

වචිහෙදකථා.

[සෞතාපනතිමාගික්‍ෂණයෙහි දී පළමු දහන් සමවන් අවිජුතුල් 'පුකැසි කියා වාග්හෙද හෙරෙති'සි පුච්ඡයෙලිය නිකාසාදිත් සෙසින් ලබිගන් වාදි හෙතෙකුන්ගේ විරුද්ධවාද බිදුනට වචිහෙදකථා එයි.]

1. ස. පු: දහන් සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම නවයෙහි මැ සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (අරුපහවය පියනු පිණිස පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සමාපත්තිකාලයෙහි මැ සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (ප්‍රථමමාගික්‍ෂණයෙහි ප්‍රථමධ්‍යානිකසමාපතති-කාලය නබා නදන්‍යා සමාපත්තිකාල සදහා පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සමවන් සමවන්නහුට මැ වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (ලොච්ඡසමවන් සමවන්නහුට සදහා පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
4. ස. පු: සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සමවන්හි වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (ලොකොත්තර දවතියධ්‍යානාදිය හා හැම ලොච්ඡ සමවන් සදහා පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
5. ස. පු: සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමවන්නහුට කායහෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

6. ස. පු: සමාපන්නස්ස නත්ති කායහෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස නත්ති වජ්‍රහෙදො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ති වාචා, අත්ති වජ්‍රහෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස අත්ති කායො, අත්ති කායහෙදො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ති කායො, නත්ති කායහෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස අත්ති වාචා, නත්ති වජ්‍රහෙදො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො දුක්ඛන්ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමුදයො'ති ජානන්තො සමුදයො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො දුක්ඛන්ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නිරෝධො'ති ජානන්තො නිරෝධො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො දුක්ඛන්ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: මග්ගො'ති ජානන්තො මග්ගො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සමුදයො'ති ජානන්තො න ච සමුදයො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො න ච දුක්ඛන්ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සමවන්තහුටි කායහෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමවන්තහුටි වාග්හෙද නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. පු: සමවන්තහුටි වාචා ඇත. වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමවන්තහුටි කාය ඇත. කායහෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
8. ස. පු: සමවන්තහුටි කාය ඇත. කායහෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමවන්තහුටි වාචා ඇත. වාග්හෙද නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
9. ස. පු: (ඉදින් හේ දුඛ යැ'යි බෙණේ නම් 'සමුදය' ආදියද බණන්හේ යැ. එ ද නො බෙණේ නම්, අනෙකක් ද නො බණන්හේ යැ'යි චෝදනා කරන පිණිස) 'දුකැ' යි දන්නේ දුක යන බස බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'සමුදයැ' යි දන්මින් 'සමුදයැ' යි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
10. ස. පු: 'දුකැ' යි දන්මින් 'දුකැ' යි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'තිරොධි යැ'යි දන්මින් 'තිරොධි යැ'යි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
11. ස. පු: 'දුඛ' යැයි දන්මින් 'දුඛ' යයි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මාග්' යයි දන්මින් 'මාග්' යයි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
12. ස. පු: 'සමුදය' යි දන්මින් 'සමුදය'යි බස් නො බෙණේද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'දුඛ' යයි දන්මින් 'දුඛ' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 13. ස. පු:** නිරොධො'නි ජානනො න ච නිරොධො'නි වාචං
භාසනී'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: දුක්ඛනනි ජානනො න ච දුක්ඛනනි වාචං
භාසනී'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14. ස. පු:** මග්ගො'නි ජානනො න ච මග්ගො'නි වාචං
භාසනී'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: දුක්ඛනනි ජානනො න ච දුක්ඛනනි වාචං
භාසනී'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ස. පු:** සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: ඤාණං කිං ගොචරනනි.
- ප. ටි: ඤාණං සච්චගොචරනනි.
- ස. අනු: සොතං සච්චගොචරනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16. ස. පු:** සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සොතං කිං ගොචරනනි.
- ප. ටි: සොතං සද්දගොචරනනි.
- ස. අනු: ඤාණං සද්දගොචරනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො, ඤාණං සච්ච-
ගොචරං, සොතං සද්දගොචරනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චී ඤාණං සච්චගොචරං, සොතං සද්දගොචරං,
අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි
වච්ඡෙදො'නි.

13. ස. පු: 'නිරොධ' යයි දන්මින් 'නිරොධ' යයි බස් නො
බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'දුඃඛ' යයි දන්මින් 'දුඃඛ' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
14. ස. පු: 'මාගී' යයි දන්මින් 'මාගී' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'දුඃඛ' යයි දන්මින් 'දුඃඛ' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
15. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඥානය කුමක් ගොවර කොට ඇද්ද?
- ප. පි: ඥානය සත්‍යගොවර වෙයි.
- ස. අනු: ශ්‍රොත්‍රවිඥානය සත්‍යගොවර වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
16. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ශ්‍රොත්‍රය කුමක් ගොවර කොට ඇද්ද?
- ප. පි: ශ්‍රොත්‍රය ශබ්දගොවර වෙයි.
- ස. අනු: ඥානය ශබ්දගොවර වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
17. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇත. ඥානය සත්‍ය-
ගොවර වේ. ශ්‍රොත්‍රවිඥානය ශබ්දගොවර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් ඥානය සත්‍යගොවර වේ නම්, ශ්‍රොත්‍ර-
විඥානය ශබ්දගොවර වේ නම්,
- අනු. පා: භවත, 'සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි නො
කියැයුනු මැ යැ.

18. ස. පු: සමාපනනස්ස අත්ථි වව්වෙදො, ඤාණං සම්ම-
ගොචරං, සොඛං සිද්ධගොචරනති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. අනු: ද්විත්තං එස්සානං ද්විත්තං චෙදනානං ද්විත්තං
සිඤ්ඤානං ද්විත්තං චේතනානං ද්විත්තං විතතානං
සමොධානං භොති'ති.
ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
19. ස. පු: සමාපනනස්ස අත්ථි වව්වෙදො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. අනු: පඨවිකසිණං¹ සමාපතති. සමාපනනස්ස අත්ථි
වව්වෙදො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: සමාපනනස්ස අත්ථි වව්වෙදො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. අනු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජෝකසිණං -පෙ-
වායොකසිණං -පෙ- නිලකසිණං -පෙ- පිත-
කසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔදනකසිණං
-පෙ- ආකාසානඤ්චායනනං -පෙ- විඤ්ඤානඤ්චා-
යනනං -පෙ- ආබ්ඤ්චාඤ්ඤායනනං -පෙ-
තෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනං සමාපනනස්ස අත්ථි
වව්වෙදො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
21. ස. පු: පඨවිකසිණං සමාපතති. සමාපනනස්ස නත්ථි
වව්වෙදො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
අනු: ඨ: හඤ්චි පඨවිකසිණං¹ සමාපතති. සමාපනනස්ස
පාඨි වව්වෙදො,
අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "සමාපනනස්ස අත්ථි
වව්වෙදො"ති.
22. ස. පු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජෝකසිණං -පෙ-
වායොකසිණං -පෙ- නිලකසිණං -පෙ- පිත-
කසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔදන-
කසිණං -පෙ- ආකාසානඤ්චායනනං -පෙ-
විඤ්ඤානඤ්චායනනං -පෙ- ආබ්ඤ්චාඤ්ඤායනනං
-පෙ- තෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනං සමාපනනස්ස
නත්ථි වව්වෙදො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

18. ස. ප්‍ර: සමවන්තහුට වාග්හෙද දැන. ඥානය සත්‍ය-
ගොචර වේ. ශ්‍රොත්‍රවිඥානය ශබ්දගොචර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සසභී දෙදෙනකුත්ගේ, වෙදනා දෙදෙනකුත්ගේ,
සංඥා දෙදෙනකුත්ගේ, චේතනා දෙදෙනකුත්ගේ,
චිත්ත දෙදෙනකුත්ගේ සමෝධානය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
19. ස. ප්‍ර: සමවන්තහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පඨවිකසිණ සමාපත්ති සමවන්තහුට වාග්හෙද
ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
20. ස. ප්‍ර: සමවන්තහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ආපොකසිණයට ... තෙජෝකසිණයට ... වායෝක-
සිණයට ... නිලකසිණයට ... පිතකසිණයට ...
ලොහිතකසිණයට ... ඔදුතකසිණයට ... ආකසා-
නඤ්චායතනයට ... විඤ්ඤාණඤ්චායතනයට ...
ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයට ... තෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා-
යතනයට සමවන්තහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
21. ස. ප්‍ර: පඨවිකසිණසමාපත්තියට සමවන්තහුට වාග්හෙද
නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ධ: ඉදින් පඨවිකසිණසමාපත්තියට සමවන්තහුට
වාග්හෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත, 'සමවන්තහුට වාග්හෙද ඇති'යි නො
කියැවුනු මැ යැ.
22. ස. ප්‍ර: අපොකසිණ ... තෙජෝකසිණ ... වායෝකසිණ ...
නිලකසිණ ... පිතකසිණ ... ලොහිතකසිණ ...
ඔදුතකසිණ ... ආකාසානඤ්චායතන ... විඤ්ඤා-
ණඤ්චායතන ... ආකිඤ්චඤ්ඤායතන ... තෙව-
සඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමවන්තහුට වාග්හෙද
නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- අනු. ය: හඤ්චි නොවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනානා සමාපන්නාසං
නන්ති වච්ඡෙදො,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බො: සමාපන්නාසං අන්ති
වච්ඡෙදො'ති.
- 23. ස. පු:** සමාපන්නාසං අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: ලොකිසං සමාපන්නං සමාපන්නාසං අන්ති වච්-
ඡෙදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-
- 24. ස. පු:** සමාපන්නාසං අන්ති වච්ඡෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: ලොකිසං පඨමං කොතං සමාපන්නාසං අන්ති
වච්ඡෙදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-
- 25. ස. පු:** සමාපන්නාසං අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: ලොකිසං දුතියං කොතං¹ -පෙ- තතියං කොතං²
-පෙ- චතුත්ථං කොතං³ සමාපන්නාසං අන්ති
වච්ඡෙදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-
- 26. ස. පු:** ලොකිසං සමාපන්නං සමාපන්නාසං නන්ති වච්ඡ-
ෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි ලොකිසං සමාපන්නං සමාපන්නාසං නන්ති
වච්ඡෙදො,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බො: සමාපන්නාසං අන්ති
වච්ඡෙදො'ති.
- 27. ස. පු:** ලොකිසං පඨමං කොතං⁴ සමාපන්නාසං නන්ති
වච්ඡෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි ලොකිසං පඨමං කොතං සමාපන්නාසං
නන්ති වච්ඡෙදො,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බො: සමාපන්නාසං අන්ති
වච්ඡෙදො'ති

1. දුතියජ්ඣාතං - සිමු.

2. තතියජ්ඣාතං - සිමු.

3. චතුත්ථජ්ඣාතං - සිමු.

4. පඨමජ්ඣාතං - සිමු.

- අනු. ස්: ඉදින් තෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනන සමවත්තනුට වාග්හෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.
23. ස. පු: සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොච්ඡි සමවත් සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
24. ස. පු: සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
25. ස. පු: සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකික ද්විතියධ්‍යාන ... තෘතියධ්‍යාන ... චතුර්ධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
26. ස. පු: ලොච්ඡි සමවත් සමවත්තනුට වාග්හෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස්: ඉදින් ලොච්ඡි සමවත් සමවත්තනුට වාග්හෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.
27. ස. පු: ලොකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස්: ඉදින් ලොකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

28. ස. පු: ලොකිං දුතියං කුතං -පෙ- නතියං කුතං -පෙ- චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි ලොකිං චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වච්ඡෙදො,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බො: සමාපන්නස්ස අත්ති වච්ඡෙදො'ති.

29. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකිං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බො -පෙ-

30. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකිං දුතියං කුතං -පෙ- නතියං කුතං -පෙ- චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බො -පෙ-

31. ස. පු: ලොකිං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බො -පෙ-

32. ස. පු: ලොකිං දුතියං කුතං -පෙ- නතියං කුතං -පෙ- චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බො -පෙ-

28. ස. පු: ලෞකික ද්විතීයධ්‍යාන ... තෘතීයධ්‍යාන ...
චතුර්ථධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් ලෞකික චතුර්ථධ්‍යාන සමවත්තනුට
වාග්හෙද නැත් නම්,

අනු. පා: හවත, 'සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි නො
කියැයුතු මැ යැ.

29. ස. පු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්-
හෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ලෞකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද
ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

30. ස. පු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්-
හෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ලෞකික ද්විතීයධ්‍යාන ... තෘතීයධ්‍යාන ... චතුර්ථ-
ධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

31. ස. පු: ලෞකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්-
හෙද නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

32. ස. පු: ලෞකික ද්විතීයධ්‍යාන ... තෘතීයධ්‍යාන ... චතුර්ථ-
ධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්හෙද
නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 33. ස. පු:** ලොකුතතරං පඨමං ක්කානං සමාපනනං අනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ලොකුතතරං දුතියං ක්කානං සමාපනනං අනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 34. ස. පු:** ලොකුතතරං පඨමං ක්කානං සමාපනනං අනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ලොකුතතරං තතියං ක්කානං -පෙ- චතුත්ථං ක්කානං සමාපනනං අනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 35. ස. පු:** ලොකුතතරං දුතියං ක්කානං සමාපනනං නනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ලොකුතතරං පඨමං ක්කානං සමාපනනං නනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 36. ස. පු:** ලොකුතතරං දුතියං ක්කානං -පෙ- තතියං ක්කානං -පෙ- චතුත්ථං ක්කානං සමාපනනං නනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ලොකුතතරං පඨමං ක්කානං සමාපනනං නනි වව්භෙදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 37. ප. පු:** න වතතබ්බං: සමාපනනං අනි වව්භෙදො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු විතකකච්චාරා වව්භෙදාරා වුතතා භගවතා, පඨමං ක්කානං සමාපනනං අනි විතකකච්චාරා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි විතකකච්චාරා වව්භෙදාරා වුතතා භගවතා, පඨමං ක්කානං සමාපනනං අනි විතකකච්චාරා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: සමාපනනං අනි වව්භෙදො'ති.

- 33 ස. පු:** ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර ද්විතීයධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්-
භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 34 ස. පු:** ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර තෘතීයධ්‍යාන ... චතුර්ධ්‍යාන සම-
වත්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 35 ස. පු:** ලොකොත්තර ද්විතීයධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්
භෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්භෙද
නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 36 ස. පු:** ලොකොත්තර ද්විතීයධ්‍යාන ... තෘතීයධ්‍යාන ...
චතුර්ධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්භෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වාග්භෙද
නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 37 ප. පු:** ‘සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇති’යි නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “චිතකිම්මාරයෝ
වාක්ඝංඝකාරයහ (=වචනොපාතති හෙතු)”යි
වදාරනලද නො වේ ද? ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට
චිතකිම්මාර ඇත්තේ මැ නු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “චිතකිම්මා-
රයෝ වාක්ඝංඝකාරයහ”යි වදාරනලද නම් ප්‍රථම-
ධ්‍යාන සමවත්තනුට චිතකිම්මාරයෝ ඇත් නම්,
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, ‘සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇති’යි
කියැයුතු මැ යැ.

38. ස. පු: 'විතකකච්චාරා වව්භෙදාරා චූතතා භගවතා, පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතකකච්චාරා'ති අත්ථි තස්ස වව්භෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පඨවිකසිණං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතකකච්චාරා, අත්ථි තස්ස වව්භෙදො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

39 ස. පු: 'විතකකච්චාරා වව්භෙදාරා චූතතා භගවතා, පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතකකච්චාරා'ති අත්ථි තස්ස වව්භෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජෝ කසිණං -පෙ- වායොකසිණං -පෙ- නිලකසිණං -පෙ- පිතකසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔද්දාකසිණං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතකකච්චාරා, අත්ථි තස්ස වව්භෙදො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

40. ප. පු: න වත්තබ්බං: සමාපන්නස්ස අත්ථි වව්භෙදො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු විතකකසමුට්ඨානා වාචා චූතතා භගවතා, පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතකක-ච්චාරා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඨ: හඤ්චි විතකකසමුට්ඨානා වාචා චූතතා භගවතා, පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතකක-ච්චාරා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වව්භෙදො'ති.

41. ස. පු: විතකකසමුට්ඨානා වාචා චූතතා භගවතා. පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතකකච්චාරාති. අත්ථි තස්ස වව්භෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සඤ්ඤාසමුට්ඨානා වාචා චූතතා භගවතා. දුතිසං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ථි සඤ්ඤා. අත්ථි තස්ස විතකකච්චාරා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

38. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'විහකිවිචාරයෝ වාක්සංසකාරයහ'යි වදාරනලදී, 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විහකිවිචාර ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පඨවිකසිණ ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විහකි-විචාරයෝ ඇත. ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
39. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහකිවිචාරයෝ වාක්සංසකාරයහ'යි වදාරනලදී, 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විහකිවිචාර ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ආපොකසිණ ... හෙජොකසිණ ... වායොකසිණ ... නිලකසිණ ... පිනකසිණ ... ලොභිතකසිණ... ඔදනකසිණ ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විහකි-විචාරකයෝ ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
40. ප. ප්‍ර: 'සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි නො කියැයුනු ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වාක් නොමෝ විහකිසමුත්ථානස'යි වදාරන ලද නො මේ ද? ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විහකිවිචාරයෝ ඇත.
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ය: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වාක් නොමෝ විහකිසමුත්ථාන සයි වදාරනලද නම්, ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විහකිවිචාරයෝ ඇත් නම්,
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'සමවත්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි කියැයුනු මැ යැ.
41. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වාක් නොමෝ විහකිසමුත්ථානසයි වදාරන ලදී. 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විහකිවිචාර ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වාක් නොමෝ සංඥසමුත්ථානස'යි වදාරන ලදී. 'ද්විතීයධ්‍යාන සමවත්තනුට සංඥ ඇත, ඔහුට විහකිවිචාරයෝ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

42. ස. පු:

විභක්කසමුට්ඨානා වාචා චූතනා භගවතා, පස්මං
ඤානං සමාපන්නස්ස අපඨි විභක්කපිචාරා'ති අපඨි
තස්ස වච්ඡේදෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

සඤ්ඤාසමුට්ඨානා වාචා චූතනා භගවතා.
තතිස්සං ඤානං -පෙ- චතුස්සං ඤානං -පෙ-
ආකාසානඤ්චායනනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චා-
යනනං -පෙ- ආභිඤ්චාඤ්ඤායනනං සමාපන්නස්ස
අපඨි සඤ්ඤා. අපඨි තස්ස විභක්කපිචාරා'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

43. ස. පු:

සමාපන්නස්ස අපඨි වච්ඡේදෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

නනු “පස්මං ඤානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා
හොති”ති අපේ'ව සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

අනු. ය:

හඤ්චි “පස්මං ඤානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා
හොති”ති අපේ'ව සුත්තනෙතො,

අනු. පා:

නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ “සමාපන්නස්ස අපඨි
වච්ඡේදෙ”ති.

44. ස. පු:

“පස්මං ඤානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා
හොති”ති අපේ'ව සුත්තනෙතො'ති අපඨි තස්ස
වච්ඡේදෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

“දුතිස්සං ඤානං සමාපන්නස්ස විභක්කපිචාරා
නිරුද්ධා හොති”ති අපේ'ව සුත්තනෙතො'ති
අපඨි තස්ස විභක්කපිචාරා'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු:

“පස්මං ඤානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා
හොති”ති අපේ'ව සුත්තනෙතො'ති අපඨි තස්ස
වච්ඡේදෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

42. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වචනය විතකි-
සමුත්ථානය'යි වදාරන ලද. 'ප්‍රථමධ්‍යාන
සමවන්තහුට විතකිවිචාරයෝ ඇති'යි ගෙන
ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වචනය සංඥ
සමුත්ථානය'යි වදාරන ලදි. තෘතීයධ්‍යාන ...
චතුර්ධ්‍යාන ... ආකාශානඤ්චායනන ... විඤ්ඤ-
ඤ්ඤායනන...ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමවන්තහුට
සංඥ ඇත. ඔහුට විතකිවිචාරයෝ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

43. ස. ප්‍ර: සමවන්තහුට වාග්හෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවන්තහුට වචන නිරුද්ධි
වෙති'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවන්තහුට වචන නිරුද්ධි
වෙති'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් නම්,

අනු. පා: හවත, සමවන්තහුට වාග්හෙද ඇති'යි නො
කියැයුනු මැ යැ.

44. ස. ප්‍ර: 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවන්තහුට වචන නිරුද්ධි වෙති'යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු'යි ගෙන
ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ද්විතීයධ්‍යාන සමවන්තහුට විතකිවිචාර නිරුද්ධි-
යහ'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු'යි
ගෙන ඔහුට විතකිවිචාරයෝ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

45. ස. ප්‍ර: 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවන්තහුට වචන නිරුද්ධි
වෙති'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු'යි
ගෙන ඔහුට වාග්හෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: “නතියං ඛානං සමාපන්නස්ස පිති නිරුඬා ගොති -පෙ- චතුස්සං ඛානං සමාපන්නස්ස අස්සාසි-පස්සාසි නිරුඬා ගොති -පෙ- ආකාසානස්ථා-යනං සමාපන්නස්ස රූපසිඤ්ඤා නිරුඬා ගොති -පෙ- ආකිඤ්චිඤ්ඤායනං සමාපන්නස්ස විඤ්ඤාණස්ථායනසිඤ්ඤා නිරුඬා ගොති -පෙ- නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනං සමාපන්නස්ස ආකිඤ්චිඤ්ඤායනසිඤ්ඤා නිරුඬා ගොති -පෙ- සිඤ්ඤාවේදයිනතිරොධං සමාපන්නස්ස සිඤ්ඤා ච වේදනා ච නිරුඬා ගොති”ති අනේච සුත්තනේවා’ති අනි නස්ස සිඤ්ඤා ච වේදනා වාති.

ප. පටි: නා ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

46. ප. පු: නා වත්තබ්බං සමාපන්නස්ස අනි වච්චෙදෙ’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නානු පඨමස්ස ඛානස්ස සද්දෙ, කණ්ටකො චුත්තො භගවතා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි පඨමස්ස ඛානස්ස සද්දෙ, කණ්ටකො චුත්තො භගවතා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “සමාපන්නස්ස අනි වච්චෙදෙ”ති.

47. ස. පු: “පඨමස්ස ඛානස්ස සද්දෙ, කණ්ටකො චුත්තො භගවතා”ති සමාපන්නස්ස අනි වච්චෙදෙ’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුතියස්ස ඛානස්ස විතකඛපිමාරු කණ්ටකො චුත්තො භගවතා -පෙ- තතියස්ස ඛානස්ස පිති කණ්ටකො චුත්තො භගවතා -පෙ- චතුස්සං ඛානස්ස අස්සාසිපස්සාසි කණ්ටකො චුත්තො භගවතා -පෙ- ආකාසානස්ථායනං සමාපන්නස්ස රූපසිඤ්ඤා කණ්ටකො චුත්තො භගවතා -පෙ- විඤ්ඤාණස්ථායනං සමාපන්නස්ස ආකාසානස්ථායනසිඤ්ඤා කණ්ටකො චුත්තො භගවතා -පෙ- ආකිඤ්චිඤ්ඤායනං සමාපන්නස්ස විඤ්ඤාණස්ථායනසිඤ්ඤා කණ්ටකො චුත්තො භගවතා -පෙ- නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනං සමාපන්නස්ස ආකිඤ්චිඤ්ඤායනසිඤ්ඤා කණ්ටකො චුත්තො භගවතා -පෙ- සිඤ්ඤාවේදයිනතිරොධං සමාපන්නස්ස සිඤ්ඤා ච වේදනා ච කණ්ටකො චුත්තො භගවතා, a අනි නස්ස සිඤ්ඤා ච වේදනා වා’ති.

ප. පටි: නා ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: “නානියධ්‍යාන සමවන්තහුට ප්‍රිය නිරුඳි වෙති’යි ... චතුම්ඛ්‍යාන සමවන්තහුට ආභාස-ප්‍රභාස නිරුඳි වෙති’යි ... ‘ආකාසානඤ්චායනන සමවන්තහුට රූපසංඥ නිරුඳි වෙති’යි ... ‘ආභිඤ්ඤායනන සමවන්තහුට විඤ්ඤාණඤ්චා-යනනසංඥ නිරුඳි වෙති’යි ... නොවසඤ්ඤා-නාසඤ්ඤායනන සමවන්තහුට ආභිඤ්ඤායනනසංඥ නිරුඳි වෙති’යි ... සඤ්ඤාචේදයින-නිරෝධ සමවන්තහුට සංඥචේදනා දෙදෙන නිරුඳි වෙති’යි වදාළ සුත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැනු’යි ගෙන ඔහුට සංඥාත් චේදනාත් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

46. ප. පු: ‘සමවන්තහුට වාන්හෙද ඇති’යි නො කියැවුණු ද? එසේ යැ.

ස. පටිඤ්ඤා:

ප අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ප්‍රථමධ්‍යානයට ශබ්දය කණ්ටකය’යි වදාරනලද්දේ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා:

අනු. ය:

ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ප්‍රථමධ්‍යානයට ශබ්දය කණ්ටකය’යි වදාරනලද නම්,

අනු. පා:

එහෙයින් භවන, සමවන්තහුට වාන්හෙද ඇති’යි කියැවුණු මැ යැ.

47. ස. පු: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ප්‍රථමධ්‍යානයට ශබ්දය කණ්ටකය’යි වදාරනලද්ද’යි ගෙන සමවන්-තහුට වාන්හෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ද්විතීයධ්‍යානයට විනානිවිචාර කණ්ටකයැ’යි වදාරනලදි ... භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ විසින් තෘතීයධ්‍යානයට ප්‍රිය කණ්ටකයැ’යි වදාරනලදි ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් චතුම්ඛ්‍යානයට ආභාස ප්‍රභාස දෙක කණ්ටකයැ’යි වදාරනලදි ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආකාසානඤ්චායනන සමවන් සමවන්තහුට රූපසංඥා කණ්ටකයැ’යි වදාරනලදි ... භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ විසින් විඤ්ඤාණඤ්චායනන සමවන් සමවන්තහුට ආකාසානඤ්චායනන-සංඥා කණ්ටකයැ’යි වදාරනලදි ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආභිඤ්ඤායනන සමවන් සමවන්තහුට විඤ්ඤාණඤ්චායනනසංඥා කණ්ටක යැ’යි වදාරනලදි ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනන සමවන් සමවන්තහුට ආභිඤ්ඤායනනසංඥා කණ්ටකයැ’යි වදාරන ලදි ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සඤ්ඤා-චේදයිනනිරෝධ සමවන් සමවන්තහුට සංඥ චේදනා දෙක කණ්ටකයැ’යි වදාරන ලදි. ඔහුට සංඥාත් චේදනාත් ඇද්ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

48. ප. පු:

න වහතඛබ්බං “සමාපන්නස්ස අත්ථි වව්භෙදො”ති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ප. අනු:

නානු චිත්තං භගවතා “සිඛිස්ස ආනන්ද භගවතො
අරහතො සමමාසමිබ්බුද්ධස්ස¹ අනික්ඛු නාම සාවකො
බ්‍රහ්මලොකෙ සීතො දසසහස්සිලොකධාත්‍යං සිරොනා
විඤ්ඤපෙසි.^a -

“ආරහථ නිකම්ථ යුක්ඛ්ථ බ්‍රහ්මසාසනෙ

ධුතාථ මච්චුතො සෙනං නලාගාරං

ව ඤාණ්ථරො

යො ඉමස්මිං ධම්මචිත්තයෙ අපමනෙනා

විහෙස්සති²

පහාය ජාතිසංසාරං දුක්ඛස්සන්තං

කපිස්සති’ති.^b

අත්ථි’ව සුත්තානොති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

අනු. පා:

තෙන හි “සමාපන්නස්ස අත්ථි වව්භෙදො”ති.

වව්භෙදකථා නිබ්බිතා.

1. භගවතො ආනන්ද සිඛිස්ස - අ.හි

2. විහෙස්සති - ඡෛස්.

a. නිකම්භුතතර - ආනන්දවහන

b. බ්‍රහ්මසංප්‍රත්තා - අරුණවතිස්සත්තා.

48. ප. ප්‍ර: ‘සමවන්හුට වාග්හෙද ඇති’යි නො කියැවුණ ද?’

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ආනාදය, සිති නම් වූ භාග්‍යවන් අතීන් සමයක්සලුඳුණින් වහන්සේගේ අතිහු නම් ශ්‍රාවකතෙම බඳුලොව සිටියේ දහසහස්‍රලොකධාතුව ස්වරයෙන් විඤ්ජනාය කෙළේ -

“ආරමාපියයීය කරව, නිජ්‍යුමණ්ඩියයීය කරව, බුද්ධිශාසනයෙහි (සතනප්‍රවාතනීන්) යෙදෙව. ඇතකු බටදඹුයෙන් කළ ගෙයක් වනසන්නාක් මෙන් කෙළෙක් මරසෙන් නසව.

යමෙක් මෙසස්තෙහි නො පමාව වෙසේ ද, හේ ජාතිය හා සංසාරය දුරු කොට දුක් කෙළවර කරන්නේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?’

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් සමවන්හුට වාග්හෙද ඇත. (සිතිහු ආනාද - යනාදීන් එළැවූ සාධකසුත්‍රයෙහි යම් සමාපනතිවිතතයෙකින් ඒ වාග්හෙද උපන්නේ නම්, එයින් කායහෙදත් උපදනේ මැ යැ. එයින් ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන විතත නො වෙයි. එයින් මැ සාධකත් නො වේ.)

2 6.

දුක්ඛාභාරකථා.

1. ස. පු: දුක්ඛාභාරො මග්ගඛනං මග්ගපරිසාපනනානි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සෙ කෙච්ඡි දුක්ඛනානි වාචං භාසනානි, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙතී'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සෙ කෙච්ඡි දුක්ඛනානි වාචං භාසනානි, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: බාලපුප්පජනා දුක්ඛනානි වාචං භාසනානි, බාල-පුප්පජනා මග්ගං භාවෙතී'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: මාභුඝාතකො-පෙ- පිභුඝාතකො-පෙ- අර්භන ඝාතකො-පෙ- ලොහිභුප්පාදකො-පෙ- යඛිඝ-හෙදකො දුක්ඛනානි වාචං භාසනානි, සබ්බහෙදකො මග්ගං භාවෙතී'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

දුක්ඛාභාරකථා නිමිතා.

2. 6.

දුකබාහාරකථා.

[‘දුඛං යද්’ දුඛං යද්’යි ඛස් ධර්මානුසේ දුඛයෙහි සෞභංග ඵලමාරම්භි. ඒ දුකබාහාර නම්. තෙල දුකබාහාරය ‘මාහිඛගසෙකාසී, මාහිපයඝාපහන යද්’යි ලබ්ඛි ගත් මාදිත්‍ර ආත. පුම්මෙලියසන්තී සෙහිති. ලන්තේ මාද බිදුනම දුකබාහාරකථා ඵසී.]

1. ස. පු: දුකබාහාරය මාහිඛග, මාහිපයඝාපහන වෙ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් කෙනෙක් ‘දුඛං’ යයි වචන බෙණෙත් නම්, ඔහු හැම මාහිය වඩන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
(අවිදහිකයන් සදහා ප්‍රතිකෂෙප යි.)
2. ස. පු: (නැවතත්) යම් කෙනෙක් ‘දුඛං’ යයි ඛස් බෙණෙත් නම් ඔහු හැම මාහිය වඩන් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (විදහිකයන් සදහා ප්‍රතිඥ යි.)
- ස. අනු: බාල පාඨන්ජනයෝ ‘දුඛං’ යයි වචන බෙණෙති. බාල පාඨන්ජනයෝ මාහිය වඩන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: මාතුසාරකක ... පිතුසාරකක ... අරහන්තසාරකක ... ලොහිතුප්පාදක ... සඛ්ඝහෙදක ‘දුඛං’ යයි වචන බෙණෙයි. සඛ්ඝහෙදක මාහිය වඩා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

දුකබාහාරකථා නිමි.

2. 7.

චිත්තවට්ඨිතිකථා.

1. ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං නිව්ඨන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: උපසංදිවසො උපසාදකකිණො, උපසංදිවසො වයකකිණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: එකං චිත්තං ද්වෙ දිවසෙ නිව්ඨන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දිවසො උපසාදකකිණො, දිවසො වයකකිණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -ප-
3. ස. පු: එකං චිත්තං චන්තාරො දිවසෙ නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨි දිවසෙ නිව්ඨති -පෙ- දස දිවසෙ නිව්ඨති -පෙ- විසති දිවසාති නිව්ඨති -පෙ- මාසං නිව්ඨති -පෙ- ද්වෙ මාසෙ නිව්ඨති -පෙ- චන්තාරො මාසෙ නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨි මාසෙ නිව්ඨති -පෙ- දස මාසෙ නිව්ඨති -පෙ- සංවච්ඡරා නිව්ඨති -පෙ- ද්වෙ වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- චන්තාරි වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨි වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- දස වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- විසති වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- නිංස වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- චන්තාරිස වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- පඤ්ඤාස වසංසාති නිව්ඨති -පෙ- වසංසාතං නිව්ඨති -පෙ- ද්වෙ වසංසාතාති නිව්ඨති -පෙ- චන්තාරි වසංසාතාති නිව්ඨති -පෙ- පඤ්ච වසංසාතාති නිව්ඨති -පෙ- වසංසාතසංසං නිව්ඨති -පෙ- ද්වෙ වසංසාතසංසාති නිව්ඨති -පෙ- චන්තාරි වසංසාතසංසාති නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨි වසංසාතසංසාති නිව්ඨති -පෙ- සොලස වසංසාතසංසාති නිව්ඨති -පෙ- කප්පං නිව්ඨති -පෙ- ද්වෙ කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ- චන්තාරො කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨි කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ- සොලස කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ- ඛන්තිංස කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ- චතුසංසං කප්පාති නිව්ඨති -පෙ- පඤ්චකප්පසංසාති නිව්ඨති -පෙ- කප්පසංසාති නිව්ඨති -පෙ-

2. 7.

විභවට්ඨිතිකථා.

[සමාපනනිවහන හා සමාඛන්ධනසය හා දෙතදන අනුප්‍රබන්ධ විසින් වැටෙන දහ එක් මෑ සිතෙක බොහෝකල් සිටිනිසි ලෙසි ගත් වාදිප්‍ර දැන. අභිකසන් සෙසිති. උත්තේ වාද බිඳුනව විභවට්ඨිතිකථා සඬි.]

1. ස. ප්‍ර: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අඬ දිනක් උත්පාදකත්වයෙන් අඬදිනක් ව්‍යයකත්වයෙන් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
2. ස. ප්‍ර: එක් සිතෙක් දෙදිනක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: දවසක් උත්පාදකත්වයෙන් දවසක් ව්‍යයකත්වයෙන් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
3. ස. ප්‍ර: එක් සිතෙක් සතර දිනක් සිටුවන් වේ ද? ... අටදිනක් සිටුවන් වේ ද ... දස දිනක් සිටුවන් වේ ද ... විසිදිනක් සිටුවන් වේ ද ... මසක් සිටුවන් වේ ද ... දෙමසක් සිටුවන් වේ ද ... සාරමසක් සිටුවන් වේ ද ... අටමසක් සිටුවන් වේ ද ... දසමසක් සිටුවන් වේ ද ... හවුරුද්දක් සිටුවන් වේ ද ... දවුරුද්දක් සිටුවන් වේ ද ... සාරවසක් සිටුවන් වේ ද ... අට වසක් සිටුවන් වේ ද ... දසවසක් සිටුවන් වේ ද ... විසිවසක් සිටුවන් වේ ද ... නිස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සතළිස් වසක් සිටුවන් වේ ද ... පනස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සියක් වසක් සිටුවන් වේ ද ... දෙසියවසක් සිටුවන් වේ ද ... සිව්සියවසක් සිටුවන් වේ ද ... පන්සියවසක් සිටුවන් වේ ද ... දහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... දෙදහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සාරදහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... අටදහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සොළොස්දහස් වසක් සිටුවන් වේ ද ... කපක් සිටුවන් වේ ද ... දෙකපක් සිටුවන් වේ ද ... සාරකපක් සිටුවන් වේ ද ... අටකපක් සිටුවන් වේ ද ... සොළොස් කපක් සිටුවන් වේ ද ... දෙතිස්කපක් සිටුවන් වේ ද ... සූසැට කපක් සිටුවන් වේ ද ... පන්සියකපක් සිටුවන් වේ ද ... දහසක් කප් සිටුවන් වේ ද ..

දෙව කප්පසහස්සානි නිව්ඨනී -පෙ- චත්තාරි කප්ප-
සහස්සානි නිව්ඨනී -පෙ- අව්ඨ කප්පසහස්සානි
නිව්ඨනී -පෙ- සොලස කප්පසහස්සානි නිව්ඨනී
-පෙ- විසති කප්පසහස්සානි නිව්ඨනී-පෙ-චත්තාරිස
කප්පසහස්සානි නිව්ඨනී -පෙ- සට්ඨි කප්පසහස්සානි
නිව්ඨනී-පෙ- චතුරාරිසිති කප්පසහස්සානි නිව්ඨනී'නි.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

දෙව චත්තාරිස කප්පසහස්සානි උප්පාදකකණො
දෙව චත්තාරිස කප්පසහස්සානි වයකකණොති.

ප. පටි:

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු:

එකං චිත්තං දිව්සං නිව්ඨනීති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. පු:

අඤ්ඤා ධම්මා එකාහං බහුමපි උප්පජ්ජිතා
නිරුජ්ඣන්තිති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

තෙ ධම්මා චිත්තෙන ලුප්පරිවත්තාති.

ප. පටි:

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු:

තෙ ධම්මා චිත්තෙන ලුප්පරිවත්තාති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

නහු වුත්තං භගවතා “නාහං භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාං
එකධම්මෙපි සමනුපස්සාමි යං එවං ලුප්පරිවත්තං,
යථසිද්ධං චිත්තං. යාවඤ්ඤිදා භික්ඛවෙ, උපමාපි
න සුකරා යාව ලුප්පරිවත්තං චිත්තන්ති”^a අත්ථෙව
සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න චත්තබ්බං ‘තෙ ධම්මා චිත්තෙන
ලුප්පරිවත්තා’ති.

6. ස. පු:

එකං චිත්තං දිව්සං නිව්ඨනීති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

චතත්ථිඤ්ඤාණං දිව්සං නිව්ඨනීති.

ප. පටි:

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

a. එකක අබ්‍යන්තර - පඤ්චමමසා.

දෙදහස් කප් සිටුවන් වේ ද ... සාරදහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... අටදහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... සොළොස්දහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... විසිදහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... සතළිස්දහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... සැටදහස්කප් සිටුවන් වේ ද .. සුවසූදහස්කප් සිටුවන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: දෙසාලිස් දහස්කප් උතපාදකෂණයෙහින් දෙසාලිස් දහස්කප් ව්‍යයකෂණයෙහින් සිටුවන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

4. ස. පු: එක් සිතෙක් දවසක් කල් සිටුවන් වේද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු: එක් දින බොහෝ වර ඉඹිද නිරුඳව වන අන්‍ය ධම්මෝ ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ධම්මෝ සිතට වඩා වහා පෙරළෙනසුලු වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

5. ප. පු: ඒ ධම්මෝ සිතට වඩා වහා පෙරළෙනසුලු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (විනයයාගේ දිසිසම්භිත පිණිස ප්‍රතිඥා යි.)

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “මහණෙනි, යමෙක් මෙසේ වහා ඉපැද නස්නාසුලු වේ නම්, සිත බල අන් එක ධම්මකුලු මම නො දක්මි. මහණෙනි, සිත කෙතරම් වහා පෙරළෙනසුලු වේ ද යත්: (එයට) උපමාවකුලු අතියක දුපකර වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇතැනේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා. එසින් මැ “ඒ දහම්හු සිතට වඩා වහා පෙරළෙන සුල්ලප”යි නො කියැයුතු.

6. ස. පු: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වක්ඛුර්විඥානය දවසක් සිටුවන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- ස අනු: සොනවිඤ්ඤාණං -පෙ- සානවිඤ්ඤාණං -පෙ- ජ්ඣානවිඤ්ඤාණං -පෙ- කායවිඤ්ඤාණං -පෙ- අකුසලවිකතං -පෙ- රාගසහගතං -පෙ- දොස-සහගතං -පෙ- මොහසහගතං -පෙ- මානසහගතං -පෙ- දිට්ඨිසහගතං -පෙ- විචිකිච්ඡාසහගතං -පෙ- පිනසහගතං -පෙ- උද්ධුච්චසහගතං -පෙ- අතිරික-සහගතං -පෙ- අනොත්තප්පසහගතං චිත්තං නිවසති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං නිවසති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සෙනෙව චිත්තෙන චක්ඛුනා රූපං පසාති, තෙනෙව චිත්තෙන සොතෙන සද්දං සුණාති, -පෙ- සාතෙන ගඤ්ඤං සායති -පෙ ජ්ඣාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුසති -පෙ- මනසා ධම්මං විජානාති පෙ- සෙනෙව චිත්තෙන මනසා ධම්මං විජානාති, තෙනෙව චිත්තෙන චක්ඛුනා රූපං පසාති -පෙ- සොතෙන සද්දං සුණාති -පෙ- සාතෙන ගඤ්ඤං සායති -පෙ- ජ්ඣාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුසති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං නිවසති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සෙනෙව චිත්තෙන අභික්කමති, තෙනෙව චිත්තෙන ප්‍රතික්කමති. සෙනෙව චිත්තෙන පටික්කමති, තෙනෙව චිත්තෙන අභික්කමති. සෙනෙව චිත්තෙන ආලොකෙති, තෙනෙව චිත්තෙන විලොකෙති. සෙනෙව චිත්තෙන විලොකෙති, තෙනෙව චිත්තෙන ආලොකෙති. සෙනෙව චිත්තෙන සම්මිඤ්ජති¹ තෙනෙව චිත්තෙන පසාරෙති. සෙනෙව චිත්තෙන පසාරෙති තෙනෙව චිත්තෙන ඤාණං උත්ථානං.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: ආකාසානඤ්චාසනප්‍රපාතං දෙවානං එකං චිත්තං යාවකායුකං නිවසති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මහස්සානං එකං චිත්තං යාවකායුකං නිවසති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

1. සම්මිඤ්ජති - මිඡසං.

- ස. අනු:   ශ්‍රෝත්‍රවිඥානය ... ස්ත්‍රාණවිඥානය ... ජිහ්වාවිඥානය ...
කායවිඥානය ... අනුකලවිභ්‍රාතය ... රාගසහගත
විභ්‍රාතය ... දෝෂසහගතවිභ්‍රාතය ... මොහසහගත
විභ්‍රාතය ... මානසහගතවිභ්‍රාතය ... දූෂිතසහගත
විභ්‍රාතය ... විවිඛිතසාසහගතවිභ්‍රාතය ... ස්වාසාන
සහගතවිභ්‍රාතය ... ඔෂධිකාසහගතවිභ්‍රාතය ...
අග්‍රිකසහගතවිභ්‍රාතය ... අනපත්‍රපාසහගතවිභ්‍රාතය
දවසක් සිටුවෙත් වේ ද?
- ප. පටි:   එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවෙත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:   එසේ යැ.
- ස. අනු:   යම් මැ සිතෙකින් ඇසින් රු දක්නේ ද, එයින් මැ
කනින් ගබද දසා ද? ... ස්ත්‍රාණයෙන් ගද අසා ද? ...
දිවින් රස ආසාද කෙරේ ද? ... කසින් පහස
සාගී කෙරේ ද? ... මනසින් දහම් දන්නේ ද? ..
යම් මැ සිතෙකින් මනසින් දහම් දන්නේ නම්
එ මැ සිතින් ඇසින් රු දක්නේ ද? ... කනින් ගබද
දසා ද? ... නැහැයෙන් ගද අසා ද? ... දිවින් රස
ආසාද කෙරේ ද? ... කසින් පහස සාගී කෙරේ ද?
- ප. පටි:   එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
8. ස. ප්‍ර: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවෙත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:   එසේ යැ.
- ස. අනු:   යම් මැ සිතෙකින් ඉදිරි බලා යේ නම්, එයින් මැ
පසුබලා යා යුතු ද? යම් මැ සිතෙකින් පසුබලා යා නම්
එයින් මැ ඉදිරි බලා යේ ද? යම් මැ සිතෙකින්
ඉදිරි බලා නම්, එ සිතින් මැ ඔබ්බෙබ බලා ද?
යම් මැ සිතෙකින් ඔබ්බෙබ බලා නම් එ සිතින්
මැ ඉදිරි බලා ද? යම් මැ සිතෙකින් සම්ඤ්ජන
කෙරේ නම් එ සිතින් මැ ප්‍රසාරණ කෙරේ ද? යම්
මැ සිතෙකින් ප්‍රසාරණ කෙරේ නම්, එ සිතින් මැ
සම්ඤ්ජන කෙරේ ද?
- ප. පටි:   එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
9. ස. ප්‍ර: ආකාසානඤ්චායනනොපග දෙවියන්ගේ එක්
සිතෙක් ආයු ඇති තාක් සිටුවෙත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:   එසේ යැ.
- ස. අනු:   චක්‍රායුගයන්ගේ එක් සිතෙක් ආයු ඇති තාක්
සිටුවෙත් වේ ද?
- ප. පටි:   එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

10. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනුපගානං දෙවානං එකං චිත්තං යාචනායුහං නිව්ඨතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: වාතූමමහාරාජිකානං දෙවානං -පෙ- නාවතිංසානං දෙවානං -පෙ- සාමානං දෙවානං -පෙ- කුසිනානං දෙවානං -පෙ- නිමමානරතීනං දෙවානං -පෙ- පරනිමිතිවසවතනීනං දෙවානං -පෙ- බ්‍රහ්මපාරි- සජ්ජානං දෙවානං -පෙ- බ්‍රහ්මපුරොභිකානං දෙවානං -පෙ- මහාබ්‍රහ්මානං දෙවානං -පෙ- පරිත්තාහානං දෙවානං -පෙ- අප්පමාණාහානං දෙවානං -පෙ- ආනස්සරානං දෙවානං -පෙ- පරිත්තසුහානං දෙවානං -පෙ- අප්පමාණසුහානං දෙවානං -පෙ- සුහනිණ්ණානං දෙවානං -පෙ- වෙහපථලානං දෙවානං -පෙ- අවිහානං දෙවානං -පෙ- අහප්පානං දෙවානං -පෙ- සුද්දස්සානං දෙවානං -පෙ- සුද්දස්සිනං දෙවානං -පෙ- අකඤ්චියානං දෙවානං එකං චිත්තං යාචනායුකං නිව්ඨතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. ප: ආකාසානඤ්චායනනුපගානං දෙවානං විසති කප්පසහස්සාති ආයුප්පමාණං. ආකාසානඤ්චාය- නනුපගානං දෙවානං එකං චිත්තං විසති කප්පසහස්සාති නිව්ඨතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මනුස්සානං වස්සසනං ආයුප්පමාණං. මනුස්සානං එකං චිත්තං වස්සසනං නිව්ඨතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනුපගානං දෙවානං විසති කප්පසහස්සාති ආයුප්පමාණං. ආකාසානඤ්චා- යනනුපගානං දෙවානං එකං චිත්තං විසති කප්පසහස්සාති නිව්ඨතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: වාතූමමහාරාජිකානං දෙවානං පඤ්ච වස්සසහාති ආයුප්පමාණං. වාතූමමහාරාජිකානං දෙවානං එකං චිත්තං පඤ්ච වස්සසහාති නිව්ඨති -පෙ- [නාවතිංසානං දෙවානං එකං චිත්තං] වස්සසහස්සං නිව්ඨති -පෙ- දො වස්සසහස්සාති නිව්ඨති -පෙ- වත්තාරි වස්සසස්සාති නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨ වස්සසහස්සාති නිව්ඨති -පෙ- සොලස වස්ස- සහස්සාති නිව්ඨති -පෙ- කප්පස්ස නතිසගාගං නිව්ඨති -පෙ- අබ්බිකප්පං නිව්ඨති -පෙ- එකං කප්පං නිව්ඨති -පෙ- දො කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ-

10. ස. ප්‍ර: ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් ආයු ඇති නාක් සිටුවේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වානුමමහාරාජික දෙවියන්ගේ ... නාවනිංස දෙවියන්ගේ ... යාම දෙවියන්ගේ ... නුසිත දෙවියන්ගේ ... නිමොනරති දෙවියන්ගේ ... පරනිමිතවසවතති දෙවියන්ගේ ... බ්‍රහමපාරිසජ්ජ දෙවියන්ගේ ... බ්‍රහමපුරොතිත දෙවියන්ගේ ... මහාබ්‍රහම දෙවියන්ගේ ... පරිතතාන දෙවියන්ගේ ... අප්පමාණාන දෙවියන්ගේ ... ආනසාර දෙවියන්ගේ ... පරිතතසුන දෙවියන්ගේ ... අප්පමාණසුන දෙවියන්ගේ ... සුහතිණ්ණ දෙවියන්ගේ ... වෙහපඵල දෙවියන්ගේ ... අවිහ දෙවියන්ගේ ... අනප්ප දෙවියන්ගේ ... සුදසු දෙවියන්ගේ ... සුදසු දෙවියන්ගේ ... අකණ්ඨ දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් ආයු ඇති නාක් සිටුවේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො නිශ්චයනු මැ යැ ...

11. ස. ප්‍ර: ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියනට විසිකප්දහසක් ආයු පමණ වෙයි. ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් විසිකප්දහසක් සිටුවේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ග්‍රෙහායනට සියක් හවුරුද්දක් ආයුප්‍රමාණ වෙයි. මිනිසුන්ගේ එක් සිතෙක් සියක් හවුරුද්දක් කල් සිටුවේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො නිශ්චයනු මැ යැ ...

12. ස. ප්‍ර: ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියනට විසිකප්දහසක් ආයු පමණ වෙයි. ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් විසිකප්දහසක් කල් සිටුවේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වානුමමහාරාජික දෙවියනට පන්සියක් හවුරුදු ආයුප්‍රමාණ වෙයි. වානුමමහාරාජික දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් පන්සියක් හවුරුදු සිටුවේ වේ ද ... නාවනිංස දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් දහසක් හවුරුදු සිටුවේ ද ... දෙදහසක් හවුරුදු සිටුවේ ද ... සිව්දහසක් හවුරුදු සිටුවේ ද ... අටදහසක් හවුරුදු සිටුවේ ද ... සොළොස් දහසක් හවුරුදු සිටුවේ ද ... කලාප් පිළිබඳ නුන්-වන භාගය සිටුවේ ද ... අසිකලාපක් සිටුවේ ද ... එක්කපක් සිටුවේ ද ... දෙකපක් සිටුවේ ද ...

විනාශාරො කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පෙ
නිව්ඨති -පෙ- සොලස කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ-
බ්බන්තිස කප්පෙ නිව්ඨති -පෙ- චතුස්සරි කප්පෙ
නිව්ඨති -පෙ- පඤ්ච කප්පසතාති නිව්ඨති
-පෙ- කප්පසහස්සා නිව්ඨති -පෙ- දෙවි
කප්පසහස්සාති නිව්ඨති -පෙ- විනාශකප්ප-
සහස්සාති නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පසහස්සාති
නිව්ඨති -පෙ- අකණ්ඨොනා¹ දෙවානා සොලස
කප්පසහස්සාති ආයුස්සමාණං. අකණ්ඨොනං
දෙවානා එකං විනාශං සොලස කප්පසහස්සාති
නිව්ඨතිති.

ප. පටි: න හෙවං විනාශෙබ්බ -පෙ-

13. ප. පු: ආකාසානඤ්චාසනනුපගානං දෙවානං විනාශං
මුහුතං මුහුතං උප්පජ්ජති, මුහුතං මුහුතං
නිරුජ්ඣතිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: ආකාසානඤ්චාසනනුපගා දෙවා මුහුතං මුහුතං
වචනති, මුහුතං මුහුතං උප්පජ්ජනතිති.

ප. පටි: න හෙවං විනාශෙබ්බ -පෙ-

14. ස. පු: ආකාසානඤ්චාසනනුපගානං දෙවානං එකං විනාශං
සාවධායුකං නිව්ඨතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: ආකාසානඤ්චාසනනුපගා දෙවා සෙනෙව විනෙකන
උප්පජ්ජනති, සෙනෙව විනෙකන වචනතිති.

ප. පටි: න හෙවං විනාශෙබ්බ -පෙ-

විනාශිතිකථා නිමිතා.

1. අකණ්ඨොනානං - සිමු, අකණ්ඨොනානං - PTS

සුකපක් සිටුවන් ද ... අටකපක් සිටුවන් ද ...
 සොළොස්කපක් සිටුවන් ද ... දෙතිස්කපක්
 සිටුවන් ද ... සුසාරකපක් සිටුවන් ද ... පන්සිස
 කපක් සිටුවන් ද ... කප්ප්දහසක් සිටුවන් ද ...
 දෙකප්දහසක් සිටුවන් ද ... සාරකප්දහසක්
 සිටුවන් ද ... අටකප්දහසක් සිටුවන් ද ...
 දසකප්දහසක් සිටුවන් ද ... සොළොස්කප්දහසක් දාස
 පමණ වෙයි. අකණ්ඩය දෙවියන්ගේ එක් සිහෙක්
 සොළොස්කප්දහසක් සිටුවන් වේ ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

13. ප. ප්‍ර:

ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියන්ගේ සිත
 මොහොතක් පාසා උපදි ද? මොහොතක් පාසා
 නිරුද්ධ වේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ:

එසේ යැ.

ප. අනු:

ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියෝ මොහොතක්
 පාසා චක්‍රව වෙත් ද? මොහොතක් පාසා උපදිත් ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

14. ප. ප්‍ර:

ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිහෙක්
 ආයු ඇති තාක් සිටුවන් වේ ද?

ප. පටිකුඤ්ඤ:

එසේ යැ.

ප. අනු:

ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියෝ යම් මැ සිහෙ-
 කින් උපදිත් ද? එසිත් මැ චක්‍රව වෙත් ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

විගතවිධිකථා නිමි.

2. 8.

කුකකුලකථා.

1. ස. පු: සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කථා¹ කුකකුලාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නහු අභි සුඛා වෙදනා: කායිකං සුඛං වෙහසික සුඛං දිඛිකං සුඛං මානුසිකං සුඛං ලාභසුඛං² සකකාරසුඛං යානසුඛං සයනසුඛං ඉස්සරියසුඛං ආභිපච්චසුඛං³ ගිභිසුඛං සාමඤ්ඤසුඛං සාසවා සුඛං අනාසවා සුඛං උපඛිසුඛං නිරුපඛිසුඛං සාමිසං සුඛං නිරාමිසං සුඛං සප්පිනිකං සුඛං නිප්පිනිකං සුඛං ක්කානසුඛං විමුතතිසුඛං කාමසුඛං නෙකනිමමසුඛං පටිවෙකසුඛං⁴ උපසමසුඛං සමෙබ්බසුඛනාති.⁵
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ය: හඤ්චි අභි සුඛා වෙදනා කායිකං සුඛං -පෙ- සාමබ්බසුඛං,⁵
 අනු. ථා: නො ව වන රෙ වහනබ්බෙ සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කථා කුකකුලාති.
2. ස. පු: සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කථා¹ කුකකුලාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙ සංඛාරා දුක්ඛා වෙදනා කායිකං දුක්ඛං වෙහසිකං දුක්ඛං සොකපරිදෙවදුක්ඛදෙමනස්ස-පාසාසාති.
 ප. පටි: න භෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: න වහනබ්බං සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කථා කුකකුලාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

1. අනොධිකථා - PTS.
 2. ලාභං සුඛං - සිමු.
 3. අභිපච්චසුඛං - සිමු, PTS.
 4. විවෙකසුඛං - මජ්ඣ.
 5. සමෙබ්බසුඛං - PTS.
 6. අදිකතා - සිමු

2. 8.

කුකකුලකථා.

[“සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිතං, සබ්බං සබ්බාරා දුක්ඛා”සි - මහණෙනි, හැම ආදිපත යැ, සඵ සංඝඝාරයෝ දුඃඛයහසි වදාල මේ ආදි සුත්‍රයන් නුනුමැන්නේ ගෙන නිෂ්පය්‍යායයිගයෙන් “සඵසංඝඝාරයෝ ඝාලකුරුමුසු පුණ්ණථ වැනියහ”සි ලබති යක් වාදිහු ඇත. කොකුලිකයන් සෙසිති. උන්ගේ වාද විවේචන කරන්නට කුකකුල කථා එසි]

1. ස. පු: සඵසංඝඝාරයෝ කොටස් විසින් බෙදුම් නො කොට හුණුහද වැනි වෙන් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛවේදනා ඇත්තේ මැ නු: කායිකසුඛ යැ වෛතසිකසුඛ යැ දිව්‍යසුඛ යැ මානුෂසුඛ යැ ලාභ- සුඛ යැ සත්කාරසුඛ යැ යානසුඛ යැ ශයනසුඛ යැ ඵෙඤ්ඤාසුඛ යැ ආබිජ්ජාසුඛ යැ ගාතිසුඛ යැ ශ්‍රාමණ්ණසුඛ යැ සාසුඛසුඛ යැ අනාසුඛසුඛ යැ උපතිසුඛ යැ නිරුපතිසුඛ යැ සාමිෂසුඛ යැ නිරා- මිෂසුඛ යැ සප්‍රිතිකසුඛ යැ නිෂ්ප්‍රිතිකසුඛ යැ ධ්‍යානසුඛ යැ විමුක්තිසුඛ යැ කාමසුඛ යැ නෛෂ්‍රම්‍යසුඛ යැ ප්‍රච්චේකසුඛ යැ උපගමසුඛ යැ සම්බෝධසුඛ යැ නිසා සි.

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් කායිකසුඛ යැ ... සම්බෝධසුඛ යැ’යි සුඛවේදනා ඇත් නම්,

අනු. පා: භවත, එකරුකින් සඵසංඝඝාරයෝ අවසි නො කොට උමණ්හමසදායහසි නො කියැයුනු.

2. ස. පු: සඵසංඝඝාරයෝ අනවසි කොට උමණ්හමසදාය වෙන් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ‘කායිකදුඃඛ යැ වෛතසිකදුඃඛ යැ ශොක- පරිදේවදුඃඛදෛශමිනසාඋපායාසියහ’යි මෙසේ සඵසංඝඝාරයෝ දුඃඛවේදනා සහගත වෙන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

3. ප. පු: ‘සඵසංඝඝාරයෝ අවසි නො කොට කුකකුල සදායහසි නො කියැයුනු ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. අනු: නහු වුතනං භගවතා “සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං. නිඤ්ච භික්ඛවෙ, සබ්බං ආදිත්තං: චකුඛු භික්ඛවෙ ආදිත්තං, රූපා ආදිත්තා, චකුඛු විඤ්ඤාණං ආදිත්තං, චකුඛු සම්මසො ආදිත්තො, යම්පිදං චකුඛු සම්මසංපච්චයා උපපජ්ජති වෙදසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම්සුඛං වා තම්පි ආදිත්තං. කෙන ආදිත්තං: රාගගතිනා දොසගතිනා මොහගතිනා ආදිත්තං. ජානියා ජරාය මරණෙන සොකෙති පරිදෙවෙති දුක්ඛෙති දොමනසොගි උපායාසෙති ආදිත්තනති වදාමි. සොතං ආදිත්තං, සඤ්ඤා ආදිත්තා -පෙ- ඝාතං ආදිත්තා, ගණා ආදිත්තා -පෙ- ජ්වහා ආදිත්තා. රසා ආදිත්තා -පෙ- කායො ආදිත්තො, ථොට්ඨබ්බා ආදිත්තා -පෙ- මනො ආදිත්තො, ඛම්මා ආදිත්තා -පෙ- මනො- විඤ්ඤාණං ආදිත්තං, මනොසම්මසො ආදිත්තො, යම්පිදං¹ මනොසම්මසංපච්චයා උපපජ්ජති වෙදසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම්සුඛං වා තම්පි ආදිත්තං. කෙන ආදිත්තං: රාගගතිනා දොසගතිනා මොහගතිනා ආදිත්තං, ජානියා ජරාය මරණෙන සොකෙති පරිදෙවෙති දුක්ඛෙති දොමනසොගි උපායාසෙති ආදිත්තනති වදාමි”²ති අනෙථි සුත්තනෙතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි ‘සබ්බං සබ්බාරා අනොධිං කථා කුකකුලා’ති.
4. ස. පු: සබ්බං සබ්බාරා අනොධිං කථා කුකකුලා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නහු වුතනං භගවතා “පඤ්චමේ භික්ඛවෙ කාමගුණා. කතමේ පඤ්ච: චකුඛු විඤ්ඤායා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුප- සංගිතා රජනියා, සොත විඤ්ඤායා සඤ්ඤා -පෙ- ඝාතවිඤ්ඤායා ගණා -පෙ- ජ්වහාවිඤ්ඤායා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤායා. ථොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුපසංගිතා රජනියා. ඉමේ බො භික්ඛවෙ පඤ්චකාමගුණා”³ති^b අනෙථි සුත්තනෙතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි න වතනබ්බං: සබ්බං සබ්බාරා අනොධිං කථා කුකකුලා’ති.

1 යම්පිදං - මජ්ඣං.

2. සලායතනසංසුතන - සබ්බවග්ග - ආදිත්තසුතන.

3. මජ්ඣිමනිකාය - මහාදුක්ඛකඛනසුතන.

ප. අනු:

“මහණෙනි, හැම ආදිපා යැ. මහණෙනි, නිනම් හැම ආදිපා ද? මහණෙනි, චක්‍ෂුස ආදිපා යැ. රූපයෝ ආදිපායහ. චක්‍ෂුර්විඥානය ආදිපා යැ. චක්‍ෂුසංසප්ඨිය ආදිපා යැ. චක්‍ෂුසංසප්ඨි-
හෙතුයෙන් සුඛ වේච්ඡි දුඃඛ වේච්ඡි අදුඃඛාසුඛ වේච්ඡි යම් මැ වෙදකියෙක් උපදනේ වේ ද, එ ද ආදිපා යැ. කුමකින් ආදිපා වේ ද? රාගාගති-
යෙන් ඥෙමාගතියෙන් මොහාගතියෙන් ආදිපා යැ. ජාති ජරා මරණ ශොකපරිදේවදුඃඛදොෂමනසා උපායාසයෙන් ආදිපා යැ යි කියමි. ශ්‍රෝත්‍රය ආදිපා යැ ශබ්දයෝ ආදිපායහ ... ස්පර්ශය ආදිපා යැ ගන්ධයෝ ආදිපායහ ... ජ්‍යෝතිශ්ව ආදිපා යැ රසයෝ ආදිපායහ ... කාය ආදිපා යැ ස්පර්ශයෝ ආදිපායහ ... මනස ආදිපා යැ ධර්මයෝ ආදිපායහ ... වතොවිඤ්ඤා ආදිපා යැ මනා-
සංසප්ඨි ආදිපා යි. මනාසංසප්ඨි හෙතෙයින් සුඛ වේච්ඡි දුඃඛ වේච්ඡි අදුඃඛාසුඛ වේච්ඡි යම් මැ වෙදකියෙක් උපදනේ වේ ද, එ ද ආදිපා යි. කුමකින් ආදිපා වේ ද, රාගාගතියෙන් ඥෙමාගති-
යෙන් මොහාගතියෙන් ආදිපා යැ. ජාති ජරා මරණ ශොකපරිදේවදුඃඛදොෂමනසා උපායාසයෙන් ආදිපා යැ යි කියමි” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නූ?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. පා:

එකරුණින් ‘සමුසංසකාරයෝ අනවධි කොට හුණුබහස්ම වැනියහ’ යි කියමි.

4. ස. පු:

සමුසංසකාරයෝ අනවධි කොට උමණ්භසම සදාග වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නො: “මහණෙනි, කාමගුණයෝ මොහු පස්දෙනෙකි. කවර පස්දෙනෙක යත්: ඉපෙ වූ කාන්ත වූ මනාප වූ ද්‍රියසවරූප වූ කාමොපසංගිත වූ රජනිය වූ චක්‍ෂුර්විඤ්ඤා රූපයෝ යැ, ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤා ශබ්දයෝ යැ ... ස්පර්ශවිඤ්ඤා ගන්ධයෝ යැ ... ජ්‍යෝතිශ්ව රසයෝ යැ ... ඉපෙ වූ කාන්ත වූ මනාප වූ ද්‍රියසවරූප වූ කාමොපසංගිත වූ රජනිය වූ කායවිඤ්ඤා ස්පර්ශයෝ යි. මහණෙනි, මුහු පඤ්ඤාකාමගුණයහ” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නූ?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. පා:

එකරුණින් “සමුසංසකාරයෝ අවධි රහිත කොට උමණ්භසම සදාගයහ යි නො කියැවුනු යැ.

5. ප. පු: න වහනබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොඨං කථා කුකකුලාති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

ප. අනු: නනු වුතං භගවතා “ලාභා වො භික්ඛවෙ සුලභං වො භික්ඛවෙ, බණො වො පටිලඤ්ඤා¹ බ්‍රහ්මචරියවාසාය. දිට්ඨා මයා භික්ඛවෙ ඡ ඵසාය-නතිකා නාම නිරයා. තත්ථ යං කිඤ්චි චක්ඛුනා රූපං පසාහි අනිට්ඨරූපඤ්ඤා’ව පසාහි නො ඉට්ඨරූපං, අකනනරූපඤ්ඤා’ව පසාහි නො කනනරූපං, අමනාපරූපඤ්ඤා’ව පසාහි නො මනාපරූපං. යං කිඤ්චි සොනෙන සද්දං සුණාති -පෙ- සානෙන ගඤ්ඤං සායති -පෙ- ජ්වහාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං චූසති -පෙ- මනසා ධම්මං විජානාති, අනිට්ඨරූපඤ්ඤා’ව විජානාති නො ඉට්ඨරූපං, අකනනරූපඤ්ඤා’ව විජානාති නො කනනරූපං, අමනාපරූපඤ්ඤා’ව විජානාති නො මනාපරූපනති”² අතේ’ව සුතනනොනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

අනු. පා: හෙන හි වහනබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොඨං කථා කුකකුලාති.

6. ස. පු: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොඨං කථා කුකකුලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.

ස. අනු: නනු වුතං භගවතා “ලාභා වො භික්ඛවෙ, සුලභං වො භික්ඛවෙ, බණො වො පටිලඤ්ඤා බ්‍රහ්මචරියවාසාය, දිට්ඨා මයා භික්ඛවෙ ඡ ඵසාය-නතිකා නාම සග්ගා. තත්ථ යං කිඤ්චි චක්ඛුනා රූපං පසාහි ඉට්ඨරූපඤ්ඤා’ව පසාහි නො අනිට්ඨරූපං, කනනරූපඤ්ඤා’ව පසාහි නො අකනනරූපං, මනාපරූපඤ්ඤා’ව පසාහි නො අමනාපරූපං. යං කිඤ්චි සොනෙන සද්දං සුණාති -පෙ- සානෙන ගඤ්ඤං සායති -පෙ- ජ්වහාය රසං සායති -පෙ-

1 පටිච්ඤා - PTS.

2. සමායතනසංයුත - දෙවදහවක - බණසුතන.

5. ප. පු: ‘සමිසංසකාරයෝ මය්‍යාද රතින කොට හුණුහඵ වැනියහ’යි නො කියැවුනු ද?

ප. පටිසද්ද: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු: “මහණෙනි, නොපට ලාභයෙක. මහණෙනි, නොපට මනා ලැබීමෙක. බමුසරවස් පිණිස නොපට ඤාණයෙක් ලැබිණ. මහණෙනි, මා විසින් එසායාගතික නිරයයෝ සදෙනෙක් දක්නා ලදහ. එහි ඇසින් යම් මැ රූපයක් දක්නේ ද, අනිෂ්ට රූපයක් (සංභාවයක්) මැ දක්නේ යැ. ඉෂ්ට රූපයක් නො දක්නේ යැ. අකාන්තරූපයක් මැ දක්නේ යැ. කාන්තරූපයක් නො දක්නේ යැ. අමනාපරූපයක් මැ දක්නේ යැ. මනාපරූපයක් නො දක්නේ යැ. කතින් යම් මැ ශබ්දයක් අසා ද ... නැහැයෙන් යම් මැ ගන්ධයක් අසා ද ... දිවින් යම් මැ රසයක් ආඝවාද කෙරේ ද .. කසින් යම් මැ සප්ඨියක් සප්ඨි කෙරේ ද ... සිතින් යම් මැ දන්තේ ද, අරමුණ අනිෂ්ටරූපයක් මැ දන්තේ යැ, ඉෂ්ටරූපයක් නො දන්තේ යැ. අකාන්තරූපයක් මැ දන්තේ යැ, කාන්තරූපයක් නො දන්තේ යැ. අමනාපරූපයක් මැ දන්තේ යැ, මනාපරූපයක් නො දන්තේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ස. පටිසද්ද: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් ‘සමිසංසකාරයෝ නිෂ්පය්‍යාය කොට හුණුඅඵ වැනියහ’යි කියැවුනු යැ.

6 ස. පු: සමිසංසකාරයෝ අපිශෙෂ කොට කුකුළු සිදුහ වෙත් ද?

ස. පටිසද්ද: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු: “මහණෙනි, නොපට ලාභයෙක. මහණෙනි, නොපට මනා ලැබීමෙක. නොපට විසින් බ්‍රහ්මවය්‍යා-වාසය සදහා ඤාණයෙක් ලැබිණ. මහණෙනි, මා විසින් එසායාගතික නම් වූ සවරියෝ සදෙනෙක් දක්නාලදහ. එහි දී ඇසින් යම් මැ රූපයක් දක්නේ නම් ඉෂ්ට රූපයක් (සංභාවයක්) මැ දක්නේ යැ, අනිෂ්ටරූපයක් නො දක්නේ යැ. කාන්තරූපයක් මැ දක්නේ යැ, අකාන්තරූපයක් නො දක්නේ යැ. මනාපරූපයක් මැ දක්නේ යැ, අමනාපරූපයක් නො දක්නේ යැ. කතින් යම් මැ ශබ්දයක් අසා නම් ... නැහැයෙන් යම් මැ ගන්ධයක් අසා නම් ... දිවින් යම් මැ රසයක් ආඝවාද කෙරේ නම් ...

කායෙන ථොට්ඨබ්බං චූසති -පෙ- මනසා ධම්මං
 විජානාති, ඉට්ඨරූපඤ්ඤා'ව විජානාති නො
 අනිට්ඨරූපං, කන්තරූපඤ්ඤා'ව විජානාති නො
 අකන්තරූපං, මනාපරූපඤ්ඤා'ව විජානාති නො
 අමනාපරූපනාති.^a අතෙව සුත්තනො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං
 කථා භූතකුලාති.

7. ප. පු:

න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කථා
 භූතකුලාති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

නනු “සදනිච්චං නා දුක්ඛං” චුත්තං භගවතා, සබ්බෙ
 සංඛාරා අනිච්චාති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ය:

හඤ්චි “සදනිච්චං නා දුක්ඛං” චුත්තං භගවතා,
 සබ්බෙ සංඛාරා අනිච්චාති,

අනු. පා:

තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සංඛාරා
 අනොධිං කථා භූතකුලාති.

8. ස. පු:

සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කථා භූතකුලාති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

දුතං අනිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤඵලං
 සෙවනකඵලං දුක්ඛද්‍රයං¹ දුක්ඛවිපාකනාති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

සීලං -පෙ- උපොසථො -පෙ- භාවනා -පෙ-
 බ්‍රහ්මවර්යා අනිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤ-
 ඵලං සෙවනකඵලං දුක්ඛද්‍රයනාති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

නනු දුතං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං
 අසෙවනකඵලං සුබ්‍රද්‍රයං² සුඛවිපාකනාති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

1. දුක්ඛද්‍රයං - PTS.

2. සුබ්‍රද්‍රයං - PTS.

a. සමායතන සංයුත - දෙවදහවග්ග - බණ්ඩුතන

කසින් යම් මෑ සපයියක් සපයී කෙරේ නම්... සිහින්
යම් මෑ දහමක් දන්නේ නම්, ඉන්පසුව යම් මෑ
දන්නේ යැ, අනිප්පයක් නොදන්නේ යැ.
කාන්තරූපයක් මෑ දන්නේ යැ, අකාන්තරූපයක්
නොදන්නේ යැ. මනාපරූපයක් මෑ දන්නේ යැ,
අමනාපරූපයක් නොදන්නේ යැ” යි වදාල
සූත්‍රානුකූලයක් ඇත්තේ මෑ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කුරුණින් සම්මානාරයෝ අවිශේෂ කොට
හුණුහළු වැනියහයි නො කියැවුනු යැ.

7 ප. පු: ‘සම්මානාරයෝ අනවධි කොට හුණුහළු,
වැනියහ’යි නො කියැවුනු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: ‘යමක් අනිත්‍ය වේ නම් ඒ දුඃඛ’ යයි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නො?
සම්මානාරයෝ අනිත්‍ය වෙත් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ය: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “යමක් අනිත්‍ය
වේ නම් එය දුඃඛ යැ” යි වදාරන ලද වේ නම්,
සම්මානාරයෝ අනිත්‍ය වෙත් නම්,

අනු. පා: හවන, සම්මානාරයෝ අනවධි කොට උණුහළු
වැනියහ’යි කියැවුනු මෑ යැ.

8. ස. පු: සම්මානාරයෝ මය්‍යාද හෙද කොට කුසල
වැනි වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: දානය අනිප්පය වේ ද, අකාන්තප්පය වේ ද,
අමනොඥප්පය වේ ද, සෙවනකප්පය වේ ද, දුක්
වඩන්නේ වේ ද, දුඃඛවිපාක වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ...

ස. අනු: සීලය ... උපොෂ්ඨය ... භාවනාව ... බ්‍රහ්මචර්යාය
අනිප්පය වේ ද, අකාන්තප්පය වේ ද, අමනොඥ-
ප්පය වේ ද, සෙවනකප්පය වේ ද, දුක් වඩන්නේ
වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මෑ යැ ...

ස. අනු: දානය ඉන්පසුව කාන්තප්පය මනොඥප්පය අසෙව-
නකප්පය ඇත්තේ වේ ද, සුව වඩන්නේ වේ ද,
සුඛවිපාක වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- අනු. ය: හඤ්චි දුගං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං
අසෙවනකඵලං සුමුද්‍රයං සුඛවිපාකං,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වහනබ්බෙ: සබ්බෙ සඤ්ඤා
අනොධිං කන්තා කුකකුලාති.
- ස අනු: නනු සීලං -පෙ- උපොසිථො -පෙ- භාවනා -පෙ-
බ්‍රහ්මචරියං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං
අසෙවනකඵලං සුමුද්‍රයං සුඛවිපාකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි බ්‍රහ්මචරියං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤ-
ඵලං අසෙවනකඵලං සුමුද්‍රයං සුඛවිපාකං.
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වහනබ්බෙ: සබ්බෙ සඤ්ඤා
අනොධිං කන්තා කුකකුලාති.
9. ස. ප්‍ර: සබ්බෙ සඤ්ඤා: අනොධිං කන්තා කුකකුලාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:
- “සුඛො විචෙකො තුට්ඨස්ස
සුඛධම්මස්ස පස්සනො,
අඛ්‍යාපජ්ජං සුඛං ලොකෙ
පාණභුතෙසු සංයමො.
- සුඛා විරාගනා ලොකෙ
කාමානං සමතික්කමො,
අසම්මානස්ස යො විනායො
එතං වෙ පරමං සුඛං”¹
- “නං සුඛෙන සුඛං පහනං
අච්චන්තසුඛමෙව නං,
නිස්සං විජ්ජා අනුප්පත්තා
එතං වෙ පරමං සුඛං”²
- අනෙව සුත්තනොති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. පා: නොන හි න වහනබ්බෙ: සබ්බෙ සඤ්ඤා
අනොධිං කන්තා කුකකුලාති.

කුකකුලකථා නිවර්තනා.

1. සුඛවිපාකනති - සිමු.

a. උද්ගතපාත්‍රි - ඉමලිඤ්ඤා, පඨමසුත්තං.

අනු. ය: ඉදින් දාසය ඉෂටඵල කාන්තඵල මනෝඤ්ඤ ආසෙවනකඵල ඇත්තේ චේ නම්, සුව වඩන්නේ චේ නම්, සුඛවිපාක චේ නම්,

අනු. පා: හවන, සියලු සංසකාරයෝ මය්‍යාදා නො කොට උණුහඵ වැන්නහ' යි නො කියැයුතු යැ.

ස. අනු: ගිලය ... උපොසථය ... භාවනාව ... බ්‍රහ්මවය්‍යය ඉෂටඵල කාන්තඵල මනෝඤ්ඤ ආසෙවනකඵල ඇත්තේ චේ ද, සුව වඩන්නේ චේ ද, සුඛවිපාක චේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් බ්‍රහ්මවය්‍යය ඉෂටඵල කාන්තඵල මනෝඤ්ඤ ආසෙවනකඵල ඇති නම්, සුව වඩන්නේ නම්, සුඛවිපාක චේ නම්,

අනු. ය: හවන, 'සම්මසංසකාරයෝ මය්‍යාදා නො කොට උණුආඵ වැන්නහ' යි නො කියැයුතු යැ.

9. ස. පු: සම්මසංසකාරයෝ අනවධි කොට කුකුල සදාශ වෙන් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නො:

“(වතුමාගිඤ්ඤාසනෙතාමයෙන්) තුෂට වූ ප්‍රකාශිත ධම් ඇති (විශ්චිලාධිගතඤ්ඤ වසුසින්) බලන්න- හුට නිමාණ සංකිත්ත උපධිවිවේකය සුඛ වෙයි. ලොකයෙහි ප්‍රාණින් කෙරෙහි සංයම යයි කියනු ලද නො කිපෙන බව සුඛ වෙයි.

කාමයන්ගේ සමනික්‍රම සංකිත්ත විරාගතාව ලොකයෙහි සුඛ වෙයි. අසමමානායාගේ යම් ප්‍රතිප්‍රලබ්ධිවිනයෙක් ඇද්ද, තෙල එකාන්තයෙන් පරමසුඛ වෙයි”

“එහෙයින් සුඛයෙන් සුඛයට පැමිණීමෙක් ඇද්ද, ඒ අන්‍යාන්තසුඛ මැ වෙයි. ත්‍රිවිධ විද්‍යාවෝ ලබන ලදහු ද තෙල එකාන්තයෙන් පරමසුඛ වෙති”යි සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් 'සම්මසංසකාරයෝ අනවධි කොට උෂ්ණහසම සදාශයහ'යි නො කියැයුතු යැ.

2. 9.

අනුප්‍රබන්ධානිසමයකථා.

1. ස. පු: අනුප්‍රබන්ධානිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්‍රබේඛන සොභාපතනිමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බේ -පෙ-
 ස. පු: අනුප්‍රබේඛන සොභාපතනිමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්‍රබේඛන සොභාපතනිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බේ -පෙ-
2. ස. පු: අනුප්‍රබන්ධානිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්‍රබේඛන සකදගාමිමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බේ -පෙ-
 ස. පු: අනුප්‍රබේඛන සකදගාමිමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්‍රබේඛන සකදගාමිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බේ -පෙ-
3. ස. පු: අනුප්‍රබන්ධානිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්‍රබේඛන අනාගාමිමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බේ -පෙ-
 ස. පු: අනුප්‍රබේඛන අනාගාමිමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්‍රබේඛන අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බේ -පෙ-

2. 9.

අනුප්පලාභිසමයකථා.

[සොටන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුහුල්හට දෘඪදර්ශයෙන් ද, සමුදය නිරෝධ මාර්ගදර්ශයෙන් ද සි මමයේ සොළොස් කොටසෙකින් අනුක්‍රමයෙන් කෙලෙසුනාණ කොට අගිත්තිපුනිලාහ ඇති'සි ගාතාහි-සමය ලබා ගත් වාදිත්‍ර ඇත. අසාන සබ්බසාන සමමිතිය හදුනාතික යන් සෙසිති. උන්ගේ ලබා විවේචනයට අනුප්පලාභිසමයකථා එයි.]

1. ස. පු: අනුප්පලාභිසමයයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්පලී වශයෙන් ශ්‍රොතාපත්තිමාගිය භවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: අනුප්පලී වශයෙන් ශ්‍රොතාපත්තිමාගිය භවා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්පලී වශයෙන් ශ්‍රොතාපත්තිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ
2. ස. පු: අනුප්පලාභිසමයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්පලී වශයෙන් සකාදගාමිමාගිය භවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: අනුප්පලී වශයෙන් සකාදගාමිමාගිය භවා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්පලී වශයෙන් සකාදගාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
3. ස. පු: අනුප්පලාභිසමයයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්පලී වශයෙන් අනාගාමිමාගිය භවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: අනුප්පලී වශයෙන් අනාගාමිමාගිය භවා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්පලී වශයෙන් අනාගාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ....

4. ස. පු: අනුපුබ්බානිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනුපුබ්බෙන අරහත්තමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අනුපුබ්බෙන අරහත්තමග්ගං භාවෙති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනුපුබ්බෙන අරහත්තඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: සොඛාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාසපටිපන්නො පුගගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
 ප. ටි: සකකායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං නදෙකධෙය්ච කිලෙසෙ වතුභාගං ජහති'ති.
 ස. අනු: වතුභාගං සොඛාපන්නො, වතුභාගං න සොඛා-පන්නො, වතුභාගං සොඛාපත්තිඵලප්පන්නො පටිලඤ්ඛා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන පුඨිත්වා විහරති, වතුභාගං න කායෙන පුඨිත්වා විහරති. වතුභාගං සත්තකනිත්තු-පරමො කොලංකොලො ඵකඤ්ඡි, බුඤ්ඤො අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්තාගතො ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙස -පෙ- අරියකතෙනති සීලෙති සමන්තා-ගතො, වතුභාගං න අරියකතෙනති සීලෙති සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරොධදස්සනෙන -පෙ- මග්ගදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
 ප. ටි: සකකායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං නදෙකධෙය්ච කිලෙසෙ වතුභාගං ජහති'ති.
 ස. අනු: වතුභාගං සොඛාපන්නො, වතුභාගං න සොඛා-පන්නො, වතුභාගං සොඛාපත්තිඵලප්පන්නො පටිලඤ්ඛා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන පුඨිත්වා විහරති, වතුභාගං න කායෙන පුඨිත්වා විහරති. වතුභාගං සත්තකනිත්තුපරමො කොලංකොලො ඵකඤ්ඡි, බුඤ්ඤො අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්තාගතො ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙස -පෙ- අරියකතෙනති සීලෙති සමන්තාගතො, වතුභාගං න අරියකතෙනති සීලෙති සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අනුප්‍රචානිසමයයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රච වශයෙන් අභිත්මාගීය භවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: අනුප්‍රච වශයෙන් අභිත්මාගීය භවා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රච වශයෙන් අභිත්ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
5. ස. පු: සොචන්ඵල පසක් කරනු විනිස පිළිපත් පුහුල් දු:බ දගීනසෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. පි: සත්තකායදූෂටි විචිකිත්තසා ගිලවුනපරාමගී නදෙකසථ කෙලග දූ සි (මෙහි) චතුර්භාගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භාගයක් සෝචන් වූයේන් චතුර්භාගයක් සෝචන් නො වූයේන් චතුර්භාගයක් සොභාපතනිඵලප්‍රාණා වූයේන් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේන් අබිගත වූයේන් සාක්ෂාත්කෘත වූයේන් උපසාගෙන වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපගී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින් සපගී නො කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් සත්තකතනුපරම සොභාපතන වූයේන් කොලංකොල සොභාපතන වූයේන් එකඛිජ් සොභාපතන වූයේන්, බ්‍රහ්මරත්න යෙහි අවේනප්‍රසාදයෙන් සමනාගත වූයේන්, ධම්මරත්නයෙහි ... සමසරත්නයෙහි ... ආයතීකාන්ත ගිලයෙන් සමනාගත වූයේන්, චතුර්භාගයක් ආයතී-කාන්ත ගිලයෙන් සමනාගත නො වූයේන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
6. ස. පු: සමුදයදගීනසෙන් ... නිරොධදගීනසෙන් ... මාගීදගීනසෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. පි: සත්තකායදූෂටි විචිකිත්තසා ගිලවුනපරාමගී නදෙකසථ කෙලග දූ සි මෙහි චතුර්භාගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භාගයක් සෝචන් වූයේ ද චතුර්භාගයක් සෝචන් නො වූයේ ද චතුර්භාගයක් සොභාපතනි ඵලප්‍රාණා වූයේ ද ප්‍රතිලබ්ධි වූයේ අබිගත වූයේ සාක්ෂාත්කෘත වූයේ උපසාගෙන වාස කෙරේ ද, නාම කයින් සපගී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින් සපගී නො කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් සත්තකතනුපරම සොභාපතන වූයේන් කොලංකොල සොභාපතන වූයේන් එකඛිජ් සොභාපතන වූයේන්, බ්‍රහ්මරත්න යෙහි අවේනප්‍රසාදයෙන් යුක්ත වූයේන්, ධම්-රත්නයෙහි ... සමසරත්නයෙහි ... ආයතීකාන්ත ගිලයෙන් සමනාගත වූයේන් චතුර්භාගයක් ආයතී-කාන්ත ගිලයෙන් සමනාගත නො වූයේන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

7. ස. පු:

සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනා පුග්ගලො දුක්ඛදසානෙන නිං ජහති'ති.

ප. වි:

ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං නදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ චතුහාගං ජහති'ති.

ස. අනු:

චතුහාගං සකදගාමී චතුහාගං න සකදගාමී, චතුහාගං සකදගාමීඵලපනොනා පටිලභො අබිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන පුඨිකා විහරති, චතුහාගං න කායෙන පුඨිකා විහරති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු:

සමුදයදසානෙන -පෙ- නිරොධදසානෙන -පෙ- මග්ගදසානෙන නිං ජහති'ති.

ප. වි:

ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං නදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ චතුහාගං ජහති'ති.

ස. අනු:

චතුහාගං සකදගාමී, චතුහාගං න සකදගාමී, චතුහාගං සකදගාමීඵලපනොනා පටිලභො අබිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන පුඨිකා විහරති, චතුහාගං න කායෙන පුඨිකා විහරති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු:

අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනා පුග්ගලො දුක්ඛදසානෙන නිං ජහති'ති.

ප. වි:

අණුසහගතා කාමරාගං අණුසහගතං බ්‍යාපාදං නදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ චතුහාගං ජහති'ති.

ස. අනු:

චතුහාගං අනාගාමී, චතුහාගං න අනාගාමී, චතුහාගං අනාගාමීඵලපනොනා පටිලභො අබිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන පුඨිකා විහරති, චතුහාගං න කායෙන පුඨිකා විහරති, චතුහාගං අනන්තරපරිනිබ්බාසී -පෙ- උපහච්චපරිනිබ්බාසී -පෙ- අසඤ්ඤාපරිනිබ්බාසී -පෙ- සසඤ්ඤාපරිනිබ්බාසී -පෙ- උද්ධංසොතො අකණ්ඨිකාමී, චතුහාගං න උද්ධංසොතො අකණ්ඨිකාමී'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: සෙදගැමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුඃබද්දහියෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. වි: ඔලාරිකකාමරාග ඔලාරිකව්‍යාපාද නදෙකසථ කෙලෙස දැයි (මෙහි) චතුර්භාගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භාගයක් සකාදගාමී වූයේත් චතුර්භාගයක් සකාදගාමී නොවූයේත් චතුර්භාගයක් සකාදගාමී-ඵලප්‍රානා වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අබිගත වූයේත් සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේත් උපසාගෙන වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපඨි කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින් සපඨි නොකොට වාස කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
8. ස. පු: සමුදයද්දහියෙන් ... නිරොධද්දහියෙන් ... මාගී-ද්දහියෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. වි: ඔලාරික කාමරාග ඔලාරික ව්‍යාපාද නදෙකසථ කෙලෙස දැයි (මෙහි) චතුර්භාගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භාගයක් සකාදගාමී වූයේත් චතුර්භාගයක් සකාදගාමී නොවූයේත් චතුර්භාගයක් සකාදගාමී-ඵලප්‍රානා වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අබිගත වූයේත් සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේත් උපසාගෙන වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපඨි කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින් සපඨි නොකොට වාස කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
9. ස. පු: අනගැමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුඃබද්දහියෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. වි: අණුසහගත කාමරාග අණුසහගත ව්‍යාපාද නදෙකසථ කෙලෙස දැයි මෙහි චතුර්භාගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භාගයක් අනාගාමී වූයේත් චතුර්භාගයක් අනාගාමී නොවූයේත් චතුර්භාගයක් අනාගාමිඵල-ප්‍රානා වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අබිගත වූයේත් සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේත් උපසා වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපඨි කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින් සපඨි නොකොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් අනතරාපරි-නිබ්බායී වූයේත් ... උපහව්වපරිනිබ්බායී වූයේත් ... අසඬාරපරිනිබ්බායී වූයේත් ... සසඬාරපරි-නිබ්බායී වූයේත් ... උභ්බංගාදකාණ්ඩ්වංගාමී වූයේත් චතුර්භාගයක් උභ්බංගාදකාණ්ඩ්වංගාමී නොවූයේත් මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

10. ස. පු:

සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරොධදස්සනෙන -පෙ-
මග්ගදස්සනෙන නිං ජහති'ති.

ප. වි:

අණුසහගතං කාමරාගං අණුසහගතං බ්‍යාපාදං
තදෙකට්ඨං ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහති'ති.

ස. අනු:

චතුභාගං අනාගාමී, චතුභාගං න අනාගාමී,
චතුභාගං අනාගාමීඵලපතෙතා පටිලඥො අධි-
ගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ් චිහරති, කායෙන
චුඤ්ඤා චිහරති, චතුභාගං න කායෙන චුඤ්ඤා
චිහරති, චතුභාගං අනතරාපරිනිබ්බාසී -පෙ-
උපභවිට්ඨපරිනිබ්බාසී -පෙ- අසඤ්ඤාරපරිනිබ්බාසී
-පෙ- සසඤ්ඤාරපරිනිබ්බාසී -පෙ- උභංසොතො
අකණ්ඨොගාමී, චතුභාගං න උභංසොතො
අකණ්ඨොගාමී'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු:

අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපතො පුග්ගලො
දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි:

රූපරාගං අරූපරාගං මානං උභිච්චං අවිජ්ජං
තදෙකට්ඨං ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහති'ති.

ස. අනු:

චතුභාගං අරහා, චතුභාගං න අරහා, චතුභාගං
අරහත්තපතෙතා පටිලඥො අධිගතො සච්ඡි-
කතො උපසම්පජ් චිහරති, කායෙන චුඤ්ඤා
චිහරති, චතුභාගං න කායෙන චුඤ්ඤා චිහරති,
චතුභාගං චිතරාගො -පෙ- චිතදෙසො -පෙ-
චිතමොගො -පෙ- කතකරණීයො ඔභිතභාරො
අනුප්පත්තසදරො, පරිකම්භනවසඤ්ඤාජනො
සම්මදඤ්ඤාචිත්තෙතා උක්ඛිත්තපලිසො සබ්බිකණ්ණ-
පරිබො අබ්බිලෙහසිකො නිරග්ගලො අරියො
පනාඤ්ඤා පනාභාරො විසඤ්ඤාතො සුචිත්ත-
විජ්ජො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං සමුදයො
පතීනො නිරොධො සච්ඡිකතො මග්ගො භාවිතො,
අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤාතං පරිඤ්ඤායං
පරිඤ්ඤාතං පහාතබ්බං පභිනං භාවෙතබ්බං
භාවිතං -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, චතුභාගං
සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. ප්‍ර: සමුදයදගිනසෙන් ... නිරෝධ දගිනසෙන් ... මාගී දගිනසෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?

ප. පි: අනුසහගත කාමරාග අනුසහගත ව්‍යාපාද නදෙකසථ කෙලෙස දැයි මෙහි වතුභිගයක් බැහැර කෙරෙයි.

ස. අනු: වතුභිගයක් අනාගාමී වූයේත් වතුභිගයක් අනාගාමී නො වූයේත් වතුභිගයක් අනාගාමී-ඵලප්‍රාප්ත වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අධිගත වූයේත් සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේත් උපයා වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපයී කොට වාස කෙරේ ද, වතුභිගයක් නාමකයින් සපයී නො කොට වාස කෙරේ ද, වතුභිගයක් අනාරාමර්තිබ්බාසී වේ ද .. උපහව්‍යවර්තිබ්බාසී වූයේත් ... අසඹාරපර්තිබ්බාසී වූයේත් ... සසඹාරපර්තිබ්බාසී වූයේත් ... උභංසොත අකණ්ඨගාමී වූයේත් වේ ද, වතුභිගයක් උභංසොත අකණ්ඨගාමී නො වූයේත් වේ ද?

ප. පි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

11. ස. ප්‍ර: අභිතථිඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දෑ බි දගිනසෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?

ප. පි: රූපරාග අරූපරාග මාන ඖදානා අවිද්‍යා ද නදෙකසථ කෙලෙස දැයි මෙහි වතුභිගයක් බැහැර කෙරෙයි.

ස. අනු: වතුභිගයක් රහත් වූයේත් වතුභිගයක් රහත් නො වූයේත් වතුභිගයක් අභිතථිප්‍රාප්ත වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අධිගත වූයේත් සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේත් නිපයා වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපයී කොට වාස කෙරේ ද, වතුභිගයක් නාමකයින් සපයී නො කොට වාස කෙරේ ද, වතුභිගයක් විතරාග වූයේ ... විතරාග වූයේ ... විතරාග වූයේ .. කල කරණී ඇතියේ බහාලු කෙලෙස්බර ඇතියේ පැමිණි ස්වාභාව ඇතියේ ක්‍ෂය වැ ගිය භවනංයෝජන ඇතියේ මනාව දැන මිදුණේ ඔසවාලු කෙලෙස් කණ්ඨ ඇතියේ විසුරුවාලු කෙලෙස් පිරි ඇතියේ උගුළුවාලු කෙලෙස් ඉන්ද්‍රිකිල ඇතියේ අගුළු රහිත වූයේ ආයු වූයේ පතිතමානධර් ඇතියේ පතිත කෙලෙසහාර ඇතියේ විසංයුක්ත වූයේ මොනවට දිනු කෙලෙස් විජය ඇතියේ, ඔහු විසින් දෑබය පරිඤ්ඤා වූයේ සමුදය ප්‍රතිණ වූයේ නිරෝධය සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේ මාගී භාවිත වූයේ, අභිඥාස ධර්ම අභිඥාන වූයේ පරිඥාස ධර්ම පරිඥාන වූයේ ප්‍රත්‍යාව්‍යධර්ම ප්‍රතිණ වූයේ භාවිතව්‍යධර්ම භාවිත වූයේ .. සාක්‍ෂාත්කෘතව්‍යධර්ම සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේ ද, වතුභිගයක් සාක්‍ෂාත්කෘතව්‍යධර්ම සාක්‍ෂාත්කෘත නො වූයේ මේ ද?

ප. පි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

12. ස. පු:

සමුදයදසසනෙන -පෙ- නිරොධදසසනෙන -පෙ-
මහදසසනෙන කිං ජහති'ති.

ප. පි:

රුපරාගං අරුපරාගං මානං උභිච්චං අච්ඡං
තදෙකට්ඨං ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහති'ති.

ස. අනු:

චතුභාගං අරහං, චතුභාගං න අරහං, චතුභාගං
අරහත්තස්සත්තො පටිලභො අබ්ගතො සච්ඡ-
කතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන චුඨිචා
විහරති, චතුභාගං න කායෙන චුඨිචා විහරති,
චතුභාගං විතරාගො -පෙ- විතදෙසො -පෙ-
විතමොහො -පෙ- කතකරණීයො ඔතිතහාරො
අනුප්පත්තසද්ධො පරිකම්භත්තවසංකෙසුජ්ජනො
සම්මදෙසුසුච්චිත්තො උකම්භත්තපලිකො සංකිණ්ණ-
පරිබො අබ්බුලොසිකො නිර්ගතලො අරියො
පහාදාභිභො පහානහාරො විසංකෙසුත්තො සුචිත්ත-
විජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤානං සමුදයො
පහිනො, නිරොධො සච්ඡිකතො මග්ගො භාවිකො,
අභිසංකෙසුයං අභිඤ්ඤානං පරිඤ්ඤායං
පරිඤ්ඤානං පහානබ්බං පහිනං භාවෙනබ්බං
භාවිතං -පෙ- සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං,
චතුභාගං සච්ඡිකානබ්බං න සච්ඡිකතනි.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

13. ස. පු:

සොනාපත්තිප්පසච්ඡිකිරියාය පටිපනො ප්‍රගාලො
දුක්ඛං දකඛනො 'පටිපනාකො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනා.

ස. අනු:

දුක්ඛෙ දිට්ඨං, ඵලෙ ධිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ස. පු:

සමුදයං දකඛනො -පෙ- නිරොධං දකඛනො
'පටිපනාකො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනා.

ස. අනු:

නිරොධෙ දිට්ඨං, ඵලෙ ධිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

12. ස. ප්‍ර: සමුදයදගීනසෙන් ... නිරොධදගීනසෙන් ... මාගීදගීනසෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?

ප. පි: රූපරාග අරූපරාග මාන ඔෆාදානස අවිද්‍යා නදෙකසථ කෙලෙස දෑ සි මෙහි චතුර්භාගයක් බැහැර කෙරෙයි.

ස. අනු: චතුර්භාගයක් රහත් වූයේ ද, චතුර්භාගයක් රහත් නො වූයේ ද, චතුර්භාගයක් අතීතනිප්‍රාණා වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වූයේ අභිගත වූයේ සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේ උපසා වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපගී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින් සපගී නො කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් විතරාග වූයේ ... විතරෙවම වූයේ ... විතරොග වූයේ ... කළ කරණී ඇතියේ බහාලු කෙලෙස් බර ඇතියේ ලැබූ ස්වාභාවික ඇතියේ ඝෂණ වැ ගිය භවසායොජන ඇතියේ මොනොවට දැන මිදුණේ පෙරවැ කෙලෙස් කණයම ඇතියේ විසුරුවාහළ කෙලෙස් මිරි ඇතියේ උපුළ කෙලෙස් නමැති ඉඤ්ඤා ඇතියේ කෙලෙස් අගුළ නැතියේ ආසාදි වූයේ පනිතමානධිවජ ඇතියේ පනිතකෙලෙසභාර ඇතියේ විසංයුතන වූයේ මොනොවට දිනු කෙලෙස් විජය ඇතියේ, ඔහු විසින් දෘඩය පරිඤ්ඤා වූයේ සමුදය ප්‍රතිණ වූයේ නිරොධය සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේ මාගීය භාවිත වූයේ, අභිඤ්ඤාධම්ම අභිඤ්ඤා වූයේ පරිඤ්ඤාධම්ම පරිඤ්ඤා වූයේ ප්‍රභාතව්‍යාධම්ම ප්‍රතිණ වූයේ භාවිතව්‍යාධම්ම භාවිත වූයේ ... සාක්‍ෂාත්කථාව්‍යාධම්ම සාක්‍ෂාත්කෘත වූයේ ද, චතුර්භාගයක් සාක්‍ෂාත්කථාව්‍යාධම්ම සාක්‍ෂාත්කෘත නො වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ස. ප්‍ර: සොවන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුනුප් දුක් දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැවුනු මේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: දුක් දුටු කල 'ඵලසෙහි සිටියෙකැ'යි කියැවුනු මේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: සමුදය දක්නේ ... නිරොධය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැවුනු මේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිරොධය දුටු කල 'ඵලසෙහි සිටියෙකැ'යි කියැවුනු මේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

14. ස. පු:

සොකාපතතිඵලසච්ඡිනිරියාය පටිපනොපුග්ගලො
මග්ගා දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො.
මග්ගෙ දිට්ඨි ඵලෙ සීතො’ති වතනබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

දුක්ඛං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො.
දුක්ඛෙ දිට්ඨි ඵලෙ සීතො’ති වතනබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතනබ්බො -පෙ-

15. ස. පු:

මග්ගා දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො.
මග්ගෙ දිට්ඨි ඵලෙ සීතො’ති වතනබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

සමුදයං දකඛනො -පෙ- නිරෝධං දකඛනො
‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො. නිරෝධෙ දිට්ඨි
ඵලෙ සීතො’ති වතනබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතනබ්බො -පෙ-

16. ස. පු:

සොකාපතතිඵලසච්ඡිනිරියාය පටිපනො පුග්ගලො
දුක්ඛං [දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො.
දුක්ඛෙ දිට්ඨි න වතනබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතනබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

මග්ගා දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො.
මග්ගෙ දිට්ඨි න වතනබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතනබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතනබ්බො -පෙ-

ස. පු:

සමුදයං දකඛනො -පෙ- නිරෝධං දකඛනො
‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො. නිරෝධෙ දිට්ඨි
න වතනබ්බං ඵලෙ සීතො’ති වතනබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. අනු:

මග්ගා දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො.
මග්ගෙ දිට්ඨි න වතනබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතනබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතනබ්බො -පෙ-

17 ස. පු:

සොකාපතතිඵලසච්ඡිනිරියාය පටිපනො පුග්ගලො
දුක්ඛං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතනබ්බො.
දුක්ඛෙ දිට්ඨි න වතනබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතනබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

- 14. ස. පු:** සොවන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. මාගීය දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු මේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: දුක් දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. දුක් දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...
- 15. ස. පු:** මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. මාගීය දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු මේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමුදය දක්නේ ... නිරොධය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. නිරොධය දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 16. ස. පු:** සොවන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුක් දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. දුක් දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු යැ යනු නො කියැයුතු ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. මාගීය දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු යැ යනු නො කියැයුතු ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...
- ස. පු: සමුදය දක්නේ ... නිරොධය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. නිරොධය දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු යැ යනු නො කියැයුතු ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. මාගීය දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු යැ යනු නො කියැයුතු ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 17. ස. පු:** සොවන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුක් දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැයුතු යැ. දුක් දුටු කලා ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැයුතු යැ යනු නො කියැයුතු ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: නිර්ඡයං¹ දුක්ඛදස්සනනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: සමුදයං දුක්ඛනො -පෙ- නිරොධා දුක්ඛනො
'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. නිරොධෙ දිට්ඨං
න වත්තබ්බං එලෙ සිනො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නිර්ඡයං නිරොධදස්සනනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ප. පු: දුක්ඛෙ දිට්ඨං වත්තාරි සම්මානි දිට්ඨාති භොනති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: දුක්ඛසම්මං වත්තාරි ආරියසම්මානි'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: රූපකකකො අනිච්ඡතො දිට්ඨං පඤ්චකකකො
අනිච්ඡතො දිට්ඨා භොනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: රූපකකකො පඤ්චකකකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: චක්ඛායනනො අනිච්ඡතො දිට්ඨං ආදසායනනාති
අනිච්ඡතො දිට්ඨාති භොනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: චක්ඛායනනං ආදසායනනාති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: චක්ඛුධාතුයං අනිච්ඡතො දිට්ඨාය අට්ඨාරසධාතුයො
අනිච්ඡතො දිට්ඨා භොනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: චක්ඛුධාතු අට්ඨාරස ධාතුයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

23. ස. පු: චක්ඛුඤ්ඤායං අනිච්ඡතො දිට්ඨං බාවිසතිඤ්ඤාති
අනිච්ඡතො දිට්ඨාති භොනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: චක්ඛුඤ්ඤායං බාවිසතිඤ්ඤාති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: දුඃඛදශකය නිර්මාණය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

18. ස. ප්‍ර: සමුදය දක්නේ ... නිරෝධය දක්නේ 'පිළිපත්තො-
කා'යි කියැවුණු යැ. නිරෝධය දුටු කල ඵලයෙහි
සිවියෙකැයි කියැවුණු යැ යනු නො කියැවුණු ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිරෝධදශකය නිර්මාණය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

19. ප. ප්‍ර: දුඃඛය දුටු කල චතුරාර්යසත්‍යයෝ දක්නා ලද්දහු
වෙත් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: දුඃඛසත්‍යය චතුරාර්යසත්‍යය වේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

20. ස. ප්‍ර: රූපසංකතය අනිත්‍ය විසින් දුටු කල පඤ්ච-
සංකතයෝ අනිත්‍ය විසින් දක්නා ලද්දහු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපසංකතය පඤ්චසංකතය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

21. ස. ප්‍ර: චක්‍ෂුරායතනය අනිත්‍ය විසින් දුටු කල ආදාන-
යතනයෝ අනිත්‍ය විසින් දක්නා ලද්දහු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: චක්‍ෂුරායතනය ආදානයතනය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

22. ස. ප්‍ර: චක්‍ෂුර්ධාතු අනිත්‍ය විසින් දුටු කල අටලොස්
ධාතුහු අනිත්‍ය විසින් දක්නා ලද්දහු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: චක්‍ෂුර්ධාතු අට්ඨකාදානධාතු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

23. ස. ප්‍ර: චක්‍ෂුර්ඤ්ඤා අනිත්‍ය විසින් දුටු කල දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ
අනිත්‍ය විසින් දුටුවාහු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: චක්‍ෂුර්ඤ්ඤා දෙවිසි ඉන්ද්‍රියය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 24 ස. පු: චතුරි සද්දෙනෙහි සොනාපතතිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: චතතාරි සොනාපතතිඵලානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 25 ස. පු: අට්ඨහි සද්දෙනෙහි සොනාපතතිඵලං සච්ඡිකරො-
 නි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අට්ඨ සොනාපතතිඵලානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 26 ස. පු: ආදසහි සද්දෙනෙහි සොනාපතතිඵලං සච්ඡි-
 කරොති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: ආදස සොනාපතතිඵලානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 27 ස. පු: චතුචතතාරිසාය සද්දෙනෙහි සොනාපතතිඵලං
 සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: චතුචතතාරිසං සොනාපතතිඵලානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 28 ස. පු: සතතසතතනියා සද්දෙනෙහි සොනාපතතිඵලං
 සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සතතසතතනි සොනාපතතිඵලානි'ති
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 29 ප. පු: න චතතබ්බං අනුප්පබ්බාතිසමයො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: නහු වුතතං භගවතා “සෙසාපාපි භික්ඛවෙ
 මහාසමුද්දෙ අනුප්පබ්බනිනො අනුප්පබ්බපොණො
 අනුප්පබ්බපබ්බාරො න ආයතකෙනෙ'ව පපාතො,
 එවමෙව බො භික්ඛවෙ ඉමසමා ධම්මවිනයෙ
 අනුප්පබ්බසිකා අනුප්පබ්බනිරියා අනුප්පබ්බපටිපදා න
 ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපටිවෙධො”ති¹ අතෙ'ව
 සුතතනොති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. පා: තෙන හි අනුප්පබ්බාතිසමයො'ති.

- 24. ස. පු:** සියුනැණින් සොවන්ඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සතර සොවන්ඵල කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 25. ස. පු:** (සම්මතට සාධාරණ සත්‍යඥානයෙන් හා ප්‍රතිසංවිත් ඥානයෙන් දැයි) අටනැණින් සොවන්ඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අපටප්‍රකාර සොවන්ඵල කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 26. ස. පු:** (ආදානාඛගප්‍රතිත්‍යාසමුත්පාදයෙහි එන) දොළොස්-නැණින් සොවන්ඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ආදානප්‍රකාර සොවන්ඵල කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 27. ස. පු:** (ජරාමරණඥානාදී) සියුසාලිස් නුවණින් සොවන්-ඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චතුශ්චාරිංගත් ශ්‍රෝතාපනතිඵල කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- 28. ස. පු:** සත්සැත්තැනුවණින් සොවන්ඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සත්සැත්තැ සොවන්ඵල කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 29. ප. පු:** අනුප්‍රමානිසම්ප (අභිසම්ප අනුප්‍රමී යයි) නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු: “මහණෙනි, යම්සේ මහාසමුද්‍රය අනුප්‍රමීතිමන වේ ද, අනුප්‍රමීප්‍රවණ වේ ද, අනුප්‍රමීප්‍රාන්භාර වේ ද, ආයතමාගියෙන් (එකඵල්ලේ) මැ ප්‍රපාත නො වේ ද, මහණෙනි, එසේ මැ මේ ධම්මිකයෙහි අනුප්‍රමීශ්‍යා අනුප්‍රමීක්‍රියා අනුප්‍රමීප්‍රතිපත් ඇත. ආයතමාගියෙන් මැ අභිතච්ඡ්‍රතිවෙධ නො වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එකරුණින් අනුප්‍රමානිසම්ප ඇත.

30. ප. පු: න වන්තබ්බං අනුප්පබ්බාහිසමයො'නි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: නනු චුන්තං භගවතා:

“අනුප්පබ්බෙන මෙධාපී
ථොකථොකං ඛණේ ඛණේ
කම්මාරො රජතස්සෝච
නිදාමිතෙ මලමන්තනො”ති.

අතෝච සුත්තන්තො'නි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි අනුප්පබ්බාහිසමයො'නි.¹

31. ස. පු: අනුප්පබ්බාහිසමයො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නායායසමා ගබ්බිමසංඤ්ඤා ථෙරො නිදාමි චාදවොචි:
“සමමුඛා මෙතං ආවුසො භගවතො සුතා, සමමුඛා
පටිග්ගතිනං: යො හිකඛවෙ දුක්ඛං පස්සති
දුක්ඛසමුදයමපි සො පස්සති දුක්ඛනිරෝධමපි
පස්සති දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං පටිපදමපි පස්සති.
යො දුක්ඛසමුදයං පස්සති දුක්ඛමපි සො පස්සති
දුක්ඛනිරෝධමපි පස්සති දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං
පටිපදමපි පස්සති. යො දුක්ඛනිරෝධං පස්සති
දුක්ඛමපි සො පස්සති දුක්ඛසමුදයමපි පස්සති
දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං පටිපදමපි පස්සති. යො
දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං පටිපදං පස්සති දුක්ඛමපි සො
පස්සති දුක්ඛසමුදයමපි පස්සති දුක්ඛනිරෝධමපි
පස්සති”තිb අතෝච සුත්තන්තො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වන්තබ්බං “අනුප්පබ්බාහිසමයො'නි.

32. ස. පු: අනුප්පබ්බාහිසමයො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1 තෙන හි න වන්තබ්බං අනුප්පබ්බාහිසමයො'නි - සිමු.

a. ධම්මපද - මලවිග්ග

b. සමමුඛසුත්ත - කොට්ඨාසවග්ග - භවමෙවතිසුත්ත

30. ප. ප්‍ර: අනුප්‍රමාණිකමය නො කියැවුනු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද මැනු:

“කමුරා සබණ්ණාගේ මල හරනාක් සෙසින් ප්‍රගසනබුද්ධි ඇති ශ්‍රාවක පිළිවෙළින් කෙණෙහි කෙණෙහි මද මද කොට නමාගේ කෙලෙස්මල නභාමයන්තේය”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් අනුප්‍රමාණිකමය ඇත.

31. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රමාණිකමය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ආයුෂමත් ශබ්දමයකි තෙරණුවෝ භික්ෂූන්ට තෙල කිව්නු නො වෙ ද: “ඇවැත්නි, බුදුන් හමියෙහි තෙල අසන ලද, හමියෙහි පිළිගන්නා ලද: මහණෙනි, යම් සච්චෙක් දක් දක්නේ වේ නම්, හේ දු:ඛසමුදයන් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධයන් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධගාමිනිප්‍රතිපත්ති ද දක්නේ යැ. යම් සච්චෙක් දු:ඛසමුදය දක්නේ මේ නම්, හේ දු:ඛයන් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධයන් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධගාමිනි ප්‍රතිපත්ති ද දක්නේ යැ. යම් සච්චෙක් දු:ඛනිරෝධය දක්නේ වේ නම්, හේ දු:ඛය ද දක්නේ යැ, දු:ඛසමුදය ද දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධගාමිනිප්‍රතිපත්ති ද දක්නේ යැ. යම් සච්චෙක් දු:ඛනිරෝධගාමිනිප්‍රතිපත්ති දක්නේ වේ නම්, හේ දු:ඛය ද දක්නේ යැ, දු:ඛසමුදය ද දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධය ද දක්නේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් අනුප්‍රමාණිකමය නො කියැවුනු යැ.

32. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රමාණිකමය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු:

නනු ටුතතං හගවතා:

“සභාවස්සදස්සනසමපදං
නසස්ස ධම්මා ජග්ගතා භවතා:
සකකායදිට්ඨිවිච්ඡිකිච්ඡනස්ස
සීලබ්බතං වා’පි යදහි කිස්සී,
චතුහපායෙහි ච විපපමුතො
ජ වානිශානාති අභබ්බො කාතුනති.^a

අතෙ’ව සුතතනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න වතතබ්බං ‘අනුපුබ්බාභිසමයො’ති.

33. ස. ටු:

අනුපුබ්බාභිසමයො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

ස. අනු:

නනු ටුතතං හගවතා: “යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ
අරියසාවකස්ස චිරජං විනාමො ධම්මවනනුං උදපාදි:
‘යං කිස්සී සමුදයධම්මං සබ්බං නා නිරොධ-
ධම්මනති’. සහදස්සනුපපාද භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස
නිණි සඤ්ඤාජනාති පතිසන්ති: සකකායදිට්ඨි
විච්ඡිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසො”ති අතෙ’ව
සුතතනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න වතතබ්බං “අනුපුබ්බාභිසමයො”ති.

අනුපුබ්බාභිසමයකථා නිබ්බතා.

a. සුතනතිපාත - රතතසුතන.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු:

“උහුට දශීනසම්පත් උදා වන්නා හා මැඩමියෝ තුන් දෙනෙක් හරන ලද වෙන්: සන්කායදුෂ්ටි යැ විචිකිත්සා යැ, යම් ශිලවුතයෙක් හෝ ඇද්ද, එ ද වෙයි. සිව් අවයවෙන් විප්‍රමුක්ත ද වූයේ භවිතසම්පාත කරන්නට ද හේ නො නිසි වේ ය”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් අනුප්‍රමාණිකමය නො කියැවුනු යැ.

33. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රමාණිකමය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු:

“මහණෙනි, යම් කලෙක ආයතීශ්‍රාවකයකු හට පහ කළ කෙලශරජස් ඇති පහවැ ගිය කෙලශමල ඇති ධම්මස්සුස උදා දිත් ද, කෙසේ යැ යත්: ‘සම්බුද්ධි සමුදය සංභාවකයක් ඇත්නම් එ හැම නිරෝධසංභාව ඇති’යි කියා යි. මහණෙනි, ඒ දශීනොත්පාද උදාපත් වන්නා හා මැ ආයතීශ්‍රාවකයාහට ත්‍රිවිධ සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණ වැ යෙහි: සන්කායදුෂ්ටි යැ විචිකිත්සා යැ ශිලවුතපරාමණී යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘අනුප්‍රමාණිකමය ඇති’යි නො කියැවුනු යි.

අනුප්‍රමාණිකමයකථා නිමි.

2. 10.

වොහාරකථා

1. ස. ප්‍ර: බුද්ධිය භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: ලොකුත්තරෙ සොතෙ පටිභඤ්ඤාති නො ලොකියෙ,
 ලොකුත්තරෙන විඤ්ඤානෙන පටිච්ඡාදනනි නො
 ලොකියෙන, සාවකා පටිච්ඡාදනනි නො
 පුච්ඡන්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. ප්‍ර: නහු බුද්ධිය භගවතො වොහාරො ලොකියෙ
 සොතෙ පටිභඤ්ඤාති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චි බුද්ධිය භගවතො වොහාරො ලොකියෙ
 සොතෙ පටිභඤ්ඤාති,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිය භගවතො
 වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.
3. ස. ප්‍ර: නහු බුද්ධිය භගවතො වොහාරං ලොකියෙන
 විඤ්ඤානෙන පටිච්ඡාදනනි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චි බුද්ධිය භගවතො වොහාරං ලොකියෙන
 විඤ්ඤානෙන පටිච්ඡාදනනි,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිය භගවතො
 වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.
4. ස. ප්‍ර: නහු බුද්ධිය භගවතො වොහාරං පුච්ඡන්ති
 පටිච්ඡාදනනි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චි බුද්ධිය භගවතො වොහාරං පුච්ඡන්ති
 පටිච්ඡාදනනි,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිය භගවතො
 වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

2. 10.

වොහාරකථා.

[භාග්‍යවතුන් ගෙන්සේ ලොකොත්තර ව්‍යවහාරයෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙහි'යි අනුකම්පිතායාසීන් සෙසින් ලබ්ඛි ගන් මාදින්නේ මාද බිදුනම වොහාරකථා එසි.]

1. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?

ආ. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකොත්තර ශ්‍රෝත්‍රයෙහි ව්‍යවහාරය ගැටේ ද, ලෝකික ශ්‍රෝත්‍රයෙහි නො ගැටේ ද, ලොකොත්තර විඤ්ඤයෙන් ව්‍යවහාරය දනිත් ද, ලෝකික විඤ්ඤයෙන් නො දනිත් ද, ආයස්සිත්‍රාවකයෝ ව්‍යවහාරය දනිත් ද, පුහුදුන්හු නො දනිත් ද?

ආ. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

2. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන් ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික-ශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැටෙන්නේ නො වේ ද?

ආ. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකිකශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැටේ නම්,

අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුනු යැ.

3. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික-විඤ්ඤයෙන් දනිත් ද?

ආ. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික විඤ්ඤයෙන් දනිත් නම්,

අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ.

4. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය පුහුදුන්හු දන්නාහු නො වේ ද?

ආ. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය පුහුදුන්හු දනිත් නම්,

අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ.

5. ස. පු: 'බුද්ධිං හගචනො වොහාරො ලොකුතනරො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: මග්ගො ඵලං නිබ්බානං සොනාපනතිමග්ගො
 සොනාපනතිඵලං සකදගාමිමග්ගො සකදගාමිඵලං
 අනාගාමිමග්ගො අනාගාමිඵලං අරහත්තමග්ගො
 අරහත්තඵලං සතිපට්ඨානං සමමප්පබ්බානං
 ඉද්ධිපාදෙ ඉද්ධියං බලං බොජ්ඣකෙහො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
6. ස. පු: බුද්ධිං හගචනො වොහාරො ලොකුතනරො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු. අසී කෙච්ඡි බුද්ධිං හගචනො වොහාරො
 සුඤ්ඤනති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: ලොකුතනරො ධම්මො සොනවිඤ්ඤායො
 සොනසම්මං පටිහඤ්ඤති, සොනං ආපාථං
 ආගච්ඡති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
7. ස. පු: නනු ලොකුතනරො ධම්මො න සොනවිඤ්ඤායො
 න සොනසම්මං පටිහඤ්ඤති, න සොනං ආපාථං
 ආගච්ඡති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ය: හඤ්චි ලොකුතනරො ධම්මො න සොන-
 විඤ්ඤායො න සොනසම්මං පටිහඤ්ඤති
 න සොනං ආපාථං ආගච්ඡති,
 අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිං හගචනො
 වොහාරො ලොකුතනරොති.
8. ස. පු: බුද්ධිං හගචනො වොහාරො ලොකුතනරො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අසී කෙච්ඡි බුද්ධිං හගචනො වොහාරො
 රජෙය්සනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: ලොකුතනරො ධම්මො රාගධ්මානිකො රජනිකො
 කම්මනිකො මදනිකො බ්බනිකො මුච්ඡනිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-

5. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාගී යැ එල යැ නිජ්‍යාණ යැ ශ්‍රොතාපනනිමාගී යැ ශ්‍රොතාපනනිඑල යැ සක්කාදගාමිමාගී යැ සක්කාදගාමි එල යැ අනාගාමිමාගී යැ අනාගාමිඑල යැ අභිනන්ධමාගී යැ අභිනන්ධඑල යැ සිව්වනා සමාසක්‍රමාන යැ සාද්ධිපාදයෝ යැ ඉන්ද්‍රිය යැ බල යැ බොධිසංඝයෝ යැ යනු ව්‍යවහාර වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
6. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාර අසන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තරධම්මය ශ්‍රොත්‍රවිඥෙය වේ ද, ශ්‍රොත්‍රයෙහි ගැවේ ද, ශ්‍රොත්‍රයට අපාථගත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
7. ස. පු: ලොකොත්තරධම්මය ශ්‍රොත්‍රවිඥෙය නො වන්නේ මැ වේ ද, ශ්‍රොත්‍රයෙහි නො ගැවෙන්නේ නො වේ ද, ශ්‍රොත්‍රයට අපාථ වැ නො එන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් ලොකොත්තරධම්මය ශ්‍රොත්‍රවිඥෙය නොවේ නම්, ශ්‍රොත්‍රයෙහි නො ගැවේ නම්, ශ්‍රොත්‍රයට අපාථ වැ නො පැමිණේ නම්,
- අනු. පා: හවන, 'භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැයුතු මැ යැ.
8. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරයෙහි ඇලෙන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තරධම්මය රාගස්ථානයට යොග්‍ය වේ ද, රජ්‍යයට යොග්‍ය වේ ද, කම්මයට හිත වේ ද, මදනයට හිත වේ ද, බන්ධනයට හිත වේ ද, මුච්ඡිනයට හිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

9. ස. ප්‍ර:

නඤ්ඤා ලොකුතතරො ධම්මො න රාගධ්‍යානිසො
න රජනිසො න කමනිසො න මදනිසො
න ඛනිනිසො න මුච්ඡනිසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ය:

හඤ්ඤා ලොකුතතරො ධම්මො න රාගධ්‍යානිසො
න රජනිසො න කමනිසො න මදනිසො
න ඛනිනිසො න මුච්ඡනිසො,

අනු. පා:

නො ච වත රෙ වතනඛේඛ: බුද්ධස්ස භගවතො
වොහාරො ලොකුතතරො'ති.

10. ස. ප්‍ර:

බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුතතරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අනි කෙච්ඡි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරෙ
උසෙසය්‍යනති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

ලොකුතතරො ධම්මො දෙසධ්‍යානිසො කොපධ්‍යා-
නිසො පටිසධ්‍යානිසො'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වතනඛේඛ -පෙ-

11. ස. ප්‍ර:

නඤ්ඤා ලොකුතතරො ධම්මො න දෙසධ්‍යානිසො
න කොපධ්‍යානිසො න පටිසධ්‍යානිසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ය:

හඤ්ඤා ලොකුතතරො ධම්මො න දෙසධ්‍යානිසො
න කොපධ්‍යානිසො න පටිසධ්‍යානිසො,

අනු. පා:

නො ච වත රෙ වතනඛේඛ: බුද්ධස්ස භගවතො
වොහාරො ලොකුතතරො'ති.

12. ස. ප්‍ර:

බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුතතරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අනි කෙච්ඡි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරෙ
මුසෙසය්‍යනති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

9. ස. පු:

ලොකොත්තරධම්මිස රාගස්සානයං භිත නො
චන්තේ රජනයං භිත නො චන්තේ කම්නයං
භිත නො චන්තේ මදනයං භිත නො චන්තේ
බක්කනයං භිත නො චන්තේ මුවජිනයං භිත
නො චන්තේ නො චෙ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. ය:

ඉදින් ලොකොත්තරධම්මිස රාගස්සානයං භිත
නො චෙ නම්, රජනයං භිත නො චෙ නම්,
කම්නයං භිත නො චෙ නම්, මදනයං භිත
නො චෙ නම්, බක්කනයං භිත නො චෙ නම්,
මුවජිනයං භිත නො චෙ නම්,

අනු. පා:

භවත, 'භාග්‍යවත්' බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය
ලොකොත්තර චේ'යයි නො කියැයුතු මැ යැ.

10. ස. පු:

භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර
චෙ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරයෙහි අට්ඨිති-දොෂ
කරන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

ලොකොත්තරධම්මිස දොෂ කරනුවට නිසි චෙ ද,
කොප කරනුවට නිසි චෙ ද, ප්‍රතිස කරනුවට
නිසි චෙ ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

11. ස. පු:

ලොකොත්තරධම්මිස දොෂ කරනුවට නිසි නො
චන්තේ කොප කරනුවට නිසි නො චන්තේ
ප්‍රතිස කරනුවට නිසි නො චන්තේ නො චෙ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. ය:

ඉදින් ලොකොත්තරධම්මිස දොෂ කරනුවට නිසි
නො චෙ නම්, කොප කරනුවට නිසි නො චෙ
නම්, ප්‍රතිස කරනුවට නිසි නො චෙ නම්,

අනු. පා:

භවත, 'භාග්‍යවත්' බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය
ලොකොත්තර චේ' යයි නො කියැයුතු යැ.

12. ස. පු:

භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර
චෙ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරයෙහි මූලා වන
යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකුහතරො ධම්මො මොහට්ඨානියො අඤ්ඤාණ-
කරණො අවකච්ඡකරණො පඤ්ඤානිරෝධිකො
විසංඝපකඛිකො අනිබ්බානසංවතනනිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: නනු ලොකුහතරො ධම්මො න මොහට්ඨානියො
න අඤ්ඤාණකරණො න අවකච්ඡකරණො පඤ්ඤා-
වුද්ධිකො¹ අවිසංඝපකඛිකො නිබ්බානසංවතන-
නිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි ලොකුහතරො ධම්මො න මොහට්ඨානියො
න අඤ්ඤාණකරණො න අවකච්ඡකරණො පඤ්ඤා-
වුද්ධිකො¹ අවිසංඝපකඛිකො නිබ්බාන-
සංවතනනිකො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ: බුද්ධියං හගවතො
වොහාරො ලොකුහතරො'ති.

14. ස. පු: බුද්ධියං හගවතො වොහාරො ලොකුහතරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: යෙ කෙවි බුද්ධියං හගවතො වොහාරං සුණන්ති,
සබ්බෙ හෙ මග්ගං භාවෙන්නි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: යෙ කෙවි බුද්ධියං හගවතො වොහාරං සුණන්ති,
සබ්බෙ හෙ මග්ගං භාවෙන්නි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: බාලපුට්ඨිකා බුද්ධියං හගවතො වොහාරං
සුණන්ති, බාලපුට්ඨිකා මග්ගං භාවෙන්නි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: මානුස්සානකා² -පෙ- පිනුස්සානකා -පෙ-
අරහන්තස්සානකා -පෙ- රුහිරුප්පාදකා -පෙ-
සම්මහෙදකා බුද්ධියං හගවතො වොහාරං
සුණන්ති. සම්මහෙදකා මග්ගං භාවෙන්නි'ති³.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

1. පඤ්ඤාවුද්ධිකො - සිමු.

2. මානුස්සානකො මග්ගං භාවෙති - සිමු, මජ්ඣ.

3. මජ්ඣ, සිමු පොඤ්ඤාසු මාකාමිදං එකනෙක සිපිතං දිස්සනෙ

ස. අනු: ලොකොත්තරධම්ම මොහසට තිහ වේ ද, නුනුවණ කරනු වේ ද, අවක්‍ෂුස කරනු වේ ද, ප්‍රඥ නිරෝධ ඇති කරනු වේ ද, විසාතපක්‍ෂයෙහි වූයේ වේ ද, නිවන් පිණිස නො පැවැතුම් ඇති වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ස. පු: ලොකොත්තරධම්ම මොහසට සොග්‍ය නො වන්නේ නුනුවණ කරනු නො වන්නේ අවක්‍ෂුස කරනු නො වන්නේ ප්‍රඥවෘද්ධික වන්නේ විසාත පක්‍ෂ ඇති නොවන්නේ නිවන් පිණිස පවත්නේ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ය: ඉදින් ලොකොත්තරධම්ම මොහසට නිසි නො වේ නම්, නුනුවණ කරනු නො වේ නම්, අවක්‍ෂුස කරනු නො වේ නම්, ප්‍රඥවෘද්ධික වේ නම්, විසාතපක්‍ෂ ඇති නො වේ නම්, නිවන් පිණිස පවත්නේ වේ නම්,

අනු. පා: භවන, 'භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ.

14. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැම මාගීය වඩන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

15. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැම මාගීය වඩන් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: බ්‍ර' පුහුදුන්හු භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන් ද, බ්‍ර' පුහුදුන්හු මාගීය වඩන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. අනු: මාතෘඝාතකයෝ ... පිතෘඝාතකයෝ ... අභීන්-ඝාතකයෝ .. රුධිරොත්පාදකයෝ ... සබ්බ-හෙදකයෝ භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන්. සබ්බහෙදකයෝ මාගීය වඩන් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

16. ප. පු:

ලබ්භා සොවණ්ණමයාය ලට්ඨියා ධිඤ්ඤපුඤ්ජා'පි සුවණ්ණපුඤ්ජා'පි ආවිකම්මනනි.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

අනු. පා:

එවමෙවං භගවා ලොකුතනරෙත වොහාරෙත ලොකියමපි ලොකුතනරමපි ධම්මං වොහරති'ති.

17. ස. පු:

ලබ්භා එළණ්ඩියාය ලට්ඨියා ධිඤ්ඤපුඤ්ජා'පි සුවණ්ණපුඤ්ජා'පි ආවිකම්මනනි.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

අනු. පා:

එවමෙවං භගවා ලොකියෙත වොහාරෙත ලොකියමපි ලොකුතනරමපි ධම්මං වොහරති'ති.

18. ස. පු:

බුඬ්ඬියා භගවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුතනරං වොහරන්තස්ස ලොකුතනරො හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

ස. අනු:

ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියෙ සොතෙ පටිභඤ්ඤති, ලොකුතනරං වොහරන්තස්ස ලොකුතනරෙ සොතෙ පටිභඤ්ඤති, ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියෙන විඤ්ඤාණෙන පටි-
විජානනති, ලොකුතනරං වොහරන්තස්ස ලොකුතනරෙන විඤ්ඤාණෙන පටිවිජානනති,
ලොකියං වොහරන්තස්ස පුද්ගල්නා පටිවිජානනති, ලොකුතනරං වොහරන්තස්ස සාවකා පටි-
විජානනති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ප. පු:

න වත්තබ්බං බුඬ්ඬියා භගවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුතනරං වොහරන්තස්ස ලොකුතනරො හොති'ති.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

ප. අනු:

නනු භගවා ලොකියමපි ලොකුතනරමපි ධම්මං වොහරති'ති.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමනතා.

16. ප. පු: රුවන්මුවා යටින් ධාන්‍යපුඤ්ඤයන් සවණ් පුඤ්ඤයන් දක්වා කියන්නට ලැබිය හේ ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. පා: එ පරිදි මැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොකොත්තර ව්‍යවහාරයෙන් ලෞකික වූත් ලොකොත්තර වූත් ධර්මය ව්‍යවහාර කෙරෙති.

17. ස. පු: එරඹු යටින් ධාන්‍යපුඤ්ඤයන් සවණ්පුඤ්ඤයන් කියාදෙන්නට හැකි වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. පා: එ පරිදි මැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෞකික ව්‍යවහාරයෙන් ලෞකික වූත් ලොකොත්තර වූත් ධර්මය ව්‍යවහාර කෙරෙත්.

18. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෞකිකාථය ව්‍යවහාර කරනුවන්හට ලෞකික වේ ද? ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරනුවන්හට ලොකොත්තර වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ලෞකිකාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෞකිකශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැවේ ද, ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර ශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැවේ ද, ලෞකිකාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෞකිකවිඤ්ඤයෙන් දැනින් ද, ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තරවිඤ්ඤයෙන් දැනින් ද, ලෞකිකාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය පුහුදුන්හු දැනින් ද, ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ආයතී-ග්‍රාවකයෝ දැනින් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

19. ප. පු: 'ලෞකිකාථය ව්‍යවහාර කරන භාග්‍යවත් බුදු-රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෞකික වෙයි, ලොකොත්තර-රාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යනු නො කියැයුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෞකික වූත් ලොකොත්තර වූත් ධර්මය දෙසනා කරන්නාහු නො ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස්: හඤ්චි භගවා ලොකිශමපි ලොකුත්තරමපි ධම්මං වොහරති,

අනු. පා: තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ: බුද්ධිස්ස භගවතො වොහාරො ලොකිස්සං වොහරන්තස්ස ලොකිස්සො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොති'ති.

20 ස. පු: බුද්ධිස්ස භගවතො වොහාරො ලොකිස්සං වොහරන්තස්ස ලොකිස්සො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගං වොහරන්තස්ස මග්ගො හොති, අමග්ගං වොහරන්තස්ස අමග්ගො හොති, ඵලං වොහරන්තස්ස ඵලං හොති, අඵලං වොහරන්තස්ස අඵලං හොති, නිබ්බානං වොහරන්තස්ස නිබ්බානං හොති, අනිබ්බානං වොහරන්තස්ස අනිබ්බානං හොති, සංඝිකං වොහරන්තස්ස සංඝිකං හොති, අසංඝිකං වොහරන්තස්ස අසංඝිකං හොති, රූපං වොහරන්තස්ස රූපං හොති, අරූපං වොහරන්තස්ස අරූපං හොති, වේදනං වොහරන්තස්ස වේදනා හොති, අවේදනං වොහරන්තස්ස අවේදනා හොති, සංඤ්ඤාං වොහරන්තස්ස සංඤ්ඤා හොති, අසංඤ්ඤාං වොහරන්තස්ස අසංඤ්ඤා හොති, සංඝිකාරං වොහරන්තස්ස සංඝිකාරා හොනති, අසංඝිකාරං වොහරන්තස්ස අසංඝිකාරා හොනති, විඤ්ඤාණං වොහරන්තස්ස විඤ්ඤාණං හොති, අවිඤ්ඤාණං වොහරන්තස්ස අවිඤ්ඤාණං හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

අනු. ය: ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෞකික වූත් ලොකොත්තර වූත් ධර්මය ව්‍යවහාර කෙරෙත් නම්,

අනු. පා: එ කරුණින් හවන, 'ලෞකිකධර්මය ව්‍යවහාර කරන භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෞකික වෙයි. ලොකොත්තරධර්මය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වෙයි.

20. ස. පු: ලෞකිකධර්මය ව්‍යවහාර කරන භාග්‍යවත් බුදු-
රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෞකික වේ ද,
ලොකොත්තරධර්මය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: මාගීය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
මාගී වේ ද, අමාගීය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය අමාගී වේ ද, ඵලය ව්‍යවහාර කරන
බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ඵල වේ ද, අඵලය
ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අඵල
වේ ද, නිජ්‍යාණය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය නිජ්‍යාණ වේ ද, අනිජ්‍යාණය ව්‍යවහාර
කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අනිජ්‍යාණ වේ ද,
සංඛතය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
සංඛතවේ ද, අසංඛතය ව්‍යවහාර කරන බුදු-
රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසංඛතවේ ද, රූපය ව්‍යවහාර
කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය රූප වේ ද,
අරූපය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
අරූප වේ ද, වෙදනාව ව්‍යවහාර කරන බුදු-
රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය වෙදනා වේ ද, අවෙදනාව
ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අවෙදනා
වේ ද, සංඥාව ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය සංඥා වේ ද, අසංඥාව ව්‍යවහාර
කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසංඥා වේ ද,
සංස්කාර ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
සංස්කාර වේ ද, අසංස්කාර ව්‍යවහාර කරන
බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසංස්කාර වේ ද, විඤ්ඤා
ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය විඤ්ඤා
වේ ද, අවිඤ්ඤා ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය අවිඤ්ඤා වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

2. 11.

නිරෝධකථා

1. ස. පු:   දෙව නිරෝධා'ති.
           ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනතා.
           ස. අනු:   දෙව දුක්ඛනිරෝධාති.
           ප. පටි:   න හෙවං වත්තඛේඛ -පෙ-
2. ස. පු:   දෙව දුක්ඛනිරෝධාති.
           ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනතා.
           ස. අනු:   දෙව නිරෝධසම්මානිති.
           ප. පටි:   න හෙවං වත්තඛේඛ -පෙ-
3. ස. පු:   දෙව නිරෝධසම්මානිති.
           ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනතා.
           ස. අනු:   දෙව දුක්ඛසම්මානිති.
           ප. පටි:   න හෙවං වත්තඛේඛ -පෙ-
4. ස. පු:   දෙව නිරෝධසම්මානිති.
           ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනතා.
           ස. අනු:   දෙව සම්මුදයසම්මානිති.
           ප. පටි:   න හෙවං වත්තඛේඛ -පෙ-
5. ස. පු:   දෙව නිරෝධසම්මානිති.
           ප. පටිඤ්ඤා:   ආමනතා.
           ස. අනු:   දෙව මග්ගසම්මානිති.
           ප. පටි:   න හෙවං වත්තඛේඛ -පෙ-

2. 11.

නිරෝධකථා

[‘අසංවිසංවානිරෝධය’ හා ‘පටිසංවානිරෝධය’ හා දෙක එක් කොට ගෙන ‘නිරෝධසත්‍යය නම් මේ’ යයි ගත් ලබ්ධියෙක් ඇත. මහිංසාසක අකුසල නිකායවාසීන්ගේ සෙසිනි. ඒ වාද බිඳුනට නිරෝධකථා එසි.]

1. ස. පු: නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: දුඛනිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
2. ස. පු: දුඛනිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (දෙඅයුරෙකින් දුඛනිරෝධ වන හෙයිනි.)
- ස. අනු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
3. ස. පු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: දුඛසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
4. ස. පු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමුදයසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
5. ස. පු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාහිසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

6. ස. පු: දෙව නිරෝධසම්මානිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: දෙව තාණාති -පෙ- දෙව ලේණාති -පෙ- දෙව
 සරණාති -පෙ- දෙව පරායනාති -පෙ- දෙව
 අච්චිකාති -පෙ- දෙව අමනාති -පෙ- දෙව
 නිබ්බානාතිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: දෙව නිබ්බානාති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අති ද්විත්තං නිබ්බානානං උච්චතිවතා, භිනප්පණී-
 තතා, උක්ඛංසාවකංසො, සීමා වා, හෙදෙ වා, රාජ්
 වා අනන්තරිකා වාති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: දෙව නිරෝධාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අප්පට්ඨසංඛාරාදිඤ්ඤා සංඛාරෙ පට්ඨසංඛා-
 නිරෝධෙනති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ය: හඤ්චි අප්පට්ඨසංඛාරාදිඤ්ඤා සංඛාරෙ පට්ඨසංඛා-
 නිරෝධෙනති,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'දෙව නිරෝධා'ති.
9. ප. පු: න වත්තබ්බං දෙව නිරෝධාති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ප. අනු: නනු අප්පට්ඨසංඛාරාදිඤ්ඤා පි සංඛාරා අච්චන්ත-
 භග්ගා, පට්ඨසංඛාරාදිඤ්ඤා පි සංඛාරා අච්චන්ත-
 භග්ගාති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ය: හඤ්චි අප්පට්ඨසංඛාරාදිඤ්ඤා පි සංඛාරා අච්චන්ත-
 භග්ගා, පට්ඨසංඛාරාදිඤ්ඤා පි සංඛාරා අච්චන්ත-
 භග්ගා,
 අනු. පා: නෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'දෙව නිරෝධා'ති.

6. ස. පු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... නිලීයනස්ථානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... සරණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... පරායණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... අව්‍යුතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... අමානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද .. නිමාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. පු: නිමාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිමාණයන් දෙදෙනාගේ උච්චතිවතායෙක් හෝ ගිහප්‍රණීතතායෙක් හෝ උකකමිචකමියෙක් හෝ සීමායෙක් හෝ හෙදයෙක් හෝ රාජ්‍යෙක් හෝ අනතරිකායෙක් හෝ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
8. ස. පු: නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අප්‍රතිසංඛ්‍යානයෙන් නිරුඳු වූ (සමුද්‍යවරණ නැති පමණින් නිරුඳු යයි ගන්නා) සංඝකාරයන් ප්‍රතිසංඛ්‍යාන සංඛ්‍යාන ලොකොත්තර ඥානයෙන් (එකානනයෙන්) නිරුඳු කෙරෙත් (අනුතපනති යට පමුණුවත්) නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳු සංඝකාරයන් ප්‍රතිසංඛ්‍යානයෙන් මැ නිරුඳු කෙරෙත් නම්,
- අනු. පා: භවත, නිරෝධයෝ දෙදෙනෙකැයි නො කියැවුනු මැ යැ.
9. ප. පු: නිරෝධයෝ දෙදෙනෙකැයි නො කියැවුනු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳු වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්ත භග්‍ග වූවාහු නො ද? ප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳු වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්ත භග්‍ග වූවාහු නො ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳු වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්තභග්‍ග වෙත් නම්, ප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳු වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්තභග්‍ග වෙත් නම්,
- අනු. පා: භවත, එ කරුණින් 'නිරෝධයෝ දෙදෙනෙකි'යි කියැවුනු මැ යැ.

10. ස. පු: දෙව නිරෝධානි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිසංඛානිරුද්ධාපි සංඛාරා අරියමග්ගං ආගමම නිරුද්ධානි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අප්පටිසංඛානිරුද්ධාපි සංඛාරා අරියමග්ගං ආගමම නිරුද්ධානි.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: දෙව නිරෝධානි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිසංඛානිරුද්ධා සංඛාරා න පුන උප්පජ්ජන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අප්පටිසංඛානිරුද්ධා සංඛාරා න පුන උප්පජ්ජන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 අනු. පා: තෙන හි හ චත්තබ්බං: දෙව නිරෝධානි.

නිරෝධකපාං නිරිතො.

දුනිසො චග්ගො නිට්ඨිතො.

තස්ස උද්දානං:

පරුපභාරො අඤ්ඤාණං
 කඤ්ඤා පරවිනුරණං
 චචිනෙදො දුක්ඛාභාරො
 විතතට්ඨිති ච කුක්කුලො
 එකාභිසමයො චෙව
 වොභාරො ච නිරෝධකොති.

10. ස. ප්‍ර: නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රතිසංඛ්‍යානනිරුද්ධ වූත් සංඝකාරයෝ අර්මහට පැමිණ නිරුද්ධ වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අප්‍රතිසංඛ්‍යානනිරුද්ධ සංඝකාරයෝ ආයුධාග්ගිකට පැමිණ නිරුද්ධ වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
11. ස. ප්‍ර: නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුද්ධ සංඝකාරයෝ යළි නුපදනානු වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අප්‍රතිසංඛ්‍යානනිරුද්ධ සංඝකාරයෝ යළි නුපදනානු වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...
- අනු. පා: එ කරුණින් 'නිරෝධයෝ දෙදෙනෙකි'සි නො කියැයුනු මැ යැ.

නිරෝධකථා නිමි.

දමනිසව්විය නිමි.

එයට උදාහරණ:

පරුපභාරකථා යැ, අඤ්ඤාණකථා යැ, කිංකිකථා යැ, පරමිතරණකථා යැ, වම්භෙදකථා යැ, දුක්ඛාගාරකථා යැ, චිත්තට්ඨිතිකථා යැ, බුක්කුලකථා යැ, එකාගිසම්මකථා යැ, මොහාරකථා යැ, නිරෝධකථා යැ සි එකදසකථායෙකි.

කම්බාච්ඡප්පකරණං

පඨමො භාගො

අනුකතමභේකා

- I. ආගමික ජනගහන ව්‍යාප්තියේ වෙනස.
- II සංස්කෘතික වෙනස්කම් වේ.
- III සංස්කෘතියේ වෙනස.

I

ආහවසානනිකානුකෘතිමණිකා

සේවකයාහි

- අනන්ති වා හිකනිවෙ සති - (මජ්ඣිමනි. මූලප - අලංකාරපම සුත්ත.) 184
- අභි හු බො නා හනෙත චක්ඛුං - (සලායනනසංයුත්ත - ඵලානුපදානසුත්ත.) 368
- අභි පුග්ගලො අත්තතිතාස පටිපනො - (පුග්ගලපදානසුත්ත,
චතුක්කඛ්භුත්තර - ඡවාලාන සුත්ත.) 36, 38, 40, 81, 178
- අනම්මනො'යා හිකනිවෙ, සාසාරො - (අනම්මනා සංයුත්ත - පස්මවග්ග.) 83
- අනුපුබ්බෙන මෙධාසී - (ධම්මපද - මලවග්ග.) 288, 558
- අමනං තෙ හිකනිවෙ - (අඛ්ඛුත්තර - එකකනිපාන.) 410
- අති සෙ හෙ අතිනාසෙ - (චතුක්කඛ්භුත්තර - ධම්මසායන.) 300
- අනු පුබ්බෙ ලොහො - (තිකඛ්භුත්තර - මහාවග්ග.) 370
- ආරහථ හිකනිමථ - (බ්‍රහ්මසංයුත්ත - අරුණවතිසුත්ත.) 518
- උච්චාවචා හි පටිපාදා - (සුත්ත නිපාන - නාලකසුත්ත.) 240
- එකපුග්ගලො හිකනිවෙ ලොකෙ උපපජ්ජමානො - (එකකඛ්භුත්තර.) 178
- එකායනො අයං හිකනිවෙ මනො - (දීඝනිකාය -
මජ්ඣිමනිකාය, සතිපට්ඨානසුත්ත.) 410
- එහාදිසී, ධම්මපකාසනෙහි - (දීඝනිකාය - සකායපදානසුත්ත.) 479
- කබ්ඡිකාරෙ වෙ හිකනිවෙ ආහරෙ අභි රාගො -
(නිදනසංයුත්ත - මහාවග්ග.) 370
- කබ්ඡිකාරෙ වෙ හිකනිවෙ ආහාරෙ නාභි රාගො -
(නිදනසංයුත්ත - මහාවග්ග.) 372
- නිහනු සනෙහාහි පච්චන්ති - (නිකුති සංයුත්ත - චජ්ජරාසුත්ත.) 180
- නිනානො'හං හිකනිවෙ පසුනො ආසවානං බසං වදාමි -
(බ්‍රහ්මසංයුත්ත - පුප්ඵවග්ග - වාසිජට්ඨසුත්ත.) 458, 472, 492
- නනියං කාමං සමාපන්නස්ස මිති නිරුද්ධා - (දසකඛ්භුත්තර -
ආකඛ්ඛවග්ග - කණ්ඩක සුත්තා සමන්තාහරිතබ්බො.) 516
- නයො මෙ හිකනිවෙ නිරුත්තිපථා - (සංයුත්ත -
උපසම්මත - නිරුත්තිපථසුත්ත.) 366, 388
- නයො මෙ සෙතිය සන්ථාරො - 184
- නස්ස එවං ජානනො - නස්ස සමමාවිවුත්තස්ස -
(ඡක්කඛ්භුත්තර - මහාවග්ග.) 242
- නිණ්මාහි හිකනිවෙ සංකිතස්ස සංකිතලක්ඛණාහි -
(තිකඛ්භුත්තර - පස්මපණ්ණාසක - චූළවග්ග.) 168
- නිති හිකනිවෙ සාගොති ඡලේදිපකා - (තිකඛ්භුත්තර.) 266
- නා සුබ්බෙන සුඛං පතනං - 540
- දුක්ඛමෙව උපපජ්ජමානං උපපජ්ජති - (නිදනසංයුත්ත -
කච්චානගොතසුත්ත.) 180
- දුතියස්ස කාමස්ස විතකකම්මාරා කණ්ඩකො -
(දසකඛ්භුත්තර - කණ්ඩකසුත්ත.) 516

පිළිබඳකානි

ද්‍රවිඳා කෘතං සමාපන්නස්ස චිත්තකම්මිචාරා නිරුද්ධා භොගනි-	514
දොමා හිකිබ්බෙ ධාතුසො කන්මා දො: සංඛිතා ච-	164
භාහං හිකිබ්බෙ දඤ්ඤං එකබ්බමමපි-(එකකඛ්භුග්ගාර-පඤ්චමචග්ග.)	524
නාහං සභිස්සාමි පමොචනාය-(සුත්තනිපාහ-ධොතකසුත්ත.)	496
පඤ්ච්චෙ හිකිබ්බෙ කාමගුණ-(මජ්ඣිමනිකාය-මහාදුක්ඛකිංකිසුත්ත.)	534
පඤ්ච්චෙ හිකිබ්බෙ ධම්ම, සමය චිත්තනස්ස-(පඤ්චකඛ්භුග්ගාර- නිකණ්ඩවග්ග.)	242
පස්මස්ස කෘතස්ස සද්දෙකණ්ටකො-(දසකඛ්භුග්ගාර-කණ්ටකසුත්ත.)	516
පස්මං කෘතං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා භොගි-	514
පස්සාමහං හිකිබ්බෙ දිබ්බිතා චග්ගිතා-(මජ්ඣිමනිකාය- මුලපණ්ණාසක-මහාසච්චකසුත්ත.)	124
යද හවෙ පාභුහවනා ධම්මා-මහාවග්ගපාළි, උදනපාළි බොධිසුත්ත.)	476
යසං හිකිබ්බෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස චිරජා-	288, 462, 474, 494, 510
යං නිඤ්චි හිකිබ්බෙ රූපා අනිත්තානාගතපච්චපනනං-(බකිසංසුත්ත-බකිසුත්ත.)	366, 390
යා කාවි කඛ්ඛා-(උදනපාළි-රෙවකසුත්ත.)	476
යෙ කඛ්ඛා සමනිකකන්තා-(දිසතිකාය-සකං පඤ්ඤාසුත්ත.)	476
යෙ තෙ හිකිබ්බෙ හිකුඤ්ඤාසුත්තා-(මහාවග්ගපාළි-චිවරකිංකික- නිසිදනානුඤ්ඤාන කථා.)	442
රඤ්ඤා හිකිබ්බෙ චකකචනනිස්ස පාභුහාවො-(බොඤ්ඤිත- සංසුත්ත-චකකචනනිසුත්ත.)	410
ලාහා වො හිකිබ්බෙ-(සිලායනන සංසුත්ත-දෙවද්වග්ග- බණ්ඩුත්ත.)	536, 538
චිත්තනණ්ණා අනාදනො-	240
සබ්බං හිකිබ්බෙ අනභිජානං-(සිලායනනසංසුත්ත- අපරිභ්වනසුත්ත.)	460, 474, 494
සබ්බං හිකිබ්බෙ ආදිනනං-(සිලායනනසංසුත්ත-සබ්බවග්ග- ආදිනනසුත්ත.)	534
සබ්බෙ ධම්මා අනත්තා-(ධම්මපද.)	180
සමමුඛා මෙතං ආවුසො ගගවනො සුභං-(සච්චසංසුත්ත- කොටිගාමවග්ග-ගවමපනිසුත්ත.)	558
ස සත්තකම්මානුපරමි-(අනමිතනසංසුත්ත-සුග්ගලසුත්ත.)	88
සහාවස්ස දස්සනසම්පදය-(සුත්තනිපාහ-රත්නසුත්ත.)	288, 460, 474, 494, 560
සිංඛස්ස ආනඤ්ඤා ගගවනො-(නිකඛ්භුග්ගාර-ආනඤ්ඤවග්ග.)	518
සුඛො විවෙකො කුට්ඨස්ස-(උදනපාළි-මුච්චිද්වග්ග-පස්මසුත්ත.)	540
සුඤ්ඤානො ලොකං අවෙකිංසු-(සුත්තනිපාහ-මොඝරාජසුත්ත.)	176
සුඤ්ඤා ලොකො-(සිලායනන සංසුත්ත-සුඤ්ඤාලොකසුත්ත.)	182
සෙය්‍යථාපි හිකිබ්බෙ මහාසමුද්දො-(අට්ඨකඛ්භුග්ගාර- මහාවග්ග-උපොසථසුත්ත.)	556
සො කි නාම හිකිබ්බෙ සුග්ගෙහො සඤ්චා-(සත්තකඛ්භුග්ගාර- සුග්ගෙහසුත්ත.)	300

II

සංඝඤ්ඤානාමානුකූලවර්ණිකා

පිටස්ඛකානි		පිටස්ඛකානි	
අභිභූ	518	මහාකොට්ඨින	238
ආනන්ද	182, 518	මහාපඤ්ඤා	238
උක්කලා	568	මොග්ගල්ලාන	238
කච්චාන	180	මොහරාජ	176
ගවමපති	558	පුබ්බිනි	258
ධොතක	496	වජිරා	180
නන්දක	370	වසු	368
එගගුණ	368	සාරිපුත්ත	238
භඤ්ඤා	368	සිඛි	518
මහාකච්චාන	238	සුනෙතන	300
මහාකසාප	238	සෙතිස්	184

III

පද්‍යාකෘතික

අ	පිටිකෘති	අ	පිටිකෘති
අකුප්පවිවේධාය	272	අරහනා	190, 192
අකුප්පං	290	අරහනෙතා	190, 192
අජ්ලා	254	අරහා	194, 196
අඤ්ඤාණං	446, 448, 450, 454	අරියො	230, 438
අඤ්ඤාණාපකතො	448	අවිගතො	96
අඤ්ඤානාවිජ්ජියං	34, 36, 52	අවිපකකම්පාකා	392, 394, 396
අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං	80, 98, 100	අසංඛතො	164
අඤ්ඤං රූපා	30, 36, 38	අසමයවිමුතො	232, 234, 236, 238
අණ්ණසහගතො	218	අසෙවනකඵලො	104, 108
අනිතං	306, 308, 310, 312	අලුච්ඡිනො	96
අනිතං චිකුට්ඨං	332, 334, 336		
අනිතං ඤාණං	338	ආ	
අත්ථෙට්ඨා	414, 416, 418, 420	ආජානාහි නිගගහං	2, 20, 22
අත්ථත්ථං	168	ආජානාහි පටිකමමං	4, 14, 70
අභිච්චසමුප්පන්නං	148	ආපාසිකං	142,
අභිච්චනපථා	366, 368, 388	ආපො	356
අනාගාමිකතො	228, 450, 452	ආපොකසිණං	504, 512
අනාගාමිනා	208, 210, 214	ආමනනා	2, 22, 24
අනාගාමිඵලප්පනො	282	ආයුප්පමාණං	528, 530
අනාගාමිඵලා	194, 196, 198, 200		
අනාගාමිමග්ගෙන	296, 298	ඉ	
අනාගාමිසං	200, 204, 206, 220	ඉද්ධිං	154
අනාගාමි	160, 194, 196, 206		
අනාගතං	306, 308, 310, 312	උ	
අනාගතං චිකුට්ඨං	334, 336, 338	උකඛිත්තපලිසො	230, 438
අනාගතං ඤාණං	340, 342	උච්චාරපසංඝාවො	432
අනුපුබ්බාහිසමයො	542, 544	උච්චාවචා	240
අනුප්පත්තසද්දෙව්	230, 438	උච්ඡින්නමුලො	228, 450, 452
අනොධිං කතො	532, 534, 536, 538	උපචයං	246
අනුබ්බතො	354	උපලබ්ධනි	14, 22
අපචයගාමි	294, 404	උපොසථො	538, 540
අප්පනිකුට්ඨා	366, 368	උහතොනාගවිමුතො	160
අප්පටිසංඝානිරුද්ධා	576, 578		
අප්පියංකරිතො	80, 82, 84, 314	ඵ	
අබ්බුලොසිකො	230, 438	ඵකච්චං අත්ථි	392, 400
අභිඤ්ඤායං	230, 438	ඵකථෙට්ඨ	80, 82, 314
අමොගං	304	ඵකදෙසං	282, 284, 286
අරහත්තප්පනො	286	ඵකබ්බිජි	276, 278
අරහතා	208, 212, 214	ඵකවොකාරහවං	114
අරහතො	198, 200, 202, 216	ඵලභිකියාය	570
		ඵසෙ	80, 82, 314
		ඔ	
		ඔට්ඨා	90
		ඔබ්බොධිසො	276, 288
		ඔතිනනාරො	230, 438

ක	පිටිසංකානි
කකිං	464, 466, 472
කණ්ණිරව්විකො	96
කතකරණියො	230, 438
කතතා	126, 128, 130
කමමකාරකො	150
කලාණපාපකානි	128

කා	
කාමරාගො	218, 220
කායසිකඛි	160
කාරෙතා	126, 128, 130
කාසාවධාරණො	254, 256, 258

කු	
කුකකුලා	532, 534

කො	
කොලංකොලො	276, 278

ක	
කතනියො	92, 156, 158
කයගාමි	294

ක	
ගදුහො	90
ගහවෙයා	156, 158

ගො	
ගොණො	90

ච	
චතුරොකාරනවං	114

ජ	
ජලා	252

න	
නජ්ජානෙ	80, 82, 314
නදෙකවෙය	280, 282

නා	
නාලාවිච්ඡේදකො	228, 450, 452

නි	
නිණ්ණකට්ඨවනප්පකො	130, 134, 142, 152
නිරවජ්ජානගතො	90

නං	
නං ජිවං නං සරිරං	96, 98, 100, 176

දි	
දිට්ඨිප්පතො	160
දිඛං සුඛං	532

ද	පිටිසංකානි
දුක්කට්ඨෙ	20
දුක්ඛාභාරො	520
දුක්ඛුදයො	104, 108
දෙ	
දෙවො	156, 158
දෙ	
දෙසට්ඨානියො	566

ධ	
ධම්මානුසාරී	160

න	
නත්ථවෙයා,	414, 416, 418, 422
න හුත්වා න හොති.	330

නි	
නිගලො	116
නිගහහෙ	20
නිගහහෙතබ්බෙ	18
නිබ්බානං	324, 326, 364
නිරග්ගලො	230
නිරුත්තරපථා	366, 368, 388
නිරොධා	574, 576, 578
නිසංසෙදො	432

නි	
නිප්පලබ්භනි	4, 6, 8, 12, 14, 16

නෙ	
නෙරසිකො	92

නි	
නිත්තිනං	328, 350
නිත්ති	328

ප	
පච්චුප්පනං	306, 308, 310, 312
පච්චුප්පනං චක්ඛං	334, 336, 338
පච්චුප්පනං ඝරුණං	340, 342
පච්චෙකසමුද්ධා	254, 258, 260
පඤ්චවොකාරනවං	114
පඤ්චාරම්භානියානි	266, 268
පඤ්ඤානට්ඨපථා	366, 368, 388
පඤ්ඤවිමුච්චො	160
පටිකමෙව	20
පටිච්චයො	242
පටිඤ්ඤාය	6, 8
පථිපාදනා	12, 20
පථවිකසිණං	504, 512
පණ්ඩකා	430
පත්තධාරණො	254, 258
පත්තාභිජො	230 438

ප	පිටිබිඛානි
පනාහාරො	230, 438
පබ්බජිතො	156
පබ්බජ්ජා	254, 255
පරමමෙකුසලො	440, 442, 456, 458, 470
පරපච්චයො	480, 482
පරපට්ඨිකානු	480, 482
පරපනතිසො	480, 482
පරමිතරණා	480
පරංකතං	146, 148
පරිකම්භනවසංයොජනො	230 438
පරිනිබ්බාසී පුග්ගලො	268
පරිනිබ්බුතො	168
පරිසුට්ඨානං	244
පරිහානි	190
පරාපහාරො	444
පු	
පුග්ගලො උපලබ්භති,	
2, 14, 20, 22, 24, 44, 46, 74, 76	
පුග්ගලො සංඛාවනි	86, 88, 90
පුථුජ්ජනා	424
පුථුජ්ජනො	292, 294, 432, 434
පුබ්බා කොට්ඨි	88
පුනබ්බවො	272
පුරිසසුගා	162
පෙ	
පෙතො	90
ඛා	
ඛාලපුථුජ්ජනා	520, 568
ඛු	
ඛුඤ්ඤානුභාවා	162, 164
ඛො	
ඛොජ්ඣාසාරනනානං	412
ඛොධගාමී	294
ච	
චූළමච්චිසංචාරිකො	252, 254, 256, 258, 260
චූළමච්චිකො	92, 156, 158
චච්ච	168

ම	පිටිබිඛානි
මනවා පුග්ගලො	108, 110
මනුසො	90, 156
මනිසො	90
මා	
මානා අත්ථි	156
මානුසකං සුඛං	532
මාරකාසිකා	426
මි	
මිච්ඡා	4, 6, 8, 10, 12
මිච්ඡාදිට්ඨිසො	110
මු	
මුණ්ණිසො	254, 256
මෙ	
මෙථුනා	432, 434
ය	
යකෙකා	90
යෙ	
යෙර	4
ල	
ලහුපරිවතනා	524
ලො	
ලොකිසො	572
ලොකුත්තරං	572
ව	
වච්ඡිහෙදො	498, 500, 502, 504
වට්ඨපච්ඡෙදො	126 132, 134, 136, 138, 140, 142, 152
වත	4
වතනබ්බො	4, 6, 8, 10, 12, 14
වි	
විචිතිච්ඡා	218, 220, 222
විපකකම්පාකා	392, 394
විපාකපටිසංවෙදි	150, 152
විපාකො	150, 152
විමනි	428, 430
විසංඝාතනො	230
වෙ	
වෙසො	92, 156, 158

මො. පියවිකානි
වොහාරො 562, 564, 566

මනා
මනාපාදො 218, 220, 222

ස
සකදගාමිඵලපානො 280
සකදගාමිනා 208, 210, 212, 214
සකදගාමි 160, 192, 196, 206
සකකායද්වයි 218, 220, 222
සකිකිණ්ණපරිබො 230, 438
සකිකිනො 164, 168
සව්වකට්ඨපරමකොභ 2, 6, 10, 12
සව්වකට්ඨො පරමකො 4
සත්තකනිහනුපරමො 276, 278
සඤ්ඤාසාරි 160
සඤ්ඤාමුහුතො 160
සධම්මකුසලො 440, 442, 456, 458, 470

සකිවති 86, 90
සප්පිකුමො 186
සබ්බත් 24, 26
සබ්බද් 26, 28
සබ්බමත්ති 304
සබ්බසු 28
සමහාගෙ 80, 82, 314, 418, 420
සමයවිමුතො 232, 234, 236, 238
සමෙ 80, 82, 314, 418, 420
සමදඤ්ඤාවිමුතො 330, 438
සමොද්ධියො 110
සමොසමුද්ධි 144
සයං කතං 144, 146, 148
සර්වපො 96

සා
සාවකසුගං 260

සි
සිහෙරුපබ්බකරාජි 128, 134, 136, 142, 152

සි
සිලබ්බපරාමාසො 218, 220

සි
සුකතො 20
සුකකම්පට්ඨි 424, 426, 428, 430, 432
සුඛා වෙදනා 532
සුමුදයො 104
සුද්දො 92, 156, 158
සුචිත්තවිජයො 230, 438

සු
සුකරො 90

සෙ
සෙවනකඵලො 104, 108
සෙ නිගගහෙ 20
සෙවප්පි 414, 416, 418
සෙව නත්ති 414, 416, 418

සො
සොනාපනතිඵලපානො 276, 278
සොනාපනො 158, 160, 192, 194, 206

සොච
සොච 88, 90, 92

හ
හඤ්ඤි 4, 6, 18
හත්ථිත්තො 94
හත්ථිසංවාපිකා 252

හු
හුඤ්ඤා හොති 330

හෙ
හෙතාය 6, 8, 16
හෙවත්ති 414, 416, 418, 420
හෙව නත්ති 414, 416, 418, 420
හෙවමෙවං 8, 16
හෙවං 6